

WK.0913.1356.41.K.2017

Egz.

**Protokół
kontroli kompleksowej
gospodarki finansowej Gminy Stargard
za lata 2013 – 2016**

Spis treści

Wstęp	4
I. USTALENIA OGÓLNOORGANIZACYJNE.....	4
1. Kierownictwo jednostki samorządu terytorialnego	4
1.1. Przewodniczący i Wiceprzewodniczący Rady	4
1.2. Wójt	5
1.4. Sekretarz Gminy.....	6
2. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne.	6
2.1. Statut Gminy.....	6
2.2. Dokonywanie czynności z zakresu prawa pracy wobec Burmistrza.....	6
2.3. Regulamin Organizacyjny Urzędu.....	7
2.4. Dokumentacja opisująca przyjęte przez gminę zasady (politykę) rachunkowości.....	7
2.5. Odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie gospodarki finansowej oraz rachunkowości.....	8
2.6. Instrukcja postępowania w zakresie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowania terroryzmu	9
2.7. Funkcjonowanie kontroli wewnętrznej	9
2.8. Audyt wewnętrzny.....	11
2.9. Kontrole zewnętrzne	15
2.10. Kontrole zewnętrzne	15
3. Dane ogólne o jednostce samorządu terytorialnego	16
3.1. Jednostki organizacyjne gminy, spółki z o.o. i spółki akcyjne.....	16
3.2. Współdziałanie między jednostkami samorządu terytorialnego.....	24
3.1. Jednostki pomocnicze gminy	25
3.3. Zasady zarządu mieniem	26
3.4. Zasady i tryb korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej 26	
3.5. Gminne przepisy porządkowe	27
II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	27
1. Gospodarka pieniężna i kontrola kasy	27
1.1. Gospodarka środkami pieniężnymi	27
1.2. Obsługa bankowa	33
2. Księgi rachunkowe	53
2.1. Stan i kompletność urządzeń księgowych	53
3.4. Rzetelność i terminowość sporządzania sprawozdań o stanie środków na rachunkach bankowych	149

4.3. Inwentaryzacja rozrachunków.....	168
III. Budżet jednostki samorządu terytorialnego.....	209
1. Dochody budżetu	209
1.1. Subwencja i dotacje.....	209
1.1.2. Dotacje.....	209
1.3. Dochody z majątku.....	249
1.4. Inne dochody.....	255
2. Wydatki budżetowe z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych.....	258
2.1. Wydatki bieżące.....	258
2.2. Wydatki majątkowe	295
2.3. Wydatki z tytułu kar i odszkodowań, kosztów postępowania sądowego i prokuratorskiego oraz z tytułu pozostałych odsetek.....	317
2.4. Inne wydatki	317
2.5. Rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji.....	331
3. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu.....	347
3.1. Dług publiczny	347
3.2. Przychody budżetu	356
3.3. Rozchody budżetu	358
IV. GOSPODARKA MIENIEM	361
1. Gospodarka mieniem komunalnym.....	361
1.1. Gospodarka nieruchomościami.....	361
1.3. Wartości niematerialne i prawne.....	373
1.4. Długoterminowe aktywa finansowe	376
V USTALENIA DODATKOWE	377
1. Korzystanie z garażu przy ul. Gdyńskiej.....	377
2. Dochody jednostki z tytułu opłaty za korzystanie przez operatora i przewoźnika z przystanków komunikacyjnych lub dworców, których właścicielem albo zarządzającym jest jednostka, pobierane na podstawie art. 16 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13 z późn. zm.	379

Wstęp

Tematem kontroli objęto gospodarkę finansową Gminy Stargard za lata 2013 – 2016 oraz wybrane zagadnienia za okres sprzed 2013 roku oraz występujących w roku 2017.

Kontrolę przeprowadziły:

- st. inspektor kontroli Ewelina Downarowicz-Kucharska działająca na podstawie upoważnienia nr 89/2017 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej z dnia 30 sierpnia 2017 r.,
- st. inspektor kontroli Anna Jankowska działająca na podstawie upoważnienia nr 90/2017 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej z dnia 30 sierpnia 2017 r.

Kontrolę przeprowadzono w okresie od 8 września 2017 r. do 20 grudnia 2017 r. z przerwami: st. inspektor kontroli Ewelina Downarowicz-Kucharska w dniach: 4, 11, 19-27, 30, 31.10.2017 r.; 28.11.2017 r. oraz st. inspektor kontroli Anna Jankowska w dniach: 18.09.2017 r., 13.10.2017 r., 24.11.2017 r.

Nazwa adres jednostki kontrolowanej:

Urząd Gminy w Stargardzie

Rynek Staromiejski 5

73-110 Stargard

Tel. (91) 561 34 10

Fax: (91) 561 34 11

Regon Urzędu Gminy w Stargardzie: 000549482

NIP Urzędu Gminy w Stargardzie: 8541003474

Regon Gminy Stargard: 811685987

NIP Gminy Stargard: 8542230947

I. USTALENIA OGÓLNOORGANIZACYJNE

1. Kierownictwo jednostki samorządu terytorialnego

1.1. Przewodniczący i Wiceprzewodniczący Rady

1) Przewodniczący Rady Gminy w Stargardzie

Przewodniczącym Rady Gminy w Stargardzie jest Pan Edward Kosmał, wybrany do pełnienia tej funkcji uchwałą Nr I/1/14 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 1 grudnia 2014 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy w Stargardzie.

Poprzednio funkcję Przewodniczącego Rady Gminy w Stargardzie Szczecińskim sprawował również Pan Edward Kosmał wybrany do pełnienia tej funkcji uchwałą Nr I/1/10 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 2 grudnia 2010 w sprawie wyboru przewodniczącego Rady Gminy Stargard Szczeciński

2) Wiceprzewodniczący Rady Gminy Stargard Szczeciński

Wiceprzewodniczącym Rady Gminy w Stargardzie jest Pan Bogdan Grabski, wybrany do pełnienia tej funkcji uchwałą Nr I/2/14 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 1 grudnia 2014 r. w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Stargard Szczeciński.

Poprzednio funkcję Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Stargard Szczeciński sprawował również Pan Bogdan Grabski, wybrany do pełnienia tej funkcji uchwałą Nr I/2/10 Rady Gminy

Stargard Szczeciński z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie wyboru wiceprzewodniczącego Rady Gminy Stargard Szczeciński.

1.2. Wójt

Wójtem Gminy Stargard jest Pan Kazimierz Szarżanowicz, który w dniu 9 grudnia 2014 r. złożył ślubowanie na II sesji Rady Gminy Stargard Szczeciński.

Uchwałą Nr II/4/14 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie objęcia obowiązków przez wójta gminy, stwierdzono objęcie obowiązków przez Wójta Gminy Stargard Szczeciński Kazimierza Szarżanowicza.

Kontrolującemu okazano: Protokół Nr II/14 z sesji Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 9 grudnia 2014 r. oraz zaświadczenie z dnia 9 grudnia 2014 r. Przewodniczącego Gminnej Komisji Wyborczej w Stargardzie Szczecińskim stwierdzające, że w wyborach, które odbyły się dnia 30 listopada 2014 r. Wójtem Gminy Stargard Szczeciński został Pan Kazimierz Szarżanowicz.

Poprzednio Wójtem Gminy Stargard Szczeciński był także Pan Kazimierz Szarżanowicz, który w dniu 2 grudnia 2010 r. złożył ślubowanie na I sesji Rady Gminy w Stargardzie Szczecińskim. Uchwałą nr I/4/10 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie objęcia obowiązków przez wójta gminy, stwierdzono objęcie obowiązków przez wójta gminy.

Kontrolującemu okazano: Protokół Nr 1/10 z sesji Rady Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 2 grudnia 2010 r. oraz zaświadczenie z dnia 2 grudnia 2010 r. Przewodniczącego Gminnej Komisji Wyborczej stwierdzające, że w wyborach, które odbyły się dnia 21 listopada 2010 r. Wójtem Gminy Stargard Szczeciński został Pan Kazimierz Szarżanowicz.

Zastępcą Wójta Gminy Stargard Szczeciński jest Pan Jerzy Makowski powołany do pełnienia tej funkcji na podstawie zarządzenia Nr 22/02 z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie powołania zastępcy wójta.

1.3. Skarbnik Gminy

Skarbnikiem Gminy Stargard od dnia 1 maja 2015 r. jest Pani Bernadeta Opasińska powołana na to stanowisko uchwałą Nr VII/40/15 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie powołania Skarbnika Gminy Stargard Szczeciński.

Poprzednio Skarbnikiem była Pani Wiesława Łoch powołana z dniem 1 stycznia 1992 r. na to stanowisko uchwałą Nr XVII/111/91 Rady Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 30 grudnia 1991 r. w sprawie powołania Skarbnika Gminy. Uchwałą Nr V/26/15 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie odwołania Skarbnika Gminy Stargard Szczeciński, na wniosek Wójta Gminy z dniem 4 marca 2015 r. odwołano Panią Wiesławę Łoch ze stanowiska Skarbnika Gminy Stargard Szczeciński.

Nadmienia się, że od dnia 1 sierpnia 1991 r. Pani Wiesława Łoch pełniła obowiązki Skarbnika Gminy na czas określony tj. do dnia 31 grudnia 1991 r. na mocy uchwały Nr XIII/80/91 Rady Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 31 lipca 1991 r. w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków Skarbnika Gminy Wiesławie Łoch.

1.4. Sekretarz Gminy

Sekretarzem Gminy jest Pani Danuta Żygadło powołana na to stanowisko z dniem 1 lutego 2003 r. uchwałą Nr IV/27/03 Rady Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 29 stycznia 2003 r. w sprawie powołania sekretarza gminy. Ponadto ustalono, że w dniu 2 marca 1987 r. z Panią Danutą Żygadło zawarto umowę o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku inspektora.

2. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne.

2.1. Statut Gminy

W latach 2013-2016 obowiązywały Statuty Gminy w Stargardzie Szczecińskim uchwalone na podstawie następujących uchwał Rady Gminy w Stargardzie Szczecińskim:

- a) uchwały Nr XIX/38/96 z dnia 25 lipca 1996 r. z dnia 25 lipca 1996 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy – ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego Nr 22, poz. 415
- b) uchwały Nr XXXIII/301/13 z dnia 29 listopada 2013 r. w sprawie zmiany Statutu Gminy Stargard Szczeciński – ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego poz. 320.

W Statucie stwierdzono uregulowania dotyczące: zadań i celów gminy; organów gminy w tym: Rady Gminy, sesji Rady Gminy; komisji Rady Gminy; klubu radnych; interpelacji i zapytań radnych; Wójta Gminy oraz postanowienia dotyczące sołectw (zasady tworzenia i organizacji).

2.2. Dokonywanie czynności z zakresu prawa pracy wobec Wójta

Czynności z zakresu prawa pracy wobec Wójta pełnił Zastępca Wójta Pan Jerzy Makowski na podstawie zarządzenia Nr 6/16 z dnia 8 stycznia 2016 r. w sprawie upoważnienia Zastępcy Wójta Gminy Stargard do prowadzenia określonych spraw Gminy Stargard w imieniu Wójta. W powyższym zarządzeniu w § 4 Wójt upoważnił Pana Jerzego Makowskiego – Zastępcę Wójta Gminy Stargard do wykonywania czynności w sprawach z zakresu prawa pracy. Zarządzenie weszło w życie z dniem podpisania.

Wcześniejsze uregulowania w tym zakresie wynikały z:

- 1) § 5 ust. 4 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Stargard Szczeciński nadanego zarządzeniem Nr 1/13 z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Stargard Szczeciński. Zgodnie z treścią § 5 ust. 4 ww. Regulaminu, cyt.: *„Czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec wójta, związane z nawiązaniem i rozwiązaniem stosunku pracy wykonuje przewodniczący rady gminy, a pozostałe czynności zastępca wójta. Wynagrodzenie wójta ustala rada gminy, w drodze uchwały.”*
Zarządzenie weszło w życie z dniem podjęcia.
- 2) § 5 ust. 4 Regulaminów Organizacyjnych Urzędu Gminy Stargard nadanych zarządzeniami Wójta Gminy Stargard: Nr 187/13 z dnia 16 września 2013 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Stargard Szczeciński, Nr 49/15 z dnia 16 marca 2015 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Stargard Szczeciński, Nr 1/16 w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Stargard, cyt.: *„Czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec wójta*

związane z nawiązaniem i rozwiązaniem stosunku pracy wykonuje przewodniczący rady gminy, a pozostałe czynności zastępca wójta lub sekretarz gminy. Wynagrodzenie wójta ustala rada gminy, w drodze uchwały.”
Zarządzenia weszły w życie z dniem podpisania.

2.3. Regulamin Organizacyjny Urzędu

W latach 2013 – 2016 w Urzędzie Gminy obowiązywały Regulaminy Organizacyjne Urzędu Gminy Stargard Szczeciński wprowadzone do stosowania:

- ⇒ zarządzeniem Nr 1/13 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Stargard Szczeciński. Regulamin ww. obowiązywał od dnia 2 stycznia 2013 r. do 16 września 2013 r.
- ⇒ zarządzeniem Nr 187/13 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 16 września 2013 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Stargard Szczeciński. Regulamin ww. obowiązywał od dnia 16 września 2013 r. do dnia 16 marca 2015 r.,
- ⇒ zarządzeniem Nr 49/15 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 16 marca 2015 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Stargard Szczeciński. Regulamin ww. obowiązywał od dnia 16 marca 2015 r. do 4 stycznia 2016 r.
- ⇒ zarządzeniem Nr 1/16 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 4 stycznia 2016 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Stargard Szczeciński. Regulamin ww. obowiązywał od dnia 4 stycznia 2016 r.

W wymienionych Regulaminach określono między innymi: strukturę i zadania ogólne Urzędu; zakresy zadań Wójta, Zastępcy Wójta, Sekretarza Gminy i Skarbnika Gminy; zadania referatów i samodzielnych stanowisk pracy; kontrolę wewnętrzną; zasady podpisywania pism; załatwiania skarg i wniosków.

2.4. Dokumentacja opisująca przyjęte przez gminę zasady (politykę) rachunkowości

W latach objętych kontrolą w Urzędzie Gminy w Stargardzie w przedmiotowym zakresie obowiązywały zasady (polityka) rachunkowości wprowadzona uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim, ze zmianami wprowadzonymi następującymi zarządzeniami Wójta Gminy Stargard Szczeciński:

- 1) zarządzenie Nr 224/03 z dnia 31 grudnia 2003 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczeciński,
- 2) zarządzenie Nr 113/05 z dnia 30 września 2005 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczeciński,
- 3) zarządzenie Nr 115/06 z dnia 31 października 2006 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczeciński,
- 4) zarządzenie Nr 128/08 z dnia 14 sierpnia 2008 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczeciński,

- 5) zarządzenie Nr 216/09 z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczeciński, ze zmianą zarządzenie Nr 267/10 z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 216/09 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2009 r.,
- 6) zarządzenie Nr 270/10 z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczeciński,
- 7) zarządzenie Nr 60/12 z dnia 30 marca 2012 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczeciński,
- 8) zarządzenie Nr 157/2015 z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 267/10 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2010 r.
- 9) zarządzenie Nr 235/15 z dnia 23 listopada 2015 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczeciński,
- 10) zarządzenie Nr 3/16 z dnia 4 stycznia 2016 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczeciński,
- 11) zarządzenie Nr 53/16 z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczeciński,
- 12) zarządzenie Nr 243/16 z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczeciński.

Innych zmian poza ww. w przedmiotowym zakresie kontrolującemu nie okazano.

Kserokopie ww. uchwały Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. oraz ww. zarządzeń Wójta Gminy Stargard Szczeciński załączono do akt kontroli Nr 2.

2.5. Odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie gospodarki finansowej oraz rachunkowości

Na podstawie zakresu czynności:

- Pani Bernadety Opasińskiej (podpisanego w dniu 18.05.2015 r.) ustalono, że Skarbnikowi Gminy powierzono prowadzenie księgowości budżetowej i gospodarki finansowej zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym prowadzenie rachunkowości Gminy (pkt 2 zakresu czynności),

Ponadto stwierdzono, że pismami:

- OS 2121.1.2015.JM z dnia 11.06.2015 r. Wójt Gminy powierzył Pani Bernadecie Opasińskiej obowiązki i odpowiedzialność w zakresie gospodarki finansowej na podstawie przepisów art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tj.: prowadzenia rachunkowości jednostki, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywania wstępnej kontroli, zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem, w tym

zapewnienia pod względem finansowym prawidłowości umów zawieranych przez jednostkę oraz przestrzegania zasad rozliczeń pieniężnych i ochrony wartości pieniężnych kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

- OS 2121.2.2015.JM z dnia 11.06.2015 r. Wójt Gminy powierzył Pani Bernadecie Opasińskiej obowiązki i odpowiedzialność z zakresu rachunkowości na podstawie art. 4 ust 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w tym: prowadzenie ksiąg rachunkowych.

Powyżej wymienione pisma zostały podpisane przez Skarbnika Gminy Panią Bernadetę Opasińską z adnotacją o treści: „Przyjmuję”

- Pani Wiesławy Łoch (podpisanego w dniu 7.08.1991 r.) ustalono, że Skarbnikowi Gminy powierzono prowadzenie rachunkowości jednostki zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami (pkt 6) oraz prowadzenie gospodarki finansowej gminy zgodnie z obowiązującymi zasadami (pkt 7).

Kserokopie zakresów czynności Skarbników Gminy, pracowników Referatu Finansowego (Fn) i innych (wybiórczo) załączono do akt kontroli Nr 1.

2.6. Instrukcja postępowania w zakresie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu

Zarządzeniem Nr 38/04 Wójta Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji postępowania w zakresie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu”, wprowadzono do stosowania Instrukcję postępowania w zakresie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu.

W powyższej uchwale na koordynatora wszystkich spraw związanych z realizacją przez Gminę zadań wynikających z ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, z późn. zm.) wyznaczono Kierownika Referatu Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa.

2.7. Funkcjonowanie kontroli wewnętrznej

W latach 2013- 2016 w strukturach Urzędu Gminy Stargard nie stwierdzono odrębnej komórki lub stanowiska ds. kontroli wewnętrznej.

2.7.1. Procedury kontroli zarządczej w zakresie procesów związanych z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych oraz gospodarowania mieniem.

W latach 2013-2016 w Gminie Stargard Szczeciński obowiązywały następujące uregulowania w przedmiotowym zakresie:

- zarządzenie Nr 255/11 z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie ustalenia zasad procedur kontroli zarządczej.

W powyższym zarządzeniu określono między innymi: zasady sprawowania kontroli zarządczej, cel i zarządzanie ryzykiem, mechanizmy kontroli.

- uchwała Nr XXX/226/05 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 16 września 2005 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Stargard Szczeciński i nabywania nieruchomości do zasobu gminnego.

Ponadto ustalono, że w latach 2013-2016 obowiązywały następujące zarządzenia Wójta Stargardu Szczecińskiego dotyczące udzielania zamówień publicznych nie przekraczających odpowiednio kwoty 14 000 euro i 30 000,00 euro:

- zarządzenie Nr 109 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 2 lipca 2012 r. w sprawie określenia sposobu postępowania przy realizacji zamówień publicznych o wartościach nie przekraczających 14 000 euro,
- zarządzenie Nr 122/14 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień do 30 000 euro w Urzędzie Gminy Stargard Szczeciński,
- zarządzenie Nr 132/14 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 28 lipca 2014 roku w sprawie wprowadzenia w Urzędzie Gminy Regulaminu udzielania zamówień do 30 000 euro w Urzędzie Gminy Stargard Szczeciński,
- zarządzenie Nr 200/14 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia w Urzędzie Gminy Regulaminu udzielania zamówień do 30 000 euro w Urzędzie Gminy Stargard Szczeciński.

Innych uregulowań w przedmiotowym zakresie kontrolującemu nie okazano.

2.7.2. Kontrola funkcjonalna

2.7.2.1. Kontrola funkcjonalna wykonywana przez Wójta

W oparciu o ustalenia kontroli zawarte w niniejszym protokole kontroli, w kontrolowanej jednostce nie można twierdzić o pełnej kontroli funkcjonalnej wykonywanej przez Wójta.

2.7.2.2. Wykonywanie kontroli przez Skarbnika – głównego księgowego budżetu

Na podstawie analizy zakresów czynności odpowiednio Pani Bernadety Opasińskiej (podpisany w dniu 18.05.2015 r.) oraz Pani Wiesławy Łoch (podpisany w dniu 7.08.1991 r.) stwierdzono, że Skarbnikowi Gminy przypisane zostały obowiązki kontrolne między innymi w zakresie:

- dokonywania kontroli finansowej, w tym organizowanie właściwego obiegu dokumentów księgowych i finansowych w Urzędzie; zapewnienia kontroli nad właściwym rozliczaniem dotacji udzielanych z budżetu gminy; kontroli wewnętrznej obejmującej całość działalności Urzędu oraz jednostek organizacyjnych gminy, pod względem zgodności operacji gospodarczych i finansów z planem finansowym – wg zakresu czynności Pani Bernadety Opasińskiej,
- wstępnej kontroli legalności dokumentów dotyczących wykonania budżetu oraz jego zmian; kontrola gospodarki finansowej jednostek i zakładów budżetowych oraz sołectw; dokonywanie w ramach kontroli wewnętrznej: wstępnej, bieżącej i następnej kontroli funkcjonalnej w zakresie powierzonych mu obowiązków, wstępnej kontroli legalności dokumentów dotyczących wykonywania planów

finansowych jednostek oraz ich zmian, następnej kontroli operacji gospodarczych jednostki stanowiących przedmiot księgowania – wg zakresu czynności Pani Wiesławy Łoch.

W latach 2013-2016 nie stwierdzono odrębnych, udokumentowanych kontroli przeprowadzanych przez Skarbnika Gminy.

Skarbnik Gminy dokonywał wstępnej kontroli, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, o czym świadczył jego podpis złożony na dokumentach dotyczących danych operacji gospodarczych m.in. zatwierdzanie dowodów źródłowych wydatków do wypłaty.

2.7.3. Kontrola instytucjonalna

2.7.3.1. Wykonywanie kontroli przez Wójta

Kontrola instytucjonalna określona została w Regulaminach Organizacyjnych Urzędu Gminy Stargard Szczeciński wymienionych powyżej w treści protokołu kontroli w punkcie 2.3. W ww. Regulaminach wskazano między innymi, że kontrola instytucjonalna obejmuje ocenę działalności jednostki oraz pracę kierownika, w szczególności: realizacji zadań statutowych, dostępności i obsługi klienta urzędu, prawidłowości gospodarowania mieniem oraz gospodarki finansowej.

W toku kontroli ustalono, że w latach 2013 – 2016 w Urzędzie Gminy w Stargardzie, Wójt lub osoba działająca na podstawie pełnomocnictwa przez niego udzielonego, kierownicy poszczególnych komórek organizacyjnych w odniesieniu do podporządkowanych im pracowników oraz zespoły kontrolne nie przeprowadzali udokumentowanych kontroli.

W zakresach czynności poszczególnych kierowników referatów: Organizacyjnego Spraw Społecznych i Obywatelskich, Gospodarki Komunalnej i Inwestycji, Planowania Przestrzennego, Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa stwierdzono zadania do wykonania dotyczące między innymi, cyt.: „*nadzoru nad wykonywaniem zadań przez Referat poprzez udzielanie pracownikom Referatu praktycznych porad i wskazówek dotyczących wykonywanych przez nich czynności oraz dokonywanie bieżącego przeglądu wyników ich pracy.*”

Wobec powyższego zapisu stwierdzono, że kontrole poszczególnych stanowisk pracy prowadzone miały być na bieżąco przez kierowników poszczególnych referatów.

2.7.3.2. Wykonywanie kontroli przez wewnętrzną jednostkę kontroli

W latach 2013-2016 w Urzędzie Gminy w Stargardzie nie stwierdzono zatrudnienia osób lub utworzenia komórki zajmującej się kontrolą wewnętrzną.

Na podstawie treści Regulaminów Organizacyjnych Urzędu Gminy Stargard wymienionych w punkcie 2.3 niniejszego protokołu w strukturach organizacyjnych nie stwierdzono stanowiska ds. kontroli wewnętrznej.

2.8. Audyt wewnętrzny

Kontrolą objęto lata 2013 – 2016.

Gmina Stargard była zobowiązana do wykonywania obowiązków w zakresie prowadzenia audytu wewnętrznego za rok 2016 .

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

Ustalenia zakresie kwot warunkujących prowadzenie audytu wewnętrznego w okresie objętym kontrolą przedstawiono poniżej w zestawieniu tabelarycznym.

**Kwoty dochodów i przychodów oraz wydatków i rozchodów w latach 2013-2016
wg uchwał budżetowych**

Nr uchwały budżetowej		Wyszczególnienie	Kwota wg planu przed zmianami	Kwota wg planu po zmianach	Wykonanie wg Rb-NDS
Rok 2013					
Nr XXIV/210/12 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dn. 28.12.2012 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard Szczeciński na rok 2013	1	Dochody	37 871 515,00	39 613 508,95	37 729 969,11
	2	Przychody	0,00	0,00	0,00
	3	Razem 1+2	37 871 515,00	39 613 508,95	37 729 969,11
	4	Wydatki	32 966 515,00	34 708 508,95	32 335 675,21
	5	Rozchody	4 905 000,00	4 905 000,00	4 905 000,00
	6	Razem 4+5	37 871 515,00	39 613 508,95	37 240 675,21
Suma 3 + 6			75 430 030,00	79 227 017,90	74 970 644,32
Rok 2014					
Nr XXXIV/304/13 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dn. 30.12.2013 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard Szczeciński na rok 2014	1	Dochody	31 602 000,00	35 684 466,96	32 999 990,52
	2	Przychody	51 640,00	51 640,00	42 012,50
	3	Razem 1+2	31 653 640,00	35 736 106,96	33 042 003,02
	4	Wydatki	30 511 000,00	34 593 466,96	31 872 008,74
	5	Rozchody	1 142 640,00	1 142 640,00	1 115 956,00
	6	Razem 4+5	31 653 640,00	34 707 706,96	32 987 964,74
Suma 3+6			63 307 280,00	70 443 813,92	66 029 967,76
Rok 2015					
Nr III/6/14 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard Szczeciński na rok 2015	1	Dochody	32 596 411,00	35 732 786,64	34 116 105,26
	2	Przychody	0,00	0,00	54 028,16
	3	Razem 1+2	32 596 411,00	35 732 786,64	34 170 133,42
	4	Wydatki	31 455 411,00	34 591 786,64	32 711 606,63
	5	Rozchody	1 141 000,00	1 141 000,00	1 141 000,00
	6	Razem 4+5	32 596 411,00	35 737 786,64	33 852 606,63

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

Suma 3+6			65 192 822,00	71 470 573,28	68 022 740,05
Rok 2016					
Nr XIII/89/15 Rady Gminy Stargard z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard na rok 2016	1	Dochody	33 048 552,00	44 909 689,63	44 694 498,34
	2	Przychody	0,00	317 526,79	317 526,79
	3	Razem 1+2	33 048 552,00	45 227 216,42	45 012 025,13
	4	Wydatki	31 108 552,00	43 287 216,42	40 769 544,42
	5	Rozchody	1 940 000,00	1 940 000,00	1 940 000,00
	6	Razem 4+5	33 048 552,00	45 227 216,42	42 709 544,42
Suma 3+6			66 097 104,00	90 454 432,84	87 721 569,55

Źródło: Dane uchwał budżetowych podjętych przez Radę Gminy Stargard na lata 2013, 2014, 2015 i 2016 oraz dane sprawozdań Rb-NDS za lata 2013-2016.

Jak wynika z ustaleń zawartych w powyższej tabeli przekroczenie progu 40 000 000,00 zł dotyczyło ujętych w uchwale budżetowej w 2016 r. dochodów i przychodów oraz wydatków i rozchodów, tj.:

Wyszczególnienie	Kwota	Razem	Próg	Przekroczenie (3-4)
1	2	3	4	4
Dochody	44 909 689,63	45 227 216,42	40 000 000,00	5 227 216,42
Przychody	317 526,79			
Wydatki	43 287 216,42	45 227 216,42	40 000 000,00	5 227 216,42
Rozchody	1 940 000,00			

Źródło: Dane UG Stargard.

W toku kontroli ustalono, że Wójt Gminy Stargard pomimo przekroczenia ujętych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego kwoty dochodów i przychodów oraz kwoty wydatków i rozchodów wysokości 40 000 000,00 zł o kwotę odpowiednio 5 227 216,42 zł nie zrealizował obowiązku przeprowadzenia audytu wewnętrznego (do dnia kontroli 21.09.2017 r.).

Zgodnie z art. 274 ust.2 pkt 3 oraz ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.), cyt.:

- ust.2 pkt 3: „*Audyt wewnętrzny prowadzi się w jednostkach samorządu terytorialnego, jeżeli ujęta w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego kwota dochodów i przychodów lub kwota wydatków i rozchodów przekroczyła wysokość 40 000 tys. zł.*”
- ust. 7: „*Kierownicy jednostek, o których mowa w ust. 2-6, informują pisemnie Ministra Finansów o rozpoczęciu prowadzenia audytu wewnętrznego.*”

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Wójt Gminy Stargard Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta kontroli nr 3).

W złożonym wyjaśnieniu Wójt Gminy, pisze: „*W celu realizacji obowiązku przeprowadzenia audytu wewnętrznego podjąłem następujące czynności; przygotowałem*

ogłoszenie o naborze na stanowisko ds. przeprowadzenia audytu wewnętrznego, termin składania ofert upłynął w dniu 11.08.2017 roku. Do dnia 11.08.2017 roku do Urzędu Gminy Stargard wpłynęła 1 oferta, która nie spełniła wymagań niezbędnych określonych w ogłoszeniu, tzn. osoba nie posiadała kwalifikacji do przeprowadzenia audytu wewnętrznego wynikających z art. 186 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2016, poz. 1870). W związku z powyższym konkurs nie został rozstrzygnięty. W chwili obecnej trwają prace polegające na wyłonieniu usługodawcy, który wykona audyt wewnętrzny w Urzędzie Gminy Stargard.”

Na podstawie okazanych dokumentów stwierdzono, że:

- a) w dniu 25 lipca 2017 r. Wójt Gminy ogłosił nabór na wolne stanowisko pracy w Urzędzie Gminy Stargard, tj. wolne stanowisko urzędnicze – audytor wewnętrzny
- b) zarządzeniem Nr 148/17 Wójta Gminy Stargard z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie powołania Komisji Rekrutacyjnej, powołano Komisję Rekrutacyjną do przeprowadzenia naboru na wolne stanowisko urzędnicze – audytor wewnętrzny w Urzędzie Gminy Stargard
- c) konkurs nie został rozstrzygnięty, ponieważ nie wpłynęła żadna oferta spełniająca wymagania określone w ogłoszeniu o naborze z dnia 25 lipca 2017 r., co stwierdzono na podstawie „Informacji o wynikach przeprowadzonego naboru na wolne stanowisko urzędnicze audytor wewnętrzny Urzędu Gminy Stargard” sporządzonej w dniu 22 sierpnia 2017 r.
- d) do Urzędu Gminy w Stargardzie do dnia 11.08.2017 r. wpłynęła jedna oferta, która nie spełniała wymogów określonych w ogłoszeniu o naborze, tj. nie posiadał kwalifikacji do przeprowadzenia audytu wewnętrznego wynikających z art. 186 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.)

Do akt kontroli nr 3 załączono kserokopie: uchwały budżetowej Nr XIII/89/15 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard na rok 2016, sprawozdania Rb-NDS sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2016 (sporządzone w dniu 20.02.2017 r.), ogłoszenia Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 25.07.2017 r. na wolne stanowisko pracy w Urzędzie Gminy Stargard, zarządzenia Nr 148/17 Wójta Gminy Stargard z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie powołania Komisji Rekrutacyjnej, Informacji o wynikach przeprowadzonego naboru na wolne stanowisko urzędnicze z dnia 22.08.2017 r., listy kandydatów do pracy w Urzędzie Gminy Stargard stanowisko urzędnicze – audytor wewnętrzny.

Nadmienia się, że zgodnie z art. 278 ust.3. ustawy o finansach publicznych, cyt.:
„W jednostkach samorządu terytorialnego audyt wewnętrzny może być prowadzony przez usługodawcę, jeżeli ujęta w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego kwota dochodów i przychodów oraz kwota wydatków i rozchodów jest niższa niż 100 000 tys. zł.”

W związku z powyższym w kontrolowanej jednostce nie było obowiązku tworzenia się wieloosobowej lub jednoosobowej komórki audytu wewnętrznego, audyt wewnętrzny mógł być przeprowadzony przez usługodawcę zgodnie z art. 278 powołanej ustawy o finansach publicznych.

W trakcie trwania niniejszej kontroli w dniu 31 października 2017 r. podpisano umowę zlecenia Nr 100/17 na wykonanie audytu wewnętrznego w Gminie Stargard. Kserokopia ww. umowy została załączona do akt kontroli Nr 3.

2.9. Kontrole zewnętrzne

2.10. Kontrole zewnętrzne

Na podstawie prowadzonej w Urzędzie Gminy Stargard książki kontroli stwierdzono, że w okresie od poprzedniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Szczecinie w 2013 r. przeprowadzono kontrole zewnętrzne w zakresie gospodarki finansowej. Ustalenia w tym zakresie przedstawiono poniżej w zestawieniu tabelarycznym.

Kontrole zewnętrzne w zakresie gospodarki finansowej przeprowadzone w Urzędzie Gminy w Stargardzie w latach 2013-2016

Lp.	Podmiot kontrolujący	Tematyka kontroli*	Czas przeprowadzenia czynności kontrolnych
Rok 2013			
1.	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Wizytacja projektu na etapie wniosku o płatność objętego PROW na lata 2007-2013 Mały Projekt UM16-6930-UM1641020/12	6.12.2013 r.
Rok 2014			
1	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Wizytacja projektu na etapie wniosku o płatność objętego PROW na lata 2007-2013 UM16-6930-UM16302043/12	8.01.2013 r.
2.	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Wizytacje na etapie projektów wniosku o płatność projektów objętych PROW na lata 2007-2013 Działania 413 Małe Projekty UM16-6930-UM1641580/13 oraz UM16-6930-UM1641573/13	14.03.2013 r.
3.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Kontrola okresowa	9.04.2014 r.
4.	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Wizytacja w miejscu Projektu UM16-6930-UM1641572/14	6.05.2014 r.
5.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie	Dotacja 75011 w 2013 r.	11-14.08.2014 r.
6.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie	Kontrola GOPS realizacja zadań pomocy społecznej	19-21.11.2014 r.
7.	WFOŚ i GW w szczecinie	Kontrola planowa na miejscu o trakcie realizacji projektu pn. „Ochrona wód j. Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnej i przebudowę oczyszczalni ścieków w agl. Stargard Szczeciński	18.12.2014 r.
Rok 2015			
1.	Urząd Marszałkowski Województwa	Wizytacja operacji realizowanej w ramach PROW 2007-2013 pn. „Remont pomostu i budowa placu zabaw	15.05.2015 r.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	Zachodniopomorskiego	w m. Wierzchłąd” UM16-6930-UM163057/14	
2.	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Kontrola realizacji projektu nr „WND-RPZP.04.05.02-32-011/14	28-29.05.2015 r.
3.	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Wizytacja projektu pt.: „Budowa małej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej w m. Lipnik Gmina Stargard Szczeciński	10.06.2015 r.
4.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie	Sposób realizacji zadań nałożonych przepisami ustawy przemocy w rodzinie	18-19.08.2015 r.
Rok 2016			
1.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie	Sposób przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków, wybór ławników, wprowadzanie danych do CE i D, wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	17-18.03.2016 r.
2.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	Kontrola okresowa	11.10.2016 r.
Rok 2017			
1.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie	Sposób realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.	22-24.05.2017 r.
2.	Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie	Sposób realizacji zadań nałożonych na gminę przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	11-14.05.2017 r.

Źródło: Dane UG Stargard, *tematyka kontroli na podstawie odrębnych wpisów w książce kontroli.

3. Dane ogólne o jednostce samorządu terytorialnego

3.1. Jednostki organizacyjne gminy, spółki z o.o. i spółki akcyjne

W toku kontroli ustalono, że na dzień 31 grudnia 2016 r. w Gminie Stargard oprócz Urzędu Gminy były następujące jednostki organizacyjne:

Samorządowe jednostki budżetowe:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie
2. Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard w Stargardzie
3. Gimnazjum Gminy w Stargardzie
4. Szkoła Podstawowa w Małkocinie
5. Szkoła podstawowa w Sownie
6. Szkoła Podstawowa w Grzędzicach im. Jana Pawła II
7. Szkoła Podstawowa w Pęzinie im. Mikołaja Kopernika
8. Szkoła Podstawowa w Strachocinie

Upoważnienia dla kierowników jednostek

▪ **Kierownika Ośrodka Administracyjny Szkół**

Pismem nr 30/04 z dnia 1 lipca 2004 r. Wójt Gminy udzielił pełnomocnictwa Pani Władysławie Czyczyn kierownikowi Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard

Szczeciński do wykonywania czynności zwykłego zarządu ww. jednostką, a w szczególności: prowadzenia całości spraw finansowych ośrodka, gospodarowanie mieniem ośrodka.

Pełnomocnictwo udzielone zostało na podstawie przepisów art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym na okres pełnienia funkcji kierownika ośrodka.

Ponadto ustalono, że w okresie 2013-2016 Wójt Gminy zarządzeniami w sprawie upoważnienia kierownika Ośrodka Administracyjnego Szkół odpowiednio Nr 234/12 z dnia 31 grudnia 2012 r., Nr 277/13 z dnia 31 grudnia 2013 r., Nr 214/14 z dnia 31 grudnia 2014 r., Nr 266/15 z dnia 31 grudnia 2015 r. upoważnił Kierownika Ośrodka Administracji Szkół do zaciągania w ww. latach zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w danym roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostek i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

Upoważnienie w wymienionym zakresie zostało również podjęte przez Wójta Gminy:

- odnośnie roku 2012 na podstawie zarządzenia Nr 260/11 Wójta Gminy z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie upoważnienia kierownika Ośrodka Administracyjnego Szkół,
- odnośnie roku 2017 na podstawie zarządzenia Nr 242/16 Wójta Gminy z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie upoważnienia kierownika Ośrodka Administracyjnego Szkół.

Ponadto w powyższych zarządzeniach Nr 277/13, 214/14, 266/15, 242/16 upoważniono Kierownika Ośrodka Administracyjnego Szkół do udzielania zaliczek na wydatki do rozliczenia dla pracowników jednostki.

▪ **Dyrektorów Szkół Podstawowych oraz Gimnazjum Gminy**

W latach 2013-2016 oraz do dnia kontroli 5.10.2017 r. kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy Stargard Szczeciński nieposiadających osobowości prawnej tj.: Dyrektor Szkoły Podstawowej w Sownie, Szkoły Podstawowej w Małkocinie, Szkoły Podstawowej w Grzędzicach, Szkoły Podstawowej w Pęzinie, Szkoły Podstawowej w Strachocinie oraz Gimnazjum Gminy Stargard nie posiadali upoważnień Wójta do jednoosobowego działania wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm., z 2013 r. poz. 594 z późn. zm., z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm).

Zgodnie z powyżej wymienionym art. 47 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, cyt.: *„Kierownicy jednostek organizacyjnych gminy nieposiadających osobowości prawnej działają jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez wójta.*

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Wójt Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta kontroli nr 9).

W złożonym wyjaśnieniu Wójt Gminy pisze, cyt.: *„Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 446) udzielono pełnomocnictw w zakresie jednoosobowego wyrażenia woli w zakresie zawierania umów dotyczących pomocy finansowej na realizację zadań szkoły następującym kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy Stargard; Dyrektorowi SP w Sownie, Dyrektorowi SP w Małkocinie, Dyrektorowi SP w Grzędzicach, Dyrektorowi SP w Pęzinie, Dyrektorowi SP w Strachocinie oraz Dyrektorowi Gimnazjum Gminy Stargard, wyżej wymienione*

pełnomocnictwa były udzielane Dyrektorowi Szkoły, ale nie były wymienione imiona i nazwiska tych dyrektorów. Pełnomocnictwa udzielane były w roku 2001 Uchwałą Zarządu Gminy Stargard Szczeciński, od czasu udzielenia tych pełnomocnictw zatrudnienie w szkołach przedstawiało się następująco;

Gimnazjum Gminy Stargard – Teresa Marud, w 2001 do dnia dzisiejszego

Szkoła Podstawowa w Sownie – Maria Kunowska w 2001 do dnia dzisiejszego

Szkoła Podstawowa w Strachocinie – w 2001 Aleksandra Gryszkienas, w 2011 Elżbieta Semczak – Kaczmarek do dnia dzisiejszego (przebywa na urlopie macierzyńskim), Iwona Kwiecińska p.o. Dyrektora (2017)

Szkoła Podstawowa w Grzędzicach – w 2001 Jerzy Krawczyński, w 2004 Danuta Stankiewicz do dnia dzisiejszego

Szkoła Podstawowa w Małkocinie – Elżbieta Łastowska w 2001 do dnia dzisiejszego

Szkoła Podstawowa w Pęzinie – Dariusz Ananicz w 2001 do dnia dzisiejszego

W dniu 06 października br. wszyscy kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy Stargard otrzymali imienne pełnomocnictwa w trybie art. 47 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku (tj. Dz.U. z 2016, poz. 446).”

Wcześniej dokumentów wymienionych w wyjaśnieniu kontrolującemu nie okazano.

Z powyższego wyjaśnienia wynika, że zmiany na stanowisku Dyrektorów Szkół od dnia 31 października 2001 r. (udzielenia pełnomocnictw) dotyczyły następujących Dyrektorów Szkół: Szkoły Podstawowej w Strachocinie i Szkoły Podstawowej w Grzędzicach.

Na podstawie okazanych dokumentów stwierdzono, że uchwałami Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 31 października 2001 r. o numerach: 455/2001, 456/2001, 458/2001, 457/2001, 459/2001, 460/2001, 461/2001 udzielono pełnomocnictw dyrektorom odpowiednio: Gimnazjum Gminy Stargard Szczeciński, Szkoły Podstawowej w Małkocinie, Szkoły Podstawowej w Pęzinie, Szkoły Podstawowej w Koszewie, Szkoły Podstawowej w Sownie, Szkoły Podstawowej w Strachocinie, Szkoły Podstawowej w Grzędzicach – do jednoosobowego wyrażania woli w zakresie zawierania umów dotyczących pomocy finansowej na realizację zadań szkoły. Pełnomocnictwa nie były imienne i udzielone były do odwołania.

Kserokopie ww. uchwał Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim załączono do akt kontroli nr 8.

Zarządzeniami Wójta Gminy Stargard z dnia 30 grudnia 2016 r. odpowiednio: Nr 235/16, Nr 236/16, Nr 237/16, Nr 238/16, Nr 239/16 upoważniono Dyrektora Gimnazjum Gminy Stargard oraz Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Pęzinie, Dyrektora Szkoły Podstawowej w Strachocinie, Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Małkocinie, Dyrektora Szkoły Podstawowej w Sownie oraz Dyrektora Szkoły Podstawowej w Grzędzicach do:

- ✓ zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym 2017 i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy,
- ✓ udzielania zaliczek na wydatki do rozliczenia dla pracowników jednostki

Zarządzenia weszły w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. W postawie prawnej wymienionych zarządzeń Wójta podano wyłącznie § 13 pkt 4 i 5 uchwały Nr XXIV/171/16 Rady Gminy

Stargard z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard na rok 2017.

Zgodnie z treścią § 13 pkt 4 i 5 uchwały Nr XXIV/171/16 Rady Gminy Stargard z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard na rok 2017, Rada Gminy Stargard upoważniła Wójta do:

- 4) przekazania uprawnień innym jednostkom organizacyjnym do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostek i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy,
- 5) przekazywania uprawnień kierownikom jednostek budżetowych gminy do udzielania zaliczek na wydatki do rozliczenia dla pracowników tych jednostek.

W czasie trwania niniejszej kontroli zarządzeniami z dnia 6 października 2017 r. w sprawie udzielania pełnomocnictwa o numerach 173/17, 174/17, 175/17, 176/17, 177/17, 178/17, 179/17, 180/2017, 181/2017 udzielono odpowiednio: Pani Marii Kunowskiej – Dyrektorowi Szkoły Podstawowej w Sownie, Pani Elżbiecie Łastowskiej – Dyrektorowi Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Małkocinie, Pani Elżbiecie Semczak-Kaczmarek – Dyrektorowi Szkoły Podstawowej w Strachocinie oraz Pani Iwonie Kwiecińskiej – p.o. Dyrektorowi Szkoły Podstawowej w Strachocinie, Pani Danucie Stankiewicz – Dyrektorowi Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Grzędzicach, Panu Dariuszowi Ananiczowi – Dyrektorowi Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Pęzinie, Pani Teresie Marud – Dyrektorowi Gimnazjum Gminy Stargard, Pani Władysławie Czyczyn – Kierownikowi Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard, Pani Annie Ładniak – Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie - pełnomocnictw na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r., poz. 446).

Kserokopie powyżej wymienionych pełnomocnictw załączono do akt kontroli Nr 8.

Innych upoważnień lub pełnomocnictw udzielonych przez Wójta Dyrektorom ww. Szkół Podstawowych i Gimnazjum Gminnego – poza wymienionymi powyżej kontrolującemu nie okazano.

Na podstawie okazanych dokumentów ustalono, że 1 lipca 2004 r. Dyrektorzy Szkół będący kierownikami jednostek sektora finansów publicznych takich jak: Szkoła Podstawowa w Sownie, Szkoła Podstawowa w Małkocinie, Szkoła Podstawowa w Grzędzicach, Szkoła Podstawowa w Pęzinie, Gimnazjum Gminy Stargard Szczeciński oraz 4 stycznia 2011 r. Dyrektor Szkoły Podstawowej w Strachocinie – upoważnili Kierownika Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Szczeciński tj. kierownika innej jednostki sektora finansów publicznych do dokonywania czynności cywilno-prawnych dla wykonania budżetów ww. jednostek w zakresie zawierania umów, dokonywania zakupów w granicach planowanego budżetu. W powyższych upoważnieniach nie wskazano konkretnego roku budżetowego.

Wyjaśnienia w tej sprawie złożone zostały odpowiednio przez kierowników jednostek organizacyjnych (4 Szkół Podstawowych) i stanowią odpowiednio akta kontroli Nr od 12 a do 12 d. W związku z pobytem Dyrektora Szkoły Podstawowej w Strachocinie na urlopie macierzyńskim (od 27.07.2017 r.) – stosownego wyjaśnienia nie pobrano.

Zgodnie z treścią art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 157 z późn. zm., poz. 885 z późn. zm. oraz z 2016 r. poz. 1870), cyt.:

1. *Kierownik jednostki sektora finansów publicznych, zwany dalej "kierownikiem jednostki", jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki.*
2. *Kierownik jednostki może powierzyć określone obowiązki w zakresie gospodarki finansowej pracownikom jednostki. Przyjęcie obowiązków przez te osoby powinno być potwierdzone dokumentem w formie odrębnego imiennego upoważnienia albo wskazania w regulaminie organizacyjnym tej jednostki.*

Z wyjaśnień złożonych (akta kontroli Nr 12a-d) przez Dyrektorów ww. szkół podstawowych wynika, że powodem udzielonego upoważnienia dla kierownika ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Szczeciński do dokonywania czynności cywilnoprawnych dla wykonania budżetu szkół było usprawnienie funkcjonowania organizacyjnego szkół w Gminie Stargard poprzez powołanie do tego celu Ośrodka Administracyjnego Szkół i przez zapewnienie wspólnej obsługi ekonomiczno-administracyjnej.

Brak stosownych upoważnień dla kierowników ww. jednostek oraz przekazywanie upoważnień przez Dyrektorów szkół podstawowych kierownikowi Ośrodka Administracyjnego Szkół świadczy o braku odpowiednich mechanizmów kontroli zarządczej w kontrolowanej jednostce.

▪ **Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej**

W załączniku do uchwały Nr 546/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie zatrudnienia kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stwierdzono pełnomocnictwo udzielone Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (Pani Annie Ładniak) do czynności zwykłego zarządu wymienioną jednostką organizacyjną, a w szczególności: do prowadzenia całości spraw finansowych oraz do gospodarowania mieniem. W podstawie prawnej upoważnienia podano art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 96 i 99 § 2 Kodeksu cywilnego.

Zarządzeniem Nr 22/06 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 17 lutego 2006 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji administracyjnych, upoważniono Panią Annę Ładniak –Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do:

1. Prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy
2. Prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach dodatku mieszkaniowego
3. Prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych, w tym do wydawania decyzji administracyjnych, na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. Nr 228, poz. 2255 ze zm.)
4. Prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych i wydawania decyzji w sprawach zaliczki alimentacyjnej
5. Realizacji zadań zawartych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

6. Zawierania w imieniu Gminy Stargard Szczeciński kontraktów socjalnych oraz umów, o których mowa w art. 6 pkt 6, art. 43 ust. 3 i 6 oraz art. 65 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64, poz. 593 ze zm.).

Zarządzeniami Wójta Gminy Stargard Szczeciński w sprawie upoważnienia kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej:

- ✓ Nr 9/13 z dnia 9 stycznia 2013 r. upoważniono kierownika GOPS Panią Annę Ładniak do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

Zarządzenie obowiązywało od 1.01.2013 r.,

- ✓ Nr 276/13 z dnia 31 grudnia 2013 r., Nr 267/15 z dnia 31 grudnia 2015 r., Nr 215/14 z dnia 31 grudnia 2014 r., Nr 267/15 z dnia 31 grudnia 2015 r. – upoważniono Panią Annę Ładniak – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym (odpowiednio w roku 2014, 2015 i 2016) i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy oraz udzielania zaliczek na wydatki do rozliczenia dla pracowników jednostki.

Kserokopie okazanych kontrolującemu upoważnień załączono do akt kontroli Nr 8.

Uchwałą Nr XX/143/16 Rady Gminy Stargard z dnia 23 września 2016 w sprawie organizacji wspólnej obsługi finansowo-księgowej, administracji i organizacji dla samorządowych jednostek budżetowych Gminy Stargard. W powyższej uchwale:

- a) z dniem 1 stycznia 2017 r., wprowadzono wspólną obsługę finansowo-księgową, administracyjną i organizacyjną dla jednostek organizacyjnych Gminy Stargard (§ 1 uchwały)
- b) ustanowiono się Ośrodek Administracji Szkół Gminy Stargard, jako jednostkę obsługującą (§ 2 uchwały)
- c) jednostkami obsługiwanymi miały być: Szkoła Podstawowa im Jana Pawła II w Grzędzicach, Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Pęzinie, Szkoła Podstawowa w Strachocinie, Szkoła Podstawowa w Sownie Szkoła Podstawowa w Małkocinie, Gimnazjum w Stargardzie (§ 3 uchwały),
- d) w ramach wspólnej obsługi, jednostka obsługująca wykonywać miała następujący zakres obowiązków: obsługę administracyjną w tym prawną; prowadzenie rachunkowości o której mowa w art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 poz. 1047); sporządzanie sprawozdań finansowych oraz budżetowych; obsługę organizacyjną (w tym obsługa kadrowo-płacowa) (§ 4 uchwały),
- e) Ośrodek Administracyjny Szkół, jako jednostka obsługująca miał przejąć w całości obowiązki w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości jednostek obsługiwanym (§ 5 uchwały),
- f) Wykonanie uchwały powierzono Wójtowi Gminy Stargard (§ 6 uchwały).

Samorządowe zakłady budżetowe

W latach objętych kontrolą w Gminie Stargard nie było utworzonych oraz nie funkcjonowały samorządowe zakłady budżetowe.

Institucje kultury

W latach 2013-2016 w Gminie Stargard funkcjonowała instytucja kultury, którą była Biblioteka Publiczna Gminy Stargard.

Na podstawie danych Biuletynu Informacji Publicznej na dzień 20.09.2017 r. ustalono, że Gmina Stargard nie prowadziła Rejestru Instytucji Kultury w postaci elektronicznej, co było niezgodne z § 2 i § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 stycznia 2012 r. w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury (Dz.U. poz. 189 z późn. zm.).

Do dnia kontroli 20 września 2017 r. w Urzędzie Gminy Stargard prowadzono rejestr instytucji kultury, tj. Księgę Rejestrową Biblioteki Publicznej Gminy Stargard Szczeciński wyłącznie w formie dokumentu (ręcznie).

Zgodnie z powyższymi przepisami ww. rozporządzenia cyt.:

- ⇒ „*Rejestr instytucji kultury, zwany dalej "rejestrem", jest prowadzony w postaci elektronicznej, pozwalającej na sporządzanie z niego wydruków oraz uniemożliwiającej dokonanie wpisu przez osobę nieuprawnioną.*” – wg § 2
- ⇒ „*Rejestr, informację o rejestrze oraz sposobie udostępniania danych w nim zawartych zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie organizatora.*” – wg § 10 ust. 1

W toku kontroli ustalono, że żadnemu z pracowników Urzędu Gminy w Stargardzie nie przypisano odpowiedzialności za prowadzenie rejestru instytucji kultury.

W związku z powyższym wyjaśnienie w tej sprawie skierowano do Pani Jadwigi Michalskiej zatrudnionej w Urzędzie Gminy w Stargardzie na stanowisku Kierownika Referatu Organizacyjnego Spraw Społecznych i Obywatelskich. Powyższe wyjaśnienie ujęto w aktach kontroli nr 4.

W złożonym wyjaśnieniu Kierownik Referatu Organizacyjnego Spraw Społecznych i Obywatelskich pisze, cyt.: „*Na stronie internetowej bip.gmina.stargard.pl została zamieszczona informacja o prowadzeniu książki rejestrowej instytucji kultury Gminy Stargard, jednak nie był to rejestr w wersji elektronicznej. W toku kontroli w dniu 21.09.2017 roku rejestr instytucji kultury został zamieszczony na stronie internetowej Gminy Stargard w formie pozwalającej na dokonywanie wydruków.*”

W trakcie trwania kontroli w dniu 21 września 2017 r. Rejestr Instytucji Kultury, dla których organizatorem jest Gmina Stargard Szczeciński ukazał się w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Stargard w postaci elektronicznej.

Do akt kontroli Nr 4 załączono wydruk z Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Stargard z dnia 20.09.2017 r. i 21.09.2017 r. oraz kserokopię prowadzonej Księgi Rejestrowej Biblioteki Publicznej Gminy Stargard Szczeciński.

W zakresie samorządowych jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych oraz instytucji kultury nie stwierdzono zmian w odniesieniu do ustaleń w tym zakresie podczas kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Szczecinie w 2013 r. obejmującej lata 2009 – 2012.

Spółki z udziałem Gminy Stargard

W toku ustalono, że Gmina Stargard była udziałowcem spółki Fundusz Poręczeń Kredytowych w Stargardzie Szczecińskim Spółka z o.o. (FPK). Gmina Stargard przystąpiła do ww. spółki na podstawie uchwały Nr XXIX/214/05 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 24 czerwca 2005 r. w sprawie utworzenia spółki Fundusz Poręczeń Kredytowych w Stargardzie Szczecińskim z ograniczoną odpowiedzialnością.

Zgodnie z treścią ww. uchwały:

- wyrażono zgodę na przystąpienie przez Gminę Stargard Szczeciński wspólnie z innymi Gminami powiatu Stargardzkiego, Powiatem Stargardzkim oraz Stargardzkim Stowarzyszeniem Poręczeń Kredytowych do tworzenia spółki Fundusz Poręczeń Kredytowych w Stargardzie Szczecińskim Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (§ 1.1 ww. uchwały),
- wydatki związane z objęciem przez Gminę Stargard Szczeciński udziałów w wysokości 56 000,00 zł pokryte miały być z budżetu Gminy Stargard Szczeciński, z czego 19 000,00 zł w 2005 r., 19 000,00 zł w 2006 r. i 18 000,00 zł w 2007 r. (§ 1.2 ww. uchwały),
- celem powołanej spółki miało być wspieranie rozwoju mikro, małych i średnich przedsiębiorstw na terenie Gminy i Powiatu, poprzez ułatwianie im dostępu do finansowania dłużnego i udzielanie poręczeń zobowiązań finansowych przedsiębiorstw wobec instytucji udzielających im finansowania dłużnego, a także świadczenie usług doradztwa gospodarczego oraz w dziedzinie marketingu i promocji (§ 3 ww. uchwały).

Na podstawie danych konta 030 Długoterminowe aktywa finansowe (konto analityczne 030-1-01) ustalono, że wartość udziałów w FPK Spółka z o.o. na koniec roku 2013, 2014, 2015 i 2016 r. wynosiła 56 000,00 zł.

Uchwałą Nr XXX/217/2017 Rady Gminy Stargard z dnia 23 czerwca 2017 r. w sprawie wyrażenia zgody na zbycie wszystkich udziałów oraz wystąpienie ze spółki:

- wyrażono zgodę na zbycie wszystkich 56 posiadanych udziałów Gminy Stargard w Funduszu Poręczeń Kredytowych w Stargardzie Sp. z o.o. za cenę stanowiącą wartość nominalną tj. 1 000,00 zł za 1 udział (§ 1.1 uchwały)
- zbycie udziałów określonych w ust. 1 nastąpi na rzecz udziałowca Gminy Miasto Stargard (§1.2 uchwały)
- wyrażono zgodę na wystąpienie Gminy Stargard z Funduszu Poręczeń Kredytowych w Stargardzie Sp. z o.o. z siedzibą w Stargardzie (§ 2 uchwały)

W dniu 27 września 2017 r.:

- ⇒ Zarząd Spółki Fundusz Poręczeń Kredytowych wyraził zgodę na zbycie przez Gminę Stargard 56 udziałów o łącznej wartości 56 000,00 zł na rzecz Gminy Miasto Stargard
- ⇒ Gmina Stargard reprezentowana przez Wójta Gminy zawarła z Gminą Miasto Stargard umowę sprzedaży udziałów Funduszu Poręczeń Kredytowych w Stargardzie Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Stargardzie. Na mocy zawartej umowy Gmina Stargard sprzedała Gminie Miasto Stargard 56

udziałów ww. Spółki. Wartość udziałów wyniosła łącznie 56 000,00 zł (1 udział = 1 000,00 zł)

W dniu 28 września 2017 r. Gmina Miasto Stargard wpłaciła kwotę 56 000,00 zł tytułem wykupu udziałów zgodnie z umową sprzedaży.

W toku kontroli ustalono, że w dniu 16 czerwca 2006 r. Gmina Stargard zawarła Porozumienie ze Stargardzkim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., którego przedmiotem było ustalenie zasad i warunków związanych z realizacją Programu „Na Start”. Gmina zgłosiła akces do ww. Programu, którego głównym celem było dostarczania przez Towarzystwo lokali mieszkalnych usamodzielniającym się wychowankom domów dziecka, innych placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin zastępczych oraz wyraziła chęć partycypowania w kosztach budowy inkubatorów, które miały być zasiedlane osobami przez nią wskazanymi, pochodzącymi z jej terenu.

Ewidencja partycypacji w kosztach budowy inkubatorów ewidencjonowana była na koncie 030-2-01. Kwoty poniesionych kosztów w związku z realizacją ww. Porozumienia wynosiły odpowiednio: na dzień 31.12.2013 r. w kwocie 101 000,00 zł, na dzień 31.12.2014 r. w kwocie 86 130,30 zł, na dzień 31.12.2015 r. i 31.12.2016 r. w kwocie 86 130,30 zł.

Ponadto oświadczenie w sprawie nieprzystępowania do spółek prawa handlowego przez Gminę Stargard w latach 2013 – 2016 złożył Wójt Stargard Szczeciński (akta kontroli nr 5).

3.2. Współdziałanie między jednostkami samorządu terytorialnego

Na podstawie okazanych dokumentów ustalono, że w latach 2013 -2016 obowiązywały:

- 1) Porozumienie z dnia 11 grudnia 2009 r. w sprawie powierzenia do realizacji zadania w zakresie publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Stargard Szczeciński Porozumienie zostało zawarte na podstawie uchwały Nr XXXII/260/09 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 20 listopada 2009 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Gminą-Miasto Stargard Szczeciński w sprawie powierzenia zadania w zakresie publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Stargard Szczeciński.

Do ww. porozumienia zawarto aneks Nr 1 w dniu 1 października 2012 r. oraz Nr 2 w dniu 8 sierpnia 2016 r.

- 2) Porozumienie międzygminne z dnia 14 czerwca 2013 r. w sprawie przejęcia zadań własnych Gminy Stargard Szczeciński przez Gminę Miasto Stargard Szczeciński z zakresu zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom.

Porozumienie zostało zawarte na podstawie uchwały Nr XXVIII/254/13 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego w przedmiocie przejęcia zadań własnych Gminy Stargard Szczeciński z zakresu zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom.

Do ww. porozumienia zawarto następujące aneksy: Nr 1 w dniu 14 czerwca 2013 r., Nr 2 w dniu 14 czerwca 2013 r., Nr 3 w dniu 4 maja 2016 r.

- 3) Porozumienie z dnia 11 lipca 2013 r. zawarte z Miastem Stargard Szczeciński w sprawie przekazania zarządzenia drogą publiczną

Porozumienie zawarte zostało na podstawie uchwały Nr XXX/273/13 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie wyrażenia zgody na

zawarcie Porozumienia Międzygminnego z Gminą Miasto Stargard Szczeciński w sprawie przekazania zarządzania drogą publiczną zlokalizowaną na odcinku łączącym Park Przemysłowy Nowoczesnych Technologii z centrum miasta Stargard Szczeciński.

- 4) Porozumienie trójstronne z dnia 23 marca 2015 r. w sprawie realizacji inwestycji pn. „Przebudowa drogi w Golczewie na odcinku od wiaduktu nad drogą S10 do ronda Golczewo będącej częścią ciągu komunikacyjnego łączącego centrum miasta Stargardu Szczecińskiego z terenami Parku Przemysłowego Nowoczesnych Technologii”.

Porozumienie zawarte zostało z Gminą-Miastem Stargard Szczeciński oraz Skarbem Państwa reprezentowanym przez Starostę Stargardzkiego. Inwestycja miała być realizowana przez Miasto Stargard Szczeciński na gruncie stanowiącym własność Skarbu Państwa leżącym na terenie Gminy Stargard Szczeciński.

- 5) Porozumienie międzygminne z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie przekazania zarządzania drogą publiczną.

Porozumienie zawarte zostało na podstawie uchwały Nr IX/53/15 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego z Gminą Miasto Stargard Szczeciński, dotyczącego przekazania zarządzania drogą publiczną zlokalizowaną na odcinku od wiaduktu nad drogą S10 do ronda Golczewo będącej częścią ciągu komunikacyjnego łączącego centrum miasta Stargard Szczeciński z terenami Parku Przemysłowego Nowoczesnych Technologii.

Innych porozumień zawieranych przez Gminę Stargard poza ww. obowiązujących w latach 2013-2016 kontrolującemu nie okazano.

W toku kontroli ustalono ponadto, że uchwałą Nr XXV/216/13 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 31 stycznia 2013 r. w sprawie przystąpienia do Związku Gmin Dolnej Odry, Gmina Stargard Szczeciński przystąpiła do Związku Gmin Dolnej Odry.

3.1. Jednostki pomocnicze gminy

W latach 2013-2016 w Gminie Stargard jednostkami pomocniczymi były sołectwa (30), takie jak: sołectwo Barzkowice, sołectwo Golina, sołectwo Grabowo, sołectwo Grzędzice, sołectwo Kiczarowo, sołectwo Klępino, sołectwo Koszewo, sołectwo Krapiel, sołectwo Kurcewo, sołectwo Lipnik, sołectwo Lubowo, sołectwo Małkocin, sołectwo Pężino, sołectwo Poczernin, sołectwo Rogowo, sołectwo Skalin, sołectwo Sowno, sołectwo Smogolice, sołectwo Strachocin, sołectwo Strumiany, sołectwo Strzyżno, sołectwo Święte, sołectwo Trzebiatów, sołectwo Ulikowo, sołectwo Tychowo, sołectwo Warchlino, sołectwo Witkowo Pierwsze, sołectwo Witkowo Drugie, sołectwo Żarowo, sołectwo Sułkowo.

Uchwałą Nr V/38/90 Rady Gminy w Stargardzie Szczeciński z dnia 23 października 1990 r. zostały nadane statuty poszczególnym sołectwom Gminy Stargard Szczeciński, ze zmianami: uchwałą Nr VI/48/03 Rady Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 marca 2003 r. w sprawie określenia statutów sołectwom gminy Stargard Szczeciński, uchwałą Nr XXXI/250/09 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 23 października 2009 r. zmieniająca uchwałę w sprawie określenia statutów sołectwom gminy Stargard Szczeciński.

W okresie objętym kontrolą obowiązywały statuty sołectw przyjęte uchwałą Nr VI/37/11 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie zmiany

statutów sołectw gminy Stargard Szczeciński. W załącznikach do ww. uchwały od 1 do 30 znajdowały się Statuty poszczególnych sołectw.

W statutach stwierdzono między innymi uregulowania dotyczące: Pozycji prawnej sołectwa, zakresu działania sołectwa, struktury organizacyjnej zakresu działania organów sołectwa, rady sołeckiej, wyboru i odwołania sołtysa oraz rady sołeckiej, mienia sołectwa oraz kontroli i nadzoru nad działalnością sołectw.

3.3. Zasady zarządu mieniem

W okresie objętym kontrolą obowiązywała uchwała Nr XXX/226/05 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 16 września 2005 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Stargard Szczeciński i nabywania nieruchomości do zasobu gminnego.

W powyższej uchwale, cyt.: „*Gospodarowanie nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Stargard Szczeciński należy do Wójta Gminy, który w tym zakresie zobowiązany jest do kierowania się zasadami prawidłowej gospodarki określonymi w odrębnych przepisach oraz postanowieniami niniejszej uchwały.*”

Ponadto w uchwale określono: zasady, nabywania i obciążania nieruchomości; zasady sprzedaży lokali mieszkalnych i użytkowych, zasady obciążania nieruchomości ograniczonych prawami rzeczowymi (w tym zasady gospodarowania mieniem gminnym w zakresie dzierżawy, zasad ustalania ceny i opłat za nieruchomości przeznaczone do sprzedaży lub w użytkowanie wieczyste oraz służebności).

Zmiana do powyższej uchwały wprowadzona została uchwałą Nr XV/97/08 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 29 lutego 2008 r. o zmianie uchwały w sprawie określenia zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Stargard Szczeciński i nabywania nieruchomości do zasobu gminnego.

Innych uchwał w przedmiotowym zakresie poza wyżej wymienioną kontrolującemu nie okazano.

3.4. Zasady i tryb korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej

W latach 2013-2016 w Gminie Stargard obowiązywały następujące uchwały Rady Gminy Stargard Szczeciński w przedmiotowym zakresie:

- ✓ uchwała Nr XXII/179/08 z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie ustalenia regulaminu korzystania z boisk sportowych zlokalizowanych na terenie gminy Stargard Szczeciński,
- ✓ uchwała Nr XXII/180/08 z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie ustalenia regulaminu korzystania z placów zabaw zlokalizowanych na terenie gminy Stargard Szczeciński,
- ✓ uchwała Nr XXIX/220/2009 z dnia 26 czerwca 2009 r. w sprawie ustalenia regulaminu porządkowego cmentarzy komunalnych zlokalizowanych na terenie gminy Stargard Szczeciński,
- ✓ uchwała Nr XXXII/295/13 z dnia 25 października 2013 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego zasady i tryb korzystania ze świetlic wiejskich na terenie Gminy Stargard Szczeciński.

3.5. Gminne przepisy porządkowe

W latach 2013-2016 w Gminie Stargard Szczeciński obowiązywały następujące uchwały:

- ✓ uchwała Nr XXII/204/12 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 14 grudnia 2012 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Stargard Szczeciński,
- ✓ uchwała Nr XXXVIII/330/14 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Stargard Szczeciński,
- ✓ uchwała Nr IX/51/15 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Stargard Szczeciński.

Innych uregulowań poza wykazanymi powyżej w badanym zakresie – kontrolującemu nie okazano.

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

1. Gospodarka pieniężna i kontrola kasy

1.1. Gospodarka środkami pieniężnymi

1.1.1. Gospodarka kasowa

1.1.1.1. Instrukcja kasowa

W latach 2013-2016 obowiązywała Instrukcja kasowa dla Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim wprowadzona do stosowania uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim. Instrukcja stanowiła załącznik nr 7 do ww. uchwały.

W Instrukcji kasowej dla Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim stwierdzono uregulowania dotyczące między innymi:

- pomieszczenia kasy,
- ochrony wartości pieniężnych,
- transportu wartości pieniężnych,
- kasjera,
- gospodarki kasowej,
- dokumentacji kasowej,
- zasad sporządzania dokumentów operacyjnych kasy.

W ww. Instrukcji kasowej w rozdz. II Ochrona wartości pieniężnych ustalono, że w kasie może być przechowywany zapas gotówki na niezbędne wydatki w kwocie 500,00 zł („pogotowie kasowe”). Kwota „pogotowia kasowego” nie została zmieniona.

1.1.1.2. Przestrzeganie przyjętych unormowań wewnętrznych regulujących gospodarkę kasową

W dniu 25.09.2017 r. w obecności kasjera Pani Marii Zychał oraz Pani Bernadety Opasińskiej – Skarbnika Gminy kontrolujący przeprowadził kontrolę stanu kasy oraz druków ścisłego zarachowania znajdujących się w kasie Urzędu Gminy Stargard. Ustalenia kontroli opisano w Protokole z kontroli kasy stanowiącym Załącznik Nr 1 do niniejszego protokołu

kontroli. W wyniku przeprowadzonej kontroli różnic w stanie gotówki oraz w stanie druków ścisłego zarachowania – nie stwierdzono.

Kwestia zabezpieczenia pomieszczenia kasowego oraz transportu gotówki opisana została w Protokole z kontroli kasy Urzędu Gminy Stargard (załącznik nr 1 do protokołu kontroli).

W Instrukcji kasowej dla Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim, wprowadzonym do stosowania uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim w kwestii:

- a) transportu środków pieniężnych określono, że:
 1. Kasjer może przynosić z banku wartości pieniężne do wysokości 15 000,00 zł,
 2. Transport wartości pieniężnych do wysokości 30 000,00 zł miał się odbywać przez kasjera samochodem służbowym z kierowcą,
 3. Transport wartości pieniężnych powyżej 30 000,00 zł odbywać się miała przez kasjera z wyspecjalizowanym kierowcą (cz. II pkt III ust. 1, 2 i 3 Instrukcji kasowej)
- b) pomieszczenia kasy określono między innymi, że o otwory okienne i drzwiowe oraz okienko kasowe powinno być okratowane (cz. II pkt I ust. 1 Instrukcji kasowej)

Na podstawie ustaleń kontroli znajdujących się w protokole z kontroli stanu kasy oraz druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy Stargard stanowiących załącznik Nr 1 do niniejszego protokołu kontroli stwierdzono, że otwór okienny i drzwiowy oraz okienko kasowe nie były okratowane, co było niezgodne z ww. uregulowaniami wewnętrznymi kontrolowanej jednostki, tj. cz. II pkt I ust.2 Instrukcji kasowej dla Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim, stanowiącej załącznik Nr 7 do uchwały Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Wójt Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta kontroli nr 6). Kserokopia Instrukcji kasowej dla Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim załączona została do akt kontroli Nr 2.

W złożonym wyjaśnieniu Wójt Gminy pisze, cyt.: *„Podczas wykonania przebudowy wraz z remontem pomieszczeń Urzędu Gminy Stargard, pomieszczenie kasowe zostało umiejscowione przy innych pokojach Referatu finansowego na II piętrze budynku biurowego. Dostęp do tego pomieszczenia jest tylko z jednego pokoju Referatu Finansowego. Pomieszczenie kasowe jest zabezpieczone umocnionymi drzwiami wewnętrznymi i oknem z szybą wielowarstwową. Kontakt interesantów z pracownikiem kasy odbywa się tylko poprzez specjalne okno kasowe z szufladą na wydanie oraz odbiór pieniędzy i dokumentów. Pracownik kasy porozumiewa się z interesantami poprzez interkom. Ponadto pomieszczenie to zostało zabezpieczone dodatkowo elektronicznie w następujący sposób:*

- budynek administracyjny, w którym znajduje się pomieszczenie kasowe zabezpieczony jest systemem alarmowym,
- pomieszczenie biurowe, przez, które można dojść do kasy jest także zabezpieczone systemem alarmowym,
- dodatkowo pomieszczenie kasy, zabezpieczone jest oddzielną grupą alarmową, którą może włączyć/wyłączyć tylko pracownik kasy,

- pomieszczenie kasowe wyposażone jest również w czujnik ruchu, czujnik wibracyjny (reagujący na silne uderzenie w okno kasy) oraz jego użycie powoduje reakcje wyspecjalizowanej firmy ochroniarskiej, która sprawuje ochronę całego budynku administracyjnego.

Ze względu na zapis w Instrukcji kasowej dotyczący okratowania otworów okiennych, Gmina – w najbliższym czasie zleci wykonanie takiego zabezpieczenia, natomiast ze względu na inne rozwiązania techniczne zastosowane podczas remontu dla okienka kasowego jak również drzwi wejściowych do kasy dokona się uaktualnienia Instrukcji kasowej.”

Kasjer

Kasjerem była Pani Maria Zychał zatrudniona w Urzędzie Gminy Stargard na stanowisku Inspektora ds. obsługi kasowej.

W aktach osobowych Inspektora ds. obsługi kasowej stwierdzono:

- zapytanie o karalność skierowane do Ministerstwa Sprawiedliwości Krajowy Rejestr Karny z adnotacją: „Nie figuruje dnia 12.01.2007 w Kartotece Karnej Krajowego Rejestru Karnego”
- oświadczenie z dnia 2 sierpnia 1996 r. o przyjęciu odpowiedzialności majątkowej do pełnej wysokości za powierzone pieniądze, papiery wartościowe i inne kosztowności.

Inspektora ds. obsługi kasowej zastępowała Pani Elżbieta Markowska-Balon zatrudniona od dnia 3 sierpnia 2015 r. w Urzędzie Gminy Stargard na stanowisku Podinspektora ds. windykacji. W aktach osobowych Podinspektora ds. windykacji stwierdzono zapytanie o karalność skierowane do Ministerstwa Sprawiedliwości Krajowy Rejestr Karny z adnotacją: „Nie figuruje w Kartotece Karnej Krajowego Rejestru Karnego 19.06.2015 Punkt Informacyjny Krajowego Rejestru Karnego w Szczecinie przy Sądzie Okręgowym”.

W toku kontroli stwierdzono, że w momencie przejmowania obowiązków kasjera (zastępstwo) Podinspektor ds. windykacji był pisemnie informowany o okresie przejęcia obowiązków kasjera oraz o protokolarnym przekazaniu kasy. W związku z tym składał oświadczenie o przyjęciu odpowiedzialności majątkowej.

Kontrolującemu okazano przykładowe oświadczenia Podinspektora ds. windykacji w związku z przejściem obowiązków kasjera w dniach: 22.04.2016 r. (ośw. z dn. 21.04.2016 r.), 9-13.06.2016 r. (ośw. z dn.8.06.2016 r.), 11-22.07.2016 r. (ośw. z dn. 8.07.2016 r.), 22-27.12.2016 r. (ośw. z dn.21.12.2016 r.).

1.1.1.3. Prawidłowość sporządzania raportów kasowych oraz wpłat i wypłat gotówki

Zasady sporządzania raportów kasowych zostały określone w rozdz. VII Zasady sporządzania dokumentów operacyjnych kasy, wprowadzonych do stosowania uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim.

W toku kontroli ustalono, że raporty kasowe były sporządzane w formie elektronicznej przy użyciu komputera – program firmy ZSI „SIGID” z Poznania.

Na podstawie Instrukcji kasowej dla Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim (rozdz. VII) ustalono, że obsługa kasy w Urzędzie Gminy prowadzona jest za pomocą programu komputerowego – „Program obsługi kasy”. Program obsługi kasy współpracował z programem „Księgowości podatkowej” oraz „Inne opłaty”.

Prawidłowość sporządzania raportów kasowych oraz wpłat i wypłat gotówki sprawdzono na przykładzie 10 raportów kasowych sporządzonych w maju 2016 r.

Raporty kasowe poddane kontroli przedstawiono poniżej w zestawieniu tabelarycznym.

Lp.	Raport kasowy		Wpłaty	Wypłaty	Stan kasy	Przekazanie na r-k bankowy (4-5)	
	Nr	Za okres (od... - do...)				kwota	data odprowadzenia ¹
1	2	3	4	5	6	7	
1.	A084/16 (R160084) ²	2.05.2016	3 887,43	0,00	500,00	3 887,43	2.05.2016
2.	A085/16 (R160085)	4.05.2016	2 459,19	334,93	500,00	2 124,26	4.05.2016
3.	A086/16 (R 160086)	5.05.2016	3 545,88	345,00	500,00	3 200,88	5.05.2016
4.	A087/16 (R160087)	6.05.2016	6 009,76	0,00	500,00	6 009,76	6.05.2016
5.	A088/16 (R160088)	9.05.2016	6 235,30	535,20	500,00	5 700,10	9.05.2016
6.	A089/16 (R160089)	10.05.2016	8 004,20	365,06	500,00	7 639,14	10.05.2016
7.	A090/16 (R160090)	11.05.2016	17 653,27	12 100,00	500,00	5 553,27	11.05.2016
8.	A091/16 (R160091)	12.05.2016	4 291,54	0,00	500,00	4 291,54	12.05.2016
9.	A092/16 (R160092)	13.05.2016	9 656,39	0,00	500,00	9 656,39	13.05.2016
10.	A093/16 (R160093)	16.05.2016	22 269,62	928,72	500,00	21 340,90	16.05.2016

Źródło: Dane UG Stargard, ¹ustalono na podstawie Bankowych Dowodów Wpłat (BDW) w Banku PEKAO S.A., ² numer nadany odrębnie.

Na podstawie raportów kasowych (10) poddanych kontroli ustalono, że w kontrolowanej jednostce:

- sporządzano jeden raport kasowy dla wpłat i wypłat dokonywanych w kasie Urzędu Gminy,
- raporty kasowe: sporządzane były codziennie zgodnie z cz. II pkt VI Dokumentacja kasowa pkt 10 Instrukcji kasowej dla Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim,
- sporządzane były w chronologicznym ujęciu zdarzeń, zawierały treści dokonywanych operacji gotówką, takie jak: wpłaty podatków i opłat, zwrotów zaliczek, wypłata gotówki na podstawie przedstawionych faktur i rachunków itp.

System automatycznie nadawał kody operacji oraz godzinę dokonanej operacji.

- na załączonych do raportów kasowych dokumentach źródłowych, tj. rachunków i faktur, stwierdzono pokwitowania odbioru gotówki oraz załączano bankowe dowody wpłaty (przy wpłacie gotówki do banku)

Przy każdym dokumencie wydatku znajdował się załącznik do rachunku/faktury w którym znajdowały się dane dotyczące:

- rodzaju wydatku (np. zaopatrzenie),

- szczegółowy opis wydatku,
- adnotacja o zastosowaniu ustawy Prawo zamówień publicznych,
- adnotacja o treści „Wydatek jest uzasadniony pod względem legalności, celowości i gospodarności i mieści się w planie finansowym jednostki w klasyfikacji budżetowej”,
- klasyfikacja budżetowa (dział, rozdział, §), kod zadania pn. reprezentacja, nazwa zadania np.: Zakup tabliczek pamiątkowych, wiązanek kwiatowych, rower (nagroda) cukierki itp. – reprezentacja Wójta (jubileusze, uroczystości, zaproszenia),
- kwoty oraz osób sporządzających i zatwierdzających,
- podpisy osób akceptujących: pod względem formalno-rachunkowym, dokonujących kontroli zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Skarbnik Gminy) oraz zatwierdzającej do wypłaty (Wójt),
- dekretacji wg symboliki kont (nr konta Wn i nr konta Ma) i kwoty,
- data i podpis osoby dokonującej dekretacji oraz data wypłaty i podpis kasjera,
- informacje o wydatku strukturalnym (obszar, kod, kwota).

Dokumenty wydatków zawierały stosowne podpisy oraz adnotacje o sprawdzeniu osób upoważnionych. W przypadku dokumentów źródłowych wydatków załączonych do wymienionych raportów kasowych stwierdzono, że:

- kontroli zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych dokonywał Skarbnik Gminy lub jego Zastępca,
- Wójt lub z upoważnienia Wójta jego Zastępca dokonywali zatwierdzenia dokumentów do wypłaty,
- do wygenerowanych komputerowo raportów kasowych załączano:
 - ✓ dokument roboczy (tabela) „Dekretacja księgową operacji finansowych objętych raportem kasowym nr (...) z dn. (...)”.Na tym dokumencie stwierdzono odrębnie zastosowaną symbolikę kont,
 - ✓ zestawienie dokumentów (wygenerowany komputerowo) na podstawie których dokonywano operacji wg dat i kodów dokumentów, stwierdzono również adnotacje przykładowo o treści: „W podanym zakresie dokumentów nie wystąpiły dokumenty pobranie gotówki czekiem” oraz „W podanym zakresie nie wystąpiły dokumenty wpłaty lub wypłaty w ramach pogotowia kasowego”,
 - ✓ dziennik/raport kasowy (wygenerowany komputerowo) z podaniem jego numeru i dnia symboliki kont i klasyfikacji budżetowej podpisany przez Skarbnika Gminy

W wyniku przeprowadzonej analizy dokumentów ustalono, że oddzielono proces sporządzania, sprawdzenia i zatwierdzenia dokumentów wypłat gotówki od ich kasowego wykonania.

Wysokość pogotowia kasowego nie przekraczała kwoty pogotowia ustalonego przez kierownika jednostki.

W ewidencji księgowej urządzono konto syntetyczne 101 Kasa. Do konta 101 prowadzono ewidencję analityczną z podziałem na dochody i wydatki o symbolach: 101-1-1 Kasa-r-ku podst. wpł+odpr. doch. oraz 101-1-2 Kasa- r-ku wydat. +zwr. wyd.

Na podstawie wydruku z ewidencji konta 101-1-1 Kasa- r-ku podst. wpł. (...) ustalono, że w pozycji konto przeciwstawne generowano dla łącznej kwoty wpłaty, konto z pierwszej pozycji wpłaty pomimo, że kolejne wpłaty dotyczyły różnych tytułów. Ustalenia w tym zakresie przedstawiono poniżej w zestawieniu tabelarycznym, przykładowo dla wpływów na podstawie raportu kasowego R160084 z dnia 2.05.2016 r.

Raport kasowy (nr data)	Łączna kwota wpłat	Wyszczególnienie		Ujęcie wg konta 101		Faktyczne ujęcie w ewidencji	
		kwota	tytuł	kwota	konto przeciwst.	kwota	konto
1	2	3	4	5	6	7	8
R160084 z dn. 2.05.2016 r.	3 887,43	3 350,00	podatek rolny osoby fizyczne	3 887,43	221-75616-032-1	3 350,00	221-75616-032-1
		11,60	koszty upomnienia			11,60	221-75616-069-3-1
		251,00	wieczyste użytkowanie			251,00	221-70005-055-1-1
		48,58	odsetki od wieczystego użytkowania			48,58	221-70005-092-3-1
		226,25	wynajem sali			226,25	221-92109-07-5-1
Razem	3 887,43	3 887,43	x	3 887,43	x	3 887,43	x

Źródło: Dane ewidencyjne UG Stargardz.

Ustalono, że powyższe nie miało wpływu na ujęcie dochodów w ewidencji.

Dochody ujmowano zgodnie z poszczególnymi tytułami wg załączonej dekretacji księgowej operacji objętych danym raportem kasowym.

Zgodnie z ustaleniami zakładowego planu kont dla Urzędu Gminy Stargard Szczeciński jako jednostki budżetowej, wprowadzonym do stosowania zarządzeniem Nr 513/02 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z późn. zm. ewidencja szczegółowa do konta 101 prowadzona miała być w formie raportu kasowego, natomiast z uwagi na prowadzenie jednego raportu kasowego, prowadzona miała być analityka w ramach konta syntetycznego 101 z podziałem na poszczególne rachunki bankowe. Na podstawie wykazu rachunków bankowych* ustalono, że w 2016 r. w Banku Pekao S.A. Oddział Stargard, Gmina posiadała odrębne rachunki dla wydatków Urzędu Gminy i dochodów Urzędu Gminy.

**Wykaz rachunków bankowych Gminy Stargard w 2016 r. (w dyspozycji Urzędu Gminy) sporządzony przez Skarbnika Gminy Panią Bernadetę Opasińską złożono do akt kontroli nr 7.*

Na podstawie okazanych protokołów ustalono, że w kontrolowanej jednostce dokonywano inwentaryzacji gotówki oraz druków ścisłego zarachowania w kasie Urzędu Gminy w Stargardzie. Kontrole przeprowadzane były na dzień 31.12.2013 r., 31.12.2014 r., 31.12.2015 r. i 31.12.2016 r., co udokumentowane zostało protokołami odpowiednio o numerach: 3/2013, 11/2014, 7/2015, 17/2016.

Ponadto ustalono, że przejęcia kasy przez osobę zastępującą kasjera dokonywano protokolarnie, co przedstawiono w treści niniejszego protokołu kontroli znajdującej się powyżej.

1.2. Obsługa bankowa

1.2.1. Obsługa bankowa Urzędu Gminy i gminnych samorządowych jednostek organizacyjnych

W toku kontroli ustalono, że w latach 2013 – 2016 obowiązywały następujące umowy zawarte z bankiem prowadzącym rachunki bankowe Gminy Stargard Szczeciński:

- a) umowa (bez numeru z dnia 3 stycznia 2012 r. o prowadzenie rachunków bankowych dla klientów korporacyjnych oraz o świadczenie usług związanych z tymi rachunkami Umowa zawarta została z Bankiem Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna na prowadzenie rachunków bankowych (8) wymienionych w załączniku nr 1 Umowa zawarta została na czas określony od dnia 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2014 r. Umowę ze strony Gminy Stargard Szczeciński podpisał Wójt Pan Kazimierz Szarżanowicz, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Pani Wiesławy Łoch.

Zgodnie z ofertą przedstawioną przez bank (poz. 13 oferty) w ramach usług innych bankowych zaproponowano miesięczny ryczałt obejmujący koszty obsługi: Gminy Stargard Szczeciński, Gimnazjum Gminy Stargard Szczeciński, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy. Koszt jednostkowy obsługi wynosił 194,00 zł (194,00 zł x 36 m-cy = 6 984,00 zł).

W § 4 Prowizje i opłaty, pkt 1 zawartej umowy stwierdzono między innymi zapis, cyt.: „(...) *Za wszystkie usługi bankowe wymienione w Załączniku 3 do Umowy dotyczące obsługi budżetu Gminy Stargard Szczeciński oraz jej jednostek organizacyjnych (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard Szczeciński, Gimnazjum Gminy Stargard Szczeciński oraz Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej przy Gminie Stargard Szczeciński Gmina Stargard Szczeciński zapłaci ryczałt miesięczny w wysokości 194,00 zł płatny z rachunku o numerze: 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174 ostatniego dnia roboczego każdego miesiąca.*”

- b) umowa (bez numeru) z dnia 30 grudnia 2014 r. o prowadzenie rachunków bankowych dla klientów korporacyjnych oraz o świadczenie usług związanych z tymi rachunkami Umowa zawarta została z Bankiem Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna na prowadzenie rachunków bankowych (11) wymienionych w załączniku nr 1. W ramach umowy Bank świadczyć miał usługi związane z rachunkami bankowymi prowadzonymi na rzecz klienta w tym w szczególności:

- system bankowości internetowej PekaoBIZNES,
- karty płatnicze dla klientów korporacyjnych
- usługę PekaoPłace

Ponadto w umowie określono: regulacje banku mające zastosowanie do umowy, prowizje i opłaty, rozliczenia pieniężne, upoważnienia, oświadczenia itp.

Wysokość należnych bankowi opłat i prowizji z tytułu prowadzenia rachunków bankowych oraz świadczenia usług objętych umową określono w załączniku nr 3 do umowy lub dyspozycja klienta (usługa PekaoPłace). Zmiana wysokości opłat i prowizji oraz

wprowadzenia nowych opłat i prowizji nastąpić miało zgodnie z zasadami i w trybie właściwym dla zmiany Regulaminu Prowadzenia Rachunków.

Umowa z bankiem podpisana została przez Wójta Gminy Pana Kazimierza Szarżanowicza oraz kontrasygnowana została przez Skarbnika Gminy Panią Wiesławę Łoch.

Ww. umowa zawarta została na okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2017 r. (3 lata) i dotyczyła prowadzenia rachunków bankowych w dyspozycji Urzędu Gminy Stargard.

Z zapisów umowy nie wynikało, czy dotyczy ona obsługi Gminy Stargard Szczeciński w tym jej jednostek organizacyjnych. W porównaniu z umową zawartą 3 stycznia 2012 r. zamieniony został zapis § 4 Prowizje i opłaty w którym nie stwierdzono zapisów dotyczących obsługi budżetu Gminy Stargard Szczeciński i jej jednostek organizacyjnych. Zapisów takich nie stwierdzono w treści zawartej umowy.

W § 4 brzmiał: „1. Wysokość należnych Bankowi opłat i prowizji z tytułu prowadzenia rachunków bankowych oraz świadczenia usług objętych umową określa Załącznik 3 do Umowy lub dyspozycja Klienta, o której mowa w § 2 ust. 2, a w zakresie w nich nie uregulowanym Wyciąg z obowiązującej w Banku Taryfy Opłat i Prowizji. 2. Zmiana wysokości opłat i prowizji następuje zgodnie z zasadami i w trybie właściwym dla zmiany Regulaminu Prowadzenia Rachunków.”

W wymienionym Załączniku Nr 3 do Umowy „Stawki opłat i Prowizji (wersja SILVER) w punkcie 4. Indywidualne warunki cenowe określono indywidualne warunki cenowe dla produktów/usług bankowych obowiązujące w okresie umowy (od 1.01.2015 r. do 31.12.2017 r.). Za usługi takie jak: rachunki bankowe; wyciągi, zaświadczenia z rachunku bankowego odebrane w placówce banku oraz na żądanie klienta; wpłaty gotówkowe w formie otwartej na rachunek prowadzony w Banku oraz w formie otwartej z rachunku prowadzonego przez Bank; przelewy krajowe; system bankowości internetowej PEKAOBIZNES24 (w tym miesięczny abonament, miesięczna opłata za każdego użytkownika dysponującego podpisem elektronicznym, opłata za użyczenie po raz pierwszy karty kryptograficznej, urządzenia do odczytu klucza podpisu elektronicznego oraz miesięczna opłata za prezentowanie w Systemie historii operacji dłużej niż 3 miesiące, zapytanie o informacje archiwalne, miesięczna opłata za zapewnienie w Systemie korzystania z biometrycznego zabezpieczenia wykorzystującego odcisk palca do logowania i autoryzacji zleceń, za wydanie jednego blankietu czeku) – Bank Pekao S.A. pobierać miał od Gminy opłatę ryczałtową w wysokości 194,00 zł płatną z rachunku numer 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174 ostatniego dnia roboczego każdego miesiąca.

Kserokopie umów zawartych przez Gminę Stargard Szczeciński z dnia 3 stycznia 2012 r. i 30.12.2014 r. załączono do akt kontroli Nr 7.

W toku kontroli ustalono, że jednostki organizacyjne Gminy Stargard Szczeciński zwierały indywidualne umowy na prowadzenie rachunków bankowych dla klientów korporacyjnych oraz o świadczenie usług związanych z tymi rachunkami z Bankiem Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna. Ustalenia w tym zakresie zawarto w zestawieniu znajdującym się poniżej.

Lp.	Nazwa jednostki organizacyjnej	Data zawarcia umowy z bankiem	Okres obowiązywania umowy	Osoba podpisująca umowę w imieniu	Ustalone stawki opłat i prowizji * (w zł)

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

1	2	3	4	jednostki 5	6
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim (GOPS)	3.01.2012	od 1.01.2012 r. do 31.12.2014 r.	Kierownik GOPS Pani Anna Ładniak	0,00
		30.12.2014	od 1.01.2015 r. do 31.12.2017 r.		0,00
2.	Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard Szczeciński	3.01.2012	od 1.01.2012 r. do 31.12.2014 r.	Kierownik OAS Pani Władysława Czyczyn	0,00
		30.12.2014	od 1.01.2015 r. do 31.12.2017 r.		0,00
3.	Gimnazjum Gminy Stargard Szczeciński	3.01.2012	od 1.01.2012 r. do 31.12.2014 r.	Kierownik OAS Pani Władysława Czyczyn	0,00
		30.12.2014	od 1.01.2015 r. do 31.12.2017 r.	Kierownik OAS Pani Władysława Czyczyn	0,0

Źródło: Dane OAS, *podano wg Załącznika Nr 3 do umowy pkt 4 „Indywidualne warunki cenowe”.

W banku Pekao S.A. prowadzono dla Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Szczeciński następujące rachunki bankowe wg zawartych umów:

Umowa z dnia 1	Rachunek bankowy	
	Numer 2	Wyszczególnienie 3
3.01.2012 r.	98 1240 3901 1111 0000 4219 8808	rachunek bieżący
	54 1240 3901 1111 0000 4219 8824	rachunek ZFŚS
	41 1240 3901 1111 0010 0489 7577	sumy depozytowe
	20 1240 3901 1111 0010 2472 9508	Porozumienie –przekazywanie środków Funduszu Pracy na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników
	65 1240 3901 1111 0010 3610 1172	Projekt „Kraina wiedzy i zabawy. Wiejskie punkty przedszkolne w Grzędzicach i Sownie Gmina Stargard Szczeciński
	57 1240 3901 1111 0010 4229 0983	Projekt „Przez naukę do zabawy ku edukacji”
30.12.2014	98 1240 3901 1111 0000 4219 8808	rachunek bieżący
	54 1240 3901 1111 0000 4219 8824	rachunek ZFŚS
	41 1240 3901 1111 0010 0489 7577	sumy depozytowe
	20 1240 3901 1111 0010 2472 9508	Porozumienie –przekazywanie środków Funduszu Pracy na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników”
	83 1240 3927 1111 0010 5675 2961	Obsługa finansowa projektu pod tytułem „Przedszkola Góra” dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach POKL”.

Źródło: Dane UG Stargard.

W toku kontroli ustalono, że rachunki o numerach:

- 98 1240 3901 1111 0000 4219 8808 rachunek bieżący
- 54 1240 3901 1111 0000 4219 8824 rachunek ZFŚS

w latach 2012-2016 prowadzone były wspólnie dla jednostek organizacyjnych takich jak: Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard w Stargardzie, Szkoła Podstawowa w Małkocinie, Szkoła Podstawowa w Sownie, Szkoła Podstawowa w Grzędzicach im. Jana Pawła II, Szkoła Podstawowa w Pęzinie im. Mikołaja Kopernika, Szkoła Podstawowa w Strachocinie oraz do dnia 31.08.2012 r. Szkoła Podstawowa w Koszewie (zlikwidowana z dniem 31.08.2012 r. na podstawie uchwały nr XVI/139/12 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 marca 2012 r. w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Koszewie).

Wykaz rachunków bankowych sporządzony w dniu 6.10.2017 r. przez Głównego Księgowego Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Panią Małgorzatę Kowalczyk załączony został do akt kontroli nr 7.

Prowadzenie wspólnego bieżącego rachunku bankowego dla (6) jednostek narusza zasady określone w art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zgodnie z którą odpowiedzialność za całość gospodarki finansowej tej jednostki ponosi kierownik jednostki w związku z art. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości według którego jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.

Wyjaśnienie w tej sprawie złożyli:

- Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz w sprawie wskazania powodów funkcjonowania w latach 2012-2016 jednego bieżącego rachunku bankowego dla jednostek organizacyjnych takich jak: Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard, Szkoła Podstawowa w Sownie, Szkoła Podstawowa w Małkocinie, Szkoła Podstawowa w Grzędzicach, Szkoła Podstawowa w Strachocinie, Szkoła Podstawowa w Pęzinie oraz Szkoła Podstawowa w Koszewie (do 31.08.2012 r.) Wyjaśnienie ujęto w aktach kontroli nr 10.

W złożonym wyjaśnieniu Wójt Gminy, pisze: *„W latach 2012 -2016 jednostki organizacyjne Gminy Stargard Szczeciński w tym: Szkoła Podstawowa w Sownie, Szkoła Podstawowa w Małkocinie, Szkoła Podstawowa w Strachocinie, Szkoła Podstawowa w Grzędzicach, Szkoła Podstawowa w Pęzinie, Szkoła Podstawowa w Koszewie (do 31.08.2012r.) nie prowadziły bieżących rachunków bankowych w związku z tym, że był prowadzony jeden wspólny rachunek dla ww. szkół i dla Ośrodka Administracyjnego Szkół. Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard jest jednostką, która została utworzona na podstawie art. 5 ust 9 ustawy o systemie oświaty w celu zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej dla jednostek systemu oświaty prowadzonych przez Gminę Stargard. Przepis ten umożliwiał ograniczenie kosztów prowadzenia jednostek w tym prowadzenia rachunków bankowych i jednocześnie ułatwiał funkcjonowanie organizacyjne. Ta forma prowadzenia wspólnej obsługi ekonomiczno-administracyjnej w tym finansowej dla szkół na mocy art. 48 Ustawy z dnia 25 czerwca 2015r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015.1045) mogła obowiązywać do końca grudnia 2016r. Od 01 stycznia 2017r. wspólna obsługa dla jednostek oświatowych Gminy Stargard jest prowadzona na podstawie art. 10a i art. 10b Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2016.446 ze zm). Od 01 stycznia 2017r. dokonano otwarcia rachunków bankowych dla poszczególnych jednostek organizacyjnych.”*

Prowadzenie w ww. okresie wspólnych rachunków bankowych dla wymienionych jednostek organizacyjnych świadczy o braku odpowiednich mechanizmów kontroli zarządczej w kontrolowanej jednostce samorządu terytorialnego – Gminie Stargard.

Wyjaśnienia złożyli:

- Kierownik Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Pani Władysława Czyczyn w sprawie:
 - ✓ wskazania podstawy prawnej do podpisania w imieniu Dyrektora Gimnazjum Gminy Stargard Szczeciński umów z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A w dniu 3 stycznia 2012 r. oraz w dniu 30 grudnia 2014 r. na prowadzenie

rachunków bankowych dla klientów korporacyjnych oraz oświadczenie usług związanych z tymi rachunkami,

- ✓ prowadzenia w latach 2013-2016 wspólnego bieżącego rachunku bankowego dla następujących jednostek organizacyjnych: Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard, Szkoła Podstawowa w Sownie, Szkoła Podstawowa w Małkocinie, Szkoła Podstawowa w Grzędzicach, Szkoła Podstawowa w Pęzinie, Szkoła Podstawowa w Strachocinie oraz Szkoła Podstawowa w Koszewie * (*do 31.08.2012 r.).

Wyjaśnienie ujęto w aktach kontroli Nr 11. Do akt kontroli Nr 11 załączono kserokopie umów zawartych z bankiem Pekao S.A. przez OAS oraz Gimnazjum Gminy Stargard.

W złożonym wyjaśnieniu Kierownik OAS, pisze: „Wyjaśnienie:

- a) *Podstawą prawną do podpisania w imieniu Dyrektora Gimnazjum Gminy Stargard Szczeciński umów z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A w dniu 3 stycznia 2012 r. oraz w dniu 30 grudnia 2014 r. na prowadzenie rachunków bankowych dla klientów korporacyjnych oraz oświadczenie usług związanych z tymi rachunkami jest upoważnienie Dyrektora Gimnazjum Gminy Stargard Szczeciński pani Teresy Marud z dnia 01.07.2004r. do dokonywania czynności cywilno-prawnych dla wykonania budżetu Gimnazjum Gminy Stargard Szczeciński w zakresie zawierania umów, dokonywania zakupów w granicach planowanego budżetu szkoły.*
 - b) *W latach 2012 -2016 jednostki organizacyjne Gminy Stargard Szczeciński w tym: Szkoła Podstawowa w Sownie, Szkoła Podstawowa w Małkocinie, Szkoła Podstawowa w Strachocinie, Szkoła Podstawowa w Grzędzicach, Szkoła Podstawowa w Pęzinie, Szkoła Podstawowa w Koszewie (do 31.08.2012r.) nie prowadziły bieżących rachunków bankowych w związku z tym, że był prowadzony jeden wspólny rachunek dla ww. szkół i dla Ośrodka Administracyjnego Szkół. Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard jest jednostką, która została utworzona na podstawie art. 5 ust 9 ustawy o systemie oświaty w celu zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej dla jednostek systemu oświaty prowadzonych przez Gminę Stargard. Przepis ten umożliwiał ograniczenie kosztów prowadzenia jednostek w tym prowadzenia rachunków bankowych i jednocześnie ułatwiał funkcjonowanie organizacyjne. Ta forma prowadzenia wspólnej obsługi ekonomiczno-administracyjnej w tym finansowej dla szkół na mocy art. 48 Ustawy z dnia 25 czerwca 2015r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015.1045) mogła obowiązywać do końca grudnia 2016r. Od 01 stycznia 2017r. wspólna obsługa dla jednostek oświatowych Gminy Stargard jest prowadzona na podstawie art. 10a i art. 10b Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2016.446 ze zm). Od 01 stycznia 2017r. dokonano otwarcia rachunków bankowych dla poszczególnych jednostek organizacyjnych.”*
- Dyrektorzy szkół podstawowych: Pani Maria Kunowska – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Sownie, Pani Elżbieta Łasowska – Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Małkocinie, , Pani Danucie Stankiewicz – Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Grzędzicach, Pan Dariusz Ananicz – Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Pęzinie w sprawie powodów

nieprowadzenia w latach 2013-2016 bieżącego rachunku bankowego dla kierowanej jednostki organizacyjnej Gminy Stargard oraz w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Szczeciński tj. kierownika innej jednostki sektora finansów publicznych do dokonywania czynności cywilno-prawnych dla wykonania budżetu prowadzonych jednostek budżetowych w zakresie zawierania umów, dokonywania zakupów z granicach planowanego budżetu.

Wyjaśnienia kierowników jednostek stanowią akta kontroli od 12a do 12d.

W złożonych wyjaśnieniach ww. Dyrektorzy ww. szkół:

- w kwestii niezłożenia oraz nieprowadzenia w latach 2013-2016 bieżącego rachunku bankowego piszą, że w latach 2012 -2016 jednostki organizacyjne Gminy Stargard Szczeciński w tym odpowiednio Szkoła Podstawowa w Sownie, Szkoła Podstawowa w Małkocinie, Szkoła Podstawowa w Grzędzicach i Szkoła Podstawowa w Pęzinie nie prowadziły bieżących rachunków bankowych w związku z tym, że był prowadzony jeden wspólny rachunek dla szkół podstawowych Gminy Stargard i dla Ośrodka Administracyjnego Szkół. Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard jest jednostką, która została utworzona na podstawie art. 5 ust 9 ustawy o systemie oświaty w celu zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej dla jednostek systemu oświaty prowadzonych przez Gminę Stargard. Przepis ten umożliwiał ograniczenie kosztów prowadzenia jednostek w tym prowadzenia rachunków bankowych i jednocześnie ułatwiał funkcjonowanie organizacyjne. Ta forma prowadzenia wspólnej obsługi ekonomiczno-administracyjnej w tym finansowej dla szkół na mocy art. 48 Ustawy z dnia 25 czerwca 2015r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015.1045) mogła obowiązywać do końca grudnia 2016r. Od 01 stycznia 2017r. wspólna obsługa dla jednostek oświatowych Gminy Stargard jest prowadzona na podstawie art. 10a i art. 10b Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2016.446 ze zm). Od 01 stycznia 2017r. dokonano otwarcia rachunku bankowego dla Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Pęzinie.
- w kwestii upoważnienia Kierownika Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Szczeciński tj. kierownika innej jednostki sektora finansów publicznych do dokonywania czynności cywilno-prawnych dla wykonania budżetu prowadzonej przez Panią jednostki budżetowej (Szkoły) w zakresie zawierania umów, dokonywania zakupów z granicach planowanego budżetu, piszą że powodem udzielonego upoważnienia dla kierownika ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Szczeciński do dokonywania czynności cywilno-prawnych dla wykonania budżetu ww. szkół było usprawnienie funkcjonowania organizacyjnego szkół w Gminie Stargard poprzez powołanie do tego celu Ośrodka Administracyjnego Szkół i przez zapewnienie wspólnej obsługi ekonomiczno-administracyjnej. Aby dokonywane przez Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard Szczeciński czynności organizacyjne przebiegały w sposób sprawny niezbędne było przekazanie wskazanego upoważnienia.

** Dyrektor Szkoły Podstawowej w Strachocinie Pani Elżbiecie Semczak-Kaczmarek w czasie trwania niniejszych czynności kontrolnych przebywa na urlopie macierzyńskim od dnia 27.07.2017 r.*

Wykaz kierowników jednostek organizacyjnych Gminy Stargard obsługiwanych przez Ośrodek Administracyjny Szkół w Stargardzie w latach 2013-2016 porządkowany przez Kierownika Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Panią Władysławę Czyczyn stanowi akta kontroli Nr 12.

Na podstawie okazanych umów ustalono, że w dniu 21 grudnia 2016 r. Dyrektorzy Szkół: Szkoły Podstawowej w Sownie, Szkoły Podstawowej w Małkocinie, Szkoły Podstawowej w Strachocinie, Szkoły Podstawowej w Grzędzicach oraz Szkoły Podstawowej w Pęzinie – podpisali umowę (umowa generalna Pekao) w zakresie prowadzenia rachunków bankowych, udostępniania Systemu Bankowości Internetowej PekaoBiznes24 oraz zawierania umów o świadczenia usług bankowych.

Umowy zawarte zostały na czas określony od dnia 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. W załączniku nr 2 do ww. umów określono „Stawki opłat i prowizji” w tym Indywidualne warunki cenowe. Warunki cenowe określone w umowach zgodne były z warunkami wynikającymi z umowy zawartej w dniu 30 grudnia 2014 r. z Gminą Stargard Szczeciński.

Jak wykazano powyżej w załączniku do umowy wymieniono 11 numerów rachunków bankowych. W dniu 3 listopada 2015 r. złożono do banku dyspozycję otwarcia kolejnych rachunków bankowych:

- bieżącego (rachunek budżetu Gminy*) nr 87 1240 3927 1111 0010 6546 2288
- pomocniczego (wydatki Urzędu Gminy*) nr 73 1240 3927 1111 0010 6546 2286

**podano wg „Wykazu rachunków bankowych Gminy Stargard w 2016 r.”(akta kontroli nr 7)*

Na podstawie „Wykazu rachunków bankowych Gminy Stargard w 2016 r.” sporządzonego przez Skarbnika Gminy (akta kontroli nr 7) ustalono, że w 2016 r. dysponowano 13 rachunkami bankowymi.

W okresie wcześniejszym bieżący rachunek Gminy miał numer 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174.

Wybór banku

Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono, że w latach 2012- 2014 tytułem kosztów i prowizji bankowych (w odniesieniu do rachunków wymienionych w umowie zawartej z Gmina w dniu 3 stycznia 2012 r.) poniesiono wydatki w łącznej wysokości 9 598,05 zł, z tego odpowiednio w 2012 r. w kwocie 3 668,28 zł; 2013 w kwocie 2 690,33 zł; w 2014 r. w kwocie 3 230,44 zł.

Na podstawie danych ewidencyjnych jednostek organizacyjnych takich jak: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Ośrodka Administracyjnego Szkół (prowadzącego ewidencję placówek oświatowych takich jak Szkoły Podstawowe i Gimnazjum) ustalono, że w latach 2012 – 2014 poniesiono koszty usług bankowych w łącznej wysokości 515,26 zł z tego w roku 2012 w kwocie 216,08 zł, w roku 2013 w kwocie 247,18 zł oraz w roku 2014 w kwocie 52,00 zł.

Łącznie w latach 2012-2014 z budżetu Gminy Stargard Szczeciński poniesiono wydatki tytułem prowizji i opłat bankowych w kwocie 10 113,31 zł.

Łączna wartość udzielonego zamówienia nie przekraczała kwoty 30 000,00 euro, tj. wyniosła 2 393,74 euro (10 113,31 zł : 4,2249 zł/1euro= 2 393,74 euro).

Zgodnie z art. 4 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 907 z późn.zm.) ustawy nie stosuje się cyt.: „zamówień i konkursów, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 euro”.

Nadmienia się, że w Urzędzie Gminy Stargard obowiązywał Regulamin udzielania zamówień do 30 000 euro w Urzędzie Gminy Stargard Szczeciński, wprowadzony do stosowania zarządzeniem Nr 132/14 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 28 lipca 2014 roku w sprawie wprowadzenia w Urzędzie Gminy Regulaminu udzielania zamówień do 30 000 euro w Urzędzie Gminy Stargard Szczeciński.

W powyższym Regulaminie określono między innymi zasady udzielania zamówień, których wartość nie przekracza kwoty 3 000,00 euro. Z treści § 4 Regulaminu wynika, że udzielenie zamówienia, którego wartość nie przekracza kwoty 3 000 euro nie wymaga procedury rozeznania rynku (pkt 1).

Kredyt w rachunku bieżącym

Wykazane w treści protokołu znajdującej się powyżej umowy z 3 stycznia 2012 r. oraz 30 grudnia 2014 r. zawarte z Gminą Stargard Szczeciński – nie dotyczyły kredytu w rachunku bieżącym.

Gmina Stargard zawierała umowy kredytu w rachunku bieżącym w 2013, 2015 i 2016 r. Ustalenia w tym zakresie przedstawiono poniżej w zestawieniu.

Lp.	Umowa		Kwota kredytu	Przeznaczenie kredytu	Termin	
	numer	data zawarcia			dostępność kredytu	splaty kredytu
1	2	3	4	5	6	7
1.	IZCK/03/2013	7.01.2013	3 000 000,00	finansowanie przejściowego deficytu budżetowego	do 31.12.2013	31.12.2013
2.	IZCK/05/2015	10.05.2015	2 000 000,00	pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetowego	do 31.12.2015	31.12.2015
3.	MCK-SZCZ/01/2016	7.01.2016	2 000 000,00	pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetowego	do 31.12.2016	31.12.2016

Źródło: Dane UG Stargard.

W toku kontroli ustalono, że kwoty kredytów w rachunku bieżącym wynikały z:

- uchwały Nr XXIV/2010/12 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard Szczeciński na rok 2013, w której:
 - ustalono limity zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy do kwoty 3 000 000 zł (§ 10 uchwały),
 - upoważniono Wójta do zaciągania kredytów i pożyczek ww. do wysokości kwot w nim określonych (§ 11 uchwały)

- uchwały Nr III/6/14 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard Szczeciński na rok 2014, w której:
 - ustalono limity zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku deficytu budżetu gminy do kwoty 2 000 000,00 zł (§ 10 uchwały),
 - upoważniono Wójta do zaciągania kredytów i pożyczek ww. do wysokości kwot w nim określonych (§ 11 uchwały)
- uchwały Nr XIII/89/15 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard Szczeciński na rok 2016, w której:
 - ustalono limity zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku deficytu budżetu gminy do kwoty 2 000 000,00 zł (§ 10 uchwały),
 - upoważniono Wójta do zaciągania kredytów i pożyczek ww. do wysokości kwot w nim określonych (§ 11 uchwały)

Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono, że w związku z zaciągniętymi kredytami w rachunku bieżącym Gmina Stargard poniosła wydatki z tytułu:

- prowizji bankowych w łącznej wysokości 28 000,00 zł z tego odpowiednio w roku 2013 w kwocie 12 000,00 zł oraz w roku 2015 i 2016 wydatek w kwocie 16 000,00 zł
- odsetek w łącznej wysokości 22 193,44 zł z tego w 2013 r. w kwocie 9 328,48 zł; w 2015 r. w kwocie 6 963,77 zł; w 2016 r. w kwocie 5 901,19 zł.

Łączna kwota wydatków z tytułu prowizji i odsetek od wykorzystanego kredytu w rachunku bieżącym wynosiła 50 193,44 zł.

W 2014 r. Gmina Stargard Szczeciński nie zaciągała kredytu w rachunku bieżącym. Nadmieniam, że uchwałą Nr XXXIV/304/13 Rady Gminy z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard Szczeciński na rok 2014 ustalono limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy do kwoty 3 000 000,00 zł (§ 10) oraz upoważniono Wójta do zaciągania kredytów i pożyczek, o których mowa w § 10 do wysokości kwot w nim określonych.

Ponadto oświadczenie w tej sprawie złożył Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta kontroli nr 13).

Ustalenia kontroli w zakresie zaciągania przez Wójta kredytów w wybranych przez siebie bankach w granicach upoważnień zawartych w uchwałach budżetowych przedstawiono na następnych stronach niniejszego protokołu kontroli w punkcie 3.2. niniejszego rozdziału.

1.2.2. Operacje bankowe

W zakresie operacji bankowych szczegółową kontrolą objęto 12 wyciągów bankowych oraz konta 133 Rachunek budżetu za okres od 1 do 15 stycznia 2015 r.

W 2015 r. do dnia 3.11.2015 r. w Gminie Stargard prowadzono jeden rachunek bieżący budżetu Gminy Stargard Szczeciński o numerze 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174.

Kwestia funkcjonowania konta 133 Rachunek budżetu określona została w Zasadach funkcjonowania kont bilansowych (III. Opis kont) wprowadzonych do stosowania uchwałą Nr

513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim (ze zmianami).

W przyjętych zasadach klasyfikacji zdarzeń na koncie 133 określono, między innymi że: „Konto 133 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na bankowym rachunku budżetu. Zapisy na koncie 133 dokonywane są wyłącznie na podstawie dowodów bankowych.”

W zasadach prowadzenia kont ksiąg pomocniczych określono, że „Ewidencja szczegółowa konta 133 prowadzona będzie w ramach konta szczegółowa do kta 133 prowadzona będzie w ramach konta syntetycznego z podziałem na:

- rachunek budżetu-dochody,
- rachunek budżetu-wydatki,
- rachunek lokat terminowych z podziałem na lokaty overnight, negocjowane i terminowe, rachunki dochodów i wydatków projektów realizowanych z udziałem budżetu Unii Europejskiej, z wyodrębnieniem kont dla projektów realizowanych z odrębnych rachunków bankowych. Konta analityczne tworzy się oddzielnie dla każdego projektu w ramach dla każdego projektu w ramach poszczególnych funduszy europejskich z podziałem na konta dochodów i wydatków. Dla kont wydatków poszczególnych projektów wyodrębnia się wydatki finansowe z funduszy pomocowych oraz ze środków własnych gminy z dalszym podziałem, jeżeli umowa o dofinansowanie tego wymaga.”

Nadmienia się, że w 2015 r. prowadzono jeden rachunek bankowy dla budżetu (organu) i Urzędu Gminy o numerze 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174. Do dnia 3.11.2015 r. nie było wyodrębnionych rachunków bankowych dla dochodów i wydatków Urzędu Gminy. Jeden rachunek bankowy funkcjonował także w latach poprzednich.

W toku kontroli ustalono, że w 2015 r. funkcjonowały następujące konta pomocnicze do konta 133 Rachunek budżetu:

Lp.	Konto	
	Symbol	Wyszczególnienie
1	133-0	Rach. budżetu. k-to przek. Sald
2	133-1	Rachunek budżetu-dochody
3	133-2	Rachunek budżetu-wydatki
4	133-3-2	Rach. budż.-lokata overnight
5	1334-4-4-P26-W1	R-K budż. POMOST WIRRZCLAD-śrUE
6	133-4-4-P26-W2	R-K budż. POMOST WIRRZCLAD-śrKR
7	133-4-4-P28-W1	R-Kbudż. INFR. TURYST. LipNIKśUE
8	133-4-4-P28-W2	R-Kbudżet. INFR. TURYST. LipNIKśKR
9	133-4-5-P14-W2	R-Kbudżet. ŚWIETL.STRUMIANY. śr. Kr
10	133-6-4-P05-SR	R-k Pr.OCHR.WÓD. J.M.-Śr. na wyd
11	133-6-4-P05-W2	R-k.Pr.OCHR.WÓD.J.M-Wyd.Wspól
12	133-6-5-P14-SR	R-k.Pr.Św.STRUMIANY-Śr. na wyd.
13	133-6-5-P14-W1	R-k.Pr.ŚWIETL. STRUMIANY-WYD.UE
14	133-6-5-P14-W2	R-k Pr. ŚWIETL. STRUMIANY-WYD.KR

Źródło: Dane UG Stargard.

W powyższym zestawieniu nie podano kont analitycznych z saldami początkowymi, końcowymi i obrotami wynoszącymi 0,00.

W toku kontroli ustalono, że urządzono i prowadzono w ewidencji organu (budżetu) konto 133 z podziałem analitycznym dla dochodów i dla wydatków* pomimo, że badanym

okresie prowadzono jeden rachunek bankowy, zarówno dla dochodów jak i wydatków budżetowych. Podział analityczny ww. konta zgodny był z wymienionymi zasadami określonymi w polityce rachunkowości, jednakże wg stanu faktycznego w 2015 r. nie było odrębnych rachunków bankowych dla dochodów i wydatków, co przedstawiono powyżej w treści niniejszego protokołu kontroli.

**W zakresie wydatków konto analityczne 133-2 dotyczyło wydatków Urzędu Gminy.*

Kwestia funkcjonowania kont 133 oraz projektów przepisów wewnętrznych dotyczyła zakresu pracy Skarbnika Gminy.

Zgodnie z opisem kont wynikającym z załącznika Nr 2 pn. Plan kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), cyt.: „Konto 133 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na bankowych rachunkach budżetu”.

Ustalenia w zakresie ujmowania operacji bankowych na koncie 133 przedstawiono w treści protokołu w zestawieniu tabelarycznym znajdującym się na następnych stronach niniejszego protokołu kontroli.

Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono, że konto syntetyczne 133 Rachunek budżetu na dzień 31.12.2014 r. i na dzień 1.01.2015 r. wykazywało saldo w wysokości 551 771,57 (strona Wn).

Stwierdzono różnice pomiędzy kwotami sald końcowych na dzień 31.12.2014 r. oraz sald początkowych na dzień 1.01.2015 r. kont pomocniczych do konta 133. Ustalenia w tym zakresie przedstawiono poniżej w zestawieniu.

Lp.	Konto		Stan na (saldo Wn, Ma)		Różnica (4-5)
	Symbol	Treść	31.12.2014 r.	1.01.2015 r.	
1	2	3	4	5	6
1	133-0	Rach. budżetu. k-to przek. Sald	32 253 490,08 (Wn)	0,00 (Wn, Ma)	32 253 490,08
2	133-1	Rachunek budżetu-dochody	188 451,43 (Wn)	551 771,57 (Wn)	- 363 320,14
3	133-2	Rachunek budżetu-wydatki	31 299 150,24 (Ma)	0,00 (Wn, Ma)	31 299 150,24
4	133-3-2	Rach. budż.-lokata overnight	0,00	0,00 (Wn, Ma)	0,00
5	133-4-2-P25-W1	R-K budż. SAM.GAŚN. osp. ŻAROWO-UE	498 369,64 (Ma)	-	498 369,64
6	133-4-2-P25-W2	R-Kbudż. SAM.GAŚN. osp.ŻAROWO-KR	319 328,36(Ma)	-	319 328,36
7	133-4-4-P26-W1	R-K budż. POMOST WIRZCLAD-śrUE	4 377,23 (Ma)	0,00 (Wn, Ma)	4 377,23
8	133-4-4-P26-W2	R-K budż. POMOST WIRZCLAD-śrKR	2 352,77 (Ma)	0,00 (Wn, Ma)	2 352,77
9	133-4-4-P27-W1	R-K budż. WARSZT.REKODZ.KGW.śUE	10 483,91 (Ma)	-	10 483,91
10	133-4-4-P27-W2	R-K budż. WARSZT.REKODZ.KGW.śUE	3 771,56 (Ma)	-	3 771,56
11	133-4-4-P28-W1	R-Kbudż. INFR. TURYST. LiPNIKśUE	-	0,00 (Wn, Ma)	-
12	133-4-4-P28-W2	R-Kbudżet. INFR. TURYST. LiPNIKśKR	-	0,00 (Wn, Ma)	-
13	133-4-5-P14-W2	R-Kbudżet. ŚWIETL.STRUMIANY. śr. Kr	21 053,54 (Ma)	0,00 (Wn, Ma)	21 053,54
14	133-4-5-P23-W2	R-Kbudż.BOISKO SP PEZINO-KR	94 662,83 (Ma)	-	94 662,83
15	133-6-4-P05-C2-SR	R-kProj. OCHR.W.J.M.-C2-Srodki	825 571,79 (Wn)	-	825 571,79
16	133-6-4-P05-C2-W1	R-kPr.OCHR.W.J.M.-C2-WYD.UE	333 311,38 (Ma)	-	333 311,38
17	133-6-4-P05-C2-W2	R-k.Pr.OCHR.W.J.M-C2	492 260,41 (Ma)	-	492 260,4
18	133-6-4-P05-ŚR	R-k Pr.OCHR.WÓD. J.M.-Śr. na wyd	143 338,39 (Wn)	0,00 (Wn, Ma)	143 338,39
19	133-6-4-P05-W2	R-k.Pr.OCHR.WÓD.J.M-Wyd.Współ	143 338,39 (Ma)	0,00 (Wn, Ma)	143 338,39
20	133-6-5-P14-ŚR	R-k.Pr.Św.STRUMIANY-Śr. na wyd.	-	0,00 (Wn, Ma)	-
21	133-6-5-P14-D1	R-k Pr. ŚWIETL. STRUMIANY-Doch.	363 320,14 (Wn)	-	363 320,14
22	133-6-5-P14-W1	R-k.Pr.ŚWIETL. STRUMIANY-WYD.UE	-	0,00 (Wn, Ma)	-

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

23	133-6-5-P14-W2	R-k.Pr.ŚWIETL. STRUMIANY-WYD.KR	-	0,00 (Wn, Ma)	-
24	133-6-5-P23-D1	R-k.Pr. Boisko SP PEZINO-Doch.	235 140,93 (Wn)	-	235 140,93
25	133-6-5-P23-W1	R-k.Pr.BOISKO-SP PEZINO-WYD.UE	176 355,69 (Ma)	-	176 355,69
26	133-6-5-P23-W2	R-k Pr. BOISKO-SP PEZINO-WYD.KR	58 785,24 (Ma)	-	58 785,24
27	133-8	Rach. POMOCN. BUDŻETU-MANDATY		0,00 (Wn, Ma)	-
RAZEM			34 009 312,76 (Wn) 33 457 541,19 (Ma)	551 771, 57 (Wn)	
persaldo:			551 771,57 (Wn)		

Źródło: Dane UG Stargard.

Różnice pomiędzy danymi poszczególnych kont analitycznych do konta 133 na dzień 31.12.2014 r., a danymi tych kont na dzień 1.01.2015 r. Powyższe spowodowane było brakiem zamknięcia ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz niewystępowaniem kont analitycznych do konta 133 w 2015 r. (wykazane w zestawieniu pod poz. 5, 6, 9,10, 14, 15, 16, 17, 21, 24, 25, 26) i przeksięgowanie sald kont poprzez konto 133-0.

Kwestia zamknięcia ksiąg rachunkowych oraz funkcjonowania konta 133-0 przedstawiona została na następnych stronach niniejszego protokołu kontroli.

Na podstawie danych ewidencyjnych (wydruk obroty i salda konta 133-0 do 133-7) ustalono, że saldo końcowe strony Wn konta 133-1 Rachunek budżetu-dochody na dzień 31.12.2014 r. wynosiło 188 451,43 zł, natomiast na dzień 1.01.2015 r. saldo początkowe tego konta analitycznego wynosiło 551 771,57 zł (różnica 363 320,14 zł), co spowodowane było przeniesieniem ww. kwoty (stanowiącej persaldo Wn/Ma) na dzień 31.12.2014 r., na jedno konto analityczne 133-1(strona Wn) z dniem 1.01.2015 r.

Osobą odpowiedzialną w tym zakresie była Skarbnik Gminy Pani Wiesława Łoch zatrudniona w Urzędzie Gminy Stargard do dnia 4 marca 2015 r.

Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. konta 133 wynikającymi z zakładowego planu kont dla budżetu Gminy Stargard Szczeciński wprowadzonym do stosowania uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim.

Zgodnie z przepisami art. 13 ust. 5 ww. ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), cyt.: „*Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów lub sald (...).*”

W związku z faktem, że Pani Wiesława Łoch Skarbnik Gminy, od 5.03.2015 r. nie jest pracownikiem Urzędu Gminy Stargard (przejsie na emeryturę), o wyjaśnienie w sprawie, tj. wprowadzenia salda początkowego na koncie nr 133-1 na dzień 1.01.2015 r. w wysokości 551 771,57 zł, zamiast w wysokości wynikającego z salda końcowego konta 133-1 w wysokości 188 451,43* zł na dzień 31.12.2014 r. zwrócono się do Pani Ewy Książko zatrudnionej do dnia 30.05.2016 r. na stanowisku Zastępcy Skarbnika Gminy, obecnie na stanowisku Inspektora ds. ewidencji wydatków (akta kontroli nr 41a). Do akt kontroli Nr 41a załączono wydruki z ewidencji konta 133-1 za okres 1-15.01.2015 r. oraz wyciągi bankowe za ten okres z rachunku bankowego 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174.

**Różnica pomiędzy stanem środków pieniężnych na rachunku bankowym dzień 31.12.2015 r., a stanem na dzień 1.01.2015 r. wynosiła 0,10 zł, ze względu na zaksięgowanie przez bank odsetek od lokaty overnight (wyciąg nr 0001/2015 z dn. 1.01.2015 r.)*

W złożonym wyjaśnieniu Inspektor ds. ewidencji wydatków (były Zastępca Skarbnika) pisze, że: „ Wyjaśniam, że w związku z nierozliczeniem oraz niezamknięciem przez Panią Skarbnik Wiesławę Łoch roku obrachunkowego 2014, czynności te zostały dokonane w roku 2016 podczas badania biegłego rewidenta. Z uwagi na ograniczenia czasowe, brak wiedzy praktycznej (do tej pory czynności te wykonywane były przez panią Skarbnik) i rozbudowaną analitykę do konta 133, przeoczono wyodrębnienie salda początkowego na dzień 01.01.2015 r. na kontach analitycznych dla rachunku budżetu (wspólny rachunek budżetu i urzędu) i dla wyodrębnionego rachunku pod projekt: „Wzrost atrakcyjności obszaru LGR poprzez budowę świetlicy wiejskiej w Strumianach”. Prawdłowo wprowadzone saldo początkowe na dzień 01.01.2015 r. dla konta 133-1 winno wynosić 188 451,43 zł”

Ponadto ustalenia kontroli w zakresie prowadzenia konta 133-1 dotyczącego rachunku bieżącego za okres od 1 do 15 .01.2015 r. przedstawiono poniżej w zestawieniu Nr 1, znajdującym się na następnych stronach niniejszego protokołu kontroli.

W oparciu o dane zestawienia Nr 1 niezgodność danych wynikających z sald początkowych pomiędzy danymi konta 133-1, a danymi wyciągów bankowych, czego skutkiem było między innymi wprowadzenie nieprawidłowego salda początkowego, tj. w wysokości 551 771,57 zł, zamiast 188 451,43 zł.

Na podstawie danych wyciągu bankowego nr 0001/2015 z dnia 1.01.2015 r. rachunku bankowego 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174 ustalono, że saldo początkowe wynosiło 188 451,43 zł i było zgodne z saldem konta 133-1 Rachunek bieżący budżetu-dochody.

W związku z powyższym ujęcie kwoty 551 771,57 zł na koncie 133-1 było niezgodne z danymi wynikającymi z wyciągu bankowego nr 0001/2015 z dnia 1.01.2015 r. oraz stanowiło zawyżenie kwoty salda konta analitycznego 133-1 o kwotę 363 320,14 zł.

Ustalono, że kwota 363 320,14 zł stanowiła środki pieniężne rachunku bankowego nr 76 1240 3927 1111 0010 5434 1570 na dzień 31.12.2014 r. oraz na dzień 1.01.2015 r., co stwierdzono na podstawie wyciągu bankowego nr 0014/2014 z dnia 31.12.2014 r. oraz wyciągu bankowego nr 0001/2015 za okres od 1 do 23.01.2015 r.

Rachunek bankowy nr 76 1240 3927 1111 0010 5434 1570 zgodnie danymi „Wykazu rachunków bankowych Gminy Stargard w 2016 r.” (akta kontroli Nr 7) stanowił rachunek projektu „Świetlica w Strumianach”.

Jak wynika z powyższych danych kwota 363 320,14 zł z rachunku bankowego nr 76 1240 3927 1111 0010 5434 1570 („Świetlica w Strumianach”) nie została w 2014 i 2015 r. przekazana na rachunek 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174 (Rachunek budżetu Gminy). Pomimo tego z dniem 1.01.2015 r. saldo końcowe konta 133-6-5-P14-D1 zostało przeniesione na saldo początkowe konta analitycznego 133-1 Rachunek budżetu-dochody.

Ustalenia kontroli w tym zakresie przedstawiono poniżej w tabeli.

Lp.	Nr rach. bank.	Stan na dzień		Konto analit. do 133	Saldo na dzień		Różnica 3-6	Różnica 4-7
		31.12.2014 r.	1.01.2015		31.12.2014	1.01.2015		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

1	05 1240 3901 1111 0000 4216 5174	188 451,53	188 451,53	133-1	188 451,43 (Wn)	551 771,57 (Wn)	0,00	-363 320,04
2.	76 1240 3927 1111 0010 5434 1570	363 320,14	363 320,14	133-6-5P14-D1	363 320,14 (Wn)	nie stwierdzono takiego konta	0,00	*ustalenia w treści protokołu

Zródło: Dane UG Stargard.

Ponadto stwierdzono, że w 2014 r. w ewidencji funkcjonowało konto analityczne:

- 133-6-5-P14-D1 R-k Pr. ŚWIETL. STRUMIANY-Doch. - z saldem końcowym 363 320,14 zł (Wn) natomiast w 2015 r. w ewidencji nie stwierdzono takiego konta analitycznego
- 133-4-5-P14-W2 R-K budż. ŚWIETL. STRUMIANY. śr. Kr - z saldem końcowym 21 053,54 (Ma), które funkcjonowało również w 2015 r. z saldem początkowym 0,00 (Ma).

W 2015 r. stwierdzono następujące konta analityczne (4) do realizowanego projektu z udziałem środków z UE „Świetlica Strumiany”: *133-4-5-P14-W2 R-K budż. ŚWIETL. STRUMIANY. śr. Kr, 133-6-5-P14-ŚR R-k. Pr.ŚW. STRUMIANY-Śr. na wyd., 133-6-5-P14-W1 R-k. Pr. ŚWIETL. STRUMIANY-WYD.UE, 133-6-5-P14-W2 R-k. Pr. ŚWIETL. STRUMIANY-WYD. KR.

Funkcjonujące konta analityczne przedstawiono w zestawieniu znajdującym się w treści protokołu kontroli.

*Konto 133-4-5-P14-W2 R-K budż. ŚWIETL. STRUMIANY. śr. Kr funkcjonowało w 2014 r.

Na podstawie danych wyciągów bankowych na dzień 31.12.2014 r. z poszczególnych rachunków bankowych ustalono stany środków pieniężnych Gminy Stargard, co wykazano poniżej w zestawieniu tabelarycznym.

Lp.	Numer rachunku bankowego	Wyszczególnienie	Środki na rachunku bankowym na dzień 31.12.2014 r.	Nr wyciągu bankowego i data
1	05 1240 3901 1111 0000 4216 5174	Dochody Urzędu Gminy	188 451,43*	0311/2014, 31.12.2014
2	65 1240 3901 1111 0000 4216 5161	ZFSS	1 158,70	0056/2014, 20-31.12.2014
3	62 1240 3901 1111 0010 4706 6785	Zaliczka na projekt „Ochrona wód J.Miedwie”	0,00	0,00*
4	38 1240 3927 1111 0010 5434 1381	Wpłaty mandatów	1 550,00*	0268/2014, 31.12.2014
5	76 1240 3927 1111 0010 5434 1570	R-k projektu „Świetlica w Strumianach”	363 320,14*	0014/2014, 31.12.2014
6	61 1240 3901 1111 0010 3400 3328	R-k proj. „Ochrona wód J.Miedwie”	0,00	0026/2014, 1-31.12.2014
7	56 1240 3901 1111 0010 1894 8339	R-k proj. „Integracja społ. w pow. Stargardzkim”	0,00	0021/2014, 31.12.2014
8	42 1240 3901 1111 0000 4216 5187	R-k sum depozytowych	964,70	0029/2014, 31.12.2014
9	57 1240 3901 1111 0010 3710 8273	R-k wydatków niewygasających	0,00	0028/2014, 1-31.12.2014
10	06 1240 3927 1111 0010 5713 0513	R-k proj. „Boisko w Pęzinie”	0,00	0013/2014, 1-31.12.2014
11	33 1240 3927 1111 0010 5675 2697	UNIA R-k pomocniczy	0,00	0,00*
Razem stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych			555 444,97	x

Razem stan środków podlegających ujęciu na koncie 133*	553 321,57	x
--	------------	---

Źródło: Dane UG Stargard, * podano z potwierdzenia salda na dzień 31.12.2014 r. (pismo z dnia 4.12.2017 r.)

W toku kontroli ustalono, że w dokumentacji Urzędu Gminy Stargard Szczeciński nie było potwierdzeń sald rachunków bankowych w tym powyżej wykazanych.

Na prośbę kontrolującego, w trakcie kontroli zwrócono się do banków o potwierdzenia sald stanu środków na rachunkach bankowych (w tym stanu zobowiązań z tytułu kredytów) między innymi prowadzonych przez Bank Pekao S.A. Potwierdzenie salda wpłynęło do Urzędu Gminy Stargard w trakcie niniejszej kontroli w dniu 4.12.2017 r.

Stan środków na rachunkach bankowych zgodny był ze stanem wynikającym z ewidencji syntetycznej konta 133 i wynosił 553 321,57 zł (wydruk z dnia 30.11.2017 r.)

Według danych wydruku obroty i salda z dnia 14.07.2015 r., w prowadzonej ewidencji księgowej wg stanu na dzień 31.12.2014 r. saldo konta 133 wykazywało stan środków pieniężnych w wysokości 132 607,88 zł (Wn), saldo konta 135 wykazywało saldo Ma w wysokości 780,22 zł, saldo konta 139 wykazywało saldo Ma w wysokości 3 172,80 zł . Wydruk ww. nie zawierał danych dotyczących sald początkowych poszczególnych kont jednostki i organu w tym konta 133, co świadczy, że księgi rachunkowe za 2014 r. nie zostały zamknięte w terminie określonym w art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, tj. *„Ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki kontynuującej działalność powinno nastąpić najpóźniej w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy.”*

Wydruk (obroty i salda) z dnia 30.11.2017 r. zawierał saldo początkowe konta 133 w wysokości 403 990,44 zł (Wn) oraz saldo końcowe w wysokości 553 321,57 zł (Wn), saldo początkowe konta 135 w wysokości 974 369,19 zł (Wn) oraz saldo końcowe w wysokości 1 158,70 zł (Wn), saldo początkowe konta 139 w wysokości 4 137,50 zł (Wn) oraz saldo końcowe w wysokości 964,70 zł (Wn). Z oświadczenia złożonego przez Skarbnika Gminy Panią Bernadetę Opasińską (akta kontroli Nr 47) wynika między innymi, że księgi rachunkowe za 2014 r. zostały zamknięte w dniu 14 kwietnia 2016 r. Powyższe ustalenia kontroli oraz oświadczenie złożone przez Skarbnika Gminy potwierdza, że księgi rachunkowe roku 2014 zostały zamknięte z naruszeniem ww. przepisów ustawy o rachunkowości.

W toku kontroli stwierdzono ponadto, że na koniec roku obrotowego 2014 nie dokonano inwentaryzacji stanu środków pieniężnych zgromadzonych na wymienionych w zestawieniu rachunkach bankowych (11) na łączną kwotę 555 444,97 zł. Powyższe było wynikiem niezamknięcia ksiąg rachunkowych niezgodnie z wymienionymi przepisami ustawy o rachunkowości.

Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej (wydruk obroty i salda z dnia 14.12.2017 r.) ustalono, że stan środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych wynosił łącznie 555 444,97 zł z tego, jak wykazano powyżej: konto 133 (saldo Wn) w wysokości 553 321,57 zł, konto 135 (saldo Wn) w wysokości 1 158,70 zł oraz konto 139 (saldo Wn) w wysokości 964,70 zł. Wysokość sald ww. kont z wydruku z dnia 14.12.2017 r. zgodna była z danymi przedstawionymi przez bank Pekao S.A. w potwierdzeniu sald na dzień 31.12.2014 r. wg pisma z dnia 4.12.2017 r.

Nadmienia się, że uchwałą Nr IX/48/15 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2014 r., zatwierdzono sprawozdanie finansowe wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy.

Nieprzeprowadzenie inwentaryzacji stanu środków zgromadzonych na rachunkach bankowych na dzień 31.12. 2014 r. na łączną kwotę 555 444,97 zł narusza art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, wg którego, cyt. „*Jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: (...) aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych lub przechowywanych przez inne jednostki, w tym papierów wartościowych w formie zdematerializowanej, należności, w tym udzielonych pożyczek, z zastrzeżeniem pkt 3, oraz powierzonych kontrahentom własnych składników aktywów - drogą otrzymania od banków i uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic (...).*”

W toku kontroli stwierdzono, że nie przeprowadzono na dzień 31.12.2014 r. inwentaryzacji zobowiązań (pasywów) z tytułu zaciągniętych długoterminowych kredytów bankowych na łączną kwotę 14 953 000,00 zł, z tego w banku Pekao S.A. na kwotę 7 910 000,00 zł oraz w banku ING Bank Śląski na kwotę 7 043 000,00 zł. Stan zobowiązań z tytułu kredytów przedstawiono poniżej w zestawieniu.

Lp.	Ewidencja konto analityczne (strona Wn)	Nr rachunku kredytowego	Stan zobowiązań na dzień 31.12.2014 r. ¹⁾	Bank
1	134-3-01	19 1240 3901 3111 0010 3183 7887	350 000,00	Pekao S.A.
2	134-3-02	49 1240 3901 3111 0010 3594 4521	7 560 000,00	Pekao S.A.
3	134-4-01	77 1050 1520 1000 0023 5720 4201	7 043 000,00	ING Bank Śląski
Razem			14 953 000,00	x

Źródło: Dane UG Stargard, ¹⁾ podano wg danych wydruku z ewidencji z dnia 14.12.2017 r. (konto 134).

Kwestię umów kredytowych zawartych przez Gminę Stargard przedstawiono na następnych stronach niniejszego protokołu między innymi w punkcie dotyczącym inwentaryzacji.

Ustalenia kontroli w zakresie inwentaryzacji kredytów oparto na danych wydruku z ewidencji księgowej na dzień 31.12.2014 r. sporządzonego w dniu 14.12.2017 r. oraz na podstawie potwierdzeń sald otrzymanych z ww. banków w czasie trwania niniejszej kontroli, tj. pismo z banku Pekao S.A. z dnia 4.12.2017 r. (potwierdzenie sald na dzień 31.12.2014 r.) oraz pismo z banku ING Bank Śląski z dnia 6.12.2017 r. (potwierdzenie salda na dzień 31.12.2014 r.)

Nieprzeprowadzenie inwentaryzacji zobowiązań Gminy Stargard z tytułu zaciągniętych kredytów na dzień 31.12. 2014 r. narusza art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, wg którego, cyt. „*Jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: (...) środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli*

przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników."

W toku kontroli stwierdzono, że zgodnie z Instrukcją przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Stargardzie Szczecińskim, wprowadzoną do stosowania uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński:

- *„Inwentaryzację środków pieniężnych na rachunkach bankowych oraz innych należności i zobowiązań polega na pisemnym uzgodnieniu ich stanów ewidencyjnych z kontrahentami i ujęciu w księgach rezultatów uzgodnienia” – rozdz. IV pkt 13 Instrukcji,*
- *„Poprzez weryfikację stanu ewidencyjnego dokonuje się inwentaryzacji tych aktywów i pasywów, których stan nie podlega lub nie może być ustalony w drodze spisu z natury, albo w drodze uzgodnienia z kontrahentami. Weryfikację stanów ewidencyjnych przeprowadzają pracownicy prowadząc (zgodnie z zakresem czynności) podlegają weryfikacji konta analityczne” – rozdz. IV pkt 15,*
- *„Stan rozrachunków z odbiorcami oraz wszelkich innych należności i zobowiązań uzgadnia się przez wysłania zawiadomienia o wysokości salda i wykazu pozycji składającej się na to saldo i uzyskania potwierdzenia. Wysłanie zawiadomień do dłużników jest obowiązkowe.” – rozdz. IV pkt 14 Instrukcji*

Kwestią uzgodnienia sald na rachunkach bankowych oraz stanu zobowiązań z tytułu kredytów zajmowała się Skarbnik Gminy Pani Wiesława Łoch w związku z powyższym odpowiedzialność za przeprowadzenie inwentaryzacji środków zgromadzonych na rachunkach bankowych Gminy Stargard oraz zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów ponosi ww. Skarbnik. Pani Wiesława Łoch była Skarbnikiem Gminy do dnia 4.03.2015 r. (przejście na emeryturę).

Kserokopie dokumentów takich jak: potwierdzenia sald z ww. banków na dzień 31.12.2014 r. (pisma z dnia 4.12.2017 r., 6.12.2017 r.), wydruk z ewidencji z dnia 14.07.2015 r. wg stanu na dzień 31.12.2014 r. , wydruk w ewidencji analitycznej konta 134 z dnia 29.11.2017 r. wg stanu na dzień 31.12.2014 r., wydruk z ewidencji z dnia 14.12.2017 r. wg stanu na dzień 31.12.2014 r., wydruk z ewidencji syntetycznej i analitycznej konta 133 z dnia 30.11.2017 r. stanowią akta kontroli nr 58.

Ponadto w ewidencji Gminy funkcjonowało konto 133-0 Rach. budż. k-to do przks. sald.- służące do przeksięgowania sald wykazujące na dzień 31.12.2014 r. saldo strony Wn w wysokości 32 253 490,08 zł. Utworzenie i dokonywanie operacji na ww. koncie analitycznym było niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 133 określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.) zgodnie z którym , cyt.: *„Konto 133 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na bankowych rachunkach budżetu.”*

Jak wykazano na poprzednich stronach protokołu kontroli w zasadach funkcjonowania kont bilansowych znajdującym się w załączniku Nr 2 do uchwały Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim (z późniejszymi zmianami) określono między innymi, że konto 133 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na bankowym rachunku budżetu oraz że konto 133 może wykazywać saldo Wn lub saldo Ma oznaczające odpowiednio saldo Wn - stan środków na rachunku bankowym lub saldo Ma kwotę wykorzystanego kredytu bankowego. Ponadto ustalono zasady prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta syntetycznego z podziałem na: rachunek budżetu-dochody, rachunek budżetu-wydatki, rachunek lokat terminowych z podziałem na lokaty overnight, negocjowane i terminowe, rachunki dochodów i wydatków projektów realizowanych z udziałem środków pochodzących w budżetu Unii Europejskiej (...).

Mając na uwadze powyższe funkcjonowanie konta 133-0 służącego do przeksięgowania sald było niezgodne z zasadami prowadzenia kont ksiąg pomocniczych konta 133, a w szczególności wynikającymi z zakładowego planu kont wprowadzonego do stosowania uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim, zgodnie z którym ewidencja szczegółowa do konta 133 prowadzona miała być w ramach konta syntetycznego z podziałem na: rachunek budżetu- dochody, rachunek budżetu – wydatki, rachunek lokat terminowych z podziałem na lokaty overnight, negocjowane i terminowe, rachunek dochodów i wydatków projektów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej z wyodrębnieniem kont dla projektów realizowanych z rachunku budżetu oraz dla projektów realizowanych z odrębnych rachunków bankowych. Zakładowy plan kont nie przewidywał możliwości funkcjonowania tzw. „konta technicznego”.

Wyjaśnienie w tej sprawie funkcjonowania konta 133-0 służącego do przeksięgowania złożyła Skarbnik Gminy zawarto w aktach kontroli Nr 41.

W złożonym wyjaśnieniu Skarbnik Gminy pisze, cyt.: *„W nawiązaniu wyjaśniam, że program FK firmy SIGID Poznań przewiduje możliwość przeniesienia sald kont analitycznych w danej grupie kont, jedną zbiorczą kwotą wg wartości syntetycznej na rok następny, zachowując równocześnie salda analityczne w roku „zamykam”. W związku z tym jest konieczność występowania konta „technicznego” służącego przeksięgowaniu sald. Dzięki tej operacji nie ma konieczności ręcznego zerowania sald kont analitycznych w bilansie otwarcia, gdyż przenoszone saldo jest wartością wynikową. Taki sposób „zamykania” roku zmniejsza pracochłonność analizy BO w kolejnym roku księgowym.”*

Zestawienie nr 1

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

1	Stan na dzień	Wyciąg bankowy					Saldo początkowe konta 133-1 (dochody)	Saldo końcowe konta 133-1 (dochody)	Obroty bieżące 133-1	Stosunek 9a:6 9a:5	Saldo początkowe konta 133-2 (wydatki)	Saldo końcowe konta 133-2 (wydatki)	Obroty bieżące 133-2	Inne
		nr / data	saldo początkowe	obroty Wn	obroty Ma	saldo końcowe								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	9a	9b	10	11	11a	12
1	1.01.2015	0001/2015	188 451,43 *	-188 451,43	188 451,53	188 451,53	551 771,57*	551 771,67 (Wn)	188 451,53(Wn) 188 451,43(Ma)	0,00 0,00	0,00	0,00	188 451,43(Wn) 188 451,53(Ma)	*ustalenia w treści protokołu
2	2.01.2015	0002/2015	188 451,53	-181 716,98	4 931,11	11 665,66	551 771,57	556 702,68 (Wn)	4 931,11 (Wn) 0,00 (Ma)	0,00 181 716,98	0,00	181 716,98(Ma) 0,00 (Wn)	181 716,98(Ma)	
3	5.01.2015	0003/2015	11 665,66	-81 566,33	78 960,95	9 060,28	551 771,57	626 138,62 (Wn)	74 755,19 (Wn) 388,14 (Ma)	4 205,76 -81 178,19	0,00	76 802,01 (Ma)	4 290,97(Wn) 81 092,98(Ma)	Różnica kol.11a do 9b wynosi 85,21 zł
4	6.01.2015	0004/2015	9 060,28	0,00	43,20	9 103,48	551 771,57	551 814,77 (Wn)	43,20 (Wn) 0,00 (Ma)	0,00 0,00	0,00	0,00	0,00	-
5	7.01.2015	0005/2015	9 103,48	-372 599,20	730 492,75	366 997,03	551 771,57	915 269,00 (Wn)	730 492,75 (Wn) 366 995,32 (Ma)	0,00 1,71*	0,00	5 603,88(Ma)	0,00 (Wn) 5 603,88 (Ma)	* odsetki od lokaty, lokata overnight 366 995,32
6	8.01.2015	0006/2015	366 997,03	-515 906,31	381 873,92	232 964,64	551 771,57	670 847,29 (Wn)	381 873,92(Wn) 262 798,20 (Ma)	0,00 235 108,11	0,00	253 108,11(Ma)	0,00 (Wn) 253 108,11(Ma)	lokata overnight 232 964,07
7	9.01.2015	0007/2015	232 964,64	-271 027,44	274 100,31	236 037,51	551 771,57	589 762,34 (Wn)	274 100,31 (Wn) 236 109,54 (Ma)	0,00 34 917,90	0,00	34 917,90(Ma)	0,00 (Wn) 34 917,90 (Ma)	lokata overnight 236 036,93
8	11.01.2015	0008/2015	236 037,51	- 236 038,67	236 038,67	236 038,67	551 771,57	551 772,73 (Wn)	236 038,67 (Wn) 236 037,51 (Ma)	0,00 1,16*	0,00	0,00	0,00	* odsetki od lokaty, lokata overnight 236 038,67
9.	12.01.2015	0009/2015	236 038,67	- 246 943,27	192 961,97	182 057,37	551 771,57	562 676,27 (Wn)	192 961,97 (Wn) 182 057,27 (Ma)	0,00 64 886,00	0,00	64 886,00 (Ma)	0,00 (Wn) 64 886,00 (Ma)	lokata overnight 182 057,37
10	13.01.2015	0010/2015	182 057,37	-215 410,81	244 730,12	211 376,68	551 771,57	585 125,53 (Wn)	244 730,12 (Wn) 211 376,16 (Ma)	0,00 4 034,65	0,00	4 034,65 (Ma)	0,00 (Wn) 4 034,65 (Ma)	lokata overnight

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

														211 376,16
11	14.01.2015	0011/2015	211 376,68	-466 928,14	576 252,72	320 701,26	551 771,57	807 090,94 (Wn)	576 325,52 (Wn) 321 006,15 (Ma)	72,80 145 921,99	0,00	145 849,19(Ma)	0,00 (Wn) 145 849,19(Ma)	Różnica Różnica kol.11a do 9b wynosi 72,81 zł lokata overnight 320 699,77
12	15.01.2015	0012/2015	320 701,26	-369 604,67	207 112,63	158 209,22	551 771,57	600 675,07 (Wn)	207 112,63 (Wn) 158 209,13 (Ma)	0,00 211 395,54	0,00	211 395,54(Ma)	0,00 (Wn) 211 395,54(Ma)	lokata overnight 158 209,13

Źródło: Dane UG Stargard.

2. Księgi rachunkowe

2.1. Stan i kompletność urządzeń księgowych

2.1.1. Opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości

W latach objętych kontrolą w Urzędzie Gminy w Stargardzie w przedmiotowym zakresie obowiązywały zasady (polityka) rachunkowości wprowadzona uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim, ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami Wójta Gminy Stargard Szczeciński. Zmiany do ww. uchwały Nr 513/16 wykazano w rozdz. I w punkcie 2.4. niniejszego protokołu kontroli.

W załącznikach do ww. uchwały znajdowały się odpowiednio:

- a) Metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenie wyniku finansowego – Załącznik Nr 1
- b) Zakładowy plan kont dla budżetu gminy – Załącznik Nr 2
- c) Zakładowy plan kont dla Urzędu Gminy jako jednostki budżetowej – Załącznik Nr 3
- d) Wykaz ksiąg rachunkowych oraz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych – Załącznik Nr 4
- e) Opis Systemu Informatycznego (Systemu ochrony danych i zbiorów) – Załącznik Nr 5
- f) Instrukcja przeprowadzania i rozliczania Inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Stargardzie Szczecińskim – Załącznik nr 6,
- g) Instrukcja Kasowa dla Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim – Załącznik Nr 7,
- h) Instrukcja sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dla Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim – Załącznik Nr 8

W latach 2013-2016 obowiązywało zarządzenie Nr 270/10 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Szczeciński i Urzędu Gminy Stargard Szczeciński, w którym określono:

- Podstawowe zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych dla budżetu gminy (w załączniku Nr 1 do ww. zarządzenia),
- Podstawowe zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych dla Urzędu Gminy (w załączniku Nr 2 do ww. zarządzenia).

W podstawowych zasadach prowadzenia ksiąg rachunkowych dla:

- budżetu gminy określono między innymi, że:
 - księgi rachunkowe budżetu prowadzone są za pomocą komputera,
 - księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych obrotów i sald, które tworzą: dziennik, księgę główną (konta syntetyczne), księgi pomocnicze (konta analityczne), zestawienia obrotów i sald księgi głównej oraz sald ksiąg pomocniczych,
 - księga główna prowadzona jest według zasad: podwójnego zapisu, systematycznego i chronologicznego rejestrowania i zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową, z wyjątkiem dochodów i wydatków, które

ujmowane są w terminie ich zapłaty, niezależnie od rocznego budżetu, którego dotyczą z wyjątkiem operacji szczególnych określonych w odrębnych przepisach,

- Gmina posiada jeden rachunek bankowy budżetu, jako rachunek podstawowy gminy i jednocześnie Urzędu Gminy, na który wpływają przychody i dochody budżetu w tym dochody Urzędu Gminy oraz z którego realizowane są rozchody i wydatki realizowane przez Urząd Gminy.

Zapis o prowadzeniu jednego rachunku bankowego nie został zmieniony pomimo, że w dniu 3 listopada 2016 r. utworzono rachunki bankowe dla Urzędu Gminy (rachunek dochodów i wydatków) oraz rachunek budżetu Gminy.

- Urzędu Gminy, określono między innymi, że:
 - Księgi rachunkowe Urzędu Gminy prowadzone są za pomocą komputera z wyjątkiem ksiąg pomocniczych dla kont 013- Pozostałe Środki trwałe, 020 – Wartości niematerialne i prawne oraz 310- Materiały, które prowadzi się ręcznie. Księgi pomocnicze dla pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych prowadzi się w postaci ksiąg inwentarzowych, a materiałów w postaci kartotek,
 - Księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów i sald, które tworzą: dziennik, księgę główną(konta syntetyczne), księgi pomocnicze (konta analityczne), zestawienia obrotów i sald księgi głównej oraz sald ksiąg pomocniczych,
 - księga główna prowadzona jest według zasad: podwójnego zapisu, systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową, z wyjątkiem dochodów i wydatków, które ujmowane są w terminie ich zapłaty, niezależnie od rocznego budżetu, którego dotyczą z wyjątkiem operacji szczególnych określonych w odrębnych przepisach.

2.1.1.1. Określenie roku obrotowego

W zasadach (polityce) rachunkowości, przyjętej uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityce) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim określono, że: „*Rokiem obrotowym będzie okres 12 miesięcy od 1 stycznia do 31 grudnia każdego roku kalendarzowego, a okresami sprawozdawczymi będą poszczególne miesiące w roku obrotowym*” (§ 1 uchwały),

2.1.1.2. Metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego

W zasadach (polityce) rachunkowości, przyjętej uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityce) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim określono, że: „*Metody wyceny aktywów i pasywów w ciągu roku i na dzień bilansowy oraz ustalenie wyniku finansowego w zakresie, w jakim ustawa o rachunkowości pozostawia prawo wyboru, stosuje się w oparciu o załącznik nr. 1 do uchwały*” (§ 2 uchwały).

W załączniku Nr 1 do ww. uchwały określono „Metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego”.

Zmiany załącznika Nr 1 do ww. uchwały Nr 513/02 z dnia 28 lutego 2002 r. zostały wprowadzone następującymi zarządzeniami Wójta Gminy Stargard Szczeciński: Nr 128/08 z dnia 14 sierpnia 2008 r., Nr 60/12 z dnia 30 marca 2012 r., *Nr 235/15 z dnia 23 listopada 2015 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy Stargard Szczeciński.

**zarządzenie obowiązywało od dnia 1 stycznia 2016 r.*

2.1.1.3. Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych

2.1.1.3.1. Zakładowy plan kont

Zakładowy plan kont dla budżetu gminy oraz dla Urzędu Gminy jako jednostki budżetowej został wprowadzony do stosowania uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy Stargard Szczeciński z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim odpowiednio w załącznikach nr 2 i nr 3.

Zmiany ww. zakładowych planów kont wprowadzone zostały następującymi zarządzeniami Wójta Gminy w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy Stargard Szczeciński:

- ✓ zarządzenie Nr 113/05 z dnia 30 września 2005 r.,
- ✓ zarządzenie Nr 115/06 z dnia 31 października 2006 r.
- ✓ zarządzenie Nr 128/08 z dnia 14 sierpnia 2008 r.,
- ✓ zarządzenie Nr 270/10 z dnia 30 grudnia 2010 r.,
- ✓ zarządzenie Nr 60/12 z dnia 30 marca 2012 r.,
- ✓ zarządzenie Nr 243/16 z dnia 30 grudnia 2016 r.*
oraz zarządzenie Nr 157/2015 z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 267/10 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2010 r.

**zarządzenie obowiązywało od dnia 1 stycznia 2017 r.*

Analizą objęto zakładowy plan kont (dla budżetu i Urzędu Gminy) obowiązujący od 1 stycznia 2011 r. ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem Nr 270/10 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński oraz wprowadzone późniejsze zmiany.

Zakładowy plan kont w zmienionej treści dla budżetu Gminy Stargard Szczeciński oraz dla Urzędu Gminy jako jednostki budżetowej stanowił odpowiednio załącznik Nr 1 i Nr 2 do zarządzenia Nr 270/10 Wójta Gminy z dnia 30 grudnia 2010 r.

Zakładowy plan kont dla budżetu i dla Urzędu Gminy składał się z:

- I. Podstawowych zasad prowadzenia kont rachunkowych odpowiednio dla budżetu gminy oraz dla Urzędu Gminy
- II. Wykazu kont księgi głównej w tym konta bilansowe i pozabilansowe
- III. Opisu kont w tym: przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń oraz zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych

W zakładowym planie kont dla Urzędu Gminy wprowadzonym do stosowania zarządzeniem (zmiana) Nr 270/10 Wójta Gminy z dnia 30 grudnia 2010 r. w części III. Opis kont: dotyczącej konta 130 Rachunek bieżący jednostki stwierdzono zapis dotyczący konta 130 Rachunek bieżący jednostki z którego wynika, że Urząd gminy jako jednostka budżetowa nie miał wyodrębnionego rachunku bankowego, a dochody i wydatki realizowane były bezpośrednio z rachunku budżetu.

Jak ustalono na poprzednich stronach niniejszego protokołu kontroli w punkcie dotyczącym obsługi bankowej Gminy Stargard oraz na podstawie danych „Wykazu rachunków bankowych Gminy Stargard w 2015 r.” sporządzonego przez Skarbnika Gminy Panią Bernadetę Opasińską stwierdzono, że od dnia 3 listopada 2015 r. Gmina miała między innymi rachunki bankowe dotyczące:

- wydatków Urzędu Gminy o numerze: 73 1240 3927 1111 0010 6546 2286*
- dochodów Urzędu Gminy o numerze: 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174**
- budżetu Gminy o numerze: 87 1240 3927 1111 0010 6546 2228*

**Z informacji Skarbnika Gminy pod „Wykazem rachunków bankowych Gminy Stargard w 2015 r.” (akta kontroli Nr 7) wynika, że rachunek „Wydatki Urzędu” i „Budżetu Gminy” zostały założone 3 listopada 2015 r., natomiast obroty na tych rachunkach wykazywane są od 1 stycznia 2016 r.*

*** rachunek bankowy nr 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174 w 2015 r. był rachunkiem budżetu Gminy Stargard Szczeciński w 2015 r.*

Z ustaleń kontroli wynika, że w 2016 r. prowadzono odrębne rachunki bankowe dla budżetu (rachunek bieżący nr 87 1240 3927 1111 0010 6546 2228****) oraz dla Urzędu Gminy (rachunek dochodów nr 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174**** i wydatków nr 73 1240 3927 1111 0010 6546 2286****). Pomimo tego zapis w zasadach (polityce) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy Stargard Szczeciński nie został zmieniony w części dotyczącej prowadzenia konta 130 Rachunek bieżący jednostki. W czasie trwania niniejszej kontroli w zasadach funkcjonowania kont bilansowych dla Urzędu Gminy Stargard Szczeciński jako jednostki, funkcjonował zapis o niewyodrębnieniu rachunku bankowego dla Urzędu Gminy, cyt.: *„Kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację, o której mowa w ust. 1.”*

****podano wg danych akt kontroli nr 7 „Wykaz rachunków bankowych Gminy Stargard...”*

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyła Skarbnik Gminy Pani Bernadeta Opasińska zatrudniona w Urzędzie Gminy Stargard Szczeciński od 1 maja 2015 r. na tym stanowisku. Zgodnie z treścią pisma OS 2121.2.2015.JM Wójta Gminy z dnia 11 czerwca 2015 r. Pani Bernadecie Opasińskiej powierzono obowiązki i odpowiedzialność z zakresu rachunkowości między innymi w zakresie *„opracowywania projektów przepisów wewnętrznych dotyczących prowadzenia rachunkowości wydawanych przez kierownika jednostki, w tym: dokumentację przyjętych zasad rachunkowości zawierającej zakładowy plan kont, wykaz ksiąg rachunkowych, opis systemu przetwarzania danych, opis systemu ochrony danych, instrukcję obiegu i kontroli dowodów księgowych, instrukcję inwentaryzacyjną, instrukcję kasową (...)”* Obowiązki i odpowiedzialność z zakresu rachunkowości zostały pisemnie przyjęte przez Skarbnika Gminy. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy zawarto w aktach kontroli nr 14.

Dokonując porównania kont określonych w zakładowym planie kont dla budżetu i Urzędu Gminy z danymi ewidencyjnymi ustalono, że w ewidencji Urzędu Gminy:

- w 2015 r. urządzono konto 640 Rozliczenia międzyokresowe kosztów (brak obrotów i operacji),
- w 2016 r. funkcjonowało konto 640 Rozliczenia międzyokresowe kosztów (stwierdzono operacje na tym koncie oraz sprostowanie przeksięgowania, co w efekcie spowodowało obroty na tym koncie : 0,00).

Ww. konto 640 nie zostało przewidziane zakładowym planem dla Urzędu Gminy Stargard. W załączniku Nr 3 do uchwały Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim wraz z późniejszymi zmianami nie stwierdzono wprowadzenia kont Zespołu 6-Produkty w tym konta 640 Rozliczenia międzyokresowe kosztów.

Wyjaśnienie w tej sprawie złożyła Skarbnik Gminy Pani Bernadeta Opasińska (akta kontroli Nr 14).

W złożonym wyjaśnieniu (akta kontroli Nr 14) Skarbnik Gminy pisze:

- ⇒ odnośnie nieopracowania projektu zmian w zpk Urzędu Gminy w zakresie dotyczącym zasad prowadzenia konta 130 „*W Zakładowym planie kont w opisie do konta 130 „Urząd gminy jako jednostka budżetowa nie ma wyodrębnionego rachunku bankowego...” nie dokonano zmiany informacji dotyczącej wyodrębnienia dla tego konta na potrzeby ewidencji księgowej odrębnego rachunku bankowego. Zmiana sposobu prowadzenia ewidencji księgowej począwszy od 1 stycznia 2016r. nie wymagała wprowadzenia do Zakładowego planu kont dodatkowych kont syntetycznych a jedynie sposobu dokonywania zapisów na kontach już istniejących pod wyodrębniony rachunek bankowy.*”
- ⇒ odnośnie urządzania w ewidencji konta 640 Rozliczenia międzyokresowe kosztów, które nie zostało przewidziane zakładowym planem dla Urzędu Gminy Stargard, cyt.: „*W zakładowym planie kont nie występuje konto 640 Rozliczenia międzyokresowe kosztów. Urządzenie konta w ewidencji księgowej było pomyłką pracownika dokonującego księgowania w m-cu wrześniu 2016r. odszkodowania za grunty na kwotę ogółem 450.000 zł. W m-cu grudniu 2016r., kwota ta została wyksięgowana i zaksięgowana na koncie 761 Pozostałe koszty operacyjne. Po tym fakcie konto 640 nie wykazywało obrotów i w 2017r., zostało usunięte.*”

Zgodnie z § 15 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r. poz. 289 z późn.zm.), cyt.: „*1. Ustalając zakładowy plan kont, należy się kierować następującymi zasadami: 1) konta wskazane w planach kont należy traktować jako standardową liczbę kont, która może być ograniczona jedynie o konta służące do księgowania operacji gospodarczych niewystępujących w jednostce lub placówce albo uzupełniona o konta zgodne co do treści ekonomicznej, w tym również przy wykorzystaniu symboli kont, które nie mają zastosowania w jednostce (...).*”

Kserokopia uchwały Nr 513/02 Zarządu Gminy Stargard Szczeciński z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim (z późniejszymi zmianami) stanowi akta kontroli Nr 2.

Nadmienia się, że zarządzeniem Nr 157/2015 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 267/10 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2010 r. dla dostosowania zaewidencjonowanych w latach 2007 – 2015 operacji związanych z projektem „Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szczeciński” dla potrzeb zaleceń pokontrolnych wprowadzono pozabilansową ewidencję kosztów projektu z podziałem na wydatki kwalifikowalne, niekwalifikowalne oraz koszty niekwalifikowalne, na kontach: 081- pozabilansowe konto kosztów inwestycyjnych – „środki trwałe w budowie”, 410-pozabilansowe konto kosztów bieżących – „zużycie materiałów i energii”, 420-pozabilansowe konto kosztów bieżących-„usługi obce”.

Przestrzeżenie zasad ustalonych w zakładowym planie kont dla Urzędu Gminy oraz dla budżetu przedstawiono w treści niniejszego protokołu kontroli.

2.1.1.3.2. Wykaz ksiąg rachunkowych

2.1.1.3.3. Opis systemu przetwarzania danych

2.1.1.3.4. System ochrony danych i ich zbiorów

Jak wykazano w punkcie 2.1.1 niniejszego protokołu kontroli aktualny w latach 2013-2016 wykaz ksiąg rachunkowych dla budżetu Gminy oraz dla Urzędu Gminy wymieniono odpowiednio w załączniku Nr 1 i Nr 2 do zarządzenia Nr 270/10 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy Stargard Szczeciński. Zgodnie z treścią ww. załączników księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych obrotów i sald, które tworzą: dziennik, księgę główną (konta syntetyczne), księgi pomocnicze (konta analityczne), zestawienia obrotów i sald księgi głównej oraz sald ksiąg pomocniczych.

W załączniku Nr 4 do uchwały Nr 513/02 Zarządu Gminy z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim, znajdował się „Wykaz ksiąg rachunkowych oraz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych. W ww. załączniku określono między innymi, cyt.: *„Księgi rachunkowe Gminy i Urzędu Gminy obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów i sald, które tworzą: dziennik, księgę główną – według kont syntetycznych wymienionych w załącznikach Nr 2 i 3 do uchwały, księgi pomocnicze – według kont analitycznych do kont syntetycznych opisanych w załącznikach Nr 2 i 3 do uchwały, zestawienia: obrotów i sald księgi głównej oraz sald ksiąg pomocniczych, wykaz składników aktywów i pasywów (inwentarz).”*

Ponadto określono, że księgi rachunkowe w zakresie kont objętych załącznikami Nr 2 i 3 tj. odpowiednio zakładowym planem kont dla budżetu Gminy i Urzędu Gminy prowadzone są z wykorzystaniem programów komputerowych Zakładu Systemów Informatycznych SIGID Poznań (ZSI SIGID) takich jak: księgowość budżetowa jednostki/zarządu, ewidencja środków trwałych, kadry i płace. Księgi rachunkowe dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla

organów podatkowych oraz dla prowadzenia ewidencji innych niepodatkowych należności budżetowych prowadzone były z wykorzystaniem programów komputerowych ZSI SIGID , takich jak: Podatek od nieruchomości – Osoby Prawne, Podatek od nieruchomości – Osoby Fizyczne, Podatek rolny/leśny – Osoby Prawne, Podatek rolny/leśny osoby fizyczne, Podatek od środków transportowych, Inne opłaty.

W ww. regulacjach nie określono dat rozpoczęcia funkcjonujących programów informatycznych. Zarządzeniem Nr 60/12 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 marca 2012 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński w § 3 wprowadzono zapis do załącznika Nr 5 z którego wynika, że rozpoczęcie eksploatacji oprogramowania w nim wymienionego rozpoczęto w 1994 r. i jest ono aktualizowane w ramach corocznych umów przedłużonej gwarancji programów.

Zarządzeniem Nr 3/16 Wójta Gminy Stargard z dnia 4 stycznia 2016 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy Stargard Szczeciński w załączniku Nr 5 do uchwały Nr 513/02 Zarządu Gminy Stargard Szczeciński z dnia 28 lutego 2002 r. Opis Systemu Informatycznego – Systemu ochrony danych i zbiorów w punkcie a) -dotyczącym oprogramowania Urzędu Gminy Stargard Szczeciński wprowadzono następujące programy autorstwa OPW „DOSKOMP” Łódź: Planowanie i realizacja Budżetu JST, Rejestr Zaangażowania Środków Budżetowych JST, Budżet JST Plus, Budżet JB Plus, Moduł; Dług Publiczny, Opisówki. Zarządzenie weszło w życie z dniem podpisania z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2016 r. W związku z ww. zapisem wyjaśnienie w sprawie wskazania dat eksploatacji programów OPW „DOSKOMP” Łódź zawarto w aktach kontroli Nr 16.

Na podstawie powyższych ustaleń kontroli stwierdzono, że w przypadku wymienionych wszystkich programów informatycznych* funkcjonujących w ewidencji księgowej prowadzonej w Urzędzie Gminy Stargard w latach 2013 – 2016 – nie określono ich wersji oprogramowania, co było wymagane art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

**wg załącznika nr 5 do uchwały nr 513/02 – było ich 11, co wykazano w treści protokołu kontroli znajdującej się poniżej.*

Przykładowo na podstawie wydruków z ewidencji księgowej załączonych do akt kontroli nr 20, 26, 45, 47, 48, 61, 62 ustalono, że w latach objętych kontrolą księgi rachunkowe prowadzone w programie ZSI SIGID – księgowość budżetowa jednostki/zarządu w wersjach oznaczonych między innymi: KB 2.47d, KB 2.48f, KB 2.20d, KB 2.50 h, KB 2.50f.

Wyjaśnienie w sprawie:

- braku określenia w uregulowaniach wewnętrznych, tj. zasadach (polityce) rachunkowości wersji oprogramowania funkcjonujących programów informatycznych w latach 2013 – 2016 złożył Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta kontroli Nr 15),
- braku projektu przepisów wewnętrznych (zmiany do zasad/polityki rachunkowości) dotyczących określenia wersji oprogramowania funkcjonujących programów informatycznych w latach 2015- 2017 oraz dat rozpoczęcia eksploatacji programów informatycznych autorstwa OPW „DOSKOMP” Łódź: Planowanie i realizacja Budżetu JST, Rejestr Zaangażowania Środków Budżetowych JST, Budżet JST Plus,

Budżet JB Plus, Moduł; Dług Publiczny, Opisówki. złożyła Skarbnik Gminy Pani Bernadeta Opasińska (akta kontroli Nr 16)

W złożonym wyjaśnieniu Skarbnik Gminy pisze, cyt.: „Wyjaśniam, że w latach 2015-2017 stosowane w systemie finansowo księgowym oprogramowanie, nie zmieniło autora tego oprogramowania, jak również nie wprowadzało zmian w wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji. Dokonywane modyfikacje oprogramowania pozostawały bez wpływu na sposób prezentacji danych w sprawozdaniach budżetowych i finansowych. Rozpoczęcie pracy w programie autorstwa OPW DOSKOMP Łódź datuje się na 1 stycznia 2016r. i jest to program, który bezpośrednio nie służy do ewidencji księgowej ale wspomaga proces tworzenia budżetu, kontroli dokonywania wydatków w postaci tworzenia rejestru zaangażowania a także konsolidacji sprawozdań miesięcznych i kwartalnych urzędu i jednostek podległych.

Planowanie i realizacja budżetu – zadaniem modułu jest usprawnienie całego procesu planowania budżetowego, począwszy od zbierania i edycji projektów planów jednostek organizacyjnych po edycję załączników do uchwały budżetowej, uzasadnień do uchwały budżetowej, przekazania w formie elektronicznej zatwierdzonych planów do jednostek podległych, zmian budżetu w ciągu roku aż po kontrolę wykonania budżetu.

Rejestr zaangażowania – moduł spójny z planowaniem, w którym każdorazowo wprowadza się wartość umów i zleceń angażujących wydatki budżetowe a następnie faktur pod dane zlecenie. System nie pozwoli na dokonanie zaangażowania wydatku w przypadku wartości przekraczającej plan budżetowy. Na koniec każdego kwartału z modułu tworzone jest PK , które eksportowane jest do systemu FK i w nim księgowane na konto 998 lub 999.

Budżet JST PLUS - system służy do wczytywania danych do sprawozdań miesięcznych, kwartalnych RB 27 i 28S a także sprawozdań finansowych i przesyłania w systemie z jednostek podległych do urzędu, gdzie dokonuje się konsolidacji tych sprawozdań i przesyłania do systemu BESTIA. Na podstawie utworzonych sprawozdań, dane w nich zawarte są eksportowane do systemu finansowo - księgowego, gdzie automatycznie powstaje polecenie księgowania wygenerowanych sprawozdań.

Dług publiczny – jest modułem, który zawiera się w pakiecie oprogramowania, daje możliwość obliczania długu na podstawie danych historycznych i danych zawartych w wpf, nie mniej jednak gmina z niego nie korzysta, natomiast opisówki to moduł pomocny przy tworzeniu opisów dokonywanych zmian w budżecie w trakcie roku, przy tworzeniu informacji i sprawozdania z wykonania budżetu.”

Nadmienia się, że Pani Bernadeta Opasińska jest Skarbnikiem Gminy od dnia 1 maja 2015 r., a zgodnie z pismem OS 2121.2.2015.JM z Wójta z dnia 11.06.2015 r. przyjęła obowiązki w zakresie rachunkowości w tym opracowywania projektów przepisów wewnętrznych dotyczących prowadzenia rachunkowości wydawanych przez kierownika jednostki.

W złożonym wyjaśnieniu (akta kontroli Nr 15) Wójt Gminy pisze między innymi, że: „(...) z posiadanej wiedzy nie dokonano zmian w funkcjonujących programach informatycznych, które miałyby wpływ na sposób prezentacji danych w sprawozdaniach finansowych i statystycznych. Niemniej jednak pouczę podległe służby informatyczne i księgowe o konieczności wprowadzania każdorazowo do uregulowań wewnętrznych – zmian wersji oprogramowania.”

Kserokopia pisma OS 2121.2.2015. JM Wójta z dnia 11.06.2015 r. załączona została do akt kontroli Nr 1. Kserokopie przepisów wewnętrznych obowiązujących w kontrolowanej jednostce (polityki rachunkowości) stanowią akta kontroli Nr 2.

W załączniku Nr 5 do wymienionej uchwały Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. znajdował się „Opis systemu informatycznego” i „Systemu ochrony danych i zbiorów”. W powyższych uregulowaniach określono między innymi: wykaz oprogramowania- Urzędu Gminy Stargard Szczeciński, wykaz instrukcji do oprogramowania – Urząd Gminy Stargard Szczeciński, sposób zapewnienia właściwego stosowania programów, zasady ewidencji przebiegu przetwarzania danych oraz ochrona danych i ich zbiorów.

W zakresie:

⇒ opisu przetwarzania danych wymieniono instrukcje do funkcjonującego oprogramowania w Urzędzie Gminy Stargard Szczeciński autorstwa ZSI SIGID Poznań, tj.:

- Podatek od nieruchomości –Osoby Prawne
- Podatek od nieruchomości – Osoby Fizyczne
- Podatek rolny/leśny – Osoby Prawne
- Podatek rolny/leśny – Osoby Fizyczne
- Kadry i płace
- Księgowość budżetowa jednostki/zarządu
- Obsługa kasy
- Podatek od środków transportowych
- Ewidencja i drukowanie faktur,
- Ewidencja środków trwałych
- Inne opłaty

oraz wskazano, że Instrukcje zawierają opis przeznaczenia programów oraz sposób ich działania i przechowywane są u informatyka Urzędu Gminy. Ponadto określono dostęp do komputera (stacji roboczej), dostęp do programów (oprogramowanie sieciowe), dostęp do operacji programów, dostęp do komputera sieciowego.

⇒ zakresie systemu ochrony danych i ich zbiorów, określono:

- bezpieczeństwo danych w komputerze, przechowywanie kopii bezpieczeństwa oraz przenoszenie kompletnych ksiąg rachunkowych na koniec roku na komputerowe nośniki danych zapewniając trwałość zapisu informatycznego,
- zasady ewidencji przebiegu przetwarzania danych, ochronę dokumentacji księgowej oraz ksiąg rachunkowych prowadzonych ręcznie.

2.1.2. Przestrzeganie ustaleń zakładowego planu kont przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych

Powyższe zagadnienie było opisywane w treści niniejszego protokołu kontroli.

2.1.2.1.Prawidłowość dokumentowania operacji gospodarczych

Prawidłowość dokumentowania operacji gospodarczych sprawdzono na przykładzie 20 dowodów źródłowych wydatków z 2014 r. na łączną kwotę 36 078,59 zł (segregator pn.

„Dowody Księgowe Księgowości Budżetowej zadania własne i zlecone Urząd Gminy z Stargardzie Szczecińskim faktury F14583 – F141732 Listopad 2014 r.).

Skontrolowane dokumenty wydatków oraz ustalenia kontroli wykazano w Tabeli nr 2.1.2.1.1. znajdującej się poniżej w treści protokołu kontroli. Kontrolą objęto wydatki płatne przelewem (obróć bezgotówkowy).

Wykaz dokumentów źródłowych wydatków (płatność bezgotówkowa) z 2015 r. poddanych kontroli

w Urzędzie Gminy Stargard7

Lp	Faktura (F.), rachunek (R.) inny dokument źródłowy (np. nota obciążająca)					Data wpływu do UM	Data zapłaty/dokonania wydatku	Spraw. dokument.	Zatwierdzenie do wypłaty	Klasyfikacja budżet	Przekroczenie terminu płatności	Uwagi/inne
	Numer	Data sprzedaży	Wyszczególnienie/wydatek	Kwota do zapłaty w zł	Termin płatności							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	F.nr 320/2014	31.10.2014	serwis centrali telefonicznej za X2014	400,00	14.11.14	3.11.14	13.11.14	tak	Wójt , Z-ca Skarbnika	75320 § 4270	nie	umowa nr OS.2634.2.2014 z dn. 2.01.2014r.
2	F.nr F/3376/14/A-4	29.10.2014	akumulator 12V 70Ah/640 Expedition Plus ZAP/7816 (na potrzeby OC)	467,40	7 dni/14* do (5.11.14)	3.11.14	6.11.14	tak	Wójt , Z-ca Skarbnika	75023 § 4210	nie*	*wydatek na podstawie zlecenia OS.2600.1.2014.O C z dn. 27.10.14. Termin zapłaty przedłużono do 14 dni.
3	F.nr 134/2014	28.10.2014	za wypis aktu notarialnego Repertorium A nr 6111/2014	29,52	7 dni* (4.11.14)	3.11.14*	7.11.14	tak	Wójt , Z-ca Skarbnika	75023 § 4430	nie*	*zachowano termin płatności licząc od daty wpływu do UG
4.	F.nr 32/11/2014	3.11.2014	Projekty decyzji o warunkach zabudowy (53), projekt zmiany decyzji (3), projekt decyzji o ustaleniu celu publicznego (5)	12 190,00	14 dni (17.11.14)	3.11.14	14.11.14	tak	Wójt , Z-ca Skarbnika	71004 § 4300	nie	umowa nr 2/U/2014 z dn. 27.01.2014 r.
5	F.nr FV/987/2014	3.11.2014	walek górny Ricoh AF 1022/1027, naprawa zespołu utrwalenia	298,89	10.11.14	3.11.14	7.11.14	tak	Wójt , Z-ca Skarbnika	75024 § 4210, § 4270	nie	
6	R. nr 5/2014	1.11.2014	czynsz za 11/2014 (czynsz za wynajmowany garaż dla dala samochodu Straży Gminnej)	200,00	14 dni	3.11.14	13.11.14	tak	Wójt , Z-ca Skarbnika	75416 § 440	nie	umowa nr 2/SG/2014 z dn. 1.07.2014 r.
7	F. 8539/2014	31.10.2014	benzyna 95 PB (na potrzeby sołectwa Strzyżno)	113,32	14 dni (14.11.14)	4.11.14	13.11.14	tak	Wójt , Z-ca Skarbnika	90004 § 4210	nie	
8	F.C/F54503/2014	31.10.2014	usługa oświetleniowa,	12 261,17	zgodnie z	4.11.14	14.11.14	tak	Wójt ,	90015 § 4270	nie	umowa

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

			konserwacja urządzeń ośw. drogowego za m-c X/14		umową				Z-ca Skarbnika			CRU/S/011116/20 13/OD/ZDW/WE z dnia 30.12.2013 r.
9	F.Nr 119/D/2014	15.10.2014	wykonanie peronika pod przystanek autobusowy przy drodze gminnej w Strzyżnie	1 507,98	21 dni	4.11.14	7.11.14	tak	Wójt , Z-ca Skarbnika	60016 § 4270	nie	umowa Nr 7/R/2014 z dn. 19.03.2014
10	F.Nr 120/D/10/2014	31.10.2014	profilowanie drogi gruntowej równiarką z mechanicznym zagęszczeniem w Grzędzicach dz. ew. nr 98	7 350,80	21 dni	4.11.14	7.11.14	tak	Wójt , Z-ca Skarbnika	60016 § 4270	nie	umowa j.w.
11	F.Nr 121/D/10/2014	10.10.2014	montaż oznakowania i progu zwalniającego na drodze gminnej w Żarowie (ul. Reymonta), dz. ewid. 292	3 107,85	21 dni	4.11.14	7.11.14	tak	Wójt , Z-ca Skarbnika	60016 § 4300	nie	umowa j.w.
12	F.2277/2014	17.11.14	reklamówka bez uszu (10), papier pakowy szary (20), sznurek jutowy (10) – dot. wyborów samorządowych w dn. 16.11.2014 r.	118,45	17.11.2014	4.11.14	13.11.14	tak	Wójt , Z-ca Skarbnika	75109 § 4210	nie	-
13	F. FV/998/2014	4.11.14	Formatka A4 (120 szt.)	60,07	11.11.14	4.11.14	10.11.14	tak	Wójt , Skarbnik	75109 § 4300	nie	-
14	F.6434/14/SPCA	4.11.2014	paliwo PB 95 do motopompy OSO Pęczino	108,99	18.11.14	4.11.14	17.11.14	tak	Z-ca Wójta, Z-ca Skarbnika	75412 § 4210	nie	-
15	F.6435/14/SPCA	4.11.2014	paliwo ON do samochodu gaśniczego(...) OSP Pęczino	103,80	18.11.2014	4.11.14	17.11.14	tak	Z-ca Wójta, Z-ca Skarbnika	75412 § 4210	nie	-
16	F.1919/2014	31.04.2014	pas klinowy AGR. SD98 A77 135061404/0	190,00	14 dni (14.11.14)	4.11.14	13.11.14	tak	Wójt , Z-ca Skarbnika	90004 § 4210	nie	zlecenie OS.2601.108.2014 .K.Ga z dn. 15.10.14
17	F. 1859/01	31.10.2014	dzierżawa boiska i szatni za m-c X 2014 r.	123,00	14.11.14	4.11.14	13.11.14	tak	Wójt , Z-ca Skarbnika	92601 § 4300	nie	umowa Nr 124/2012 z dn. 26.07.2012 r.
18	F. 527/10/2014	31.10.2014	opłata za utrzymanie cmentarzy za X/2014	3 024,16	14 dni (14.11.14)*	4.11.14	17.11.14*	tak	Z-ca Wójta, Z-ca Skarbnika	71035 § 4300	nie	umowa Nr 36/U/2012 z dn. 27.12.2012 r. i aneks z dn. 22.01.2014 r. *na fakturze wpisano 14 dni

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

												oraz datę 14.11.2014 r. wg umowy płatność 14 dni od daty potwierdzonego złożenia faktury w siedzibie Zamawiającego. W zw. w tym termin zapłaty został zachowany
19	F.52/11/2014	3.11.2014	wynajem pomieszczeń wynajem garażu na parkowanie samochodu służb. Straży Gminnej	246,00	14.11.14	4.11.14	13.11.14	tak	Wójt , Z-ca Skarbnika	75416§ 440	nie	umowa Nr 1/SG/2014 z dn. 6.02.2014
20	F. 362/BETA/11/2014	1.11.2014	Internet Kafejka internetowa- Świetlica wiejska w Grzędzicach za okres 1.10.2014 – 30.11.2014	60,00	15.11.14	4.11.14	13.11.14	tak	Wójt , Z-ca Skarbnika	92109 § 4350	nie	umowa z dn. 15.03.2011 r.
21	F.26/2014	3.11.2014	Dzierżawa urządzenia samoczynnie rejestrującego wykroczenia w ruchu drogowym wraz z pojazdem samochodowym oraz zapewnieniem szkolenia i obsługi techniczno- serwisowej . Opłata z X 2014 r.	7 503,00	21 dni	4.11.14	19.11.14	tak	Wójt , Z-ca Skarbnika	75416 § 4300	nie	umowa Nr 3/4/2014 z dnia 7.02.2014 r.
Razem				36 078,59	x	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Dane UG Stargard.

W oparciu o dane 21 dokumentów źródłowych wymienionych w Tabeli 2.1.2.1.1. ustalono, że:

- operacje gospodarcze prawidłowo dokumentowano z zachowaniem zgodności z zawartymi umowami oraz aneksami zawartymi do tych umów (umowy wykazano w Tabeli 2.1.2.1.1. w kol. nr 13). Szczegółowa analizą objęto następujące umowy:
 - a) umowa (OS.2534.2.2014) z dnia 2 stycznia 2014 r. zawarta z Andrzejem Pacześnym „NIETOPERZ II” ul. Chopina 46 A/1, 73-110 Stargard Szczeciński na konserwację urządzeń centrali telefonicznej SLICAN MAC-6400, sieci wewnętrzzakładowej oraz aparatów telefonicznych Umowa zawarta została od dnia 2.02.2014 r. do 31.12.2014 r. Umowa podpisana została przez Wójta Gminy oraz kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy. Umowę wykazano pod poz. 1 Tabeli nr 2.1.2.1.1.
 - b) umowa Nr 2/U/2014 z dnia 27.01.2014 r. zawarta z Małgorzatą Wojtaś-Frankowską Studio Architektury i Urbanistyki na sporządzenie projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego na obszarze gminy Stargard Szczeciński. Umowa zawarta została od dnia podpisania umowy do dnia 31 grudnia 2014 r. Umowa podpisana została przez Wójta Gminy oraz kontrasygnowana przez Zastępcę Skarbnika Gminy. Umowę wykazano pod poz. 4 Tabeli nr 2.1.2.1.1.
 - c) umowa Nr 2/SG/2014 z dnia 1 lipca 2014 r. zawarta z Katarzyną Ołtuszewską (de Weyher) na wynajem pomieszczenia garażowego dla samochodu służbowego Straży Gminnej Gminy Stargard Szczeciński. Umowa zawarta została od 1.07.2014 r. do 31.12.2014 r. Umowa podpisana została z up. Wójta przez jego Zastępcę oraz kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy. Umowę wykazano pod poz. 6 Tabeli nr 2.1.2.1.1.
 - d) umowa Nr CRU/S/01116/2013/OD/ZDW/WE z dnia 30.12.2013 r. zawarta z ENEA S.A. z siedzibą w Poznaniu w celu zrealizowania ustawowych zadań w zakresie oświetlenia miejsc publicznych, ulic, placów i dróg zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 10.04.1997 r. Prawo energetyczne. Umowa zawarta została od 1.01.2014 r. do 31.12.2014 r. Umowa podpisana została przez Wójta Gminy i kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy. Umowę wykazano pod poz. 8 Tabeli nr 2.1.2.1.1.
 - e) umowa o roboty budowlane Nr 7/R/2014 z dnia 19.03.2014 r. zawarta z Przedsiębiorstwem Remontowo-Budowlanym MAXBUD z siedzibą ul. Łabędzia 22, 73-110 Stargard Szczeciński. Umowa zawarta została od 19.03.2014 r. do 31 grudnia 2014 r. Umowa podpisana została przez Wójta Gminy i kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy. Umowę wykazano pod poz. 9, 10 i 11 Tabeli nr 2.1.2.1.1.
 - f) umowa najmu Nr 124/2012 z dnia 26.07.2012 r. zawarta z Zachodniopomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach na wynajem boiska oraz szatni w budynku administracyjnym położonym w Barzkowicach do używania przez zawodników Ludowego Zespołu Sportowego „WODR Barzkowice”, celem realizacji zadań statutowych, na kwotę miesięcznego czynszu 100,00 zł + podatek VAT (razem 123,00 zł). Umowę zawarto na okres od 1.08.2012 r. do 31.07.2013 r. Umowa podpisana została przez Wójta Gminy. Do ww. umowy w dniu 17.07.2013 r. zawarto aneks Nr 1 w którym przedłużono okres obowiązywania umowy najmu nr 124/2012 o kolejny rok, bez zmian kwoty czynszu. Wobec powyższego zmieniono termin

obowiązywania umowy z „od 1.08.2012 r. do 31.07.2013 r.” na „od 01.08.2012 do 31.07.2015 r.”. Umowę wykazano pod poz. nr 17 Tabeli nr 2.1.2.1.1.

Zarówno umowa jak i aneks do ww. umowy nie zostały kontrasygnowane przez Skarbnika Gminy lub osobę przez niego upoważnioną. Zgodnie z przepisami art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, cyt.: *„Jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.”*

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożył Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta kontroli Nr 23).

W złożonym oświadczeniu Wójt Gminy pisze, że: *„Brak złożenia kontrasygnaty Skarbnika Gminy na wyżej wymienionej umowie i aneksie spowodowany był niedopatrzeniem pracownika odpowiedzialnego za prowadzenie sprawy pod względem merytorycznym (osobą odpowiedzialną był Pan Józef Kirilow – obecnie przebywa na emeryturze).”*

Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono, że w latach 2012- 2015 Gmina Stargard Szczeciński celem realizacji postanowień ww. umowy wydatkowała z budżetu łączną kwotę 4 428,00 zł, z tego w 2012 r. kwotę 492,00 zł; w 2013 r. kwotę 1 476,00 zł; w 2014 r. kwotę 1 476,00 zł i w 2015 r. kwotę 984,00 zł.

Pismem OS.2502.1.2015JK z dnia 16.04.2015 r. Wójt Gminy Stargard Szczeciński zwrócił się do ZODR w Barzkowicach z wnioskiem o przedłużenie umowy nr 124/2012 z dnia 26.07.2012 r. najmu boiska i szatni z przeznaczeniem dla Klubu LZS „WODR” Barzkowice na okres do dnia 31.12.2015 r.

Z informacji uzyskanych od Pana Piotra Wierzchowskiego zatrudnionego na stanowisku Podinspektora ds. obronnych, obrony cywilnej, zarządzania kryzysowego, ochrony przeciwpożarowej i sportu wynika, że umowa najmu Nr 124/2012 zawarta w dniu 26 lipca 2012 r. w Barzkowicach dotyczyła działki nr 17 w obrębie ewidencyjnym Barzkowice oraz nie było podpisanego aneksu przedłużającego okres obowiązywania umowy wg wniosku z dnia 16.04.2015 r. Ponadto ustalono, że w okresie poprzednim obowiązywała umowa zawarta przez Gminę z Regionalnym Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Barzkowicach, których przedmiotem był stadion o pow. 10 000 m² oraz pomieszczenia szatni w budynku administracyjnym o pow. 80 m². Kserokopie ww. umów użyczenia załączono do akt kontroli Nr 24.

W toku kontroli ustalono, że w dniu 26 stycznia 2015 r. Gmina Stargard Szczeciński zawarła umowę użyczenia z LZS „WODR” Barzkowice na podstawie której między innymi określono, że:

- Gmina Stargard Szczeciński jako użyczający, użyczyła i dała w bezpłatne używanie nieruchomości zabudowanej oznaczoną jako działka o nr geodez. 8/3 położona w obrębie ewid. Barzkowice użytkowanej jako boisko sportowe wraz z pomieszczeniami szatni sportowej znajdującej się w budynku Barzkowice 33B (§ 1 umowy),
- w przedmiocie użyczenia prowadzona miała być działalność zgodna z ustawą o kulturze fizycznej oraz statutem LZS „WODR” Barzkowice, a

także na imprezy kulturalno- sportowe, lokalne imprezy i zajęcia sportowe dla dzieci, młodzieży oraz zespołów sportowych

- umowa zawarta została na czas określony od 26 stycznia 2015 r. do 25 stycznia 2018 r.

Na podstawie powyższych ustaleń stwierdzono, że w 2015 r. Gmina Stargard wynajmowała boisko oraz szatnię od ZODR Barzkowice na potrzeby LZS „WODR” Barzkowice (działka nr 17 obr. ewid. Barzkowice) oraz jednocześnie zawarła z LZS „WODR” Barzkowice umowę użyczenia swojego boiska sportowego (działka nr 8/3 obr. ewid. Barzkowice).

Kserokopie umowy oraz aneksu wraz z wydrukiem z ewidencji załączono do akt kontroli Nr 23.

W toku kontroli ustalono, że w dniu 8 maja 2015 r. Gmina Stargard podpisała umowę Nr S-8/2015 o wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą upowszechniania kultury fizycznej w gminie Stargard Szczeciński w 2015 r. z Ludowym Zespołem Sportowym „WODR” Barzkowice. Kwota dotacji w 2015 r. wg umowy wynosiła 20 000,00 zł. Termin realizacji zadania określono na okres: od 8 maja do 15 grudnia 2015 r.

Nadmienia się, że w ofercie realizacji zadania publicznego za zakresu upowszechniania kultury fizycznej w Gminie Stargard Szczeciński w 2015 r. w okresie od 1 maja 2015 r. do 15 grudnia 2015 r. złożonej przez LZS „WODR” Barzkowice w rozdz. IV. Kalkulacja przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego pkt 1 w tabeli pn. „Kosztorys ze względu na rodzaj kosztów wymieniono w punkcie 9 koszt utrzymania boisk sportowych (koszenie wałowanie) i szatni (sprzątanie, pranie) w kwocie łącznej 3 960,00 zł jako koszt do pokrycia z wkładu osobowego w tym pracy społecznej członków i świadczeń wolontariuszy. We wniosku nie stwierdzono kosztów związanych z dzierżawą szatni lub boiska należącego do Regionalnego Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Barzkowicach.

Za wynajem boiska od ZODR w Barzkowicach w okresie obowiązywania ww. umowy S-8/2015 z LZS „WODR” Barzkowice wydatkowano kwotę 492,00 zł (za 4 m-ce w tym za IV-123,00 zł oraz za V, VI, VII – 369,00 zł).

Ponadto ustalono, że w sprawozdaniu końcowym z wykonania zadania publicznego wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród mieszkańców gminy Stargard Szczeciński w roku 2015 (wpł. 15.02.2016 r.) wykazano całkowity koszt zadania w kwocie 3 972,00 zł z tego z dotacji w kwocie 0,00 zł.

Wyjaśnienie w sprawie wskazania powodów finansowania z budżetu Gminy Stargard wynajmu boiska oraz szatni do używania przez zawodników LKS „WODR Barzkowice” celem realizacji zadań statutowych za wynagrodzeniem 100,00 zł netto miesięcznie (123,00 zł brutto) złożył Wójt Gminy Stargard Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta kontroli Nr 24).

W złożonym wyjaśnieniu Wójt Gminy, pisze: *„Finansowanie z budżetu Gminy Stargard wynajmu boiska oraz szatni do używania przez zawodników LZS „WODR Barzkowice” podyktowane było brakiem procedur związanych z udzielaniem dotacji podmiotom nienależącym do sektora finansów publicznych na realizację zadań związanych z rozwojem sportu na terenie Gminy Stargard.”*

Zgodnie z przepisami:

- art. 11 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2014 r. poz. 118 z późn. zm.) , cyt.:

„1. Organy administracji publicznej:

1) wspierają w sferze, o której mowa w art. 4, realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, prowadzące działalność statutową w danej dziedzinie;

2) powierzają w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4, realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3, prowadzącym działalność statutową w danej dziedzinie.

2. Wspieranie oraz powierzanie, o których mowa w ust. 1, odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia.”

- art. 221 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1118 z późn. zm.), cyt.:

„1. Podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych i nie działające w celu osiągnięcia zysku mogą otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacje celowe na cele publiczne, związane z realizacją zadań tej jednostki, a także na dofinansowanie inwestycji związanych z realizacją tych zadań.

2. Zlecenie zadania i udzielenie dotacji następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a jeżeli dotyczy ono innych zadań niż określone w tej ustawie - na podstawie umowy jednostki samorządu terytorialnego z podmiotem, o którym mowa w ust. 1.”

Kserokopie dokumentów takich jak: oferta realizacji zadania publicznego LZS „WODR” Barzkowice, umowa nr S-8/2015 z dnia 8.05.2015 r., sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego za 2015 r. z dnia 15.01.2016 r., wydruk z ewidencji (wydatki na najem boiska), umowa użyczenia boiska z dnia 26.01.2015 r., umów nr 124/2012 najmu boiska z dnia 26.07.2012 r. oraz zakresy czynności: Pana Piotra Wierchowskiego –Podinspektor ds. obronnych, obrony cywilnej zarządzania kryzysowego, ochrony przeciwpożarowej i sportu oraz Pana Józefa Kiryłow – Inspektora ds. obronnych, obrony cywilnej zarządzania kryzysowego, ochrony przeciwpożarowej i sportu załączono do akt kontroli nr 24.

- g) umowa Nr 36/U/2012 z dnia 27.12.2012 r. zawarta z Zakład Usług Pogrzebowych Kamieniarskim „HADES” na wykonanie usługi polegającej na zarządzaniu, utrzymaniu, obsłudze eksploatacyjnej i remontowej cmentarzy komunalnych w m. Grzędzice, Grabowo, Żarowo, Poczernin, Pęczino, Tychowo wraz prowadzeniem dokumentacji cmentarnej i opłat za kwatery grzebalne. Umowa zawarta została na okres od 1.01.2013 r. do 31.12.2016 r. W dniu 22.01.2014 r. zawarto aneks w którym zmieniono wysokość miesięcznego wynagrodzenia na kwotę 3 024,16 zł. Umowa i aneks podpisane były przez Wójta Gminy oraz kontrasygnowane przez Skarbnika Gminy. Umowa wykazana została pod poz. nr 18 Tabeli nr 2.1.2.1.1.
- h) umowa Nr 1/SG/2014 z dnia 6.02.2014 r. z BARKAZ Inżynieria Lądowa Maria Bartczak na wynajem dwóch pomieszczeń garażowych dla samochodów służbowych Straży Gminnej Gminy Stargard Szczeciński. Umowa zawarta została od 6.02.2014 r. do 31.12.2014 r. Do umowy zawarto w dniu 1.07.2014 r. aneks Nr 1/SG/2014 w którym zmieniono przedmiot umowy z dwóch garaży na jeden oraz ustalono czynsz w wysokości 246,00 zł brutto. Umowa oraz aneks zostały podpisane przez Wójta Gminy

i kontrasygnowane przez Skarbnika Gminy. Umowa wykazana została pod poz. nr 19 Tabeli nr 2.1.2.1.1.

- i) umowa (bez numeru) z dnia 15.03.2011 r. zawarta z SINUS-NET s.c. M. Trześniewski, R. Górski na świadczenie usługi dostępu do sieci Internet – Kafajka internetowa – świetlica wiejska w Grzędzicach. Umowa zawarta została na okres 24 miesięcy określono wysokość miesięcznego abonamentu na kwotę 60,00 zł. Umowa została podpisana przez Wójta Gminy i kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy.

W dniu 15.03.2013 r. zawarto aneks do ww. umowy w którym zmieniono okres obowiązywania umowy z dnia 15.03.2011 r. z 24 miesięcy na czas nieokreślony z uwzględnieniem praw do jej pisemnego rozwiązania z zachowaniem pełnego dwumiesięcznego okresu wypowiedzenia. Aneks (bez numeru) z dnia 15.03.2013 r. podpisany został przez Wójta. Aneks nie został kontrasygnowany przez Skarbnika Gminy lub osobę przez niego upoważnioną. Wyjaśnienie w tej sprawie złożył Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta kontroli Nr 23). Kserokopia umowy oraz aneksu załączona została do akt kontroli Nr 23. Umowa wykazana została pod poz. nr 20 Tabeli nr 2.1.2.1.1. Ze złożonego wyjaśnienia wynika, że brak kontrasygnaty spowodowany był niedopatrzeniem pracownika merytorycznego Pana Józefa Kiryłowa zatrudnionego w Urzędzie Gminy Stargard na stanowisku Inspektora ds. obronnych, obrony cywilnej, zarządzania kryzysowego, ochrony przeciwpożarowej i sportu. Od 25.10.2016 r. ww. Inspektor przebywa na emeryturze.

W aneksie nie została zmieniona kwota za świadczoną usługę.

- j) umowa Nr 3/U/2014 zawarta w dniu 7.02.2014 r. z OMB Olga Surdyk na dzierżawę urządzenia samoczynnie rejestrującego wykroczenia w ruchu drogowym wraz z pojazdem samochodowym oraz zapewnieniem szkolenia i obsługi techniczno-serwisowej dla Straży Gminnej Gminy Stargard Szczeciński. Umowa obowiązywała od dnia jej zawarcia do 31.12.2014 r. Umowa podpisana została przez Wójta Gminy oraz kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy. Umowa wykazana została pod poz. 21 Tabeli nr 2.1.2.1.1.

- podstawą księgowania były dowody źródłowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczych, takie jak faktury i rachunki zatwierdzone do wypłaty na łączną kwotę 36 078,59 zł.

W toku kontroli ustalono, że w 20 na 21 zbadanych przypadków (oprócz wykazanego pod poz. nr 13) na łączną kwotę wydatków 36 018,52 zł dokumenty zostały zatwierdzone w imieniu Głównego Księgowego przez Zastępcę Skarbnika Panią Ewę Książko.

Z okazanych dokumentów wynika, że zgodnie z zakresem czynności Pani Ewy Książko jako Zastępcy Skarbnika Gminy Stargard Szczeciński podpisanym w dniu 23.04.2007 r. do obowiązków na tym stanowisku należało między innymi: zatwierdzanie dowodów księgowych do wypłaty w czasie nieobecności Skarbnika.

Na podstawie danych otrzymanych z kadr tj. zestawienia nieobecności Skarbnika Gminy ustalono, że w listopadzie 2014 r. nie odnotowano nieobecności Skarbnika w pracy.

W związku z powyższym wyjaśnienie w sprawie zatwierdzania do wypłaty w imieniu Głównego Księgowego (Skarbnika Gminy) dowodów księgowych wydatków dokonanych w dniach 6, 7, 13, 14, 17 i 19 listopada 2014 r. pomimo, iż z okazanych dokumentów ze stanowiska kadr takich jak zestawienie nieobecności - nie wynika, aby Skarbnik Gminy

był nieobecny - złożyła Pani Ewa Książko zatrudniona obecnie na stanowisku Inspektora ds. ewidencji wydatków.

Wyjaśnienie stanowi akta kontroli nr 17. Ze złożonego wyjaśnienia wynika, że zatwierdzeni ww. dokumentów przez Zastępcę Skarbnika dokonywane było na ustne polecenie Skarbnika Gminy.

- zbadane dowody źródłowe posiadały wymagane cechy dowodów źródłowych,
- dowody księgowy były zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczych, które dokumentowały,
- dowody źródłowe zawierały adnotacje o sprawdzeniu dowodów pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym, zawierały dane dotyczące symboliki kont oraz klasyfikacji budżetowej.

2.1.2.2.Przestrzeganie zasad obowiązujących przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych

W toku kontroli ustalono, że księgi rachunkowe Gminy prowadzone były przez Urząd Gminy w Stargardzie.

W toku kontroli ustalono, że obsługę księgową szkół z terenu Gminy Stargard Szczeciński zajmowała się powołana do tego jednostka organizacyjna pod nazwą Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard Szczeciński.

Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard Szczeciński został utworzony uchwałą Nr XV/98/95 Rady Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Administracyjnego Szkół gminy Stargard Szczeciński, ze zmianami wprowadzonymi następującymi uchwałami Rady Gminy Stargard Szczeciński zmieniającymi uchwałę o utworzeniu Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Szczeciński:

- uchwała Nr XXVIII/227/2001 z dnia 21 września 2001 r.,
- uchwała Nr XIX/137/04 z dnia 25 czerwca 2004 r.
- uchwała Nr XXV/192/05 z dnia 25 lutego 2005 r.,
- uchwała Nr XXX/232/09 z dnia 18 września 2009 r.

Z uchwał wynika, że do zadań Ośrodka należało między innymi zapewnienie obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej szkół podstawowych oraz gimnazjum gminnego.

Obsługiwanymi w latach 2013 – 2016 przez Ośrodek Administracyjny Szkół, jednostkami były: Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Grzędzicach, Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Pęzinie, Szkoła Podstawowa w Strachocinie, Szkoła Podstawowa w Sownie, Szkoła Podstawowa w Małkocinie oraz Gimnazjum Gminy Stargard.

Nadmienia się, że uchwałą Nr XX/143/16 Rady Gminy Stargard z dnia 23 września 2016 r. w sprawie organizacji wspólnej obsługi finansowo-księgowej, administracyjnej i organizacyjnej dla samorządowych jednostek budżetowych Gminy Stargard z dniem 1 stycznia 2017 r. wprowadzono wspólną obsługę finansowo-księgową, administracyjną i organizacyjną dla jednostek organizacyjnych Gminy Stargard oraz ustanowiono Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard jako jednostkę obsługującą.

W latach 2013-2016 obowiązywały Statuty Ośrodka Administracyjnego Szkół (OAS) Gminy Stargard Szczeciński nadane na podstawie:

- a) uchwałą Nr XXX/233/09 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 18 września 2009 r. w sprawie nadania Statutu Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Szczeciński
- b) uchwałą Nr XXXIX/336/14 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 maja 2014 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Szczeciński

Uchwałą Nr XXIII/166/16 Rady Gminy Stargard z dnia 23 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard uchwalono Statut Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard. Uchwała ww. weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

W Statutach Ośrodka Administracyjnego Szkół wymienionych powyżej pod lit. a i b określono między innymi, że:

- *„Ośrodek jest powołany w celu obsługi finansowej, księgowej, organizacyjnej i administracyjnej szkół prowadzonych przez Gminę Stargard Szczeciński (...)*” – wg § 2 .1. Statutu nadanego na podstawie uchwały Nr XXX/233/09 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 18 września 2009 r.
- *„Przedmiotem działania OAS jest prowadzenie nadzoru i obsługi finansowo-księgowej, kadrowej, administracyjno-gospodarczej oraz spraw organizacyjnych jednostek oświatowych, prowadzonych przez Gminę Stargard Szczeciński.”* – wg § 5.1. Statutu nadanego uchwałą Nr XXXIX/336/14 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 maja 2014 r.

Kserokopie ww. uchwał w sprawie utworzenia Ośrodka Administracyjnego Szkół wraz z okazanymi zmianami oraz uchwał w sprawie uchwalenia Statutów Ośrodka Administracyjnego Szkół stanowią akta kontroli Nr 25.

Na podstawie okazanych dokumentów ustalono, że:

- ✓ w zgłoszeniu identyfikacyjnym (NIP-2) jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej, będącej podatnikiem lub płatnikiem tj. Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Szczeciński z dnia 29.06.2004 r. złożonym do Urzędu Skarbowego w Stargardzie Szczecińskim w części B.10 „Informacja o dokumentacji rachunkowej” w poz. 58 Rodzaj prowadzonej dokumentacji rachunkowej, zaznaczono: „księgi rachunkowe” oraz w poz. 59 Prowadzenie dokumentacji rachunkowej, zaznaczono: „we własnym zakresie”,
- ✓ w zgłoszeniu identyfikacyjnym (NIP-2) jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej będącej podatnikiem lub płatnikiem tj. Gimnazjum Gminy Stargard Szczeciński z dnia 29.06.2004 r. złożonym do Urzędu Skarbowego w Stargardzie Szczecińskim w części B.10 „Informacja o dokumentacji rachunkowej”:
 - w poz. 58 Rodzaj prowadzonej dokumentacji rachunkowej, zaznaczono: „księgi rachunkowe”
 - w poz. 59 Prowadzenie dokumentacji rachunkowej, zaznaczono: „w biurze rachunkowym lub przez inny podmiot”

Ponadto wymieniono nazwę podmiotu prowadzącego dokumentację rachunkową tj. Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard Szczeciński.

- ✓ w zgłoszeniu aktualizacyjnym (NIP-2) jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, będącej podatnikiem lub płatnikiem tj. Szkoły Podstawowej im.

Mikołaja Kopernika w Pęzinie z dnia 10.01.2007 r. w części B.10 „Informacja o dokumentacji rachunkowej”:

- w poz. 58 Rodzaj prowadzonej dokumentacji rachunkowej, zaznaczono: „księgi rachunkowe”
- w poz. 59 Prowadzenie dokumentacji rachunkowej, zaznaczono: „w biurze rachunkowym lub przez inny podmiot”

Ponadto wymieniono nazwę podmiotu prowadzącego dokumentację rachunkową tj. Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard Szczeciński.

Na podstawie okazanych dokumentów takich jak zgłoszenia identyfikacyjne (NIP-2) jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej będącej podatnikiem lub płatnikiem : Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Grzędzicach (z dnia 5.09.2001 r.), Szkoły Podstawowej w Strachocinie (z dnia 5.09.2001 r.), Szkoły Podstawowej w Sownie (z dnia b.d.), Szkoła Podstawowa w Małkocinie (z dnia 5.09.2001 r.) w poz. B.10 Informacja o dokumentacji rachunkowej (oraz następnych pozycjach B.10.1., B.10.2.) wykazano, że księgi rachunkowe ww. jednostek prowadzone są w biurze rachunkowym lub przez inny podmiot. Nie wymieniono nazwy podmiotu prowadzącego księgi rachunkowe, wskazano nr NIP oraz adres: ul. Limanowskiego 24 Stargard Szczeciński.

Na podstawie oświadczenia złożonego przez Kierownika Ośrodka Administracji Szkół Gminy Stargard (akta kontroli Nr 59) ustalono, że wykazany nr NIP 854-19-41-037 dotyczył Ośrodka Administracji Szkół Gminy Stargard Szczeciński.

W badanym okresie księgi rachunkowe szkół (6), w tym 5 szkół podstawowych oraz gimnazjum prowadzone były przez Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard Szczeciński. Ewidencja księgową prowadzona była przy użyciu programu komputerowego Księgowość budżetowa (KB) autorstwa Zakładu Systemów Informatycznych SIGID. Na okazanych wydrukach z ewidencji stwierdzono zainstalowanie programu: Ośrodek Adm. Szkół-Gminy Stargard Szcz.

Księgi rachunkowe dla wymienionych jednostek nie zostały wyodrębnione. W księgach rachunkowych Ośrodka prowadzono ewidencję analityczną w której ostatnie dwie cyfry przyporządkowane były obsługiwanym jednostkom, którym były szkoły podstawowe i dla których w latach 2013-2015 prowadzono jeden bieżący rachunek bankowy nr 98 1240 3901 1111 0000 4219 8808 - wspólny dla: Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard, Szkoły Podstawowej w Sownie, Szkoły Podstawowej w Małkocinie, Szkoły Podstawowej w Strachocinie, Szkoły Podstawowej w Grzędzicach, Szkoły Podstawowej w Pęzinie. Kwestia Szkoły Podstawowej w Koszewie przedstawiona była na poprzednich stronach niniejszego protokołu kontroli (rozdz. I).

W przypadku Gimnazjum Gminy Stargard Szczeciński posiadającego odrębny bieżący rachunek bankowy o numer 75 1240 3901 1111 0000 4225 3930 stwierdzono oznaczenie literowe „GM”. Ustalenia w przedmiotowym zakresie na przykładzie konta 130 Rachunek bieżący przedstawiono poniżej w zestawieniu tabelarycznym.

Lp.	Symbol konta analitycznego konta 130	Wyszczególnienie/nazwa	Uwagi/Inne
1	2	3	4

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

1	130-1-80101-01	Rach. bież. Sowno śr. budżet	konto dotyczy SP w Sownie
2	130-1-80101-02	Rach. bież. Małkocin	konto dotyczy SP w Małkocinie
3	130-1-80101-03	Rach. bież. Strachocin	konto dotyczy SP w Strachocinie
4	130-1-80101-04	Rach. bież. Grzędzice	konto dotyczy SP w Grzędzicach
5	130-1-80101-05	Rach. bież. Pęczino	konto dotyczy SP w Pęczynie
6	130-1-80114	Rach. bież. OAS	konto dotyczy Ośrodka Administracyjnego Szkół
7	130-GM-1-80110	Rach. bież. jedn. budż.	konto dotyczy Gimnazjum Gminy Stargard Szcz.
7	130-2-80101-3020-01	nagr. i wydat. nie zal. wyn.	konto dotyczy § 3020 wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń SP w Sownie
8	130-2-80101-3020-02	magr. i wydat. osob. nie zal. wyn.	konto dotyczy § 3020 wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń SP w Małkocinie
9	130-2-80101-3020-03	magr. i wydat. osob. nie zal. wyn.	konto dotyczy § 3020 wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń SP w Strachocinie
10	130-2-80101-3020-04	nagr. i wydat. osob. nie zal. wyn.	konto dotyczy § 3020 wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń SP w Grzędzicach
11	130-2-80101-3020-05	nagr. i wydat. osob. nie zal. wyn.	konto dotyczy § 3020 wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń SP w Pęczynie

Źródło: Dane UG Stargard i OAS.

Księgi prowadzono w ramach jednego rejestru księgowego (ksiąg rachunkowych) funkcjonującego i użytkowanego przez Ośrodek.

Księgi rachunkowe powinny być założone odrębnie dla każdej jednostki organizacyjnej. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.):

✓ art. 13 ust. 1, cyt.: „*Księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą:*

- 1) *dziennik;*
- 2) *księgę główną;*
- 3) *księgi pomocnicze;*
- 4) *zestawienia: obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych;*
- 5) *wykaz składników aktywów i pasywów (inwentarz).”*

✓ art. 4 ust. 3: „*Rachunkowość jednostki obejmuje:*

- 1) *przyjęte zasady (politykę) rachunkowości;*
- 2) *prowadzenie, na podstawie dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych, ujmujących zapisy zdarzeń w porządku chronologicznym i systematycznym;*
- 3) *okresowe ustalanie lub sprawdzanie drogą inwentaryzacji rzeczywistego stanu aktywów i pasywów;*
- 4) *wycenę aktywów i pasywów oraz ustalanie wyniku finansowego;*
- 5) *sporządzanie sprawozdań finansowych;*
- 6) *gromadzenie i przechowywanie dowodów księgowych oraz pozostałej dokumentacji przewidzianej ustawą;*
- 7) *poddanie badaniu, składanie do właściwego rejestru sądowego, udostępnianie i ogłaszanie sprawozdań finansowych w przypadkach przewidzianych ustawą.”*

Ponadto ustalono, że ewidencja konta 201 Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami prowadzona była dla wszystkich jednostek tj. Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy

Stargard, Szkoły Podstawowej w Sownie, Szkoły Podstawowej w Małkocinie, Szkoły Podstawowej w Strachocinie, Szkoły Podstawowej w Grzędzicach, Szkoły Podstawowej w Pęzinie oraz Gimnazjum Gminnego w Stargardzie bez wyodrębnienia na poszczególne jednostki. Ewidencję analityczną prowadzono z podziałem na poszczególnych dostawców usług, towarów i wykonawców robót, bez wyodrębnienia na poszczególne jednostki. W związku z powyższym prowadzona ewidencja uniemożliwiała wyodrębnienie danych sprawozdawczych dla poszczególnych jednostek organizacyjnych w zakresie zobowiązań z tytułu dostaw towarów i usług.

Zgodnie z § 16 ust.1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.), cyt.:

„1. Jeżeli przepisy dotyczące sprawozdań nakładają obowiązek:

- 1) wykazywania w sprawozdaniach obrotów na określonych kontach - stosowana technika księgowości powinna umożliwić prawidłowe ustalenie wysokości tych obrotów;*
- 2) uzyskiwania informacji również w innych układach niż określone w planie kont - ewidencja aktywów, pasywów oraz kosztów i przychodów może być dokonywana według innych dodatkowych klasyfikacji.”*

Wyjaśnienie w powyższej sprawie wskazania powodów:

- 1) prowadzenia ewidencji księgowej jednostek organizacyjnych takich jak: Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard, Szkoła Podstawowa w Sownie, Szkoła Podstawowa w Małkocinie, Szkoła Podstawowa w Strachocinie, Szkoła Podstawowa w Grzędzicach, Szkoła Podstawowa w Pęzinie oraz Gimnazjum Gminnego w Stargardzie – w ramach jednego rejestru księgowego (ksiąg rachunkowych)
- 2) prowadzenia ewidencji konta 201 Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami w sposób uniemożliwiający wyodrębnienie danych sprawozdawczych dla poszczególnych jednostek organizacyjnych w zakresie zobowiązań,

skierowane zostało do kierownika Ośrodka Administracyjnego Szkół (OAS) Pani Władysławy Czyczyn (akta kontroli nr 26).

W złożonym wyjaśnieniu (akta kontroli Nr 26) Kierownik OAS pisze, że:

„Ad.1

Ewidencja księgowa w ramach jednego rejestru księgowego prowadzona była dla wskazanych jednostek do końca 2016 roku. Jednostki: Szkoła Podstawowa w Sownie, Szkoła Podstawowa w Małkocinie, Szkoła Podstawowa w Strachocinie, Szkoła Podstawowa w Grzędzicach, Szkoła Podstawowa w Pęzinie i Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard we wskazanym terminie obsługiwane były w ramach jednego rachunku bankowego. To z kolei podyktowane było między innymi optymalizacją kosztów obsługi szkół. Konsekwencją prowadzenia jednego rachunku bankowego było uzyskiwanie tylko jednego wyciągu bankowego, który jest podstawą zapisów księgowych. To rozwiązanie nie pozwalało z kolei na wyodrębnienie dzienników dla poszczególnych jednostek. W przypadku prowadzenia ewidencji Gimnazjum Gminy Stargard dzienniki były wyodrębniane.

Od 01 stycznia 2017r. dokonano otwarcia rachunków bankowych dla poszczególnych jednostek i jednocześnie zaprowadzono dla każdej z nich odpowiednie rejestry księgowe.

Ad.2

Ewidencja konta 201 Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami prowadzona była w ujęciu analitycznym według poszczególnych kontrahentów. Nie dokonano wydzielenia kont analitycznych dla kontrahentów poszczególnych jednostek, w związku z tym dane w zakresie zobowiązań dla celów sprawozdawczych nie wynikały bezpośrednio z salda konta kontrahenta przyporządkowanego jednostce. Jednakże każdorazowo ustalanie zobowiązań i ujmowanie ich w sprawozdaniach było poprzedzane dokładną analizą salda konta kontrahenta i przyporządkowaniem tego salda w oparciu o zapisy na koncie wskazujące, dla której jednostki powstało zobowiązanie.”

Ustalenia kontroli dotyczące sprawozdawczości jednostek przedstawiono na następujących stronach niniejszego protokołu kontroli.

Kserokopie wydruków z ewidencji księgowej OAS załączono do akt kontroli Nr 26.

Brak wyodrębnienia ksiąg rachunkowych obsługiwanych przez Ośrodek Administracji Szkół, w tym prowadzenie wspólnego konta 201 dla wszystkich jednostek świadczy o braku odpowiednich mechanizmów kontroli zarządczej w kontrolowanej jst , tj. Gminie Stargard. Odpowiedzialność w tym zakresie ponosi Wójt Gminy.

W toku kontroli ustalono, że w dniach od 14 marca 2016 r. do 21 kwietnia 2016 r. w Urzędzie Gminy w Stargardzie zatrudniony został biegły rewident Pani Józefa Makowiecka. Na podstawie okazanej umowy o dzieło Nr 1/2016 o dokonanie oceny prawidłowości zapisów księgowych w zakresie ustalenia realnych sald bilansowych dotyczących sprawozdań finansowych za okres 2014-2013 ustalono, że Zleceniobiorca zobowiązał się do dokonania oceny prawidłowości zapisów księgowych i realności sald bilansowych w zakresie wykazania w sprawozdaniach finansowych za rok 2014-2013 Gminy Stargard.

Z „Ustaień biegłego rewidenta z oceny prawidłowości zapisów księgowych jak i sporządzonych sprawozdań finansowych za rok 2014 i lata poprzednie Gminy Stargard” wynika, że, cyt.: „*Sprawozdania finansowe Urzędu Gminy Stargard, za okres 2010 r. do roku 2013 nie zostały sporządzone rzetelnie na podstawie danych wynikających z ksiąg rachunkowych. Sprawozdania finansowe za poszczególne lata zostały zatwierdzone przez Radę Gminy Stargard Szczeciński i nie podlegają zmianie. Dane wykazane w sprawozdaniach a figurujące w ewidencji finansowo- księgowej na podstawie „Zbiorczych zestawienia obrotów i sald” na ostatni dzień roku obrotowego jak i na pierwszy dzień roku następnego wykazują odmienne dane liczbowe niż zostały wykazane w sprawozdaniach finansowych, co potwierdzają następujące dane w zakresie „funduszu jednostki” i „wyniku finansowego” (...). Stwierdzono rozbieżności pomiędzy danymi wynikającymi z ewidencji finansowej a danymi wykazanymi w bilansie z dzień 31.12.2010 a 01.01.2011 r. Rok obrotowy 01.01-31.12.2011 r. nie został rozliczony w ewidencji finansowo-księgowej na dzień 31.12.2011 r., zamknięcia rocznego dokonano w księgach roku 2012. Wykazane rozbieżności w pozycji bilansowej „fundusz jednostki” i „wynik finansowy” wpływają na inne pozycje sporządzonych bilansów i winny być wyspecyfikowane i wyjaśnione w celu wykazania, że te różnice zostały odpowiednio skorygowane w księgach następnego roku obrotowego i zachowano ciągłość sald.”*

Kserokopia „Ustaień biegłego rewidenta z oceny prawidłowości zapisów księgowych jak i sporządzonych sprawozdań finansowych za rok 2014 i lata poprzednie Gminy Stargard Szczeciński” wraz z kserokopią umowy o działo Nr 1/2016 o dokonanie oceny prawidłowości zapisów księgowych w zakresie ustalenia realnych sald bilansowych dotyczących sprawozdań finansowych za okres 2014-2013 stanowią akta kontroli Nr 27.

Pismem FN.3036.1.2016.BO z dnia 29.04.2016 r. Wójt Gminy zwrócił się do Regionalnej Izby Obrachunkowej. Pismo nadane zostało w dniu 29.04.2016 r. Z treści ww. pisma wynika, że: „W związku z koniecznością ustalenia zgodności ewidencji księgowej dla potrzeb prawidłowego sporządzenia sprawozdania finansowego za rok 2015 oraz dla zachowania ciągłości bilansowej, Gmina Stargard w załączeniu przesyła skorygowane dla tych potrzeb sprawozdanie finansowe za 2014 r., sporządzone przez biegłego rewidenta p. Józefę Makowiecką (wpis do rejestru biegłych rewidentów pod nr 2328/1743). Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2014 zostało zatwierdzone Uchwałą nr IX/15z dnia 25 czerwca 2015 r. Rady Gminy Stargard Szczeciński i zgodnie z obowiązującymi przepisami nie podlega zmianie. Dane wykazane w sprawozdaniu a figurujące w ewidencji księgowej na koniec roku obrotowego wykazały odmienne dane liczbowe od danych w nim zawartych. Sporządzenie przez biegłego rewidenta weryfikacji ewidencji księgowej za rok 2014 a także za lata poprzednie oraz przebiegowań i rozliczeń dotyczących zamknięć rocznych doprowadziło do zgodnego sporządzenia sprawozdania finansowego za 2015 r., natomiast dane wykazane w tym sprawozdaniu są zgodne z ewidencją księgową i wskazują na zachowanie ciągłości bilansowej.

W związku z zakończeniem ustaleń biegłego rewidenta w dniu 21.04.2016 r., Gmina nie zachowała ustawowego terminu sporządzenia sprawozdania finansowego na dzień 31 marca 2016 r.”

Kserokopia ww. pisma została załączona do akt kontroli Nr 27.

W toku kontroli stwierdzono, że księgi rachunkowe Gminy Stargard za rok 2012, 2013 2014 nie zostały zamknięte w terminie wskazanym w art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, cyt.: „Ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki kontynuującej działalność powinno nastąpić najpóźniej w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy.”

Ustalenia w zakresie zatwierdzenia sprawozdań finansowych Gminy Stargard za lata 2012-2016 przez Radę Gminy Stargard Szczeciński i Rady Gminy Stargard* przedstawiono poniżej w zestawieniu:

Numer uchwały	Data podjęcia	W sprawie (...)	zamknięcie ksiąg rach. powinno być do dnia (...)
XXX/263/13	28.06.2013 r.	zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2012 rok	13.07.2013 r.
XL/337/14	27.06.2014 r.	zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2013 rok	12.07.2014 r.
IX/48/15	25.06.2015 r.	zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2014 rok	10.07.2015 r.
XIX/123/16*	30.06.2016 r.	zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2015 rok	15.07.2016 r.

XXX/214/17*	23.06.2017 r.	zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2016 rok	8.07.2017 r.
-------------	---------------	--	--------------

Źródło: Dane UG Stargard, * uchwały podjęte przez Radę Gminy Stargard.

Kserokopie wymienionych powyżej w zestawieniu uchwał Rady Gminy Stargard Szczeciński i Rady Gminy Stargard* załączono do akt kontroli Nr 45.

W powyżej wykazanych uchwałach Rady Gminy Stargard Szczeciński (3) i Rady Gminy Stargard (2) zatwierdzono sprawozdanie finansowe wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy odpowiednio za rok 2012, 2013, 2014, 2015 i 2016.

Osobą odpowiedzialną za zamknięcie ksiąg rachunkowych za okres lat 2012-2014 była ówczesna Skarbnik Gminy Pani Wiesława Łoch. Do zakresu obowiązków Skarbnika Gminy, którym była ww. Pani Wiesława Łoch (wówczas p.o.) podpisanym w dniu 7.08.1991 r. należało między innymi: *„prowadzenie rachunkowości jednostki zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami, polegające zwłaszcza na: (...) bieżącym i prawidłowym prowadzeniu księgowości oraz sporządzaniu kalkulacji wynikowej kosztów wykonywanych zadań i sprawozdawczości finansowej w sposób umożliwiający:*

- *terminowe przekazywania rzetelnych informacji ekonomicznych (...)*
- *prawidłowe i terminowe dokonywanie rozliczeń finansowych (...)*”- pkt I, ppkt 6 lit b zakresu czynności

Pani Wiesława Łoch była Skarbnikiem Gminy w okresie od 1.01.1992 r. do 4.03.2015 r. Obecnie nie jest pracownikiem Urzędu Gminy Stargard oraz gminnych jednostek organizacyjnych (przejście na emeryturę).

W związku z brakiem danych w zakresie rzetelnego ustalenia daty zamknięcia ksiąg rachunkowych kontrolowanej jednostki – oświadczenia złożyli:

- ✓ Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta kontroli Nr 28)
- ✓ Inspektor ds. informatyki Pan Robert Lange (akta kontroli Nr 29)

W złożonym oświadczeniu Wójt Gminy pisze: *„Oświadczam, że nie były mi znane terminy zamykania ksiąg rachunkowych w latach do roku 2012 do roku 2016. Za ewidencję księgową, sprawozdawczość budżetową i finansową odpowiadała p. Skarbnik wraz z podległymi służbami księgowymi. Składając każdego roku zarówno sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy jak i wymagane przepisami sprawozdania finansowe za ubiegły rok, przekonany o prawidłowości prowadzenia ksiąg rachunkowych i jednocześnie przy braku informacji od Skarbnika co do występujących problemów ewidencyjnych, nie miałem i nie mam powodów twierdzić, że „zamykanie” poszczególnych lat ksiąg rachunkowych nie odbywa się zgodnie z przepisami prawa.”*

Z oświadczenia złożonego przez Inspektora ds. informatyki (z dnia 10.11. 2017 r.) wynika, że nie posiada on wiedzy dotyczącej zamknięcia ksiąg rachunkowych za 2012 i 2013 rok. Natomiast w odniesieniu do ksiąg rachunkowych za 2014 r. 2015 r. i 2016 r. ww. Inspektor oświadczył, że były one zamknięte odpowiednio w dniu 14.04.2016 r., 25.04.2016 r. i 31.03.2017 r.

W załączonym wcześniej piśmie do akt kontroli Nr 29 pn. „Wyjaśnienie do Akt kontroli Nr 29” (z dnia 10.11.2017 r.) Inspektor ds. informatyki pisze, cyt.: *„Zamknięcie ksiąg rachunkowych w programie komputerowym ZIS SIGID Księgowość Budżetowa dla jednostki (Urząd Gminy Stargard) oraz dla organu (Gmina Stargard) wykonywane są nierozłącznie w*

tym samym terminie. Zamknięcia ksiąg rachunkowych lat 2012, 2014 i 2014 dotyczą okresu pracy Pani Wiesławy Łoch- byłej skarbnik, przy czym dla roku 2014 zamknięcie ksiąg rachunkowych zostało opracowane przez biegłą rewident Panią Józefę Makowiecką.

Zamknięcia ksiąg rachunkowych lat 2015 i 2016 dotyczą okresu pracy Pani Bernadety Opasińskiej – obecnej skarbnik.

Z dokumentów otrzymanych od firmy Z.S.I. SIGID na podstawie dostarczonego pliku z programu Księgowość Budżetowa- KS_ZAMK.DBF terminy zamknięcia ksiąg rachunkowych dla lat: 2012- 28.06.2013, 2013- 02.07.2014 , 2014-14.04.2016, 2015-25.04.2016, 2016-31.03.2017. Załącznik do wyjaśnienia z dnia 09.11.2017 ZSI SIGID.

Z dat założenia plików określających terminy zamknięcia ksiąg rachunkowych dla lat:

KontaR-2012-01.07.2014, KontaS-2013-02.07.2014, KontaT-2014-14.04.2016, KontaU-2015-25.04.2016, KontaV-2016-31.03.2017. Załącznik do wyjaśnienia z dnia 09.11.2017 r. Robert Lange.

Zamknięcie ksiąg rachunkowych nie należy do moich obowiązków.”

Do wyjaśnienia załączono:

- „zrzuty z ekranu” dla ww. kontR, kontS, kontT, kontu i kontV z których terminy zamknięcia ksiąg potwierdzają daty ich zamknięcia wg pisma Inspektora ds. informatyki z dnia 9.11.2017 r.
- pismo (bez podpisu) z dnia 9.11.2017 r. z ZSI SIGID w którym, cyt.: „(...) w przesłanym pliku są następujące informacje o zamknięciu roku. Przesyłam dane podstawowe o zamknięciu roku (...).

Z danych nadesłanych przez ZSI SIGID wynika, że datą wykonania roku zamykanego 2012 był dzień 28.06.2013 r., datą wykonania roku zamykanego 2013 był dzień 2.07.2014 r. , datą wykonania roku zamykanego 2014 był dzień 14.04.2016 r, datą wykonania roku zamykanego 2015 był dzień 25.04.2016 r., datą wykonania roku zamykanego 2016 był dzień 31.03.2017 r.

Ww. pismo przesłane zostało e-malilem (nie zawiera podpisu)

Załączone pisma potwierdzają daty zamknięcia ksiąg wykazane przez Inspektora ds. informatyki w piśmie pn. Wyjaśnienie do Akt kontroli Nr 29”. Nie mniej jednak wskazać należy, że w oświadczeniu złożonym w dniu 10.11.2017 r. (akta kontroli Nr 29) Inspektor ds. informatyki odnośnie zamknięcia roku 2012 i 2013 wpisał, że nie posiada wiedzy.

Kserokopię zakresu czynności Inspektora ds. informatyki (podpisanym w dniu 1.10.2004 r.) załączono do akt kontroli Nr 29. Do zakresu czynności na ww. stanowisku należało między innymi: zarządzanie systemem operacyjnym i bazą danych, zabezpieczenie prawidłowej eksploatacji sprzętu, systemu operacyjnego i oprogramowania aplikacyjnego.

W związku z powyższym odnośnie zamknięcia ksiąg roku obrotowego 2012 i 2013 – brak jest wiarygodnych danych w tym zakresie.

W związku z powyższym oświadczenie w tej sprawie złożyła obecna Skarbnik Gminy Pani Bernadeta Opasińska (akta kontroli Nr 47). Ze złożonego wyjaśnienia Skarbnika Gminy wynika, że księgi rachunkowe za 2012 r. i za 2013 r. zostały zamknięte w okresie pomiędzy 5 stycznia 2016 r., a 20 lutego 2016 r.; za 2014 r. zostały zamknięte w dniu 14 kwietnia 2016 r.; za 2015 r. zostały zamknięte w dniu 25 kwietnia 2016 r.; za 2016 r. zostały zamknięte w

dniu 31 marca 2017 r. Do akt kontroli Nr 47 załączono wydruki z Rejestru dzienników za rok obrotowy 2012, 2013, 2014. Ustalenia w zakresie prowadzenia dzienników przedstawiono w punkcie 2.1.2.2.2.

Mając na uwadze treść składanych oświadczeń (akta kontroli Nr 28, Nr 29 i Nr 47) oraz załączonych dokumentów stwierdzono, że w odniesieniu do ksiąg rachunkowych za rok obrotowy 2012, 2013 i 2014 – nie były one zamknięte w obowiązującym terminie, co dawało możliwość dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących księgi rachunkowe roku 2012, 2013 i 2014.

Zgodnie z art. 12 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości:

„4. Ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki kontynuującej działalność powinno nastąpić najpóźniej w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy.

5. Zamknięcie ksiąg rachunkowych polega na nieodwracalnym wyłączeniu możliwości dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi rachunkowe, z uwzględnieniem art. 13 ust. 2 i 3.”

W trakcie kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Urzędzie Gminy Stargard Szczeciński przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Szczecinie w 2013 r. Pani Wiesława Łoch będąca Skarbnikiem Gminy złożyła oświadczenie (akta kontroli Nr 43) w którym oświadczyła, że zamknięcie ksiąg rachunkowych za 2012 r. gminy jako jednostki samorządu terytorialnego, jak i urzędu gminy jako jednostki budżetowej, z uwagi na prowadzenie ksiąg w jednym systemie (programie komputerowym) , nastąpiło w tym samym czasie tj. 28.06.2013 r.

Kserokopia strony 39 Protokołu kontroli kompleksowej Gminy Stargard Szczeciński za lata 2009- 2012 wraz z kserokopią akt kontroli Nr 43 - stanowią akta kontroli Nr 60.

Na podstawie okazanych wydruków obrotów i sald z prowadzonej ewidencji księgowej za 2012, 2013 i 2014 r. można stwierdzić, że księgi rachunkowe kontrowanej jednostki nie zostały ostatecznie zamknięte w terminach wynikających z obowiązujących przepisów w tym zakresie, wymienionych w treści protokołu znajdującej się powyżej. Stwierdzono brak wprowadzenia sald początkowych (rok 2013, 2014) oraz różne wysokości sald końcowych na poszczególnych wydrukach załączonych do akt kontroli odpowiednio 61, 45 i 58 – poniżej wymienionych.

Wyniki kontroli przedstawiono poniżej w Tabeli nr 2.1.2.2.1.

Kserokopia wydruku z ewidencji księgowej obrotów i sald z dnia 13.07.2015 r. (konta jednostki i organu) oraz wydruk obrotów i sald z dnia 14.12.2017 r. (z BO z podziałem na konta jednostki i organu) – wg stanu na koniec roku 2012 stanowią akta kontroli Nr 61.

Kserokopia wydruku z ewidencji księgowej obrotów i sald z dnia 24.06.2015 r. (konta jednostki i organu bez BO) oraz wydruk obrotów i sald z dnia 4.12.2017 r. (z BO z podziałem na konta jednostki i organu) – wg stanu na koniec 2013 r. załączono do akt kontroli Nr 45. Do aktach kontroli Nr 45 załączono również kserokopię wydruku z ewidencji księgowej z dnia 12.10.2015 r. – wg stanu na koniec 2013 r. w którym stwierdzono brak sald początkowych (BO).

Kserokopia wydruku obrotów i sald z dnia 14.07.2015 r. konta jednostki i organu (bez BO) oraz wydruk obrotów i sald z dnia 14.12.2017 r. (z BO konta jednostki i organu) – wg stanu na koniec 2014 r. załączono do akt kontroli Nr 58.

Ponadto z jak wykazano już w treści niniejszego protokołu kontroli z „Ustaień biegłego rewidenta z oceny prawidłowości zapisów księgowych jak i sporządzonych sprawozdań finansowych za rok 2014 i lata poprzednie Gminy Stargard” z dnia 21.04.2016 r. wynika między innymi, że „Sprawozdania finansowe Urzędu Gminy, za okres 2010 r. do roku 2013 nie zostały sporządzone rzetelnie na podstawie danych wynikających z ksiąg rachunkowych”. Zgodnie z umową o dzieło Nr 1/2016 z dnia 14.03.2016 r. o dokonanie oceny prawidłowości zapisów księgowych w zakresie ustalenia realnych sald bilansowych dotyczących sprawozdań finansowych za okres 2014-2013, biegły rewident w szczególności objął badaniem ten okres. W aktach kontroli Nr 27 ujęto ustalenia biegłego rewidenta, w tym wykazane różnice na dzień 31.12.2014 r. pomiędzy danymi wykazanymi przez Gminę, a danymi jakie powinny być ujęte w bilansie jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego, zestawieniu zmian funduszu, rachunku zysków i strat, bilansie z wykonania budżetu jst.

W związku powyższymi ustaleniami biegłego rewidenta dotyczącymi głównie roku 2014 stwierdzono, że dane wykazane w bilansach Urzędu Gminy Stargard Szczeciński sporządzone za 2012 i 2013 r. odpowiednio w dniu 29.03.2013 r. – wg stanu na dzień 31.12.2012 r. oraz w dniu 31.03.2014 r. – wg stanu na dzień 31.12.2013 r. były różne od danych wynikających z ewidencji księgowej na podstawie okazanych wydruków z dnia 24.10.2017 r.

- bilans zamknięcia na rok: 2012 (obroty z BO) w zakresie miesięcy: 12.01.- 12.12 dotyczy wszystkich kont,
- bilans zamknięcia na rok: 2013 (obroty z BO) w zakresie miesięcy: 13.01.- 13.12. dotyczy wszystkich kont.

Nadmienia się, że wg oświadczenia Skarbnika Gminy (akta kontroli Nr 47) o zamknięciu ksiąg rachunkowych wynika, że księgi rachunkowe za rok 2012 i 2013 zostały zamknięte w 2016 r.

W związku z powyższym dokonując poniższych ustaleń kontrolujący bazował na danych z ksiąg rachunkowych (konta bilansowe) z wydruków na dzień 24.10.2017 r. (załączono do akt kontroli Nr 62) oraz na wydrukach załączonych do akt kontroli nr 61, 45 i 58.

Ustalenia kontroli wykazano poniżej w zestawieniu Nr 1.

W oparciu o ww. dane ewidencyjne stwierdzono, że w bilansach Urzędu Gminy Stargard Szczeciński na dzień 31.12.2012 r. (sporządzony w dniu 29.03.2013 r.) i na dzień 31.12.2013 r. (sporządzony w dniu 31.03.2014 r.) stwierdzono różnice, co najmniej w następujących pozycjach bilansu:

- bilans jednostki budżetowej (Urząd Gminy Stargard Szczeciński) na dzień 31.12.2012 r. sporządzony w dniu 29.03.2013 r. podpisany przez Wójta Gminy Pana Kazimierza Szarżanowicza i Skarbnika Gminy Panią Wiesławę Łoch

Wyszczególnienie	Poz. bilansu	Stan na koniec roku 31.12.2012 r.		Różnica (4-3)	Uwagi do kol. 4
		wykazano	wg ewidencji*		
1	2	3	4	5	6
Środki trwałe w budowie	A.II.2	8 890 569,98	8 924 418,60 (080)	33 848,62	

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

(inwestycje)					
Należności długoterminowe	A.III	77 634,85	98 486,85 (226)	20 852,00	Brak danych dot. należności długot. wg konta 201(Wn), wykazano tylko wg danych konta 226 (Wn)
Fundusz jednostki	A.I	47 135 783,75	47 166 366,54 (800)	30 582,79	
Wynik finansowy netto (+, -) i Zysk netto (+)	A.II A.II.1	20 825 707,92	20 825 707,95 (860)	0,30	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	C.II.1	719 530,49	728 140,41 (201)	8 609,92	Wykazano wg danych konta 201 (Ma)
Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów)	C.II.6	14 354,64	14 947,98 (240)	593,34	wg kont analit. Konta 240: 240-2-03, 240-2-4-19, 240-2-4-20, 240-2-4-21, 240-2-4-22 (ww. konta 240... zgodne z kontem 139 Wn)
Należności z tytułu dostaw i usług	B.II.1	17 279,37	13 574,33	- 3 705,04	Wykazano wg danych konta 201 (Wn)
Razem różnice (+, -)				+94 486,97 - 3 705,04	x

Źródło: Dane UG Stargard, *podano wg wydruku z dnia 24.10.2017 r.

Nadmienia się, że dane wykazane w kol. nr 4 były weryfikowane z ewidencją analityczną konta 201 z pominięciem dokonanych kompensat względem dostawcy 201-3-250.

- bilans jednostki budżetowej (Urząd Gminy Stargard Szczeciński) na dzień 31.12.2013 r. sporządzony w dniu 31.03.2014 r. podpisany przez Wójta Gminy Pana Kazimierza Szarżanowicza i Skarbnika Gminy Panią Wiesławę Łoch

Wyszczególnienie	Poz. bilansu	Stan na koniec roku 31.12.2013 r.		Różnica (4-3)	Uwagi do kol. 4
		wykazano	wg ewidencji*		
1	2	3	4	5	6
Należności długoterminowe	A.III	55 126,85	74 274,85 (226)	19 148,00	Brak danych dot. należności długot. wg konta 201(Wn), wykazano tylko wg danych konta 226 (Wn)
Fundusz jednostki	A.I	47 715 671,72	47 725 915,03 (800)	10 243,31	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	C.II.1	1 212 723,23	1 220 303,82 (201)	7 580,59	Wykazano tylko wg danych konta 201 (Ma)
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń	C.II.3	141 151,42	137 277,42	- 3 874,00	Wykazano tylko wg danych konta 229 (Ma) – bez PFRON. Saldo konta 229 (Ma) wynosiło 229 137 478,05 zł
Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie)	C.II.6	3 521,34	4 137,50	616,16	Wg kont analit. Konta 240: 240-2-03,, 240-2-4-21, 240-2-4-22 (ww.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

wykonania umów)					konta 240... zgodne z kontem 139 Wn)
Należności z tytułu dostaw i usług	B.II.1	14 957,96	9 718,63	-5239,33	Wykazano tylko wg danych konta 201 (Wn)
Razem różnice (+, -)				+37 588,06 - 9 113,33	x

Źródło: Dane UG Stargard, *podano wg wydruku z dnia 24.10.2017 r.

Na podstawie danych powyżej wykazanych zestawień tabelarycznych stwierdzono, że w bilansie Urzędu Gminy w powyżej poglądowo wykazanych pozycjach wg stanu na koniec:

- ✓ roku 2013 wykazano kwoty, co najmniej w zaniżonej wysokości o 37 588,06 zł oraz w co najmniej zawyżonej wysokości o 9 113,33 zł
- ✓ roku 2012 wykazano kwoty, co najmniej w zaniżonej wysokości 94 486,97 zł oraz w co najmniej zawyżonej wysokości 3 705,04 zł

Powodem stwierdzonych różnic była nierzetelność prowadzonych ksiąg rachunkowych oraz brak ich zamknięcia w wymaganym przepisami prawa terminie.

Zakres wykazanych różnic w bilansie Urzędu Gminy za 2014 r. wynikał z ustaleń biegłego rewidenta. Kserokopie dokumentów sporządzonych przez biegłego rewidenta załączono do akt kontroli Nr 27. Różnice ogółem w aktywach i pasywach wynosiły (-) 10 196,39 zł (77 579 098,33 – 77 589 294,72).

Zgodnie z § 17 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 128, poz. 861 z późn.zm.), cyt.: „1. Na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych jednostki, o których mowa w § 1 pkt 3 i 4, sporządzają sprawozdanie finansowe składające się z:

- 1) bilansu;
- 2) rachunku zysków i strat (wariant porównawczy);
- 3) zestawienia zmian w funduszu.”

Według przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości:

- ✓ art. 4 ust.1.: „Jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.”
- ✓ art. 24: „ust.1. Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.

Ust.2. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty

ust. 5 Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli: 1) pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych...”

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi Skarbnik Gminy Pani Wiesława Łoch , która wg zakresu czynności, między innymi prowadzić miała rachunkowość jednostki zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami.

Kserokopie bilansów Urzędu Gminy Stargard za 2012, 2013 rok wraz z wydrukami bilansów zamknięcia załączono do akt kontroli Nr 62.

Na podstawie danych wynikających z zestawienia Nr 1 ustalono, że w zakresie przenoszenia obrotów i sald w okresie lat 2012 – 2014 w Urzędzie Gminy Stargard Szczeciński brak jest rzetelnych danych w przedmiotowym zakresie.

Po zamknięciu ksiąg rachunkowych, co zgodnie z oświadczeniem Skarbnika Gminy Pani Bernadety Opasińskiej (akta kontroli Nr 47) nastąpiło w okresie pomiędzy 5 stycznia, a 20 lutego 2016 r. za rok obrotowy 2012 i 2013 oraz 14 kwietnia 2016 r. za rok obrotowy 2014 – istnieje możliwość dokonania obrotów i sald za poszczególne okresy sprawozdawcze.

Zgodnie z art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) *„Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów lub sald. Wydruki komputerowe ksiąg rachunkowych powinny składać się z automatycznie numerowanych stron, z oznaczeniem pierwszej i ostatniej, oraz być sumowane na kolejnych stronach w sposób ciągły w roku obrotowym.”*

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi Skarbnik Gminy Pani Wiesława Łoch. Obecnie przebywająca na emeryturze.

Data wydruku	Rok	Konta	Łącznie salda początkowe (BO)		Łącznie salda końcowe (BZ)		Uwagi
			Wn	Ma	Wn	Ma	
1	2	3	4	5	6	7	8
13.07.2015 r.	2012	organ + jednostka	114 305 948,50	114 970 924,59	187 850 085,00	202 605 548,85	Wydruk obejmował konta organu i jednostki, stwierdzono salda początkowe
14.12.2017 r. 24.10.2017 r.**	2012	organ +jednostka	96 211 164,03	96 211 164,03	110 800 808,26	110 800 808,26	**Sprawdzono wprowadzenie sald poszczególnych kont na koniec i początek roku
Różnica rok 2012			- 18 094 784,47	- 18 759 760,56	-77 049 276,74	-91 804 740,59	Różnica pomiędzy danymi wydruku z dnia 14.12.2017 r., a danymi z dnia 13.07.2015 r.
24.06.2015 r.	2013	organ + jednostka	0,00	0,00	80 208 778,28*	92 779 061,01*	Wydruk obejmował konta organu i jednostki, nie wprowadzono sald początkowych (BO), *wg wydruku z dnia 12.10.2015 r. (bez BO) łączne saldo Wn wyniosło 83 313 647,70 zł , saldo Ma wyniosło 95 883 930,43 zł
4.12.2017 r. 24.10.2017 r.**	2013	organ + jednostka	110 800 808,26	110 800 808,26	120 127 073,04	120 127 073,04	**Sprawdzono wprowadzenie sald poszczególnych kont na koniec i początek roku
Różnica rok 2013			- 110 800 808,26	- 110 800 808,26	- 39 918 294,76	- 27 348 012,03	Różnica pomiędzy danymi wydruku z dnia 4.12.2017 r., a danymi wydruku z dnia 24.06.2015 r.
14.07.2015	2014	organ + jednostka	0,00	0,00	64 793 065,82	76 322 976,66	Wydruk obejmował konta organu i jednostki, nie wprowadzono sald początkowych (BO)
14.12.2017 r. 24.10.2017 r.**	2014	organ + jednostka	120 127 073,04	120 127 073,04	117 128 220,13	117 128 220,13	**Sprawdzono wprowadzenie sald poszczególnych kont na koniec i początek roku
Różnica rok 2014			-120 127 073,04	-120 127 073,04	52 335 154,31	40 805 243,47	Różnica pomiędzy danymi wydruku z dnia 14.12.2017 r., a danymi z dnia 14.07.2015 r.

Źródło: Dane UG Stargard.

2.1.2.2.1. Prawdliwość i terminowość zapisów w ewidencji księgowej

2.1.2.2.2. Prowadzenie dziennika

Na podstawie ustaleń kontroli wynikających z punktów dotyczących wydatków kontrolowanej jednostki nieprawidłowości w zakresie prowadzenia dzienników nie stwierdzono.

W oparciu o dokumenty załączone do akt kontroli Nr 47 (oświadczenie Skarbnika Gminy), tj.:

- Rejestr dzienników – rok obrotowy 2013 (wydruk z dnia 18.11.2015 r., 5.01.2016 r.)
- Rejestr dzienników – rok obrotowy 2013 (wydruk z dnia 18.11.2015 r., 5.01.2016 r.)
- Rejestr dzienników – rok obrotowy 2014 (wydruk z dnia 18.11.2015 r., 5.01.2016 r.)

ustalono, że na dzień dokonania wydruków część dzienników miała status „do zaksięgowania” w tym: dzienniki A (wyciągi bankowe), F (faktury), J (inwestycje), P (polecenia księgowania), PG (sprostowania, wyksięgowania):

- a) za rok 2012 na dzień 18.11.2015 r. łączna suma do zaksięgowania kont bilansowych wyniosła – 101 480,88 zł (strona Wn i Ma), na dzień 18.11.2015 r. łączna suma do zaksięgowania wyniosła 8 507 886,51 zł (strona Wn i Ma) oraz konta pozabilansowe 229 598,92 zł (strona Wn) i -469 454,48 zł (strona Ma)
- b) za rok 2013 na dzień 18.11.2015 r. łączna suma do zaksięgowania kont bilansowych wynosiła 160 388,80 zł (strona Wn i strona Ma), na dzień 5.01.2016 r. łączna suma do zaksięgowania kont bilansowych wyniosła 2 638 100,67 zł (strona Wn) oraz 2 709 131,87 zł (strona Ma) oraz kont pozabilansowych 71 031,20 (strona Ma)
- c) za rok 2014 na dzień 18.11.2015 r. łączna suma do zaksięgowania kont bilansowych wyniosła 2 795 136,84 zł (strona Wn i strona Ma), na dzień 5.01.2016 r. łączna suma do zaksięgowania kont bilansowych wyniosła 2 795 136,84 zł (strona Wn i strona Ma).

Powyższe świadczy, że do 2016 do ksiąg rachunkowych roku 2012, 2013 i 2014 nie wprowadzono danych ww. dzienników co potwierdza, że nie dokonano ostatecznego zamknięcia ksiąg rachunkowych za rok 2012, 2013 i 2014. Ustalenia w powyższym zakresie przedstawiono na wcześniejszych stronach niniejszego protokołu kontroli.

Do akt kontroli Nr 47 załączono Rejestry dzienników za rok obrotowy 2012, 2013 i 2014 – powyżej wymienione.

Na przykładzie losowo wybranego Rejestru dzienników – rok obrotowy 2016 za maj, dziennik o symbolu W – wyciągi bankowe (wydruk z dnia 18.12.2017 r.) oraz na podstawie Rejestru dzienników – rok obrotowy 2016 za lipiec, dziennik o symbolu R- raporty kasowe (wydruk z dnia 18.12.2017 r.) – ustalono, że wymienione dzienniki. prowadzone był zgodnie art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz posiadały status: „zaksięg.”, co oznacza, że ww. dzienniki zostały zaksięgowane.

2.1.2.2.3. Prowadzenie kont ksiąg pomocniczych

W oparciu o dane prowadzonej ewidencji księgowej stwierdzono, że w kontrolowanej jednostce prowadzono konta ksiąg pomocniczych dla:

- środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych,
- rozrachunków z kontrahentami,

- kosztów oraz operacji gotówkowych.

Do prowadzonej ewidencji pomocniczej wymienionej powyżej w treści protokołu nie wniesiono zasadniczo uwag.

Ustalenia kontroli w zakresie prowadzenia ewidencji na koncie 201 przedstawiono w treści niniejszego protokołu kontroli dotyczącej między innymi inwentaryzacji.

2.1.2.2.4. Sporządzanie zestawień obrotów i sald

Na podstawie roku 2016 stwierdzono, że w kontrolowanej jednostce sporządzano zestawienia obrotów i sald na koniec danego okresu sprawozdawczego.

Ustalenia w zakresie wprowadzenia sumy sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych 2012, 2013, 2014 oraz sald na koniec wymienionych lat przedstawiono w treści niniejszego protokołu kontroli znajdującej się powyżej w punkcie 2.1.2.2. Przestrzeganie zasad obowiązujących przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych.

2.1.2.2.5. Dokonywanie zapisów w księgach rachunkowych

Na podstawie skontrolowanych dokumentów wykazanych w punkcie 2.1.2.1. ustalono, że do ksiąg rachunkowych wprowadzono zapisy w oparciu o wymienione dowody źródłowe (21) na łączną kwotę 36 078,59 zł. Skontrolowane dowody księgowe spełniały wymogi dowodów księgowych oraz zawierały dane dotyczące dekretacji wg kont i symboliki kont.

2.2. Rozrachunki i roszczenia

2.2.1. Rodzaje rozrachunków

2.2.2. Prawidłowość funkcjonowania kont rozrachunkowych

Kontrolą objęto rok 2015. Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono, że w ewidencji księgowej Urzędu Gminy urządzono następujące konta Zespołu 2 Rozrachunki i rozliczenia: 201Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, 221Należności z tytułu dochodów budżetowych, 222Rozliczenie dochodów budżetowych, 223Rozliczenie wydatków budżetowych, 224 Rozliczenie dotacji budżetowych, 225Rozrachunki z budżetami, 226Długoterminowe należności budżetowe, 229Pozostałe rozrachunki publicznoprawne, 231Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń, 234Pozostałe rozrachunki z pracownikami, 240Pozostałe rozrachunki, 245*Wpływy do wyjaśnienia i 290Odpisy aktualizujące należności.

**konto 245 zostało urządzone w ewidencji na podstawie zarządzenia Nr 60/12 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 marca 2012 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy Stargard Szczeciński.*

Prawidłowość funkcjonowania ww. kont rozrachunkowych była badana w treści niniejszego protokołu kontroli w zakresie między innymi w zakresie funkcjonowania: konta 201, 225, 229, 231, 234.

Ponadto stwierdzono funkcjonowanie w ewidencji kont rozrachunkowych budżetu, takich jak: 222Rozliczenia dochodów budżetowych, 223Rozliczenie wydatków budżetowych, 224Rozliczenie dotacji budżetowych (zamiast „Rozrachunki budżetu”), 240Pozostałe rozrachunki oraz kont 250Należności finansowe i 260Zobowiązania finansowe.

2.2.3. Terminowość regulowania zobowiązań**2.2.3.1. Odprowadzanie podatku dochodowego od osób fizycznych**

Kontrolą objęto rok 2015. Analizą objęto okazane dokumenty źródłowe takie jak: PIT – 4R Deklaracja roczna o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy za 2015 rok.

Osobą odpowiedzialną za terminowe odprowadzanie składek była Pani Kazimiera Masłowska zatrudniona na stanowisku Inspektora ds. płac i dochodów podatkowych w Referacie Finansowym.

Obowiązujący w 2015 r. zakres czynności podpisany został przez Inspektora ds. płac i dochodów podatkowych w dniu 1.04.2006 r. Zgodnie z treścią punktu 5, do zakresu czynności ww. pracownika należało między innymi: „*Prowadzenie całości spraw związanych ze sporządzaniem list płac pracowników Urzędu Gminy oraz wynagrodzeń osób fizycznych, którym zlecone jest wykonywanie usług, współpraca w tym zakresie z urzędami skarbowymi w zakresie naliczania i odprowadzania podatku dochodowego oraz sporządzanie deklaracji o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy od osób fizycznych; sporządzanie rocznych informacji o uzyskanych dochodach oraz roczne obliczanie podatku (PIT-11, PIT-8B, PIT-40)*”.

Ustalenia z przeprowadzonej kontroli, przedstawiono poniżej w Tabeli nr 2.2.3.1.

Tabela nr 2.2.3.1.

**Terminowość odprowadzenia zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych
w Gminie Stargard Szczeciński
w 2015 r.**

Lp.	Miesiąc roku 2015	Kwota zaliczki na podatek (wg deklaracji PIT – 4R)	Odprowadzona zaliczka na podatek dochodowy od osób fizycznych					Uwagi /Inne
			Kwota wpłacona	Różnica 3-4	Data odprowadzenia zaliczki	Nr wyc. bank.	Data obowiązująca	
1	2	3	4	5	6		7	8
1.	I/15	13 334,00	13 334,00	0,00	19.02.2015	0041/2015 0006/2015*	20.02.2015	z rachunku budżetu wypłacono kwotę 13 261,00 zł, a z rachunku ZFŚS* wypłacono kwotę 73,00 zł (za wczasy pod gruszą)
2.	II/15	27 846,00	27 846,00	0,00	19.03.2015	0065/2015	20.03.2015	-
3.	III/15	25 635,00	25 635,00	0,00	17.04.2015	0086/2015	20.04.2015	-
4.	IV/15	12 966,00	12 966,00	0,00	19.05.2015	0111/2015	20.05.2015	-
5.	V/15	20 835,00	20 835,00	0,00	19.06.2015	0135/2015 0026/2015*	20.06.2015	z rachunku ZFŚS* wypłacono kwotę 400,00 zł
6.	VI/15	22 455,00	22 455,00	0,00	17.07.2015	0155/2015 0029/2015*	20.07.2015 20.07.2015	z rachunku ZFŚS* wypłacono kwotę 2 845,00 zł
7.	VI/15	17 934,00	17 934,00	0,00	19.08.2015	0183/2015 0034/2015*		z rachunku ZFŚS*

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

								wypłacono kwotę 1 929,00 zł
8.	VIII/15	17 249,00	17 249,00	0,00	18.09.2015	0207/2015	20.08.2015	-
9.	IX/15	21 945,00	21 945,00	0,00	19.10.2015	0233/2015 0041/2015*	20.09.2015 20.10.2015	z rachunku ZFŚS* wypłacono kwotę 360,00 zł
10.	X/15	17 979,00	17 979,00	0,00	19.11.2015	0258/2015	20.11.2015	-
11.	XI/15	22 869,00	22 869,00	0,00	18.12.2015	0281/2015 0049/2015	20.12.2015	z rachunku ZFŚS* wypłacono kwotę 73,00 zł
12.	XII/15	20 525,00	20 525,00	0,00	30.12.2015 15.01.2016	0291/2015 0009/2016	20.01.2016	w dniu 30.12.2015 zapłacono 1 089,00 zł; w dniu 15.01.2016 r. zapłacono 19 436,00 zł.

Źródło: Dane UG Stargard.

W oparciu o skontrolowane dokumenty stwierdzono, że zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych odprowadzane były terminowo oraz w wysokościach wynikających z dokumentu PIT -4R - Deklaracja roczna o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy za 2015 r. z potrąceniem wynagrodzenia w wysokości łącznej 728,00 zł z tytułu terminowego wpłacania podatku dochodowego za poszczególne miesiące, na podstawie przepisów art. 28 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Ewidencja z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych pracowników Urzędu Gminy w Stargardzie prowadzona była na koncie 225 Rozrachunki z budżetami, do którego utworzono konta analityczne 225-2-01 (rozrachunki z tytułu podatku od wynagrodzeń pracowników) 225-2-02 (rozrachunki z tytułu podatku od umów zleceń), 225-02-04 (rozrachunki z tytułu świadczeń z ZFŚS).

2.2.3.2. Odprowadzanie składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy

Kontrolą objęto 2016 rok. Na podstawie okazanych dokumentów źródłowych takich jak: deklaracje ZUS P DRA za poszczególne miesiące 2016 r., wyciągi bankowe, potwierdzenia operacji bankowych oraz wydruk z ewidencji konta 229 Pozostałe rozrachunki publicznoprawne - sprawdzono terminowość odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy.

Ewidencja rozrachunków z tytułu składek odprowadzanych na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy prowadzona była na koncie 229 Pozostałe rozrachunki publicznoprawne.

Osobą odpowiedzialną za naliczanie i odprowadzanie składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz sporządzanie deklaracji ZUS była Pani Kazimiera Masłowska zatrudniona w Urzędzie Gminy w Stargardzie na stanowisku Inspektora ds. płac i dochodów podatkowych.

Przeprowadzone czynności kontrolne przedstawiono poniżej w Tabeli nr 2.2.3.2.

Tabela nr 2.2.3.2.

**Terminowość odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne
i Fundusz Pracy w Gminie Stargard w 2014 r.**

Lp.	Składka za miesiąc	Kwota naliczonych składek			Suma składek	Składki wpłacone			Ustawowy termin wpłaty składek
		ubezpieczenia społeczne	zdrowotne	Fundusz Pracy		Kwota łącznie	data wpłaty	nr wyc. bank.	
1	2	3	4	5	6	7	9	10	11
1.	I/16	50 077,06	14 046,35	2 488,49	66 611,90	66 611,90	4.02.16	0023/2016	5.02.16
2.	II/16	106 153,73	27 973,36	5 095,45	139 222,54	139 222,54	7.03.16*	0045/2016	7.03.16*
3.	III/16	54 405,42	15 245,54	2 534,83	72 185,79	72 185,79 z tego: 2 534,83 54 405,42 56 940,25¹ 15 245,54²	5.04.2016	0065/2016 ¹ 0076/2016 ²	5.04.16
4.	IV/16	46 559,72	14 100,61	2 545,19	63 205,52	63 205,52	4.05.2016	0086/2016	5.05.16
5.	V/16	48 989,18	14 166,41	2 603,82	65 759,41	65 759,41	3.06.2016	107	5.06.16
6.	VI/16	45 778,51	14 916,17	2 502,46	63 197,14	63 197,14	5.07.2016	0129/2016	5.07.16
7.	VII/16	53 470,99	15 201,45	2 643,22	71 315,66	71 315,66	3.08.2016	0151/2016	5.08.16
8.	VIII/16	55 303,10	15 740,12	2 621,65	73 664,87	73 664,87	5.09.2016	0172/2016	5.09.16
9.	IX/16	52 563,04	16 513,96	2 631,48	71 708,48	71 708,48	5.10.2016	potw. wyk. operacji	5.10.16
10.	X/16	51 363,51	15 877,88	2 452,96	69 694,35	69 694,35	7.11.2016*	potw. wyk. operacji	7.11.16*
11.	XI/16	50 317,13	15 933,75	1 044,69	67 295,57	67 295,57	5.12.2016	potw. wyk. operacji	5.12.16
12.	XII/16	64 937,74	19 977,02	3 161,90	88 076,66	88 076,66	30.12.2016	potw. wyk. operacji	5.01.16

Źródło: Dane UG Stargard, * na dzień 5.03.2016 r. przypadła sobota, ¹wypłacono z rachunku bankowego bieżącego nr 73 1240 3927 1111 0010 6546 2286, ²wypłacono w rachunku bankowego dochodów nr 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174 – ustalenia w treści protokołu kontroli

W oparciu o ustalenia kontroli zawarte w powyższej Tabeli Nr 2.2.3.2 ustalono, że:

- ✓ składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy były przekazywane terminowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie,
- ✓ ewidencja rozrachunków z tytułu składek ZUS prowadzona była na koncie 229-Pozostałe rozrachunki publicznoprawne,
- ✓ w przypadku składek za marzec na ubezpieczenia zdrowotne w kwocie 15 245,54 zł ustalono, że ww. kwota wydatku została zapłacona z rachunku bankowego nr 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174 (rachunku dochodów UG*), zamiast z rachunku bankowego wydatków UG o numerze 73 1240 3927 1111 0010 6546 2286 (rachunku wydatków UG*).

**podano wg wykazu rachunków bankowych Gminy Stargard w 2016 r. sporządzonym przez Skarbnikę Gminy Panią Bernadetę Opasińską (akta kontroli nr 7).*

Na podstawie wyciągu nr 0076/206 z dnia 5.04.2016 r. z rachunku bankowego nr 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174 (dochody UG) ustalono, że kwota 15 245,54 zł stanowiąca kwotę należnych składek na ubezpieczenie zdrowotne za marzec 2016 r. została przekazana na rachunek bankowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Nadmienia się, że ww. rachunek

dotyczył służył do wpłat dochodów. Ustalenia kontroli w przedmiotowym zakresie przedstawiono poniżej.

Lp.	Wyciąg bankowy nr 0076/2016 z dnia 5.04.2016 r.		
	Kwota wpłaty	Tytuł	Wplacający
1	114 454,67	saldo początkowe	
2	15,77	grzywna nałożona w drodze mandatu karnego	US w Stargardzie Szcz.
3	103,08	nieuiszczony podatek rolny	US w Stargardzie Szcz.
4	167,82	należności od os. fizycznych	US w Stargardzie Szcz.
5	575,00	podatek od środków transportowych	osoba fizyczna
6	1 521,00	wpłaty podatków	osoby fizyczne
7	3 324,74	wpłata gotówkowa własna	Gmina Stargard
8	5 707,51	łącznie wpłaty (+)	
9	-15 245,54	wpłata na rachunek ZUS (-)	
10	120 162,08	razem wpłaty z saldem początkowym (suma od poz. 1 do 7)	
11	104 916,54	wpłata na lokatę overnight zamiast w kwocie 120 162,08 zł	
12	120 162,08	łącznie kwota do wpłaty na lokatę overnight w dniu 5.04.2016 r.	
14	15 245,54	Różnica (poz. 13- poz.12)	

Źródło: Dane UG Stargard.

W oparciu o ustalenia kontroli wykazane powyżej stwierdzono, że w dniu 5.04.2016 r. na lokatę overnight przekazano kwotę 104 916,54 zł, zamiast w kwotę 120 162,08 zł (różnica 15 245,54 zł). Kwota różnicy w wysokości 15 245,54 zł wynikała z pokrycia bezpośrednio z rachunku dochodów, wydatku w ww. kwocie tytułem składek zdrowotnych przekazanych na rachunek bankowy ZUS. Na podstawie danych ewidencyjnych konta analitycznego:

- 130-A R-ek. Bież. jb.-odpr. dochodów ustalono, że w dniu 5.04.2016 r. kwota odprowadzonych dochodów na lokatę overnight (konto 130-08) wyniosła 104 916,54 zł,
- 130-08 Rach. bież. budż. Lokat.overnight ustalono, że w dniu 5.04.2016 r. przekazana lokata overnight wynosiła 104 916,54 zł.

Z danych ewidencyjnych konta 130 Rachunek bieżący jednostki (konto analityczne 130-04 Rach. bież. jed. budżet.-mylne wpł.) wynika, że :

- w dniu 5.04.2016 r. (strona Ma) ujęto kwotę 15 245,54 zł jako mylny przelew ZUS,
- w dniu 26.04.2016 r. (strona Wn) ujęto kwotę 15 245,54 zł jako zwrot mylnego przelewu ZUS 03/16

Z danych konta 130-A R-ek. Bież. jb.-odprow. dochodów

W dniu 26.04.2016 r. kwota 15 245,54 zł została przekazana z rachunku bankowego wydatków nr 73 1240 3927 1111 0010 6546 2286 na rachunek bankowy dochodów nr 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174, co stwierdzono na podstawie wyciągu bankowego nr 0080/2016 z rachunku wydatków.

Wyjaśnienie w tej sprawie złożyła Pani Bernadeta Opasińska – Skarbnik Gminy i stanowi ono akta kontroli Nr 13a. Do akt kontroli Nr 13a załączono wyciągi bankowe oraz wydruki z ewidencji kont analitycznych do konta 130.

Zgodnie z przepisami art. 254 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, cyt.: „*W toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązują następujące zasady gospodarki finansowej:*

1) ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego następuje na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów (...)"

W złożonym wyjaśnieniu (akta kontroli Nr 13a) Skarbnik Gminy, pisze: „Wyjaśniam, że przelewu w dniu 05.04.2016 r., na kwotę 15.245,54 zł tytułem składki zdrowotnej ZUS za m-c marzec, bezpośrednio z rachunku dochodów UG sporządziła Pani Jolanta Zychał. Powodem tego był nie zamierzony – błędny wybór numeru rachunku spośród listy rachunków bankowych. Analizy wszystkich zaszłości i księgowania wpłat i wypłat rachunku dochodów Urzędu Gminy dokonuje Pani Magdalena Stępień – obecnie przebywająca na zwolnieniu lekarskim. Ze względu na zmianę sposobu księgowania w 2016 r., budowy nowych kont do wyodrębnionego rachunku bankowego dochodów Urzędu, Referat Finansowy obciążony był dodatkową i pełną zaangażowania pracą i z tych też powodów nie dokonano bieżącej analizy rachunku. Nieprawidłowo wydatkowana kwota 15.245,54 zł została zwrócona na rachunek dochodów 21 dni po dokonaniu mylnego przelewu, niemniej jednak bez wpływu na prawidłowość sporządzania sprawozdań Rb-27i Rb-28S za m-c kwiecień 2016 r. Ponadto informuję, że oprocentowanie na lokacie overnight w dniu dokonania błędnego przelewu wynosiło 0,01%”.

Wymieniona w powyższym wyjaśnieniu Pani Jolanta Zychał zatrudniona jest w Urzędzie Gminy Stargard w Refaracie Finansowym na stanowisku Inspektora (kasjer).

Na podstawie okazanego Protokołu kontroli ustalono, że w dniach od 11 października 2016 r. do 10 listopada 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Wydział Kontroli Płatników Składek w Szczecinie w Urzędzie Gminy Stargard przeprowadził kontrolę:

- prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego,
- ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu,
- prawidłowości i terminowości opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe,
- wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych.

Stwierdzone w toku ww. kontroli nieprawidłowości w zakresie odprowadzanych składek ZUS zostały skorygowane.

2.2.3.3. Dokonywanie wpłat na PFRON

Kontrolą szczegółową objęto rok 2014. W kontrolowanej jednostce osobą odpowiedzialną merytorycznie za przygotowanie deklaracji miesięcznych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych była Pani Jadwiga Michalska zatrudniona w 2014 r. na stanowisku Inspektora ds. organizacyjnych i kadr.

Ustalenia kontroli w zakresie terminowości dokonywania miesięcznych wpłat na PFRON przedstawiono poniżej w Tabeli nr 2.2.3.3.

**Terminowość dokonywania należnych wpłat na PFRON
przez Gminę Stargard Szczeciński
za 2014 r.**

Lp.	Miesiąc	Kwota należnej wpłaty wg deklaracji DEK-I-a	Wpłata					Inne
			kwota	nr wyc. bank.	różnica 3-4	data wpłaty	obowiąz. termin wpłaty	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	styczeń	4 008,00	4 008,00	0041/2014	0,00	18.02.2014	20.02.2014	-
2	luty	3 998,00*	3 998,00	0066/2014	0,00	19.03.2014	20.03.2014	*obniżenie wpłaty o 54,40 zł
3	marzec	4 367,00	4 367,00	0092/2014	0,00	18.04.2014	20.04.2014	-
4	kwiecień	4 616,00	4 616,00	0118/2014	0,00	19.05.2014	20.05.2014	-
5	maj	4 802,00	4 802,00	0144/2014	0,00	18.06.2014	20.06.2014	-
6	czerwiec	4 798,00	4 798,00	0169/2014	0,00	17.07.2014	20.07.2014	-
7	lipiec	4 815,00	4 815,00	0196/2014	0,00	18.08.2014	20.08.2014	*obniżenie wpłaty 30,10 zł
8	sierpień	4 798,00	4 798,00	0224/2014	0,00	19.09.2014	20.09.2014	-
9	wrzesień	4 607,00	4 607,00	0248/2014	0,00	17.10.2014	20.10.2014	-
10	październik	4 479,00*	4 479,00	0276/2014	0,00	19.11.2014	20.11.2014	*obniżenie wpłaty o 173,38 zł
11	listopad	4 561,00	4 561,00	0301/2014	0,00	19.12.2014	20.12.2014	-
12	grudzień	2 732,00*	2 732,00	0015/2015	0,00	19.01.2015	20.01.2015	*obniżenie wpłaty o 1 879,27 zł
Razem		52 581,00	52 581,00	x	0,00	x	x	2 137,15

Źródło: Dane UG Stargard, *zastosowano obniżenie wpłaty z tytułu zakupu usługi na podstawie art. 22 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.)- ustalenia w treści protokołu kontroli.

Na podstawie danych zawartych w powyższej Tabeli nr 2.2.3.3, danych deklaracji DEK-I-a składanych przez Gminę Stargard Szczeciński za poszczególne miesiące roku 2014 oraz deklaracji rocznej DEK-R ustalono, że:

- ✓ przestrzegano obowiązującego terminu wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wynikającego z art. 49 ust 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.) zgodnie z którym wpłaty dokonane powinny być w terminie do dnia 20 następnego miesiąca po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności powodujące powstanie obowiązku wpłat,
- ✓ w 3 przypadkach wpłat za luty, październik i grudzień 2015 r. stwierdzono (kwoty oznaczone „*” w Tabeli 2.2.3.3) zastosowano obniżenie wpłaty z tytułu zakupu usługi na podstawie art. 22 wymienionej ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Kwota obniżonych wpłat wynosiła łącznie 2 137, 15 zł. W okazanej dokumentacji stwierdzono pisemne informacje z dnia 12.02.2014 r., 16.07.2014 r., 10.10.2014 r., 16.12.2014 r. przekazane przez Wojewódzką Usługową Spółdzielnię Inwalidów, ul. Niedziałkowskiego 24, 71- 410 Szczecin o łącznej kwocie zakupionych usług oraz o kwocie przysługującej ulgi odpowiednio: za styczeń w łącznej kwocie 54,61 zł (wykorzystano 54,40 zł), za lipiec w kwocie 30,10 zł, za październik w kwocie 173,38 zł, za grudzień w łącznej kwocie 1 879,27 zł.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

Powyżej wykazane informacje przez Wojewódzką Usługową Spółdzielnię Inwalidów stanowiły podstawę naliczania ulg we wpłacie na PFRON pod warunkiem terminowego uregulowania należności za zrealizowaną produkcję lub usługę. W związku z powyższym, sprawdzono terminowość uregulowania należności przez Gminę Stargard Szczeciński.

Ustalenia w tym zakresie przedstawiono poniżej w zestawieniu.

Lp.	Faktura				Zapłata		Uwagi
	nr	kwota w zł netto/brutto	wyszczególnienie	termin płatności	kwota brutto	data	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	FV5/000114/14	48,00/59,04	Książka wyjść służbowych (4 szt)	28.01.14	59,04	27.01.2014	zapłacono przelewem
2.	FV5/000109/14	48,50/59,66	druki podania o urlop 92 (5 bl.) i poleceń wyjazdów służbowych (5 bl.)	28.01.14	59,66	27.01.2014	j.w.
3.	FV5/000680/14	50,80/62,48	druki zgłoszeń pobytu stałego (400 szt) i zwrotnych potwierżeń odbioru pisma(3 bl.)	9.06.14	62,48	9.06.2014	zapłacono gotówką
4.	FV5/001015/14	360,00/442,80	fastykuły (1000 szt.)	17.09.14	442,80	10.09.2014	zapłacono przelewem
5.	FV5/001383/14	801,90/986,34	druki kart do ponownego głosowania na Wójta 2075	10.12.2014	986,34	9.12.2014	zapłacono przelewem
6.	FV5/001315/14	3018,50/ 3 712,76	druk kart do głosowania na radnych, kart do głosowania na Wójta	26.11.2014	3 712,76	25.11.2014	zapłacono przelewem

Źródło: Dane UG Stargard.

Z danych wykazanych powyżej w tabeli (kol. 5 i 7) wynika, że należności wynikające z ww. faktur regulowane były przez Gminę Stargard terminowo, w związku z powyższym spełniono wymóg określony w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Ewidencja rozrachunków z tytułu wpłat na PFRON dokonywana była na koncie analitycznym do konta 229 Pozostałe rozrachunki publicznoprawne, tj. „229-02 poz. roz. publpr. Rozl. z PFRON”. Po stronie Wn ewidencjonowano dokonane przelewy składek PFRON, a po stronie Ma naliczone przez pracodawcę składki PFRON. Na dzień 31.12.2014 r. konto 229-02 wykazywało saldo końcowe strony Ma w wysokości 2 732,00 zł stanowiące naliczoną kwotę składki za grudzień 2014 r. – do zapłaty w 2015 r. W poz. 12 powyżej wymienionej Tabeli 2.2.3.3. wykazano, że kwota 2 732,00 zł została zapłacona w dniu 19.01.2015 r. Zapłacone kwoty składek ewidencjonowano w korespondencji z kontem 130-2 (Wn), a naliczone kwoty składek w korespondencji z kontem 405 Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia (405-75023-4140).

Nadmienia się, że w 2014 r. konto analityczne 130-2 (Wydatki UG) prowadzone do konta 130 Rachunek bieżący jednostki nie było prowadzone w szczególności planu finansowego dochodów i wydatków budżetowych, co było niezgodne z zasadami prowadzenia ewidencji szczegółowej tego konta wynikającymi z opisu kont znajdującym się w załączniku nr 3 pn. Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r

w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.).

W przyjętych zasadach klasyfikacji zdarzeń znajdujących się w zakładowym planie kont dla Urzędu Gminy Stargard Szczeciński jako jednostki budżetowej, wprowadzonym do stosowania zarządzeniem Nr 270/10 Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy Stargard Szczeciński z późniejszymi zmianami określono, że „*Ewidencję szczegółową do konta 130 stanowią subkonta:*

- *dochodów budżetowych,*
- *wydatków budżetowych,*
- *rachunków wydatków projektów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (...)*”

W powyżej wymienionym zakładowym planie kont nie było zapisów o prowadzeniu Rachunku bieżącego jednostki w szczególowości *planu* finansowego dochodów i wydatków budżetowych.

Na podstawie danych konta 229-2 ustalono, że w 2014 r. tytułem wpłat na PFRON wydatkowano łącznie kwotę 53 723,00 zł (wpłaty za XII/2013 oraz za okres od I do XI/2014).

2.2.5. Przestrzeganie uprawnień do zaciągania zobowiązań obciążających budżet jednostki samorządu terytorialnego

Kontrolą objęto rok 2016. W przedmiotowym zakresie kontrolą objęto przestrzeganie uprawnień do zaciągania zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów oraz udzielanych poręczeń i gwarancji.

Zobowiązania w tytułu pożyczek i kredytów

W uchwale Nr XIII/89/15 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard na rok 2016:

- ✓ ustalono limity zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy do kwoty 2 000 000,00 zł (§ 10 uchwały),
- ✓ upoważniono Wójta do zaciągania kredytów i pożyczek o których mowa w § 10 do wysokości kwot w nim określonych (§ 11 uchwały)

Na podstawie danych ewidencyjnych konta 260 Zobowiązania finansowe oraz 134 Kredyty bankowe za 2016 r. ustalono, że w ww. okresie Gmina nie zaciągała pożyczek i kredytów długoterminowych.

W 2016 r. dokonywano spłaty zaciągniętych kredytów (2) w latach poprzednich w następujących bankach:

- ING Bank Śląski S.A. z siedzibą w Katowicach na podstawie umowy Nr 682/2011/00005238/00 o kredyt złotowy obrotowy z dnia 7 września 2011 r. Kredyt zaciągnięty został w wysokości 8 349 000,00 zł z przeznaczeniem na finansowanie planowanego w 2011 roku deficytu budżetu Gminy (7 159 000,00 zł) oraz spłatę

wcześniej zaciągniętych kredytów (1 190 000,00 zł). Kredyt udzielony został z terminem spłaty do dnia 30 listopada 2021 r.

- Bank Polska Kasa Opieki S.A. (Pekao) z siedzibą w Warszawie na podstawie umowy Nr 27/IZCK/2010 z dnia 10 sierpnia 2010 r. Kredyt zaciągnięty został w wysokości 9 000 000,00 zł z przeznaczeniem na finansowanie w 2010 r. planowanego deficytu budżetu Gminy Stargard Szczeciński w kwocie 8 113 000,00 zł oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 887 000,00 zł. Kredyt udzielony został z terminem spłaty do dnia 31 października 2020 r.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. stan zobowiązań z tytułu powyżej wymienionych kredytów wynosił łącznie 11 872 000,00 zł z tego: 5 760 000,00 zł z tytułu kredytu w banku Pekao S.A. oraz 6 112 000,00 zł z tytułu kredytu w ING Bank Śląski S.A.

Ww. kredyty zaciągnięte w latach 2010-2011 były objęte kontrolą kompleksową gospodarki finansowej Gminy przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Szczecinie przeprowadzoną za lata 2009 – 2012.

Ustalenia w zakresie zaciągniętego kredytu w rachunku bieżącym przedstawiono w punkcie 1.2.1. niniejszego rozdziału II kontroli.

W toku kontroli ustalono, że w zakresie limitu zaciągania zobowiązań określonego w § 10 uchwały Nr III/6/14 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2014 r. w dniu 7 stycznia 2016 r. zawarto umowę Nr MCK-SZCZ/01/2016 Kredytu w rachunku bieżącym z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. Kwota odnawialnego kredytu w rachunku bieżącym wynosiła 2 000 000,00 zł i przeznaczona miała być na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetowego. Kredyt ww. był dostępny w okresie od 31 grudnia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. w rachunku bieżącym budżetu Gminy o numerze: 87 1240 3927 1111 0010 6546 2228.

W oparciu o wyciąg bankowy nr 0253/2016 z dnia 31.12.2016 r. z rachunku 87 1240 3927 1111 0010 6546 2228, potwierdzenie sald rachunków bankowych na dzień 31.12.2016 r. prowadzonych przez Bank Pekao S.A. z dnia 3.01.2017 r. oraz na podstawie danych ewidencyjnych konta 133 Rachunek budżetu ustalono, że stan środków na ww. rachunku budżetu Gminy Stargard wynosił 2 673 949,47 zł.

Z powyższych danych wynika, że na koniec 2016 r. w rachunku bieżącym budżetu nie było zadłużenia.

Przedmiotowa tematyka w zakresie terminowości regulowania zobowiązań z tytułu spłat rat kredytów realizowana została również w treści niniejszego protokołu kontroli w punkcie dotyczącym zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego w podrozdz. 3 Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu.

Oświadczenie w sprawie niezaciągania w latach 2013-2016 przez Gminę Stargard Szczeciński (później Stargard) zobowiązań finansowych złożył Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta kontroli Nr 18).

Oświadczenie w sprawie nieposiadania zobowiązań przez Gminę Stargard Szczeciński (później Stargard) z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek innych niż wykazane w sprawozdaniu Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2015 r., IV kwartału 2016 r. oraz III kwartału 2017 r. wyemitowanych papierów wartościowych, poręczeń i gwarancji, jak również z umów sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach (tzw. sprzedaż na raty), umów leasingu zawartych z producentem lub finansującym, w których ryzyko i korzyści z

tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy (tzw. leasing finansowy), a także z umów nienazwanych o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umów kredytu lub pożyczki oraz zobowiązań z tytułu umów o partnerstwie publiczno – prywatnym, które mają wpływ na poziom długu, podlegających ujęciu w sprawozdaniach Rb- Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji sporządzonych wg stanu na koniec IV kwartału 2015 r., IV kwartału 2016 r. oraz III kwartału 2017 złożyła Skarbnik Gminy Pani Barnadeta Opasińska (akta kontroli Nr 18a).

W złożonym oświadczeniu Wójt Gminy Stargard pisze, cyt.: „*Oświadczam, że Gmina Stargard Szczeciński (później Stargard) w latach 2013-2016 nie zaciągała zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. Natomiast w dniu 25 listopada 2014 r. Gmina zawarła umowę na zakup urządzenia Acer Switch 2 + router LTE, na wartość 1.682,64 zł z terminem spłaty 24 miesiące. Wartość ta nie była uznana przez służby finansowe za dług i nie była wykazywana w wymagalnych sprawozdaniach o stanie zobowiązań Gminy. Na podstawie Uchwały XXX/223/05 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 16 września 2005 r., Gmina zawiera umowy „nienazwane” o terminie zapłaty dłuższym niż jeden rok, na odpłatne przejmowanie urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, które wybudowane zostały z własnych środków inwestorów i nie zostały przekazane gminie. W umowach z inwestorami Gmina zobowiązuje się do spłaty zobowiązania w ciągu 24 miesięcy od daty zawarcia umowy. Wartość tego zobowiązania wynikająca z zawartych umów w latach 2013-2016 nie była uznana przez służby finansowe za swoisty rodzaj długu i nie była wykazywana w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań.*”

W złożonym oświadczeniu z dnia 30.10.2017 r. (akta kontroli nr 18a) Skarbnik Gminy pisze, że „*Oświadczam, że Gmina Stargard Szczeciński (później Stargard) nie posiadała zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek innych niż wykazane w sprawozdaniu na koniec IV kwartału 2015r., IV kwartału 2016r., jak również na koniec III kwartału 2017r. Gmina w w.w. okresie sprawozdawczym nie emitowała papierów wartościowych, poręczeń i gwarancji a także nie zawarła umów leasingu zawartych z producentem lub finansującym, gdzie prawa własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy. Natomiast w dniu 25 listopada 2014r., Gmina zawarła umowę ratalną na zakup urządzenia Acer Switch 2 + router LTE, na wartość 1.682,64 zł z terminem spłaty 24 miesiące. Wartość ta nie została wykazana w sprawozdaniu Rb-Z za IV kwartał 2014r. ani też w sprawozdaniu za I kwartał 2015r. Z ewidencji księgowej nie wynikała rozłożona na raty wartość urządzenia. Na koniec IV kwartału 2015r., z tytułu zakupu tego urządzenia w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych, powinna być wykazana kwota 771,21 zł. W m-cu lutym 2016r., cała pozostała do spłaty wartość urządzenia została zapłacona w całości. Sprawozdanie Rb-Z za I kwartał 2016r. wykazuje zgodność zarówno z ewidencją księgową jak i zdarzeniami ekonomicznymi. Za IV kwartał 2016r. jak i III kwartał 2017r., Gmina nie zawierała umów gdzie cena jest płatna w ratach. Na podstawie Uchwały XXX/223/05 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 16 września 2005r., Gmina zawiera umowy „nienazwane” o terminie zapłaty dłuższym niż jeden rok, na odpłatne przejmowanie urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, które wybudowane zostały z własnych środków inwestorów i nie zostały przekazane gminie. Zarządzeniem Nr 122/09 z dnia 17 lipca 2009r., Wójt Gminy określił stawki wykupu przejmowanych urządzeń. W umowach z inwestorami Gmina zobowiązuje się do spłaty*

zobowiązania w ciągu 24 miesięcy od daty zawarta umowy. Wartość zobowiązania wynikająca z zawartych umów wykazywana jest w sprawozdaniu Rb-28S, natomiast nie jest wykazywana w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań, ponieważ nie wskazuje ona na skutki ekonomiczne, które podobne są do tych z umów kredytu lub pożyczki w postaci prowizji i odsetek.”

W związku z treścią powyższego wyjaśnienia ustalono, że w dniu 25.11.2014 r. Gmina Stargard zawarła umowę nr UM20/D003035003/000166049 ze Spółką P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7, 02-677 Warszawa (Play) na zakup urządzenia Acer Switch 2 i router LTE na kwotę 1 682,64 zł płatną w 24 ratach po 70,11 zł. Płatne od 6.01.2015 r. w miesięcznych ratach do 7 grudnia 2016 r.

W tym dniu, tj. 25.11.2014 r. Gmina zawarła również umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych nr UM01/D003035003/009852882.

Na podstawie dokumentów źródłowych ustalono kwoty i daty płatności za ww. zakup ratalny, co wykazano poniżej w zestawieniu.

Lp.	Faktura				Zapłata
	Numer	Data wystawienia	Kwota łączna	Kwota raty	Data
1	2	3	4	5	6
1	F/30562938/12/14	22.12.2014	1 550,61	70,11	14.12.2014 *
2	F/30437395/01/15	22.01.2015	1491,09	70,11	4.02.2015
3	F/30372581/02/15	22.02.2015	1 630,39	70,11	6.03.2015
	K/00140151/02/15	korekta	-436,01		
4	F/30237827/03/15	22.03.2015	709,76	70,11	31.03.2015
5	F/30235704/04/15	22.04.2015	600,63	70,11	5.05.2015
6	F/30356771/05/15	22.05.2015	766,32	70,11	2.06.2015
7	F/30211526/06/15	22.06.2015	1 965,27	70,11	29.06.2015
8	F/30268053/07/15	22.07.2015	1 998,15	70,11	5.08.2015
9	F/30472502/08/15	22.08.2015	2 016,00	70,11	27.08.2015
10	F/30715653/09/15	22.09.2015	1 928,84	70,11	30.09.2015
11	F/30429331/10/15	22.10.2015	1 909,63	70,11	30.10.2015
12	F/30572791/11/15	22.11.2015	1 966,53	70,11	27.11.2015
13	F/30304947/12/15	22.12.2015	1 973,28	70,11	5.01.2016
14	F/30449443/01/16	22.01.2016	1 997,35	70,11	29.01.2016
15	F/30517319/02/16	22.02.2016	2 634,25	701,10	7.03.2016

Źródło: Dane UG Stargard, *dotyczyło okresu rozliczeniowego 25.11.2014 r. – 19.01.2015

W toku kontroli stwierdzono, że w sprawozdaniach Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytuł Urzędu Gminy nie ujęto zobowiązania z ww. tytułu w części A w układzie przedmiotowym kredyty i pożyczki, w układzie podmiotowym przedsiębiorstwa niefinansowe, odpowiednio w kwotach:

- ⇒ 1 682,64 zł na koniec IV kwartału 2014 r. (sprawozdanie sporządzone w dniu 30.01.2015 r.
- ⇒ 1 402,20 zł na koniec I kwartału 2015 r. (sprawozdanie sporządzone w dniu 10.04.2015 r.
- ⇒ 1 191,87 zł na koniec II kwartału 2015 r. (korekta nr 1 sporządzone w dniu 10.07.2015 r.)

⇒ 981,54 zł na koniec III kwartału 2015 r. (sprawozdanie sporządzone w dniu 12.10.2015 r.)

⇒ 771,21 zł na koniec IV kwartału 2015 r. (sprawozdanie sporządzone w dniu 1.02.2016 r.)

Zgodnie z rozporządzeniem Załącznikiem Nr 9 Instrukcja sporządzania sprawozdań (Rozdział 1. Sprawozdanie Rb-Z kwartalne o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji) do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773 z późn.zm.):

- § 2 ust. 1 pkt 2 „*W układzie podmiotowym prezentowane są zobowiązania wobec następujących wierzycieli: (...) kredyty i pożyczki - rozumiane jako zobowiązania wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek, jak również z umów sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach (tzw. sprzedaż na raty), umów leasingu zawartych z producentem lub finansującym, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy (tzw. leasing finansowy), a także z umów nienazwanych o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu. Do pożyczek należy również zaliczać zobowiązania z tytułu umów o partnerstwie publiczno-prywatnym, w przypadku gdy umowa ta ma wpływ na poziom długu publicznego. W tej kategorii mieszczą się również papiery wartościowe, których zbywalność jest ograniczona (tzn. nie istnieje dla nich płynny rynek wtórny), z wyłączeniem akcji oraz innych papierów udziałowych. Do kredytów i pożyczek nie zalicza się zobowiązań krótkoterminowych wynikających z umów nienazwanych, powstających w wyniku bezpośredniego udzielenia przez dostawców lub producentów odroczenia terminu zapłaty za transakcje dotyczące usług, wyrobów i robót (tzw. kredyt handlowy)”;*
- § 2 ust. 2 pkt 5 „*W układzie podmiotowym prezentowane są zobowiązania wobec następujących wierzycieli:(...)przedsiębiorstw niefinansowych - rozumianych jako jednostki, których główną działalnością jest produkcja dóbr i obrót dobrami lub świadczenie usług niefinansowych, w szczególności przedsiębiorstwa państwowe, spółki, spółdzielnie, oddziały przedsiębiorców zagranicznych, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek zatrudniające powyżej 9 osób, grupy producenckie, niepubliczne szkoły wyższe, spółki prowadzące działalność leczniczą, agencje (z wyjątkiem agencji wykonawczych). Przy obliczaniu zatrudnienia uwzględnia się etaty w pełnym oraz niepełnym wymiarze czasu pracy na koniec danego okresu sprawozdawczego. W przypadku braku wyczerpujących informacji na temat przynależności kontrahenta do danej grupy wierzycieli dopuszcza się dokonywanie szacunków w tym zakresie”;*

Zgodnie z § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz.U. Nr 298, poz. 1767 z późn. zm.), cyt.: „*Tytuły dłużne zaliczane do państwowego długu publicznego, sklasyfikowane zgodnie z § 2 pkt 1, dzielą się na: (...)*

2) kredyty i pożyczki, przy czym do tej kategorii zalicza się również umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym, które mają wpływ na poziom długu publicznego, papiery wartościowe,

których zbywalność jest ograniczona, umowy sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach, umowy leasingu zawarte z producentem lub finansującym, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy, a także umowy nienazwane o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związane z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu, z uwzględnieniem podziału na (...).”

Kserokopie umowy UM01/D003035003/0098522882 oraz UM20/D003035003/000166049 wraz z wydrukami z ewidencji konta 201, kserokopiami faktur oraz sprawozdań Rb-Z załączono do akt kontroli Nr 32.

Osobami odpowiedzialnymi za projekty sprawozdań były: Skarbnik Gminy Pani Wiesława Łoch (sprawozdanie za 4 kw. 2014 r.), Zastępca Skarbnika Pani Ewa Książko (sprawozdanie za I kw. 2015 r.) oraz Skarbnik Gminy Pani Bernadeta Opasińska (sprawozdania za II, III i IV kw. 2015 r.).

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyła Skarbnik Gminy Pani Bernadeta Opasińska (akta kontroli Nr 33 oraz ówczesny Zastępca Skarbnika Gminy Pani Ewa Książko (akta kontroli Nr 34).

W złożonym wyjaśnieniu:

- ⇒ Skarbnik Gminy pisze, że: *„Wyjaśniam, że umowę UM20/D003035003/000166049 Gmina Stargard zawarła w dniu 25 listopada 2014 r. Po podpisaniu umowa nie została przekazana do Referatu Finansowego od stanowiska merytorycznego celem prawidłowego księgowania rat. Stan ewidencji k-ta 240 – „Pozostałe rozrachunki” na I kwartał 2015 r., nie wskazywał na konieczność dokonywania zapłaty w ratach, natomiast przekazywane do Referatu Finansowego faktury dotyczyły jednocześnie wykonywanych usług telekomunikacyjnych jak i sprzedaży ratalnej. Pracownik merytoryczny odpowiedzialny za dokonanie kontroli merytorycznej w opisie do otrzymywanych faktur, powołał się na umowę UM 14/D003035002/002156927z dnia 26 marca 2013 r., która zawarta była jedynie na świadczenie usług, bez dodatkowej informacji, że część zapłaty z f-ry dotyczy umowy Nr UM20/D003035003/000166049. Po sprawdzeniu f-ry przez pracownika merytorycznego, akceptacji jego zwierzchnika służbowego oraz sprawdzeniu pod względem rachunkowym pracownicy w Referacie Finansowym, bez wiedzy o istnieniu umowy UM20/D003035003/000166049 - nic nie budziło moich wątpliwości co do prawidłowości księgowania i wykazywania zapłaconych kwot w sprawozdaniach miesięcznych Rb-28S.”*
- ⇒ Inspektor ds. ewidencji wydatków (były Zastępca Skarbnika) pisze, że: *„Wyjaśniam, iż sprawozdanie Rb-Z Urzędu Gminy za I kw. 2015 r., podpisałam w zastępstwie skarbnika, z uwagi na przejście na emeryturę Skarbnika Pani Wiesławy Łoch oraz brakiem nowego skarbnika. Nie ujęcie wyżej wymienionym sprawozdaniu zobowiązań wynikających z umowy nr UM20/D003035003/000166049 zawartej ze Spółką P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa7, 02-677 Warszawa (Play) na zakup urządzenia Acer Switch 2 i router LTE, wiąże się z brakiem informacji ze strony pracownika merytorycznego z Referatu Organizacyjnego, który dokonał kontroli merytorycznej faktur zakupu usług telekomunikacyjnych. Umowa, na którą powoływał się pracownik merytoryczny opisując dowody księgowe dotyczyła comiesięcznych usług telekomunikacyjnych świadczonych na rzecz gminy (za telefony komórkowe*

pracowników). Brak informacji i dokumentu ze strony stanowiska merytorycznego skutkowało nie ujęciem tego zakupu w ewidencji pozostałych środków trwałych.”

Na podstawie okazanych faktur ustalono, że z opisów merytorycznych na fakturach wynika, że dotyczyły one usług telekomunikacyjnych, a osobą podpisującą się pod nimi między innymi była Pani Agnieszka Mazanowska zatrudniona w Urzędzie Gminy Stargard na stanowisku Podinspektora w Referacie Organizacyjnym, Spraw Społecznych i Obywatelskich. Ponadto stwierdzono podpisy innych pracowników Referacie Organizacyjnym, Spraw Społecznych i Obywatelskich oraz między innymi Pani Beaty Wilk – Komendant Straży Gminnej w odniesieniu do telefonów Straży Gminnej

Na fakturze nr F/30517319/02/16 z dnia 22.02.2016 r. stwierdzono adnotację Inspektora ds. informatyki Pana Roberta Lange o treści: „Zgłoszono telefonicznie do firmy Play prośbę o całkowitą spłatę raty za urządzenie.”

Ponadto nadmienia się, że w dniu 25.11.2014 r. podpisano umowę w sprawie zasad korzystania ze sprzętu służbowego. Przedmiotem umowy było udostępnienie pracownikowi (Inspektor ds. informatyki Pan Robert Lange) sprzętu służbowego Router LTE Acer Switch2 do połączenia bezprzewodowego w celu niezbędnych czynności służbowych. Umowę podpisał Wójt Gminy oraz ww. Inspektor Pan Robert Lange.

Kserokopie ww. umowy załączono do akt kontroli Nr 32.

Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń

W uchwale Nr XIII/89/15 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard na rok 2016 nie stwierdzono ustalenia przez Radę Gminy maksymalnej wysokości pożyczek i poręczeń udzielanych przez wójta w roku budżetowym 2016 na podstawie przepisów art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. i ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Nie stwierdzono ustalenia przez Radę Gminy Stargard Szczeciński w uchwałach budżetowych maksymalnej wysokości pożyczek i poręczeń na rok budżetowy 2013, 2014 i 2015.

Na podstawie danych sprawozdawczych, tj. sprawozdań Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jest wg stanu na koniec 2013, 2014, 2015 i 2016 roku ustalono, że Gmina Stargard wykazywała dane w cz. B „Poręczenia i gwarancje” w kwocie 0,00 zł.

Nadmienia się, że w ewidencji nie stwierdzono urządzonego konta o nazwie „Zobowiązania warunkowe” służącego do ewidencji księgowej wartości zobowiązań warunkowych z tytułu udzielonych gwarancji, poręczeń, powstających pod warunkiem oraz innych nieuznanych przez jednostkę reklamacji i roszczeń skierowanych na drogę sądową.

Ponadto oświadczenie w sprawie nieudzielania w latach 2013-2016 przez Gminę Stargard poręczeń i gwarancji oraz w latach poprzedzających 2013 r. skutkujących wykazaniem w sprawozdawczości Gminy Stargard złożył Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta kontroli Nr 19).

2.2.7. Zobowiązania wymagalne

Kontrolą objęto rok 2016. Na podstawie danych sprawozdań Urzędu Gminy Stargard, takich jak:

- ✓ Rb-28S sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r. sporządzone w dniu 1.02.2017 r.
- ✓ Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki budżetowej (sprawozdanie jednostkowe) wg stanu na koniec 4 kwartału 2016 r. korekta nr 1 sporządzone w dniu 20.02.2017 r.
- ✓ Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jst wg stanu na koniec IV kwartału 2016 roku (sprawozdanie zbiorcze) sporządzone w dniu 20.02.2017 r.

stwierdzono, że jednostka budżetowa (Urząd Gminy Stargard) oraz Gmina Stargard nie wykazywała zobowiązań wymagalnych.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość wykazywania danych w zakresie zobowiązań wymagalnych z tytułu dostaw towarów i usług. Szczegółową analizą objęto dane konta 201Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami. Ustalenia kontroli przedstawiono w Tabeli nr 2.2.7.1 Wykaz skontrolowanych zobowiązań konta 201 Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami na dzień 31.12.2016 r. - znajdującej się poniżej w treści protokołu kontroli.

W oparciu o dane konta syntetycznego 201 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami na dzień 31 grudnia 2016 r. ustalono, że stan zobowiązań ww. konta wynosił 729 105,56 zł (saldo Ma). Nadmieniam, że konta analityczne do konta 201 utworzone były w podziale na poszczególnych kontrahentów oraz w podziale wg klasyfikacji budżetowej wydatków, co w konsekwencji oznaczało, że przykładowo jedna faktura była ujęta na różnych kontach analitycznych utworzonych do danego kontrahenta w zależności od rozdziału i paragrafu wydatku.

Tabela nr 2.2.7.1

**Wykaz skontrolowanych zobowiązań
konta 201 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami
na dzień 31.12.2016 r.**

Lp.	Symbol konta	nazwa kontrahenta wg ewidencji	saldo Ma na dzień 31.12.2016	liczba faktur objętych kontrolą	zobow. wymag.: tak, nie
1	2	3	4	5	6
1	201-0001-92109-4260-03	PGiG	3 160,84	2	nie
2	201-0006-75023-4300-01	MPGK Stargard	129,69	1	nie
3	201-0007-75023-427-01	Nietoperz II Stargard	400,00	1	nie
4	201-0008-71035-4300-03	HADES Zakład Usług Pogrzeb.	3 024,16	1	nie
5	201-0009-71004-4300-05	Studio Arch. I Urban. Stargard	9 250,08	1	nie
6	201-0017-70095-4260-03	ENEA Operator Poznań	20,88	2	nie
7	201-0017-71035-4260-03	ENEA Operator Poznań	20,35	1	nie
8	201-0017-75023-4260-03	ENEA Operator Poznań	1 362,73	2	nie
9	201-0017-75412-4260-03	ENEA Operator Poznań	1 273,53	3	nie
10	201-0017-85121-4260-03	ENEA Operator Poznań	104,63	2	nie
11	201-0017-90015-	ENEA Operator Poznań	10 282,70	12	nie

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	426-3				
12	201-0017-92109-426-03	ENEA Operator Poznań	7 333,15	12	nie
13	201-0017-92116-4260-03	ENEA Operator Poznań	851,31	8	nie
14	201-0017-92601-4260-03	ENEA Operator Poznań	2 717,11	7	nie
15	201-0018-92109-4270-03	IZO-SERWIS	1 230,00	1	nie
16	201-0019-90015-4260-3	TAURON Katowice	27 508,15	2	nie
17	201-0021-75023-4210-01	INFOR PL Warszawa	1 995,00	1	nie
18	201-0022-90015-427-03	ENEA Oświetlenie	14 060,82	1	nie
19	201-0030-60095-4300-04	REMONDIS Szczecin	1 764,72	1	nie
20	201-0030-7135-4300-03	REMONDIS Szczecin	183,60	1	nie
21	201-0030-71035-4300-04	REMONDIS Szczecin	367,20	1	nie
22	201-0030-75412-4300-04	REMONDIS Szczecin	112,32	1	nie
23	201-0030-85121-4300-04	REMONDIS Szczecin	183,60	1	nie
24	201-0030-90095-4300-04	REMONDIS Szczecin	441,48	1	nie
25	210-0030-92109-4300-04	REMONDIS Szczecin	2 637,36	1	nie
26	201-0030-92601-4300-04	REMONDIS Szczecin	1 559,04	1	nie
27	201-0036-90015-426-3	ENEA S.A. Stargard	580,05	2	nie
28	201-0036-92601-426-03	ENEA S.A. Stargard	171,24	1	nie
29	201-0038-70095-426-03	PGE Obrót S.A. Rzeszów	9,02	1	nie
30	201-0038-75412-426-03	PGE Obrót S.A. Rzeszów	619,23	2	nie
31	201-0038-92109-4260-03	PGE Obrót S.A. Rzeszów	4 742,00	2	nie
32	201-0038-92116-4260-03	PGE Obrót S.A. Rzeszów	28,57	1	nie
33	201-0038-92601-4260-03	PGE Obrót S.A. Rzeszów	1 584,33	1	nie
34	201-0040-75023-4300-01	Poczta Polska S.A. Będzin	2 954,20	1	nie
35	201-0053-75023-4360-01	DID Sp. z o.o. Warszawa	365,15	1	nie
36	201-0093-90002-4430-01	Związek Gmin Dol. Odry	263 240,50	1	nie
37	201-0123-75023-4300-02	BEST Agencja U.H. Stargard	30,75	1	nie
38	201-0273-75412-4280-01	NZOZ J. Milewski	50,00	1	nie
39	201-0295-6004-4300-03	Bonczal Przewozy	2 944,51	1	nie
40	201-0439-90015-4260-03	ENEA S.A. Szczecin	252,36	2	nie
41	201-0080-40002-6050-03	os. fiz.	2 450,00	umowa nr 02/2016 z dnia 25.02.2016 r.	nie
42	201-0141-40002-6050-03	os. fiz.	12 415,50	umowa nr 15/16 z dnia 27.12.2016 r.	nie
43	201-0142-40002-6050-03	os. fiz.	29 399,50	umowa nr 8/2015 z dnia 3.08.2015 r.	nie

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

44	201-0162-40002-6050-03	os. fiz.	7 691,50	umowa nr 4/2016 z dnia 6.05.2016 r.	nie
45	201-0165-40002-6050-03	os. fiz.	5 884,00	umowa nr 1/2015 z dnia 10.03.2015 r.	nie
46	201-0166-40002-6050-03	os. fiz.	7 150,50	umowa nr 2/2015 z dnia 10.03.2015 r.	nie
47	201-0167-40002-6050-03	os. fiz.	1 770,50	umowa nr 3/2015 z dnia 24.04.2015 r.	nie
48	201-0168-40002-6050-03	os. fiz.	10 859,00	umowa nr 04/2015 z dnia 18.06.2015 r.	nie
49	201-0169-40002-6050-03	os. fiz.	7 275,00	umowa nr 5/2015 z dnia 29 czerwca 2015 r.	nie
50	201-0170-40002-6050-03	os. fiz.	7 275,00	umowa nr 5/2015 z dnia 29 czerwca 2015 r.	nie
51	201-0171-40002-6050-03	os. fiz.	2 377,80	umowa nr 6/2015 z dnia 8.07.2015 r.	nie
52	201-0172-40002-6050-03	os. fiz.	11 326,00	umowa nr 7/2015 z dnia 31.07.2015 r.	nie
53	201-0173-40002-6050-03	os. fiz.	4 333,00	umowa nr 9/2015 z dnia 26.08.2015 r.	nie
54	201-0174-40002-6050-03	os. fiz.	4 616,50	umowa nr 11/2015 z dnia 7.10.2015 r.	nie
55	201-0175-40002-6050-03	os. fiz.	15 437,50	umowa nr 12/2015 z dnia 24.11.2015 r.	nie
56	201-0176-40002-6050-03	os. fiz.	956,80	umowa nr 13/2015 z dnia 24.11.2015 r.	nie
55	201-0177-40002-6050-03	os. fiz.	15 745,00	umowa nr 14/2015 z dnia 30.11.2015 r.	nie
57	201-0178-40002-6050-03	os. fiz.	4 440,00	umowa nr 15/2015 z dnia 30.11.2015 r.	nie
58	201-0179-40002-6050-03	os. fiz.	3 312,00	umowa nr 16/2015 z dnia 14.12.2015 r.	nie
59	201-180-40002-6050-03	os. fiz.	519,00	umowa nr 17/2015 z dnia 14.12.2015 r.	nie
60	201-0181-40002-6050-03	os. fiz.	6 075,00	umowa nr 18/2015 z dnia 15.12.2015 r.	nie
61	201-0182-40002-6050-03	os. fiz.	26 785,50	umowa nr 21/2015 z dnia 18.12.2015 r.	nie
62	201-0183-40002-6050-03	os. fiz.	13 939,50	umowa nr 24/2015 z dnia 31.12.2015 r.	nie
63	201-0184-40002-6050-03	os. fiz.	1 149,75	umowa nr 22/2015 z dnia 29.12.2015 r.	nie
64	201-0185-40002-6050-03	os. fiz.	1 149,75	umowa nr 22/2015 z dnia 29.12.2015 r.	nie
65	201-0186-40002-6050-03	os. fiz.	11 479,50	umowa nr 21/2015 z dnia 18.12.2015 r.	nie
66	201-0187-40002-6050-03	os. fiz.	19 475,00	umowa nr 23/2015 z dnia 31.12.2015 r.	nie
67	201-0188-40002-6050-03	os. fiz.	33 700,00	umowa nr 19/2015 z dnia 15.12.2015 r.	nie
68	201-0303-40002-6050-03	os. fiz.	2 443,00	umowa nr 6/2016 z dnia 19.07.2016 r.	nie
69	201-0304-40002-6050-03	os. fiz.	14 320,00	umowa nr 7/2016 z dnia 19.07.2016 r.	nie
70	201-0305-40002-6050-03	os. fiz.	22 998,50	umowa nr 8/2016 z dnia 19.07.2016 r.	nie
71	201-0353-40002-6050-03	os. fiz.	10 743,00	umowa nr 9/2016 z dnia 14.09.2016 r.	nie
72	201-0354-40002-6050-03	os. fiz.	2 234,50	umowa nr 10/2016 z dnia 26.09.2016 r.	nie
73	201-037-40002-6050-03	os. prawna	10 235,40	umowa nr 05/2016 z dnia 30.05.2016 r.	nie
74	201-0411-40002-6050-03	os. fiz.	6 853,00	umowa nr 11/2016 z dnia 5.12.2016 r.	nie
75	201-0412-40002-6050-03	os. fiz.	12 791,00	umowa nr 12/2016 z dnia 6.12.2016 r.	nie

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

76	201-0413-40002-6050-03	os. fiz.	1 867,80	umowa nr 13/2016 z dnia 12.12.2016 r.	nie
77	201-0414-40002-6050-03	os. fiz.	3 500,00	umowa nr 14/2016 z dnia 12.12.2016 r.	nie
78	201-0288-60017-6060-04	notariusz Sobolewska Szczecin	646,22	1	nie
79	201-0288-90001-6060-04	notariusz Sobolewska Szczecin	1 292,45	1	nie
80	201-0288-92601-6060-04	notariusz Sobolewska Szczecin	646,23	1	nie
Razem			729 105,56	x	x

Źródło: Dane UG Stargard.

Na podstawie danych zawartych w ww. Tabeli ustalono, że Urząd Gminy Stargard na dzień 31 grudnia 2016 r. nie posiadał zobowiązań wymagalnych z tytułu dostaw towarów i usług objętych ewidencją na koncie 201 w kontrolowanej jednostce.

Łączna kwota zobowiązań wynikająca z salda strony Ma ww. konta w wysokości 729 105,56 zł nie stanowiła zobowiązań wymagalnych na koniec 2016 r.

W toku kontroli ustalono, że na koncie 201 Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami ewidencjonowano rozrachunki z tytułu:

- należnej Związkowi Gmin Dolnej Odry składki członkowskiej za rok 2016 w kwocie 263 240,50 zł (poz. nr 36 Tabeli 2.2.7.1.)

Na podstawie Porozumienia nr 2 /2016 w sprawie rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności składki członkowskiej za 2016 r. dla Gminy Stargard zawartego w dniu 2 12.2016 r. Gminie Stargard dokonano rozłożenia na dwie raty i odroczenia płatności kwoty 263 240,50 zł w następujący sposób: I rata w kwocie 131 620,25 zł płatna do dnia 31 marca 2017 r. oraz II rata w kwocie płatna do dnia 30 czerwca 2017 r.

Wobec powyższego na dzień 31 grudnia 2016 r. ww. zobowiązanie nie było wymagalne.

Powyższe zobowiązanie zostało wykazane w rozdz. 90002 Gospodarka odpadami § 4430 Różne opłaty i składki w kol.7 Zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego ogółem sprawozdania Rb-28S sprawozdanie z wykonania planu wydatków samorządowej jednostki budżetowej (Urząd Gminy Stargard) za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2016 sporządzone w dniu 1.02.2017 r.

- umów (38) zawartych w latach 2015-2016 wykupu urządzeń wodociągowych przyłączonych do sieci Gminy Stargard (poz. 41-77 Tabeli 2.2.7.1.) na łączną kwotę 356 974,30 zł

Umowy podpisywane były w imieniu Gminy Stargard przez Wójta Gminy głównie z osobami fizycznymi (oprócz poz. 73 Tabeli 2.2.7.1). W powyższych umowach, między innymi:

- powołano się na przepisy art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. Nr 72, poz. 747 z późn. zm.) w tym określono: zasady przyłączenia do urządzeń wodociągowych /kanalizacyjnych Gminy, urządzenia wodociągowego wybudowanego przez Inwestora oraz warunki odpłatnego przekazania Gminie urządzeń wodociągowych (§ 1 umów)

Zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2015 r. poz. 139 z późn. zm.), cyt.: „Osoby, które wybudowały z własnych środków urządzenia wodociągowe i urządzenia kanalizacyjne, mogą je przekazywać odpłatnie gminie lub przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu, na warunkach uzgodnionych w umowie.”

- stwierdzono, że Inwestor* wybudował zgodnie z projektem budowlanym, obowiązującymi normami, przepisami warunkami technicznymi i decyzją o pozwoleniu na budowę urządzenia wodociągowego ze wskazaniem długości, Ø rur i rodzaj materiału numerów geodezyjnych działek i miejscowości w której znajduje się wodociąg (§ 2 umów),
- oświadczenie Inwestora o przekazaniu wodociągu Gminie na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych (§ 3 ust. 1 umów),
- ustalono wartość inwestycji podlegającej wykupowi na podstawie uchwały Nr XXX/223/05 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 16 września 2005 r. w sprawie zasad odpłatnego przyjmowania urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych wybudowanych przez Inwestora oraz zobowiązanie Gminy do zapłaty Inwestorowi, wynikającą z rozliczenia końcowego kwotę należności w terminie 24 miesięcy licząc od daty zawarcia umów (§ 3 umów).

**osoba lub osoby wskazane z imienia i nazwiska zwane „Inwestorem”.*

Umowy były kontrasygnowane przez Skarbnika Gminy lub Zastępcę Skarbnika Gminy. Do umów załączano każdorazowo oświadczenia Inwestorów do celów podatkowych oraz Protokoły zdawczo- odbiorcze.

W badanym okresie, w przedmiotowym zakresie obowiązywała uchwała Nr XXX/223/05 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 16 września 2005 r. w sprawie zasad odpłatnego przejmowania urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych wybudowanych przez inwestorów. Uchwała została podjęta na podstawie przepisów art. 18 ust.2 pkt 15 i art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm. oraz art. 31 ust.1 cytowanej ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. W ww. uchwale w rozdz. II określono między innymi zasady odpłatnego przejmowania urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, tj.:

- ⇒ Przejęciu przez Gminę podlegają urządzenia wodociągowe i urządzenia kanalizacyjne, które wybudowane zostały z własnych środków inwestorów i nie zostały przekazane gminie (§ 4 uchwały)
- ⇒ Przejęcie odbywać się miało odpłatnie na wniosek inwestora w oparciu o umowę o przyłączenie urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych (§ 5 uchwały)
- ⇒ Dane jakie powinny być ujęte w umowie o przyłączenie (§ 6 uchwały)
- ⇒ Zasady wykupu urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych (§ 7 uchwały)

W postanowieniach końcowych określono między innymi, że umowę o przyjęciu od inwestora urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych zawiera Wójt (§ 8 uchwały) oraz wykonanie uchwały powierzono Wójtowi (§ 11 uchwały).

Ponadto ustalono, że w 2016 r. obowiązywało zarządzenie Nr 122/09 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 17 lipca 2009 r. w sprawie stawek wykupu przejmowanych urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych wybudowanych przez Inwestora. W podstawie prawnej ww. zarządzenia powołano art. 30 ust. 2 pkt 3 cytowanej ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, tj., cyt.: 2. *Do zadań wójta należy w szczególności: (...)*

3) *gospodarowanie mieniem komunalnym (...).*”

W ww. zarządzeniu ustalono między innymi wysokość stawki za przyjęte na wniosek inwestorów przez Gminę urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne, wybudowane z własnych środków inwestorów w zależności od zastosowanego przekroju rur (\emptyset).

Kserokopię uchwały Nr XXX/223/05 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 16 września 2005 r. w sprawie zasad odpłatnego przejmowania urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych wybudowanych przez inwestorów, zarządzenia Nr 122/09 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 17 lipca 2009 r. w sprawie stawek wykupu przejmowanych urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych wybudowanych przez Inwestora, wydruk z ewidencji analitycznej do konta 080 za 2015 i 2016 r. (operacje na koncie), wydruk: obroty i salda od konta 201-0000-00001 do 201-3-993 za okres od stycznia do grudnia 2016 r. oraz kserokopie przykładowych dwóch umów wykupu urządzeń wodociągowych – kanalizacyjnych przyłączonych do sieci Gminy Stargard Nr 02/2016 z dnia 25.02.2016 r. i Nr 7/2015 z dnia 31.07.2015 r. (wraz z kserokopiami załączonych dokumentów) załączono do akt kontroli nr 20.

Kwota zobowiązania z tytułu umów wykupu urządzeń wodociągowych przyłączonych do sieci Gminy Stargard w łącznej wysokości 356 974,30 zł, z tego odpowiednio na podstawie umów zawartych w 2015 r. w kwocie 246 431,10 zł i umów zawartych w 2016 r. w kwocie 110 543,20 zł nie stanowiła zobowiązania wymagalnego na dzień 31.12.2016 r.

Zobowiązanie ujęte zostało w rozdz. 40002 Dostarczanie wody, § 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych w kol. 7 sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków samorządowej jednostki budżetowej (Urząd Gminy Stargard) za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2016 sporządzone w dniu 1.02.2017 r.

Kwoty stanowiące wartość inwestycji, podlegającej wykupowi, wynikające z poszczególnych umów ujmowane były na kontach analitycznych do konta 080 Środki trwałe w budowie (inwestycje) po stronie Wn, jako koszty wykonania wodociągu oraz po stronie Ma jako zwiększenie wartości środka trwałego w korespondencji z kontem 011 Środki trwałe - zwiększenie wartości sieci wodociągowych w danej miejscowości Gminy Stargard.

Ponadto w badanych przypadkach stwierdzono dwie umowy wykupu urządzeń wodociągowych- kanalizacyjnych przyłączonych do sieci Gminy Stargard, tj. umowa nr 10/2016 z dnia 26.09.2016 r. oraz nr 02/2016 z dnia 25.02.2016 r. Zgodnie z ustaleniami ww. umów wykupowi podlegały urządzenia: wodociągi oraz kanalizacja z tym, że należność z tytułu wybudowanego urządzenia kanalizacji miała być zapłacona w terminie 14 dni licząc od daty zawarcia umowy. Na podstawie danych ewidencyjnych stwierdzono, że należność z tytułu ww. dwóch umów została zapłacona w 2016 r. i nie stanowiła zobowiązania roku 2016. Ustalenia w ww. zakresie przedstawiono poniżej:

Lp.	Umowa	Wartość urządzenia	Termin zapłaty	Data	Kwota	Zobow.
-----	-------	--------------------	----------------	------	-------	--------

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

		wg umowy		licząc od zawarcia umowy		zapłaty w 2016 r.	zapłacona	na 31.12.16
		wodoc.	kanaliz.	wodoc.	kanaliz.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	nr 02/2016 z dn. 25.02.2016 r.	2 450,00	5 170,00	24 m-ce	14 dni	3.03.2016	5 170,00	2 450,00
2.	nr 10/2016 z dn. 26.09.2016 r.	2 234,00	5 986,20	24 m-ce	14 dni	7.10.2016	5 986,20	2 234,00
Razem		4 684,00	11 156,20	x		x	11 156,20	4 684,00*

Źródło: Dane UG Stargard, * łączne zobowiązanie z tytułu wykupu urządzeń wodociągowych.

Kwota ww. zobowiązania wynikająca w ww. umów w łącznej wysokości 356 974,30 zł nie została przedstawiona w sprawozdaniu Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji sprawozdanie jednostkowe wg stanu na koniec 4 kwartału 2016 roku korekta nr 1 sporządzone w dniu 20 lutego 2017 r. (wiersz E2.2 długoterminowe kredyty i pożyczki, kolumna 13 gospodarstwa domowe).

Nadmienia się, że kwota zobowiązania z tytułu zawieranych ww. umów (z uwzględnieniem dokonanych zapłat) nie były prezentowane także w sprawozdaniach Rb-Z za I, II i III kwartał 2017 r.

Kwestia ww. zobowiązań została przedstawiona również na następnych stronach niniejszego protokołu kontroli w punkcie dotyczącym długu publicznego.

Według § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773 z późn. zm.), cyt.: „W układzie przedmiotowym prezentowane są zobowiązania, o których mowa w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 72 ust. 2 ustawy, wynikające z tytułów dłużnych: (...)

2) kredyty i pożyczki - rozumiane jako zobowiązania wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek, jak również z umów sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach (tzw. sprzedaż na raty), umów leasingu zawartych z producentem lub finansującym, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy (tzw. leasing finansowy), a także z umów nienazwanych o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu. Do pożyczek należy również zaliczać zobowiązania z tytułu umów o partnerstwie publiczno-prywatnym, w przypadku gdy umowa ta ma wpływ na poziom długu publicznego. W tej kategorii mieszczą się również papiery wartościowe, których zbywalność jest ograniczona (tzn. nie istnieje dla nich płynny rynek wtórny), z wyłączeniem akcji oraz innych papierów udziałowych. Do kredytów i pożyczek nie zalicza się zobowiązań krótkoterminowych wynikających z umów nienazwanych, powstających w wyniku bezpośredniego udzielenia przez dostawców lub producentów odroczenia terminu zapłaty za transakcje dotyczące usług, wyrobów i robót (tzw. kredyt handlowy)”

Wyjaśnienie w sprawie:

- ✓ niezaprezentowania ww. zobowiązania w kwocie łącznej 356 974,30 zł w sprawozdaniu Rb-Z złożyła Skarbnik Gminy Pani Bernadeta Opasińska (akta kontroli Nr 21)
- Do akt kontroli Nr 21 załączono kserokopie sprawozdań: Rb-28Ssprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za 2016 r.

sporządzone w dn. 1.02.2017 r. oraz Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (spr. jednostkowe) korekta nr 1 sporządzone w dn. 20.02.2017 r.

- ✓ ujęcia w ewidencji konta 201 Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami rozrachunków z tytułu składki członkowskiej na rzecz Związku Gmin Dolnej Odry oraz z tytułu umów (38) zawartych w latach 2015-2016 wykupu urządzeń wodociągowych przyłączonych do sieci Gminy Stargard złożyły odpowiednio Pani Ewa Książko Inspektor ds. ewidencji wydatków (do dnia 31.05.2016 r. Zastępca Skarbnika)- akta kontroli Nr 22a oraz Pani Iwona Rokita-Michalak –Inspektor ds. ewidencji księgowej środków trwałych i Funduszu sołeckiego- akta kontroli Nr 22b.

Zobowiązania z ww. tytułów winny być ujęte na koncie 240 Pozostałe rozrachunki.

W złożonym wyjaśnieniu (akta kontroli Nr 21) Skarbnik Gminy pisze, cyt.: *„Wyjaśniam, że powodem niezaprezentowania w sprawozdaniu Rb-Z kwartalne – o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, na koniec 4 kwartału 2016r. kwoty zobowiązań w łącznej wysokości 356.974,30 tytułem zawieranych w latach 2015-2016 umów wykupu urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych było przekonanie iż wielkość zobowiązań wykazywana w sprawozdaniu Rb-Z zarówno za I kwartał 2015r., jak i za IV kwartał 2014r., jest prawidłowa. Taki stan sprawozdawczości zastałam obejmując funkcje skarbnika w 2015r. Bez szczegółowej analizy, począwszy od II kwartału 2015r., prezentowanie danych w Rb-Z było kontynuowane w ten sam sposób tym bardziej, że zapisy w umowach nie precyzowały wprost o budowie sieci przez prywatnych inwestorów a przyłączeniu do sieci gminnych wybudowanych „urządzeń”. Podczas trwającej w Gminie kontroli inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej dokładnie przeanalizowałam sposób wykonania umów przez prywatnych inwestorów i dotychczasowy sposób prezentowania danych w sprawozdaniu Rb-Z kwartalnym o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych poręczeń i gwarancji - uważam za nieprawidłowy. Gmina dokona korekty sprawozdania Rb-Z za III kwartał b.r. i począwszy od tego okresu będzie wykazywała w sprawozdaniu wartość zawartych umów z prywatnymi inwestorami na wybudowanie i przekazanie Gminie sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.”*

W wyniku działań kontroli w dniu 9.11.2017 r. sporządzono korektę nr 1 sprawozdania Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jst (Gminy Stargard) wg stanu na koniec III kwartału 2017 r. w której wykazano kwotę zobowiązania z przedmiotowego tytułu w łącznej kwocie 387 447,70 zł jako zobowiązanie długoterminowe wobec gospodarstw domowych (wiersz E2, E2.2długoterminowe, kol. 13 gospodarstwa domowe). Korekta została przesłana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 10.11.2017 r.

Kserokopię korekty nr 1 ww. sprawozdania Rb-Z załączono do akt kontroli Nr 21.

W złożonych wyjaśnieniach odpowiednio stanowiących:

- ✓ akta kontroli Nr 22 a - Inspektor ds. ewidencji wydatków pisze, że: *„Wyjaśniam odnośnie ewidencjonowania na koncie 201 Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami, rozrachunków z tytułu składki członkowskiej na rzecz Związku Gmin Dolnej Odry, iż wyżej wymienione składki członkowskie otrzymaliśmy notą księgową i przez niedopatrzenie została ona zaksięgowana na koncie 201 zamiast na koncie 240.”*

- ✓ akta kontroli Nr 22b – Inspektor ds. ewidencji księgowej środków trwałych i funduszu sołectkiego pisze, że: „*Wykup urządzeń wodociągowych został zewidencjonowany na koncie 201 Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami, ponieważ w poprzednich latach w/w wykupy były wykazywane na koncie 201, w związku z tym dokonano kontynuacji księgowania na koncie 201 w latach 2015-2016. Wykonano usługę w postaci wybudowania urządzeń wodociągowych, które to zostały przyłączone do sieci wodociągowej, w związku z czym potraktowano inwestora jako dostawcę w/w usługi.*”

W zakładowym planie kont dla Urzędu Gminy jako jednostki budżetowej, wprowadzonym do stosowania uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim określono między innymi, że:

- a) konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i rozliczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, a także należności z tytułu przychodów finansowych funduszy specjalnego przeznaczenia oraz ewidencja szczegółowa do konta 201 prowadzona będzie według kontrahentów z podziałem na rozrachunki dostawców i rozrachunki odbiorców,
- b) konto 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234.

Ponadto kontrolą objęto zobowiązania na dzień 31.12.2016 r. wynikające z salda konta 240 Pozostałe rozrachunki w łącznej kwocie 467 089,08 zł. W toku kontroli ustalono, że na ww. kwotę składały się odpowiednio kwoty:

- ⇒ 14 571,84 zł stanowiąca sprostowanie księgowania VAT naliczony
- ⇒ 450 000,00 zł stanowiąca zobowiązanie tytułem odszkodowania wobec Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie (ZUT) za przejęcie na własność z mocy prawa działek drogowych (8) o łącznej powierzchni 2,2759 ha położone w m. Lipnik.

Na podstawie okazanych dokumentów takich jak Protokół uzgodnień z dnia 4.07.2016 r. oraz Repertorium A Nr 3991/2016 z dnia 12.07.2016 r. oświadczenie o poddaniu się egzekucji ustalono, że Gmina Stargard miała zapłacić tytułem odszkodowania za przejęte działki, na rzecz ZUT w Szczecinie kwotę w wysokości łącznej 481 900,00 zł, płatną w ratach: I rata płatna do 30.09.2016 r. w kwocie 31 900,00 zł, II rata płatna w kwocie 150 000,00 zł do 31.03.2017 r., III rata płatna w kwocie 150 000,00 zł do 31.03.2018 r., IV rata płatna w kwocie 150 000,00 zł do 31.03.2019 r.

Kwota 31 900,00 zł zapłacona została w dniu 27.09.2016 r. (konto 130-02-04-60016-4600-0).

Wobec powyższego zobowiązanie niewymagalne na dzień 31.12.2016 r. wobec ZUT w Szczecinie wyniosło 450 000,00 zł.

- ⇒ 2 517,24 zł stanowiąca zobowiązanie tytułem niewypłaconych diet radnym (diety naliczone, do wypłaty w styczniu 2017 r.).

Kwoty 450 000,00 zł oraz 2 517,24 zł zostały wykazane w kol. 7 Zobowiązania wg stanu na koniec okresu spraw. ogółem sprawozdania Rb-28S sprawozdanie w wykonania planu wydatków samorządowej jednostki budżetowej okres sprawozdawczy od początku roku

do dnia 31 grudnia 2016 sporządzonym w dniu 1 lutego 2016 r. odpowiednio w rozdz. 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami § 460 Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz w rozdz. 75022 Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu) § 3030 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych.

2.2.8. Udzielanie zaliczek na wydatki do rozliczenia

Kontrolą objęto wybiórczo lata 2014-2015. W uchwale Nr III/6/14 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard Szczeciński na rok 2015 upoważniono Wójta Gminy do udzielania zaliczek na wydatki do rozliczenia dla pracowników urzędu gminy (§ 13 pkt 5 uchwały). W uchwale Nr XXXIV/304/13 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard Szczeciński na rok 2014 upoważniono Wójta Gminy do udzielania zaliczek na wydatki do rozliczenia dla pracowników urzędu gminy (§ 14 pkt 5 uchwały).

W Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dla Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim stanowiącej załącznik Nr 8 do uchwały Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim ze zmianami, stwierdzono załącznik pn. „Schemat obiegu dowodów księgowych” w którym wśród dokumentów wymieniono: wnioski o zaliczkę i rozliczenie zaliczki gotówkowe. W powyższym załączniku określono, że tzw. zaliczki „stałe” powinny być rozliczane bieżąco, a ostatnie rozliczenie zgodnie z decyzją o udzieleniu zaliczki. Zaliczki pozostałe – rozliczenie niezwłocznie nie dłużej niż 7 dni, na podstawie źródłowych dowodów, dokumentujących dokonanie wydatku zaliczki.

Według Opisu kont znajdującego się w Planie kont dla Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim wprowadzonym do stosowania ww. uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy Stargard Szczeciński z dnia 28 lutego 2002 r. z późn. zm. udzielone zaliczki na wydatki do rozliczenia oraz rozliczenia tych zaliczek ewidencjonowane miały być na koncie 234 Pozostałe rozrachunki z pracownikami. W oparciu o okazane wydruki z konta 234 ustalono, że w latach 2014-2015 na tym koncie prowadzono między innymi ewidencję udzielonych zaliczek na wydatki do rozliczenia (strona Wn) oraz rozliczonych zaliczek i zwrotów środków pieniężnych (strona Ma). Innych uregulowań w przedmiotowym zakresie na podstawie okazanych dokumentów nie stwierdzono.

Prawidłowość udzielania zaliczek na wydatki do rozliczenia oraz ich rozliczenie sprawdzono na przykładzie losowo wybranych 10 zaliczek udzielonych z budżetu Gminy Stargard w 2014 r. na łączną kwotę 3 000,00 zł (5) oraz w 2015 r. na łączną kwotę 4 800,00 zł (5).

Ustalenia kontroli zawarto w Tabeli nr 2.2.8.1. znajdującej się na następnych stronach niniejszego protokołu kontroli.

Na podstawie zbadanej próby zaliczek na wydatki do rozliczenia ich dokonanych rozliczeń ustalono, że:

- zaliczki udzielone zostały pracownikom Urzędu Gminy i Komendantowi Straży Gminnej na podstawie złożonych wniosków o zaliczkę zatwierdzonych do wypłaty przez upoważnione do tego osoby,

- dokonywano terminowego rozliczenia zaliczek na wydatki do rozliczenia, do rozliczeń załączano dowody źródłowe zawierające wymagane adnotacje o kontroli merytorycznej i formalno- rachunkowej oraz merytorycznej,

Na podstawie powyższych ustaleń – uwag nie wniesiono.

**Wykaz skontrolowanych zaliczek na wydatki do rozliczenia
udzielonych pracownikom UG w Stargardzie w 2015 r. i 2014 r.**

Lp	Wnioskodawca pełniona funkcja	Wniosek o zaliczkę				Rozliczenia udzielonej zaliczki				Uwagi i inne ustalenia
		Kwota	Data złożenia wniosku	Termin rozliczenia	Cel udzielonej zaliczki	Łączna kwota wydatków	Zwrot zaliczki do wypłaty /data rozliczenia		Zgodność wydatku z celem udzielonej zaliczki	
							Kwota	Data		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Rok 2015										
1	Referent ds. zaopatrzenia (Ref. Org.Spraw Społ.)	700,00	12.03.15	13.03.15	zakup art. spożywczych Integracja mieszkańców wsi	693,46	6,54	13.03.15	tak	-
2	Komendant SG	300,00	9.01.15	30.12.15	zaliczka na tankowanie pojazdu służbowego	51,62	248,38	30.12.15	tak	-
3	Kierowca	500,00	9.01.15	30.12.15	zakup paliwa do sam. służbowego	85,40	414,60	30.12.15	tak	-
4	Inspektor (Ref. Org.Spraw Społ.)	1 000,00	9.01.15	30.12.15	zakup paliwa dla OSP działających na terenie Gminy Stargard Szcz.	brak	1000,00	7.08.15	-	-
5	Referent ds. zaopatrzenia	1 000,00	9.01.15	16.03.15	zakup środków czystości, mat. biurowych, zakupów związanych z prawidłowym funkcjonowaniem Urzędu Gminy, zakupów promocyjnych oraz zakupu paliwa do samochodu służbowego (...)	brak	1000,00	16.03.15	-	-
Razem		3 000,00	x	x	x	830,48	2 669,52	x	x	x
Rok 2014										
1	Kierowca	500,00	8.01.14	30.12.14	zakup paliwa do samochodu służbowego	186,80	313,20	30.13.14	tak	-
2	Referent ds. zaopatrzenia (Ref. Org.Spraw Społ.)	1000,00	8.01.14	30.12.14	zaliczka stała: zakup środków czystości, materiałów biurowych zakupów związanych z prawidłowym funkcjonowaniem Urzędu Gminy, zakupów promocyjnych oraz zakupu paliwa do samochodu służbowego (...)	253,91	746,09	26.06.14	tak	-
3	Inspektor (Ref. Org.Spraw Społ.)	1500,00	8.01.14	30.12.14	zaliczka na wydatki związane z zakupami dla OSP gminy Stargard	brak	1500,00	30.12.14	-	-

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

4	Inspektor (Ref. Org.Spraw Społ.)	1500,00	21.03.14	27.03.14	zakup materiałów budowlanych na remont remizy OSP Barzkowice	1 330,79	169,21	25.03.14	tak	-
5	Komendant SG	300,00	16.01.14	30.12.14	zakup paliwa do samochodu	140,05	159,95	30.12.14	tak	-
Razem		4 800,00	x	x	x	1 911,55	2 888,45	x	x	x

Źródło: Dane UG Stargard.

2.2.9. Wydatki niewygasające

Kontrolą objęto lata 2015-2016. W toku kontroli ustalono, że w latach poddanych kontroli organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie ustalił wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem odpowiednio roku 2015 i 2016.

2.3. Gospodarka drukami ścisłego zarachowania

2.3.1. Instrukcja drukami ewidencjonowanymi

W załączniku Nr 8 pn. Instrukcja sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dla Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim, wprowadzonym do stosowania Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim, w części 3 Ewidencja i kontrola druków ścisłego zarachowania wskazano, które druki stanowią druki ścisłego zarachowania, tj. : czeki gotówkowe, kwitariusze przychodowe K-103, arkusze spisu z natury, świadectwa miejsca pochodzenia zwierząt.

W dniu 25 września 2017 r. w ramach kontroli stanu kasy Urzędu Gminy Stargard dokonano kontroli stanu druków ścisłego zarachowania przechowywanych w kasie. Protokół stanu kasy oraz druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy Stargard przeprowadzonej w dniu 25 września 2017 r. stanowi załącznik Nr 1 do niniejszego protokołu kontroli.

W oparciu o ustalenia kontroli zawarte w ww. protokole stwierdzono, że drukami ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy były: czeki gotówkowe, kwitariusze przychodowe K-103 i karty drogowe. Stan druków ścisłego zarachowania zgodny był z prowadzoną ewidencją.

Podczas kontroli druków ścisłego zarachowania nie stwierdzono wymienionych w przepisach wewnętrznych świadectw miejsca pochodzenia zwierząt, a arkusze spisu z natury były drukami ścisłego zarachowania z chwilą wydrukowania i ponumerowania. Powyższe świadczy o braku aktualizacji przepisów wewnętrznych przez kierownika jednostki.

3. Sprawozdawczość budżetowa

3.1. Przestrzeganie zasad i terminów sporządzania sprawozdań budżetowych

3.1.1. Terminowość sporządzania sprawozdań budżetowych

Kontrolą objęto rok 2015. W roku poddanym kontroli oprócz Urzędu Gminy Stargard było 8 jednostek organizacyjnych Gminy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie, Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard w Stargardzie, Gimnazjum Gminy w Stargardzie, Szkoła Podstawowa w Małkocinie, Szkoła Podstawowa w Sownie, Szkoła Podstawowa w Grzędzicach im. Jana Pawła II, Szkoła Podstawowa w Pęzinie im. Mikołaja Kopernika, Szkoła Podstawowa w Strachocinie.

Ponadto w Gminie Stargard była instytucja kultury (1), którą była Biblioteka Publiczna Gminy Stargard.

Terminowość sporządzania rocznych pierwotnych sprawozdań za 2015 r. oraz przekazywania ich adresatom przedstawiono odpowiednio:

- a) w Tabeli 3.1.1.1 – sprawozdania składane przez wymienione jednostki organizacyjne, instytucję kultury oraz rodzaje sporządzonych sprawozdań za rok 2015,
- b) w Tabeli 3.1.1.2. – zbiorczych sprawozdań budżetowych za 2015 r. przekazywanych do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie (wersje pierwotne),
które znajdują się na następnych stronach niniejszego protokołu.

Ustalenia kontroli dotyczące terminowości sporządzanych sprawozdań zbiorczych, dokonane zostały na podstawie okazanego „zrzutu z ekranu” z programu Besti@.

Na podstawie danych wykazanych w tabeli 3.1.1.1. ustalono, że:

- ✓ sprawozdanie Urzędu Gminy Stargard Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2015 sporządzone zostało w dniu 29 lutego 2016 r. oraz przekazane Wójtowi Gminy w tym dniu.

Zgodnie z załącznikiem Nr 44 Terminy przekazywania sprawozdań oraz odbiorcy sprawozdań w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 114 z późn. zm.) terminem przekazania sprawozdań rocznych Rb-27S przez jednostki budżetowe do zarządów jst (Wójta Gminy) był dzień 1 lutego 2016 r. W 2016 r. w Informacji o dochodach i udziały z CIT za 2015 r. Ministerstwo Finansów poinformowało o nowych terminach przekazania rocznych sprawozdań budżetowych Rb-27S, Rb-PDP i Rb-NDS za 2015 r. Zgodnie w treści ww. pisma sprawozdanie jednostkowe Rb-27S jednostki samorządu terytorialnego (jako jednostki budżetowej i jako organu) przekazują do zarządu jednostki samorządu terytorialnego – 3 dni robocze po udostępnieniu informacji o kwotach udziału jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) i prawnych (CIT). W związku w powyższym termin przekazania sprawozdań ustalono na 1.03.2016 r. Powyższe dotyczyło poz. 1 kol. 6 i 7 Tabeli 3.1.1.1.

- ✓ sprawozdanie jednostkowe jednostki samorządu terytorialnego Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 r. sporządzone zostało odrębnie dla Gminy oraz dla Urzędu Gminy Stargard.

Zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 119 z późn. zm.), cyt.: *„Sprawozdania (...) zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych - są sporządzane przez przewodniczących zarządów jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu”*.

W toku kontroli ustalono, że sprawozdanie jednostkowe jednostki samorządu terytorialnego Rb-27S sporządzone za 2016 rok oraz za 2015 r. były sporządzane odrębnie dla Gminy oraz dla Urzędu Gminy Stargard.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyła Skarbnik Gminy Pani Bernadeta Opasińska (akta kontroli nr 31). Do akt kontroli załączono kserokopie ww. sprawozdań Rb-27S za 2015 i 2016 r.

W złożonym wyjaśnieniu (akta kontroli Nr 31) Skarbnik Gminy, pisze: „Wyjaśniam, że powodem sporządzania odrębnych sprawozdań dla Gminy (organu) i Urzędu jest brak możliwości wydruku łącznego sprawozdania tych „jednostek” z programu finansowo-księgowego. W ewidencji księgowej Gminy Stargard wyodrębniono konta księgowej Organu i Urzędu Gminy jako odrębnych” jednostek” budżetowych. Ewidencja księgowa dla potrzeb sprawozdawczych dochodów do klasyfikacji budżetowej w Organie prowadzona jest na koncie 901-Dochody budżetu, natomiast dla Urzędu Gminy na koncie 130-Rachunek bieżący. Sporządzenie łącznego sprawozdania dla Gminy (Organ+Urząd), wymagałoby „ręcznego” wprowadzania danych do jednej z jednostek z możliwością popełnienia błędu operatora.”

- ✓ sprawozdania roczne jednostek organizacyjnych (4) za 2015 r. były podpisywane „z up. Dyrektora Szkoły” przez Kierownika Ośrodka Administracyjnego Szkół Panią Władysławę Czyczyn, tj.:
- sprawozdania Szkoły Podstawowej w Sownie, takie jak: Rb-50;
- sprawozdania Szkoły Podstawowej w Grzędzicach, takie jak: Rb-27S, Rb-28S, Rb-Z, Rb-N i Rb-50;
- sprawozdania Szkoły Podstawowej w Pęzinie, takie jak: Rb-27S, Rb-28S, Rb-N, Rb-Z;
- Gimnazjum Gminy Stargard, takie jak: Rb-27S, Rb-28S, Rb-Z, Rb-N

Kserokopie ww. sprawozdań jednostek organizacyjnych (szkół) załączono do akt kontroli Nr 42.

Zgodnie z przepisami:

- 1) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2016 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej § 14 ust. 1, cyt.: „Sprawozdanie podpisują główny księgowy (skarbnik) i kierownik jednostki (dysponent funduszu, przewodniczący zarządu jednostki samorządu terytorialnego).”
- 2) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych § 6 ust.1 pkt 4, cyt. „Sprawozdania, w imieniu jednostki, są sporządzane i przekazywane przez: (...) kierowników jednostek organizacyjnych podległych jednostkom samorządu terytorialnego, w tym kierowników samorządowych zakładów budżetowych - Rb-Z, Rb-N, Rb-UZ, Rb-ZN.”

Na podstawie okazanych dokumentów ustalono, że w dniu 3 lipca 2006 r. kierownicy jednostek organizacyjnych upoważnili Kierownika Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Szczeciński Panią Władysławę Czyczyn do dokonywania czynności prawnych związanych z gospodarką finansową szkoły, w szczególności do zatwierdzania do wypłaty faktur zakupu oraz podpisywania sprawozdań budżetowych i sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Upoważnienia były sporządzone przez Dyrektora Szkoły Podstawowej w Sownie, Dyrektora Szkoły Podstawowej w Małkocinie, Dyrektora Szkoły Podstawowej w Strachocinie, Dyrektora Szkoły Podstawowej w Grzędzicach, Szkoły Podstawowej w Pęzinie oraz Dyrektora Gimnazjum Gminy Stargard Szczeciński.

Powyżej wymienione upoważnienia nie zostały wcześniej okazane kontrolującemu. Upoważnienia nie były oznaczone oraz do dnia 13 listopada 2017 r. nie znajdowały się w aktach osobowych Kierownika OAS. W związku z powyższym oświadczenie w sprawie wskazania wszystkich obowiązujących w latach 2013-2016 upoważnień i pełnomocnictw

przekazanych przez kierowników obsługiwanych jednostek organizacyjnych złożyła Kierownik OAS w Stargardzie Pani Władysława Czyczyn (akta kontroli Nr 30).

Do akt kontroli Nr 30 załączono wymienione powyżej wymienione upoważnienia z dnia 3 lipca 2006 r.

Ponadto wyjaśnienia w sprawie podania powodów oraz podstawy prawnej do upoważnienia Kierownika Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Szczeciński tj. kierownika innej jednostki sektora finansów publicznych do dokonywania czynności prawnych związanych z gospodarką finansową szkoły, w szczególności do zatwierdzania do wypłaty faktur zakupu oraz podpisywania sprawozdań budżetowych i sprawozdań w zakresie operacji finansowych złożyli Dyrektorzy ww. Szkół Podstawowych (akta kontroli od 35a do 35d) oraz Dyrektor Gimnazjum Gminy Stargard Szczeciński (akta kontroli Nr 35).

W związku z pobytem Dyrektora Szkoły Podstawowej w Strachocinie na urlopie macierzyńskim (od 27.07.2017 r.) wyjaśnienie nie zostało złożone.

Ze złożonych wyjaśnień poszczególnych Dyrektorów szkół wynika, że „(...)w zakresie upoważnienia dla kierownika Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard do dokonywania czynności cywilno-prawnych w szczególności zawierania umów, obok przepisów art. 10a i art. 10b Ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U. 2016.446 ze zm.) podstawą prawną upoważnienia stanowi przede wszystkim przepis art. 96 Kodeksu Cywilnego. Podobnie obecnie upoważnienie do dokonywania czynności prawnych związanych z gospodarką finansową szkoły, w szczególności do zatwierdzania do wypłaty faktur zakupu oraz podpisywania sprawozdań budżetowych i sprawozdań w zakresie operacji finansowych, oparto zgodnie z treścią ww. przepisu na oświadczeniu reprezentowanego – czyli dyrektora szkoły. Należy podkreślić, że żadne z ww. czynności nie ma charakteru rozporządzającej ani nie jest zaciągnięciem lub zwolnieniem ze zobowiązania. Przede wszystkim należy jednak wskazać na podstawę wynikającą z poprzednio obowiązującego Statutu Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard, gdzie wśród zadań wymienia się obsługę finansowo-księgową szkół (§ 5 ust. 2 pkt. 3) oraz (§ 8) dotyczący sprawozdań finansowych.”

Nadmienia się, że zgodnie ze Statutem Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Szczeciński, wprowadzonym do stosowania uchwałą Nr XXXIX/336/14 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 maja 2014 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Szczeciński, do zakresu zadań OAS należało między innymi współdziałanie z dyrektorami szkół w sporządzaniu sprawozdań jednostkowych i opracowywanie sprawozdań zbiorczych w zakresie danych statystycznych dotyczących zatrudnienia, wynagradzania, dochodów i wydatków budżetowych oraz stanu i ruchu środków trwałych.

Z ustaleń kontroli wynikających z punktu 2.1.2.2. niniejszego rozdziału protokołu kontroli wynika, że ewidencja księgową jednostek organizacyjnych takich jak: Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Szkół, Szkoły Podstawowe: w Małkocinie, Strachocinie, Grzędzicach, Sownie, Pęczynie oraz Gimnazjum Gminy Stargard prowadzone były dla wszystkich jednostek do końca 2016 r. przez Ośrodek w ramach jednego rejestru księgowego z wyodrębnieniem analitycznym. W odniesieniu do konta 201 Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami ewidencja ni była prowadzona w podziale na poszczególne jednostki

organizacyjne. Ewidencja analityczna prowadzona była wg poszczególnych kontrahentów dla wszystkich obsługiwanych jednostek organizacyjnych.

W związku z powyższym stwierdza się, że prowadzona przez Ośrodek Administracji Szkół Gminy Stargard ewidencja konta 201 uniemożliwiła wyodrębnienie danych sprawozdawczych w tym zakresie dla poszczególnych obsługiwanych jednostek (6) oraz dla własnej jednostki. Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyła Kierownik Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Pani Władysława Czyczyn (akta kontroli Nr 26).

Do akt kontroli nr 26 załączono przykładowe wydruki z prowadzonej w latach 2013-2016 przez OAS ewidencji księgowej (w tym analityka konta 130, 201).

W złożonym wyjaśnieniu Kierownik OAS pisze odnośnie prowadzenia konta 201, cyt.: *„Ewidencja konta 201 Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami prowadzona była w ujęciu analitycznym według poszczególnych kontrahentów. Nie dokonano wydzielenia kont analitycznych dla kontrahentów poszczególnych jednostek, w związku z tym dane w zakresie zobowiązań dla celów sprawozdawczych nie wynikały bezpośrednio z salda kontrahenta przyporządkowanego jednostce. Jednakże każdorazowo ustalenie zobowiązań i ujmowanie ich w sprawozdaniach było poprzedzone dokładną analizą konta kontrahenta i przyporządkowaniem tego salda w oparciu o zapisy wskazujące, dla której jednostki powstało zobowiązanie.”*

W oparciu o dane obrotów i sald konta 201 (konta analityczne wg ewidencji OAS) ustalono, że na dzień 31.12.2015 r. stan należności wynosił 43,04 zł, a stan zobowiązań 7 526,81 zł. Jak wykazano powyżej ewidencja uniemożliwiła ustalenie, której jednostki dotyczą ww. kwoty.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 119 z późn. zm.):

- *„ Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.”* (§ 9 ust. 2 rozporządzenia),
- *„Sprawozdania: 1) jednostkowe - są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych i naczelników urzędów skarbowych na podstawie ewidencji księgowej.”* (§ 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia)

Na podstawie danych wykazanych w tabeli 3.1.1.2 ustalono, że: roczne sprawozdania zbiorcze Rb-27S, Rb-PDP, Rb-NDS za 2015 r. sporządzone zostały w dniu 1 marca 2016 r. oraz wysłane do Regionalnej Izby Obrachunkowej w tym dniu. Zgodnie z załącznikiem Nr 44 Terminy przekazywania sprawozdań oraz odbiorcy sprawozdań w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego do Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 114 z późn. zm.) terminem przekazania sprawozdań rocznych Rb-27S, Rb-PDP i Rb-NDS jst był dzień 20 lutego 2016 r.

W 2016 r. w Informacji o dochodach i udziale z CIT za 2015 r. Ministerstwo Finansów poinformowało o nowych terminach przekazania rocznych sprawozdań budżetowych Rb-27S, Rb-PDP i Rb-NDS za 2015 r., tj.: sprawozdania Rb-27S, Rb-PDP i Rb-NDS zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje do regionalnej izby obrachunkowej – 4 dni robocze po udostępnieniu informacji o kwotach udziału jednostek

samorządu terytorialnego we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) i prawnych (CIT).

W związku w powyższym termin przekazania sprawozdań ustalono na 2 marca 2016 r. Powyższe dotyczyło poz. 1 kol. 4 i 5 Tabeli 3.1.1.2.

Prawidłowość wykazywania danych w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-28S Urzędu Gminy Stargard (jednostka)

Jak wykazano na poprzednich toku kontroli ustalono, że w kontrolowanej jednostce ewidencja konta 130 Rachunek bieżący jednostki nie była prowadzona wg podziałek klasyfikacji budżetowej. Ewidencja prowadzona była w podziale analitycznym: konto 130-1 Rachunek bieżący jednostki budżetowej – dochody oraz 130-2 Rachunek bież. jedn. budżet.-wydatki na którym ewidencjonowano odpowiednio wpływy ogółem oraz wydatki – służące do zapisów technicznych.

Zgodnie z zasadami prowadzenia konta 130 wynikającymi załącznika Nr 3 Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), cyt.: „(...)Ewidencja szczegółowa do konta 130 jest prowadzona w szczególności planu finansowego dochodów i wydatków budżetowych.”

W związku z powyższym stwierdzono, że prowadzona ewidencja konta 130 Rachunek bieżący jednostki, nie pozwala na ustalenie rodzajów otrzymanych dochodów i poniesionych wydatków w szczególności planu finansowego jednostki, którą był Urząd Gminy.

Ustalenia w powyższym zakresie wykazano także w rozdz. III pkt 2.1.1.1. niniejszego protokołu kontroli.

Odpowiedzialność w tym zakresie ponosi Skarbnik Pani Wiesława Łoch (obecnie na emeryturze).

Wyjaśnienie w sprawie prowadzenia konta 130 załączono do akt kontroli Nr 65.

W zakładowym planie kont Budżetu Gminy, wprowadzonym do stosowania uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim (ze zmianami) określono, że:

- odnośnie konta 130, cyt.: „*Urząd gminy jako jednostka budżetowa nie ma wyodrębnionego rachunku bankowego. Dochody i wydatki realizowane są bezpośrednio z rachunku budżetu. Zapisy na koncie 130 są powtórzeniem zapisów na koncie 133 w zakresie wszystkich wydatków a w zakresie dochodów bez dochodów organu, tj. wpływów z tytułu subwencji, dotacji, udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych, środków otrzymywanych od tych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań gminy, dotacji otrzymanych ze środków europejskich na dofinansowanie projektów realizowanych przez gminę, odsetek od środków na rachunku bieżącym budżetu i od lokat (...)*”

- odnośnie konta 901, cyt.: „*Konto 901 służy do ewidencji osiągniętych dochodów budżetu gminy. Saldo Ma konta 901 oznacza sumę osiągniętych dochodów budżetu za dany rok. Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 901 przenosi się na konto 961 (...)*” oraz w zakresie ewidencji po stronie Ma określono, że ujmuje się: „*dochody budżetu gminy oraz wszystkie realizowane przez urząd gminy w tym z tytułu podatków i opłat w korespondencji z kontem 133, na podstawie sprawozdań jednostek budżetowych innych niż urząd gminy, w korespondencji z kontem 222 (...)*”. Ponadto ewidencja szczegółowa ww. konta prowadzona miała być z podziałem na dochody organu gminy i urzędu Gminy, dochody z tytułu dotacji na dofinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej i dochody realizowane przez poszczególne jednostki budżetowe – wg podziałek planu finansowego.

- odnośnie konta 902, cyt. „*Konto 902 służy do ewidencji wydatków budżetu gminy. Saldo Wn konta 902 oznacza sumę dokonanych wydatków budżetu za dany rok. Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 902 przenosi się na konto 961.*”

Ponadto na koncie 902 – Wydatki budżetu ujmuje się (wydatki Wn) wydatki urzędu gminy w korespondencji z kontem 133, wydatki jednostek budżetowych na podstawie ich sprawozdań finansowych w korespondencji z kontem 223. Ewidencja ww. konta miała być prowadzona wg podziałek klasyfikacji wydatków.

Kserokopie dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości ujęto w aktach kontroli Nr 2.

Prawidłowość wykazywania danych w zakresie dochodów wykonanych w sprawozdaniach zbiorczych Rb-27S i Rb-28S Gminy Stargard

Na podstawie danych składanych sprawozdań jednostek stwierdzono, że dane wykazane w sprawozdaniach zbiorczych Rb-27S (korekta nr 1) z dnia 28.04.2016 r. kol. nr 7 zgodne były z danymi konta 901 Dochody budżetu oraz dane wykazane w sprawozdaniu Rb-28S (korekta nr 1) z dnia 28.04.2016 r. kol.nr 6 zgodne były z danymi konta 902 Wydatki budżetu.

Sprawozdania sporządzane były w złotych i groszach zgodnie z zasadami wynikającymi z § 8 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 119 z późn. zm.).

Tabela 3.1.1.1.

Terminy sporządzania i przekazywania sprawozdań rocznych budżetowych oraz w zakresie operacji finansowych przez jednostki organizacyjne i instytucję kultury za 2015 r.

Lp.	Nazwa jednostki organizacyjnej/instytucji kultury	Rodzaj jednostki	Sprawozdanie	Okres sprawozdawczy	Data		Osoby podpisujące sprawozdanie		Uwagi lub inne ustalenia kontroli
					sporządzenia	przekazania Wójtowi	kierownik jednostki	skarbnik/gl. Księgowy	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
jednostki organizacyjne									
1.	Urząd Gminy w Stargardzie	jednostka budżetowa	Rb-27S Urząd Gminy ²⁾	od początku roku do 31.12.2015 r.	29.02.2016 ¹⁾	29.02.2016 r.	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	^{1),2)} ustalenia w treści protokołu
			Rb-27S Gmina ²⁾	od początku roku do 31.12.2015 r.	29.02.2016	29.02.2016 r.	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	²⁾ ustalenia w treści protokołu
			Rb-28S	od początku roku do 31.12.2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	
			Rb-N	wg stanu na koniec IV kwartału 2015 r.	1.02.2016 r.	1.02.2016 r.	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	
			Rb-ZN	wg stanu na koniec IV kwartału 2015 r.	1.02.2016 r.	1.02.2016 r.	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	
			Rb – Z	wg stanu na koniec IV kwartału 2015 r.	1.02.2016 r.	1.02.2016 r.	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	zobowiązania organu i jednostki w kwocie 13 812 000,00 zł
			Rb-27ZZ	od początku roku do końca IV kw. roku 2015	29.01.2016 r.	29.01.2016	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	
			Rb-50	IV kwartał 2015	29.01.2016 r.	29.01.2016	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	
2	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	jednostka budżetowa	Rb-27S	od początku roku do 31.12.2015 r.	27.01.2016	27.01.2016	Kierownik GOPS	Główny Księgowy GOPS	
			Rb-27ZZ	od początku roku do 31.12.2015 r.	26.01.2016	28.01.2016	Kierownik GOPS	Główny Księgowy GOPS	
			Rb-28S	od początku roku do 31.12.2015 r.	27.01.2016	27.01.2016	Kierownik GOPS	Główny Księgowy GOPS	
			Rb-N	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	27.01.2016	27.01.2016	Kierownik GOPS	Główny Księgowy GOPS	
			Rb-Z	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	27.01.2016	27.01.2016	Kierownik GOPS	Główny Księgowy GOPS	Brak zobowiązań wym.
			Rb-ZN	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	27.01.2016	27.01.2016	Kierownik GOPS	Główny Księgowy GOPS	
3	Ośrodek	jednostka	Rb-27S	od początku roku do	1.01.2016	1.02.2016	Kierownik OAS	Główny Księgowy	

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	Administracyjny Szkol Gminy Stargard	budżetowa		31.12.2015 r.					
			Rb-28S	od początku roku do 31.12.2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Kierownik OAS	Główny Księgowy	
			Rb-N	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Kierownik OAS	Główny Księgowy	
			Rb-Z	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Kierownik OAS	Główny Księgowy	Brak zobowiązań wym.
			Rb-50	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	28.01.2016	28.01.2016	Kierownik OAS	Główny Księgowy	
4	Szkoła Podstawowa w Sownie	jednostka budżetowa	Rb-27S	od początku roku do 31.12.2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Dyrektor Szkoły	Główny Księgowy	
			Rb-28S	od początku roku do 31.12.2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Dyrektor Szkoły	Główny Księgowy	
			Rb-N	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Dyrektor Szkoły	Główny Księgowy	
			Rb-Z	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Dyrektor Szkoły	Główny Księgowy	Brak zobowiązań wym.
			Rb-50	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	28.01.2016	28.01.2016	Kierownik OAS*	Główny Księgowy	*sprawozdanie podpisała z up. Dyrektora Szkoły Pani Władysława Czyczyn – Kierownik OAS
5	Szkoła Podstawowa w Małkocinie	jednostka budżetowa	Rb-27S	od początku roku do 31.12.2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Dyrektor Szkoły	Główny Księgowy	
			Rb-28S	od początku roku do 31.12.2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Dyrektor Szkoły	Główny Księgowy	
			Rb-N	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Dyrektor Szkoły	Główny Księgowy	
			Rb-Z	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Dyrektor Szkoły	Główny Księgowy	Brak zobowiązań wym.
			Rb-50	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	28.01.2016	28.01.2016	Dyrektor Szkoły	Główny Księgowy	
6	Szkoła Podstawowa w Strachocinie	jednostka budżetowa	Rb-27S	od początku roku do 31.12.2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Dyrektor Szkoły	Główny Księgowy	
			Rb-28S	od początku roku do 31.12.2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Dyrektor Szkoły	Główny Księgowy	
			Rb-N	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Dyrektor Szkoły	Główny Księgowy	
			Rb-Z	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Dyrektor Szkoły	Główny Księgowy	Brak zobowiązań wym.
			Rb-50	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	28.01.2016	28.01.2016	Dyrektor Szkoły	Główny Księgowy	

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

7	Szkoła Podstawowa w Grzędzicach	jednostka budżetowa	Rb-27S	kw. 2015 r. od początku roku do 31.12.2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Kierownik OAS*	Główny Księgowy	*sprawozdanie podpisała z up. Dyrektora Szkoły Pani Władysława Czyczyn – Kierownik OAS
			Rb-28S	od początku roku do 31.12.2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Kierownik OAS*	Główny Księgowy	*sprawozdanie podpisała z up. Dyrektora Szkoły Pani Władysława Czyczyn – Kierownik OAS
			Rb-N	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Kierownik OAS*	Główny Księgowy	*sprawozdanie podpisała z up. Dyrektora Szkoły Pani Władysława Czyczyn – Kierownik OAS
			Rb-Z	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Kierownik OAS*	Główny Księgowy	*sprawozdanie podpisała z up. Dyrektora Szkoły Pani Władysława Czyczyn – Kierownik OAS. Brak zobowiązań wym.
			Rb-50	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	28.01.2016	28.01.2016	Kierownik OAS*	Główny Księgowy	*sprawozdanie podpisała z up. Dyrektora Szkoły Pani Władysława Czyczyn – Kierownik OAS
8	Szkoła Podstawowa w Pęzinie	jednostka budżetowa	Rb-27S	od początku roku do 31.12.2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Kierownik OAS*	Główny Księgowy	*sprawozdanie podpisała z up. Dyrektora Szkoły Pani Władysława Czyczyn – Kierownik OAS
			Rb-28S	od początku roku do 31.12.2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Kierownik OAS*	Główny Księgowy	*sprawozdanie podpisała z up. Dyrektora Szkoły Pani Władysława Czyczyn – Kierownik OAS
			Rb-N	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Kierownik OAS*	Główny Księgowy	*sprawozdanie podpisała z up. Dyrektora Szkoły Pani Władysława Czyczyn – Kierownik OAS

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

			Rb-Z	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Kierownik OAS*	Główny Księgowy	*sprawozdanie podpisała z up. Dyrektora Szkoły Pani Władysława Czyczyn – Kierownik OAS. Brak zobowiązań wym.
			Rb-50	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	28.01.2016	28.01.2016	Dyrektor Szkoły	Główny Księgowy	
9	Gimnazjum Gminy Stargard	jednostka budżetowa	Rb-27S	od początku roku do 31.12.2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Kierownik OAS*	Główny Księgowy	*sprawozdanie podpisała z up. Dyrektora Szkoły Pani Władysława Czyczyn – Kierownik OAS
			Rb-28S	od początku roku do 31.12.2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Kierownik OAS*	Główny Księgowy	*sprawozdanie podpisała z up. Dyrektora Szkoły Pani Władysława Czyczyn – Kierownik OAS
			Rb-N	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Kierownik OAS*	Główny Księgowy	*sprawozdanie podpisała z up. Dyrektora Szkoły Pani Władysława Czyczyn – Kierownik OAS
			Rb-Z	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	1.02.2016	1.02.2016	Kierownik OAS*	Główny Księgowy	*sprawozdanie podpisała z up. Dyrektora Szkoły Pani Władysława Czyczyn – Kierownik OAS Brak zobowiązań wym.
			Rb-50	wg stanu na koniec 4 kw. 2015 r.	28.01.2016	28.01.2016	Dyrektor Szkoły	Główny Księgowy	
instytucja kultury									
1.	Biblioteka Publiczna Gminy Stargard	instytucja kultury	Rb-N	wg stanu na koniec 4kw. 2015 r.	28.01.2016	29.01.2016	Zastępca Dyrektora	Główny Księgowy	
			Rb-UN	wg stanu na koniec 4kw. 2015 r.	28.01.2016	29.01.2016	Zastępca Dyrektora	Główny Księgowy	
			Rb-Z	wg stanu na koniec 4kw. 2015 r.	28.01.2016	29.01.2016	Zastępca Dyrektora	Główny Księgowy	poz. E4 zobowiązania wymagalne w kwocie 210,60 zł
			Rb-UZ	wg stanu na koniec	28.01.2016	29.01.2016	Zastępca Dyrektora	Główny Księgowy	

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

			4kw. 2015 r.					
--	--	--	-----------------	--	--	--	--	--

Zródło: Dane UG Stargard.

Tabela 3.1.1.2.

**Terminy sporządzania i przekazywania rocznych zbiorczych sprawozdań budżetowych oraz w zakresie operacji finansowych za 2015 r.
przez jst (wersje pierwotne przed korektami)**

Jednostka sprawozdawcza (jst)	Sprawozdanie	Okres sprawozdawczy	Data		Osoby podpisujące sprawozdanie		Uwagi lub inne ustalenia kontroli
			sporządzenia wersji elektronicznej ²⁾	przesłania wersji elektronicznej ²⁾	kierownik jednostki	Skarbnik	
1	2	3	4	5	6	7	8
Gmina Stargard	Rb-27S	od początku roku do 31.12.2015 r.	1.03.2016*	1.03.2016*	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	* przesunięcie terminu składania sprawozdań na podstawie pisma Min. Fin.-ustalenia w treści protokołu
	Rb-28S	od początku roku do 31.12.2015 r.	19.02.2016	19.02.2016	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	
	Rb-PDP	od początku roku do 31.12.2015 r.	29.02.2016*	1.03.2016*	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	*przesunięcie terminu składania sprawozdań na podstawie pisma Min. Fin.- ustalenia w treści protokołu
	Rb-ST	na koniec 2015 r.	19.02.2016	19.02.2016	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	
	Rb-NDS	od początku roku do 31.12.2015 r.	1.03.2016*	1.03.2016*	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	*przesunięcie terminu składania sprawozdań na podstawie pisma Min. Fin.- ustalenia w treści protokołu
	Rb-Z	wg stanu na koniec IV kwartału 2015 r.	23.02.2016	23.02.2016	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	
	Rb-N	wg stanu na koniec IV kwartału 2015 r.	23.02.2016	23.02.2016	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	Rb-UZ	wg stanu na koniec 2015 r.	23.02.2016	23.02.2016	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	
	Rb-UN	wg stanu na koniec 2015 r.	29.01.2016	¹⁾	-	-	
	Rb-27ZZ	od początku roku do 31.12.2015 r.	08.02.2016	10.02.2016	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	
	Rb-50 (wydatki)	IV kwartał roku 2015	12.02.2016	12.02.2016	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	
	Rb-50 (dotacje)	IV kwartał roku 2015	12.02.2016	12.02.2016	Wójt Gminy	Skarbnik Gminy	

Źródło: Dane UG Stargard, ¹⁾ sprawozdanie nie zostało zamknięte w programie BESTI@- sprawozdanie „zerowe” jednostka nie była zobowiązana do sporządzenia sprawozdania UN, ²⁾ podano wg danych programu esti@.

3.2. Przestrzeganie zasad i terminów sporządzania sprawozdań o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji

Kontrolą objęto rok 2016. Analizie poddano sprawozdanie Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Gminy Stargard wg stanu na koniec IV kwartału 2016 roku, sporządzone w dniu 20 lutego 2017 r.

Na podstawie ustaleń zawartych w punkcie 2.2.7. Zobowiązania wymagalne znajdującym się na poprzednich stronach niniejszego protokołu kontroli oraz na podstawie sprawozdań Rb-Z składanych przez jednostki budżetowe (organizacyjne) Gminy Stargard stwierdzono, że na dzień 31.12.2016 r. Gmina Stargard nie posiadała zobowiązań wymagalnych.

Kontrolą objęto w przedmiotowym zakresie następujące sprawozdania Rb-Z za 2016 r. jednostek budżetowych:

Lp.	Nazwa jednostki	Sprawozdanie Rb-Z		
		data sporządzenia	data przekazania Wójtowi	kwota zobowiązań w tym wymagalnych
1	2	3	4	5
1	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie	24.01.2017 r.	30.01.2017 r.	0,00
2	Gimnazjum Gminy Stargard	1.02.2017 r.	1.02.2017 r.	0,00
3	Ośrodek Administracyjny Szkół	1.02.2017 r.	1.02.2017 r.	0,00
4	Szkoła Podstawowa w Sowinie	1.02.2017 r.	1.02.2017 r.	0,00
5	Szkoła Podstawowa w Małkocinie	1.02.2017 r.	1.02.2017 r.	0,00
6	Szkoła Podstawowa w Strachocinie	1.02.2017 r.	1.02.2017 r.	0,00
7	Szkoła Podstawowa w Grzędzicach	1.02.2017 r.	1.02.2017 r.	0,00
8	Szkoła Podstawowa w Pęzinie	1.02.2017 r.	1.02.2017 r.	0,00

Źródło: Dane UG Stargard.

W powyższym sprawozdaniu:

- wykazano zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek długoterminowych w kwocie łącznej 11 872 000,00 zł (wiersz E.2.2)

Na podstawie danych konta 134 Kredyty bankowe ustalono, że na dzień 31.12.2016 r. stan zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów (2) bankowych wynosił 11 872 000,00 zł:

- konto 134-3-02 wykazywało stan zobowiązań w kwocie 5 760 000,00 zł, co stanowiło zobowiązanie tytułem zaciągniętego kredytu w Banku Polska Kasa Opieki S.A. na podstawie umowy Nr 27/IZCK/2010 z dnia 10 sierpnia 2010 r.
- konto 134-4-01 wykazywało stan zobowiązań w kwocie 6 612 000,00 zł, co stanowiło zobowiązanie tytułem zaciągniętego kredytu w Banku ING Bank Śląski S.A. na podstawie umowy Nr 682/2011/00005238/000 z dnia 7 września 2011 r.

Wykazane powyżej umowy kredytowe były przedmiotem kontroli przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Szczecinie w 2014 r.

Na podstawie danych konta 260 Zobowiązania długoterminowe stwierdzono, że Gmina Stargard nie posiadała zobowiązań z tytułu udzielonych jej pożyczek lub wyemitowanych instrumentów finansowych (obligacji).

- nie wykazano kwoty zobowiązania z tytułu umów (38) zawartych w latach 2015-2016 z tytułu wykupu urządzeń wodociągowych przyłączonych do sieci Gminy Stargard na łączną kwotę 356 974,30 zł.

Ustalenia w przedmiotowym zakresie przedstawiono w punkcie 2.2.7. niniejszego protokołu kontroli.

Kserokopię sprawozdania Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji załączono do akt kontroli nr 20.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożone zostało przez Skarbnika Gminy Panią Bernadetę Opasińską (akta kontroli Nr 21).

W złożonym wyjaśnieniu Skarbnik Gminy zobowiązała się do korekty sprawozdania Rb-Z za III kwartał b.r. oraz do wykazywania w sprawozdaniu wartość zawartych umów z prywatnymi inwestorami na wybudowanie i przekazanie Gminie sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.

W czasie trwania niniejszej kontroli sporządzono korektę Nr 1 sprawozdania Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Gminy Stargard wg stanu na koniec III kwartału 2017 r. w którym wykazano kwotę zobowiązań 387 447,70 zł (poz. Ez.2.2. – kredyty i pożyczki długoterminowe, kol. nr 13 gospodarstwa domowe).

Kserokopię ww. korekty nr 1 załączono do akt kontroli Nr 21.

Treść złożonego wyjaśnienia zacytowana została w treści niniejszego protokołu kontroli w punkcie 2.2.7.

3.3. Przestrzeganie zasad i terminów sporządzania sprawozdań z dochodów podatkowych gminy

3.3.1. Rzetelność sporządzania sprawozdań

Kontrolą objęto prawidłowość wykazywania danych w sprawozdaniu Rb-PDP sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2014 sporządzone w dniu 20 lutego 2015 r. na podstawie których Gmina Stargard otrzymała subwencję ogólną na 2016 r.

3.3.2. Rzetelność wykazywania danych w sprawozdaniach danych o zastosowanych obniżkach ustawowych stawek podatkowych oraz ulg i zwolnień pozaustawowych

Na podstawie danych wynikających z załączników do pism otrzymanych przez Gminę Stargard z Ministerstwa Finansów (nr ST3/4820/2/2013, nr ST3/4820/2/2014, ST3.4750.5.2015, ST3.4750.4.2016) o wysokości rocznej kwoty subwencji ogólnej, w tym o wysokości rocznej kwoty wpłaty do budżetu państwa oraz w oparciu o dane ewidencyjne ustalono, że Gmina Stargard Szczeciński (później Stargard) w latach 2013 – 2016:

- ⇒ nie była zobowiązana do dokonywania oraz nie dokonywała wpłat do budżetu państwa, z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin.

W wymienionych załącznikach ustalona kwota wpłaty odpowiednio w poszczególnych latach 2013 r., 2014 r., 2015 r. i 2016 r. wynosiła 0,00 zł.

⇒ otrzymywała kwotę podstawową z części wyrównawczej subwencji ogólnej

⇒ nie otrzymywała części równoważącej subwencji ogólnej

Według powyższego załącznika do pisma Ministra Finansów Gmina Stargard w 2016 r. miała otrzymać kwotę subwencji ogólnej w łącznej wysokości 10 157 878,00 zł. Pismem nr ST5.4750.342.2016.5g z dnia 15 lipca 2016 r. poinformowano Wójta Gminy Stargard o przyznaniu Gminie Stargard kwoty 10 000,00 zł ze środków rezerwy oświatowej subwencji ogólnej.

W związku z powyższym zgodnie z powyższymi pismami Gmina Stargard w 2016 r. miała otrzymać w 2016 r. kwotę subwencji w wysokości 10 167 878,00 zł.

Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono, że Gmina Stargard w 2016 r. otrzymała subwencję ogólną w łącznej wysokości 10 167 878,00 zł z tego:

– 6 636 125,00 zł część oświatowa

– 3 531 753,00 zł część wyrównawcza

Jak wykazano powyżej w punkcie 3.3.1. rzetelność wykazywania danych w sprawozdaniach o zastosowanych obniżkach ustawowych stawek podatkowych oraz ulg i zwolnień pozaustawowych sprawdzono na przykładzie roku 2014.

Wykazane przez Gminę Stargard w sprawozdaniu Rb- PDP (sporządzonym w dniu 20.02.2015 r.) oraz w sprawozdaniu zbiorczym Rb- 27S (korekta nr 1 sporządzonym w dniu 18.03.2015 r.) i jednostkowym Rb-27S (korekta Nr 2 sporządzone w dniu 16.03.2015 r.) skutki finansowe zastosowanych ulg w podstawowych dochodach podatkowych w roku 2014 oraz skutki ustalone odpowiednio przez kontrolującego na bazie danych ewidencyjnych i źródłowych - przedstawiono w Tabeli 3.3.2.1, znajdującej się na następnych stronach protokołu kontroli.

W 2014 r. obowiązywały następujące uchwały Rady Gminy Stargard Szczeciński :

1) w sprawie stawek podatkowych:

⇒ Nr XXXII/287/13 z dnia 25 października 2013 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości

⇒ Nr XXXII/288/13 z dnia 25 października 2013 r. w sprawie ustalenia stawek podatku od środków transportowych

⇒ Nr XXXIII/298/13 z dnia 29 listopada 2013 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego

⇒ Nr XXXII/288/13 z dnia 25 października 2013 r. w sprawie ustalenia stawek podatku od środków transportowych

2) w sprawie ulg podatkowych

⇒ Nr XXI/176/12 z dnia Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 26 października 2012 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości.

W powyższej uchwale zwolniono z podatku od nieruchomości:

- ✓ budynki lub ich części wykorzystywane na potrzeby działalności kulturalnej prowadzonej w formie świetlic, domów kultury i bibliotek, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123 z późn. zm.) oraz

działalności sportowej wraz z gruntami związanymi z tymi budynkami, z wyjątkiem budynków lub ich części i gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (§ 1 pkt 1 uchwały),

- ✓ budynki lub ich części oraz grunty wykorzystywane na cele ochrony przeciwpożarowej, z wyjątkiem budynków lub ich części i gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (§ 1 pkt 2 uchwały),
- ✓ budynki lub ich części, budowle lub ich części oraz grunty związane ze zbiorowym zaopatrzeniem wodę i ze zbiorowym odprowadzaniem ścieków (§ 1 ust. 3 uchwały),
- ✓ budynki gospodarcze lub ich części, położone na gruntach nie będących użytkami rolnymi, służące wyłącznie działalności rolniczej z gospodarstwem rolnym (§ 1 ust.4 uchwały).

Wymieniona uchwała miała zastosowanie od 1 stycznia 2013 r.

Innych uchwał w zakresie ulg i zwolnień wprowadzonych na podstawie uchwał Rady Gminy obowiązujących w 2014 r., poza wymienioną w treści protokołu kontroli kontrolującemu nie okazano.

Szczegółową analizą objęto dane ewidencji podatkowej oraz dane wynikające z:

- decyzji wydanych przez organ podatkowy z zastosowaniem ulg podatkowych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa za 2014 r. w tym:
 - 1 decyzja z zastosowaniem ulgi w postaci odroczenia terminu płatności zaległości podatkowej w podatku rolnym na kwotę 15 608,92 zł
 - 44 decyzje z zastosowaniem ulgi podatkowej w postaci umorzenia zaległości podatkowych w podatku rolnym, od nieruchomości oraz podatków rolnego, leśnego i od nieruchomości pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego na łączną kwotę 10 575,20 zł w podatku rolnym; 31 775,30 zł w podatku od nieruchomości oraz 13,00 zł w podatku leśnym
- deklaracji składanych przez osoby prawne na podatek od nieruchomości na 2014 r. (4 stowarzyszenia OPS, instytucję kultury, ZODR w Barzkowicach, Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie) w których wymieniono przedmioty zwolnione z podatku od nieruchomości na podstawie uchwały Nr XXI/176/12 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 26 października 2012 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości.

Na podstawie ustaleń kontroli znajdujących się w Tabeli 3.3.2.1 stwierdzono różnice w podatku od nieruchomości pomiędzy danymi wykazanymi w sprawozdawczości, a danymi wynikającymi z ewidencji w zakresie:

- a) skutków obniżenia maksymalnych stawek, co dotyczyło osób prawnych (rozd. 75615 § 0310), tj. :
 - 419 501,04 zł – skutki obniżenia maksymalnych stawek wg sprawozdania Rb-27S
 - 397 418,60 zł – skutki obniżenia maksymalnych stawek wg ewidencji osoby prawne

22 082,44 zł różnica

Dokładne dane w zakresie stwierdzonych różnic wykazano poniżej w zestawieniu.

Klasyfikacja budżetowa	Skutki obniżenia maksymalnych stawek w podatku od nieruchomości w g sprawozdań		skutki obniżenia maksymalnych stawek wg ewidencji	Różnica (4-2)
	Rb-27S (kol. 12)	Rb-PDP (poz. A5. kol. 3)		
1	2	3	4	5
75615 § 0310	419 501,04	1 086 067,60	397 418,60	22 082,44
75616 § 0310	666 566,56		666 566,56	0,00
Razem	1 086 067,60	1 086 067,60	1 063 985,16	22 082,44

b) skutków udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) udzielonych na podstawie uchwały Nr XXI/176/12 z dnia Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 26 października 2012 r., co dotyczyło osób prawnych (rozdz. 75615 § 0310), tj.:

773 252,00 zł – skutki wg sprawozdania Rb-27S

272 393,84 zł – skutki wg ewidencji osoby prawne

500 858,16 zł różnica

Dokładne dane w zakresie stwierdzonych różnic wykazano poniżej w zestawieniu.

Klasyfikacja budżetowa	Skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) wg sprawozdań		Skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) wg ewidencji	Różnica (4-2)
	Rb-27S (kol. 13)	Rb-PDP (poz. A5, kol. 4)		
1	2	3	4	5
75615 § 0310	773 252,00	775 423,00	272 393,84*	500 858,16
75616 § 0310	2 171,00		2 171,00	0,00
Razem	775 423,00	775 423,00	274 564,84	500 858,16

*sprawdzono także na podstawie deklaracji złożonych przez osoby prawne

Wykazane różnice dotyczyły osób prawnych i wynikały z ujęcia:

- w skutkach obniżenia maksymalnych stawek nieruchomości będących własnością Gminy Stargard Szczeciński
- w skutkach udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) skutków dotyczących nieruchomości Gminy Stargard

Powyższe nie było zgodne z danymi wynikającymi z prowadzonej ewidencji w zakresie skutków obniżenia stawek podatku w roku 2014 w podatku od nieruchomości oraz zastosowanych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) w odniesieniu do osób prawnych.

Jak ustalono w toku kontroli, Gmina Stargard Szczeciński nie składała deklaracji na podatek od nieruchomości oraz nie była ujęta w ewidencji podatkowej. Pomimo tego na podstawie sporządzonych zestawień znajdujących się w okazanej dokumentacji podatkowej (bez podpisu) skutki obniżenia maksymalnych stawek w podatku od nieruchomości oraz zastosowanych ulg i zwolnień podatkowych na podstawie uchwały Nr XXI/176/12 z dnia Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 26 października 2012 r. zostały w odniesieniu do

nieruchomości Gminy Stargard wyliczone i ujęte w sprawozdawczości Gminy Stargard tj. w sprawozdaniu Rb-PDP sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy za 2014 r. (sporządzone w dniu 20.02.2015 r. oraz Rb-27S sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jst za 2014 r. (korekta nr 1 sporządzone w dniu 18.03.2015 r.).

Osobą odpowiedzialną w powyższym zakresie była Pani Helena Glińska zatrudniona w Urzędzie Gminy Stargard do 11.12.2015 r. (przejście na emeryturę) na stanowisku Inspektora ds. opłat i podatków w Referacie Finansowym Urzędu Gminy Stargard Szczeciński. Zgodnie z zakresem czynności z dnia 3 stycznia 2004 r. do obowiązków ww. Inspektora należało między innymi: sporządzanie okresowej i rocznej sprawozdawczości w zakresie podatków i opłat. Na podstawie przekazanych danych, Skarbnik Gminy Pani Wiesława Łoch sporządziła projekt ww. sprawozdań Rb-PDP i Rb-27S. Skarbnik Gminy Pani Wiesława Łoch w zatrudniona była w Urzędzie Gminy w Stargardzie do dnia 4 marca 2015 r. (obecnie na emeryturze).

Kserokopie zakresów czynności ww. pracowników załączono do akt kontroli Nr 1. Zgodnie z § 3 pkt 9 i 10 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2014 r. poz. 119 z późn. zm.):

- ⇒ pkt 9 „ w kolumnie *"Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy"* wykazuje się kwoty stanowiące różnicę pomiędzy dochodami, jakie gmina lub miasto na prawach powiatu mogłaby uzyskać, stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać, stosując niższe stawki uchwalone przez radę gminy lub miasta na prawach powiatu; w przypadku zastosowania przez gminę lub miasto na prawach powiatu obniżenia górnej stawki, różnicę - pomiędzy stawką górną a przyjętą w uchwale przez radę gminy lub miasta na prawach powiatu, przemnożoną przez podstawę opodatkowania - wykazuje się w kolumnie *"Skutki obniżenia górnych stawek..."* sprawozdań dotyczących dochodów budżetowych narastająco od początku roku do końca okresu sprawozdawczego”
- ⇒ pkt 10 „ w kolumnie *"Skutki udzielonych ulg i zwolnień..."* wykazuje się (bez ulg i zwolnień ustawowych) skutki finansowe wynikające ze zwolnień i ulg w podatkach i opłatach wprowadzonych przepisami uchwał rad gmin lub miast na prawach powiatu, wydanymi na podstawie ustawowych upoważnień”

W związku z faktem, iż w czasie trwania niniejszej kontroli Inspektor ds. opłat i podatków w Referacie Finansowym Pani Helena Glińska oraz Skarbnik Gminy Pani Wiesława Łoch nie są pracownikami Urzędu Gminy w Stargardzie wyjaśnienie w tej sprawie złożył Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta kontroli Nr 37).

W złożonym wyjaśnieniu Wójt Gminy pisze, że: „ *Różnica w skutkach obniżenia maksymalnych stawek dotyczących osób prawnych pomiędzy skutkami wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S a skutkami wg ewidencji osób prawnych jak również różnica w skutkach udzielonych ulg i zwolnień udzielonych na podstawie uchwały Nr XXI/176/12 z dnia 26 października 2012 r. dotyczących osób prawnych pomiędzy skutkami wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S a skutkami wg ewidencji osób prawnych wynika z nie złożenia przez Gminę Stargard w roku 2014 deklaracji na podatek od nieruchomości. W sprawozdaniu Rb-*

27S wykazano skutki obniżenia maksymalnych stawek jak i udzielonych ulg i zwolnień na podstawie w/w uchwały wraz ze skutkami i zwolnieniami dotyczącymi nieruchomości Gminy Stargard. Natomiast w ewidencji podatkowej brak jest w/w danych ze względu na nie złożenie deklaracji przez Gminę. Z wyżej wymienionego powodu występuje różnica pomiędzy danymi w sprawozdaniu Rb-27s a ewidencją podatkową. Jednocześnie Gmina Stargard w czasie trwania kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie złożyła zaległą deklarację na podatek od nieruchomości za 2014 rok. Dane zostaną po złożeniu deklaracji niezwłocznie wprowadzone do programu podatkowego SIGID. Po złożeniu i wprowadzeniu zaległej deklaracji dane w sprawozdaniu Rb-27s będą zgadzać się z danymi w ewidencji podatkowej.”

Kserokopie dokumentów w powyższej sprawie takich jak sprawozdania Rb-PDP, Rb-27S, wydruków z ewidencji podatkowej, deklaracji podatkowych, zestawień oraz uchwał Rady Gminy załączono do akt kontroli nr 37.

Gmina Stargard wykazała za 2014 r. w podatku od nieruchomości skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz skutki udzielonych ulg i zwolnień... (bez ulg i zwolnień ustawowych) w kwocie wyższej niż wynikało to z danych ewidencji podatkowej.

Jak ustalono powyżej w treści protokołu kontroli Gmina Stargard Szczeciński pomimo ciążącego na niej obowiązku wynikającego z przepisów art. 6 ust. 9 pkt 1 w zw. z art. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm. oraz z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.) nie dopełniła obowiązku corocznego składania deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2013- 2015, co spowodowało w wymienionym okresie zaniechanie ustalenia i poboru dochodów z tytułu tego podatku odpowiednio w wysokości 625 838,00 zł za 2013r.; 677 689,00 zł za 2014 r. oraz 625 838,00 zł za 2015 r.*

**podano wg danych korekty deklaracji na podatek od nieruchomości złożonej przez Gminę Stargard w dniu 30.11.2017 r.*

Wyniki kontroli w powyższym zakresie, przedstawiono poniżej w treści protokołu kontroli.

Wyjaśnienie w sprawie nieskładania deklaracji na podatek od nieruchomości przez Gminę Stargard Szczeciński złożył Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta kontroli Nr 36).

W złożonym wyjaśnieniu Wójt Gminy, pisze: „Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu, prowadzenie spraw i wynikających z nich obowiązków służbowych z zakresu gospodarki nieruchomościami jak również z zakresu Ordynacji podatkowej, powierzone zostały podległym referatom.

Nieskładanie deklaracji na podatek od nieruchomości przez Gminę, uznano za właściwe twierdząc, że Gmina w świetle obowiązujących przepisów nie jest podatnikiem podatku od nieruchomości a przepływy pieniężne pomiędzy Gminą a Urzędem Gminy nie mają sensu ekonomicznego. Począwszy od 2016 roku, Gmina składa Organowi podatkowemu deklarację na podatek od nieruchomości. Zaległe deklaracje za rok 2013, 2014, 2015 zostaną złożone Inspektorowi RIO w czasie trwającej kontroli.”

Niezłożenie przez Gminę Stargard Szczeciński deklaracji na podatek od nieruchomości spowodowało, iż dane prowadzonej ewidencji podatkowej nieruchomości nie obejmowały wszystkich podatników i przedmiotów opodatkowania, włącznie z przedmiotami

podlegającymi zwolnieniu na podstawie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz na podstawie uchwały Nr XXI/176/12 z dnia Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 26 października 2012 r. Zgodnie z przepisami art. 7a ust. 2 powołanej w treści protokołu ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych: „*Ewidencja podatkowa nieruchomości zawiera dane o podatnikach i przedmiotach opodatkowania, w szczególności wynikające z informacji i deklaracji składanych przez podatników na podstawie przepisów ustawy oraz przepisów o podatku rolnym i podatku leśnym, danych zawartych w księgach wieczystych, w ewidencji gruntów i budynków oraz innych ewidencjach i rejestrach, w tym prowadzonych przez organy administracji publicznej (...)*”.

Deklaracje na podatek od nieruchomości sporządzone zostały za 2016 r. (wpływ do UG w dn. 29.01.2016 r.) oraz za 2017 r. (wpływ do UG w dn. 31.01.2017 r.).

Według załącznika do pisma Ministra Finansów nr ST3.4750.4.2016 na podstawie danych przedstawionych w sprawozdawczości Gminy Stargard Szczeciński za 2014 r. Gmina Stargard miała otrzymać kwotę podstawową części wyrównawczej subwencji ogólnej na 2016 r. w wysokości 1 321 202,00 zł.

W czasie trwania niniejszej kontroli w dniu 21.11.2017 r. Wójt Gminy w imieniu podatnika Gminy Stargard Szczeciński złożył deklaracje na podatek od nieruchomości za 2013 r., 2014 r. i 2015 r.

Kserokopie ww. deklaracji złożone zostały do akt kontroli Nr 36.

Z danych ww. deklaracji złożonych za 2013 r., 2014 r. i 2015 r. Gminy Stargard Szczeciński wynikało, że podatnik (Gmina Stargard) była właścicielem wyłącznie przedmiotów zwolnionych z podatku od nieruchomości, co wykazano w ww. deklaracjach w pozycji 79 Informacja o przedmiotach zwolnionych wykazano przedmioty (nieruchomości) podlegające zwolnieniu tj.:

Lp.	Przedmiot podlegający zwolnieniu	Powierzchnia/wartość	Stawka podatku w 2014 r.	Kwota podatku podlegająca zwolnieniu	Podstawa zastosowanego zwolnienia ¹⁾
1	2	3	4	5	
2013 r.					
1	budowle	13 729 878,37 zł	2% wartości	274 597,57	§1 pkt 3 ¹⁾
2	budynki pozostałe	5 815,82 m ²	3,91 zł/1m ²	22 739,86	§ 1 pkt 1 ¹⁾
3	grunty pozostałe	2 473,00 m ²	0,17 zł/1m ²	420,41	§ 1 pkt 1 ¹⁾
Razem²⁾ 2013 r.				297 757,84	
2014 r.					
1	budowle	23 903 058,86 zł	2% wartości	478 061,18	§1 pkt 3 ¹⁾
2	budynki pozostałe	5 658,73 m ²	3,95 zł/1m ²	22 351,98	§ 1 pkt 1 ¹⁾
3	grunty pozostałe	2 473,00 m ²	0,18 zł/1m ²	445,14	§ 1 pkt 1 ¹⁾
Razem²⁾ 2014 r.				500 858,00	
2015 r.					
1	budowle	24 079 721,67	2% wartości	481 594,43	§1 pkt 3 ¹⁾
2	budynki pozostałe	5 946,26 m ²	3,97 zł/1m ²	23 606,65	§ 1 pkt 1 ¹⁾
3	grunty pozostałe	2 473,00 m ²	0,19 zł/1m ²	469,87	§ 1 pkt 1 ¹⁾
Razem²⁾ 2015 r.				505 670,95	

Źródło: Dane deklaracji Gminy Stargard za 2014 r., ¹⁾ uchwała Nr XXI/176/12 Rady Gminy z dnia 26 października 2012 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości, ²⁾ po zaokrągleniu do pełnych złotych.

W Informacji o przedmiotach zwolnionych powołano się na uchwałę Nr XXI/176/12 Rady Gminy z dnia 26 października 2012 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości tj. § 1 ust. 3, § 1 ust. 1, w których zwolniono z podatku od nieruchomości:

- budynki lub ich części, budowle lub ich części oraz grunty związane ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i ze zbiorowym odprowadzeniem ścieków (§ 1pkt 3 uchwały)
- budynki lub ich części wykorzystywane na potrzeby działalności kulturalnej prowadzonej w formie świetlic, domów kultury i bibliotek, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123 z późn. zm.) oraz działalności sportowej wraz z gruntami związanymi z tymi budynkami, z wyjątkiem budynków lub ich części i gruntów związanych z prowadzeniem działalności sportowej (§ 1 pkt 1 uchwały).

Kserokopie uchwał: Nr XXI/176/12 Rady Gminy z dnia 26 października 2012 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości oraz Nr XXXII/287/13 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 25 października 2013 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości zostały załączone do akt kontroli Nr 37.

W deklaracji za 2014 r. nie wskazano przedmiotów opodatkowania niepodlegających zwolnieniu. Przedmiotów opodatkowania niepodlegających zwolnieniu nie wykazano również w deklaracjach za 2013 r. i 2015 r.

Jak ustalono powyżej, w złożonych deklaracjach na podatek od nieruchomości za lata 2013-2015 Gmina Stargard Szczeciński nie wykazała przedmiotów opodatkowania niepodlegających zwolnieniu i w związku z tym nie wykazano kwot podatku do zapłaty.

W czasie trwania niniejszej kontroli dniu 30.11.2017 r. Wójt Gminy Stargard w imieniu podatnika Gminy Stargard złożył korekty deklaracji* na podatek od nieruchomości za lata 2013-2015.

**deklaracje, jak wykazano powyżej w treści protokołu złożone zostały w dniu 21.11.2017 r.*

W złożonych korektach deklaracji na podatek od nieruchomości za 2013 r., 2014 r. i 2015 r. Gminy Stargard Szczeciński wykazano przedmioty opodatkowania niepodlegające zwolnieniu (cz. D deklaracji) oraz przedmioty zwolnione (cz. G deklaracji).

Dane wynikające ze złożonych w dniu 30.11.2017 r. korekt deklaracji na podatek od nieruchomości przedstawiono poniżej w treści protokołu kontroli w zestawieniu tabelarycznym pn. „Dane w zakresie przedmiotów opodatkowania oraz zastosowanych zwolnień w podatku od nieruchomości za lata 2013-2015 wg korekt deklaracji złożonych przez Gminę Stargard w dniu 30.11.2017 r.” (zestawienie Nr 1) oraz „Kwoty skutków obniżenia maksymalnych stawek podatku na podstawie korekt deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2013-2015 złożonych przez Gminę Stargard w dniu 30.11.2017 r.” (zestawienie Nr 2).

W oparciu o dane korekt deklaracji na podatek od nieruchomości złożonych przez Gminę Stargard wykazanych poniżej w zestawieniu oraz ustaleń kontroli stwierdzono, że w odniesieniu do podatku od nieruchomości w latach 2013-2015:

- **w 2013 r.:**
 - nie dokonano wpłaty podatku w łącznej wysokości 625 838,00 zł (zaniżone dochody)
 - w skutkach udzielonych ulg i zwolnień obliczonych za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych kol. 4 wiersz A5 spraw. Rb-PDP i w spraw. Rb-27S) powinna być wykazana kwota, co najmniej 297 757,80 zł wynikająca ze skutków zastosowanych zwolnień na podstawie uchwały Rady Gminy w stosunku do przedmiotu opodatkowania będącego własnością Gminy
 - zaprezentowano w skutkach obniżenia górnych stawek podatku (kol. 3 wiersz A5 spraw. Rb-PDP i w spraw. Rb-27S) kwotę 961 375,05 zł zamiast 1 989 366,91 zł (różnica 1 027 991,86 zł)
- **w 2014 r.**
 - nie dokonano wpłaty podatku w łącznej wysokości 677 689,00 zł (zaniżono dochody)
 - zaprezentowano w skutkach obniżenia górnych stawek podatków (kol. 3 wiersz A5 spraw. Rb-PDP i w spraw. Rb-27S) kwotę 1 086 067,60 zł, zamiast 2 136 917,10 zł (różnica 1 050 849,50 zł)
- **w 2015 r.**
 - nie dokonano wpłaty podatku w łącznej wysokości 725 158,00 zł (zaniżone dochody)
 - w skutkach udzielonych ulg i zwolnień obliczonych za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych kol. 4 wiersz A5 spraw. Rb-PDP i w spraw. Rb-27S) powinna być wykazana kwota, co najmniej 505 671,00 zł wynikająca ze skutków zastosowanych zwolnień na podstawie uchwały Rady Gminy w stosunku do przedmiotu opodatkowania będącego własnością Gminy
 - zaprezentowano w skutkach obniżenia górnych stawek podatku (kol. 3 wiersz A5 spraw. Rb-PDP i w spraw. Rb-27S) kwotę 1 077 114,89 zł, zamiast 2 142 976,42 zł (różnica 1 065 861,53 zł).

Nadmienia się, że ww. kwoty powinny być także wykazane odpowiednio w sporządzanych sprawozdaniach Rb-27S za lata 2013-2015, tj.

- ✓ sprawozdanie Rb-PDP roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy na koniec 2013 r. sporządzone w dniu 20 lutego 2014 r. i sprawozdanie Rb-27S roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za 2013 r. sporządzone w dn. 31 stycznia 2014 r.,
- ✓ sprawozdanie Rb-PDP roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy na koniec 2014 r. sporządzone w dniu 20 lutego 2015 r. i sprawozdanie Rb-27S roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za 2014 r. korekta nr 2 sporządzone w dn. 16 marca 2015 r.,
- ✓ sprawozdanie Rb-PDP roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy na koniec 2015 r. sporządzone w dniu 1 marca 2016 r. i sprawozdanie Rb-27S roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za 2015 r. korekta nr 2 sporządzone w dn. 22 kwietnia 2016 r.,

W toku kontroli nie stwierdzono powierzenia przez kierownika kontrolowanej jednostki (Wójta Gminy Stargard) pracownikom Urzędu Gminy sporządzania deklaracji podatkowych Gminy Stargard Szczeciński w tym na podatek od nieruchomości.

Wyjaśnienie w tej sprawie złożył Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta kontroli Nr 43).

W złożonym wyjaśnieniu Wójt Gminy pisze, że: „(...) *Przepisy Ordynacji podatkowej ani ustawy o podatkach i opłatach lokalnych nie rozstrzygają jednoznacznie kwestii dotyczącej czy gmina jest podatnikiem podatku od nieruchomości. Na ten temat wyrażane były różne stanowiska przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Szczecinie (pismo K-0542/004/BS/12 z dnia 30.01.2012 r., i z dnia 13.02.2012 r. K-0542/004/BS/12 czy też orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 4.04.2012r. sygn.akt. ISA/GI 1019/11,)* z których wynikało, że: *nieruchomości stanowiące własność gminy są opodatkowane tylko w sytuacjach, kiedy są wykorzystywane przez gminę czy to do prowadzenia działalności, czy udostępniane innym podmiotom lub też będące we władaniu innych podmiotów bez tytułu prawnego. W przypadku kiedy nie zachodziła okoliczność wymieniona w art. 3 ust.1 pkt.4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, nieruchomości gminne nie podlegają opodatkowaniu i z tego powodu gmina nie jest podatnikiem podatku od nieruchomości. Zatem przyjęto, że skoro Gmina nie jest podatnikiem podatku od nieruchomości, to nie może składać deklaracji na podatek od nieruchomości. Ujednolicenie zasad stosowania ustawy o podatkach i opłatach lokalnych spowodowała konieczność zmiany naszego stanowiska w sprawie opodatkowania nieruchomości gminnych podatkiem od nieruchomości i od 2016 roku deklaracje na podatek były składane. W związku z powyższym nie przypisano do realizacji tego zadania pracownikom merytorycznym. Obecnie przygotowano zmianę zakresu czynności pracownikom merytorycznym urzędu w zakresie składania deklaracji dla potrzeb opodatkowania podatkiem, nieruchomości stanowiących własność gminną.*”

Zgodnie z pismem Ministerstwa Finansów PL/LS/833/50/SIA/13/RD z dnia 25 czerwca 2013 r., cyt.: „*Gmina jest podatnikiem podatku od nieruchomości w zakresie nieruchomości stanowiących jej własność: nieprzekazanych w posiadanie innym podmiotom i niepodlegających wyłączeniu lub zwolnieniu z opodatkowania na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613, z późn. zm.) lub na mocy uchwał rad gmin.*

Stanowisko to wynika z art. 3 ust. 1 ww. ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, który ustanawia regulę że obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości ciąży na właścicielu (posiadaczu samoistnym) nieruchomości lub obiektów budowlanych oraz użytkownikowi wieczystym gruntów.

Natomiast w przypadku nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, podatnikami są ich posiadacze, zarówno, jeśli posiadanie wynika z umowy zawartej z właścicielem lub z innego tytułu prawnego, jak i wówczas, gdy jest bezumowne. Przeniesienie obowiązku podatkowego na posiadacza nieruchomości jednostek samorządu terytorialnego lub Skarbu Państwa jest odstępstwem od reguły, że podatnikiem jest właściciel (samoistny posiadacz), wieczysty użytkownik nieruchomości.

Biorąc powyższe pod uwagę należy skonstatować, że w przypadku nieruchomości będących własnością jednostek samorządu terytorialnego podatnikiem staje się ich aktualny posiadacz, natomiast jeśli nadal znajdują się one we władaniu właściciela, podatnikiem jest ten właściciel.

W konsekwencji powyższego gmina jest zobowiązana do zapłaty podatku od nieruchomości od stanowiących jej własność nieruchomości, które nie zostały przekazane w posiadanie innym podmiotom i nie podlegają wyłączeniu lub zwolnieniu z opodatkowania na podstawie ustawy regulującej opodatkowanie tym podatkiem lub na mocy uchwał rad gmin. Ustawa o podatkach i opłatach lokalnych nie przewiduje bowiem wyłączenia z opodatkowania podatkiem od nieruchomości dla gmin.

Powyższe wynika z faktu, że w prawie podatkowym nie została wyrażona wprost zasada, by nie dopuszczać do tożsamości podmiotów zobowiązania podatkowego: podatnika oraz organu podatkowego. W związku z tym możliwa jest sytuacja, aby gminny organ podatkowy występujący jako podmiot prawa publicznego pobierał podatek od gminy jako podmiotu cywilnoprawnego (właściciela nieruchomości).

Pogląd ten potwierdza orzecznictwo sądowno-administracyjne. W wyrokach z dnia 15 listopada 2012 r. sygn. akt: II FSK 1756/12 i 1755/12 Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że „gmina jest osobą prawną, której przysługuje własność i inne prawa rzeczowe (art. 165 ust. 1 Konstytucji RP, art. 2 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym). Jest w związku z tym jednym z podatników, wymienionych w art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych”. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych „nie wyłącza gminy z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, a jedynie wskazuje, kiedy obowiązek podatkowy może spoczywać na posiadaczu (także zależnym), władającym jej nieruchomościami. Gdyby gminie przysługiwało zwolnienie podmiotowe w stosunku do wszystkich jej nieruchomości, zbędna byłaby m.in. regulacja zawarta w art. 2 ust. 2 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zgodnie z tym przepisem zwolnione od opodatkowania są nieruchomości bądź ich części zajęte na potrzeby organów jednostek samorządu terytorialnego, w tym urzędów gmin, starostw powiatowych i urzędów marszałkowskich”.

Tym samym NSA nie podzielił stanowiska wyrażonego przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z dnia 4 kwietnia 2012 r. sygn. akt I SA/GL 1019 i z dnia 3 kwietnia 2012 r. sygn. akt I SA/GL 1026/11, jak również zawartej w nich argumentacji w kwestii braku po stronie gminy obowiązku podatkowego od mienia komunalnego.

Powyższe stanowisko nie stanowi interpretacji w rozumieniu art. 14a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.), a jedynie opinię Ministerstwa Finansów w przedmiotowej sprawie i ma charakter kierunkowy.”

Do akt kontroli nr 43 złączono kserokopie dokumentów takich jak: korekty deklaracji z dn. 30.11.2017 r. wraz z dokumentami do nich załączonymi, deklaracji z dn. 21.11.2017 r., uchwał Rady Gminy w sprawie stawek podatku od nieruchomości obowiązujących w latach 2013-2015, sprawozdań Rb-PDP i Rb-27S za lata 2013- 2015 oraz wydruk pisma Ministerstwa Finansów PL/LS/833/50/SIA/13/RD z dnia 25 czerwca 2013 r. oraz innych dokumentów źródłowych w przedmiotowej sprawie.

W korektach deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2013 – 2015 złożonych w dniu 30.11.2017 r. w odniesieniu do zwolnień dróg publicznych gminnych powołano się na przepisy art. 1b ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych tj. zwolnień z podatku od nieruchomości gruntów i budynków wchodzących w skład nieruchomości przeznaczonych na budowę dróg publicznych, nabytych odpowiednio na własność lub w trwały zarząd: (...) 2) właściwych jednostek samorządu terytorialnego.

W złożonych przez Gminę Stargard w dniu 21.11.2017 r. deklaracjach na podatek od nieruchomości za lata 2013-2015 nie wykazano w szczególności dróg wewnętrznych, których właścicielem jest Gmina Stargard, co miało znaczący wpływ na wysokość wykazanego podatku od nieruchomości.

Ustalenia w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości na podstawie złożonych korekt deklaracji wykazano poniżej w treści protokołu kontroli odpowiednio w poniższych zestawieniach.

**Dane w zakresie przedmiotów opodatkowania oraz zastosowanych zwolnień w podatku od nieruchomości
za lata 2013-2015 wg korekt deklaracji
złożonych przez Gminę Stargard w dniu 30.11.2017 r.**

Korekta deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2014 -2015									
Rok	Podatek				Zwolnienia				
	Podstawa opodatkowania	Powierzchnia/ wartość	Obow. stawka podatku (w zł)	Kwota podatki do wpłaty w danym roku podatkowym (w zł)	Przedmiot podlegający zwolnieniu	Powierzchnia/ wartość	Obow. stawka podatku w zł	Kwota podatku podlegająca zwolnieniu (w zł)	Zastosowana podstawa zwolnienia ^{1), 2)}
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2013	grunty pozostałe	3 657 457 m ²	0,17/ 1m ²	621 767,69	budowle	13 729 878,37 zł	2% wartości	274 597,57	§ 1 pkt 3 uchwały ¹⁾
	budynki pozostałe	1 041,04 m ²	3,91/1m ²	4 070,47	budynki pozostałe	5 815,82 m ²	3,91/1m ²	22 739,86	§ 1 pkt 1 uchwały ¹⁾
	(inne cele)				(inne cele)				
	x	x	x	x	grunty pozostałe	2 473,00 m ²	0,17/ 1 m ²	420,41	§ 1 pkt 1 uchwały ¹⁾
	x	x	x	x	nieużytki	139 009,00 m ²	x	x	art. 7 ust.1 pkt 10 ustawy ²⁾ (pow. nie liczona do skutków)
x	x	x	x	drogi gminne publiczne	1 323 720,00 m ²	x	x	art. 1b ust. 3 ustawy ²⁾ (pow. nie liczona do skutków)	
Razem	Podatek			625 838,00³⁾	Zwolnienie powinno być liczone do skutków			297 757,80³⁾	x
2014	grunty pozostałe	3 735 183 m ²	0,18/1 m ²	672 332,94	budowle	23 903 058,86 zł	2% wartości	478 061,18	§ 1 pkt 3 uchwały ¹⁾
	budynki pozostałe (garaże)	18,90 m ²	7,40/1 m ²	139,86	budynki pozostałe	5 658,73 m ²	3,95/1 m ²	22 351,98	§ 1 pkt 1 uchwały ¹⁾
	budynki pozostałe (inne cele)	1 320,64 m ²	3,95/1 m ²	5 216,53	(inne cele)				
	x	x	x	x	grunty pozostałe	2 473,00 m ²	0,18/1 m ²	445,14	§ 1 pkt 1 uchwały ¹⁾
x	x	x	x	nieużytki	140 391,00 m ²	x	x	art. 7 ust.1 pkt 10	

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

									ustawy ² (pow. nie liczona do skutków)
	x	x	x	x	drogi gminne publiczne	1 323 720,00 m ²	x	x	art. 1b ust. 3 ustawy ²⁾ (pow. nie liczona do skutków)
Razem	Podatek			677 689,00³⁾	Zwolnienie powinno być liczone do skutków			500 858,00³⁾	x
2015	grunty pozostałe	3 789 476,00 m ²	0,19/1m ²	720 000,44	budowle	24 079 721,67	2 % wartości	481 594,43	§ 1 pkt 3 uchwały ¹⁾
	budynki pozostałe (garaże)	18,90 m ²	7,43/1m ²	140,43	budynki pozostałe (inne cele)	5 946,26 m ²	3,97/1m ²	23 606,65	§ 1 pkt 1 uchwały ¹⁾
	budynki pozostałe (inne cele)	1 263,64 m ²	3,97/1m ²	5 016,65	grunty pozostałe	2 473,00 m ²	0,19/1m ²	469,87	§ 1 pkt 1 uchwały ¹⁾
	x	x	x	x	nieużytki	141 462,00 m ²	x	x	art. 7 ust.1 pkt 10 ustawy ² (pow. nie liczona do skutków)
	x	x	x	x	drogi gminne publiczne	1 341 841,00 m ²	x	x	art. 1b ust. 3 ustawy ²⁾ (pow. nie liczona do skutków)
Razem	Podatek			725 158,00³⁾	Zwolnienie powinno być liczone do skutków			505 671,00³⁾	x

Źródło: Dane korekt deklaracji Gminy Stargard za 2013 r., 2014 r. i 2015 r., ¹⁾ uchwała Nr XXI/176/12 Rady Gminy z dnia 26 października 2012 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości, ²⁾ ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, ³⁾ kwota podatku po zaokrągleniu do pełnych zł.

**Kwoty skutków obniżenia maksymalnych stawek podatku
na podstawie korekt deklaracji na podatek od nieruchomości
za lata 2013-2015 złożonych przez
Gminę Stargard w dniu 30.11.2017 r.**

Rok	Wyszczególnienie	Podstawa	Stawki podatku za 1m ² pow. w zł		Różnica w zł (4-5)	Skutek
			maksymalne	wg uchwały RG		
1	2	3	4	5	6	7
2013	grunty pozostałe	3 657 457 m ²	0,45	0,17	0,28	1 024 087,96
	budynki pozostałe (inne cele)	1 041,04 m ²	7,66	3,91	3,75	3 903,90
Razem z 2013 r.						1 027 991,86
2014	grunty pozostałe	3 735 183,00 m ²	0,46	0,18	0,28	1 045 851,24
	budynki pozostałe (garaże)	18,90 m ²	7,73	7,40	0,33	6,24
	budynki pozostałe (inne cele)	1 320,64 m ²	7,73	3,95	3,78	4 992,02
Razem za 2014 r.						1 050 849,50
2015	grunty pozostałe	3 789 476,00 m ²	0,47	0,19	0,28	1 061 053,28
	budynki pozostałe (garaże)	18,90 m ²	7,77	7,43	0,34	6,42
	budynki pozostałe (inne cele)	1 263,64 m ²	7,77	3,97	3,80	4 801,83
Razem za 2015 r.						1 065 861,53

Źródło: dane UG Stargard oraz przepisów wykonawczych do ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych.

Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2013 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 1115 z późn. zm.): „Kwotę podstawową otrzymuje gmina, w której wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie, zwany dalej „wskaźnikiem G”, jest mniejszy niż 92% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich gmin, zwanego dalej „wskaźnikiem Gg”.

Ustalenia kontroli w dotyczące „wskaźnika G” przedstawiono poniżej:

a) wskaźnik G wg danych sprawozdania Rb-PDP i Rb-27S

Wyszczególnienie	Kwoty wg PDP
dochody podatkowe Gminy za 2014 r. (D)	15 943 230,43
liczba mieszkańców na 31.12.2014 r. (L)	12 692
wskaźnik G (D/L)	1 256,16
wskaźnik Gg	1 514,27
92% wskaźnika Gg	1 393,13
150% wskaźnika Gg	2 271,405

Źródło: Dane UG Stargard oraz załącznika do pisma Min. Fin. nr ST3.4750.132.2016

- b) wskaźnik G z uwzględnieniem danych ewidencji podatkowej (kol. 4 Tabeli 3.3.2.1.) (bez podatnika, którym była Gmina, bez kwot skutków dotyczących Gminy i bez danych korekty deklaracji na podatek od nieruchomości złożonej w dniu 30.11.2017 r.)

Wyszczególnienie	Kwoty z wg danych ewidencji podatkowej
dochody podatkowe Gminy za 2014 r. (D)	15 420 289,93
liczba mieszkańców na 31.12.2014 r. (L)	12 692
wskaźnik G (D/L)	1 214,96
wskaźnik Gg	1 514,27
92% wskaźnika Gg	1 393,13
150% wskaźnika Gg	2 271,405

Źródło: Dane UG Stargard oraz załącznika do pisma Min. Fin. nr ST3.4750.132.2016

- c) wskaźnik G z uwzględnieniem danych złożonej przez Gminę Stargard w dniu 30.11.2017 r. korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za 2014 r. (kol. 6 Tabeli 3.3.2.1.)

Wyszczególnienie	Kwoty z wg danych korekty deklaracji Gminy
dochody podatkowe Gminy za 2014 r. (D)	17 671 768,93*
liczba mieszkańców na 31.12.2014 r. (L)	12 692
wskaźnik G (D/L)	1 392,35
wskaźnik Gg	1 514,27
92% wskaźnika Gg	1 393,13
150% wskaźnika Gg	2 271,405

Źródło: Dane UG Stargard oraz załącznika do pisma Min. Fin. nr ST3.4750.132.2016, *podano z uwzględnieniem potencjalnej wpłaty przez Gminę kwoty podatku od nieruchomości wg danych korekty deklaracji za 2014 r. tj. Podatek należny do wpłaty przez Gminę w 2014 r. wynosił 677 689,00 zł oraz danych w zakresie zwiększenia skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości o kwotę 1 050 849,50 zł

Mając na uwadze dane wykazane przez Gminę Stargard w sprawozdaniu Rb-27S i Rb-PDP za 2014 r., dane ewidencji podatkowej, dane złożonej w trakcie kontroli deklaracji na podatek od nieruchomości za 2014 r. oraz jej korekty w zakresie skutków obniżenia maksymalnych stawek oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) sporządzono Tabele:

- nr 3.3.2.2a w zakresie nieprawidłowości przy naliczania subwencji w Gminie Stargard (z uwzględnieniem danych ewidencji podatkowej wg danych kol. nr 4 Tabeli 3.3.2.1.)
- nr 3.3.2.2b w zakresie nieprawidłowości przy naliczaniu subwencji w Gminie Stargard w (z uwzględnieniem korekty deklaracji na podatek od nieruchomości złożonej przez Gminę za 2014 r. w dniu 30.11.2017 r. - wg danych kol. nr 6 Tabeli 3.3.2.1.)

Według ustaleń kontroli, wynikających z Tabeli 3.3.2b, kol. 12 (przyjmując potencjalną wpłatę podatku od nieruchomości przez Gminę w 2014 r. oraz dane i wskaźniki pisma Min. Fin. o wysokości kwoty subwencji w 2016 r.), Gmina Stargard otrzymała w 2016 r. subwencję ogólną w zawyżonej wysokości o 1 313 678,00 zł.

Nieprawidłowości w zakresie naliczania subwencji w Gminie Stargard w 2016 roku
(stan wg danych ewidencji podatkowej- bez korekty deklaracji Gminy Stargard z dn. 30.11.2017 r.)

Dane ze sprawozdań jst w zakresie skontrolowanej nieprawidłowości				Kwoty wg ewidencji podatkowej w zakresie skontrolowanej nieprawidłowości				Nieprawidłowości (+), (-) ¹ wpisać właściwe kwoty			
(jst)				(powinno być wg ewidencji)				(wyniki)			
Rb-PDP za 2014 r.			Rb-27S na 2016 r.	Rb-PDP za 2014 r.			Rb-27S 2016 r.	Rb-PDP za 2014 r.			Rb-27S 2016 r. ²⁾
Skutki obniżenia górnych stawek podatków -kol. 3 PDP	Skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) – kol. 4 PDP	Skutki decyzji wydanych przez organ *podatkowy (ulgi wg Ordynacji podatkowej)- kol. 5 i 6 PDP	Subwencja ogólna	Skutki obniżenia górnych stawek podatków – kol. 3 PDP	Skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) – kol. 4 PDP	Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy (ulgi wg Ordynacji podatkowej) – kol. 5 i 6 PDP	Subwencja ogólna ²⁾	Skutki obniżenia górnych stawek podatków – kol. 3 PDP (1-5)	Skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) – kol. 4 PDP (2-6)	Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy (ulgi wg Ordynacji podatkowej) – kol. 5 PDP (3-7)	Subwencja ogólna +, - (4-8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 724 965,80	775 423,00	57 972,42	10 167 878,00 ³⁾	1 702 883,36	274 564,84	57 972,42	10 555 304,00	+22 082,44	+500 858,16	0,00	- 387 426,00
	2 558 361,22				2 035 420,62				+ 522 940,60		

Źródło: Dane ewidencyjne i sprawozdawcze UG Stargard oraz obliczenia własne. ¹ – wynik dodatni (+) oznacza wykazanie danych w zawyżonej wysokości oraz subwencję otrzymaną w zawyżonej wysokości, a wynik ujemny (-) oznacza wykazanie danych w zaniżonej wysokości oraz subwencję otrzymaną w zaniżonej wysokości, ² – kwota wyliczona wg wskaźników określonych w załączniku nr ST3.4750.4.2016 do pisma Ministra Finansów, ³⁾ wg danych załącznika nr ST3.4750.4.2016 łączna kwota rocznej subwencji wyniosła 10 157 878,00 zł zwiększenie subwencji o 10 000,00 zł nastąpiło w ciągu roku 2016.

**Nieprawidłowości w zakresie naliczania subwencji w Gminie Stargard w 2016 roku
(z uwzględnieniem korekty deklaracji na podatek od nieruchomości złożonej w dn. 30.11. 2017 r. przez Gminę za 2014 r.)**

Dane ze sprawozdań jst w zakresie skontrolowanej nieprawidłowości				Kwoty w zakresie skontrolowanej nieprawidłowości wg korekty deklaracji złożonej przez Gminę za 2014 r.				Nieprawidłowości (+), (-) ¹ wpisać właściwe kwoty			
(jst)				(wg deklaracji)				(wyniki)			
Rb-PDP za 2014 r.			Rb-27S na 2016 r.	Rb-PDP za 2014 r.			Rb-27S 2016 r. ²⁾	Rb-PDP za 2014 r.			Rb-27S 2016 r. ²⁾
Skutki obniżenia górnych stawek podatków -kol. 3 PDP	Skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) – kol. 4 PDP	Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy (ulgi wg Ordynacji podatkowej)- kol. 5 i 6 PDP	Subwencja ogólna	Skutki obniżenia górnych stawek podatków – kol. 3 PDP	Skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) – kol. 4 PDP	Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy (ulgi wg Ordynacji podatkowej) – kol. 5 i 6 PDP	Subwencja ogólna	Skutki obniżenia górnych stawek podatków – kol. 3 PDP (1-5)	Skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) – kol. 4 PDP (2-6)	Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy (ulgi wg Ordynacji podatkowej) – kol. 5 PDP (3-7)	Subwencja ogólna +, - (4-8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 724 965,80	775 423,00	57 972,42	10 167 878,00 (10 157 878,00) ²⁾	2 775 815,30	775 423,00	57 972,42	8 844 200,00	-1 050 849,50	0,00	0,00	(+1 313 678,00) ²⁾
2 558 361,22*				3 609 210,72**				- 1 050 849,50			

Źródło: Dane ewidencyjne i sprawozdawcze UG Stargard oraz obliczenia własne. ¹ – wynik dodatni (+) oznacza wykazanie danych w zawyżonej wysokości oraz subwencję otrzymaną w zawyżonej wysokości, a wynik ujemny (-) oznacza wykazanie danych w zaniżonej wysokości oraz subwencję otrzymaną w zaniżonej wysokości, ² – wg danych załącznika nr ST3.4750.4.2016 łączna kwota rocznej subwencji wyniosła 10 157 878,00 zł, zwiększenie subwencji o 10 000,00 zł nastąpiło w ciągu roku 2016; w kol. 12 w nawiasach podano kwotę różnicy 10 157 878,00 zł – 8 844 200,00 zł = 1 313 678,00 zł; * łączna kwota dochodów podatkowych wg PDP wyniosła 15 943 230,43 zł; ** łączna kwota dochodów podatkowych z uwzględnieniem potencjalnej wpłaty podatku od nieruchomości przez Gminę Stargard (wg korekty deklaracji Gminy na podatek od nieruchomości za 2014 r. z dnia 30.11.2017 r.) wyniosłaby 17 671 768,93 zł (15 943 230,43 zł dochody wg PDP + 677 689,00 zł podatek wg korekty dekl. + 1 050 849,50 zł skutki obniż górnych stawek wg korekty dekl.).

**SKUTKI FINANSOWE ZASTOSOWANYCH ULG
W PODSTAWOWYCH DOCHODACH PODATKOWYCH
w Gminie Stargard w roku 2014
(w zł)**

Podatek	Rodzaj zastosowanej ulgi	Skutki finansowe wykazane w sprawozdaniu Rb – PDP i Rb – 27S	Skutki finansowe wg ewidencji	Różnica +, - (kol. 4-3)	Podlegające wykazaniu w Rb-PDP i Rb-27S za 2014 r. ¹	Różnica +, - (kol. 3-6)
1	2	3	4	5	6	7
Podatek rolny (75616 §032,75615§ 032)	Skutki obniżenia max. stawek	515 524,88	515 524,88	0,00	515 524,88	0,00
	Skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ustawowych)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Skutki decyzji: - umorzenia zaległości podatkowych	10 575,20	10 575,20	0,00	10 575,20	0,00
	- rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności (...)	15 608,92	15 608,92	0,00	15 608,92	0,00
Razem podatek rolny		541 709,00	541 709,00	0,00	541 709,00	0,00
Podatek od nieruchomości (75616 § 031, 75615§ 031)	Skutki obniżenia max. stawek	1 086 067,60	1 063 985,16	+22 082,44	2 136 917,10	- 1 050 849,50
	Skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ustawowych)	775 423,00	274 564,84	+500 858,16	775 423,00	0,00
	Skutki decyzji: - umorzenia zaległości podatkowych	31 775,30	31 775,30	0,00	31 775,30	0,00
	- rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności (...)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem podatek od nieruchomości		1 893 265,90	1 370 325,30	+ 522 940,60	2 944 115,40	- 1 050 849,50
Podatek leśny (75616§033, 75615§ 033)	Skutki obniżenia max. stawek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ustawowych).	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Skutki decyzji - umorzenia zaległości podatkowych	13,00	13,00	0,00	13,00	0,00
	- rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności (...)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem podatek leśny		13,00	13,00	0,00	13,00	0,00
Podatek od środków	Skutki obniżenia max. stawek	123 373,32	123 373,32	0,00	123 373,32	0,00
	Skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

transportowych (75616 §034, 75615§ 034)	ustawowych):					
	Skutki decyzji:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	- umorzenia zaległości podatkowych					
	- rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podatek od środków transportowych		123 373,32	123 373,32	0,00	123 373,32	0,00
Podatek dochodowy od os. fiz. opłacany w formie karty podatkowej (75601 § 035)	Skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ustawowych):	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Skutki decyzji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	- umorzenia zaległości podatkowych					
	- rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem podatek dochodowy od os. fiz. opłacany w formie karty podatkowej		0,00			0,00	0,00
Podatek od czynności cywilnoprawnych (75615 §050)	Skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ustawowych):	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Skutki decyzji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	- umorzenia zaległości podatkowych					
	- rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem podatek od czynności cywilnoprawnych		0,00			0,00	0,00
Oplata skarbową (75618 § 041)	Skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ustawowych):	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Skutki decyzji :	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	- umorzenia zaległości podatkowych					
	- rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem opłata skarbową		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oplata eksploatacyjna (75618 § 046)	Skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ustawowych):	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Skutki decyzji :	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	- umorzenia zaległości podatkowych					
	- rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem opłata eksploatacyjna		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem		2 558 361,22	2 035 420,62	+522 940,60	3 609 210,72	-1 050 849,50

Źródło: Dane UG Stargard, ¹-skutki z uwzględnieniem danych korekty deklaracji na podatek od nieruchomości złożonej w trakcie kontroli przez Gminę Stargard za 2014 r. w dn. 30.11.2017 r.

3.4. Rzetelność i terminowość sporządzania sprawozdań o stanie środków na rachunkach bankowych

Rzetelność i terminowość sporządzania sprawozdania Rb- ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego - Gminy Stargard Szczeciński sprawdzono na koniec 2015 r. Przedmiotowe sprawozdanie zostało sporządzone w dniu 19 lutego 2016 r. oraz przesłane w tym dniu drogą elektroniczną z systemu „Bestia” do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie.

Sprawozdanie podpisane zostało przez Wójta Gminy Pana Kazimierza Szarżanowicza oraz Skarbnika Gminy Panią Bernadetę Opasinską. W przedmiotowym sprawozdaniu Rb-ST wykazano stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego w kwocie 797 862,54 zł, z tego:

- środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym w kwocie 3 928,41 zł
- środki dotacji i subwencji przekazane w grudniu na styczeń następnego roku w kwocie 516 381,00 zł.

oraz stan środków na rachunku wydatków niewygasających w kwocie 0,00 zł.

Na podstawie danych :

- konta analitycznego do konta 133, tj. 133-1 Rachunek budżetu dochody ustalono, że stan środków na rachunku bankowym Gminy Stargard wynosił 797 862,54 zł. Stan środków na rachunku bankowym 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174 wynosił 797 862,54 zł, co stwierdzono także na podstawie potwierdzenia sald na dzień 31.12.2015 r. przesłanego przez Bank Pekao S.A. I O w Stargardzie Szczecińskim ul. Czarnieckiego 16, 73-110 Stargard Szczeciński (pismo z dnia 1.01.2016 r.)
- kont analitycznych do konta 224, tj. 224- 1-75011-2010 i 224-1-80110-2010 ustalono, stan środków niewykorzystanych dotacji w 2015 r. w łącznej kwocie 3 928,41 zł z tego odpowiednio 3 927,00 zł i 1,41 zł. Kwota 1,41 zł i 3 927,00 zostały zwrócone Wojewodzie Zachodniopomorskiemu odpowiednio w dniu 8.01.2016 r. (wyc. bankowy nr 0001/2016 z dnia 6-8.01.2016 r.) oraz w dniu 29.01.2016 r. (wyc. bankowy nr 0016/2016 z dnia 29.01.2016 r.)
- wyciągu bankowego nr 0285/2015 z dnia 23.12.2015 r. ustalono, że w dniu 23.12.2015 r. na rachunek bankowy dochodów wpłynęła kwota 516 381,00 zł stanowiąca część oświatową subwencji ogólnej dla gmin na styczeń 2016 r.

Saldo konta 909-1-01 Rozliczenia m-okresowe DOCHOD sub. oświatowa na dzień 31.12.2015 r. wynosiło 516 381,00 zł (strona Ma).

Razem stan środków na rachunkach bankowych wg powyższych danych wynosił 797 862,54 zł i był zgodny z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-ST na koniec 2015 r.

3.5. Kontrola sprawozdań przez Wójta

W oparciu o sprawozdania roczne za 2015 r. jednostek wykazanych w punkcie 3.1.1. oraz odpowiednio w Tabeli 3.1.1.1 stwierdzono, że na sprawozdaniach składanych przez jednostki organizacyjne (2) była zamieszczona pieczęć o treści: „Sprawdzono pod względem formalno-prawnym” . Powyższe dotyczyło sprawozdań takich jak: sprawozdanie Rb-50 za IV kwartał 2015 r. sporządzone przez Gimnazjum Gminy Stargard w dniu 28.01.2016 r.; sprawozdanie Rb-ZN, Rb-Z, Rb-N, Rb-28S, Rb-50, Rb-27S, Rb-27ZZ za 2015 r. sporządzone

przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim. W przypadkach sprawozdań składanych przez pozostałe jednostki organizacyjne gminy (6), tj. Ośrodek Administracyjny Szkół, Szkoły Podstawowe: w Sownie, Małkocinie, Grzędzicach, Pęzinie i Strachocinie – nie stwierdzono stosownej adnotacji/pieczątki o sprawdzeniu ich pod względem formalnym i rachunkowym.

Osobą dokującą sprawdzenia pod względem formalno-prawnym była Pani Anna Wieraszko zatrudniona w Urzędzie Gminy Stargard na stanowisku Inspektora w Referacie Finansowym Urzędu Gminy Stargard, do której zakresu obowiązków należało między innymi sprawdzenie pod względem formalnym i rachunkowym sprawozdań budżetowych składanych przez jednostki organizacyjne podległe gminie.

Wyjaśnienie w tej sprawie skierowano do Pani Anny Wieraszko (akta kontroli Nr 42). Kserokopia zakresu czynności Pani Anny Wieraszko załączona została do akt kontroli Nr 1.

W złożonym wyjaśnieniu (akta kontroli Nr 42) Pani Anna Wieraszko pisze, że: *„Jednostki organizacyjne podległe gminie złożyły miesięczne sprawozdania budżetowe od początku roku do 31 grudnia 2015 r., i były dokładnie sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowym. Sprawdzono zgodność planu z budżetem, zmiany w planie i wykonanie, które zostało księgowane w programie Sigid. Następnie roczne sprawozdania budżetowe zostały porównane ze sprawozdaniami miesięcznymi, znów sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowym, jednak z uwagi na niedopatrzenie nie dopełniono obowiązku naniesienia na tych sprawozdaniach odpowiedniej pieczęci.”*

W toku kontroli ustalono, że Gmina Stargard nie skorzystała z prawa przeprowadzenia kontroli merytorycznej prawidłowości złożonych sprawozdań.

4. Inwentaryzacja

4.1. Unormowania wewnętrzne określające zasady przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji

Instrukcja przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Stargardzie Szczecińskim została wprowadzona do stosowania uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim. Ww. Instrukcja stanowiła załącznik Nr 6 do ww. uchwały.

W powyższej Instrukcji przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji określono między innymi: przedmiot, sposoby oraz terminy inwentaryzacji, tryb powoływania komisji inwentaryzacyjnej o obowiązku i odpowiedzialności karnej oraz inne ustalenia regulujące przeprowadzenie inwentaryzacji.

W załącznikach do ww. Instrukcji znajdowały się wzory pism odpowiednio: Załącznik Nr 1 - Protokół (...) z inwentaryzacji gotówki oraz druków ścisłego zarachowania w kasie, Załącznik Nr 2 – Sprawozdanie opisowe z przebiegu spisu z natury, Załącznik Nr 3 - Protokół rozliczeń wyników inwentaryzacji i dochodzeń w sprawie różnic Inwentaryzacyjnych , Załącznik Nr 4 – Oświadczenie (osoby materialnie odpowiedzialnej).

Kserokopia ww. Instrukcji przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji załączona została do akt kontroli Nr 2.

4.2. Inwentaryzacja środków pieniężnych i papierów wartościowych**4.2.1. Inwentaryzacja gotówki i innych środków pieniężnych przechowywanych w kasie**

W zakresie inwentaryzacji stanu kasy Urzędu Gminy Stargard Szczeciński kontrolą objęto rok 2015 i 2016.

- rok 2015

Zarządzeniem Nr 225/15 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie powołania komisji inwentaryzacyjnej, powołano Komisję inwentaryzacyjną do przeprowadzenia inwentaryzacji kasy w 3 osobowym składzie. Do obowiązków Komisji należało dokonanie spisu z natury wg stanu na dzień 31.12.2015 r. następujących materiałów: gotówki w kasie Urzędu Gminy, druków ścisłego zarachowania, czeków depozytowych oraz depozytów znajdujących się w kasie Urzędu Gminy.

W dniu 31.12.2015 r. Komisja inwentaryzacyjna dokonała inwentaryzacji stanu gotówki w kasie Urzędu Gminy Stargard Szczeciński oraz znajdujących się w niej depozytów i druków ścisłego zarachowania, co udokumentowane zostało Protokołem Nr 7/2015 z dnia 31.12.2015 r.

W wyniku przeprowadzonej przez Komisję inwentaryzacji:

- nie stwierdzono gotówki w kasie
- stan druków ścisłego zarachowania oraz depozytów przechowywanych w kasie był zgodny z prowadzoną ewidencją

Na podstawie danych konta 101 Kasa ustalono, że na dzień 31.12.2015 r. wykazywało saldo – 0,00 zł (Wn i Ma).

Ustalenia kontroli w przedmiotowym zakresie przedstawiono w Tabeli 4.2.1.1 znajdującej się poniżej.

Tabela 4.2.1.1.

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH INWENTARYZACJA
w Urzędzie Gminy Stargard Szczeciński
na dzień 31.12.2015 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Środki pieniężne			Metoda przeprowadzenia inwentaryzacji
		wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2015r.	objętych inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12.2015r.	Różnica (3 - 4)	
1	2	3	4	5	6
1.	Środki pieniężne przechowywane w kasie ogółem, w tym:	0,00	0,00	0,00	Spis z natury
1.1.	Gotówka	0,00	0,00	0,00	Spis z natury
1.2.	Inne środki pieniężne ogółem, w tym:	-	-	-	Spis z natury
	-	-	-	-	
	-	-	-	-	
1.2.1	Depozyty	-	-	-	Spis z natury
2.	Inne ogółem (np. znaki opłaty sądowej)	-	-	-	Spis z natury

Źródło: Dane UG Stargard.

- Rok 2016

Zarządzeniem Nr 218/15 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie powołania komisji inwentaryzacyjnej, powołano Komisję inwentaryzacyjną do przeprowadzenia inwentaryzacji kasy w 3 osobowym składzie. Do obowiązków Komisji należało dokonanie spisu z natury wg stanu na dzień 31.12.2016 r. następujących materiałów: gotówki w kasie Urzędu Gminy, druków ścisłego zarachowania, czeków depozytowych oraz depozytów znajdujących się w kasie Urzędu Gminy.

W dniu 30.12.2016 r. Komisja inwentaryzacyjna dokonała inwentaryzacji stanu gotówki w kasie Urzędu Gminy Stargard Szczeciński oraz znajdujących się w niej depozytów i druków ścisłego zarachowania, co udokumentowane zostało Protokołem Nr 17/2016 z dnia 30.12.2016 r.

Na dzień 31.12.2016 r. przypadała sobota, w związku z powyższym inwentaryzację przeprowadzono na ostatni dzień roboczy roku 2016.

W wyniku przeprowadzonej przez Komisję inwentaryzacji:

- nie stwierdzono gotówki w kasie
- stan druków ścisłego zarachowania oraz depozytów przechowywanych w kasie był zgodny z prowadzoną ewidencją

Na podstawie danych konta 101 Kasa ustalono, że na dzień 31.12.2016 r. wykazywało saldo – 0,00 zł (Wn i Ma).

Ustalenia kontroli w przedmiotowym zakresie przedstawiono w Tabeli 4.2.1.1a znajdującej się poniżej.

Tabela 4.2.1.1.a

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH INWENTARYZACJA
w Urzędzie Gminy Stargard
na dzień 31.12.2016 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Środki pieniężne			Metoda przeprowadzenia inwentaryzacji
		wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2016r.	objętych inwentaryzacją wg stanu na dzień 30.12.2016r.	Różnica (3 - 4)	
1	2	3	4	5	6
1.	Środki pieniężne przechowywane w kasie ogółem, w tym:	0,00	0,00	0,00	Spis z natury
1.1.	Gotówka	0,00	0,00	0,00	Spis z natury
1.2.	Inne środki pieniężne ogółem, w tym:	-	-	-	Spis z natury
	-	-	-	-	
1.2.1	Depozyty	-	-	-	Spis z natury
2.	Inne ogółem (np. znaki opłaty sądowej)	-	-	-	Spis z natury

Źródło: Dane UG Stargard.

Ponadto w przedmiotowym zakresie kontrolę poszerzono o rok 2013.

1) *Inwentaryzacja środków pieniężnych (kasy) na dzień 31.12.2013 r.*

W toku kontroli ustalono, że zarządzeniem Nr 273/13 Wójta Gminy z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie powołania komisji inwentaryzacyjnej, powołano komisję inwentaryzacyjną do przeprowadzenia inwentaryzacji kasy Urzędu Gminy w 3 osobowym składzie. Komisja miała dokonać spisu z natury wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. następujących materiałów: gotówki w kasie Urzędu Gmin, druków ścisłego zarachowania, czeków depozytowych i depozytów znajdujących się w kasie.

Z przeprowadzonych czynności inwentaryzacyjnych sporządzono Protokół Nr 3/2013 z inwentaryzacji gotówki oraz druków ścisłego zarachowania w kasie. W ww. protokole stwierdzono stan środków w kasie Urzędu Gminy 500,00 zł.

Wg danych ewidencyjnych konta 101Kasa stan kasy na 31.12.2013 r. wynosił 0,00 zł - wydruk z dnia 24.06.2015 r. Na ww. wydruku z dnia 24.06.2015 r. nie było danych bilansu otwarcia. Natomiast na wydruku z dnia 4.12.2017 r. stwierdzono dane bilansu otwarcia. W związku z powyższym stwierdza się, że do dnia wydruku 24.06.2015 r. księgi rachunkowe nie zostały zamknięte. Na podstawie danych ewidencyjnych konta 101Kasa stan kasy na dzień 31.12.2013 r.(wydruk z dnia 4.12.2017 r. z BO) wynosił 500,00 zł.

Wydruk z ewidencji na dzień 31.12.2013 r. z dnia 4.12.2017 r. oraz kserokopia wydruku z ewidencji wg stanu na dzień 31.12.2013 r. z dnia 24.06.2015 r. załączono do akt kontroli Nr 45). Stan druków ścisłego zarachowania wg danych ww. protokołu zgodny był z danymi prowadzonej ewidencji druków. Ustalenia kontroli przedstawiono poniżej w Tabeli nr 1.2013

Tabela 1.2013

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH INWENTARYZACJA
w Urzędzie Gminy Stargard Szczeciński
na dzień 31.12.2013r.

Lp.	Wyszczególnienie	ŚRODKI PIENIĘŻNE			
		Stan wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2013 r.	Objęte inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12.2013r.	Różnica (3-4)	Metoda inwentaryzacji
1	2	3	4	5	6
1.	Środki pieniężne przechowywane w kasie ogółem, w tym:	0,00 ¹⁾ (500,00) ²⁾	500,00	500,00 ¹⁾ (0,00) ²⁾	Spis z natury
1.1.	Gotówka	0,00	500,00	500,00	Spis z natury
1.2.	Inne środki pieniężne	0,00	0,00	0,00	Spis z natury
1.2.1	Depozyty	0,00	0,00	0,00	Spis z natury
2.	Inne ogółem (znaki opłaty sądowej)	-	-	-	
OGÓLEM		0,00 ¹⁾ (500,00) ²⁾	500,00	500,00 ¹⁾ (0,00) ²⁾	

Źródło: Dane ewidencyjne Urzędu Gminy Stargard.

1) wg danych wydruku obrotów i sald kont syntetycznych organu i urzędu za 2013 na 31.12.2013 r. rok z dnia 24.06.2015r.,

2) wg stanu konta 101 na 31.12.2013 r. wydruk z dnia 4.12.2017 r.

4.2.2. Inwentaryzacja środków pieniężnych na rachunkach bankowych

Kontrolą objęto rok 2016 i 2015. Zakres przeprowadzonej inwentaryzacji wykazano w:

- a) Tabeli 4.2.2.1. - w odniesieniu do budżetu Gminy Stargard oraz w Tabeli 4.2.2.2. w odniesieniu do Urzędu Gminy Stargard za 2016 r.
- b) Tabeli 4.2.2.1a - w odniesieniu do budżetu Gminy Stargard Szczeciński oraz w Tabeli 4.2.2.2a w odniesieniu do Urzędu Gminy Stargard za 2015 r.

Metodę dokonywania inwentaryzacji środków pieniężnych na rachunkach bankowych określono w rozdz. IV pkt 13 Instrukcji przeprowadzania i rozliczania Inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Stargardzie Szczecińskim. Zgodnie z ustaleniami ww. Instrukcji inwentaryzacja środków pieniężnych na rachunkach bankowych oraz innych należności i zobowiązań podlegała na pisemnym uzgodnieniu ich stanów ewidencyjnych z kontrahentami i ujęciu w księgach rezultatów uzgodnienia.

Rok 2016

1) Inwentaryzacja środków pieniężnych na rachunkach bankowych Gminy Stargard

Tabela 4.2.2.1.

**ŚRODKI PIENIĘŻNE NA RACHUNKACH BANKOWYCH
Gminy Stargard (budżetu) I ICH INWENTARYZACJA na dzień 31.12.2016**

L.p.	Wyszczególnienie	Środki pieniężne			Metoda przeprowadzenia inwentaryzacji
		wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2016r.	objętych inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12. 2016r.	Różnica (3 - 4)	
1	2	3	4	5	6
1.	Środki pieniężne na rachunkach bankowych ogółem, w tym:	14 545 949,47	14 545 949,47	0,00	Powierdzenie salda
1.1.	Rachunek bieżący budżetu (konto 133)	2 673 949,47	2 673 949,47	0,00	Powierdzenie salda
1.2.	Kredyty bankowe (konto 134) ogółem, w tym:	11 872 000,00	11 872 000 ,00	0,00	Powierdzenie salda
1.2.1	Umowa kredytowa 27/IZCK/2010 z Bankiem Pekao S.A.	5 760 000,00	5 760 000,00	0,00	Powierdzenie salda
1.2.2.	Umowa kredytowa 682/11 z ING Bank Śląski S.A.	6 112 000,00	6 112 000,00	0,00	Powierdzenie salda
1.2.3.				
1.3.	Inne rachunki bankowe	-	-	-	
2.	Inne środki pieniężne ogółem, w tym: (konto 140)	0,00	0,00	0,00	Weryfikacja salda

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

2.1.1.	-	-	-	
2.1.2.	-	-	-	
OGÓLEM ŚRODKI PIENIĘŻNE NA RACHUNKACH BANKOWYCH (1 + 2)		14 545 949,47	14 545 949,47	0,00	x

Źródło: Dane UG Stargard Szczeciński

2) Inwentaryzacja środków pieniężnych na rachunkach Urzędu Gminy Stargard

Tabela 4.2.2.2

**ŚRODKI PIENIĘŻNE NA RACHUNKACH BANKOWYCH
w Urzędzie Gminy Stargard I ICH INWENTARYZACJA
na dzień 31.12.2016.**

L.p.	Wyszczególnienie	Środki pieniężne			Metoda przeprowadzenia inwentaryzacji
		wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2016.	objętych inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12.2016r.	Różnica (3 - 4)	
1	2	3	4	5	6
1.	Rachunek bieżący jednostki budżetowej (Urząd)	0,00	0,00	0,00	Potwierdzenie salda
2.	Rachunki bieżące jednostek budżetowych	-	-	-	-
3.	Inne rachunki bankowe Urzędu ogółem, w tym:	31 679,70	31 679,70	0,00	Potwierdzenie salda
3.1.	Sumy depozytowe	20 563,16	20 563,16	0,00	Potwierdzenie salda
3.2.	ZFŚS	11 116,54	11 116,54	0,00	Potwierdzenie salda
3.3.	Inne	-	-	-	-
4.	Środki pieniężne na rachunkach bankowych ogółem (1-3)	31 679,70	31 679,70	0,00	
5.	Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne ogółem , w tym: (konto 140)	0,00	0,00	0,00	Weryfikacja kont (brak udokumentowania)
5.1.	-	-	-	
5.2.	-	-	-	

Źródło: Dane UG Stargard Szczeciński

Stan środków na rachunkach bankowych wynikający z potwierdzeń sald przesłanych przez banki na dzień 31.12.2016 r.:

- a) zgodny był ze stanem wynikającym z prowadzonej ewidencji konta syntetycznego 133 Rachunek budżetu.

Ustalenia dotyczące prowadzenia kont analitycznych do konta 133 przedstawiono poniżej w treści protokołu.

- b) zgodny był ze stanem prowadzonej ewidencji konta 134 Kredyty bankowe oraz kontami analitycznymi prowadzonymi do tego konta tj.

– saldo strony Ma konta analitycznego 134-3-02 dla kredytu zaciągniętego w banku Pekao S.A. (saldo 5 760 000,00 zł)

– saldo strony Ma konta analitycznego 134-4-01 dla kredytu zaciągniętego w ING Bank Śląski S.A. (6 112 000,00 zł)

Ponadto salda kont budżetu i jednostki takie jak: 133, 134, 135, 139 i 130 zostały zinwentaryzowane wg stanu na dzień 31.12.2016 r. w dniu 20.03.2017 r., co udokumentowane zostało w sporządzony Protokole weryfikacji salda odpowiednio konta 133, 134, 135 i 139.

Weryfikacji dokonał zespół weryfikacyjny złożony z pracowników Referatu Finansowego (Pani Ewa Książko – Inspektor ds. ewidencji wydatków; Pani Iwona Rokita-Michalak – Inspektor ds. ewidencji księgowej środków– trwałych i Funduszu sołeckiego oraz Pani Kazimiera Masłowska – Inspektor ds. płac i dochodów podatkowych).

Z treści protokołów wynika, że salda ww. kont są realne i prawidłowo ustalone.

Poprzednia inwentaryzacja przeprowadzona była w 2015 r. Ustalenia kontroli przedstawiono poniżej.

Z danych powyżej tabeli 4.2.2.2 oraz na podstawie okazanych dokumentów ustalono, że saldo konta 140 wyniosło 0,00 zł – nie było udokumentowania przeprowadzenia inwentaryzacji.

Rok 2015

1) Inwentaryzacja środków pieniężnych na rachunkach bankowych Gminy Stargard

Tabela 4.2.2.1a

**ŚRODKI PIENIĘŻNE NA RACHUNKACH BANKOWYCH
Gminy Stargard (budżetu) I ICH INWENTARYZACJA na dzień 31.12.2015**

L.p.	Wyszczególnienie	Środki pieniężne			Metoda przeprowadzenia inwentaryzacji
		wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2015r.	objętych inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12. 2015r.	Różnica (3 - 4)	
1	2	3	4	5	6
1.	Środki pieniężne na rachunkach bankowych ogółem, w tym:	14 609 862,54	14 609 862,54	0,00	Potwierdzenie salda
1.1.	Rachunek bieżący budżetu (konto 133)	797 862,54	797 862,54	0,00	Potwierdzenie salda

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

1.2.	Kredyty bankowe (konto134) ogółem, w tym:	13 812 000,00	13 812 000,00	0,00	Potwierdzenie salda
1.2.1	Umowa kredytowa 27/IZCK/2010 z Bankiem Pekao S.A.	7 200 000,00	7 200 000,00	0,00	Potwierdzenie salda
1.2.2.	Umowa kredytowa 682/11 z ING Bank Śląski S.A.	6 612 000,00	6 612 000,00	0,00	Potwierdzenie salda
1.3.	Inne rachunki bankowe	-	-	-	
2.	Inne środki pieniężne ogółem, w tym: (konto 140)	0,00	0,00	0,00	Weryfikacja salda
2.1.1.				
2.1.2.				
OGÓŁEM ŚRODKI PIENIĘŻNE NA RACHUNKACH BANKOWYCH (1 + 2)		14 609 862,54	14 609 862,54	0,00	X

3) Inwentaryzacja środków pieniężnych na rachunkach Urzędu Gminy Stargard

Tabela 4.2.2.a

ŚRODKI PIENIĘŻNE NA RACHUNKACH BANKOWYCH
w Urzędzie Gminy Stargard Szczeciński I ICH INWENTARYZACJA
na dzień 31.12.2015 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Środki pieniężne			Metoda przeprowadzenia inwentaryzacji
		wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2015r.	objętych inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12.2015r.	Różnica (3 - 4)	
1	2	3	4	5	6
1.	Rachunek bieżący jednostki budżetowej (Urząd)	0,00*	0,00*	0,00*	Potwierdzenie salda
2.	Rachunki bieżące jednostek budżetowych	-	-	-	-
3.	Inne rachunki bankowe Urzędu ogółem, w tym:	5 144,58	5 144,58	0,00	
3.1.	Sumy depozytowe	964,70	964,70	0,00	Potwierdzenie salda
3.2.	ZFŚS	4 179,88	4 179,88	0,00	Potwierdzenie salda
3.3.	Inne ...	-	-	-	-

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

4.	Środki pieniężne na rachunkach bankowych ogółem (1-3)	5 144,58	5 144,58	0,00	-
5.	Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne (konto 140) ogółem , w tym:	0,00	0,00	0,00	Weryfikacja kont (brak udokumentowania).
5.1.	-	-	-	-
5.2.	-	-	-	-

Źródło: Dane UG Stargard, *wyjaśnienie w treści protokołu.

Stan środków na rachunkach bankowych wynikający z potwierdzeń sald przesłanych przez banki na dzień 31.12.2015 r.:

- c) zgodny był ze stanem wynikającym z prowadzonej ewidencji konta syntetycznego 133 Rachunek budżetu.

Ustalenia dotyczące prowadzenia kont analitycznych do konta 133 przedstawiono poniżej w treści protokołu.

- d) zgodny był ze stanem prowadzonej ewidencji konta 134 Kredyty bankowe oraz kontami analitycznymi prowadzonymi do tego konta tj.:

- saldo strony Ma konta analitycznego 134-3-02 dla kredytu zaciągniętego w banku Pekao S.A. (saldo 7 200 000,00 zł)
- saldo strony Ma konta analitycznego 134-4-01 dla kredytu zaciągniętego w ING Bank Śląski S.A.(saldo 6 612 000,00 zł)

Ponadto konto 133, 134, 135, 139 zostały zinwentaryzowane wg stanu na dzień 31.12.2015 r. w dniu 20.04.2016 r., co udokumentowane zostało w sporządzonym Protokole weryfikacji salda odpowiednio konta 133, 134, 135 i 139. Weryfikacji dokonał zespół weryfikacyjny złożony z pracowników Referatu Finansowego (Pani Ewa Książko – Inspektor ds. ewidencji wydatków; Pani Iwona Rokita-Michalak – Inspektor ds. ewidencji księgowej środków– trwałych i Funduszu soleckiego oraz Pani Magdalena Stępień – Inspektor ds. dochodów).

Z treści protokołów wynika, że salda ww. kont są realne i prawidłowo ustalone.

W powyższych Tabelach dla środków pieniężnych na rachunkach bankowych dla Urzędu Gminy wykazano stan środków na następujących rachunków bankowych prowadzonych przez Bank Pekao S.A. w Stargardzie Szczecińskim:

- nr 42 1240 3901 1111 0000 4216 5187 (sumy depozytowe- konto 139)
- nr 65 1240 3901 1111 0000 4216 5161 (ZFŚS-konto 135)

*W związku z prowadzeniem w 2015 r. jednego rachunku bankowego dla Urzędu Gminy (jednostka) i budżetu (organ) nr 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174 stan środków na rachunku bankowym w Tabeli 4.2.2.1a wykazano stan rachunku bankowego nr 73 1240 3927 1111 0010 6546 2286 (wydatki UG)

W toku kontroli ustalono, że konto syntetyczne 133 Rachunek budżetu wykazywało saldo strony Wn odpowiednio:

- na dzień 31.12.2016 r. w kwocie 2 673 949,47 zł
- na dzień 31.12.2015 r. w kwocie 797 862,54 zł

W 2016 r. do konta 133 Rachunek budżetu utworzono następujące konta analityczne:

Lp.	Konto analityczne	Nazwa konta	Saldo na dzień 31.12.2016 r.	
			Wn	Ma
1	2	3	4	5
1.	133-0	Rach. budz. K-to do przeks. sald	42 281 377,39	0,00
2.	133-01-01	R-ek budżetu jst-dochody	2 674 249,47	0,00
3.	133-01-02	R-ek budżetu jst – wydatki	0,00	14 161 501,73
4.	133-01-07	R-ek budż. jst-rozch.tyt. kredyt	0,00	1 940 000,00
5.	133-01-08	R-ek budż. jst-mylne pobr i uzn.	29 136,28	0,00
6.	133-02-01	R-ek budżetu –j.b.GOPS – dochody	79 067,29	0,00
7.	133-02-02	R-ek budżetu-j.b.GOPS- wydatki	0,00	14 988 69,96
8.	133-03-01	R-ek budżetu-j.b.OAS-dochody	395 294,43	0,00
9.	133-03-02	R-ek budżetu-j.b. OAS-wydatki	0,00	9 949 070,60
10.	133-04-01	R-ek budżetu –j.b.Gimnaz.-doch.	14 143,00	0,00
11.	133-04-02	R-ek budżetu –j.b.Gimnaz-wydatki	0,00	1 760 048,10
12.	133-1	Rachunek budżetu dochody	0,00	0,00
Razem			45 473 267,86	42 799 318,39
Persaldo			2 673 949,47	

Źródło: Dane UG Stargard.

Stan środków na rachunku bankowym nr 73 1240 3927 1111 0010 6546 2286 wynosił 2 673 949,47 zł. Kwota 2 673 949,47 zł wynikała z ewidencji (konto 133) z persalda (saldo strony Wn – saldo strony Ma). Ponadto utworzone konta analityczne dotyczyły uszczegółowienia rodzajów operacji dokonywanych na tym koncie np. przekazanie środków na wydatki jednostkom organizacyjnym, przekazanie środków przez jednostki (GOPS, OAS, Gimnazjum).

Zgodnie z zasadami prowadzenia kont ksiąg pomocniczych określonymi zakładowym planem kont dla budżetu Gminy Stargard Szczeciński wprowadzonym do stosowania uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim (z późn. zm.) wg których cyt.: „Ewidencja szczegółowa do konta 133 prowadzona będzie w ramach konta syntetycznego z podziałem na:

- rachunek budżetu dochody
- rachunek budżetu wydatki,
- rachunek lokat terminowych z podziałem na lokaty overnight, negocjowane i terminowe,
- rachunki dochodów i wydatków projektów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, z wyodrębnieniem kont dla projektów realizowanych z rachunku budżetu oraz projektów realizowanych z odrębnych rachunków bankowych.

Konta analityczne tworzy się oddzielnie dla każdego projektu w ramach poszczególnych funduszy europejskich z podziałem na konta dochodów i wydatków. Dla kont wydatków poszczególnych projektów wyodrębnia się wydatki finansowane z

funduszy pomocowych oraz ze środków własnych gminy z dalszym podziałem, jeżeli umowa o dofinansowanie tego wymaga.”

Zgodnie z opisem kont dla konta 133 wynikającym z załącznika Nr 2 Plan kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 20013 r., poz. 289 z późn.zm.) „Konto 133 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na bankowych rachunkach budżetu. Zapisy na koncie 133 są dokonywane wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem. W razie stwierdzenia błędu w dokumencie bankowym sumy księguje się zgodnie z wyciągiem, natomiast różnicę wynikającą z błędu odnosi się na konto 240, jako "sumy do wyjaśnienia". Różnicę tę wyksięgowuje się na podstawie dokumentu bankowego zawierającego sprostowanie błędu.

Na stronie Wn konta 133 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu, w tym również spłaty dotyczące kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu, oraz wpływy kredytów przelanych przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134. Na stronie Ma konta 133 ujmuje się wypłaty z rachunku budżetu, w tym również wypłaty dokonane w ramach kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu (saldo kredytowe konta 133), oraz wypłaty z tytułu spłaty kredytu przelanego przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134. Na koncie 133 ujmuje się również lokaty dokonywane ze środków rachunku budżetu. Konto 133 może wykazywać saldo Wn lub saldo Ma.”

Nadmienia się, że ewidencja analityczna konta 133 wykazywała na dzień 31.12.2016 r. saldo 45 473 267,86 zł, a strony Ma 42 799 318,39 zł. Ustalona kwota stanu środków na rachunku bankowym konta syntetycznego wynikała z persalda.

Ponadto zarówno w 2015 jak i 2016 r. funkcjonowało konto 133-0 Rachunek budż. do przek. sald., które służyło do przeksięgowania sald.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyła Pani Bernadeta Opasińska – Skarbnik Gminy (akta kontroli Nr 41). Treść wyjaśnienia była cytowana na poprzednich stronach niniejszego protokołu kontroli.

Do akt kontroli Nr 41 załączono szczegółowe wydruki z konta 133 za 2015 i 2016 r.

W 2015 r. do konta 133 Rachunek budżetu utworzono następujące konta analityczne:

Lp.	Konto alaniczne	Nazwa konta	Saldo na dzień 31.12.2015	
			Wn	Ma
1	2	3	4	5
1	133-0	Rach. budżetu. k-to przek. sald	32 853 187,71	0,00
2	133-1	Rachunek budżetu-dochody	797 862,54	0,00
3	133-2	Rachunek budżetu-wydatki	0,00	32 192 794,99
4	133-3-2	Rach. budż.-lokata overnight	0,00	0,00
5	1334-4-4-P26-W1	R-K budż. POMOST WIRRZCLAD-śrUE	p' ¹ [0,00	72 791,09
6	133-4-4-P26-W2	R-K budż. POMOST WIRRZCLAD-śrKR	0,00	39 125,21
7	133-4-4-P28-W1	R-Kbudż. INFR. TURYST. LipNIKśUE	0,00	22 350,57
8	133-4-4-P28-W2	R-Kbudżet. INFR. TURYST. LipNIKśKR	0,00	25 920,24
9	133-4-5-P14-W2	R-Kbudżet. ŚWIETL.STRUMIANY. śr. Kr	0,00	136 885,47
10	133-6-4-P05-ŚR	R-k Pr.OCHR.WÓD. J.M.-Śr. na wyd	54 067,59	0,00
11	133-6-4-P05-W2	R-k.Pr.OCHR.WÓD.J.M.-Wyd.Wspól	0,00	54 067,59
12	133-6-5-P14-ŚR	R-k.Pr.Św.STRUMIANY-Śr. na wyd.	0,00	0,00
13	133-6-5-P14-W1	R-k.Pr.ŚWIETL. STRUMIANY-WYD.UE	0,00	255 852,90

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

14	133-6-5-P14-W2	R-k.Pr.ŚWIETL. STRUMIANY-WYD.KR	0,00	107 467,24
15	133-8	RACH. POMOCN.BURŻETU-MANDATY	0,00	0,00
Razem			797 862,54	0,00

Źródło: UG Stargard

Saldo kont analitycznych do konta 133 na dzień 31.12.2015 r. było zgodne z potwierdzeniem sald przesłanym przez Bank Pekao S.A., tj. saldo z rachunku bankowego 05 12403901 1111 0000 4216 5174 Dochody UG. Nadmieniam się, że 2015 r. dla budżetu Gminy i dla Urzędu Gminy prowadzono jeden rachunek bankowy nr 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174.

Na podstawie danych ewidencyjnych konta 140 Krótkoterminowe aktywa finansowe, wg stanu na dzień 31.12.2015 r i 21.12.2016 r. ustalono, że salda tego konta wykazywały stan 0,00 zł.

W przedmiotowym zakresie kontrolę poszerzono o rok 2013. Ustalenia kontroli przedstawiono poniżej w:

- ✓ Tabeli Nr UG.2.2013 - w odniesieniu do środków pieniężnych na rachunkach bankowych Urzędu Gminy Stargard Szczeciński na dzień 31.12.2013 r.
- ✓ Tabeli Nr B.2.2013 - w odniesieniu do środków pieniężnych na rachunkach bankowych Gminy Stargard Szczeciński na dzień 31.12.2013 r.

Tabela UG.2.2013

**ŚRODKI PIENIĘŻNE NA RACHUNKACH BANKOWYCH I ICH INWENTARYZACJA
w Urzędzie Gminy w Stargardzie na dzień 31.12.2013r.**

Lp.	Wyszczególnienie	ŚRODKI PIENIĘŻNE			
		Stan wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2013r.	Objęte inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12.2013r.	Różnica (3-4)	Metoda inwentaryzacji
1	2	3	4	5	6
1.	Rachunek bieżący jednostki budżetowej (Urząd) K-to 130	6 573,04 ¹⁾ Ma 0,00 ³⁾ Wn i Ma	-	6 573,04 ¹⁾ 0,00 ³⁾	brak
2.	Rachunki bieżące jednostek budżetowych	-	-	-	brak
3.	Inne rachunki bankowe Urzędu ogółem, w tym:	10 810,48 Ma ¹⁾ 6 076,42 ³⁾	-	10 810,48 ¹⁾ 6 076,42 ³⁾	brak
3.1.	Sumy depozytowe (k-to 139)	10 810,48 ¹⁾ Ma 4 137,50 ³⁾ Wn	-	10 810,48 ¹⁾ 4 137,50 ³⁾	brak
3.2.	ZFŚS (k-to 135-1) ²⁾	973 218,10 ²⁾ 1 938,92 ³⁾ Wn	-	973 218,10 ²⁾ 1 938,92 ³⁾	brak
4.	Środki pieniężne na rachunkach bankowych ogółem (1-3)	17 383,52 ¹⁾ 6 076,42 ³⁾	-	17 383,52 6 076,42 ³⁾	

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

5.	Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne ogółem, w tym: (k-to 140)	42 493,42 Ma ¹⁾	-	42 493,42 ¹⁾	brak
5.1.	Środki pieniężne w drodze (k-to 141)	0,00 ¹⁾	-	0,00 ¹⁾	brak danych

Źródło: Dane UG w Stargardzie, 1) wg danych wydruku obrotów i sald kont syntetycznych organu i urzędu za 2013 rok z dnia 24.06.2015r. (bez BO) 2) brak możliwości ustalenia salda dla urzędu (wydruk danych bez podziału na organ i urząd) saldo konta 135 dla organu i jednostki wynosiło 973 218,10 zł (Wn) nie wliczono do sumy w poz. 4 ww. Tabeli ; 3) podano wg danych ewidencji księgowej – wydruk z dn. 4.12.2017 r.

TabelaB.2.2013

ŚRODKI PIENIĘŻNE NA RACHUNKACH BANKOWYCH I ICH INWENTARYZACJA
Gminy Stargard (budżetu) na dzień 31.12.2013r..

Lp.	Wyszczególnienie	ŚRODKI PIENIĘŻNE					Metoda inwentaryzacji
		Stan wg ewidencji na dzień 31.12.2013r. ¹⁾	Stan wg ewidencji na dzień 31.12.2013 r. ²⁾	Objęte inwentaryz. wg stanu na dzień 31.12.2013r.	Różnica 3-4 (4-5)		
1	2	3	4	5	6	7	
1.	Środki pieniężne na rachunkach bankowych w tym:	385 427,61 Wn	403 990,44 Wn	0,00	385 427,61 Wn (403 990,44Wn)²⁾	brak	
1.1.	Rachunek bieżący budżetu (k-to 133)	385 427,61 Wn	403 990,44 Wn	0,00	385 427,61 Wn (403 990,44Ma)	brak	
Razem środki na rachunku bieżącym		385 427,61	403 990,44	0,00	x		
2.	Kredyty bankowe (k-to 134) ogółem, w tym:	1 905 000,00 Wn (spłaty kredytu)	16 044 000,00 Ma (zadłużenie z tyt. kredytów)	0,00	1 905 000,00 Wn (16 044 000,00 Ma)	brak	
2.2.1.	<i>Kredyt w PEKAO S.A (k-to anal. 134-3-01)</i>	brak danych	700 000,00	-	(700 000,00)	<i>brak</i>	
3.2.2	<i>Kredyt w PEKAO S.A (k-to anal. 134-3-02)</i>	brak danych	7 920 000,00	-	(7 920 000,00)	<i>brak</i>	
2.2.3	<i>Kredyt w ING B.Śląski (k-to anal. 134-4-01)</i>	brak danych	7 424 000,00	-	(7 424 000,00)	<i>brak</i>	
3.	Rachunek środków na niewygasające wydatki (k-to 135) ³⁾	973 218,10 ³⁾ Wn	972 430,27 Wn	-	(972 430,27Wn)	<i>brak</i>	
4.	Inne środki pieniężne ogółem, w tym: (k-to 140)	42 493,42 Ma	0,00	0,00	42 493,42 Ma (0,00)	brak	
4.1.	Środki pieniężne w drodze (k-to 140)	42 493,42 Ma	0,00	0,00	42 493,42 Ma (0,00)	brak	
OGÓLEM		2 290 427,61 Wn 42 493,42 Ma	1 376 420,71 Wn 16 044 000,00 Ma	0,00	2 290 427,61 Wn 42 493,42 Ma (1 376 420,71 Wn 16 044 000,00 Ma)		

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

--	--	--	--	--	--

Zródło: Dane UG w Stargardzie Szczecińskim, ¹⁾w kol. nr 3 podano dane na dzień 31.12.2013 r. wg wydruku z dnia 24.06.2015 r. (bez BO)
²⁾w kol. nr 4 podano dane wg stanu na dzień 31.12.2013 r. wg wydruku z dnia 4.12.2017 r. oraz dane wg tego wydruku wykazano w kol. nr 6 w nawiasach, ³⁾ brak możliwości ustalenia salda dla organu (wydruk danych jest bez podziału na organ i urząd) saldo konta 135 dla organu i jednostki wynosiło 973 218,10 zł (Wn) nie wliczono do poz. ogółem w kol. nr 3.

Ustalenia w kwestii środków na rachunkach bankowych Urzędu Gminy na koniec roku 2013

Kontrolującemu nie okazano dokumentów dotyczących przeprowadzenia inwentaryzacji środków zgromadzonych na rachunkach bankowych wynikających z kont 130, 135, 139 oraz 140 i 141. Nie okazano potwierdzeń sald z rachunku bieżącego (prowadzony razem z rachunkiem budżetu), z rachunku ZFŚF i sum depozytowych oraz danych wynikających z kont 140 i 141, co potwierdza fakt, że inwentaryzacja stanu środków na rachunkach bankowych według stanu na koniec roku obrotowego 2013 nie została przeprowadzona.

Do ustalenia faktycznego stanu środków na rachunkach bankowych przyjęto wartości na podstawie wydruku z dnia 4.12.2017 r. Stan środków na rachunkach bankowych wynosił (wg danych Tabeli UG.2.2013) wynosił **6 076,42 zł**.

Jak wykazano w treści protokołu kontroli księgi rachunkowe kontrolowanej jednostki za 2013 r. nie zostały zamknięte w terminie określonym w art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) zgodnie z którym ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki kontynuującej działalność powinno nastąpić najpóźniej w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy.

Przedstawione w Tabeli UG.2.2013 różne salda ww. kont na dzień 31.12.2013 r. według wydruków z dnia 24.06.2015 r. (bez BO) i z dnia 4.12.2017 r. (podane w nawiasach w przedmiotowej Tabeli) świadczą o niezamknięciu ksiąg rachunkowych w ww. terminie 15 dni od dnia 27 czerwca 2014 r., w którym Rada Gminy Stargard Szczeciński podjęła uchwałę Nr XL/337/14 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2013 rok.

Oświadczenie w sprawie zamknięcia ksiąg rachunkowych w latach 2012- 2016 złożyła Pani Bernadeta Opasińska (akta kontroli Nr 47).

Ze złożonego oświadczenia wynika, że księgi rachunkowe budżetu i Urzędu Gminy Stargard za rok 2012 i 2013 zostały zamknięte w okresie pomiędzy 5 stycznia 2016 r., a 20 lutego 2016 r., za rok 2014 zostały zamknięte w dniu 14 kwietnia 2016 r., za rok 2015 zostały zamknięte w dniu 25 kwietnia 2016 r. oraz za rok 2016 zostały zamknięte w dniu 31 marca 2017 r.

Ustalenia w kwestii środków na rachunkach bankowych Gminy na koniec roku 2013

Kontrolującemu nie okazano dokumentów świadczących o przeprowadzonej inwentaryzacji środków zgromadzonych na rachunku bieżącym budżetu (konto 133) oraz inwentaryzacji zobowiązań z tytułu kredytów bankowych (konto 134), inwentaryzacji rachunku środków na niewygasające wydatki (konto 135), co oznacza że inwentaryzacja nie została przeprowadzona.

Jak wynika z ustaleń kontroli zawartych powyżej księgi rachunkowe nie zostały zamknięte, wobec powyższego do ustaleń wielkości kwot podlegających inwentaryzacji przyjęto dane na 31.12.2013 r. wg wydruku z dnia 4.12.2017 r.

Inwentaryzacją nie objęto:

- ✓ środków zgromadzonych na rachunkach bankowych w łącznej wysokości **1 376 420,71 zł** (saldo Wn konta 133 w kwocie 403 990,44 zł + saldo Wn konta 135 w kwocie 972 430,27 zł)

- ✓ zobowiązań z tytułu spłat kredytów (3) w łącznej wysokości **16 044 000,00** zł (saldo Ma konta 134)

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości:

- z art. 26 ust.1 pkt 2, cyt.: *„Jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: (...) aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych lub przechowywanych przez inne jednostki, w tym papierów wartościowych w formie zdematerializowanej, należności, w tym udzielonych pożyczek, z zastrzeżeniem pkt 3, oraz powierzonych kontrahentom własnych składników aktywów - drogą otrzymania od banków i uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic(...)”.*
- z art. 26 ust. 1 pkt 3, cyt.: *„Jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: (...) środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.”*

Odpowiedzialność powyższym zakresie ponosi Skarbnik Gminy Pani Wiesława Łoch pracująca w Urzędzie Gminy Stargard Szczeciński na tym stanowisku do dnia 4.03.2015 r.

W Instrukcji przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Stargardzie Szczecińskim rozdz. IV Inne ustalenia regulujące przeprowadzenia inwentaryzacji pkt 14 i 15. pkt 14 zacytowany został w treści protokołu znajdującej się powyżej, natomiast pkt 15 brzmi: *„Poprzez weryfikację stanu ewidencyjnego dokonuje się inwentaryzacji tych aktywów i pasywów, których stan nie podlega lub nie może być ustalony w drodze spisu z natury, albo w drodze uzgodnienia z kontrahentami. Weryfikację stanów ewidencyjnych przeprowadzają pracownicy, prowadząc (zgodnie z zakresem czynności) podlegające weryfikacji konta analityczne.”*

W związku z powyższym wyjaśnienie w sprawie niedokonania inwentaryzacji kont wymienionych w powyższych Tabelach złożyła Panui Ewa Książko zatrudniona wówczas na stanowisku Zastępcy Skarbnika Gminy, obecnie na stanowisku Inspektora ds. ewidencji wydatków (akta kontroli nr 55). Treść wyjaśnienia przedstawiono na następnych stronach protokołu kontroli w punkcie 4.3.

Ponadto w związku z faktem, iż Pani Wiesława Łoch nie jest Skarbnikiem Gminy (przejsie na emeryturę w 2015 r.) o wyjaśnienie w powyższej sprawie zwrócono się także do kierownika kontrolowanej jednostki, tj. Wójta Gminy Pana Kazimierza Szarżanowicza (akta kontroli nr 45). Do akt kontroli Nr 45 załączono wydruki z ewidencji wg stanu na dzień 31.12.2013 r. sporządzone na dzień 24.06.2015 r. (bez BO) i na dzień 4.12.2017 r. oraz kserokopie uchwał podjętych przez Radę Gminy Stargard Szczeciński zatwierdzających sprawozdania finansowe Gminy za rok 2012, rok 2013, rok 2014, rok 2015 i rok 2016.

W złożonym wyjaśnieniu Wójt Gminy, pisze: „Z dniem 01 sierpnia 1991 r., zakresem czynności dla p. Wiesławy Łoch określono zadania z zakresu rachunkowości. Inwentaryzacja środków pieniężnych na rachunkach bankowych gminy, wartości niematerialnych i prawnych, środków trwałych w budowie, rozrachunków (Urzędu Gminy i budżetu Gminy) podlega corocznej weryfikacji i potwierdzeniu sald. Przekonany o prawidłowości prowadzonej ewidencji księgowej na podstawie sporządzanych sprawozdań budżetowych jak również prezentacji corocznych sprawozdań finansowych Radzie Gminy, nie posiadałem wiedzy na temat niedopełnienia innych obowiązków Pani Skarbnik i podległych jej służb finansowych wynikających z ustawy o rachunkowości. Bezpośrednią przyczyną nieprzeprowadzenia inwentaryzacji powyższych składników majątkowych było niezamknięcie ksiąg rachunkowych w wymaganym ustawowo terminie i jednocześnie brak możliwości dokonania weryfikacji i potwierdzenia sald.

Nadmieniam jednak, że o niezamknięciu ksiąg rachunkowych za rok 2013 dowiedziałem się już po przejściu Pani Skarbnik na emeryturę i po powołaniu przez Radę Gminy następcy tego stanowiska w roku 2015.”

W czasie trwania niniejszej kontroli w dniu 4.12.2017 r. (telefonicznie) zwrócono się do Banku Pekao S.A. I O. w Stargardzie Szczecińskim ul. Czarnieckiego 16, 73-110 Stargard Szczeciński o przedstawienie potwierdzenia sald prowadzonych dla Gminy Stargard Szczeciński rachunków bankowych na dzień 31.12.2013 r. Na podstawie okazanego potwierdzenia sald ustalono stan środków na rachunkach bankowych Gminy oraz stan zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów(2) w tym banku. Ustalenia w powyższym zakresie przedstawiono poniżej w zestawieniu. W zestawieniu nie podano stanów rachunków bankowych wykazujących na dzień 31.12.2013 r. stan: 0,00 zł. Kserokopia ww. potwierdzenia sald na dzień 31.12.2013 r. przesłana w dniu 4.12.2017 r. załączona została do akt kontroli Nr 45.

Wykaz rachunków bankowych w banku Pekao S.A.			Nr konta wg ewidencji	Wyszczególnienie
nr rachunku bankowego	nazwa	stan na 31.12.2013 r. (kapitał)		
Rachunki				
65 1240 3901 1111 0000 4216 5161	rach. bież –inne fundusze	1 938,92	135	rachunek ZFŚS
05 1240 3901 1111 0000 4216 5174	bieżący-podmioty gosp.	403 690,44	133	rachunek budżetu
42 1240 3901 1111 0000 4216 5187	pomocniczy podmioty gosp.	4 137,50	139	rachunek depozytowy
57 1240 3901 1111 0010 3710 8273	rachunek bieżący inne fundusze	972 430, 27	135	rachunek środków na niewygasające wydatki
38 1240 3927 1111 0010 5434 1381	pomocniczy podmioty gosp.	300,00	133	wpływy z tytułu mandatów
Razem		1 382 497,13	x	x
Kredyty				
19 1240 3901 3111 0010 3183 7887	kredyt obrotowy linia NDN	700 000,00	134	kredyt nieodnawialny długoterminowy wg umowy nr 28/IZCK/2009 z dn. 28.12.2009 r. (spłata całkowita w 2015 r.)
49 1240 3901 3111 0010 3594 4521	kredyt obrotowy	7 920 000,00	134	kredyt nieodnawialny

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	linia NDN			długoterminowy wg umowy nr 27/IZCK/2010 z dnia 10.08.2010 r. (spłata całkowita w 2020 r.)
Razem		8 620 000,00	x	x

Źródło: Dane potwierdzenia sald na dzień 31.12.2013 r. (z dnia 4.12.2017 r.) oraz dane UG Stargard.

Na podstawie danych przedstawionych powyżej w zestawieniu stwierdzono, że stan faktyczny w odniesieniu do środków pieniężnych na rachunkach bankowych oraz zobowiązań z tytułu kredytów wobec Banku Pekao S.A. wynikał z wydruku przedstawionego kontroli w dniu 4.12.2017 r. Wydruk z dnia 24.06.2015 r. z prowadzonych ksiąg rachunkowych na dzień 31.12.2013 r. nie odzwierciedlał stanu rzeczywistego (był bez bilansu otwarcia –BO) i potwierdza ustalenia kontroli zawarte w treści powyższej o niezachowaniu terminu zamknięcia ksiąg rachunkowych za rok obrotowy 2013.

W dniu 11.12.2017 r. kontrolującemu okazano potwierdzenie salda dotyczące zobowiązania Gminy z tytułu kredytu zaciągniętego w Banku ING Bank Śląski S.A. i wynosiło ono 7 424 000,00 zł.

Wskazać należy, że w dokumentacji Urzędu Gminy Stargard nie było oryginałów dokumentów z ww. banków takich jak potwierdzenia sald.

Ustalenia kontroli dotyczące zaciągnięcia kredytów bankowych na podstawie umów kredytowych:

- nr 27/IZCK/2010 z dnia 10 sierpnia 2010 r. zawarta z Bankiem Pekao S.A. o kredyt nieodnawialny obrotowy długoterminowy w kwocie 9 000 000,00 zł na finansowanie w 2010 r. planowanego deficytu budżetu Gminy Stargard Szczeciński w kwocie 8 113 000,00 zł i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 887 000,00 zł. Ostatnia rata kredytu wg umowy miała być spłacona do dnia 31.10.2020 r.
- nr 682/2011/00005238/00 z dnia 7 września 2011 r. zawarta z Bankiem ING Bank Śląski S.A. o kredyt złotowy obrotowy w kwocie 8 349 000,00 zł na finansowanie planowanego w 2011 roku deficytu budżetu Gminy (7 159 000,00 zł) oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów (1 190 000,00 zł). Zaciągnięty kredyt był kredytem długoterminowym. Ostatnia rata do spłaty wg umowy miała być spłacona w dniu 30.11.2021 r.

przedstawiono również w punkcie 3.2. Przestrzeganie zasad i terminów sporządzania sprawozdań o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, znajdującym się powyżej w treści niniejszego protokołu kontroli.

Ponadto na dzień 31.12.2013 r. Gmina Stargard Szczeciński miała zobowiązanie z tytułu umowy kredytu Nr 28/IZCK/2009 zawartej w dniu 28.12.2009 r. o kredyt nieodnawialny w kwocie 2 000 000,00 zł z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetu Gminy Stargard Szczeciński. Według umowy ostatnia rata kredytu miała być spłacona do 30.09.2015 r. Umowę w imieniu Gminy podpisał Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Pani Wiesławy Łoch.

Łącznie na dzień 31.12.2013 r. Gmina Stargard Szczeciński miała zobowiązania w tytułu umów kredytowych w kwocie 16 044 000,00 zł z tego w banku: Pekao S.A. w kwocie 8 620 000,00 zł oraz w ING Bank Śląski S.A. w kwocie 7 424 000,00 zł.

4.3. Inwentaryzacja rozrachunków

Metodę i zasady dokonywania inwentaryzacji środków pieniężnych na rachunkach bankowych określono w rozdz. IV pkt 14, 15, 16, 17 i 18 Instrukcji przeprowadzania i rozliczania Inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Stargardzie Szczecińskim.

Zgodnie z ustaleniami ww. Instrukcji:

- Stan rozrachunków z odbiorcami oraz wszelkich innych należności i zobowiązań uzgadniany miał być przez wysłanie zawiadomienia o wysokości salda i wykazu pozycji składającej się na to saldo i uzyskanie potwierdzenia. Wysłanie zawiadomień do dłużników było obowiązkowe (rozdz. IV pkt 14 Instrukcji)
- Inwentaryzacja tych aktywów i pasywów, których stan nie podlega lub nie może być ustalony w drodze spisu z natury, albo w drodze uzgodnienia z kontrahentami – miała zostać przeprowadzona poprzez weryfikację stanu ewidencyjnego przez pracowników prowadzących zgodnie z zakresem czynności konta analityczne (rozdz. IV pkt 15 Instrukcji)
- Kontrolę prawidłowości przeprowadzonej weryfikacji sprawować miał bezpośredni przełożony pracowników dokonujących weryfikacji konta analitycznego (rozdz. IV pkt 16 Instrukcji)

Ponadto w punkcie 17 rozdz. IV Instrukcji określono zasady dokonywania weryfikacji stanu aktywów i pasywów w tym rozrachunków z tytułu wynagrodzeń i rozrachunków publicznoprawnych oraz w punkcie 18 rozdz. IV Instrukcji określono, że osoba dokonująca weryfikacji odnotowuje fakt przeprowadzenia inwentaryzacji na odpowiednim urządzeniu księgowym (syntetycznym i analitycznym), zamieszczając klauzulę „dokonano weryfikacji saldo na dzień ...” i umieszczając swój podpis.

Zakres przeprowadzonej inwentaryzacji w odniesieniu do rozrachunków wykazano w Tabeli 4.3.1 w odniesieniu do rozrachunków budżetu Gminy Stargard oraz w Tabeli 4.3.2. w odniesieniu do rozrachunków Urzędu Gminy Stargard.

*1) Inwentaryzacja rozrachunków Gminy Stargard***Tabela nr 4.3.1.**

**ROZRACHUNKI GMINY STARGARD
I ICH INWENTARYZACJA NA DZIEŃ 31.12.2016 r.**

Lp.	Wyszczególnienie	NALEŻNOŚCI				ZOBOWIĄZANIA			
		Stan wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2016..r.	Objęte inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12.2016..r.	różnica (3 - 4)	metoda inwentaryzacji	stan wg Ewidencji księgowej na dzień 31.12.2016..r.	objęte inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12.2016..r.	różnica (7 - 8)	metoda inwentaryzacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Rozrachunki Budżetu ogółem Konto 222 Konto 224*	0,00 209 683,05	0,00 209683,05	0,00 0,00	Weryfikacja kont	0,00 55 815,39	0,00 55 815,39	0,00 0,00	Weryfikacja kont
2	Pozostałe rozrachunki ogółem (k-to 240)	57 654,52	57 654,52	0,00	Weryfikacja kont	14 495,93	14 495,93	0,00	Weryfikacja kont

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

3	Należności (k-to 250) i Zobowiązania fin. Ogółem (k-to 260)	0,00	0,00	0,00	Weryfikacja kont	0,00	0,00	0,00	Weryfikacja kont
4	Inne:	-	-	-	-	-	-	-	-
OGÓŁEM (1+2+3+4+5)		267 337,57	267 337,57	0,00		70 311,32	70 311,32	0,00	

Źródło: dane ewidencyjne Urzędu Gminy Stargard,* konto 224 w organie utworzone było pod nazwą „Rozliczenie do. budżetowych” zamiast „Rozrachunki budżetu”

W toku kontroli ustalono, że konto 224 zostało zinwentaryzowane metodą weryfikacji sald przez pracowników Referatu Finansowego w składzie wymienionym w powyżej w punkcie 4.2.2. Inwentaryzacja środków pieniężnych na rachunkach bankowych.

W toku kontroli stwierdzono, że:

- należności wynikające z salda strony Wn konta 224 dotyczyły należności następujących kont analitycznych do ww. konta

Lp.	Symbol	Wyszczególnienie	Saldo Wn
1	224-2-42-75616-036	Roz. bud.I US Bydgoszcz – SD	21 742,00
2	224-2-42-75616-050	Roz.bud. I US Bydgoszcz – PCC	12 372,25
3	224-3-3	Rozr.budż. B.pań.MF-pod.doch.	174 743,00
4	224-2-42-75601-035	Roz.bud.IUS Bydgoszcz KP	825,80
Razem			209 683,05

Na wydruku z dnia 20.03.2017 r. konta 224 wg stanu na dzień 31.12.2016 r. znajdowała się klauzula „Dokonano weryfikacji sald na dzień 31.12.2016 r.” wraz z podpisami członków zespołu weryfikacyjnego. Wydruk obejmował konta budżetu i Urzędu Gminy. Saldo konta (strona Wn, Ma) 224 Urzędu Gminy prezentowało wartości 0,00.

Protokół z weryfikacji salda został sporządzony w dniu 20.03.2016 r. i w tym dniu przeprowadzona została weryfikacja salda ww. konta Protokół weryfikacji podpisany został przez Wójta Gminy i Skarbnika Gminy.

- należności wynikające z salda strony Wn konta 240 Pozostałe rozrachunki wynikały z salda strony Ma konta analitycznego 240-0-1-2 pod nazwą Poz. rozr. – mylne wydatki

Kwestia ww. należności była przedmiotem postępowania sądowego. I dotyczyła mylnej wpłaty na rzecz Pana Dariusza B. dokonanej przez Gminę w dniu 28.01.2015 r. Pan Dariusz B. był podwykonawcą realizowanego zadania inwestycyjnego Gminy Stargard pod nazwą „Budowa budynku świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu na działce nr geod. 396/4 obręb Strumiany gm. Stargard Szczeciński –Etap I. Tytułem podwykonawstwa robót na ww. zadaniu Pan Dariusz B. otrzymał wynagrodzenie w kwocie 76 672,79 zł w dniu 23.01.2015 r. W dniu 28.01.2015 r. Skarbnik Gminy Pani Wiesława Łoch dokonała mylnego przelewu kwoty 57 654,52 zł. Nadmieniam, że Gmina nie miała zobowiązań względem Pana Dariusz B. Powyższa kwestia była przedmiotem zawiadomienia złożonego w dniu 16.07.2015 r. do Prokuratury Rejonowej w Stargardzie Szczecińskim o przywłaszczenie ww. kwoty. Z przedstawionych dokumentów wynikało, że Pan Dariusz B. dokonał potrącenia ww. kwoty w związku z wierzytelnością wobec Gminy Stargard za wykonanie prac budowlanych

rozbudowy kościoła filialnego pw. Św. Anny o zakrystię i lapidarium, oraz remontem ogrodzenia wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. Wykonane przez ww. wykonawcę zadanie nie było zlecone przez Gminę Stargard Szczeciński, lecz przez Stowarzyszenie Przyjaciół Grabowa, które nie wywiązało się ze swoich zobowiązań wobec Pana Dariusza B.

W dokumentacji Urzędu Gminy stwierdzono między innymi zawiadomienie o zajęciu rachunku bankowego i zakazie wypłat (nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Stargardzie z dnia 14.04.2016 r., sygn.. akt I Nc 1580/16 z klauzulą wykonalności z dnia 10.06.2016 r.). Kwota należności głównej wynosiła 57 654,52 zł.

Na wydruku z dnia 20.03.2017 r. konta 240 wg stanu na dzień 31.12.2016 r. znajdowała się klauzula „Dokonano weryfikacji sald na dzień 31.12.2016 r.” wraz z podpisami członków zespołu weryfikacyjnego. Wydruk obejmował konta budżetu i Urzędu Gminy.

Salda konta 240 na dzień 31.12.2016 r. :

- dla Urzędu Gminy prezentowało wartości: 32 437,53 zł (strona Wn) i 487 652,24 zł (strona Ma) wykazano poniżej w Tabeli 4.3.2
- dla budżetu Gminy wykazane powyżej w Tabeli nr 4.3.1.: 57 654,52 zł (strona Wn) i 14 495,93 zł (strona Ma)

Razem zinwentaryzowano metodą weryfikacji konto 240 dla budżetu i jednostki wg stanu na dzień 31.12.2016 r.: 90 092,05 zł (strona Wn) i 502 148,17 zł.

Protokół z weryfikacji salda został sporządzony w dniu 20.03.2016 r. i w tym dniu przeprowadzona została weryfikacja salda ww. konta Protokół weryfikacji podpisany został przez Wójta Gminy i Skarbnika Gminy.

2) Inwentaryzacja rozrachunków Urzędu Gminy

Tabela 4.3.2

ROZRACHUNKI I ICH INWENTARYZACJA w Urzędzie Gminy Stargard na dzień 31.12.2016 r.

Lp.	Wyszczególnienie	NALEŻNOŚCI				ZOBOWIĄZANIA			
		stan wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2016.r.	Objęte inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12.2016	różnica (3 - 4)	metoda inwentaryzacji	stan wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2016.	objęte inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12.2016.r.	różnica (7 - 8)	metoda inwentaryzacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Rozrachunki z dostawcami i odb. ogółem 201	57 654,52	57654,52	0,00	Weryfikacja kont	729 105,56	729 105,56	0,00	Weryfikacja kont
2.	Rozrachunki z tytułów publicznych ogółem, w tym:	15 520,57	15520,57	0,00	Weryfikacja kont	114 001,17	114 001,17	0,00	Weryfikacja kont
2.1.	Konto 225 Rozrachunki z budżetami	15 520,57	15520,57	0,00	Weryfikacja kont	42 172,81	42 172,81	0,00	Weryfikacja kont
2.2.	Konto 229 Rozrachunki publ.-prawne	0,00	0,00	0,00	Weryfikacja kont	71 828,36	71 828,36	0,00	Weryfikacja kont
3.	Rozrachunki z pracownikami	0,00	0,00	0,00	Weryfikacja kont	117 899,96	117 899,96	0,00	Weryfikacja kont

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	ogółem, w tym z tytułu:								
3.1.	wynagrodzeń. (k-to 231)	0,00	0,00	0,00	Weryfikacja kont	117 641,55	117 641,55	0,00	Weryfikacja kont
3.2.	Pozostałe rozr. z pracownikami (k-to 234)	0,00	0,00	0,00	Weryfikacja kont	258,41	258,41	0,00	Weryfikacja kont

4.	Rozrachunki z tytułu prefinansowania ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-
5.	Rozrachunki sporne i wątpliwe ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Pozostałe rozrachunki ogółem, w tym:	32 437,53	32437,53	0,00	Weryfikacja kont	487 652,24	487 652,24	0,00	Weryfikacja kont
6.1	Pozostałe rozrachunki Konto 240	32 437,53	32437,53	0,00	Weryfikacja kont	487 652,24	487 652,24	0,00	Weryfikacja kont
7.	Inne nie wymienione w punktach 1-6	2557361,26	2557361,26	0,00	Weryfikacja kont	638 662,48	638 662,48	0,00	Weryfikacja kont
7.1	Konto 221	2386109,26	2386109,26	0,00	Weryfikacja kont	58 925,22	58 925,22	0,00	Weryfikacja kont
7.2	Konto 290	0,00	0,00	0,00	Weryfikacja kont	522 072,74	522 072,74	0,00	Weryfikacja kont
7.3	Inne konta Rozrachunkowe- 226	171 252,00	171252,00	0,00	Weryfikacja kont	0,00	0,00	0,00	Weryfikacja kont
7.4	Inne konta Rozrachunkowe 245	0,00	0,00	0,00	Weryfikacja kont	10,00	10,00	0,00	Weryfikacja kont
7.5	Inne konta Rozrachunkowe - 223	0,00	0,00	0,00	Weryfikacja kont	57 654,52	57 654,52	0,00	Weryfikacja kont
OGÓLEM (1+2+3+4+5+6)		2662973,88	2662973,88	0,00	x	2 087 321,41	2 087 321,41	0,00	x

Źródło: Dane ewidencyjne UG Stargard.

Na podstawie okazanych Protokołów weryfikacji sald przeprowadzonych wg stanu na dzień 31.12.2016 r. sporządzonych w dniu 20.03.2017 r. przez zespół weryfikacyjny wykazany w punkcie 4.2.2. złożony z pracowników Referatu Finansowego ustalono, że zespół weryfikacyjny dokonał weryfikacji sald kont wymienionych w ww. Tabeli 4.3.2.

W wyniku przeprowadzonej weryfikacji, zespół weryfikacyjny stwierdził, że salda kont są realne i prawidłowo ustalone. Na poszczególnych wydrukach z kont znajdowała się klauzula o treści: „Dokonano weryfikacji sald na dzień 31.12.2016 r.” wraz z podpisami zespołu weryfikującego.

W toku kontroli ustalono, że należność wynikająca z konta 201 (201-0000-00001) w wysokości 57 654,52 zł dotyczyła należności wykazanej w Tabeli nr 4.3.1 Rozrachunki budżetu Gminy Stargard Szczeciński (poz. 2 kol. 3 i 4), tj. mylnej zapłaty w dniu 28.01.2015 r. Powyższa należność w ww. wynikała z salda strony Wn konta 240 (budżetu) oraz salda Wn konta 201 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami.

Pan Dariusz B. nie był ani dostawcą, ani wykonawcą wykonującym zlecenia Gminy Stargard z którym Gmina podpisała umowę. Umowa o roboty budowlane Nr 26/I/2014 na „Budowę budynku świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu na działce nr geod. 396/4 obręb Strumiany gm. Stargard Szczeciński – Etap I” podpisana została z Przedsiębiorstwem Wielobranżowym „SANIT” sp.j. W dniu 8.01.2015 r. „SANIT” sp. j. zwróciła się pismem do Urzędu Gminy Stargard Szczeciński o bezpośrednią zapłatę Podwykonawcy zadania – Dariuszowi B. kwoty 76 672,79 zł. Jak wykazano w treści protokołu Gmina w dniu 23.01.2015 r. dokonała wpłaty należnej kwoty.

W wyniku toczącego się postępowania sądowego, sąd nakazał ww. osobie zwrot należnej kwoty wraz z odsetkami. Kwota do dnia kontroli 10.12.2017 r. nie została Gminie zwrócona.

W związku z powyższym należność nie powinna być ujęta na koncie 201. Zgodnie z zasadami wynikającymi z zasad funkcjonowania kont dla Urzędu Gminy, wprowadzonych do stosowania uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim (z późniejszymi zmianami) konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług.

Wyjaśnienie w tej sprawie złożyła Pani Ewa Książko zatrudniona do dnia 31.05.2016 r. w Urzędzie Gminy na stanowisku Zastępcy Skarbnika Gminy. Od dnia 1.06.2016 r. Pani Ewa Książko zatrudniona jest w Referacie Finansowym na stanowisku Inspektora ds. ewidencji wydatków. Wyjaśnienie Pani Ewy Książko stanowi akta kontroli Nr 44.

W złożonym wyjaśnieniu Inspektor ds. ewidencji wydatków pisze, cyt.: *„Wyjaśniam, iż wyżej wymieniona należność na kwotę 57 654,52 zł początkowo ujęta była w ewidencji konta 240 „Pozostałe rozrachunki” (w analityce: rozrachunki sporne) i w momencie otrzymania sądowego nakazu zapłaty, dnia 21.12.2016 r. prześlęgowano jako należność bezsporną, przez niedopatrzenie zamiast na konto 240 (w analityce: pozostałe rozrachunki) na konto 201”Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami.” Stosownej korekty dokonano w roku 2017 i obecnie wyżej wymieniona należność widnieje na koncie 240.”*

Poszczególne protokoły weryfikacji zostały podpisane przez Wójta Gminy i Skarbnika Gminy.

Bilans jednostki budżetowej Urzędu Gminy na dzień 31.12.2016 r. został sporządzony w dniu 31.03.2017 r.

Poprzednia inwentaryzacja rozrachunków została przeprowadzona wg stanu na dzień 31.12.2015 r. w dniu 20.04.2016 r. przez zespół weryfikacyjny złożony w pracowników Referatu Finansowego wymienionych w treści protokołu w punkcie 4.2.2. Inwentaryzacja środków pieniężnych na rachunkach bankowych w odniesieniu do 2015 r.

Bilans jednostki budżetowej Urzędu Gminy i Gminy Stargard na dzień 31.12.2015 r. sporządzony został w dniu 25.04.2016 r.

W przedmiotowym zakresie kontrolę poszerzono o rok 2013.

Ustalenia kontroli przedstawiono poniżej w:

- ✓ Tabeli Nr UG.3.1.2013 w odniesieniu do rozrachunków Urzędu Gminy Stargard Szczeciński na dzień 31.12.2013 r. wg danych wydruku z dnia 24.06.2015 r. (bez BO) oraz Nr UG.3.2.2013 w odniesieniu do rozrachunków Urzędu Gminy Stargard Szczeciński na dzień 31.12.2013 r. wg danych wydruku z dnia 4.12.2017 r. (z BO)
- ✓ Tabeli Nr B.3.1.2013 w odniesieniu do rozrachunków Gminy Stargard Szczeciński na dzień 31.12.2013 r. wg danych wydruku z dnia 24.06.2015 r. (bez BO) oraz Nr B.3.2.2013 wg danych wydruku na dzień 4.12.2015 r. (z BO).

ROZRACHUNKI I ICH INWENTARYZACJA
w Urzędzie Gminy w Stargardzie na dzień 31.12.2013r.
wg danych wydruku z dnia 24.06.2015 r. (bez BO)

Lp.	Wyszczególnienie	NALEŻNOŚCI				ZOBOWIĄZANIA			
		Stan wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2013r.	Objęte inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12.2013r.	Różnica (3-4)	Metoda inwentaryzacji	Stan wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2013r.	Objęte inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12.2013r.	Różnica (7-8)	Metoda inwentaryzacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Rozrach. z kontrah. ogółem 201	0,00	ustalenia w treści protokołu	ustalenia w treści protokołu	ustalenia w treści protokołu inwentaryzacja należności na kwotę 63,50 zł	484 050,01	-	484 050,01	ustalenie w treści protokołu, wysłano potwierdzenia sald na kwotę 111 412,31 zł
2.	Rozrach. z tyt.publicznoprawnych w tym:	174 682,23	-	174 682,23	brak	8 832,34	-	8 832,34	brak
2.1.	K-to 225 Rozr.z budżetami	174 682,23	-	174 682,23	brak	0,00	-	0,00	brak
2.2.	K-to 229 Rozr.publ.-prawne	0,00	-	0,00	brak	8 832,34	-	8 832,34	brak
3.	Rozrach. z pracownikami w tym z tytułu:	0,00	-	0,00	brak	4 315,00	-	4 315,00	brak
3.1.	wynagrodzeń (k-to 231)	0,00	-	0,00	brak	2 645,00	-	2 645,00	brak
3.2.	pozost.rozr.z pracown. (k-to 234)	0,00	-	0,00	brak	1 670,00	-	1 670,00	brak
4.	Rozrach. sporne i wątpliwe	0,00	-	0,00	brak	0,00	-	0,00	brak
5.	Pozostałe rozrach. ogółem w tym:	-	-	-	brak	-	-	-	brak danych
5.1.	Pozost.rozrachunki (k-to 240) ¹⁾	-	-	-	brak	-	-	-	brak danych
6.	Inne nie wymienione w pkt 1-6	0,00	-	0,00	brak	8 861 978,68	-	8 861 978,68	brak weryfikacji
6.1.	Konto 221	0,00	-	0,00	brak	8 861 833,67	-	8 861 833,67	brak danych
6.2.	Konto 290 (Odpisy aktualizujące należn.)	0,00	-	0,00	brak	0,00	-	0,00	brak danych
6.3.	Inne konta rozrachunkowe:	0,00	-	0,00	brak	145,01	-	145,01	brak danych
	- k-to 222 ¹⁾	-	-	-	brak danych	-	-	-	brak danych

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

- k-to 223 ¹⁾	-	-	-	brak danych	-	-	-	brak danych
- k-to 224 ¹⁾	-	-	-	brak danych	-	-	-	brak danych
- k-to 226	0,00	-	0,00	brak danych	0,00	-	0,00	brak danych
- k-to 245	0,00	-	0,00	brak danych	145,01	-	145,01	brak danych
OGÓLEM (1+2+3+4+5+6)	174 682,23	0,00	174 682,23		9 359 176,03	0,00	9 359 176,03	

Źródło: dane ewidencyjne Urzędu Gminy w Stargardzie ¹⁾ brak możliwości ustalenia salda dla urzędu (wydruk danych jest bez podziału na organ i urząd)

Tabela UG.3.2.2013

ROZRACHUNKI I ICH INWENTARYZACJA
w Urzędzie Gminy w Stargardzie na dzień 31.12.2013r.
wg danych wydruku z dn. 4.12.2017 r. (z BO)

Lp.	Wyszczególnienie	NALEŻNOŚCI				ZOBOWIĄZANIA			
		Stan wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2013r.	Objęte inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12.2013r.	Różnica (3-4)	Metoda inwentaryzacji	Stan wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2013r.	Objęte inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12.2013r.	Różnica (7-8)	Metoda inwentaryzacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Rozrach. z dostawcami i odbiorcami ogółem 201	9 718,63	63,50	9 655,13	wysłano potwierdzenie salda* ustalenia w treści protokołu	1 220 303,82	111 412,31*	1 108 891,51	wysłano potwierdzenia sald* ustalenia w treści protokołu
2.	Rozrach. z tyt.publicznoprawnych w tym:	165 670,41	0,00	165 670,41	brak	157 938,05	0,00	157 938,05	brak
2.1.	K-to 225 Rozr.z budżetami	165 670,41	0,00	165 670,41	brak	20 460,00	0,00	20 460,00	brak
2.2.	K-to 229 Rozr.publ.-prawne	0,00	-	0,00	brak	137 478,05	0,00	137 478,05	brak
3.	Rozrach. z pracownikami w tym z tytułu:	4 980,00	0,00	4 980,00	brak	100 785,01	0,00	100 785,01	brak
3.1.	wynagrodzeń (k-to 231)	0,00	-	0,00	brak	100 785,01	0,00	100 785,01	brak
3.2.	pozost.rozr.z pracown. (k-to 234)	4 980,00	0,00	4 980,00	brak	0,00	0,00	0,00	brak
4.	Rozrach. sporne i wątpliwe	0,00	-	0,00	brak	0,00	-	0,00	brak

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

5.	Pozostałe rozrach. ogółem tym:	w	1 660,00	0,00	1 660,00	brak	7 720,06	0,00	7 720,06	brak
5.1.	Pozost. rozrachunki (k-to 240)		1 660,00	0,00	1 660,00	brak	7 720,06	0,00	7 720,06	brak
6.	Inne nie wymienione w pkt 1-5		1 914 429,34	0,00	1 914 429,34	brak	395 433,28	0,00	395 433,28	-
6.1.	Konto 221		1 840 154,49	0,00	1 840 154,49	brak	46 072,53	0,00	46 072,53	brak
6.2.	Konto 290 (Odpisy aktualizujące należn.)		0,00	0,00	0,00	brak	349 215,74	0,00	349 215,74	brak
6.3.	Inne konta rozrachunkowe:									brak
	- k-to 222		0,00	0,00	0,00	brak	0,00	0,00	0,00	brak
	- k-to 223		0,00	0,00	0,00	brak	0,00	0,00	0,00	brak
	- k-to 224		0,00	0,00	0,00	brak	0,00	0,00	0,00	brak
	- k-to 226		74 274,85	0,00	74 274,85	brak	0,00	0,00	0,00	brak
	- k-to 245		0,00	0,00	0,00	brak	145,01	0,00	145,01	brak
OGÓLEM (1+2+3+4+5+6)			2 096 458,38	63,50*	2 096 394,88		1 882 180,22	111 412,31*	1 770 767,91	

Zródło: Dane UG Stargard Szczeciński, *ustalenia w treści protokołu

ROZRACHUNKI I ICH INWENTARYZACJA
Gmina Stargard na dzień 31.12.2013r.
wg danych wydruku z dnia 24.06.2015 r. (bez BO)

Lp.	Wyszczególnienie	NALEŻNOŚCI				ZOBOWIĄZANIA			
		Stan wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2013r.	Objęte inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12.2013r.	Różnica (3-4)	Metoda inwentaryzacji	Stan wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2013r.	Objęte inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12.2013r.	Różnica (7-8)	Metoda inwentaryzacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Rozrachunki Budżetu ogółem	0,00	-	-	brak	0,00	-	0,00	brak
	Konto 222 ¹⁾	-	-	-	brak	-	-	-	brak
	Konto 223 ¹⁾	-	-	-	brak	-	-	-	brak
	Konto 224 ¹⁾	-	-	-	brak	-	-	-	brak
2.	Pozostałe rozrachunki ogółem (k-to 240) ¹⁾	-	-	-	brak	-	-	-	brak
3.	Należności i zobowiązania finansowe ogółem	3 000 000,00	0,00	3 000 000,00	brak	0,00	-	0,00	brak
	Konto 250	0,00	-	0,00	brak	0,00	-	0,00	brak
	Konto 260	3 000 000,00	0,00	3 000 000,00	brak	0,00	-	0,00	brak
4.	Inne:	-	-	-		-	-	-	
OGÓLEM (1+2+3+4)		3 000 000,00	0,00	3 000 000,00	brak	0,00	0,00	0,00	brak

Źródło: Dane ewidencyjne Urzędu Gminy Stargard, ¹⁾ brak możliwości ustalenia salda dla organu (wydruk danych jest bez podziału na organ i urząd)

ROZRACHUNKI I ICH INWENTARYZACJA
Gmina Stargard na dzień 31.12.2013r.
wg danych wydruku z dnia 4.12.2017 r. (z BO)

Lp.	Wyszczególnienie	NALEŻNOŚCI				ZOBOWIĄZANIA			
		Stan wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2013r.	Objęte inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12.2013r.	Różnica (3-4)	Metoda inwentaryzacji	Stan wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2013r.	Objęte inwentaryzacją wg stanu na dzień 31.12.2013r.	Różnica (7-8)	Metoda inwentaryzacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Rozrachunki budżetu ogółem z tego:	113 931,17	0,00	113 931,17	brak	51 953,56	0,00	51 953,56	brak
1.	Konto 222	0,11	0,00	0,11	brak	0,00	0,00	0,00	brak
	Konto 223	153,00	0,00	153,00	brak	0,00	0,00	0,00	brak
	Konto 224	113 779,06	0,00	113 779,06	brak	51 953,56	0,00	51 953,56	brak
2.	Pozostałe rozrachunki ogółem (k-to 240)	827,98	0,00	827,98	brak	0,00	0,00	0,00	brak
	Należności i zobowiązania finansowe ogółem, z tego:	0,00	0,00	0,00	brak	0,00	0,00	0,00	brak
3.	Konto 250	0,00	0,00	0,00	brak	0,00	0,00	0,00	brak
	Konto 260	0,00	0,00	0,00	brak	0,00	0,00	0,00	brak
4.	Inne:	-	-	-		-	-	-	
OGÓLEM (1+2+3+4)		114 760,15	0,00	114 760,15		51 953,56	0,00	51 953,56	

Źródło: Dane ewidencyjne Urzędu Gminy Stargard.

Na podstawie danych zawartych w powyższych Tabelach ustalono, że w 2013 r. nie przeprowadzono inwentaryzacji rozrachunków Urzędu Gminy oraz budżetu Gminy Stargard. Jak wykazano w treści protokołu kontroli oraz w Tabelach UG.3.1.2013 i B.3.1.2013 sporządzonych na podstawie wydruku z dnia 24.06.2015 r. (bez BO) stwierdzono, że księgi rachunkowe nie zostały zamknięte wobec powyższego na dzień 31.12.2013 r. nie przeprowadzono inwentaryzacji rozrachunków oraz wykazane wartości nie odzwierciedlały stanu rzeczywistego. Ponadto brak było danych dotyczących bilansu otwarcia roku 2013 (BO).

W toku kontroli ustalono, że w dniu 28.02.2014 r. do wysyłano potwierdzenia sald należności na kwotę 1599,00 zł do ENEA Opreator (konto analityczne 201-3-968) wskazując saldo zobowiązań Gminy wobec ww. dostawcy na kwotę 1599,00 zł oraz należności Gminy na kwotę 1 535,50 zł. W związku z powyższym wg ewidencji stwierdzono saldo Wn (należność) na ww. koncie w kwocie 63,50 zł (1599,00 zł – 1535,50 zł) wg wydruku z dnia 5.12.2017 r. Potwierdzenia salda faktycznie dotyczyło salda należności gminy na kwotę 63,50 zł.

W związku z nie zachowaniem terminu zamknięcia ksiąg rachunkowych okazany wydruk z dnia 24.06.2015 r. (ewidencja syntet.) nie odzwierciedlał stanu rzeczywistego. Ponadto jak wskazano na wcześniejszych stronach protokołu kontroli wydruk z dnia 24.06.2015 r. nie zawierał bilansu otwarcia oraz nie było w Urzędzie Gminy Stargard wydruku z ewidencji analitycznej konta 201 wg stanu na dzień 24.06.2015 r.

Do ustalenia sald należności przyjęto dane na dzień 31.12.2013 r. wg wydruku z dnia 5.12.2017 r. (wydruk wg kont analitycznych konta 201) oraz z dnia 4.12.2017 r. (wydruk wg kont syntetycznych).

Na podstawie danych Tabel UG3.1.2013 i UG.3.2.2013 stwierdzono, że na dzień 31.12.2013 r. nie dokonano inwentaryzacji należności Urzędu Gminy na kwotę łączną **2 096 458,38 zł** (konta wykazujące salda należności: 201, 225, 234, 240, 221, 226) oraz sald zobowiązań na kwotę łączną **1 882 180,22 zł** (201, 225, 229, 231, 234, 240, 221, 290). Inwentaryzacja nie została przeprowadzona drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników oraz w odniesieniu do konta 201 nie dokonano inwentaryzacji metodą uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic. Nadmieniam się, że, co prawda wysłano potwierdzenie salda należności w dniu 28.02.2014 r. do dostawcy (201-3-968) oraz *saldo zobowiązań do dostawców i wykonawców (24) na łączną kwotę 111 412,31 zł w dniach 28.02.2014 r. i w dniu 3.03.2013 r. jednakże wobec niezamknięcia ksiąg rachunkowych oraz braku danych bilansu otwarcia ksiąg na 1.01.2013 r. nie można stwierdzić, że dane w zakresie należności Gminy były rzetelne, tym bardziej że wg danych wydruku z dnia 24.06.2015 r. saldo Wn konta 201 nie wskazywało żadnych wartości (0,00 zł).

W toku kontroli stwierdzono, że pracownik Referatu Finansów Pani Ewa Książko zatrudniona wówczas na stanowisku Zastępcy Skarbnika odręcznie dokonywała sprawdzenia wszystkich faktur pod kontem zobowiązań i należności, podlegających ujęciu na koncie rozrachunkowym 201 oraz na tej podstawie wysyłała potwierdzenia sald na dzień 31.12.2013 r. do dostawców i wykonawców.

Jak już wykazano w treści protokołu kontroli do zakresu czynności Pani Ewy Książko należało między innymi sporządzanie potwierdzeń sald kont rozrachunkowych z wyjątkiem sald kont 221.

*Zgodnie z Instrukcją przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Stargardzie Szczecińskim IV Inne ustalenia regulujące przeprowadzenie inwentaryzacji pkt 14, cyt. „*Stan rozrachunków z odbiorcami oraz wszelkich należności i zobowiązań uzgadnia się poprzez wysłanie zawiadomienia o wysokości salda i wykazu pozycji składającej się na to saldo i uzyskania potwierdzenia. Wysłania zawiadomień do dłużników jest obowiązkowe.*”

Instrukcja ww. została wprowadzona do stasowania na podstawie uchwały Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim. Instrukcja stanowiła załącznik Nr 6 do ww. uchwały.

Z danych wydruku ewidencji analitycznej konta 201 (wydruk z dnia 5.12.2017 r. z BO) stwierdzono, że Gmina na dzień 31.12.2013 r. posiadała należności wobec innych dostawców na kwotę łączną 9 655,13 zł (9 718,63 zł – 63,50 zł) tj. ujętych w ewidencji analitycznej konta 201: 201-2-20 należność w kwocie 8610,00 zł; 201-2-359 należność w kwocie 1,00 zł; 201-2-56 należność w kwocie 0,08 zł; 201-3-1018 należność w kwocie 107,01 zł; 201-3-152 należność w kwocie 101,18 zł; 201-3-376 należność w kwocie 61,71 zł; 201-3-555 należność w kwocie 283,32 zł; 201-3-662 należność w kwocie 490,77 zł; 201-3-865 należność w kwocie 0,06 zł

Inwentaryzacji za rok 2013 nie przeprowadzono także po ustaleniu bilansu otwarcia, co miało miejsce w 2016 r. po ustaleniach biegłego rewidenta.

Kwestia zatrudnienia biegłego rewidenta przedstawiona została w rozdz. II niniejszego protokołu kontroli.

Na podstawie danych Tabel B.3.1.2013 i B.3.2.2013 ustalono, że ze względu na niezamknięcie ksiąg rachunkowych za 2013 r. w terminie zgodnym z ustawą o rachunkowości nie można przyjąć za właściwe wartości wykazane w Tabeli B.3.1.2013 wykazane na podstawie wydruku z ewidencji (syntetycznej) z dnia 24.06.2015 r., które nie zawierały danych bilansu otwarcia.

W oparciu o wydruk z dnia 4.12.2017 r. (z BO) ustalono, że na konta budżetu (222, 223, 224, 240) wykazywały salda po stronie Wn łącznej kwocie **114 760,15 zł** oraz po stronie Ma (konto 224) w kwocie **51 953,56 zł**.

Wykazane wartości stanowiące należności w łącznej kwocie **114 760,15 zł** oraz zobowiązania w łącznej kwocie **51 953,56 zł** nie zostały zinwentaryzowane drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

Powyższe było niezgodne zasadami określonymi w Instrukcji przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Stargardzie Szczecińskim rozdz. IV Inne ustalenia regulujące przeprowadzenia inwentaryzacji pkt 14 i 15. pkt 14 zacytowany został w treści protokołu znajdującej się powyżej, natomiast pkt 15 brzmi: „*Poprzez weryfikację stanu ewidencyjnego dokonuje się inwentaryzacji tych aktywów i pasywów, których stan nie podlega lub nie może być ustalony w drodze spisu z natury, albo w drodze uzgodnienia z*

kontrahentami. Weryfikację stanów ewidencyjnych przeprowadzają pracownicy, prowadząc (zgodnie z zakresem czynności) podlegające weryfikacji konta analityczne.”

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości:

- art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 , cyt.: *„Jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: (...)*
 - 2) *aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych lub przechowywanych przez inne jednostki, w tym papierów wartościowych w formie zdematerializowanej, należności, w tym udzielonych pożyczek, z zastrzeżeniem pkt 3, oraz powierzonych kontrahentom własnych składników aktywów - drogą otrzymania od banków i uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic;*
 - 3) *środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.*
- art. 26 ust. 3 *„Termin i częstotliwość inwentaryzacji, określone w ust. 1, uważa się za dotrzymane, jeżeli inwentaryzację:) składników aktywów - z wyłączeniem aktywów pieniężnych, papierów wartościowych, produktów w toku produkcji oraz materiałów, towarów i produktów gotowych, określonych w art. 17 ust. 2 pkt 4 - rozpoczęto nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończono do 15 dnia następnego roku, ustalenie zaś stanu nastąpiło przez dopisanie lub odpisanie od stanu stwierdzonego drogą spisu z natury lub potwierdzenia salda - przychodów i rozchodów (zwiększeń i zmniejszeń), jakie nastąpiły między datą spisu lub potwierdzenia a dniem ustalenia stanu wynikającego z ksiąg rachunkowych, przy czym stan wynikający z ksiąg rachunkowych nie może być ustalony po dniu bilansowym;(…).”*

Ustalono, że nie przeprowadzono inwentaryzacji wymienionych kont oraz nie ustalono stanu ksiąg rachunkowych do roku 2016 r.

W związku z powyższym zapisem ww. Instrukcji wyjaśnienia w sprawie nieprzeprowadzenia inwentaryzacji na dzień 31.12. 2013 r. stanu ewidencyjnego poszczególnych kont: 130, 139, 135, 140, 133, 134, 140 oraz kont rozrachunkowych Urzędu Gminy (konta 225, 229, 231, 234, 240, 221, 290, 222, 223, 224, 226 i 245) oraz budżetu (konta 222, 223, 224, 250, 260) oraz wskazania osób odpowiedzialnych za prowadzenie ewidencji ww. kont złożyła Pani Ewy Książko - Inspektor ds. wydatków (były Zastępca Skarbnika Gminy). Wyjaśnienie ujęto w aktach kontroli pod poz. nr 55.

W złożonym wyjaśnieniu Inspektor ds. ewidencji wydatków pisze, cyt.: *„Wyjaśniam, iż nieprzeprowadzenie inwentaryzacji stanu ewidencyjnego wyżej wymienionych kont wynika z niezamkniętego roku obrachunkowego 2012 i technicznie zamkniętego roku 2011, ale nierozliczonego w ewidencji finansowo-księgowej na dzień 31.12.2011r. i bez uzgodnienia*

kont księgowych oraz brakiem zestawienia obrotów i sald, co w efekcie uniemożliwiło dokonania takich czynności. Jednakże konta rozrachunkowe urzędu były uzgadniane kwartalnie celem ujęcia ich zapisów w sprawozdaniach budżetowych i fizycznie były zgodne. Uzgadnianie tych kont z uwagi na niezamknięty rok 2012 i nierozliczony 2011, było czasochłonne i uciążliwe, gdyż na każdym koncie saldo początkowe trzeba było nanosić ręcznie (po jego uprzednim ustaleniu) co przy dużej ilości kont np. 201 było dość kłopotliwe oraz żmudne i wymagało dużego skupienia aby nie doszło do pomyłki. Ustalenie salda początkowego na 2013 rok, jak już wspomniałam, nie było łatwe, ponieważ zamknięcie roku 2011 było niekompletne i z ogromnymi brakami w księgowaniach. Myślę, że wynikało ono częściowo z dłuższej nieobecności w pracy inspektora Magdaleny Stępień –zajmującej się prowadzeniem analityki należności cywilno-prawnych (w okresie 01.01-30.06.2011r.-chorobowe, macierzyński i urlop) oraz mojej (w okresie od 02.02.-04.11.2011r. chorobowe, macierzyński i urlop). Pod moją nieobecność, zakres moich czynności podzielony był na dwie osoby tj. nowo przyjętą osobę na zastępstwo oraz panią Skarbnik Wiesławę Łoch. W okresie mojej nieobecności brak było naliczeń wynagrodzeń, co skutkowało niewłaściwymi saldami końcowymi za 2011 rok na kontach rozrachunkowych 225, 229, 231 i 240. Nie dokonywano również w tym okresie rozliczeń zaliczek pracowniczych na kontach rozrachunkowych 234, w wyniku czego saldo końcowe za 2011 rok było niewłaściwe.

Ogólnie, organizacja pracy w referacie finansowym wymagała dużych zmian, o czym monitowałam, wychodząc ze swoimi propozycjami, wielokrotnie panią Skarbnik Wiesławę Łoch, jednak pozostawało to bez odzewu lub zmiany te były tak nieznaczne, że nie miały wpływu na poprawę ówczesnej sytuacji. Moje wielokrotne zapytania o rozliczenie 2011 roku i zamknięcie ksiąg za 2012 rok, a w późniejszym okresie 2013 rok kończyły się obietnicami ze strony pani Skarbnik. Próbowałam też poinformować o tej sytuacji pana Wójta.

W zaistniałej sytuacji nie padło też polecenie ze strony pani Skarbnik o przeprowadzeniu inwentaryzacji stanu ewidencyjnego kont.

Chciałabym zaznaczyć, iż Gmina Stargard Szczeciński w tym okresie prowadziła jeden wspólny rachunek bankowy dla budżetu i urzędu co oznacza, że wszystkie dochody i wydatki budżetowe przeprowadzane są bezpośrednio na rachunku bankowym budżetu. Dodatkowo konto 130 nie było prowadzone według podziałek klasyfikacji budżetowej, ponieważ plan i wykonanie dochodów i wydatków ujęte były na kontach 901 i 902. W wyniku czego każda operacja na rachunku bankowym dotycząca urzędu, księgowana była jednocześnie na kontach i w organie i w urzędzie, co było bardzo czasochłonne.

Do moich obowiązków, poza dekretacją faktur zakupu, rozliczaniem zaliczek pracowniczych, rozliczaniem delegacji służbowych i ryczałtów samochodowych, dekretacją i naliczaniem list płac, prowadzeniem ewidencji ilościowo-wartościowej do konta 310, należało dekretowanie wyciągów bankowych ww. rachunku bankowego, w uzgodnieniu z panią Skarbnik co do zapisów operacji dotyczących organu i projektów UE, dla których nie wyodrębniono oddzielnego rachunku bankowego. Ewidencję księgową dotyczącą projektów UE i organu prowadziła pani Skarbnik Wiesława Łoch.

W moim zakresie było również sporządzanie potwierdzeń sald należności i zobowiązań do konta 201 i mimo braku właściwych sald końcowych (w związku z nie zamknięciem roku 2012) sporządzałam je i wysyłałam na podstawie dokumentów źródłowych.

Poniżej przedstawiam zestawienie osób prowadzących ewidencję księgową na kontach, które wynika z faktycznie wykonywanych czynności, ponieważ nie są i nie były mi znane zapisy zakresów czynności pracowników referatu finansowego:

▪ **konta urzędu:**

– **130 :**

– *E. Książko- dekretacja dot.wspólnego r-ku budżetu i urzędu, J. Kowalczyk- wprowadzanie do systemu komputerowego, W. Łoch – dekretacja dot. Projektów UE*

– *wyciągi bankowe r-ku mandatów (W. Łoch- dekretacja, M. Stępień- wprowadzanie)*

– *wyciągi bankowe r-ków wyodrębnionych pod Projekty UE (W. Łoch – dekretacja dot. Projektów UE, I. Rokita-Michalak- wprowadzanie)*

– **135** *I. Rokita-Michalak,*

– **139** *I. Rokita-Michalak*

– **141 :**

– *wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie)*

– *raporty kasowe (A. Łapa (Wieraszko)- dekretacja, J.Kowalczyk- wprowadzanie)*

– *wyciągi bankowe ZFŚS (I. Rokita-Michalak)*

– *wyciągi bankowe depozyt (I. Rokita-Michalak)*

– *sprostowania (E.Książko- dekretacja i wprowadzanie)*

– **201 :**

– *faktury zakupu- wydatki bieżące, za wyjątkiem projektów UE (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie)*

– *faktury zakupu- wydatki inwestycyjne (W. Łoch i I. Rokita-Michalak – dekretacja, I. Rokita-Michalak- wprowadzanie)*

– *faktury zakupu dotyczące projektów UE (W. Łoch – dekretacja, I. Rokita-Michalak- wprowadzanie)*

– *wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie)*

– *wyciągi bankowe r-ków wyodrębnionych pod Projekty UE (W. Łoch – dekretacja dot. Projektów UE, I. Rokita-Michalak- wprowadzanie)*

– *faktury zakupu-ZFŚS (I. Rokita-Michalak- dekretacja i wprowadzanie)*

– **225 :**

– *wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie)*

– *wyciągi bankowe ZFŚS (I. Rokita-Michalak)*

– *przypis faktur sprzedaży (B. Stępień- dekretacja i wprowadzanie)*

– *faktury zakupu (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie)*

– *naliczanie list płac (E. Książko- dekretacja i wprowadzanie)*

– *wyciągi bankowe i faktury zakupu dot. projektów UE (W. Łoch- dekretacja i wprowadzanie, I. Rokita-Michalak- wprowadzanie)*

- korekty BO (W. Łoch- dekretacja i wprowadzanie)
- **229** :
 - naliczanie list płac (E. Książko- dekretacja i wprowadzanie)
 - wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie)
 - sprostowania (E.Książko- dekretacja i wprowadzanie)
- **231** :
 - naliczanie list płac (E. Książko- dekretacja i wprowadzanie)
 - wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie)
 - sprostowania (E.Książko- dekretacja i wprowadzanie)
- **234** :
 - rozliczenie zaliczek (E. Książko- dekretacja i wprowadzanie)
 - raporty kasowe (dowody księgowo wydatkowe E. Książko- dekretacja, A. Łapa (Wieruszko)- dekretacja, J.Kowalczyk- wprowadzanie)
 - wyciągi bankowe ZFŚS i jego sprostowania (I. Rokita-Michalak)
 - sprostowania (E.Książko- dekretacja i wprowadzanie)
- **240** :
 - naliczanie list płac i ich sprostowanie (E. Książko- dekretacja i wprowadzanie)
 - wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie)
 - wyciągi bankowe ZFŚS i jego sprostowania (I. Rokita-Michalak)
 - wyciągi bankowe depozyt i jego sprostowania (I. Rokita-Michalak)
 - raporty kasowe (A. Łapa (Wieraszko)- dekretacja, J.Kowalczyk- wprowadzanie)
 - przypis odsetek od kredytów bankowych i pożyczek (W. Łoch- dekretacja i wprowadzenie)
- **221** :
 - księgowywanie sprawozdań urzędów skarbowych (W. Łoch- dekretacja i wprowadzenie)
 - przypisy i odpisy należności podatkowych i cywilno-prawnych (W. Łoch- dekretacja i wprowadzenie)
 - przekięgowania kwartalne należności bieżących na zaległości i nadpłaty (W. Łoch- dekretacja i wprowadzenie)
 - przypisy kwartalne odsetek od należności podatkowych i cywilno-prawnych (W. Łoch- dekretacja i wprowadzenie)
 - przypis należności z tyt.faktur sprzedaży (B. Stępień- dekretacja i wprowadzanie)
 - raporty kasowe (A. Łapa (Wieraszko)- dekretacja, J.Kowalczyk- wprowadzanie)
 - wyciągi bankowe r-ku mandatów (W. Łoch- dekretacja, M.Stępień- wprowadzanie)
 - wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie)
 - korekty BO (W. Łoch- dekretacja i wprowadzanie)

- 290 *W. Łoch- dekretacja i wprowadzenie*
- 245 *wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie*
- 226 *W. Łoch- dekretacja i wprowadzenie*
- 222 :
 - *wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie*
 - *wyciągi bankowe r-ku mandatów (W. Łoch- dekretacja, M. Stępień- wprowadzanie)*
- 223 *wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie*
- 224 :
 - *rozliczanie udzielonych dotacji (W. Łoch- dekretacja i wprowadzenie)*
 - *wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie)*
- **konta organu:**
 - 133 :
 - *wpłaty należności podatkowych i niektórych cywilno-prawnych (K. Masłowska- dekretacja i wprowadzanie, M. Stępień- dekretacja i wprowadzanie)*
 - *wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie)*
 - *wyciągi bankowe r-ków wyodrębnionych pod Projekty UE (W. Łoch – dekretacja dot. Projektów UE, I. Rokita-Michalak- wprowadzanie)*
 - *wyciągi bankowe r-ku mandatów (W. Łoch- dekretacja, M. Stępień- wprowadzanie)*
 - 135 *W. Łoch- dekretacja i wprowadzenie*
 - 134 *wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (E. Książko- dekretacja po uzgodnieniu z panią Skarbnik, J. Kowalczyk- wprowadzanie)*
 - 140 :
 - *wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie)*
 - *wyciągi bankowe r-ków wyodrębnionych pod Projekty UE (W. Łoch – dekretacja dot. Projektów UE, I. Rokita-Michalak- wprowadzanie)*
 - *wyciągi bankowe r-ku mandatów (W. Łoch- dekretacja, M. Stępień- wprowadzanie)*
 - 222 :
 - *wksięgowanie sprawozdań jednostek podległych (A. Łapa (Wieraszk)- dekretacja i wprowadzanie)*
 - *wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie)*
 - 223 :

- wyciągi bankowe r-ków wyodrębnionych pod Projekty UE (W. Łoch – dekretacja dot. Projektów UE, I. Rokita-Michalak- wprowadzanie)
- wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie)
- księgowanie sprawozdań jednostek podległych (A. Łapa (Wieraszko)- dekretacja i wprowadzanie)
- **224** :
 - przypis należności (W. Łoch – dekretacja i wprowadzanie)
 - wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie)
 - księgowanie sprawozdań jednostek podległych (A. Łapa (Wieraszko)- dekretacja i wprowadzanie)
 - wyksięgowywanie sprawozdań urzędów skarbowych (W. Łoch- dekretacja i wprowadzenie)
- **240** :
 - przebiegowania nal.podatkowych i cywilno-prawnych (K. Masłowska- dekretacja i wprowadzanie, M. Stępień- dekretacja i wprowadzanie)
 - wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (E. Książko- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie)
 - korekty BO (W. Łoch- dekretacja i wprowadzanie)
- **250** wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (W. Łoch- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie)
- **260** wyciągi bankowe wspólnego r-ku budżetu i urzędu (W. Łoch- dekretacja, J. Kowalczyk- wprowadzanie)

Zakres księgowania i rozliczania był dokonywany przez kilka osób i w zasadzie nie było przez Skarbnika wyznaczonej osoby odpowiedzialnej do kompleksowej analizy prawidłowości ustalenia stanu poszczególnych kont.

Pomimo, że w zakresie czynności miałam uzgodnienie księgowania na kontach syntetycznych i analitycznych, mój zakres działania był głównie skierowany na dekretację i w miarę możliwości czasowych analizę tych zapisów pod kątem sporządzania sprawozdań budżetowych. Ponieważ był to bardzo obszerny zakres czynności, nie byłam w stanie dokonywać szczegółowej analizy wszystkich kont, szczególnie przy braku bieżącego wprowadzenia ciągłości bilansowej, o czym wielokrotnie informowałam panią Skarbnik Wiesławę Łoch.

Jednocześnie informuję, że brak sporządzenia specyfikacji sald na dzień 31.12.2013r. poszczególnych kont (czyli ich inwentaryzacja) nie oznacza, że wyżej wymienione konta rozrachunkowe w ciągu roku 2013 nie były uzgadniane. Natomiast niektóre wprowadzone salda początkowe dotyczące lat poprzednich były błędnie wprowadzone przez panią Skarbnik w późniejszym okresie, co uniemożliwiało dokładną ich analizę.

W mojej ocenie miałam bardzo dużo obowiązków, wynikających z zakresu czynności jak również dodatkowych na polecenie ustne pani Skarbnik, z których starałam się wywiązywać rzetelnie, lecz nie byłam w stanie ze względów czasowych, dokonywać analizy wszystkich kont.”

W związku z treścią ww. wyjaśnienia (akta kontroli nr 55) oraz na podstawie danych zakresów czynności pracowników Referatu Finansowego nie można jednoznacznie stwierdzić, kto z pracowników zajmował się prowadzeniem określonych kont (organu i jednostki). Obowiązki w 2013 r. w zakresie inwentaryzacji stwierdzono natomiast w stosunku do:

- ✓ Pani Ewy Książko (wówczas Zastępca Skarbnika Gminy), tj. sporządzanie potwierdzeń sald kont rozrachunkowych z wyjątkiem salda kont 221 (wg pkt 9 zakresu czynności z dnia 23.04.2007 r.)
- ✓ Pani Iwony Rokity-Michalak (wówczas Inspektor w Referacie Finansowym), tj. rozliczanie inwentaryzacji majątku Gminy Stargard Szczeciński oraz rozliczenie różnic inwentaryzacyjnych (wg pkt 2 zakresu czynności z dnia 2.02.2010 r.).

Sprawozdanie finansowe za rok 2013 zostało przyjęte uchwałą Nr XL/337/14 przez Radę Gminy Stargard Szczeciński w dniu 27 czerwca 2014 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2013 rok.

Odpowiedzialność za terminowe zamknięcie ksiąg rachunkowych ponosi Skarbnik Gminy Pani Wiesława Łoch (zatrudniona do dnia 4.03.2015 r., przejście na emeryturę). Zgodnie z zakresem czynności Skarbnika Gminy podpisanym przez Panią Wiesławę Łoch w dniu 7.08.1991 r. do zakresu jej obowiązków na tym stanowisku należało między innymi: „*prowadzenie rachunkowości jednostki zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami (...)*” - pkt I. 6 zakresu czynności.

Ponadto według Instrukcji przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Stargardzie Szczecińskim, cyt.: „Kontrolę przeprowadzonej weryfikacji sprawuje bezpośredni przełożony pracowników dokonujących weryfikacji stanów ewidencyjnych” (rozdz. IV pkt16)

W związku z powyższym zapisem odpowiedzialność ponosi Skarbnik Gminy Pani Wiesława Łoch. W związku z faktem, że Pani Wiesława Łoch nie jest Skarbnikiem Gminy orz pracownikiem Urzędu Gminy Stargard i gminnych jednostek organizacyjnych wyjaśnienie w sprawie nie przeprowadzenia inwentaryzacji na dzień 31.12.2013 r.: środków pieniężnych na rachunkach bankowych gminy, wartości niematerialnych i prawnych, środków trwałych w budowie rozrachunków (Urzędu Gminy i budżetu Gminy) skierowano także do Wójta Gminy Pana Kazimierza Szarżanowicza jako kierownika kontrolowanej jednostki (akta kontroli Nr 45). Treść wyjaśnienia przedstawiono w punkcie 4.2.2. protokołu kontroli.

4.4. Inwentaryzacja aktywów trwałych

Kontrolą objęto rok 2016. Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono następujące stany aktywów trwałych takich jak: środki trwałe (konto 011), środki trwałe w budowie (konto 080), wartości niematerialne i prawne (konto 020) i pozostałe środki trwałe (konto 013) Ustalenia w powyższym zakresie wykazano poniżej w zestawieniu.

Wyszczególnienie	Konto	Stan na dzień 31.12.2016 r.
1	2	3
Środki trwałe	011	100 189 497,77

Środki trwałe w budowie	080	559 099,85
Wartości niematerialne i prawne	020	127 895,52
Pozostałe środki trwałe	013	2 378 008,88

Źródło: Dane ewidencyjne UG Stargard

Nadmienia się, że w zakresie inwentaryzacji środków trwałych drogą spisu z natury objęto ostatnią inwentaryzację, która miała miejsce rok 2013. Ustalenia w tym zakresie przedstawiono w punkcie 4.4.2. znajdującym się na następnych stronach niniejszego protokołu kontroli.

4.4.1. Inwentaryzacja gruntów

Kwestia inwentaryzacji gruntów wynikała z Instrukcji przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Stargardzie Szczecińskim, wprowadzonej do stasowania na podstawie uchwały Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim, co wynikało rozdz. I pkt 5; rozdz. II pkt 1 ppkt 3 lit. a i pkt 2 ppkt 4.

Na podstawie okazanych dokumentów ustalono, że w Urzędzie Gminy Stargard prowadzono ewidencję gruntów Gminy Stargard Szczeciński. Ewidencja w podziale na obręby oraz numery działek, oznaczenie działek wg ksiąg wieczystych, powierzchnię działek, udział gminy, klasyfikacja wg rejestru gruntów oraz stan zagospodarowania działek.

W toku kontroli ustalono, że w latach 2013 – 2016 Wójt nie opracował planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości.

Zgodnie z przepisami art. 25 ust. 1 i ust. 2 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr 102 z późn. zm. poz. 651 oraz z 2014 r. poz. 518 z późn. zm.):

⇒ art. 25 ust. 1 i ust. 2, cyt.: „1. Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. 2. Gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1, a ponadto na przygotowywaniu opracowań geodezyjno-prawnych i projektowych, dokonywaniu podziałów oraz scaleń i podziałów nieruchomości, a także wyposażaniu ich, w miarę możliwości, w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej.”

⇒ art. 23 ust. 1d, cyt.: „Plany wykorzystania zasobu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, opracowuje się na okres 3 lat (...)”

Wyjaśnienie w tej sprawie złożył Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta kontroli nr 46).

W złożonym wyjaśnieniu Wójt Gminy pisze, że, cyt.: „Wykorzystanie zasobu Gminy Stargard w latach 2013-2016 dokonywane było na podstawie corocznie sporządzanych zestawień obejmujących planowane dochody i wydatki związane z nabywaniem i zbywaniem nieruchomości stanowiących zasób gminy. Zestawienia te stanowiły załączniki do przygotowywanych w powyższych latach projektów do budżetu gminy i obejmowały wykazy

nieruchomości planowanych do rozdysponowania. Informacje zawierające zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu oraz ich strukturę zawierane były w informacjach:

1. Informacji o stanie mienia komunalnego, sporządzanej w trybie ustawy o finansach publicznych.
2. Informacji Wójta Gminy Stargard o stanie mienia komunalnego.

Wobec powyższego wyjaśniam, iż prowadzone są dokumenty odpowiadające zakresowi i treściom planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, jednak nie są one nazwane tak jak wynika to z zapisu ustawowego.”

Jak wynika z ww. przepisu art. 23 ust. 1d ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami plany wykorzystania zasobu powinny być opracowywane na okres 3 lat.

Zgodnie z treścią Instrukcji przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Stargardzie Szczecińskim:

- a) rozdz. I. Zasad ogólnych, ust. 5 pkt 5, cyt. „Inwentaryzację środków trwałych do których dostęp jest znacznie utrudniony oraz gruntów przeprowadza Komisja Inwentaryzacyjna przy współpracy pracowników referatu finansowego oraz właściwych merytorycznie pracowników Urzędu Gminy.”
- b) rozdz. III. Tryb powoływania komisji inwentaryzacyjnej o obowiązku i odpowiedzialności komisji, ust. 1, cyt.: „Komisję inwentaryzacyjną w Urzędzie Gminy Stargard Szczeciński jej skład w tym przewodniczącego i zastępcę przewodniczącego powołuje Wójt Gminy. Do przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo-odbiorczej kasy (zastępstwo kasjera na czas urlopu lub innej nieobecności) , komisję – zespół spisowy może wyznaczyć za zgodą Wójta Skarbnik Gminy.”

Zgodnie z art. 26 ust.1 pkt. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, cyt. : „Jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: (...)środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.”

Wójt Gminy Stargard nie powołał komisji inwentaryzacyjnej do przeprowadzenia inwentaryzacji gruntów na dzień 31.12.2016 r. oraz na dzień 31.12.2015 r.

Na podstawie danych ewidencyjnych konta analitycznego 011-0 Środki trwałe-GRUNTY ustalono wartość gruntów na koniec 2016 i 2015 r. Wartości podlegające inwentaryzacji wykazano poniżej w zestawieniu.

Grunty (konto analityczne)	Stan na dzień	Wartość (w zł)
011-0 Środki trwałe -GRUNTY	31.12.2016 r.	25 882 803,51
011-0 Środki trwałe -GRUNTY	31.12.2015 r.	27 660 936,72

Źródło: Dane UG Stargard.

Na podstawie zakresów czynności pracowników Referatu Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa oraz Referatu Finansowego stwierdzono, że pracownikom

tych referatów nie przypisano obowiązków w zakresie przeprowadzenia inwentaryzacji gruntów.

Kserokopie zakresów czynności pracowników ww. Referatu Finansowego załączono do akt kontroli nr 1.

Zgodnie z § 6 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. U.2013 poz. 289 z późn. zm.), cyt.: „*Inwentaryzacja nieruchomości powinna zapewnić porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją odpowiednio gminnego, powiatowego i wojewódzkiego zasobu nieruchomości.*”

Nieprzeprowadzenie inwentaryzacji gruntów na dzień 31.12.2015 i 31.12.2016 r. świadczy, że dane prowadzonej ewidencji księgowej konta 011- 0 Środki trwałe – Grunty nie były porównywane z danymi prowadzonego gminnego zasobu nieruchomości na koniec odpowiednio roku 2015 i 2016.

Inwentaryzacja powinna być przeprowadzona drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników zgodnie z art. 26 ust. 3 pkt 3 wymienionej ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Jak wykazano powyżej Gmina Stargard prowadziła gminny zasób nieruchomości. Gminny zasób nieruchomości prowadzony był przez Inspektora Referatu Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa Pana Romana Kinasza*, natomiast prowadzenie między innymi ewidencji środków trwałych należało do zakresów czynności Pani Iwony Rokity-Michalak zatrudnionej w Referacie Finansowym na stanowisku Inspektora ds. ewidencji księgowej środków trwałych i funduszu sołectkiego.

*W zakresie czynności ww. Inspektora Referatu Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa nie stwierdzono zadań w zakresie prowadzenia gminnego zasobu nieruchomości. Stwierdzono natomiast „*przygotowania informacji o stanie mienia komunalnego.*”

Wyjaśnienie w sprawie niepowołania komisji inwentaryzacyjnej do przeprowadzenia inwentaryzacji gruntów na dzień 31.12.2016 r. oraz na dzień 31.12.2015 r., co w konsekwencji spowodowało nieprzeprowadzenie inwentaryzacji gruntów będących własnością Gminy Stargard oraz gruntów przekazanych w wieczyste użytkowanie złożył Wójt Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta kontroli Nr 48).

Do akt kontroli Nr 48 załączono wydruki z konta 011-0-Środki trwałe – Grunty wg stanu na dzień 31.12.2015 r. i 31.12.2016 r. oraz kserokopie wymienionych poniżej protokołów weryfikacyjnych.

W złożonym wyjaśnieniu (akta kontroli nr 48) Wójt Gminy pisze, że: „*Grunty stanowiące własność gminy w terenie nie posiadają zastabilizowanych granic. Zatem, ustalenie dokładnego miejsca ich położenia bez wskazania granic byłoby utrudnione. W związku z powyższym nie powołano komisji do przeprowadzenia ich inwentaryzacji drogą spisu z natury. Komisja inwentaryzacyjna jest powoływana w przypadku przeprowadzania inwentaryzacji drogą spisu z natury środków trwałych do których dostęp nie jest utrudniony.*”

Celem przeprowadzenia na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzacji: gotówki w kasie, druków ścisłego zarachowania, czeków depozytowych, depozytów znajdujących się w kasie a także zakupionego opału, artykułów biurowych, materiałów budowlanych i innych zakupionych przez urząd materiałów corocznie powołuję komisję inwentaryzacyjną do przeprowadzenia spisu z natury składników mienia gminy.”

W związku z treścią powyższego wyjaśnienia nadmienia się, że wyjaśnienie dotyczyło niepowołania komisji inwentaryzacyjnej do przeprowadzenia inwentaryzacji gruntów zgodnie z zapisem Instrukcji przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Stargardzie Szczecińskim, a nie metody inwentaryzacji gruntów.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3, cyt.: *„Jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: (...) środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.”*

Ponadto w rozdz. II pkt 2 ust. 1 ww. Instrukcji przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji (...) ustalono, że: *„Inwentaryzację środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów, należności i zobowiązań spornych i wątpliwych, należności i zobowiązań wobec osób, które nie prowadzą ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w podpunkcie 1 oraz wymienionych, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe – przeprowadza się drogą porównania ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości tych składników.”*

Mając na uwadze cytowane w treści protokołu kontroli zapisy uregulowań wewnętrznych stwierdzono, że komisja inwentaryzacyjna powinna dokonać inwentaryzacji gruntów drogą porównania ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości tych składników przy współpracy pracowników referatu finansowego oraz właściwych merytorycznie pracowników Urzędu Gminy.

W toku kontroli nie stwierdzono dokumentów świadczących o przeprowadzeniu inwentaryzacji drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami wynikającymi z gminnego zasobu nieruchomości prowadzonego przez Referat Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa.

Na podstawie okazanego protokołu weryfikacji salda konta 011 z dnia 20.03.2017 r. ustalono, że dokonano weryfikacji salda konta 011 na dzień 31.12.2016 r. Weryfikacji salda konta 011 dokonał zespół weryfikacyjny złożony z pracowników Referatu Finansowego. Wymieniony w treści protokołu kontroli. Weryfikacją objęto dane ewidencji szczegółowej prowadzonej przy użyciu programu ZSI SIGID Ewidencja środków trwałych i wyposażenia z danymi ewidencji syntetycznej konta 011 oraz analitycznej prowadzonej do tego konta.

W protokole stwierdzono, że saldo konta 011 jest realne i prawidłowe oraz załączono wydruk obrotu i salda konta 011 wraz z adnotacją o treści: *„Dokonano weryfikacji sald na dzień*

31.12.2016 r.” oraz zamieszczono podpisy członków zespołu spisowego. Poprzednia inwentaryzacja salda konta 011 została przeprowadzona w dniu 20.04.2016 r. wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Weryfikacje salda konta 011 wg stanu na dzień 31.12.2015 r. i na 31.12.2016 r. przeprowadzona była przed dniem bilansowym.

4.4.2. Inwentaryzacja środków trwałych

Zasady inwentaryzacji środków trwałych wynikały z wymienionej w treści niniejszego protokołu Instrukcji przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Stargardzie Szczecińskim, wprowadzonej do stasowania na podstawie uchwały Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim.

Zarządzeniem Nr 195/13 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 września 2013 r. w sprawie powołania komisji inwentaryzacyjnej:

- ✓ powołano komisję inwentaryzacyjną do przeprowadzenia spisu z natury składników majątkowych według stanu na dzień 30 września 2013 roku w składzie: Grażyna Synowiecka (przewodniczący), Andrzej Kiriłow (z-ca przewodniczącego), Anna Troszczyńska (członek), Katarzyna Gajda (członek), Robert Lange (członek), Jan Dajek (członek), Ewa Misztela (członek), Iwona Smółka (członek) - § 1.2 zarządzenia
- ✓ określono, że w celu przeprowadzenia spisu z natury, Przewodniczący Komisji wyznaczy zespoły spisowe spośród członków Komisji - § 1.2 zarządzenia
- ✓ rozpoczęcie spisu z natury ustalono na dzień 14 października 2013 r. a jego zakończenie na dzień 23 grudnia 2013 roku -§ 2 zarządzenia
- ✓ wypełnione arkusze spisu z natury przewodniczący komisji miał przekazać Skarbnikowi Gminy w terminie do dnia 30 grudnia 2013 roku -§5 zarządzenia

W dniu 14 października 2013 r. odbyło się spotkanie robocze komisji inwentaryzacyjnej na którym ustalono skład 3 zespołów spisowych do przeprowadzenia spisu z natury składników majątkowych według stanu na dzień 30.09.2013 r. Na podstawie okazanego Protokołu ze spotkania roboczego komisji inwentaryzacyjnej z dnia 14 października 2013 r. stwierdzono, że ww. zespoły spisowe dokonać miały spisu z natury składników majątkowych o charakterze wyposażenia:

- 1) w urzędzie gminy, zespoły muzyczne – zespół nr 1
- 2) w remizach Ochotniczych Straży Pożarnych, obrona cywilna, w szatniach sportowych, boiska – zespół nr 2,
- 3) budynki, wyposażenie infrastruktury, dróg, gruntów, wyposażenia powierzonego radom sołeckim, kaplica cmentarna, wiejski ośrodek zdrowia w Pęzinie i w Sownie, świetlica wiejska – zespół nr 3.

Ustalenia kontroli w zakresie wartości objętych inwentaryzacją w drodze spisu z natury przedstawiono poniżej w Tabeli nr 4.4.2.1. znajdującej się poniżej w treści protokołu.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, cyt.:

- art. 26 ust. 1 pkt 1, cyt.: „Jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: 1) aktywów pieniężnych (z wyjątkiem zgromadzonych na

rachunkach bankowych), papierów wartościowych w postaci materialnej, rzeczowych składników aktywów obrotowych, środków trwałych oraz nieruchomości zaliczonych do inwestycji, z zastrzeżeniem pkt 3, a także maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie - drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic (...)”

- art. 26 ust. 3 pkt 1 „*Termin i częstotliwość inwentaryzacji, określone w ust. 1, uważa się za dotrzymane, jeżeli inwentaryzację: 1) składników aktywów - z wyłączeniem aktywów pieniężnych, papierów wartościowych, produktów w toku produkcji oraz materiałów, towarów i produktów gotowych, określonych w art. 17 ust. 2 pkt 4 - rozpoczęto nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończono do 15 dnia następnego roku, ustalenie zaś stanu nastąpiło przez dopisanie lub odpisanie od stanu stwierdzonego drogą spisu z natury lub potwierdzenia salda - przychodów i rozchodów (zwiększeń i zmniejszeń), jakie nastąpiły między datą spisu lub potwierdzenia a dniem ustalenia stanu wynikającego z ksiąg rachunkowych, przy czym stan wynikający z ksiąg rachunkowych nie może być ustalony po dniu bilansowym (...).*”

Wyjaśnienie w sprawie wyznaczenia terminu przeprowadzenia inwentaryzacji wg stanu na dzień 30 września 2013 r. złożył Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta kontroli nr 49).

W złożonym wyjaśnieniu Wójt Gminy, pisze: „*Inwentaryzacja środków trwałych drogą spisu z natury została przeprowadzona wg stanu na dzień 30.09.2013 r., według ewidencji szczegółowej prowadzonej przez pracownika merytorycznego p. Iwonę Rokita. Nie ustalono stanu na dzień bilansowy – 31 grudnia z uwagi na brak zamknięcia ksiąg rachunkowych.*”

Kserokopię zarządzenia Nr 195/13 Wójta Gminy Stargard Szczeciński załączono do akt kontroli Nr 49.

Szczegółowa ewidencja środków trwałych prowadzona była za pomocą programu ZSI SIGID Ewidencja środków trwałych i wyposażenia (ESTiW) przez Panią Iwonę Rokita – Michalak – Inspektor ds. ewidencji księgowej środków trwałych i funduszu sołeckiego. Na podstawie danych ww. ewidencji stwierdzono, że prowadzona była w podziale na poszczególne Grupy KŚT.

W poniżej wykazanej Tabeli Nr 4.4.2.1 w kol. 5 wiersz 1.1., 1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.4., 1.1.5, 1.1.6., 1.1.7., 1.1.8. i 1.1.9 wykazano wartości wg danych ewidencji szczegółowej, ponieważ księgi rachunkowe za 2013 r. nie zostały zamknięte zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, co przedstawiono na poprzednich stronach niniejszego protokołu kontroli.

Nadmienia się, że księgi rachunkowe za 2013 r. nie zostały zamknięte również do dnia 12.10.2015 r. Wydruk obrotów i sald bez sald początkowych (konta organu i jednostki) na dzień 12.10.2015 r. załączono do akt kontroli nr 45.

Ze złożonego oświadczenia Skarbnika Gminy Pani Bernadety Opasińskiej (akta kontroli nr 47) wymienionego w treści protokołu wynika, że księgi rachunkowe za rok 2013 zostały zamknięte w 2016 r.

Nadmienia się dane po zamknięciu ksiąg za 2013 r. wg wydruku z dnia 20.12.2017 r. wykazywały wartości zgodne z prowadzoną ewidencją szczegółową (EŚTiW) na dzień

30.09.2013 r. Łącznie saldo konta syntetycznego 011 na dzień 30.09.2013 r. wyniosło 88 415 667,53 zł (w tym grunty 22 559 533,52 zł) oraz ewidencji szczegółowej wg EŚTiW wyniosło 88 415 667,53 zł (w tym grunty 22 559 533,52 zł). Ponadto na dzień 31.12.2013 r. wykazano wartość ewidencji szczegółowej w wysokości 92 170 579,35 zł (wydruk na dzień 31.12.2013 r. z EŚTiW wg grup KŚT, w tym grunty 24 003 106,35zł) oraz w wysokości 92 170 579,35 zł wg ewidencji syntetycznej po zamknięciu ksiąg (wydruk z dnia 4.12.2017 r.).

Wydruki z ewidencji, na podstawie których dokonano ustaleń kontroli załączono do akt kontroli Nr 45.

W Tabeli 4.4.2.1 w kol nr 4 przedstawiono stan na dzień 31.12.2013 r. bez bilansu otwarcia wg wydruku z dnia 24.06.2015 r., natomiast w kolumnie nr 3 przedstawiono stan po zamknięciu ksiąg rachunkowych na dzień 31.12.2013 r. z bilansem otwarcia wg wydruku z dnia 4.12.2017 r.

Na podstawie okazanych dokumentów ustalono, że Komisja inwentaryzacyjna sporządziła Protokoły rozliczeń wyników inwentaryzacji dochodzeń w sprawie różnic inwentaryzacyjnych w których stwierdzono:

- niedobór w środkach trwałych – budynki (konto 011, grupa KŚT 01) w kwocie 43 064,98 zł
- niedobór w środkach trwałych – grunty (konto 011, grupa KŚT 00) w kwocie 2 208,00 zł
- niedobór w pozostałych środkach trwałych (konto 013) w kwocie 621,40 zł

Powyżej wykazane różnice inwentaryzacyjne przedstawiono w Tabeli 4.4.2.1. w kolumnie nr 9.

Budynki zostały zinwentaryzowane metodą spisu z natury, grunty metodą weryfikacji. Pozostałe środki trwałe objęto spisem z natury i weryfikacją w odniesieniu do środków trwałych, do których dostęp był znacznie utrudniony. Łącznie inwentaryzacją metodą spisu z natury i weryfikacją objęto środki trwałe o wartości 65 856 134,01 zł (grupy wg KŚT: 01, 02, 03, 04, 06, 07, 08). Wartość zinwentaryzowanych gruntów (grupa wg KŚT: 00) metoda weryfikacji wyniosła 22 559 533,52 zł.

Wyniki inwentaryzacji (różnice) miały zostać ujęte w ewidencji poleceniem księgowania P13106 z datą 31.12.2013 r.

Wyjaśnienie w sprawie ujęcia stwierdzonej różnicy inwentaryzacyjnej w wysokości 43 064,98 zł w grupie KŚT 01 Budynki i budowle złożyła Pani Iwona Rokita-Michalak – Inspektor ds. ewidencji środków trwałych i funduszu sołeckiego (akta kontroli Nr 63).

W złożonym wyjaśnieniu Inspektor ds. ewidencji środków trwałych i funduszu sołeckiego pisze, cyt.: „Różnice inwentaryzacyjne na koncie 011-1 (konto dot. Budynki i lokale , spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego) zostały wyksięgowane poleceniem księgowania z dnia 31.12.2013 r. nr P130106 na kwotę 43 064,98 zł w programie księgowym -księgowość analityczna. Jednocześnie wyksięgując niedobory z programu SIGID środki trwałe pod datą 31.12.2013 r. automatycznie dokonałam przesyłu do księgowości analitycznej tych samych niedoborów dot. środków trwałych (na wydruku z konta 011-1 księgowość analityczna są to pozycje od S130172 do S130180)., które zostały wyksięgowane wcześniej poleceniem P130106 Po dostrzeżeniu nieprawidłowości sprostowałam podwójne wyksięgowanie niedoborów na

koncie 011-1 poleceniem nr P130109 z dnia 31.12.2013 r. w wysokości -43 064,98 zł, w związku z tym niedobory, które powstały w drodze inwentaryzacji dotyczące budynków na kwotę 43 064,98 zostały poprawnie ujęte na koncie 011-1.”

Do akt kontroli nr 63 załączono wydruki i kserokopie dokumentów w tej sprawie.

W związku z powyższym oraz na podstawie danych wydruku z konta 011-1 stwierdzono, że w ewidencji analitycznej ostatecznie dokonano zapisów na podstawie wyników inwentaryzacji.

Jednakże w oparciu o załączoną do oświadczenia Nr 47 Skarbnika Gminy kserokopię wydruku z Rejestru dzienników – Rok obrotowy: 2013 (wydruk z dnia 18.11.2015 r.) ustalono, że pod poz. 53 nr dziennika P 130109 z datą 31.12.2013 r. jest kwota (-) 43 064,98 zł ze statusem „do zaksięgowania”, co świadczy iż wyniki inwentaryzacji nie zostały powiązane z księgami rachunkowymi roku którego dotyczyły. Powyższe świadczy o niezachowaniu terminu zamknięcia ksiąg rachunkowych oraz o braku rzetelności ksiąg.

Według ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości:

✓ art. 24 ust. 2: „ *Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.”*

✓ art. 27 ust. 1 i 2:

„1. Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.

2. Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.”

W związku z powyższym nie można twierdzić rozliczeniu wyników inwentaryzacji.

W oparciu o ustalenia kontroli wykazane powyżej nie można uznać, że cel inwentaryzacji został osiągnięty.

Zgodnie z Zasadami Ogólnymi określonymi w obowiązującej Instrukcji przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Stargardzie Szczecińskim:

- celem inwentaryzacji było ustalenie rzeczywistego stanu aktywów i pasywów na określony dzień (tu na dzień 30.09.2013 r.) – rozdz. I pkt 1 ww. Instrukcji,
- inwentaryzacja na podstawie stwierdzonego stanu aktywów i pasywów miała pozwalać na doprowadzenie danych wynikających z ksiąg rachunkowych do zgodności ze stanem rzeczywistym oraz tym samym zapewnienie realności wynikających z nich informacji ekonomicznych – rozdz. I pkt 2 ww. Instrukcji

W toku kontroli stwierdzono, że wyników inwentaryzacji nie można było powiązać z ewidencją syntetyczną wg stanu na dzień 30.09.2013 r. oraz na koniec roku 2013, prowadzoną przy użyciu programu ZSI SIGIS (moduł) Księgowość budżetowa jednostki/zarządu, z powodu braku danych bilansu otwarcia na dzień 1.01.2013 r. w czasie kiedy czynności inwentaryzacyjne były wykonywane oraz zakończone.

Okazane wydruki z prowadzonej ewidencji księgowej na dzień 31.12.2013 r. z dnia 24.06.2015 r. oraz z dnia 12.10.2015 r. nie zawierały bilansu otwarcia.

Tabela 4.4.2.1

**AKTYWA TRWAŁE I ICH INWENTARYZACJA W URZĘDZIE GMINY
STARGARD w 2013 ROKU**

Lp.	Wyszczególnienie	Aktywa trwałe						Inwentaryzacja		Uwagi	
		Stan wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2013 r. (z BO)	Stan wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2013 r. (bez BO) ²⁾	Stan ewidencji księgowej na dzień inwentaryzacji		Stan ustalony w drodze inwentaryzacji w dniu 30.09.2013 r.		Różnica 5 - (7+8)	Zastosowana metoda		data przeprowadzenia
				30.09.2013 r.	30.09.2013 r. ¹⁾ (z BO)	Spis z natury	Weryfikacja sald				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I.	AKTYWA TRWAŁE	134 583,04	11 126,61	brak danych	124 942,93	-	brak	-	brak	brak	nie przeprowadzono inwentaryzacji na dzień 31.12.2013 r.
1.	Wartości niematerialne i prawne (konto 020)	134 583,04	11 126,61	brak danych	124 942,93	-	brak	-	brak	brak	
II.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE OGÓŁEM	94 774 505,33	25 647 470,51	88 415 667,53³⁾	92 324 487,95	35 701 007,90	54 519 476,15	45 894,38	x	x	
1.1.	Środki trwałe (011)	92 170 579,35	17 274 708,30	88 415 667,53³⁾	88 415 667,53	33 850 918,40	54 519 476,15	45 272,98	x	x	
1.1.1	Grunty	24 003 106,35	brak danych	22 559 533,52 ³⁾	22 559 533,52	0,00	22 557 325,52	2 208,00	Drogą weryfikacji danych	18.10.2013-06.12.2013	
1.1.2	Budynki i lokale	31 769 385,01	brak danych	31 807 370,09 ³⁾	31 807 370,09	31 764 305,11	0,00	43 064,98	Spis z natury	06.12.2013	
1.1.3	Obiekty inżynierii lądowej	34 612 791,93	brak danych	32 291 729,65 ³⁾	32 291 729,65	732 599,09	31 559 130,56	0,00	Drogą weryfikacji danych oraz spis z natury	25.10.2013-05.12.2013	
1.1.4	Kotły i maszyny energ.	221 810,36	brak danych	197 701,07 ³⁾	197 701,07	8 351,11	189 349,96	0,00	Drogą weryfikacji danych oraz spis z natury	22.10.2013-05.12.2013.	
1.1.5	Maszyny, urządzenia i aparaty	371 114,48	brak danych	371 114,48 ³⁾	371 114,48	261 050,79	110 063,69	0,00	Drogą weryfikacji	31.10.2013-05.12.2013	

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

									danych oraz spis z natury		
1.1.6.	Specjalistyczne maszyny, urządzenia	-	brak danych	-	-	-	-	-	-	-	
1.1.7.	Urządzenia techniczne	281 190,70	brak danych	281 190,70 ³⁾	281 190,70	177 584,28	103 606,42	0,00	Drogą weryfikacji danych oraz spis z natury	22.10.2013-05.12.2013	
1.1.8.	Środki transportu	698 291,20	brak danych	698 138,70 ³⁾	698 138,70	698 138,70	0,00	0,00	Spis z natury	22.10.2013-08.11.2013	
1.1.9.	Narzędzia, przyrządy, ruchomości	212 889,32	brak danych	208 889,32 ³⁾	208 889,32	208 889,32	0,00	0,00	Spis z natury	14.10.2013-25.11.2013	
1.2.	Pozostałe środki trwałe (wyposażenie konto 013)	1 912 868,56	147 908,82	brak danych	1 850 710,90	1 850 089,50	0,00	621,40	Spis z natury	14.10.2013-02.12.2013.	
1.3.	Inwestycje rozpoczęte (środki trwałe w budowie konto 080)	691 057,42 (Wn)	8 224 853,39 (Ma)	brak danych	2 058 109,52 (Wn)	-	-	brak	brak	-	nie przeprowadzono inwentaryzacji na dzień 31.12.2013 r.
1.4.	Środki przekazane na poczet inwestycji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
OGÓLEM (I + II)		94 909 088,37	17 433 743,73 Wn 8 224 853,39 Ma	88 415 667,53	92 449 430,88	35 701 007,90	54 519 476,15	45 894,38	-	-	

Źródło: Dane Urzędu Gminy Stargard, ¹⁾ podano na podstawie wydruku z dnia 4.12.2017 r., ²⁾ podano wg danych wydruku z dnia 24.06.2015 r. wg ewidencji syntetycznej i danych ewidencji analitycznej, ³⁾ w odniesieniu do rzeczowych aktywów trwałych konto 011 podano wg ewidencji szczegółowej prowadzonej przy użyciu programu ZSI SIGID Poznań pn. Ewidencja środków trwałych i wyposażenia (wydruk z dnia 30.09.2013 r. – TAB-09 ZESTAWIENIE ŚRODKÓW TRWAŁYCH WG STANU NA KONIEC 2013.09).

Ponadto w odniesieniu do wartości niematerialnych i prawnych (konto 020), pozostałych środków trwałych (konto 013) oraz środków trwałych w budowie (konto 080) podano stan wg danych wydruku z dnia 24.06.2015 r. na dzień 31.12.2013 r. (kol. nr 4 Tabeli nr 4.4.2.1.), który nie obejmował salda początkowego, co potwierdza fakt niezamknięcia ksiąg rachunkowych za 2013 r.

Na podstawie powyższych danych stwierdzono, że na dzień 31.12.2013 r. nie przeprowadzono inwentaryzacji wartości niematerialnych i prawnych (konto 020) oraz środków trwałych w budowie (inwestycje) (konto 080) w związku z niezamknięciem ksiąg rachunkowych.

Stany ww. kont wg danych wydruku z dnia 4.12.2017 r. (z BO) wynosiły odpowiednio:

Konto	Stan na dzień 31.12.2013 r. wg danych wydruku z dnia 4.12.2017 r. (z BO)
020	134 583,04
080	691 057,42

Wyjaśnienie w sprawie nieprzeprowadzenia inwentaryzacji konta 020* i 080 na dzień 31.12.2013 r. złożyła Pani Iwona Rokita-Michalak – Inspektor ds. ewidencji księgowej środków trwałych i funduszu sołeckiego (akta kontroli Nr 56).

**Ustalono, że ww. Inspektor ds. ewidencji księgowej środków trwałych i Funduszu sołeckiego prowadził ewidencję wartości niematerialnych i prawnych oraz wydatki inwestycyjne*

W złożonym wyjaśnieniu Inspektor ds. ewidencji księgowej środków trwałych i Funduszu sołeckiego pisze: *„Nie zamknięcie ksiąg rachunkowych za rok 2012, spowodowało brak stanów ewidencyjnych na dzień 31.12.2013 r. co wpłynęło na brak możliwości przeprowadzenia weryfikacji na koncie 020, 080. W zaistniałej sytuacji nie podło również polecenie ze strony Pani Skarbnik Wiesławy Łoch o przeprowadzeniu weryfikacji na koncie 020, 080, która była by niezbędna do przeprowadzenia weryfikacji stanów ewidencyjnych – inwentaryzacji kont.”*

Kserokopie dokumentów dotyczących ww. inwentaryzacji środków trwałych zarządzanych na dzień 30.09.2013 r. wraz z wydrukami z ewidencji w tym konta 011 stanowią akta kontroli Nr 57

Zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 3 wymienionej ustawy o rachunkowości: *„Jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: (...) środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.*

Na podstawie informacji wynikających z zapisów protokołu kontroli przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Szczecinie w 2013 r. ustalono, że poprzednia

inwentaryzacja środków trwałych w drodze spisu z natury została przeprowadzona w 2009 r. (wg stanu na 30.09.2009 r.) na podstawie zarządzenia Nr 155/09 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 24 września 2009 r. w sprawie powołania komisji inwentaryzacyjnej.

4.4.3. Inwentaryzacja środków trwałych w budowie

Zasady inwentaryzacji środków trwałych w budowie (konto 080) określone zostały między innymi w rozdz. II. Przedmiot, sposoby oraz terminy inwentaryzacji oraz rozdz. IV. Inne Ustalenia regulujące przeprowadzenie inwentaryzacji pkt 17 lit. f Instrukcji przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Stargardzie Szczecińskim, wprowadzonej do stasowania na podstawie uchwały Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim.

Na podstawie okazanego Protokołu weryfikacji salda konta 080 przeprowadzonej na dzień 31.12.2016 r. stwierdzono, że środki trwałe w budowie (inwestycje) zostały zweryfikowane w dniu 20.03.2017 r. przez zespół weryfikacyjny złożony z pracowników Referatu Finansowego, co przedstawione zostało na poprzednich stronach niniejszego protokołu kontroli. W zespole weryfikacyjnym była Pani Iwona Rokita-Michalak – Inspektor ds. ewidencji księgowej środków trwałych i funduszu sołeckiego, do której zakresu czynności należało między innymi prowadzenie wydatków inwestycyjnych. Z ustaleń protokołu wynika, że saldo konta 080 jest realne i prawidłowo ustalone. Do protokołu załączono wydruk z ewidencji analitycznej konta 080 wraz z adnotacją: „Dokonano weryfikacji sad na dzień 31.12.2016 r.” oraz podpisy członków zespołu weryfikacyjnego.

Zinwentaryzowana wartość wynosiła 559 099,85 zł i była zgodna z danymi prowadzonej ewidencji konta 080.

Poprzednia inwentaryzacja Środków trwałych w budowie (inwestycji) przeprowadzona została przez zespół weryfikacyjny w dniu 20.04.2016 r. wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Weryfikacje salda konta 080 wg stanu na dzień 31.12.2015 r. i na 31.12.2016 r. przeprowadzone były przed dniem bilansowym.

Kwestia inwentaryzacji konta 080 wg stanu na dzień 31.12.2013 r. przedstawiona została na poprzednich stronach niniejszego protokołu kontroli.

4.4.4. Inwentaryzacja wartości niematerialnych i prawnych

Inwentaryzacja wartości niematerialnych i prawnych (konto 020) określona została w między innymi w rozdz. II. Przedmiot, sposoby oraz terminy inwentaryzacji IV. Inne Ustalenia regulujące przeprowadzenie inwentaryzacji pkt 17 lit. a) Instrukcji przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Stargardzie Szczecińskim, wprowadzonej do stasowania na podstawie uchwały Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim.

Na podstawie okazanego Protokołu weryfikacji salda konta 020 przeprowadzonej na dzień 31.12.2016 r. stwierdzono, że wartości niematerialne i prawne zostały zweryfikowane w dniu 20.03.2017 r. przez zespół weryfikacyjny złożony z pracowników Referatu Finansowego, co przedstawione zostało na poprzednich stronach niniejszego protokołu

kontroli. W zespole weryfikacyjnym była Pani Iwona Rokita-Michalak – Inspektor ds. ewidencji księgowej środków trwałych i funduszu sołeckiego, która zajmowała się ewidencją zdarzeń na koncie 020. Z ustaleń protokołu wynika, że saldo konta 020 jest realne i prawidłowo ustalone. Do protokołu załączono wydruk z ewidencji analitycznej konta 020 wraz z adnotacją: „Dokonano weryfikacji sad na dzień 31.12.2016 r.” oraz podpisy członków zespołu weryfikacyjnego.

Zinwentaryzowana wartość wynosiła 127 895,52 zł i była zgodna z danymi prowadzonej ewidencji konta 020.

Poprzednia inwentaryzacja wartości niematerialnych i prawnych przeprowadzona została przez zespół weryfikacyjny w dniu 20.04.2016 r. wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Weryfikacje salda konta 020 wg stanu na dzień 31.12.2015 r. i na 31.12.2016 r. przeprowadzone były przed dniem bilansowym.

Kwestia inwentaryzacji wartości niematerialnych i prawnych wg stanu na dzień 31.12.2013 r. przedstawiona została na poprzednich stronach niniejszego protokołu kontroli.

4.4.5. Inwentaryzacja materiałów

Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono, że w latach 2013 – 2017 prowadzono konto 310 Materiały. Stany ww. konta na koniec lat 2013-2016 oraz na dzień 30.09.2017 r. przedstawiono poniżej w zestawieniu.

Stan na dzień	Saldo konta 310	
	Wn	Ma
31.12.2013 r.	45 531,61	0,00
31.12.2014 r.	92 299,78	0,00
31.12.2015 r.	100 115,41	0,00
31.12.2016 r.	65 962,62	0,00
30.09.2017 r.	87 882,51	0,00

Źródło: Dane UG Stargard

Kontrolą objęto lata 2015 i 2016. W toku kontroli nie stwierdzono, czy materiały ujęte wartościowo na koncie 310 znajdują się na terenie strzeżonym.

Rok 2015

Zarządzeniem Nr 256/15 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie powołania komisji inwentaryzacyjnej, powołano komisję inwentaryzacyjną do przeprowadzenia inwentaryzacji materiałów zakupionych przez Urząd Gminy Stargard.

W skład komisji wchodził pracownicy Urzędu Gminy Stargard Szczeciński: Pani Grażyna Synowiecka (przewodnicząca komisji) Józef Kiryłow, Agnieszka Mazanowska, Honorata Kokolus.

Zgodnie z treścią ww. zarządzenia:

- ✓ komisja miała dokonać spisu z natury wg stanu na dzień 31.12.2015 r. na arkuszach spisowych następujących składników: zakupionego materiału, artykułów biurowych, materiałów budowlanych i innych nie wymienionych wyżej materiałów zakupionych przez Urząd Gminy i sołectwa
- ✓ rozpoczęcie spisu z natury ustalono na dzień 30 grudnia 2015 r., a jego zakończenie na dzień 16 stycznia 2016 r.

- ✓ wypełnione arkusze spisu z natury komisja miała przekazać Skarbnikowi Gminy w terminie do dnia 19 stycznia 2016 r.
- ✓ nadzór nad spisem powierzono Sekretarz Gminy

Na podstawie okazanych arkuszy spisowych ustalono, że komisja inwentaryzacyjna dokonała czynności spisowych w dniach od 31.12.2015 r. do 15.01.2016 r.

Wartość zinwentaryzowanego majątku była zgodna ze stenem wynikającym z prowadzonej ewidencji na dzień 31.12.2015 r.

W oparciu o dane ewidencyjne oraz na podstawie danych arkuszy spisowych ustalono, że wśród materiałów były między innymi:

Wyszczególnienie	Wartość
paliwo (olej benzyna)	7351,35
sól drogowa i piasek	5 815,79
kamień	33 853,84
materiały budowlane (polbruk, kostka, rura cement, ogrodzenie)	50 843,08
opał (węgiel, miał olej)	2 251,35
Razem	100 115,41

Źródło: Dane UG Stargard

W okazanej kontrolującemu dokumentacji nie stwierdzono sprawozdania opisowego z przebiegu spisu z natury. Zgodnie z rozdz. IV. Inne ustalenia regulujące przeprowadzenie inwentaryzacji pkt 11 Instrukcji przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy w Stargardzie Szczecińskim, wprowadzonym do stosowania uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim, cyt.: „*Po zakończeniu spisu zespół spisowy składa Przewodniczącemu Komisji Inwentaryzacyjnej sprawozdanie zawierające:*

- a) *rozliczenie z przydzielonych arkuszy spisu z natury,*
- b) *informację wszystkich w toku spisu nieprawidłowościach w gospodarce składnikami majątkowymi podlegającymi spisowi (zabezpieczenia, składowania, konserwacji itp.).”*

Na arkuszach spisowych stwierdzono podpisy osób materialnie odpowiedzialnych tj.: w przypadku arkuszy spisowych dotyczących mienia Urzędu Gminy stwierdzono podpis pani Agnieszki Mazanowskiej – zatrudnionej w Referacie Organizacyjnym Spraw Społecznych i Obywatelskich na stanowisku Podinspektora. Jednocześnie ww. pracownik był w składzie komisji inwentaryzacyjnej. W przypadkach inwentaryzacji danego sołectwa stwierdzono podpisy sołtysa np. Rada Sołecka Kłębino – podpis „Kozłowski”, Rada sołecka Koszewo – podpis „Więcek”, Sołectwo Ulikowo – podpis „A. Matwiejczuk”.

Innych dokumentów w zakresie odpowiedzialności za powierzone mienie ujęte w ewidencji konta 310 Materiały- kontrolującemu nie okazano.

Rok 2016

Zarządzeniem Nr 219/16 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie powołania komisji inwentaryzacyjnej, powołano komisję inwentaryzacyjną do przeprowadzenia inwentaryzacji materiałów zakupionych przez Urząd Gminy Stargard.

W skład komisji wchodził pracownicy Urzędu Gminy Stargard Szczeciński: Pani Grażyna Synowiecka (przewodnicząca komisji), Piotr Wierzchowski, Agnieszka Mazanowska, Honorata Kokolus.

Zgodnie z treścią ww. zarządzenia:

- ✓ komisja miała dokonać spisu z natury wg stanu na dzień 31.12.2016 r. na arkuszach spisowych następujących składników: zakupionego materiału, artykułów biurowych, materiałów budowlanych i innych nie wymienionych wyżej materiałów zakupionych przez Urząd Gminy i sołectwa
- ✓ rozpoczęcie spisu z natury ustalono na dzień 30 grudnia 2016 r., a jego zakończenie na dzień 16 stycznia 2016 r.*

**(podano wg oryginału powinno być 16 stycznia 2017 r.)*

- ✓ wypełnione arkusze spisu z natury komisja miała przekazać Skarbnikowi Gminy w terminie do dnia 20 stycznia 2016 r.*

**(podano wg oryginału, powinno być 20 stycznia 2017 r.)*

- ✓ nadzór nad spisem powierzono Sekretarz Gminy

Na podstawie okazanych arkuszy spisowych ustalono, że komisja inwentaryzacyjna dokonała czynności spisowych w dniach od 31.12.2015 r. do 23.01.2016 r. Wartość zinwentaryzowanego mienia wyniosła 65 962,62 zł.

W oparciu o dane arkuszy spisowych ustalono, że wśród materiałów były między innymi:

Wyszczególnienie	Wartość
paliwo (olej benzyna)	4 246,27
sól drogową i piasek	2 414,38
kamień	33 853,84
materiały budowlane (polbruk, kostka, rura cement, ogrodzenie)	22 734,86
opał (węgiel, miał olej)	2 713,27
Razem	65 962,62

Źródło: Dane UG Stargard

Dokonując porównania stanów materiałów budowlanych pomiędzy stanem rzeczywistym na podstawie arkuszy spisu z natury na dzień 31.12.2015 r. i 31.12.2016 r. stwierdzono zmiany. Ustalenia przedstawiono w tabeli znajdującej się poniżej.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

Porównanie stanów materiałów budowlanych stwierdzonych podczas spisu z natury na dzień 31.12.2015 r. i 31.12.2016 r.

Sołectwo	Wyszczególnienie	Obmiar		Wartość		Różnica		Inne ustalenia ⁴⁾
		31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	3:4	5-6	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Grzędzice	kamień	403,54 t	403,54 t	33 853,84	33 853,84	0,00	0,00	Kamień –bruk z odzysku (Referat GKI ³⁾)
Golino	siatka ogrodzeniowa 50/1500	150 m ²	150 m ²	1 383,75	1 383,75	0,00	0,00	wydatki bieżące FS ¹⁾ (realizacja referat GKI)
Lipnik	cegła szara	172,80 m ²	-	4 463,42	0,00	172,80 m ²	4 463,42	wydatki bieżące FS ¹⁾ (realizacja referat GKI)
	paleta drewniana	18 szt.	-	442,80	0,00	18 szt.	442,80	wydatki bieżące FS ¹⁾ (realizacja referat GKI)
Pęzino	polbruk prostokąt 6 szary	20 m ²	20 m ²	504,06	504,06	0,00	0,00	wydatki bieżące FS ¹⁾ (realizacja referat GKI)
Ulikowo	ogrodzenie panelowe (boisko)	1 szt. /kpl	-	6238,61	0,00	1 szt. /kpl	6 238,61	OT- inwestycja rozliczona
	rura 21/2"	56 mb	56 mb	1 425,82	1 425,82	0,00	0,00	wydatki bieżące FS ¹⁾ (realizacja referat OS ²⁾)
Kłębino	kostka 6 Holland szara	156,9764 m ²	156,9764 m ²	3 638,71	3 638,71	0,0	0,00	Inwestycja nierozliczona (realizacja referat GKI)
	kostka Holland czerw.	82,50 m ²	56,88m ²	2 314,95	1 596,05	25,62 m ²	718,90	Inwestycja nierozliczona (realizacja referat GKI)
	paleta	-	25 szt.	-	375,25	-25 szt.	- 375,25	Inwestycja nierozliczona (realizacja referat GKI)
Lipnik	kostka polbruk	89,90 m ²	-	2 723,52	0,00	89,90 m ²	2 723,52	wydatki bieżące FS ¹⁾ (realizacja referat OS)
Koszewo	cement 25 kg	4 szt.	-	29,92	0,00	4 szt.	29,92	wydatki bieżące FS ¹⁾ (realizacja referat OS)
Barzkowice	ogrodzenie panelowe	1 szt./kpl	-	5 956,46	0,00	1 szt/kpl	5 956,46	OT- inwestycja rozliczona
	panel ocynk	-	8 szt.	-	559,52	-8 szt.	-559,52	wydatki bieżące (realizacja referat GKI)
	słupek 60x40x200	-	8 szt.	-	254,72	-8 szt.	-254,72	wydatki bieżące (realizacja referat GKI)
	obejma słupka	-	8 szt.	-	52,56	-8 szt.	-52,56	wydatki bieżące (realizacja referat GKI)
	obejma 70x70	-	6 szt.	-	65,88	-6 szt.	-65,88	wydatki bieżące (realizacja referat GKI)
	obejma 70x70	-	2 szt.	-	19,94	-2 szt.	-19,94	wydatki bieżące (realizacja referat GKI)
	obejma szlupka	-	20 szt.	-	144,60	-20 szt.	-144,60	wydatki bieżące (realizacja referat GKI)
Tychowo	kostka La Rve 8 szara	302,40 m ²	161,40 m ²	8 708,89	4 648,20	141 m ²	4 060,69	OT- część inwestycji rozliczona (realizacja referat GKI)** ustalenie w treści protokołu
	paleta	42 szt.	23 szt.	1 033,20	565,80	19 szt.	467,40	
Strachocin	polbruk prostokąt 6 szary	418 m ²	-	10 539,87	0,00	418 m ²	10 539,87	OT- inwestycja rozliczona
	palety	39 szt.	-	1 439,10	0,00	39 szt.	1 439,10	
Razem				84 696,92	49 088,70	x	37 080,69 -1 472,47*	x

*nie stwierdzono w 2015 r. stąd znak „-”, ; **-ustalenie w treści protokołu.

¹⁾ FS – wydatek ze środków funduszu sołectkiego, ²⁾Referat Organizacyjny, Spraw Społecznych i Obywatelskich – OS; ³⁾Referat Gospodarki Komunalnej i Inwestycji – GKI, ⁴⁾ustalono na podstawie danych zawartych w aktach kontroli Nr 51 oraz załączonych do akt dokumentów.

W związku ze zmianami w stanie rzeczywistym w ww. materiałach, o informację dotyczącą zaistniałych zmian w okresie do dnia 31.12.2015 r. do 31.12.2016 r. zwrócono się do Pani Ewy Książko -Inspektor ds. ewidencji wydatków, która prowadziła ewidencję konta 310 Materiały. Informacja ww. na bazie danych ww. tabeli stanowi akta kontroli Nr 51.

Do akt kontroli Nr 51 załączono kserokopie dokumentów w ww. sprawie takich jak: OT wydruki z ewidencji. Nadmieniam się, że do akt kontroli nr 51 pozostawionych w jednostce kontrolowanej nie załączono ww. dokumentów, ponieważ są one w posiadaniu kontrolowanej jednostki.

Na podstawie informacji uzyskanych od ww. Inspektora ds. wydatków w uzgodnieniu z Panią Iwoną Rokita-Michalak zatrudnioną na stanowisku Inspektora ds. ewidencji księgowej środków trwałych i Funduszu sołeckiego ustalono, dane wynikające z kol. 9 powyższej Tabeli.

Na podstawie danych kolumny 9 ww. Tabeli pn. „Inne ustalenia” stwierdzono, że część materiałów ujętych na koncie 310 Materiały zostało wykorzystanych przy realizacji zadań inwestycyjnych, i tak:

- ⇒ ogrodzenie panelowe wykorzystane w m. Ulikowo wykorzystane było do ogrodzenia boiska sportowego w tej miejscowości (OT nr 23/2016/G z dnia 24.08.2016 r. na kwotę 6 238,61 zł),
- ⇒ ogrodzenie panelowe wykorzystane w m. Barzkowice wykorzystane było do ogrodzenia boiska sportowego w tej miejscowości (OT nr 24/2016/G z dnia 24.08.2016 r. na kwotę 5 956,46 zł),
- ⇒ polbruk wykorzystany został na zadanie - ułożenie polbruku pod wiatą rekreacyjną w Tychowie (OT nr 33/2016/G z dnia 30.09.2016 r. na kwotę 3 247,36 zł – bez kosztów robocizny, OT nr 35/2016/G z dnia 30.09.2016 r. na kwotę 3 247,37 zł – bez kosztów robocizny, OT nr 34/2016/G z dnia 30.09.2016 r. na kwotę 3 247,36 zł – bez kosztów robocizny).

Ponadto stwierdzono notatkę Podinspektora w Referacie Gospodarki Komunalnej i Inwestycji Pani Honoraty Kokolus z dnia 20.02.2017 r. skierowaną do Referatu Finansowego o treści: *„W związku z przeprowadzoną inwentaryzacją roczną okazało się, że przyjęta na stan inwestycja pn. „Ułożenie polbruku pod wiatami w Tychowie” nie została poprawnie rozliczona, kostka została wykazana w całości na kwotę 9 742,09* zł, a rozliczenie inwentaryzacyjne wykazało, że kostka brukowa w kwocie 5 214,00* zł nie została wbudowana. Powyższe wynikało z tego, że obecnie na danym terenie trwają prace związane z budową świetlicy i zagospodarowania terenu wokół. W związku z czym mieszkańcy postanowili wstrzymać się w wbudowaniu całości ponieważ prace związane z nową inwestycją mogą wejść w teren rekreacyjny. W związku z tym pozostała kostka zostanie wbudowana po zakończeniu inwestycji dot. Budowy świetlicy. Wbudowano kostkę na kwotę 4 528,09 zł.”*

Nadmieniam się, że w wyniku przeprowadzonej na dzień 31.12.2016 r. inwentaryzacji stwierdzono kostkę La Reve o wartości łącznej 4 648,20 zł + palety drewniane o wartości 565,80 zł = 5 214,00 zł. W ww. notatce stwierdzono, że wartość kostki wynosiła 5214,00 zł, tj. liczono łącznie z paletami. W związku z powyższym wartość rozliczonej kostki w ww. notatce zawiera także kwotę wartości palet.

⇒ polbruk wykorzystany został na zadanie - chodnik w drodze gminnej w m. Strachocin dz. nr geod. 75/1 obr. Strachocin – OT nr 21/2016/G z dnia 2.08.2016 r. na kwotę łączną 84 956,62 zł w tym materiały 11 978,97 zł .

Na kwotę 11 978,97 zł składały się: polbruk o wartości 10 539,87 zł + palety 1 439,10 zł.

Pozostałe materiały dotyczyły w większości wydatków z Funduszu sołeckiego, wydatków bieżących i nierozliczonych do dnia kontroli (12.12.2017 r.) zadań inwestycyjnych.

Ponadto stwierdzono, że na dzień 30.12.2016 r. stan konta 310 Materiały wynosił 42 787,71 zł (Wn), a na dzień 31.12.2016 r. stan 65 962,62 zł. Ustalono, że stan konta 310 był korygowany na podstawie danych (arkuszy spisu z natury) rocznej inwentaryzacji.

Na podstawie danych wydruku z ewidencji konta 310 Materiały na dzień 31.12.2016 r. ustalono, że stan konta 310 wynosił 65 962,62 zł oraz stan wg danych przeprowadzonej inwentaryzacji wynosił 65 962,62 zł.

W wyniku inwentaryzacji stwierdzono różnice w RS Klępino w przedmiocie:

- kostki brukowej czerwonej tj. niedobór 718,90 zł
- ujawniono palety o wartości 375,25 zł

W związku z powyższym wyjaśnienie w sprawie sposoby prowadzenia ewidencji konta 310 Materiały złożyła Pani Ewa Książko Inspektor ds. wydatków (akta kontroli Nr 52).

W złożonym wyjaśnieniu Inspektor ds. wydatków pisze: *„Konto 310 w ciągu roku służy do ewidencji zakupów opału, który jest zużywany w obiektach gminnych a jego stan koryguje się na koniec roku na podstawie inwentaryzacji rocznej. Wartość wszystkich pozostałych materiałów ujętych w koszty w momencie ich zakupu, ale niez użytych do końca roku obrotowego ujmuje się na koncie 310 na koniec okresu sprawozdawczego na podstawie inwentaryzacji rocznej. Saldo na koncie 310 na dzień 30.12.2016r. wynosiło (Wn) 42 787,71 zł i stanowiło kwotę z bilansu otwarcia 100 115,41 zł pomniejszoną o kwotę 95 932,96 zł wynikającą z księgowania PK nr P2160002 z dnia 19.01.16r. z konta 310 w koszty wartości materiałów niez użytych na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego, skorygowaną PK nr P2160025 z dn. 19.04.16r. na minus o kwotę 1 931,10 oraz powiększoną o wartość zakupionego opału w ciągu roku tj. kwotę 40 536,36 zł. Pod datą 31.12.2016r. PK nr P2160074 (data rejestracji dziennika 10.01.17r.) księgowano ponownie na konto 310 wartość materiałów wyk sięgowanych 19.01.2016r. z pominięciem wartości paliwa, na kwotę 94 047,60 ustalając tym samym stan konta 310 przed rozliczeniem inwentaryzacji rocznej w kwocie (Wn) 136 835,31 zł. Rozliczając inwentaryzację, na podstawie wycenionych arkuszy spisowych, porównano wyniki spisu z natury z danymi ewidencji ilościowo-wartościowej i ustalono różnice inwentaryzacyjne. Do konta 310 prowadzone są ręcznie księgi pomocnicze w postaci kartotek, gdzie prowadzona jest ewidencja ilościowo-wartościowa. W wyniku rozliczenia inwentaryzacji PK nr P2160075 (data rejestracji dziennika 01.02.17r.) dokonano korekty stanu materiałów na koncie 310 o rozchody w kwocie 83 372,53 zł i przychody w kwocie 12 843,49 zł, a ustalone różnice inwentaryzacyjne wyk sięgowane PK nr P2160076 (data rejestracji dziennika 03.02.17r.) zwiększyły stan materiałów na koncie 310 o kwotę 375,25 zł i zmniejszyły o kwotę 718,90 zł, co ostatecznie na dzień 31.12.2016r. wykazało na koncie 310 saldo (Wn) 65 962,62 zł.”*

Do akt kontroli nr 52 załączono wydruki z konta 310 za lata 2015, 2016 oraz wg stanu na dzień 30.09.2017 r. oraz kserokopię Protokołu rozliczenia wyników inwentaryzacji dochodzeń w sprawie różnic inwentaryzacyjnych.

W oparciu o dane zakładowego planu kont dla Urzędu Gminy Stargard Szczeciński jako jednostki wprowadzonym do stosowania uchwałą Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim (z późn. zm.) ustalono, że: „konto 310 w ciągu roku służy do ewidencji zakupów opału, który jest zużywany w obiektach gminnych. Na koncie tym ujmuje się również wartość wszystkich pozostałych materiałów ujętych w koszty w momencie zakupu, ale niezaużytych do końca roku obrotowego - ujęcie na koncie 310 następuje na podstawie inwentaryzacji rocznej. Na podstawie inwentaryzacji rocznej koryguje się też stan materiałów ujętych na koncie 310 w ciągu roku (...)”. Wobec powyższego ewidencja na koncie 310 nie była prowadzona na bieżąco w odniesieniu do materiałów budowlanych.

W związku z ustaleniami kontroli znajdującymi się powyżej odnośnie roku 2015 i 2016 wyjaśnienie w sprawie ustalenia terminu zakończenia spisu z natury materiałów przy rocznej inwentaryzacji materiałów za 2015 r. do dnia 16 stycznia 2016 r. oraz za rok 2016 do dnia 16 stycznia 2017 r. oraz dokonywania czynności spisowych przez komisję inwentaryzacyjną do dnia 23.01.2017 r. przy inwentaryzacji materiałów wg stanu na dzień 31.12.2016 r., pomimo, że czynności spisowe miały być zakończone do 16 stycznia 2016 r. złożył Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta kontroli Nr 49).

W złożonym wyjaśnieniu Wójt Gminy, pisze: „Termin zakończenia spisu z natury materiałów przy rocznej inwentaryzacji za 2015 r. został ustalony na dzień 16 styczeń 2016 r. oraz za 2016 r. do dnia 16 stycznia 2017 r. z uwagi iż dzień 15 styczeń 2016 r. i 15 styczeń 2017 r. przypadają na dni wolne od pracy (sobota i niedziela) (...) Z uwagi na dłuższy zakres obowiązków i bieżących spraw prowadzonych przez członków komisji inwentaryzacyjnej, czynności spisowe nie zostały wykonane w wyznaczonym terminie.”

Nadmienia się, że wyznaczona na Przewodniczącą Komisji inwentaryzacyjnej przy inwentaryzacji za 2015 i 2016 r. Pani Grażyna Synowiecka nie jest pracownikiem Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych Gminy Stargard. Pani Grażyna Synowiecka zatrudniona była w Urzędzie Gminy Stargard w okresie od 13.01.1997 r. do 25.08.2017 r. na stanowisku Inspektora w Referacie Gospodarki Komunalnej i Inwestycji. Kserokopia zakresu czynności Pani Grażyny Synowieckiej załączono do akt kontroli Nr 49.

Do akt kontroli Nr 49 załączono kserokopie zarządzeń Wójta Gminy Stargard Szczeciński w sprawie inwentaryzacji materiałów oraz arkuszy spisowych z datowanych na dzień 23.01.2017 r.

W toku kontroli ustalono, że na dzień 30.09.2017 r. stan konta 310 Materiały wynosił 87 882,51 zł. Na podstawie danych kont analitycznych ustalono stan materiałów na dzień 30.09.2017 r., co przedstawiono poniżej w zestawieniu:

Konto analityczne	Stan na dzień 30.09.2017 r. (strona Wn)
1	2
310-1 Materiały biurowe nie	0,00

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

zuż.U.Gmin	
310-2-1 Materiały –opał zak. do biblii. Koszty	4 175,16
310-2-2 Materiały –opał zak. do świetl. Koszty	14 865,00
310-2-3 Opał –sprzed.C.obud. mieszkalne Koszty	1 442,95
310-2-4 Opał-Sprzed.C.O. OŚR.ZD.Koszty	5 277,62
310-2-5 Opał –Skalin sklep-bud-biblio Koszty	3 118,50
310-3 Materiały –powierz.Radom Solec.	22 734,86
310-4 Mater. przechow. W obcym magazyn	36 268,22
310-5-1 Materiały-paliwo samoch.UG	0,00
310-5-2 Materiały –paliwo sam. OSP.	0,00
310-5-3 Materiały-paliwo sam. Straży Gm	0,00
Razem	87 882,51

Źródło: Dane UG Stargard

W kontrolowanej jednostce nie stwierdzono uregulowań dotyczących zasad odpowiedzialności materialnej. W związku z powyższym wyjaśnienie w sprawie wskazania sposobu zabezpieczenia (magazynowania) materiałów budowlanych i innych ujętych na koncie 310 materiały (w tym kostka polbruk, kamień, opał, paliwo i inne) przed kradzieżą złożył Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz (akta nr 50).

W złożonym wyjaśnieniu Wójt Gminy pisze, cyt.: „Do Wójta Gminy kierowane są wnioski przez zainteresowane rady sołeckie w ramach realizacji zadań z funduszu sołeckiego o zakup kostki betonowej w celu wykorzystania jej do budowy chodników i ogólnodostępnych placów, użytkowanych przez mieszkańców. Ze względu na wartość przedmiotu dostawy, zakup dokonywany jest w oparciu o Regulamin udzielania zamówień do 30 tys. euro w gminie Stargard. Wybór dostawcy odbywa się w trybie konkurencyjnym (zapytania o cenę). Zakupiony materiał opakowany i złożony na paletach jest dostarczany przez wybranego dostawcę i składowany w miejscu wskazanym przez sołtysa wsi, który sprawuje nad nim pieczę. Na potwierdzenie stosowania powyższej praktyki podaje następujące przykłady:

1. Klepino - zakupiona kostka składowana była na terenie placu przy świetlicy wiejskiej w m. Klepino. Kostka została wykorzystana w dwóch częściach:

W roku 2013 na budowę chodnika w drodze powiatowej w ilości 276,55 m² (w tym 250,93 o gr. 6 cm i 25,62 m² o gr. 8 cm oraz w roku 2017 w drodze gminnej (dz. nr geod. 76/3) w ilości 156,98 m² kostki o gr. 6 cm i 43,00 m² o gr. 8 cm. Pozostało 13,88 m² kostki brukowej o gr. 8 cm, która składowana jest na terenie placu przy świetlicy wiejskiej w m. Klepino. Kostka przeznaczona jest na budowę dalszego odcinka chodnika w drodze gminnej.

2. Strachocin - zakupiona kostka składowana była na terenie miejscowości na poboczu drogi gminnej. Kostka została wykorzystana na budowę chodnika w drodze gminnej w miejscowości Strachocin (dz. nr geod. 75/1) w roku 2016 w ilości 418,00 m². Materiał został wykorzystany w całości.

3. Pężino zakupiona kostka była składowana w zamkniętym pomieszczeniu na terenie gospodarstwa rolnego. W 2017 r. została wbudowana przed świetlicą wiejską w Pężynie w 2017 roku w ilości 20,00 m². Materiał został wykorzystany w całości.

4. Barzkowice - zakupione obejmy, panele ogrodzeniowe, słupki były składowane w pomieszczeniu gospodarczym centrum kultury i sportu w Barzkowicach. Wszystkie zakupione materiały zostały wbudowane w 2017 r. przez radę sołecką oraz mieszkańców, poprzez ogrodzenie boiska przy centrum kultury i sportu w Barzkowicach.

5. Tychowo - zakupiona kostka składowana jest w zamkniętym pomieszczeniu na terenie gospodarstwa rolnego. 141 m² kostki zostało wbudowane pod wiatami rekreacyjnymi w miejscowości Tychowo. Pozostała część kostki w ilości 161,40 m² składowana jest w zamkniętym pomieszczeniu rolnika wsi Tychowo.

Natomiast bruk - kamień polny został uzyskany w wyniku rozbiórki drogi w miejscowości Grzędzice, w której układana była sieć kanalizacyjna. Bruk został złożony na gminnych działkach. Według wyliczeń dokonanych przez geodetę objętość złożonego bruku wynosi 222,95 m³. Przyjmując, że m³ kamienia waży 1,81 tony, to łączny ciężar złożonego bruku wynosi 403,54 t.

Materiał ten w dalszym ciągu jest złożony w Grzędzicach na w/w działkach. W przyszłości zostanie on wykorzystany do remontów dróg z kamienia polnego.

Zakupiony opał do ogrzania świetlic jest bezpośrednio po dostarczeniu przez dostawcę składowany w pomieszczeniach kotłowni. Dostęp do tych pomieszczeń ma tylko osoba, świadcząca usługę palenia w kotłowni.

Paliwo jest kupowane przez Gminę na potrzeby sołectw dla realizacji przez nie przedsięwzięć – dbałość o estetykę i porządek miejscowości w ramach zaplanowanych do realizacji w danym roku zadań z funduszu sołeckiego.

Dla potrzeb zakupu paliwa, w trybie zapytania o cenę paliwa, prowadzone jest postępowanie celem wyboru najkorzystniejszej oferty. Firmie z którą Gmina podpisała umowę na sprzedaż paliwa, przekazywany jest wykaz osób (sołtysów) upoważnionych przez Wójta do dokonywania zakupu oraz maksymalna w ciągu roku kwota zakupu. Jako dowód nabycia i odbioru paliwa jest dokument „WZ” wystawiany przez Stację Paliw, na którym odbiorca – sołtys kwituje odbiór towaru. (w załączeniu wykaz maksymalnych kwot zakupu w ciągu roku oraz sołtysów upoważnionych do zakupu i odbioru paliwa i przykładowy dokument WZ).
Zatem sołtys we własnym zakresie zabezpiecza zakupiony towar przed kradzieżą.”

III. Budżet jednostki samorządu terytorialnego

1. Dochody budżetu

1.1. Subwencja i dotacje

1.1.1. Subwencja ogólna

Kontrolą objęto rok 2016. Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono, że w roku objętym kontrolą Gmina Stargard otrzymała łącznie kwotę 10 167 878,00 zł subwencji ogólnej, z tego:

- 1) 75801 – 2920 – część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w kwocie 6 636 125,00 zł
- 2) 75807 – 2920 – część wyrównawcza subwencji ogólnej dla gmin w kwocie 3 531 125,00 zł

Na podstawie załączników do pism Ministra Finansów o wysokości przyznanej subwencji ogólnej w poszczególnych latach 2013-2016 wynika, że Gmina Stargard otrzymywała kwotę podstawową części wyrównawczej subwencji ogólnej w wysokości: 2 966 415,00 zł w 2013 r., 424 055,00 zł w 2014 r., 832 194,00 zł w 2015 r. oraz 1 321 202,00 zł w 2016 r.

Ustalenie w zakresie prawidłowości wykazywania przez Gminę Stargard danych w zakresie dochodów podatkowych gminy, a w szczególności skutków finansowych zastosowanych ulg podatkowych w 2016 r. opisano w punkcie 3.3.2. Rzetelność wykazania danych w sprawozdaniach o zastosowanych obniżkach ustawowych stawek podatkowych oraz ulg i zwolnień pozaustawowych - szczegółowo opisano w rozdziale II pkt 3.3.2. protokołu kontroli.

Ponadto ustalono, że Gmina Stargard nie była zobligowana do wpłaty na część równoważącą subwencji ogólnej na podstawie przepisu art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W toku kontroli stwierdzono, że o przeznaczeniu środków finansowych otrzymanych w formie subwencji ogólnej decydowała Rada Gminy podejmując stosowne uchwały w tym zakresie.

1.1.2. Dotacje

1.1.2.1. Dotacje celowe z budżetu państwa

1.1.2.1.1. Dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych gminy

1.1.2.1.1.1. Dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych objętych kontraktem wojewódzkim

Z oświadczenia złożonego przez Wójta Gminy Pan Kazimierza Szarżanowicza (akta kontroli Nr 38) wynika, że w latach 2013-2016 Gmina Stargard nie otrzymywała dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych objętych kontraktem wojewódzkim.

1.1.2.1.1.2. Dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych bieżących

Kontrolą objęto rok 2016. Ustalono, że w 2016 r. Gmina Stargard otrzymała na realizację zadań własnych (ujmowanych w § 2030) kwotę dotacji w wysokości ogółem w

kwocie 1 764 621,00* zł na realizację zadań bieżących gminy. Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono, że Gmina wykorzystwała otrzymane dotacje w łącznej wysokości 1 676 760,08* zł.

**w kwocie nie ujęto dotacji otrzymanej w rozdz. 75814 Różne rozliczenia finansowe § 2030 tytułem środków otrzymanych w ramach zwrotu środków funduszu sołeckiego w kwocie 114 470,68 zł.*

Rodzaje zadań dofinansowanych w badanym okresie z budżetu państwa w formie dotacji celowej oraz kwoty przyznanych i otrzymanych dotacji na realizację przez gminę własnych zadań bieżących (§ 2030) przedstawiono w Tabeli 1.1.2.1.1.2.1, znajdującej się poniżej w treści protokołu kontroli. W Tabeli 1.1.2.1.1.2.1. nie ujęto dotacji otrzymanej w rozdz. 75814 Różne rozliczenia finansowe § 2030 tytułem środków otrzymanych w ramach zwrotu środków funduszu sołeckiego w kwocie 114 470,68 zł.

W oparciu o dane wymienionej powyższej Tabeli 1.1.2.1.1.2.1 ustalono, że z budżetu państwa na realizację zadań własnych bieżących, ujmowanych w § 2030 Gmina Stargard:

- a) otrzymała dotacje w łącznej wysokości 1 764 621,00 zł
- b) wykorzystwała dotacje w łącznej wysokości 1 676 670,08 zł
- c) dokonała zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji w łącznej wysokości 87 950,92 zł

Zwroty kwot niewykorzystanych dotacji otrzymanych w § 2030 w łącznej wysokości 87 950,92 zł dokonane zostały na rachunek Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie określonym w przepisach art. 168 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. Nr 885 j.t. z późn. zm.).

Niewykorzystane dotacje zostały zwrócone w dniu 29 grudnia 2016 r. oraz w dniu 10 stycznia 2017 r. co wykazano w kol. 15 Tabeli 1.1.2.1.1.2.1. znajdującej się na następnych stronach niniejszego protokołu oraz co stwierdzono na podstawie okazanego wydruku potwierdzenia operacji (przelewów) w systemie bankowości internetowej PekaoBiznes²⁴ oraz na podstawie wyciągów bankowych.

W toku kontroli ustalono, że w przypadku dotacji otrzymanej w rozdz. 85295 Pozostała działalność (działu 852 Pomoc społeczna) w § 2030 na realizację programu Pomoc państwa w zakresie dożywiania oraz pomoc żywnościowa dla najuboższych Gmina otrzymała dotację w łącznej wysokości 315 000,00 zł. Do budżetu nie wprowadzono kwoty 45 000,00 zł otrzymanej przez Gminę Stargard na podstawie zarządzenia Nr 774/2016 z dnia 28 listopada 2016 r. Wojewody Zachodniopomorskiego. Ustalenia kontroli przedstawiono poniżej w zestawieniu.

Zarządzenie Wojewody	Kwota dotacji	Wprowadzenie do budżetu po stronie dochodów	
		uchwała	kwota
1	2	3	4
Informacja o planowanych kwotach dotacji (pismo FB-1.3110.2015. JŻ z dn. 23.10.2015 r.	220 000,00	uchwała Nr XIII/89/15 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30.12.2015 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard Szczeciński na 2016 r.	220 000,
Nr 474/2016 z dnia 27.07.2016 r.	+ 50 000,00	zarządzenie Nr 132/16 Wójta z dn. 29.07.2016	+50 000,00
Nr 774/2016 z dnia 30.11.2016 r.	+ 45 000,00	brak	brak
Razem	315 000,00	x	270 000,00

Źródło: Dane UG w Stargardzie.

Wyjaśnienie w sprawie niewprowadzenia do budżetu Gminy Stargard w 2016 r. po stronie dochodów kwoty 45 000,00 zł (rozd. 85295 § 2030) otrzymanej przez Gminę Stargard na podstawie zarządzenia Nr 774/2016 z dnia 30 listopada 2016 r. założyła Skarbnik Gminy Pani Barnadeta Opasińska (akta kontroli Nr 39).

W złożonym wyjaśnieniu Skarbnik Gminy, pisze: „*Pismem Nr FB-1.3111.91.9.2016. PW z dnia 30 listopada 2016r. Wojewoda Zachodniopomorski poinformował o zwiększeniu - zarządzeniem Nr 774/2016, dotacji celowej z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gminy o kwotę 45.000 zł, w ramach programu Pomoc państwa w zakresie dożywiania. Zgodnie z zawartą w dniu 22 stycznia 2016r. umową pomiędzy Wojewodą Zachodniopomorskim a Gminą Stargard Nr 217/S4/2016 oraz aneksem do umowy Nr 2/2016 z dnia 7 grudnia 2016r., Gminie zmniejszono udział procentowy środków własnych z przeznaczeniem na realizację programu do wysokości 30% kosztów realizacji programu, co stanowiło kwotę 135.000 zł. Na podstawie zarządzeń Wojewody Zachodniopomorskiego Gmina Stargard za zadanie Pomoc państwa w zakresie dożywiania otrzymała dotację w wysokości 315.000 zł. Wysokość poniesionych wydatków na ww. program to kwota 450.000 zł. Gmina spełniła swoje zobowiązania w stosunku do zawartej umowy. Niewprowadzenie do budżetu po stronie planu dochodów kwoty 45.000 zł w miesiącu grudniu 2016r., jest niedopatrzaniem pracownicy w zakresie przygotowywania projektów uchwał i zarządzeń, która to w ówczesnym czasie była zatrudniona na okres zastępstwa osoby przebywającej na urlopie macierzyńskim. Natomiast w momencie uzgadniania planu i wykonania dotacji z Referatem Finansowym Urzędu Wojewódzkiego, brak było możliwości wprowadzenia zmian budżetu 2016, ze względu na zakończony rok budżetowy.*”

Do akt kontroli nr 39 załączono kserokopie dokumentów w przedmiotowej sprawie.

Zgodnie z przepisami:

- ✓ art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2015 r. poz. 513 z późn. zm.), cyt.: „1. Dochodami jednostek samorządu terytorialnego są: 1) dochody własne; 2) subwencja ogólna; 3) dotacje celowe z budżetu państwa.”,
- ✓ art.30 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.), cyt.: „Do zadań wójta należy w szczególności: 1) przygotowywanie projektów uchwał rady gminy”

Projekty zmian w zakresie otrzymanych kwot dotacji przygotowywała Skarbnik Gminy.

Prawidłowość wykorzystania dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2016 r.

Prawidłowość wykorzystania otrzymanych dotacji celowych sprawdzono na przykładzie dotacji otrzymanej przez Gminę Stargard w rozdz. 85415 Pomoc materialna dla uczniów § 2030 Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin) w łącznej wysokości 182 925,00 zł.

Dotacja celowa w wysokości 182 925 zł została przyznana i otrzymana przez Gminę na podstawie zarządzeń Wojewody Zachodniopomorskiego:

- Nr 153/2016 z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie zmian w budżecie środków krajowych na 2016 r. w kwocie 106 682,00 zł

Kwota dotacji 106 682,00 zł została wprowadzona do budżetu Gminy Stargard zarządzeniem Nr 66/16 Wójta Gminy Stargard z dnia 7 kwietnia 2016 r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2016 r.

- Nr 651/2016 z dnia 19 października 2016 r. w sprawie zmian w budżecie środków krajowych na 2016 r. w kwocie 76 243,00 zł

Kwota 76 243,00 zł została wprowadzona do budżetu Gminy Stargard Szczeciński zarządzeniem Nr 184/16 Wójta Gminy Stargard z dnia 31 października 2016 r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2016 r.

Dotacja przeznaczona była na realizację zadań własnych gmin w przeznaczeniu na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów – zgodnie z art. 90d i art. 90c ustawy o systemie oświaty (rez. cel. b.p. poz. 26) Dział 854, rozdział 85415, § 2030 Działanie 3.1.5.3.W Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży. Nadmienia się, że zgodnie z ustawą o systemie oświaty art. 90d dotyczy zasad przyznawania stypendiów szkolnych, a art. 90e dotyczy zasad przyznawania zasiłków szkolnych.

W oparciu o dane ewidencyjne ustalono, że Gmina otrzymała dotację w następujących kwotach i terminach: 71 120,00 zł w dniu 1.04.2016 r.; 17 780,00 zł w dniu 5.05.2016 r.; 17 782,00 zł w dniu 6.06.2016 r.; 38 122,00 zł w dniu 21.10.2016 r.; 19 061,00 zł w dniu 8.11.2016 r.; 19 060,00 zł w dniu 8 grudnia 2016 r.

**OTRZYMANE DOTACJE NA DOFINANSOWANIE ZADAŃ WŁASNYCH GMINY STARGARD
W 2016 ROKU**

L P	PRZYJNAJĄCY DOTACJE (numer zarządzenia)	CEL PRZYJNAJĄCEJ DOTACJI	KWOTA DOTACJI		UJĘCIE KLASYFIKACJI BUDŻETOWEJ			PONIESIONE WYDATKI				WYKAZANE W SPRAWO- ZDANIU Rb-28S	ZWROT NIEWYKORZYSTANEJ DOTACJI	
			PRZYJNANA	OTRZYMANA	DZIAŁ	ROZDZ.	§	ZE ŚRODKÓW POCHODZĄCYCH Z DOTACJI	ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH	OGOLEM	WG EWIDENCJI KSIĘGOWEJ		Kwota	Data zwrotu/ numer wyciągu bankowego
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Wojew.Zachodnio pomorski Zarz. 240/2016	Upowszechnianie wychow.przedz.i wczesnej edukacji dzieci	406 890,00	406 890,00	801	80103	203	406 890,00	128 299,64	535 189,64	535 189,64	535 189,64	-	-
2	Wojew.Zachodnio pomorski Zarz.527/2016	Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	39 356,00	39 356,00	852	85206	203	39 356,00		79 333,62	79 333,62	79 333,62	-	-
3	Wojew.Zachodnio pomorski Zarz.604/2016	Oplacanie i refundacja składek na ubezpz.zdrowotne	27 385,00	27 385,00	852	85213	203	26 315,88	-	83 609,88*	83 609,88*	83 609,88* (+zlec.57.294)	1 069,12	29.12.2016 WB nr 251
4	Wojew.Zachodnio pomorski Zarz. 677/2016	Dofinansowanie zasiłków okresowych	275 000,00	275 000,00	852	85214	203	222 174,57	108 556,21	222 174,57	330 730,78	330 730,78	52 825,43	29.12.2016 WB nr 251

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

5	Wojew.Zachodnio pomorski Zarz.620/2016	Wsparcie finansowe zadań i programów realiz.zadań pomocy społecznej –zasilki stale	325 389,00	325 389,00	852	85216	203	317 158,27	-	317 158,27	317 158,27	317 158,27	8 230,73	29.12.2016 WB nr 251
6	Wojew.Zachodnio pomorski Zarz. 662/2016	Dodatek dla pracownika socjalnego	192 676,00	192 676,00	852	85219	203	192 230,96	854 534,44	1 046 765,4	1 046 765,40	1 046 765,40	445,04	29.12.2016 WB nr 251
7	Wojewo.Zachodni opomorski Zarz.774/2016	Pomoc państwa w zakresie dożywiania	315 000,00***	315 000,00	852	85295	203	315 000,00	135 000,00	450 000,00	450 000,00	478 919,39**	-	-
8	Wojew.Zachodnio pomorski Zarz. 651/2016	Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	182 925,00	182 925,00	854	85415	203	157 544,40	41 156,11	198700,51	198 700,51	198 700,51	25 380,60	10.01.2017 WB nr 6
Razem			1 764 621,00	1 764 621,00	x	x	x	1 676 760,08	1 267 546,40	2 932 931,89	2 932 931,89			

Źródło: Dane UG Stargard;*łącznie z dotacją na zadania zlecone (57294,00) ;**łącznie z wydatkami refundowanymi przez PUP (prace społ. użyteczne); ***ustalenia w treści protokołu kontroli. W tabeli nie przedstawiono wykonania dotacji i wydatków w ramach funduszu sołeckiego.

W toku kontroli ustalono, że uchwałą Nr XXXII/255/09 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 20 listopada 2009 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Stargard Szczeciński. Na mocy powyższej uchwały wprowadzono Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Stargard Szczeciński. W powyższym Regulaminie określono między innymi: rodzaje pomocy materialnej o charakterze socjalnym i uprawnieni do korzystania z pomocy, formy udzielania stypendium szkolnego, wysokość i okresy płatności stypendium szkolnego, tryb i sposób przyznawania oraz wstrzymywania i cofania stypendium szkolnego, tryb i sposób udzielania zasiłku szkolnego. W załączniku nr 1 znajdował się wzór wniosku o przyznanie stypendium szkolnego.

Prawidłowość przyznawania stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym sprawdzono na podstawie losowo wybranych 15 wnioskodawców ubiegających się o przyznanie tego rodzaju pomocy oraz wydanych decyzji na podstawie których wypłacono 5 832,20 zł stypendiów. Ustalenia kontroli w powyższym zakresie przedstawiono poniżej w Tabeli nr 1.1.2.1.1.2a.

Na podstawie danych Tabeli nr 1.1.2.1.1.2a ustalono, że:

- ✓ stypendia wypłacono osobom spełniającym kryterium dochodowe na podstawie terminowo złożonych wniosków
 - ✓ wypłaty stypendiów dokonywano po przedłożeniu dokumentów świadczących o dokonanych wydatkach w kasie Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard
 - ✓ przyznanie stypendiów wydawano w formie decyzji podpisanej z upoważnienia Wójta przez Kierownika Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Panią Władysławę Czyczyn
- Kontrolującemu okazano upoważnienie Nr 17/2005 Wójta Gminy z dnia 1.06.2005 r. w którym upoważniono Panią Władysławę Czyczyn kierownika OAS do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów. Upoważnienie wydano na czas nieokreślony.
- ✓ wysokość stypendiów uzależniona była od zaklasyfikowania w określonej grupie dochodowej określonej w § 14 ust. 3 pkt 1 i 2 Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Stargard Szczeciński
 - ✓ Stypendia zostały ustalone w wysokości zgodnej z przepisami art. 90d ust. 9 wymienionej ustawy o systemie oświaty
 - ✓ w badanych przypadkach stypendia przyznane były na okres 4 miesięcy
 - ✓ wydatki wykazane przez wnioskodawców dotyczyły zakupów wymienionych w § 11 ww. Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Stargard Szczeciński.

Tabela 1.1.2.1.1.2a

**Wykaz skontrolowanych decyzji o przyznaniu stypendium szkolnego o charakterze socjalnym
w 2016 r. w Gminie Stargard**

Lp.	Dane wnioskodawcy	data złożenia wniosku	Zachowanie kryterium dochodowego	Decyzja numer i data wydania	Kwota stypendium		Wydatki wg faktur na cele wg Regulaminu*	Inne **
					łącznie za 4 m-ce	miesięczna		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Grażyna W. (córka 1 W.)	15.09.2016 r.	tak	OAS.4462.1/155/2016 z dn.6.10.2016 r.	387,20	94,40 za IX,X 99,20 za XI,XII	tak	§ 14 ust. 4 pkt 2
2.	Grażyna W. (córka 2 K.)	15.09.2016 r.	tak	OAS.4462.1/156/2016 6.10.2016 r.	387,20	94,40 za IX,X 99,20 za XI,XII	tak	§ 14 ust. 4 pkt 2
3.	Elżbieta S (córka W.)	13.09.2016 r.	tak	OAS.4462.1/70/2016 29.09.2016 r.	387,20	94,40 za IX,X 99,20 za XI,XII	tak	§ 14 ust. 4 pkt 2
4.	Anna B. (córka 1A.)	6.09.2016 r.	tak	OAS.4462.1/9/2016 z dn. 14.10.2016 r.	387,20	94,40 za IX,X 99,20 za XI,XII	tak	§ 14 ust. 4 pkt 2
5	Anna B. (córka 2 A.)	6.09.2016 r.	tak	OAS.4462/10/2016 z dn. 14.10.2016 r.	387,20	94,40 za IX,X 99,20 za XI,XII	tak	§ 14 ust. 4 pkt 2
6	Iwona A. (córka 1 M.)	15.09.2016 r.	tak	OAS.4462/178/2016 z dn. 7.10.2016 r.	387,20	94,40 za IX,X 99,20 za XI,XII	tak	§ 14 ust. 4 pkt 2
7	Iwona A. (córka 2 N.)	15.09.2016 r.	tak	OAS.4462/177/2016 z dn.7.10.2016 r.	387,20	94,40 za IX,X 99,20 za XI,XII	tak	§ 14 ust. 4 pkt 2
8	Robert K. (syn B.)	8.09.2016 r.	tak	OAS.442.1/30/2016 z dn. 28.09.2016 r.	387,20	94,40 za IX,X 99,20 za XI,XII	tak	§ 14 ust. 4 pkt 2
9	Leokadia M (syn P.)	13.09.2016 r.	tak	OAS.4462.1/69/2016 z dn. 28.09.2016 r.	387,20	94,40 za IX,X 99,20 za XI,XII	tak	§ 14 ust. 4 pkt 2
10	Estera D. (córka J.)	7.09.2016 r.	tak	OAS.4462.1/19/2016 z dn. 28.09.2016 r.	387,20	94,40 za IX,X 99,20 za XI,XII	tak*	§ 14 ust. 4 pkt 2
11	Estera D. (syn N.)	7.09.2016 r.	tak	OAS.4462.1/20/2016 z dn. 28.09.2016 r.	387,20	94,40 za IX,X 99,20 za XI,XII	tak	§ 14 ust. 4 pkt 2

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

12	Henryk Z. (córka A.)	13.09.2016 r.	tak	OAS. 4462.1/59/2016 z dn. 7.10.2016 r.	411,40	100,30 za IX, X 105,40 za XI, XII	tak	§ 14 ust. 4 pkt 1
13.	Elżbieta B. (syn O.)	14.09.2016 r.	tak	OAS.4462.1./102/2016 z dn. 30.09.2016	387,20	94,40 za IX,X 99,20 za XI,XII	tak	§ 14 ust. 4 pkt 2
14.	Jolanta P. (córka N.)	14.09.2016 r.	tak	OAS.4462.1/101/2016 z dn. 30.09.2016 r.	387,20	94,40 za IX,X 99,20 za XI,XII	tak	§ 14 ust. 4 pkt 2
15	Emilia O. (syn P)	5.09.2016	tak	OAS.4462.1/6/2016 z dn. 27.09.2016 r.	387,20	94,40 za IX,X 99,20 za XI,XII	tak	§ 14 ust. 4 pkt 2
Razem					5 832,20	x		

Źródło: Dane OAS, *rodzaje zakupów wymieniono w § 11 Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Stargard, **podano podstawę wypłaty stypendiów wg Regulaminu (...) w zależności od grup dochodowych.

Wnioski o przyznanie stypendium szkolnego oraz ewidencja i wypłata stypendiów prowadzona była w Ośrodku Administracyjnym Szkół w Stargardzie.

Według danych ewidencyjnych OAS (konto 130-2-85415-3240-EW i 130-2-85415-3260) ustalono, łączną kwotę wydatków poniesionych na wypłatę stypendiów, rozliczenie wykorzystanych środków dotacji oraz udział środków własnych Gminy Stargard w wydatkach na wypłatę pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendia szkolne i zasiłki szkolne) przedstawiono poniżej w zestawieniu tabelarycznym.

Łączna kwota wydatków (w zł)	Kwoty wydatków na wypłatę			% Udziału środków własnych 4:5	Dotacja do zwrotu 2-3	
	Środki dotacji		Środki własne			Razem 3+4
	Otrzymane	Wykorzystane				
1	2	3	4	5	6	7
196 930,51 (stypendia) 1 770,00 (zasiłki)	182 925,00	157 544,40	41 156,11	198 700,51	20,7 %	25 380,60
198 700,51	182 925,00	157 544,40	41 156,11	198 700,51	20,7 %	25 380,60

Źródło: Dane UG Stargard

Na podstawie powyższych danych ustalono, że w 2014 r. łącznie na stypendia socjalne oraz zasiłki socjalne wypłacono kwotę 198 700,51 zł z tego:

- ✓ 157 544,40 zł – środki dotacji
- ✓ 41 156,11 zł – środki własne gminy

Udział środków własnych Gminy Stargard na wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych przekraczał 20%. Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157. Poz. 1240) przekazana kwota dotacji stanowiła 80% kosztu realizacji zadania. Dotacja otrzymana przez Gminę Stargard budżetu państwa na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym w 2016 r. wyniosła łącznie 198 700,51 zł. Kwota niewykorzystanej dotacji w wysokości 25 380,60 zł została zwrócona Wojewodzie Zachodniopomorskiemu w dniu 10.01.2017 r.

Rozliczenie dotacji zostało przekazane do Zachodniopomorskiego Kuratorium Oświaty w Szczecinie pismem znak:OAS.444.1.8.2016 Wójta Gminy z dnia 10 stycznia 2017 r. nadanym w dniu 12.01.2017 r. Na podstawie zwrotnego potwierdzenia odbioru przesyłki listowej stwierdzono, że rozliczenie wpłynęło do Zachodniopomorskiego Kuratorium Oświaty w Szczecinie w dniu 16.01.2017 r.

1.1.2.1.1.3. Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin

W latach 2013-2016 Gmina Stargard otrzymała z budżetu państwa dotację celowe na realizację inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin, ujemowanych w § 6330 klasyfikacji dochodów środków publicznych w rozdz. 75814 Różne rozliczenia finansowe stanowiące zwrot części wydatków inwestycyjnych Gminy Stargard w ramach funduszu sołectkiego. Kwoty zwrotów wykazano poniżej w zestawieniu tabelarycznym.

Rok	Kwota otrzymanej dotacji
2013	11 777,21
2014	16 640,04
2015	40 563,70

2016	36 883,80
------	-----------

Źródło: Dane UG Stargard.

1.1.2.2.1. Dotacje z funduszy celowych na realizację zadań gminy

1.1.2.2.1.1. Dotacje z funduszy celowych na realizację zadań bieżących

Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono, że w latach 2013-2016 Gmina Stargard nie otrzymała dotacji na realizację zadań własnych bieżących gminy, ujmowanych w rozdz. § 2440 klasyfikacji dochodów środków publicznych.

1.1.2.2.2. Dotacje z funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych

Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono, że w latach 2013-2016 Gmina Stargard nie otrzymywała dotacji na realizację zadań własnych. Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono, że w latach objętych kontrolą Gmina Stargard nie otrzymała dotacji ujmowanych w § 6260 klasyfikacji dochodów.

1.2. Dochody z tytułu podatków i opłat

Szczegółową kontrolą objęto rok 2014. W trakcie przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że:

⇒ wymiar podatków oddzielony został od księgowości podatków rolnego, leśnego i od nieruchomości

W przypadku podatku od środków transportowych wymiar podatku został oddzielony od księgowości podatkowej w 2016 r. W poprzednich latach wymiar podatków od księgowości podatkowej nie został oddzielony. Wymiarem i ewidencją ww. podatku zajmowała się Pani Magdalena Stępień zatrudniona na stanowisku Inspektora ds. płac i ewidencji dochodów podatkowych w Referacie Finansowym Urzędu Gminy Stargard Szczeciński.

⇒ pracownicy organu podatkowego, Wójt, osoby pracujące w sekretariacie Urzędu Gminy, Skarbnicy Gminy, Sekretarz i Zastępca Wójta złożyli przyrzeczenie o przestrzeganiu tajemnicy skarbowej

⇒ w załączniku Nr 5 do uchwały Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie z dnia 28 lutego 2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim określono wykaz oprogramowania – Urzędu Gminy Stargard Szczeciński w tym podatek od nieruchomości – osoby prawne, podatek od nieruchomości osoby fizyczne, podatek rolny/leśny osoby prawne, podatek rolny/leśny osoby fizyczne.

Wymienione programy były autorstwa Zakładu Systemów Informatycznych „SIGID” z Poznania.

Liczbę podatników podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości w Gminie Stargard w 2014 r. w podziale na osoby prawne i fizyczne przedstawiono poniżej w zestawieniu w oparciu o dane otrzymane ze stanowiska wymiaru podatków.

Podatnicy	Wyszczególnienie	Liczba
osoby prawne	podatku od nieruchomości	96
	podatku rolnego	67
	podatku leśnego	21
Razem		184
osoby fizyczne	podatku od nieruchomości	178
	łącznie zobowiązania pieniężnego	5 392
Razem		5 570,00

Zródło: Dane UG Stargard.

1.2.1. Dochody z tytułu podatków

1.2.1.1. Podatek rolny i leśny

W toku kontroli ustalono, że:

- 1) Gmina Stargard zaliczona została do I okręgu podatkowego zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 r. w sprawie zaliczenia gmin do jednego z czterech okręgów podatkowych (Dz. U. Nr 143, poz. 1614).
Jak wykazano w rozdz. II pkt 3.3.2. niniejszego protokołu kontroli ustalono, że w 2014 r. obowiązywała uchwała Nr XXXIII/298/13 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 29 listopada 2013 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego. W powyższej uchwale obniżono cenę skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na rok 2014 ogłoszoną w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 października 2013 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy (M.P. z 2013 r. poz. 814) z kwoty 69,28 za 1 q do kwoty 60,00 za 1 q.
Rada Gminy Stargard Szczeciński nie obniżyła ceny sprzedaży drewna do celów wymiaru podatku leśnego na rok 2014 ogłoszoną w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 21 października 2013 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2013 r. (M.P. z 2013 r. poz. 828) z kwoty 171,05 zł za 1 m³
- 2) w 2014 r. obowiązywały wzory formularzy informacji i deklaracji na podatek rolny i leśny wprowadzone do stosowania z dniem 1 stycznia 2012 r.:
 - ✓ uchwałą Nr XI/86/2011 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 28 października 2011 r. w sprawie ustalenia wzorów formularzy informacji w sprawie podatku rolnego i deklaracji na podatek rolny
 - ✓ uchwałą Nr XI/90/2011 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 28 października 2011 r. w sprawie ustalenia wzorów formularzy informacji w sprawie podatku leśnego i deklaracji na podatek leśny
- 3) Rada Gminy Stargard Szczeciński nie określiła w drodze uchwały warunków i trybu składania informacji o gruntach oraz deklaracji na podatek rolny i leśny za pomocą środków komunikacji elektronicznej na podstawie przepisów art. 6a ust.12 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1381 z późn. zm.) oraz art. 6 ust.10 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz.U. Nr 2013 r., poz. 465 z późn. zm.).

- 4) Rada Gminy Stargard uchwałą Nr V/29/2011 z dnia 28 lutego 2011 r. w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, wyznaczyła sołtysów na inkasentów uprawnionych do pobierania podatków rolnego, leśnego i od nieruchomości od osób fizycznych oraz określiła wynagrodzenie za inkaso w wysokości 7% kwoty podatków pobranych przez inkasentów.

Do powyższej uchwały wprowadzono zmiany następującymi uchwałami Rady Gminy Stargard Szczeciński:

- uchwała Nr XII/111/11 z dnia 2 grudnia 2011 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie poboru podatków w drodze inkasa
- uchwała Nr XV/138/12 z dnia 2 marca 2012 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie poboru podatków w drodze inkasa
- uchwała Nr XXV/224/13 z dnia 31 stycznia 2013 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie poboru podatków w drodze inkasa
- uchwała Nr XXVI/231/13 z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie poboru podatków w drodze inkasa
- uchwała Nr XXX/271/13 z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie poboru podatków w drodze inkasa
- uchwała Nr XXXI/279/13 z dnia 20 września 2013 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie poboru podatków w drodze inkasa,
- uchwała Nr XXXIX/335/14 z dnia 30 maja 2014 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie poboru podatków w drodze inkasa,
- uchwała Nr XLII/350/14 z dnia 31 października 2014 r. w sprawie zmiany w sprawie poboru podatków w drodze inkasa.

Prawidłowość naliczania zobowiązania podatkowego od podatników osób fizycznych i od osób prawnych

Prawidłowość naliczania w 2014 r. zobowiązania podatkowego z tytułu podatku:

- rolnego, leśnego i od nieruchomości pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego od osób fizycznych sprawdzono na losowo wybranej grupy podatników. Ustalenia kontroli przedstawiono w Tabeli 1.2.1.1.1 znajdującej się poniżej w treści niniejszego protokołu kontroli.

Łącznie kontrolą objęto 20 podatników osób prawnych, zobowiązanych do wpłaty podatku za 2014 r. w łącznej kwocie 5 214,00 zł.

- podatku rolnego i leśnego sprawdzono na przykładzie losowo wybranej grupy podatników podatku rolnego (7) i leśnego (4). Ustalenia kontroli przedstawiono w Tabeli 1.2.1.1.2 znajdującej się poniżej w treści protokołu kontroli.

Łącznie kontrolą objęto 11 podatników w tym 10 osób prawnych oraz 1 jednostka nieposiadająca osobowości prawnej, zobowiązanych do wpłaty podatku za 2014 r. w łącznej kwocie 590 673,00 zł, z tego odpowiednio w podatku rolnym – 575 633,00 zł oraz w podatku leśnym – 17 040,00 zł.

Kontrolą objęto ponadto terminowość doręczania decyzji ustalających zobowiązania podatkowe dla podatników osób fizycznych oraz prawidłowość naliczania odsetek od nieterminowo wpłacanych rat podatków przez podatników.

Na podstawie danych ww. Tabel nr 1.2.1.1.1 i nr 1.2.1.1.2 ustalono, że:

- ✓ podstawą opodatkowania podatkiem rolnym i leśnym były deklaracje składane przez podatników (osoby prawne i jednostki nieposiadające osobowości prawnej) oraz informacje na podatek rolny, leśny i od nieruchomości składane przez osoby fizyczne
- ✓ w składanych deklaracjach przez osoby prawne oraz jednostkę nieposiadającą osobowości prawnej prawidłowo stosowano stawki podatkowe
- ✓ kwoty należnego podatku zostały prawidłowo zaokrąglane oraz prawidłowo ustalano hektary przeliczeniowe w odniesieniu do podatku rolnego,
- ✓ stwierdzono terminowe składanie deklaracji na podatek rolny i leśny przez osoby prawne i jednostkę nieposiadającą osobowości prawnej,
- ✓ deklaracje podatkowe oraz informacje składane odpowiednio przez osoby prawne oraz osoby fizyczne były weryfikowane przez pracowników organu podatkowego
- ✓ w przypadku osób fizycznych prawidłowość wykazywania przedmiotów opodatkowania w 2014 r. sprawdzono na podstawie danych ewidencji gruntów i budynków wg stanu aktualnego na 2017 r., ponieważ w grupie wytypowanej do kontroli nie stwierdzono zamian od momentu złożenia informacji podatkowych (na podatek rolny, leśny i od nieruchomości)

W toku kontroli stwierdzono, że organ podatkowy posiadał dostęp do danych ewidencji gruntów i budynków niezbędnych do prawidłowego ustalenia podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości w odniesieniu do osób prawnych – ewidencja gruntów i budynków prowadzona przez Starostwo Powiatowe w Stargardzie. Dostęp do ewidencji gruntów i budynków był możliwy w danym roku (tzw. „podgląd”). Danych wg stanu na rok 2014, który został objęty kontrolą nie można było zweryfikować ze stanem na 2014 r. wg ewidencji gruntów i budynków. Pracownicy organu podatkowego nie mieli dostępu do danych archiwalnych. W związku z powyższym kontrolą objęto dane wynikające ze złożonych deklaracji osób prawnych i jednostek nieposiadających osobowości prawnej

W przypadku badanej grupy podatników osób fizycznych stwierdzono, że stan posiadania nie zmienił się od momentu złożenia informacji podatkowych przez podatników. W związku z powyższym dane ewidencji gruntów i budynków w okresie kontroli były takie same jak w 2014 r.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyła Pani Aleksandra Czerniak zatrudniona obecnie w Urzędzie Gminy Stargard na stanowisku Inspektora ds. opłat i podatków prowadząca bazę podatników dla poszczególnych grup podatków, w tym gospodarstw indywidualnych miejscowości: Barzkowice, Grzędzice, Kiczarowo, Kurcewo, Małkocin, Pęczino, Rogowo, Smogolice, Sowno, Strzyżno, Święte, Trzebiatów, Tychowo, Warchlino (akta kontroli Nr 40)

W złożonym wyjaśnieniu Inspektor ds. opłat i podatków pisze, że: „W 2014 r. w momencie wpływu do organu podatkowego deklaracji na podatek rolny, leśny i od nieruchomości wszystkie deklaracje przez wprowadzeniem do systemu podatkowego SIGID były przez pracowników ds. wymiaru podatków weryfikowane i dokładanie sprawdzane zgodnie z obowiązującym w danym okresie stanem w ewidencji gruntów i budynków. Ze względu na fakt, że w momencie weryfikowania deklaracji dane w nich zawarte zgadzały się z danymi w ewidencji gruntów i budynków, nie drukowano wypisów w wersji papierowej. Nie drukowano tych wypisów również ze względu na

znaczna ilość podatników i przedmiotów opodatkowania. Wypisy z rejestru gruntów i budynków można zrobić tylko wg stanu na dzień dzisiejszy. W systemie informatycznym GEOINFO7 udostępnionym przez Starostwo Powiatowe w Stargardzie nie ma możliwości wejścia w dane archiwalne rejestru gruntów i zrobienia w dniu dzisiejszym wypisów wg stanu na 2014 rok.”

Nadmienia się, że prowadzenie bazy podatników dla poszczególnych grup podatków, w tym gospodarstw indywidualnych z miejscowości: Golino, Grabowo, Klępino, Lubowo, Poczernin, Skalin, Golczewo, Strumiany, Strachocin, Witkowo, Żarowo, Sułkowo, Koszewo, Koszewko, Krąpiel, Lipnik, Ulikowo, Wierzchłąd, Witkowo I prowadziła Pani Helena Glińska zatrudniona w Urzędzie Gminy Stargard do dnia 11.12.2015 r.

- ✓ na składanych deklaracjach podatkowych oraz informacjach na podatki stwierdzono adnotacje organu podatkowego o dokonanym sprawdzeniu pod kontem formalno-prawnym
- ✓ decyzje ustalające wysokość zobowiązania pieniężnego na danych rok podatkowych od osób fizycznych były dostarczane podatnikom w terminach umożliwiających zapłatę I raty podatków - do dnia 17 marca 2014 r. (15 marca 2014 r. – sobota)
- ✓ w przypadku nieterminowych płatności podatków odpowiednio naliczano odsetki za zwłokę oraz odsetek nie naliczano w przypadkach, gdy ich wartość nie przekraczała trzykrotności wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez "Pocztę Polską S.A." za polecenie przesyłki listowej

Ulgi w podatku rolnym, leśnym

Na bazie skontrolowanej grupy podatników (31) w tym osoby fizyczne i osoby prawne i jednostka nieposiadająca osobowości prawnej stwierdzono zastosowanie następujących ulg i zwolnień określonych w przepisach ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 1381 z późn.zm.) oraz ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz.U. z 2013 r. poz. 465 z późn.zm.):

- ✓ w podatku rolnym w odniesieniu do wszystkich podatników podatku rolnego wykazujących w złożonych deklaracjach na podatek rolny grunty orne i użytki zielone klasy V i VI - zwolnienie na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy podatku rolnym. Opodatkowaniem nie objęto gruntów wykazanych w ewidencji gruntów i budynków jako nieużytki.
- ✓ w podatku leśnym stwierdzono następujące zwolnienia:
 - lasy z drzewostanem w wieku do lat 40 na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy. o lasach
 - lasy stanowiące własność uczelni art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy. o lasach

Stwierdzono także zastosowanie obniżonej stawki podatku leśnego dla lasów ochronnych na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy o lasach.

Ponadto zastosowanie ulg ustawowych w podatku rolnym sprawdzono na przykładzie zwolnienia i ulgi z tytułu nabycia gruntów przeznaczonych na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego do powierzchni nieprzekraczającej 100 ha, będące przedmiotem prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego, nabyte w drodze umowy sprzedaży – tj. ulga określona w art. 12 ust. 1 pkt 4 lit. a w zw. z art. 13 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym. Kontrolą 10 pierwszych decyzji

wydanych w 2015 r. z zastosowaniem przedmiotowych zwolnień. Wykaz skontrolowanych decyzji wykazano poniżej w zestawieniu tabelarycznym.

lp.	Decyzja		Umowa sprzedaży		Data złożenia wniosku	Powierzchnia objęta zwolnieniem	Okres zastosowania (od...do...) w tym 100% , 75% i 50%
	numer	data	numer	data			
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Fn.3121.1.1.2015.AC	2.02.15	3736/2014	23.12.2014	9.01.2015	0,45 ha	1.02.2015-31.12.2021
2	Fn.3121.1.4.2015.HG	10.02.15	196/2015	15.01.2015	21.01.2015	1,56 ha	1.02.2015-31.01.2022
3	Fn.3121.1.5.2015.HG	11.02.15	53/2015	8.01.2015	22.01.2015	2,01 ha	1.02.2015-31.01.2022
4	Fn.3121.1.13.2015.HG	14.04.15	1409/2015	11.03.2015	27.03.2015	4,20 ha	1.04.2015-31.03.2022
5	Fn.3121.1.4.2015.AC	7.04.2015	1030/2015	17.03.2015	26.03.2015	4,85 ha	1.04.2015-31.03.2022
6	Fn.3121.1.16.2015.UG	22.04.2015	1810/2015	16.03.2015	15.04.2015	1,35 ha	1.05.2015-31.03.2022
7	Fn.3121.1.17.2015.HG	12.05.2015	466/2015	11.02.2015	8.05.2015	1,21 ha	1.06.2015-28.02.2022
8	Fn.3121.1.22.2015.HG	3.06.2015	763/2015	1.04.2015	19.05.2015	0,34 ha	1.06.2015-30.04.2022
9	Fn.3121.1.25.2015.HG	14.07.2015	2377/2015	2.06.2015	30.06.2015	0,84 ha	1.07.2015-30.06.2022
10	Fn.3121.1.41.2015	14.12.2015	8959/2015	4.12.2013	4.12.2015	3,0826 ha	1.01.2016-31.12.2020

Źródło: Dane UG Stargard.

Na podstawie zbadanych dokumentów źródłowych oraz danych wykazanych w powyższym zestawieniu ustalono, że przedmiotowe zwolnienie z tytułu nabycia gruntów zastosowano prawidłowo na wniosek podatnika od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono „wniosek o udzielenie zwolnienia i ulgi w podatku rolnym z tytułu nabycia gruntów”.

Zastosowane zwolnienia na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie umorzeń, odroczeń i rozłożeń na raty płatności podatków lub zaległości podatkowych wykazano na następnych stronach niniejszego protokołu kontroli w punkcie 1.2.1.4.2. Ulgi pozaustawowe.

**Wykaz skontrolowanych decyzji wymiarowych
w sprawie podatku rolnego i łącznego
zobowiązania pieniężnego w Gminie Stargard na 2014 r.**

Lp.	Nr wg decyzji wymiarowej	Zgodność danych w decyzji z danymi w informacjach	Czy inform. o gruntach była weryfikowana	Zgodność danych w dec. z danymi w ew. gruntów *	Podatek naliczony (łącznie R, L, N) ¹⁾	Podatek winien być naliczony (łącznie R, L, N)	Różnica	ulga gminna	Data dostarczenia decyzji	Raty podatku	Termin płatności	Data wpłaty	Liczba dni po terminie	Odsetki		różnica	inne zwolnienia ²⁾
														naliczone	winni być		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Fn.3123.nn.3028.2014 z dn 29.01.2014	tak	tak	tak	68,00 N	68,00	0,00	-	24.02.14	I ¹⁾ 17,00 II 17,00 III 17,00 IV ¹⁾ 17,00	17.03.14 15.05.14 15.09.14 17.11.14	17.03.2014 całość	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	0,0940 ha klasa RV i Br-RV
2	Fn.3123.nn..820.2014 z dn. 27.01.2014	tak	tak	tak	54,00 R 350,00 N	54,00 R 350,00 N	0,00	-	16.02.14	I ¹⁾ 101,00 II 101,00 III 101,00 IV ¹⁾ 101,00	17.03.14 15.05.14 15.09.14 17.11.14	14.03.2014 15.05.2014 15.09.2014 14.11.2014	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	
3	Fn.3123.nn.3036.2014 z dn. 29.01.2014	tak	tak	tak	221,00 N	221,00 N	0,00	-	24.02.14	I ¹⁾ 56,00 II 55,00 III 55,00 IV ¹⁾ 55,00	17.03.14 15.05.14 15.09.14 17.11.14	4.03.2014 r. całość					0,0812 RV i Rb-RV
4	Fn.3123.nn.63.2014 z dn. 24.01.2014	tak	tak	tak	41,00 R 228,00 N	41,00 R 228,00 N	0,00	-	15.02.14	I ¹⁾ 68 II 67,00 III 67,00 IV ¹⁾ 67,00	17.03.14 15.05.14 15.09.14 17.11.14	Ii II w dn. 10.03.2014, III i IV w dn. 15.09.2014					
5	Fn.3123.nn.3232.2014 z dn.7.07.2014 *	tak	tak	tak	30,00 R 26,00 N	30,00 R 26,00 N	0,00	-	24.01.14	I*8,00 II 24,00 III 24,00	2 tyg* 15.09.14 17.11.14	25.07.2014 (całość)					*powstanie obowiązku podatkowego w trakcie roku – od 1.06.14.podatek za 7 miesięcy
6	Fn.3123.n.387.2014 z dn. 28.01.2014*	tak	tak	tak	248,00 R	248,00 R	0,00	-	5.02.14	I ¹⁾ 62,00 II 62,00 III 62,00 IV ¹⁾ 62,00	17.03.14 15.05.14 15.09.14 17.11.14	17.03.2014 15.05.2014 15.09.2014 15.11.2014					800 m ² nieużytki zwolnienie z podatku od nier.
7	Fn.3123.nn.2809.2014 z dn. 29.01.2014	tak	tak	tak	19,00 R 38,00 N	19,00 R 38,00 N	0,00	-	18.02.14	I ¹⁾ 15,00 II 14,00 III 14,00 IV ¹⁾ 14,00	17.03.14 15.05.14 15.09.14 17.11.14	12.03.2014 (całość)					
8	Fn.	tak	tak	tak	81,00 R	81,00 R	0,00		17.02.14	I ¹⁾ 21,00	17.03.14	10.03.2014					2 700 m ³

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	3123.n.566.20 14 z dn. 29.01.2014									II 20,00 III 20,00 IV ¹ 20,00	15.05.14 15.09.14 17.11.14	10.05.2014 15.09.2014 10.11.2014					nieużytki, do ogólnej powierzchni nie zaliczono rowów W
9	Fn.3123.nn. 3122.2014 z dn. 29.01.2014 r.	tak	tak	tak	505,00 N	505,00 N	0,00	-	23.02.14	I ¹ 127,00 II 126,00 III 126,00 IV ¹ 126,00	17.03.14 15.05.14 15.09.14 17.11.14	11.03.2014 (całość)					0,1016 ha kl. V Ps
10	Fn.3121.n.238. 2014 z dn. 27.01.2014	tak	tak	tak	180,00 R	180,00 N	0,00	-	14.02.14	I ¹ 45,00 II 45,00 III 45,00 IV ¹ 45,00	17.03.14 15.05.14 15.09.14 17.11.14	12.03.2014 (całość)					
11	Fn.3123.n.444. 2014 z dn. 28.01.2014	tak	tak	tak	7,00 L	7,00 L	0,00	-	12.02.14	I ¹ 4,00 II 1,00 III 1,00 IV ¹ 1,00	17.03.14 15.05.14 15.09.14 17.11.14	18.03.2014 (całość)					2,8755ha RV; 0,2274 ha Lz- RV; 6,3978 ha N
12	Fn.3123.nn.81 7.2014 z dn. 27.01.2014	tak	tak	tak	8,00 R 179,00 N	8,00 R 179,00 N	0,00	-	16.09.14	I ¹ 49,00 II 46,00 III 46,00 IV ¹ 46,00	17.03.14 15.05.14 15.09.14 17.11.14	20.03.2014 06.05.2014 3.09.2014 3.09.2014	3	-	-	-	wartość odsetek nie przekraczała trzykrotności wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez "Pocztę Polską S.A." za polecenie przesyłki listowej
13.	Fn.3123.n.65.2 014 z dn. 24.01.2014	tak	tak	tak	1 189,00 R 146,00 N 13,00 L	1 189,00 R 146,00 N 13,00 L	0,00	-	15.02.14	I ¹ 337,00 II 337,00 III 337,00 IV ¹ 337,00	17.03.14 15.05.14 15.09.14 17.11.14	2.02.2014 14.05.2014 27.08.2014 5.11.2014					
14	Fn.3123.nn.18 86.2014 z dn. 28.01.2014	tak	tak	tak	3,00 R 8,00 L	3,00 R 8,00 L	0,00	-	12.02.14	I ¹ 5,00 II 2,00 III 2,00 IV ¹ 2,00	17.03.14 15.05.14 15.09.14 17.11.14	18.03. 2014 (całość)	1 Irata				0,3317ha RV; Lzr-PsV0,0584 ha, 0,0372 ha Ps; 0,0380 ha Lzr-PsVI, Ps VI 0,0517 ha; Lzr- RV 0,2749 ha
15	Fn. 3123.nn.1922. 2014 z dn. 28.01.2014	tak	tak	tak	58,00 R 461,00 N 1,00 L	58,00 R 461,00 N 1,00 L	0,00	-	17.02.14	I ¹ 130,00 II 130,00 III 130,00 IV ¹ 130,00	17.03.14 15.05.14 15.09.14 17.11.14	14.08.2014 14.08.2014 8.12.2014 8.12.2014	150 91 84 21	- - - -	- - - -	- - - -	wartość odsetek nie przekraczała trzykrotności

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

																		wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez "Pocztę Polską S.A." za polecenie przesyłki listowej
16	Fn.3123.nn.16 05.2014 z dn. 27.01.2014	tak	tak	tak	43,00 R 283,00 N 1,00 L	43,00 R 283,00 N 1,00 L	0,00	-	27.02.14	I ¹⁾ 84,00 II 81,00 III 81,00 IV ¹⁾ 81,00	17.03.14 15.05.14 15.09.14 17.11.14	7.04.2014 10.06.2014 29.07.2014 23.09.2014	21 26	- -	- -	- -	- -	wartość odsetek nie przekraczała trzykrotności wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez "Pocztę Polską S.A." za polecenie przesyłki listowej
17	Fn.3123.nn.31 27.2014 z dn. 29.01.2014	tak	tak	tak	117,00 N	117,00 N	0,00	-	23.02.14	I ¹⁾ 30,00 II 29,00 III 29,00 IV ¹⁾ 29,00	17.03.14 15.05.14 15.09.14 17.11.14	12.03.2014 20.05.2014 10.09.2014 10.12.2014	5 86	- -	- -	- -	- -	0,0534 ha Br-RV, wartość odsetek nie przekraczała trzykrotności wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez "Pocztę Polską S.A." za polecenie przesyłki listowej
18	Fn. 3123.nn.1969. 2014 z dn. 28.01.2014	tak	tak	tak	13,00 R 171,00 N	13,00 R 171,00 N	0,00	-	17.02.14	I ¹⁾ 46,00 II 46,00 III 46,00 IV ¹⁾ 46,00	17.03.14 15.05.14 15.09.14 17.11.14	27.02.2014 (całość)						
19	Fn. 3123.nn.1286. 2014 z	tak	tak	tak	30,00 R 196,00 N	30,00 R 196,00 N	0,00	-	18.02.14	I ¹⁾ 58,00 II 56,00 III 56,00	17.03.14 15.05.14 15.09.14	14.03.2014 kwota 220,00 14.04.2014						

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	dn.27.01.2014									IV ¹⁾ 56,00	17.11.14	kwota 6,00 zł					
20	Fn.3123.nn.29 33.2014 z dn. 29.01.2014	tak	tak	tak	41,00 R 157,00 N	41,00 R 157,00 N	0,00	-	14.02.14	I ¹⁾ 51,00 II 49,00 III 49,00 IV ¹⁾ 49,00	18.03.14 26.06.14 24.07.14 26.09.14	1 42 - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	wartość odsetek nie przekraczała trzykrotności wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez "Pocztę Polską S.A." za polecenie przesyłki listowej
Razem					5 214,00	5 214,00		x		5 214,00		5 214,00			x		

Zródło: Dane UG Stargard, ¹⁾ na dzień 15.03.2014 r. i na 15.11.2014 r. przypadła sobota, *zbadano na podstawie aktualnych danych – brak zamian od dnia złożenia informacji do dnia kontroli.

Tabela nr 1.2.1.1.2

**Wykaz skontrolowanych deklaracji
na podatek rolny i leśny
w Gminie Dębno na 2014 r.**

Lp	numer ewid.	Data złożenia deklaracji do UM	Podatek Naliczony	Podatek winien być naliczony ¹⁾	Różnica	Zgodność danych w dekla. z danymi w ew. gruntów ³⁾	Weryfikacja deklaracji	Zgodność stawek w dekl. z uchwałą	ulga gminna	Termin płatności	Kwota podatku	Data wpłaty podatku	Ilość dni po terminie	Odsutki naliczone	Odsutki winny być naliczone	Różnica	Inne zwolnienia wg złożonej deklaracji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Podatek rolny																	
1	osoba prawna G000008	16.01.2014	3 188,00	3 188,00	-	brak	tak	tak	-	I ¹⁾ 17.03.14 II 15.05.14 III 15.09.15 IV ¹⁾ 17.11.15	I ¹⁾ 797,00 II 797,00 III 797,00 IV ¹⁾ 797,00	20.02.2014 (całość)	-	-	-	-	
2	osoba prawna G000032	16.01.2014 21.11.2014kor. *	136 828,00 136 832,00	136 828,00 136 832,00	-	brak	tak	tak		I ¹⁾ 17.03.14 II 15.05.14 III 15.09.15 IV ¹⁾ 17.11.15	I ¹⁾ 34 207,00 II 34 207,00 III 34 207,00 IV ¹⁾ 34 211,00	22.01.2014 kwota 136 828,00 zł 25.11.2014 kwota 4,00 zł	-	-	-	-	44,7100 ha RV *korekta deklaracji obow. pod. od XI 2014

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

3	osoba prawna G000037	14.01.2014	548,00	548,00	-	brak	tak	tak		I ¹⁾ 17.03.14 II 15.05.14 III 15.09.15 IV ¹⁾ 17.11.15	I ¹⁾ 137,00 II 137,00 III 137,00 IV ¹⁾ 137,00	13.01.2014 (całość)	-	-	-	-	2,5186 ha PsV; 0,02 00 ha kl.VI
4	osoba prawna G000053	9.01.2014	0,00	0,00	-	brak	tak	tak	-	I ¹⁾ 17.03.14 II 15.05.14 III 15.09.15 IV ¹⁾ 17.11.15	I ¹⁾ - II - III - IV ¹⁾ -	-	-	-	-	-	0,05331 ha rowy niesklasyfikowane
5	osoba prawna G000060	10.01.2014	3,00	3,00	-	brak	tak	tak	-	I ¹⁾ 17.03.14 II 15.05.14 III 15.09.15 IV ¹⁾ 17.11.15	I ¹⁾ 1,00 II 1,00 III 1,00 IV ¹⁾ -	10.01.2014 (całość)	-	-	-	-	
6	osoba prawna G000077	15.01.2014	36,00	36,00	-	brak	tak	tak	-	I ¹⁾ 17.03.14 II 15.05.14 III 15.09.15 IV ¹⁾ 17.11.15	I ¹⁾ 9,00 II 9,00 III 9,00 IV ¹⁾ 9,00	17.03.2014 r. (całość)	-	-	-	-	
7	osoba prawna G000083	22.01.2014	435 026,00	435 026,00	-	brak	tak	tak	-	I ¹⁾ 17.03.14 II 15.05.14 III 15.09.15 IV ¹⁾ 17.11.15	I ¹⁾ 108 756,00 II 108 756,00 III 108 756,00 IV ¹⁾ 108 758,00	I 130.04.2014 r.; II 30.04.2014 r., 15.10.2014 , 28.10.2014; III 29.10.2014 r., 31.10.2014 r., 5.11.2014 r.; IV25.11.2014; 27.11.2014	I 44; II 153, 166 III 44, 46, 51; IV 8, 9	1 311,00 3 960,00 1257,30 217,00	1 311,00 3 960,00 1257,30 217,00	0,00 0,00 0,00 0,00	
Razem podatek rolny			575 633,00 *	575 633,00 *	x	x	x	x	x	575 633,00	575 633,00 *	x	x	6 745,00	6 933,50	188,50	
Podatek leśny																	
1	jednostka organiz.	16.01.2014 kor. w dn.22.10.2014	16 944,00 +3,00	16 944,00 +3,00	-	brak	tak	tak	-	I 15.01.14 II.17.02.14 III 17.03.14 IV 15.04.14 V 15.05.14 VI 15.06.14 VII 15.07.14 VIII 16.08.14 IX 15.09.14 X 15.10.14 XI 17.11.14 XII 15.12.14	I 1142,00 II1142,00 III 1142,00 IV 1142,00 V 1142,00 VI 1142,00 VII 1142,00 VIII 1142,00 IX 1142,00 X 1142,00 XI 1415,00 XII 1412,00	I 15.01.14 II 12.02.14 III14.03.14 IV14.04.14 V14.05.14 VI 12.06.14 VII 14.07.14 VIII 13.08.14 IX 12.09.14 X 13.10.14 XI 14.11.14 XII 12.12.14	-	-	-	-	Lasy ochronne - 328,8914 ha (stawka 50% art. 4 ust. 3 ustawy z dn. 30.10.2002 r. o lasach); lasy z drzewostanem w wieku do lat 40 -285,8237 ha (art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dn. 30.10.2002 r. o lasach)
2	osoba prawna	9.01.2014	0,00 zwolnienie	0,00	-	brak	tak	tak	-	I 15.01.14 II.17.02.14 III 17.03.14 IV 15.04.14	I 0,00 II 0,00 III 0,00 IV 0,00	-	-	-	-	-	Lasy pozostałe 2,7754 ha zwolnione – własność uczelni (art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dn.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

									V 15.05.14 VI 15.06.14 VII 15.07.14 VIII 16.08.14 IX 15.09.14 X 15.10.14 XI 17.11.14 XII 15.12.14	V 0,00 VI 0,00 VII 0,00 VIII 0,00 IX 0,00 X 0,00 XI 0,00 XII 0,00						30.10.2002 r. o lasach)	
3.	osoba prawna	15.01.2014	93,00	93,00	-	brak	tak	tak	-	I 15.01.14 II.17.02.14 III 17.03.14 IV 15.04.14 V 15.05.14 VI 15.06.14 VII 15.07.14 VIII 16.08.14 IX 15.09.14 X 15.10.14 XI 17.11.14 XII 15.12.14	I 8,00 II 8,00 III 8,00 IV 8,00 V 8,00 VI 8,00 VII 8,00 VIII 8,00 IX 8,00 X 8,00 XI 8,00 XII 5,00	15.01.2014 (całość)	-	-	-	-	
4	osoba prawna	13.01.2014	0,00 zwolnienie	0,00	-	brak	tak	tak	-	I 15.01.14 II.17.02.14 III 17.03.14 IV 15.04.14 V 15.05.14 VI 15.06.14 VII 15.07.14 VIII 16.08.14 IX 15.09.14 X 15.10.14 XI 17.11.14 XII 15.12.14	I 0,00 II 0,00 III 0,00 IV 0,00 V 0,00 VI 0,00 VII 0,00 VIII 0,00 IX 0,00 X 0,00 XI 0,00 XII 0,00	-	-	-	-	-	Lasy pozostałe 70,2857 ha – własność uczelni (art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dn. 30.10.2002 r. o lasach)
Razem			17 040,00	17 040,00	x	x	x	x	x	17 040,00	x	x	x	x	x	x	

Źródło: Dane UG Stargard, *liczone z kwotą po korekcie z poz. 2

1.2.1.2. Podatek od nieruchomości

Kontrolą objęto rok 2014. Uchwałą Nr XXXII/287/13 z dnia 25 października 2013 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości Rada Gminy Stargard Szczeciński określiła stawki podatku od nieruchomości obowiązujące w 2014 r.

Zakres uchwalonych przez Radę Gminy Stargard Szczeciński stawek podatku od nieruchomości na tle stawek maksymalnych obowiązujących w 2014 r. przedstawiono poniżej w Tabeli nr 1.2.1.2.1.

W oparciu o dane Tabeli nr 1.2.1.2.1. ustalono, że przyjęte przez Radę Gminy w Stargardzie Szczecińskim stawki podatku od nieruchomości nie przekraczały stawek maksymalnych określonych w obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia z dnia 7 sierpnia 2013 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych *podatków i opłat lokalnych* w 2014 r. (M.P.2013.724).

Uchwałę w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości wprowadzonych przez Radę Miejską w Stargardzie Szczecińskim przedstawiono w niniejszym protokole kontroli w rozdziale II pkt 3.3.2. Rzetelność wykazania danych w sprawozdaniach o zastosowanych obniżkach ustawowych stawek podatkowych oraz ulg i zwolnień pozaustawowych.

Tabela nr 1.2.1.2.1.

**WYKAZ STAWEK PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI
w Gminie Stargard Szczeciński
NA TLE STAWEK MAKSYMALNYCH
W 2014 ROKU**

Przedmiot opodatkowania	Wysokość stawek (w zł)	
	Wg uchwały Rady Miejskiej	Wg stawek maksymalnych
Grunty:		
1) związane z prowadzeniem działalności gospodarczej bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków od 1 m ² powierzchni	0,76	0,89
2) pod jeziorami, zajęte na zbiorniki wodne, retencyjne lub elektrowni wodnych od 1 ha powierzchni.'	4,56	4,56
3) pozostałe w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego od 1 m ² powierzchni	0,18	4,56
budynki lub ich części:		
1) mieszkalne od 1 m ² powierzchni użytkowej	0,65	0,74
2) związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych	19,66	23,03

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

na prowadzenie działalności gospodarczej od 1 m ² powierzchni użytkowej		
3) zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym 1 m ² powierzchni użytkowej	10,75	10,75
4) związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajęte przez podmioty udzielające tych świadczeń od 1 m ² powierzchni użytkowej	4,68	4,68
5) pozostałe budynki lub ich części niesłużące prowadzeniu działalności gospodarczej		
a) użytkowanych dla celów lotniskowych od 1m ² powierzchni użytkowej	7,73	7,73
b) użytkowanych jako garaże od 1 m ² powierzchni użytkowej	7,40	7,73
c) użytkowanych na cele inne niż w punkcie a) i b) od 1 m ² powierzchni użytkowej	3,95	7,73
6) pozostałe , w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego od 1 m ² powierzchni użytkowej	3,95	7,73
7) budowle (wg wartości określonej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt. 3 i ust. 3-7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)	2%	2%

Źródło: Dane UG Stargard oraz przepisy wykonawcze do ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych.

Liczbę podatników podatku od nieruchomości w podziale na osoby fizyczne i prawne wymieniono w punkcie 1.2. Dochody z tytułu podatków i opłat znajdującym się w treści powyżej niniejszego protokołu kontroli.

Prawidłowość dokonywania wymiaru podatku od nieruchomości od osób fizycznych sprawdzono na przykładzie losowo wybranych podatników osób fizycznych i osób prawnych.

Ustalenia kontroli dotyczące osób fizycznych w tym kontrolę podatników osób fizycznych od których podatek od nieruchomości (rolny i leśny) pobieranych w formie łącznego zobowiązania pieniężnego wykazano w punkcie 1.2.1.1. oraz w Tabeli 1.2.1.1.1. znajdujących się na poprzednich stronach niniejszego protokołu kontroli. W zakresie osób fizycznych kontrolą objęto 15 podatników wykazanych w ww. Tabeli 1.2.1.1.1. pod poz. 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20.

Wykaz skontrolowanych 10 osób prawnych, jednostek bez osobowości prawnej przedstawiono poniżej w Tabeli nr 1.2.1.2.

Wykaz skontrolowanych deklaracji na podatek od nieruchomości w Gminie Stargard za 2014 r.

L p	Numer podatnika	Data złożenia deklaracji do UM	Podatek naliczony	Podatek winien być naliczony ¹⁾	Różnica	Zgodność danych w dekla. z danymi w ew. gruntów i bud. ³⁾	Weryfikacja deklaracji	Zgodność stawek dekl. z uchwałą	ulga Gminna	Zachowanie terminowości wpłaty podatku	Naliczenie odsetek	Inne zwolnienia i ulgi wg złożonych deklaracji oraz inne ustalenia
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14
1	Osoba prawna	10.01.14	163,00	163,00	0,00	brak	tak	tak	-	nie*	-	*nieterminowa wpłata I, II, i III raty. *wartość odsetek nie przekraczała trzykrotności wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez "Pocztę Polską S.A." za polecenie przesyłki listowej. Zwolnienia na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej
2	Osoba prawna	30.01.14	83,00	83,00	0,00	brak	tak	tak	-	tak	-	-
3	Osoba prawna	13.01.14	12 974,00	12 974,00	0,00	brak	tak	tak	-	nie*	tak	-
4	Osoba prawna	21.01.14	8 701,00	8 701,00	0,00	brak	tak	tak	-	tak	nie	-
5	Osoba prawna	24.01.14	23 595,00	23 595,00	0,00	brak	tak	tak	-	nie	nie	*wartość odsetek nie przekraczała trzykrotności wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez "Pocztę Polską S.A." za polecenie przesyłki listowej. Zwolnienia na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej
6	Osoba	31.01.14	22 795,00	22 795,00	0,00	brak	tak	tak	-	nie	nie	*wartość odsetek nie

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	prawna											przekraczała trzykrotności wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez "Pocztę Polską S.A." za polecenie przesyłki listowej. Zwolnienia na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej
7	osoba prawna	9.01.14	0,00	0,00	0,00	brak	tak	tak	-	-	-	zwolnienie na podstawie art. 7 ust.2 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (zwolnieni uczelni)_
8	jednostka organizacyjna	9.01.14	218,00	218,00	0,00	brak	tak	tak	-	tak	-	-
9	osoba prawna	21.01.14	3 871,00	3 871,00	0,00	brak	tak	tak	-	nie	-	*wartość odsetek nie przekraczała trzykrotności wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez "Pocztę Polską S.A." za polecenie przesyłki listowej.
10	osoba prawna	10.01.14	41,00	41,00	0,00	brak	tak	tak	-	tak	-	Zwolnienia na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej
Razem			72 441,00	72 441,00	0,00	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Dane UG Stargard.

W toku kontroli na podstawie okazanych dokumentów źródłowych ustalono, że:

- 1) organ podatkowy posiadał dostęp do danych ewidencji gruntów i budynków niezbędnych do prawidłowego ustalenia podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości w odniesieniu do osób prawnych – ewidencja gruntów i budynków prowadzona przez Starostwo Powiatowe w Stargardzie. Dostęp do ewidencji gruntów i budynków był możliwy w danym roku (tzw. „podgląd”). Danych wg stanu na rok 2014, który został objęty kontrolą nie można było zweryfikować ze stanem na 2014 r. wg ewidencji gruntów i budynków. Pracownicy organu podatkowego nie mieli dostępu do danych archiwalnych.

Ustalenia w przedmiotowym zakresie przedstawiono w punkcie 1.2.1.1. niniejszego protokołu kontroli.

Wyjaśnienie w powyższej sprawie złożyła Pani Aleksandra Czerniak zatrudniona w Urzędzie Gminy Stargard na stanowisku Inspektora ds. opłat i podatków (akta kontroli Nr 40). W złożonym wyjaśnieniu Inspektor ds. opłat i podatków pisze, że: *„W 2014 r. w momencie wpływu do organu podatkowego deklaracji na podatek rolny, leśny i od nieruchomości wszystkie deklaracje przed wprowadzeniem do systemu podatkowego SIGID były przez pracowników ds. wymiaru podatków weryfikowane i dokładnie sprawdzane z obowiązującymi w danym okresie stanem w ewidencji gruntów i budynków. Ze względu na fakt, że w momencie weryfikowania deklaracji dane w nich zawarte zgadzały się z danymi ewidencji gruntów i budynków, nie drukowano wypisów w wersji papierowej. Nie drukowano tych wypisów również ze względu na znaczną ilość podatników i przedmiotów opodatkowania. Wypisy z rejestru gruntów i budynków można zrobić tylko wg stanu na dzień dzisiejszy. W systemie informatycznym GEOINFO07 udostępnionym przez Starostwo Powiatowe w Stargardzie nie ma możliwości wejścia w dane archiwalne rejestru gruntów i zrobienia w dniu dzisiejszym wypisów wg stanu na 2014 r.”*

W oparciu o okazane dokumenty źródłowe, między innymi umowę nr GN/0718-10/08 na dostęp do baz danych ewidencji gruntów i budynków zawartej w dniu 30.06.2008 r. z Powiatem Stargardzkim oraz późniejsze licencje dotyczące informacji o materiałach zasobu „zbiór danych ewidencji gruntów i budynków” stwierdzono, że Urząd Gminy Stargard posiadał dostęp do Bazy Danych w zakresie części graficznej i opisowej operwtu ewidencyjnego – numerycznej mapy ewidencyjnej w systemie GEO-INFO V (później inne numery wg licencji) – w systemie on-line.

Osobą odpowiedzialną za realizację postanowień ww. umowy ze strony Gminy Stargard Szczeciński był Pan Robert Lange – Inspektor ds. informatyki.

Wyjaśnienia ustne złożone przez ww. Inspektora ds. informatyki potwierdzają, że pracownicy organu podatkowego (Wójt Gminy) mają dostęp do bieżących danych z ewidencji gruntów i budynków i w systemie GEO-INFO nie ma możliwości udostępnienia danych archiwalnych.

- 2) w złożonych deklaracjach zastosowano prawidłowe stawki podatku od nieruchomości - w zależności od przedmiotów opodatkowania
- 3) deklaracje na podatek od nieruchomości we wszystkich przypadkach zawierały adnotacje pracownika organu podatkowego o sprawdzeniu składanych deklaracji pod względem formalnym i prawnym

- 4) w przypadkach nieterminowej zapłaty rat podatku od nieruchomości prawidłowo naliczono odsetki za zwłokę. Wysokość odsetek została prawidłowo naliczona oraz w przypadkach kiedy kwota odsetek zwłokę nie przekraczała trzykrotności wartości opłaty dodatkowej, pobieranej przez „Pocztę Polską” za przesyłkę listową poleconą - organ podatkowy nie pobrał odsetek za zwłokę.

Ulgi i zwolnienia w podatku od nieruchomości.

Na podstawie badanej grupy podatników wykazanych odpowiednio:

- a) w Tabeli nr 1.2.1.1.1. - stwierdzono w 1 przypadku (poz. 6) zwolnienie w podatku od nieruchomości podatnika osoby fizycznej (łączne zobowiązanie pieniężne) będącego właścicielem gruntów stanowiących nieużytki o pow. 800 m².
- b) w Tabeli nr 1.2.1.2 (kol. 14 pod poz. 1,5, 6,7, 10) wykazano zwolnienia z poboru podatku od nieruchomości w odniesieniu do osób prawnych oraz jednostek bez osobowości prawnej z zastosowaniem przepisów ustawy:
- z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych określonych w art. 7 ust. 1 pkt 1 (poz. 7)
 - z dnia 17 maja 1989 r. o art. 55 ust. 4 i 5 ustawy z dn. 17.05.1989 r. o stosunkach Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r. poz. 1169 z późn. zm.) określonych w art. 55 ust. 4 i 5 (poz. 1, 5, 6, 10)

W badanej grupie podatników nie stwierdzono zastosowania ulg na podstawie uchwały Rady Gminy Stargard Szczeciński Nr XXI/176/12 z dnia Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 26 października 2012 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości.

W toku kontroli ustalono, że Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Szczecinie wyznaczyło jako organ właściwy do załatwienia spraw z tytułu zobowiązań podatkowych i innych spraw normowanych przepisami prawa podatkowego dotyczących:

- Wójta Gminy Pana Kazimierza Szarżanowicza, Zastępcy Wójta Pana Jerzego Makowskiego: w 2016 r. i 2015 r. Wójta Gminy Marianowo, w 2014 r. Burmistrza Suchania, w 2013 r. Burmistrza Polic
- Skarbnika Gminy Pani Wiesławy Łoch: w 2015 r. Wójta Gminy Marianowo, w 2014 r. Burmistrza Suchania, w 2013 r. Burmistrza Polic

Skarbnik Gminy Pani Bernadeta Opasińska jest mieszkańcem Miasta Stargard w związku z powyższym organem podatkowym jest Prezydent Miasta Stargard.

Zastosowane zwolnienia na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie umorzeń, odroczeń i rozłożeń na raty płatności podatków lub zaległości podatkowych wykazano na następnych stronach niniejszego protokołu kontroli w punkcie 1.2.1.4.2. Ulgi pozaustawowe.

1.2.1.3. Podatek od środków transportowych

Kontrolą objęto rok 2016. W 2016 r. obowiązywała uchwała Nr XII/79/15 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie ustalenia stawek podatku od środków transportowych. Stawki podatku od środków transportowych:

- a) od samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton, określono w załączniku Nr 1 do ww. uchwały

- b) od ciągników siodłowych i balastowych przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton, określono w załączniku Nr 2 do ww. uchwały
- c) od przyczep i naczep, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego, określono w załączniku Nr 3 do uchwały.

Wysokość ustalonych przez Radę Gminy Stargard stawek podatku od środków transportowych nie przekraczała stawek określonych w art.10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).

W latach 2013-2015 wymiar podatku od środków transportowych nie został oddzielony od księgowości tego podatku. W 2016 r. wymiarem podatku zajmowała się Pani Karolina Zabłocka (z d. Grabowska) zatrudniona w Urzędzie Gminy Stargard z dniem 4 stycznia 2016 r. na stanowisku Podinspektora ds. podatków i opłat lokalnych. Księgowością podatkową zajmowała się Pani Magdalena Stępień zatrudniona na stanowisku Inspektora ds. płac i ewidencji dochodów podatkowych (przebywająca w czasie trwania kontroli na urlopie macierzyńskim). Osobą zastępującą Panią Magdalenę Stępień jest Pani Katarzyna Witt zatrudniona w Urzędzie Gminy w Stargardzie z dniem 10.04.2017 r. na stanowisku Podinspektora ds. dochodów.

Na podstawie danych ewidencji ustalono liczbę podatników podatku od środków transportowych w Gminie Stargard Szczeciński w roku 2016, co przedstawiono w tabeli znajdującej się poniżej w tabeli.

**Liczba podatników podatku od środków transportowych
w Gminie Stargard w 2016 r.**

Rok podatkowy	Liczba podatników	
	osoby fizyczne	osoby prawne
2016	20	4

Źródło: Dane UG Stargard.

W oparciu o okazane dokumenty ustalono, że organ podatkowy otrzymywał ze Starostwa Powiatowego w Stargardzie (Wydział Komunikacji) miesięczne dane w zakresie zmian w środkach transportowych, tj. Informacja Podatkowa dla Gminy Stargard Szczeciński.

Rzetelność uiszczenia podatku od środków transportowych zbadano na przykładzie 2016 r. od losowo wybranych 10 podatników w tym: 3 osoby prawne i 7 osób fizycznych.

Ustalenia kontroli przedstawiono w Tabeli nr 1.2.1.3.1. znajdującej się na następujących stronach niniejszego protokołu kontroli.

Na podstawie grupy podatników poddanych kontroli ustalono, że:

- a) w 3 przypadkach (poz. 1, 2, 6 Tabeli 1.2.1.3.1.) podatnicy w złożonej deklaracji na podatek od środków transportowych na 2016 r. nie wpisali wszystkich niezbędnych danych dotyczących przedmiotów opodatkowania, tj.:
 - w przypadku podatnika wykazanego pod poz. nr 1 Tabeli 1.2.1.3.1. podatnik w przypadku posiadanych 3 naczep nie zaznaczył rodzaju zawieszenia od rodzaju którego zależna była stawka podatku

W prowadzonej ewidencji podatkowej stwierdzono informacje dotyczące ww. środków transportowych z których wynikało, że w przypadku ww. pojazdów

zwieszenie było pneumatyczne. Wobec powyższego zastosowana stawka była prawidłowa.

- w przypadku podatnika wykazanego pod poz. 2 Tabeli 1.2.3.1. podatnik zaznaczył jako posiadane środki transportowe samochody ciężarowe, z załączników do deklaracji wynikało, że są to ciągniki siodłowe; nie wpisał w przypadku 2 ciągników siodłowych liczby osi jezdnych pojazdów od liczby których uzależniona była stawka podatku.

W prowadzonej ewidencji podatkowej stwierdzono informacje dotyczące liczby osi w ww. pojazdach, tj. 2 osie. Wobec powyższego zastosowana stawka była prawidłowa

- w przypadku podatnika wykazanego pod poz. 6 Tabeli 1.2.3.1. podatnik wpisał dla posiadanego samochodu ciężarowego – inny system zawieszenia wpisując jednocześnie stawkę podatku 1 146,00 zł. Dla posiadanego pojazdu obowiązywała stawka 1 308,00 zł przy posiadaniu „innego systemu zawieszenia”.

W prowadzonej ewidencji podatkowej stwierdzono dane z których wynikało, że dla ww. pojazdu zawieszenie było „równoważne z pneumatycznym”. Wobec powyższego zastosowana stawka podatku była prawidłowa.

Zaistniałe rozbieżności pomiędzy danymi wykazanymi w składanych deklaracjach, a danymi wynikającymi z prowadzonej ewidencji, bądź brak danych świadczy o braku rzetelności weryfikacji złożonych deklaracji.

Na podstawie danych wynikających z ewidencji podatkowej stwierdzono, że powyższe nie miało wpływu na wysokość naliczonego podatku.

- b) w 3 przypadkach wykazanych pod poz. 3, 5, 6 i 1 stwierdzono, że podatnicy odpowiednio złożyli deklaracje na podatek od środków transportowych na 2014 r. oraz korektę deklaracji na ten podatek ze znacznym przekroczeniem (od 64 do 221 dni) terminów wymienionych w przepisach art. 9 ust. 6 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.), a organ podatkowy nie dokonał czynności sprawdzających mających na celu sprawdzenie terminowości składania deklaracji określonych w art. 272 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r. poz. 749 z późn.zm.).

Osobą odpowiedzialną w powyższym zakresie była Pani Magdalena Stępień zatrudniona na stanowisku Inspektora ds. płac i ewidencji dochodów podatkowych w Referacie Finansowym Urzędu Gminy Stargard Szczeciński. przebywająca w czasie trwania niniejszej kontroli na urlopie macierzyńskim.

- c) w badanych przypadkach (po uwzględnieniu danych ewidencji podatkowej) stwierdzono, że zastosowano prawidłowe stawki podatku
- d) w przypadkach nieterminowych wpłat podatków prawidłowo naliczano i pobrano odsetki za zwłokę oraz w przypadkach odsetek nie pobierano, gdy wartość odsetek nie przekraczała trzykrotności wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez "Pocztę Polską S.A." za polecenie przesyłki listowej
- e) nie stwierdzono zastosowania ulg podatkowych określonych w art. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych.

W toku kontroli nie stwierdzono wprowadzenia przez Radę Gminy Stargard zwolnień w podatku od środków transportowych wprowadzonych na podstawie art. 12 ust. 4 powołanej ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych.

Zastosowane zwolnienia na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie umorzeń, odroczeń i rozłożeń na raty płatności podatków lub zaległości podatkowych wykazano na następnych stronach niniejszego protokołu kontroli w punkcie 1.2.1.4.2. Ulgi pozaustawowe.

Prawidłowość naliczania podatku od środków transportowych w Gminie Stargard w 2016 r.

Lp.	Podatnik	Data złożenia deklaracji	Przyczyna złożenia deklaracji	Posiadany środek transportowy		Podatek wg deklaracji		Weryfikacja deklaracji	Podatek wg kontroli	Różnica	Terminowość wpląt	Uwagi*
				rodzaj	liczba	liczba m-cy	zastos. stawka podatku					
1	2	3	4	5	6	7	8	10	10	16	17	18
1.	osoba prawna (Sp. z o.o.)	29.01.2016	deklaracja roczna	ciągnik siodłowy	3	12	4 094,00	tak	4 094,00	0,00	tak	*b.d.-brak danych w złożonej deklaracji dot. rodzaju zawieszenia 3 śr. tr., w nawiasach podano dane wg danych ewidencji podatkowej W ewidencji stwierdzono dane dot. rodzaju zawieszenia 2 pojazdów. W przypadku 1 brak danych w ewidencji dot. rodzaju zawieszenia. Wprowadzono w czasie kontroli zawieszenie pneumatyczne. Brak rzetelnej weryfikacji deklaracji.
				naczepa	5	12	984,00 984,00 984,00 984,00 984,00		b.d.(984,00)* 984,00 b.d.(984,00)* b.d.(984,00)* 984,00	b.d.(0,00)* 0,00 b.d.(0,00)* b.d.(0,00)* 0,00	tak	
		12.09.2016	powstanie obowiązku podatkowego od 1.07.2016* r.	naczepa	1	6	492,00	tak	498,00	0,00	tak	Nabycie środka tr. w dniu 26.06.2016 r. korekta deklaracji powinna być – do 10.07.2016 r. Brak wezwania do złożenia korekty deklaracji.
2	osoba prawna Sp. z o.o.	29.01.2016	deklaracja roczna	samochody ciężarowe/ ciągnik siodłowy*	4	12	1474,00 1474,00 1 474,00 1 474,00	tak	1 474,00 b.d.(1474,00)* 1 474,00 b.d.(1474,00)*	0,00 b.d. (0,00)* 0,00 b.d. (0,00)*	tak	W deklaracji podatnik wpisał posiadanie 4 samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 t. z załączników wynikało, że są to ciągniki siodłowe. *b.d.-brak danych w deklaracji dot. liczby osi pojazdu (2 ciągników siodł.), z ewidencji podatkowej liczba osi wynosiła 2, w nawiasach podano kwoty podatku wg danych ewidencji

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

												podatkowej)
3	osoba prawna Sp. z o.o.	23.09.2016*	deklaracja roczna	samochód ciężarowy/	1	12	1408,00	tak	1 408,00	0,00	nie (34,00 zł odsetki)	*Przekroczenie terminu złożenia deklaracji rocznej na 2016 r. (do 15.02.2016 r.). Nie stwierdzono wezwania do złożenia deklaracji.
4	Osoba fizyczna	15.02.2016	deklaracja roczna	samochód ciężarowy	1	12	1 408,00	tak	1 408,00	0,00		
				przyczepa	1	12	888,00	tak	888,00	0,00	nie*	*wartość odsetek nie przekraczała trzykrotności wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez "Pocztę Polską S.A." za polecenie przesyłki listowej
5	Osoba fizyczna	21.06.2016*	deklaracja roczna	samochód ciężarowy	1	12	1 146,00	tak	1 146,00	0,00	nie (16,00 zł odsetki)	* Przekroczenie terminu złożenia deklaracji rocznej na 2016 r. (do 15.02.2016 r.). Nie stwierdzono wezwania do złożenia deklaracji. Naliczono odsetki w prawidłowej wysokości
6	Osoba fizyczna	30.08.2016*	deklaracja roczna	samochód ciężarowy	1	12	1 146,00	tak	1 146,00*	0,00*	nie (27,00 zł odsetki)	* Przekroczenie terminu złożenia deklaracji rocznej na 2016 r. (do 15.02.2016 r.). W deklaracji podatnik wskazał dla tego pojazdu rodzaj zawieszenia jako- inny system w zw. z ty stawka wynosiła 1 308,00 zł, a nie 1 146,00 zł. Z ewidencji wynikało, że zwieszenie było równoważne z pneumatycznym i wówczas stawka wynosiła 1 146,00 zł. Podatnik w deklaracji wpisał podatek w wysokości 1 146,00 zł, co świadczy, iż w deklaracji zaznaczył niewłaściwą pozycję oraz o

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

												braku rzetelnej weryfikacji deklaracji podatkowych. Naliczono odsetki w prawidłowej wysokości.
7	Osoba fizyczna	15.02.2016	deklaracja roczna	naczepa	5	12	4 920,00	tak	4 920,00	0,00	nie (31,00 zł odsetki)	Naliczono odsetki w prawidłowej wysokości.
				ciągnik siodłowy	5	12	6 990,00	tak	6 990,00	0,00		
		23.01.2017	powstanie obowiązku podatkowego od 1.12.2016 r.	ciągnik siodłowy	1	1	123,00	tak	123,00	0,00		
8	Osoba fizyczna	15.02.2016	deklaracja roczna	ciągnik siodłowy	1	12	1 474,00	tak	1 474,00	0,00	tak	
9	Osoba fizyczna	15.02.2016	deklaracja roczna	samochód ciężarowy	2	12	2 502,00	tak	2 502,00	0,00	tak	Podatnik był wzywany do złożenia deklaracji na podatek za 2016 r. – pismo Fn.3124.3.8.2017.KG z dn. 10.01.2017 r.
		26.02.2016	wygaśnięcie obowiązku podatkowego z dniem 1.03.2016	samochód ciężarowy	1	10	226,00	tak	226,00	0,00		
		16.01.2017	powstanie obowiązku podatkowego od 1.11.2016 r.	samochód ciężarowy	1	2	235,00	tak	235,00	0,00		
10.	Osoba fizyczna	15.02.2016	deklaracja roczna	autobus	1	12	1 404,00	tak	1 404,00	0,00	tak	Podatek za 11m-cy pierwsza rejestracja w dn. 14.01.2016 r.

Źródło: Dane UG Stargard, ¹- P- zawieszenie pneumatyczne, ² IS- inny system zawieszenia, ³DMC – dopuszczalna masa całkowita pojazdu, ⁴-DMC dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów wyliczona z zastosowaniem przepisów art. 62 ustawy z 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym, * wyjaśnienie w uwagach (b.d. – brak danych)

1.2.1.4. Ulgi podatkowe

1.2.1.4.1. Ulgi ustawowe

1.2.1.4.1.1. Ulgi ustawowe w podatku rolnym i leśnym

1.2.1.4.1.2. Ulgi w podatku od nieruchomości

Przedmiotowa tematyka kontroli wykazana została odpowiednio w treści protokołu znajdującej się powyżej odpowiednio w punktach dotyczących podatku rolnego i leśnego (pkt 1.2.1.1) oraz podatku od nieruchomości (pkt 1.2.1.2.). Zakres przeprowadzonej kontroli ograniczono do wybranej losowo grupy podatników.

1.2.1.4.1.3. Ulgi ustawowe w podatku od środków transportowych

Na podstawie badanej grupy podatników podatku od środków transportowych, wymienionych w punkcie 1.2.1.3. niniejszego protokołu kontroli, nie stwierdzono zastosowania ulg ustawowych w podatku od środków transportowych.

1.2.1.4.2. Ulgi pozaustawowe

Stwierdzono, że w latach 2014 – 2015 organ podatkowy, którym był Wójt Gminy Stargard Szczeciński wydawał decyzje z zastosowaniem ulg podatkowych na podstawie ustawy Ordynacja Podatkowa, takie jak: umorzenia zaległości podatkowych, rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności podatków.

Ustalenia kontroli w zakresie kwot udzielonych ulg na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.) podlegających wykazaniu w sprawozdaniu Rb-PDP sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych za 2014 r. przedstawiono na poprzednich stronach niniejszego protokołu kontroli w rozdz. w rozdz. II w punkcie 3.3.2. Rzetelność wykazywania w sprawozdaniach danych o zastosowanych obniżkach ustawowych stawek podatkowych oraz ulg i zwolnień pozaustawowych.

Szczegółową kontrolą w zakresie udzielanych ulg w spłacie zobowiązań w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa sprawdzono na przykładzie 10 pierwszych decyzji z zastosowaniem ulg w postaci umorzeń zaległości podatkowych wydanych w 2015 r. przez Wójta jako organu podatkowego pierwszej instancji.

W toku kontroli ustalono, że pracownicy organu podatkowego prowadzili odrębnie: rejestr decyzji w sprawie odroczeń i przesunięć terminów płatności podatków oraz rejestr decyzji w sprawie zwolnień i ulg w podatkach z tytułu nabycia gruntów oraz umorzeń zaległości podatkowych. Na podstawie danych ww. rejestrów ustalono, że w 2015 r. wydano: 4 decyzje w sprawie odroczenia terminów płatności zaległości podatkowych i przesunięć terminów zapłaty podatków oraz 30 decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych

Wykaz skontrolowanych decyzji przedstawiono poniżej w tabeli.

Lp.	Decyzja				Data złożenia wniosku	Postępowanie dowodowe
	numer	data	ulga	kwota		
1	2	3	4	5	6	7
1	Fn.3123.1.21.2015.HG	10.06.2015	umorzenie zaległości podatkowej II rata łzp* za 2015 r.	151,00	19.05.2015	tak
2	Fn.3123.1.20.2015.HG	10.06.2015	umorzenie zaległości podatkowej II rata łzp za 2015 r.	567,00	19.05.2015	tak
3	Fn.3123.1.19.2015.HG	10.06.2015	umorzenie zaległości podatkowej II rata łzp za 2015 r.	133,50	18.05.2015	tak
4	Fn.3123.18.2015.AC	16.06.2015	umorzenie zaległości podatkowej II rata łzp za 2015 r.	156,00	18.05.2015	tak
5	Fn.3121.1.15.2015.AC	16.04.2015	umorzenie zaległości podatkowej I rata podatku rolnego za 2015 r.	224,00	16.03.2015	tak
6	Fn.3123.1.12.2015.AC	14.04.2015	umorzenie zaległości podatkowej I raty łzp. za 2015 r.	109,00	23.03.2015	tak
7	Fn.3123.1.11.2015.HG	26.03.2015	umorzenie zaległości podatkowej I raty łzp. za 2015 r.	567,00	17.03.2015	tak
8	Fn.3123.1.10.2015.HG	26.03.2015	umorzenie zaległości podatkowej I raty łzp. za 2015 r.	81,00	17.03.2015	tak
9	Fn.3123.1.9.2015.HG	26.03.2015	umorzenie zaległości podatkowej I raty łzp. za 2015 r.	134,00	17.03.2015	tak
10	Fn.3123.1.2.2015.AC	6.02.2015	umorzenie zaległości podatkowych za 2012 r, III i IV rata 2013 r. oraz rok 2014 łzp.	91,00	12.01.2015	tak

Źródło: Dane UG Stargard, *łzp-łączne zobowiązanie pieniężne.

W oparciu o powyżej wykazane decyzje oraz na podstawie posiadanych przez organ podatkowych kserokopii dokumentów źródłowych (faktury, rachunki, zaświadczenia itp.) zgromadzonych w toku postępowania podatkowego ustalono, że wydanie decyzji w sprawie zastosowania ulgi w postaci umorzenia zaległości podatkowych poprzedzone było przeprowadzonym postępowaniem w toku którego zgromadzony został materiał dowodowy obrazujący sytuację materialną wnioskodawcy. Każdorazowo pracownicy organu podatkowego sporządzali dokument pn. „Protokół przyjęcia podania- żądania- wyjaśnienia- odwołania-zażalenia – skargi- wniosku wniesionego ustnie” podpisanego przez wnioskodawcę i pracownika organu podatkowego. Decyzje wydawane były nie później niż w ciągu miesiąca i zawierały uzasadnienie faktyczne i prawne.

W oparciu o ustalenia kontroli zawarte w treści niniejszego protokołu kontroli ustalono, że w latach 2013-2016 Rada Gminy Stargard Szczeciński wprowadziła zwolnienie w podatku od nieruchomości uchwałą Nr XXI/176/12 z dnia 26 października 2012 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości.

Ponadto do dnia 31 grudnia 2013 r. obowiązywała uchwała Rady Gminy Stargard szczeciński z dnia 13 czerwca 2008 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości na terenie Gminy Stargard Szczeciński udzielonych w ramach pomocy de minimis.

1.2.1.5. Kontrola podatkowa

Na podstawie okazanych dokumentów ustalono, że organ podatkowy przeprowadzał kontrole podatkowe u podatników. Zakres przeprowadzonych w latach 2013-2016 kontroli podatkowych przedstawiono poniżej w zestawieniu.

Lp.	Cel kontroli	Data zawiadomienie o zamiarze	Imienne upoważnienia kontrolujących	Data kontroli	Protokół kontroli	Skutek kontroli-zwiększenie
-----	--------------	-------------------------------	-------------------------------------	---------------	-------------------	-----------------------------

		wszczęcia kontroli podatkowej	(data wydania)			zobowiązania podatkowego
1	2	3	4	5	6	7
1	ustalenie podstawy opodatkowania w podatku od nieruchomości w 2013 r.	5.11.2013 r.	29.11.2013 r.	2.12.2013 r.	tak	+50,00 zł (5 m-cy)
2	rzetelność i prawidłowość deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowość ustalania i wpłacania podatku od nieruchomości w 2013 r.	5.11.2013 r.	29.11.2013 r.	2.12.2013 r.	tak	+171,00
3	ustalenie podstawy opodatkowania w podatku od nieruchomości w 2014 r.	2.12.2014 r.	10.12.2014 r.	16.12.2013 r.	tak	+ 195,00
4	rzetelność i prawidłowość deklarowanych podstaw opodatkowania w podatku od nieruchomości	1.12.2016 r.	5.12.2016 r.	7.12.2016 r.	tak	+18,00

Źródło: Dane UG Stargard.

Na podstawie danych wykazanych powyżej w zestawieniu oraz w oparciu o dokumenty źródłowe ustalono, że pracownicy organu podatkowego posiadali legitymacje do przeprowadzenia kontroli. Kontrole przeprowadzane były na podstawie imiennych upoważnień do ich przeprowadzenia. Z przeprowadzonych kontroli sporządzano protokoły zawierające stosowne pouczenia o prawie złożenia zastrzeżeń lub wyjaśnień oraz prawie złożenia korekty deklaracji. Protokoły podpisywane przez kontrolowanych. W wyniku przeprowadzonych kontroli wystawiano decyzje uwzględniające ustalenia kontroli.

1.2.1.6. Podatek od działalności osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej

Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono wpływy z ww. tytułu w latach 2013-2016 tj. w latach objętych kontrolą. Kwoty dochodów wykonanych wykazano poniżej w tabeli.

**Wpływy z tytułu podatku od działalności osób fizycznych opłacany
w formie karty podatkowej
w Gminie Stargard w latach 2013-2016**

Rok	Rozdział	Kwota wg § 0350
2013	75601	3 935,40
2014	75601	10 073,40
2015	75601	6 031,24
2016	75601	4 556,40

Źródło: Dane UG Stargard.

1.2.1.7. Podatek od spadków i darowizn

Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono wpływy z ww. tytułu w latach 2013-2016 tj. w latach objętych kontrolą. Kwoty dochodów wykonanych wykazano poniżej w zestawieniu.

**Wpływy z tytułu podatku od spadków i darowizn
w Gminie Stargard w latach 2013-2016**

Rok	Rozdział	Kwota wg § 0360
2013	75616	42 066,00
2014	75616	18 994,00
2015	75616	18 708,00
2016	75616	140 408,00

Źródło: Dane UG Stargard.

1.2.1.9. Podatek od czynności cywilnoprawnych

Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono wpływy z ww. tytułu w latach 2013-2016 tj. w latach objętych kontrolą. Kwoty dochodów wykonanych wykazano poniżej w zestawieniu.

**Wpływy z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych
w Gminie Stargard w latach 2013-2016**

Rok	Rozdział	Kwota wg § 0500
2013	75615	2 358,00
	75616	360 420,51
2014	75615	3 173,00
	75616	300 481,50
2015	75615	-176 520,20
	75616	445 155,30
2016	75615	32 951,00
	75616	573 517,03

Źródło: Dane UG Stargard.

1.2.1.9.1. Udział gminy we wpływach z podatku dochodowego stanowiącego dochód budżetu państwa

Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono wpływy z ww. tytułu w latach 2013-2016 tj. w latach objętych kontrolą. Kwoty dochodów wykonanych wykazano poniżej w zestawieniu.

**Wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych
Gminy Stargard w latach 2013-2016**

Rok	Rozdział	Kwota wg § 0010
2013	75621	3 903 550,00
2014	75621	4 259 068,00
2015	75621	5 043 777,00
2016	75621	5 772 761,00

Źródło: Dane UG Stargard.

1.2.1.9.2. Udział w podatku dochodowym od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej

Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono wpływy z ww. tytułu w latach 2013-2016 tj. w latach objętych kontrolą. Kwoty dochodów wykonanych wykazano poniżej w zestawieniu.

**Wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej
Gminy Stargard w latach 2013-2016**

Rok	Rozdział	Kwota wg § 0020
2013	75621	32 668,39
2014	75621	35 208,16
2015	75621	44 336,02
2016	75621	75 547,86

Źródło: Dane UG Stargard.

1.2.2. Wpływy z opłat

1.2.2.1. Oplata targowa

W latach 2013 – 2015 obowiązywała uchwała Nr VI/45/2011 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie ustalenia stawek opłaty targowej na terenie Gminy oraz sposobu jej poboru. W powyższej uchwale ustalono stawkiienne opłaty targowej od czynności sprzedaży na terenie Gminy Stargard Szczeciński oraz zasady poboru tej opłaty oraz wysokość wynagrodzenia dla inkasentów. Ustalone stawki opłaty nie przekraczały stawek określonych w przepisach wykonawczych ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych.

Do ww. Rada Gminy Stargard wprowadziła następujące zmiany do ww. uchwały:

- ✓ uchwała Nr XXX/270/13 z dnia 28 czerwca 2013 r.
- ✓ uchwała Nr XXXI/280/13 z dnia 20 września 2013 r.

Uchwałą Nr XII/80/15 z dnia 27 listopada 2015 r. Rada Gminy Stargard Szczeciński z dniem 1 stycznia 2016 r. uchyliła uchwałę w sprawie ustalenia stawek opłaty targowej na terenie Gminy oraz sposobu jej poboru oraz jej zamiany.

Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono, że wpływy z tytułu przedmiotowej opłaty wyniosły odpowiednio:

Rok budżetowy	rozdział i §0430	Kwota wpływu wg ewidencji i spr. Rb-27S	Łączna kwota wykonanych dochodów Gminy	% 3:4
1	2	3	4	5
2013	75615	10,00	37 729 969,11	0,027
	75616	10 105,00		
2014	75615	200,00	32 999 990,52	0,034
	75616	10 930,00		
2015	75615	80,00	34 116 105,26	0,032
	75616	10 740,00		

Źródło: Dane UG Stargard.

Jak wynika z powyższego zestawienia wpływy z tytułu opłaty targowej nie przekraczały 1% ogólnej kwoty otrzymanych dochodów budżetu Gminy Stargard Szczeciński w latach 2013-2015.

W związku z powyższym odstąpiono od realizacji przedmiotowej tematyki kontroli.

1.2.2.2. Opłata miejscowa

W latach 2013 – 2016 oraz w okresie poprzedzającym rok 2013 Rada Gminy Stargard Szczeciński nie ustaliła miejscowości odpowiadających warunkom określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 17 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych. W związku z powyższym nie pobierano ww. opłaty.

1.2.2.3. Opłata uzdrowiskowa

W latach 2013-2016 oraz w okresie poprzedzającym rok 2013 Rada Gminy Stargard Szczeciński nie ustaliła miejscowości odpowiadających warunkom określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 17 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych. W związku z powyższym nie pobierano ww. opłaty.

1.2.2.5. Opłata skarbową

Na podstawie danych ewidencyjnych ustalono, że wpływy z tytułu przedmiotowej opłaty wyniosły:

Rok budżetowy	Kwota wpływu wg ewidencji i spr. Rb-27S	Łączna kwota otrzymanych dochodów Gminy	% kol. 2: kol. 3
1	2	3	4
2013	38 223,00	37 729 969,11	0,10
2014	30 412,00	32 999 990,52	0,09
2015	24 884,00	34 116 105,26	0,07
2016	27 639,90	44 694 498,34	0,06

Źródło: Dane UG Stargard.

Jak wynika z powyższego zestawienia wpływy z tytułu opłaty skarbowej nie przekraczały 1% ogólnej kwoty otrzymanych dochodów budżetu Gminy Stargard Szczeciński w poszczególnych latach.

W związku z powyższym odstąpiono od realizacji przedmiotowej tematyki kontroli.

1.3. Dochody z majątku

Kontroli poddano lata 2013 – 2016.

Na podstawie informacji otrzymanych od Pani Doroty Mazur zatrudnionej na stanowisku Kierownika Referatu Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa zatrudnionej na samodzielnym stanowisku ds. gospodarki mieniem i ochrony środowiska, ustalono że w latach 2013 – 2015 wykonano następujące operacje na mieniu Gminy Stargard Szczeciński:

**LICZBA OPERACJI
NA MIENIU GMINY STARGARD SZCZECIŃSKI
W LATACH 2013-2016**

Wyszczególnienie	Liczba operacji w danym roku*			
	2013	2014	2015	2016
1	2	3	4	5
1.Sprzedaż mienia:				
a) tryb przetargowy	3	5	3	5
b) tryb bezprzetargowy	3	5	3	3
2. Przekazanie w użytkowanie wieczyste:				
a) tryb przetargowy	0	0	0	0
b) tryb bezprzetargowy	0	0	0	0
3. Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	0	2	0	0
4.Uwłaszczenie osób prawnych nieruchomości będącymi dotychczas w ich zarządzie lub użytkowaniu	0	0	0	0
5. Oddanie nieruchomości w trwały zarząd	0	0	0	0
6.Wydzierżawianie:				
a) tryb przetargowy	0	0	0	0
b) tryb bezprzetargowy	14	5	8	11
Razem:	20	17	14	19

Źródło: Dane UG Stargard, * liczba wg zawartych umów.

Powyższą tabelę ujęto w Aktach kontroli Nr 80.

W latach objętych kontrolą obowiązywała uchwała Nr XXX/226/05 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 16 września 2005 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Stargard Szczeciński i nabywania nieruchomości do zasobu gminnego zmieniona uchwałą Nr XV/97/08 z dnia 29 lutego 2008 r., zgodnie z którą:

- gospodarowanie nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Stargard Szczeciński należy do Wójta Gminy, który w zakresie zobowiązany jest do kierowania się zasadami prawidłowej gospodarki określonymi w odrębnych przepisach oraz postanowieniami uchwały,
- wójt Gminy dokonuje wyboru formy prawnej oraz ustala treść umowy lub decyzji dotyczącej obrotu nieruchomościami i w tym zakresie może: przenosić własność

nieruchomości w drodze sprzedaży, oddawać nieruchomości gruntowe w użytkowanie wieczyste, oddawać nieruchomości lub ich części w dzierżawę, dokonywać zamiany nieruchomości lub zamiany prawa użytkowania wieczystego nieruchomości na prawo w własności, oddawać nieruchomości w trwały zarząd jednostkom organizacyjnym Gminy Stargard Szczeciński, użyczać nieruchomości jednostkom organizacyjnym Gminy Stargard Szczeciński na czas nieoznaczony, a także innym osobom na cele publiczne na czas oznaczony do 3 lat,

- wносить nieruchomości oraz prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej jako wkłady niepieniężne (aporty) do spółek prawa handlowego utworzonych przez Gminę Stargard Szczeciński lub do których Gmina Stargard przystąpiła, po podjęciu przez Radę Gminy Stargard stosownej uchwały, obciążać nieruchomości ograniczonymi prawami rzeczowymi, przekazywać nieruchomości lub prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej jako majątek tworzonych przez Gminę Stargard Szczeciński lub z jej udziałem związków gmin, fundacji, po podjęciu przez Radę Gminy stosownej uchwały,
- przy sprzedaży nieruchomości lub oddawaniu ich w wieczyste użytkowanie wieczyste oraz przy oddawaniu nieruchomości w użytkowanie lub dzierżawę Wójt Gminy przeprowadza przetarg w formie: przetargu ustnego nieograniczonego, przetargu ustnego ograniczonego, przetargu pisemnego nieograniczonego lub ograniczonego, z wyłączeniem przypadków określonych odrębnymi przepisami,
- ustalenie formy przetargu należy do Wójta Gminy z tym zastrzeżeniem, że przetarg pisemny przeprowadza się w przypadkach uzasadnionych potrzebami gminy, a w szczególności co do sposobu wykorzystania lub zabudowania nieruchomości,
- przy oddawaniu nieruchomości w użytkowanie lub dzierżawę, Wójt Gminy może odstąpić od przetargu w przypadku: umów zawieranych na czas dłuższy niż 3 lata, przedłużania czasu trwania umów uprzednio zawartych na grunty wykorzystywane pod uprawy rolne, uprawy warzyw, ogrodnicze i ogródki przydomowe,
- Wójt może wydzierżawić nieruchomości gruntowe na okres dłuższy niż trzy lata, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej, w przypadku wydzierżawiania nieruchomości osobom prawnym i fizycznym prowadzącym działalność charytatywną, opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukową, badawczo – rozwojową, wychowawczą lub sportowo – turystyczną na cele związane z działalnością zarobkową odstąpienie od przetargu jest możliwe po uzyskaniu opinii Komisji Rady Gminy,
- Wójt może nabywać nieruchomości do gminnego zasobu nieruchomości na własność lub w użytkowanie wieczyste w związku z koniecznością realizacji zadań własnych lub obowiązkami wynikającymi z przepisów szczególnych,
- w przypadkach szczególnie uzasadnionych potrzebami Gminy Stargard Szczeciński nabycie nieruchomości może nastąpić w drodze przetargu do kwoty określonej na ten cel w uchwale budżetowej,
- nie wykazuje się do zbycia lokali mieszkalnych i użytkowych w budynkach przeznaczonych do rozbiórki, obiektów, których standard techniczny oraz wyposażenie

- wskazują na użytkowanie tymczasowe, nieruchomości gruntowych pod obiektami o czasowym pozwoleniu na budowę,
- sprzedaż lub oddawanie w wieczyste użytkowanie następuje w trybie bezprzetargowym w przypadkach określonych ustawą, bądź odrębnymi przepisami,
 - zwalnia się z obowiązku zbycia w drodze przetargu nieruchomości przeznaczonych na realizację urządzeń infrastruktury technicznej nowo powstających i istniejących lub inne cele publiczne, jeżeli cele te będą realizowane przez podmioty, dla których są celami statutowymi i których dochody przeznacza się w całość na działalność statutową, na rzecz osoby, która dzierżawi nieruchomość gruntową na podstawie umowy zawartej co najmniej na 10 lat, jeżeli nieruchomość ta została zbudowana na podstawie zezwolenia na budowę wydanego przez właściwy organ,
 - cena nieruchomości sprzedawanej w drodze bezprzetargowej lub w drodze rokowań może zostać rozłożona na raty, na czas nie dłuższy niż 10 lat, pierwsza opłata za oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste w drodze bezprzetargowej może zostać rozłożona na raty, na czas nie dłuższy niż na 5 lat,
 - w przypadku, gdy nabywca nabywa własność lub prawo użytkowania wieczystego nieruchomości na raty, podlegają one zapłacie w terminach ustalonych przez strony w umowie, a pierwsza rata wynosi minimum 10% należności i płatna jest przed zawarciem umowy przenoszącej własność lub oddającej nieruchomość w użytkowanie wieczyste,
 - rozłożona na raty nie spłacona część ceny nieruchomości podlega oprocentowaniu przy zastosowaniu stopy procentowej w wysokości 50% stopy redyskonta weksli w skali roku, stosowanej przez NBP od niespłaconego kapitału na dzień spłaty raty,
 - cenę sprzedaży lokalu mieszkalnego oblicza się po ustaleniu wartości przez rzeczoznawcę majątkowego, pomniejszając o bonifikaty przysługujące nabywcy,
 - w przypadku, gdy najemca poniósł nakłady na naprawę główną lokalu mieszkalnego, rzeczoznawca majątkowy ustala wartość tych nakładów,
 - zaliczeniu na poczet nakładów podlegają wyłącznie te naprawy główne, które będąc robotami budowlanymi przeprowadzone zostały na podstawie pozwolenia na budowę lub zgłoszenia wykonanych robót budowlanych wydanego przez właściwy organ nadzoru budowlanego,
 - cenę sprzedaży lokalu mieszkalnego po zastosowanych bonifikatach, bądź pierwszą ratę w przypadku sprzedaży na raty nabywca uiszcza przed zawarciem umowy notarialnej,
 - w przypadku nabycia lokalu mieszkalnego przez dotychczasowego najemcę Wójta upoważniony jest do udzielenia bonifikaty w wysokości: 70% ceny sprzedaży, jeżeli zapłata całej należności nastąpi w formie wpłaty jednorazowych, w wysokości 90% ceny sprzedaży, w budynku liczącym dwa i więcej lokali, w przypadku jednoczesnego wykupu mieszkań przez wszystkich najemców lokali, jeżeli zapłata całej należności nastąpi w formie wpłaty jednorazowej,
 - nie stosuje się ww. bonifikat w przypadkach gdy: umowa najmu została zawarta po dniu 01.01.1998 r., gmina wykonała remont po dniu 01.01.1998 r.,

- jeżeli nabywca lokalu mieszkalnego zbył go lub wykorzystał na inne cele niż cele uzasadniające udzielenie bonifikaty, przed upływem 5 lat, licząc od dnia jego nabycia, jest zobowiązany do zwrotu kwoty równej udzielonej bonifikacie po jej waloryzacji, a zwrot następuje na żądanie Wójta,
- Gmina odstąpi od żądania zwrotu bonifikaty w przypadku zbycia nieruchomości na rzecz osoby bliskiej,
- cenę wywoławczą nieruchomości gruntu zbywanego w drodze przetargu ustnego ustala się mnożąc wartość gruntu przez współczynnik 1,1,
- cenę gruntu sprzedawanego w drodze bezprzetargowej ustala się: dla gruntów zbywanych w celu poprawienia warunków zagospodarowania już istniejącej działki – wartość gruntu z 1,2; dla gruntów znajdujących się pod zabudową – wartość gruntu x 1,1,
- przy sprzedaży lub oddaniu w użytkowanie wieczyste bądź użytkowanie nieruchomości gruntowej w drodze bezprzetargowej, nabywca ponosi koszty jej przygotowania do zbycia: na własny koszt wykonuje dokumentację geodezyjną, ponosi koszty wyceny nieruchomości,
- przy sprzedaży lokalu mieszkalnego, użytkowego w drodze bezprzetargowej nabywca ponosi przypadające na dany lokal koszty wykonania dokumentów niezbędnych do zawarcia umowy notarialnej, a w szczególności projektu wyodrębnienia lokali, wyceny, dokumentacji geodezyjnej,
- obowiązek zapłaty kosztów przygotowania nieruchomości do sprzedaży, podlega zapłacie nie później niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność,
- jeżeli po wyodrębnieniu części lokali w budynku, właściciel lub najemca dokona prac budowlanych, adaptacyjnych itp. mających wpływ na zmianę struktury lokali w częściach wspólnych, zobowiązany jest do wykonania nowego projektu wyodrębnienia lokali i zmiany treści umów z pozostałymi właścicielami oraz pokrycia wszelkich kosztów z tym związanych.

Powyższa uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 14 listopada 2005 r. (Nr 88 poz. 1804). Rozstrzygnięciem nadzorczym z dnia 26 października 2005 r. (znak PN.2.KA.0911/171/05) Wojewoda Zachodniopomorski stwierdził nieważność:

- §4 ust. 4 uchwały, który określał przypadku w których Wójt mógł odstąpić od przetargu przy oddawaniu nieruchomości w użytkowanie lub dzierżawę,
- §11 ust. 2 uchwały, który określał, że wraz z lokalem mieszkalnym i lokalem użytkowym sprzedaje się lub oddaje w użytkowanie wieczyste grunt o powierzchni niezbędnej do prawidłowego z nich korzystania,
- §14 uchwały, który określał, że poza przypadkami wskazanymi w ustawie pierwszeństwo w nabywaniu nieruchomości przysługuje dotychczasowym najemcom lub dzierżawcom: lokali mieszkalnych, którzy na dzień wykazania nieruchomości do zbycia posiadają obowiązującą umowę najmu lub dzierżawy, lokali użytkowych, którzy na dzień wykazania nieruchomości do zbycia posiadają obowiązującą umowę najmu lub dzierżawy oraz użytkują je zgodnie z umową najmu lub dzierżawy.

Kserokopie przedmiotowej uchwały ujęto w Aktach kontroli Nr 81.

Do powyższej uchwały wprowadzono zmiany na mocy uchwały Nr XV/97/08 z dnia 29 lutego 2008 r., w tym między innymi dotyczące udzielania bonifikat, tj. ustalono, że w przypadku nabycia lokalu mieszkalnego, przez jego najemcę, Wójt Gminy jest upoważniony do udzielenia bonifikaty w wysokości 90% ceny sprzedaży, jeżeli zapłata całej należności nastąpi w formie wpłaty jednorazowej oraz dotyczące obowiązku zapłaty kosztów.

1.3.1. Dochody ze sprzedaży oraz oddawania użytkowania wieczystego nieruchomości gminnych

W latach 2013 – 2016 nie wystąpiły operacje oddanie nieruchomości będących w gminnym zasobie w użytkowanie wieczyste.

Uchwałą Nr XXX/226/05 Rady Gminy w Stargardzie Szczecińskim określono zasady gospodarowania nieruchomości stanowiącymi własności Gminy Stargard Szczeciński i nabywania nieruchomości do zasobu gminnego (DZ. Woj. Zach. z 2005 r. Nr 1804 z późn. zm.).

Kontrolą objęto 3 operacje sprzedaży nieruchomości przeprowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego ustnego z roku 2013:

- akt notarialny Repertorium A 8343/2013 z dnia 30.12.2013 dotyczący sprzedaży nieruchomości niezabudowanej działki nr 2/28 o pow. 0,2268 ha położonej w obrębie nr 10 Koszewko, za cenę 49 200,00 zł – sprzedane w trybie I przetargu ustnego nieograniczonego
- akt notarialny Repertorium A 5404/2013 z dnia 10.12.2013 dotyczący sprzedaży nieruchomości niezabudowanej działki nr 62/2 o pow. 0,13 ha położonej w obrębie Trzebiatów, za cenę 24 600,00 zł – sprzedane w trybie I przetargu ustnego nieograniczonego,
- akt notarialny Repertorium A 2294/2013 z dnia 04.04.2013 dotyczący sprzedaży nieruchomości zabudowanej położonej w obrębie Grabowo, działka nr 148/4 o pow. 0,0526 ha, za cenę 21 500,00 zł – sprzedane w trybie II przetargu nieograniczonego.

Szczegółowa analiza okazanej kontrolującemu dokumentacji w zakresie sprzedaży ww. nieruchomości wykazała, że:

- ww. nieruchomości wchodzące do gminnego zasobu nieruchomości sprzedawano w drodze przetargów ustnych nieograniczonych,
- warunki zbycia nieruchomości w drodze przetargu obwieszczano w ogłoszeniach o przetargu,
- zachowano 21 – dniowy okres podania wykazu nieruchomości w siedzibie zamawiającego oraz powiadamiano o tym fakcie w prasie lokalnej,
- w wykazie określano treści wymagane przepisami art. 35 ust. cytowanej ustawy,
- zachowano wymogi terminowe ogłaszania i organizowania przetargów,
- ogłoszenia o przetargu spełniały wymogi określone w art. 35 ustawy o gospodarce nieruchomościami,

- umowy sprzedaży nieruchomości miały formę aktów notarialnych,
- warunki finansowe określone w umowach sprzedaży były zgodne z wynikami przetargów
- wysokość wadium ustalone przez sprzedającego wynosiło nie mniej niż 5% i nie więcej niż 20% wartości nieruchomości,
- oferenci przystępujący do przetargu wpłacili wymagane wadium, a oferentowi który wygrał wpłatę zaliczono na poczet ceny nieruchomości, tj.:
- w przypadku dotyczącym aktu notarialnego nr Repertorium A Nr 5404/2013 z dnia 10.12.2013 r. do przetargu przystąpił jeden oferent, który wpłacił wymagane wadium w kwocie 2 000,00 zł w dniu 31.10.2013 r. (wg zestawienia konta 139-1 – Inne rachunki bankowe – sumy depozytowe), (termin wpłaty upływał w dniu 31.10.2013 r.), oferent który został nabywcą nieruchomości za cenę 24 600,00 zł, dokonał zapłaty pozostałej kwoty tj. 22 600,00 zł w dniu 10.12.2013 r., tj. w dniu zawarcia aktu notarialnego, wpłacone wadium w kwocie 2 000,00 zł przekazano na rachunek bieżący budżetu na poczet ceny za nieruchomości w dniu 12.11.2013 r.,
- w przypadku dotyczącym aktu notarialnego nr Repertorium A Nr 8343/2013 z dnia 30.12.2013 r. do przetargu przystąpił jeden oferent, który wpłacił wymagane wadium w kwocie 4 000,00 zł w dniu 16.09.2013 r. (wg zestawienia operacji na koncie 139 – 1 – Inne rachunki bankowe – sumy depozytowe), termin wpłaty wadium upływał w dniu 04.10.2013 r., oferent który został nabywcą nieruchomości za cenę 49 200,00 zł, dokonał zapłaty pozostałej kwoty tj. 45 200,00 zł w dniu 23.12.2013 r., tj. przed zawarciem aktu notarialnego, a wpłacone wadium w kwocie 4 000,00 zł przekazano na rachunek bieżący budżetu na poczet ceny nieruchomości w dniu 15.10.2013 r.,
- w przypadku dotyczącym aktu notarialnego nr Repertorium A Nr 2294/2013 z dnia 04.04.2013 r. do przetargu przystąpiło 5 oferentów, którzy wpłacili wadium w kwocie 1 500,00 zł każdy w dniach 28.02.2013 r. oraz 01.03.2013 r. (wg zestawienia operacji konta 139 – 1 Inne rachunki bankowe – sumy depozytowe), termin wpłaty wadium upływał w dniu 01.03.2013 r., oferenci (3) którzy zostali nabywcą nieruchomości za cenę 21 500,00 zł, dokonali wpłaty pozostałej kwoty, tj. 20 000,00 zł (po 6 666,67 zł każdy) w dniu 04.04.2013 r., tj. w dniu zawarcia umowy, wpłacone wadium w kwocie 1 500,00 zł przekazano na rachunek bieżący budżetu w dniu 28.03.2013 r., a pozostałe wpłaty (4) po 1 500,00 zł każda (łącznie 6 000,00 zł) zwrócono oferentom.
- cenę nieruchomości ustalano zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. na podstawie operatów szacunkowych sporządzanych przez rzeczoznawców majątkowych, z zastosowaniem współczynników określonych w ww. uchwale Rady Gminy,
- wysokość minimalnego postąpienia przetargowego była nie mniejsza niż 1% wartości nieruchomości,
- protokoły z przetargów spełniały wymogi § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14.09.2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 roku poz. 1490)

Zgodnie z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jst za okres od początku roku do dnia 31.12.2013 r. dochody

wykonane w § 0770 Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (w rozdziale 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami) wynosiły 124 749,33 zł.

1.4. Inne dochody

W toku kontroli ustalono, że w 2015 r. Gmina Stargard osiągała dochody klasyfikowane w rozdz. 75416 § 0570 – Dochody z tytułów grzywien, mandatów i kar pieniężnych, które na dzień 31.12.2015 r. stanowiły łączną kwotę 287 110,46 zł i wynikały z mandatów karnych za wykroczenia drogowego, zarejestrowanych przez urządzenie samoczynnie rejestrujące wykroczenia w ruchu drogowym, umożliwiającego wykonywanie czynności kontroli ruchu drogowego zgodnie z wymogami art. 129 b ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1137 z późn. zm.) oraz §8 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie warunków lokalizacji, sposobu oznakowania i dokonywania pomiarów przez urządzenia rejestrujące (Dz. U. z 2013 r. poz. 366).

Ustalono, że przedmiotowe urządzenie rejestrujące było wdzierżawiane przez Gminę Stargard na mocy umowy Nr 3/SG/2015 z dnia 09 lutego 2015 r. zawartej z OMB Olga Surdyk z siedzibą w Sulechowie. Umowę zawarto w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie zarządzenia Nr 200/14 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia w Urzędzie Gminy Regulaminu udzielania zamówień do 30 000 euro w Urzędzie Gminy Stargard Szczeciński

Zgodnie z powyższą umową:

- przedmiotem umowy była dzierżawa urządzenia samoczynnie rejestrującego wykroczenia w ruchu drogowym wraz z pojazdem samochodowym oraz z zapewnieniem szkolenia i obsługi techniczno – serwisowej dla Straży Gminnej Gminy Stargard Szczeciński,
- przedmiot dzierżawy składał się z: zainstalowanego w pojeździe samochodowym urządzenia samoczynnie rejestrującego wykroczenia w ruchu drogowym, umożliwiającego wykonywanie czynności kontroli ruchu drogowego, pojazdu samochodowego z zainstalowanym w nim urządzeniem samoczynnie rejestrującym wykroczenia oraz dedykowanego programu do przenoszenia i konwersji zarejestrowanych wykroczeń,
- w ramach realizacji przedmiotu umowy dzierżawca przewiduje do wykonania miesięcznie minimum 9 sesji fotoradarowych; była to ilość planowana i mogła ulec zmniejszeniu, a decyzje w tym zakresie podejmował dzierżawca,
- termin rozpoczęcia realizacji przedmiotu umowy – od dnia zawarcia umowy,
- termin zakończenia realizacji umowy – do dnia 31 grudnia 2015 r.,
- czynsz za realizację kompletnego przedmiotu umowy (miesięcznie 9 sesji) wynosi brutto 7 367,70 zł, w tym należny podatek VAT w wysokości 23 %, a cena brutto dodatkowej sesji wynosiła 817,95 zł,

- strony ustaliły, że czynsz będzie płatny w miesięcznych ratach w wysokości uzależnionej od ilości wykonanych w danym miesiącu sesji fotoradarowych z uwzględnieniem ceny jednostkowej sesji,
- podstawą wystawienia faktury będą protokoły potwierdzające wykonanie usługi zgodnie z przyjętym harmonogramem,
- czynsz płatny będzie w terminie 21 dni, licząc od daty potwierdzonego dostarczenia faktury VAT do siedziby dzierżawcy.

Na podstawie operacji na koncie 201 -3-1033 OMB Olga Surdyk Sulechów DOST w powiązaniu z kontem 130-2 rachunek bieżący jednostek budżetowych – wydatki ustalono, że w 2015 r. wydatki budżetu z tytułu dzierżawy urządzenia fotorejestrującego stanowiły łączna kwotę 55 794,17 zł i wynikały z następujących faktur Vat wystawionych przez firmę OMB Olga Surdyk z siedzibą w Sulechowie:

1. FV Nr 01/2015 z dnia 02.03.2015 r. (data wpływu do Urzędu Gminy z dnia 03.03.2015 r.) na kwotę 10 639,50 zł za dzierżawę urządzenia samoczynnie rejestrującego wykroczenia w ruchu drogowym wraz z pojazdem samochodowym oraz zapewnienia szkolenia i obsługi techniczno – serwisowej za miesiąc luty 2015 r. – zapł. w dniu 18.03.2015 r. (WB0064/2015)
2. FV Nr 03/2015 z dnia 16.03.2015 r. (data wpływu do Urzędu Gminy w dniu 16.03.2015 r.) na kwotę 8 185,65 zł za dzierżawę urządzenia samoczynnie rejestrującego wykroczenia w ruchu drogowym wraz z pojazdem samochodowym oraz zapewnienia szkolenia i obsługi techniczno – serwisowej za miesiąc marzec 2015 r. – zapł. w dniu 31.03.2015 r. (WB0074/2015)
3. FV Nr 06/2015 z dnia 30.04.2015 r. (data wpływu do Urzędu Gminy w dniu 05.05.2015 r.) na kwotę 8 185,65 zł za dzierżawę urządzenia samoczynnie rejestrującego wykroczenia w ruchu drogowym wraz z pojazdem samochodowym oraz zapewnienia szkolenia i obsługi techniczno – serwisowej za miesiąc kwiecień 2015 r. – zapł. w dniu 20.05.2015 r. (WB00112/2015)
4. FV Nr 07/2015 z dnia 18.05.2015 r. (data wpływu do Urzędu Gminy z 21.05.2015 r.) na kwotę 8 185,65 zł za dzierżawę urządzenia samoczynnie rejestrującego wykroczenia w ruchu drogowym wraz z pojazdem samochodowym oraz zapewnienia szkolenia i obsługi techniczno – serwisowej za miesiąc maj 2015 r. – zapł. w dniu 01.06.2015 r. (WB00122/2015)
- 5 FV Nr 12/2015 z dnia 30.06.2015 r. (data wpływu do Urzdu Gminy z 01.07.2015 r.) na kwotę 1 637,27 zł za dzierżawę urządzenia samoczynnie rejestrującego wykroczenia w ruchu drogowym wraz z pojazdem samochodowym oraz zapewnienia szkolenia i obsługi techniczno – serwisowej za miesiąc czerwiec 2015 r.(awaria urządzenia, dwa dni patrolowe) – zapł. w dniu 13.07.2015 r. (WB00151/2015)
5. FV Nr 14/2015 z dnia 20.07.2015 r. (data wpływu do Urzędu Gminy z dnia 22.07.2015 r.) na kwotę 11 457,45 zł za dzierżawę urządzenia samoczynnie rejestrującego wykroczenia w ruchu drogowym wraz z pojazdem samochodowym oraz zapewnienia szkolenia i obsługi techniczno – serwisowej za miesiąc lipiec 2015 r.(awaria urządzenia, dwa dni patrolowe) – zapł. w dniu 07.08.2015 r. (WB00173/2015).

W toku kontroli ustalono, że w 2015 r. prowadzono wyodrębniony rachunek bankowy nr 38 1240 3927 1111 0010 5434 1381 (Bank PKO S.A . I O Stargard) na którym ewidencjonowano wpłaty z tytułu mandatów karnych. Zgodnie z art. 20d ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach, dochody uzyskane z grzywien nałożonych za naruszenia przepisów ruchu drogowego ujawnione za pomocą urzędzeń rejestrujących, jednostki samorządu terytorialnego przeznaczają w całości na finansowanie:

- 1) zadań inwestycyjnych, modernizacyjnych lub remontowych związanych z siecią drogową;
- 2) utrzymania i funkcjonowania infrastruktury oraz urzędzeń drogowych, w tym na budowę, przebudowę, remont, utrzymanie i ochronę dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich;
- 3) poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym popularyzację przepisów ruchu drogowego, działalność edukacyjną oraz współpracę w tym zakresie z właściwymi organizacjami społecznymi i instytucjami pozarządowymi

Ustalono, że na dzień 31.12.2015 r. dochody budżetu z tytułu grzywien nałożonych w drodze mandatów karnych ujęte w rozdz. 75416 § 0570 – Dochody z tytułów grzywien, mandatów i kar pieniężnych stanowiły łączną kwotę 287 110,46 zł, natomiast wydatki budżetu dotyczące zadań inwestycyjnych dotyczących dróg gminnych oraz remontów tych dróg ujęte w rozdz. 60016 § 6050 i § 4270 stanowiły łączną kwotę 668 569,65 zł, a ujęte w rozdz. 60017 – Drogi wewnętrzne §6050, 6060 i 4270 stanowił łączną kwotę 623 006,02 zł. Łączne wydatki poniesione na drogi ujęte w rozdz. 60016 i 60017 stanowiły kwotę 1 291.575,67 zł i były wyższe od dochodów z tytułu mandatów karnych za wykroczenia drogowe o 1 004.465,21 zł.

Ponadto ustalono, że uchwałą Nr XVIII/160/12 Rada Gminy Stargard Szczeciński z dnia 25 maja 2012 r. wyraziła zgodę na zamianę działek oznaczonych numerami 385/1 o pow. 0,35 ha, 396 o pow. 1,31 ha, 408/1 o pow. 0,31 ha, i 410/1 o pow. 0,10 ha położonych w obrębie Kłępino, będących własnością Gminy Stargard Szczeciński, stanowiących drogi wewnętrzne, w zamian za przejmowaną na mienie gminy działkę oznaczoną numerem 911/1 o pow. 2,077 ha, położoną w obrębie Witkowo , stanowiącą własność Spółdzielczej Agrofirmy Witkowo, na której znajduje się kompleks sportowy wybudowany w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012”. Wykonanie uchwały powierzono Wójtowi Gminy Stargard Szczeciński. Umowę zamiany wymienionych działek zawarto w formie aktu notarialnego Repertorium A Nr 4183/2012 z dnia 02.07.2012 r. W toku kontroli ustalono, że pismem z dnia 11 kwietnia 2012 r. (data wpływu do Urzędu Gminy w dniu 12 kwietnia 2012 r.) Centralne Biuro Antykorupcyjne Delegatura w Szczecinie zwróciło się o przesłanie uwierzytelnionych kserokopii całości posiadanej dokumentacji, związanej z nabyciem przez Gminę Stargard Szczeciński na terenie miejscowości Witkowo Pierwsze, nieruchomości, na której został wybudowany kompleks ogólnodostępnych boisk sportowych w ramach programu „Moje Boisko Orlik 2012” Pismem z dnia 18.05.2012 r. oraz pismem z dnia 02.07.2012 r. przesłano całą dokumentację dotyczącą nabycia przedmiotowej nieruchomości do CBA w Szczecinie. Z okazanych dokumentów oraz informacji otrzymanej od Kierownik

Referatu Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa wynikało, że do dnia kontroli tj. 19.12.2017 r. nie otrzymano informacji dotyczącej toczącego się postępowania prowadzonego przez CBA w Szczecinie.

Kserokopię powyższych pism ujęto w Aktach kontroli Nr 84.

2. Wydatki budżetowe z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych

2.1. Wydatki bieżące

2.1.1. Wydatki z tytułu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń

2.1.1.1. Wynagrodzenia osobowe pracowników

Kontroli poddano 2015 r.

Na podstawie sprawozdania Rb-28 S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 r. (korekta nr 1 z dnia 28.04.2016 r.) ustalono, że planowane wydatki budżetu z tytułu wynagrodzeń osobowych pracowników ujęte w rozdz. 75023 § 4010 klasyfikacji wydatków wyniosły 2 087.820,00 zł, a wykonane 2 081.110,92 zł.

Zarządzeniem Nr 60/13 Wójta Gminy Stargard z dnia 20 marca 2013 r. wprowadzono do stosowania Regulamin wynagradzania pracowników zatrudnionych w Urzędzie Gminy Stargard.

W powyższym regulaminie określono między innymi:

- wymagania kwalifikacyjne wobec pracowników,
- warunki wynagradzania, w tym minimalne i maksymalne zasady wynagradzania pracowników samorządowych, dodatki do wynagrodzenia zasadniczego, nagrody i premie.

Szczegółowej analizie poddano wynagrodzenia pracowników Urzędu Gminy w Stargardzie zatrudnionych na stanowiskach:

- a) urzędniczych – pracownicy szeregowi: Inspektor w Referacie Organizacyjnym, Spraw Społecznych i Obywatelskich, Inspektora w Referacie Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa, Inspektor ds. zamówień publicznych, Podinspektor w Referacie Gospodarki Komunalnej i Inwestycji,
- b) kierowniczych: Sekretarz Gminy, Skarbnik Gminy, Zastępcy Wójta oraz Kierownika Referatu Planowania Przestrzennego.

W kontrolowanej jednostce prowadzono zbiorcze zestawienia wynagrodzeń (w systemie informatycznym ZSI SIGID Poznań – Płace – wer. PL 2.63 U. G. Stargard Szczec. – kadry i płace) dla poszczególnych pracowników, które stanowiły ewidencję szczegółową do konta 231 – 1 Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń – wynagrodzenia osobowe.

a) Wynagrodzenie pracowników Urzędu Gminy:

W oparciu o umowy o pracę, pisma Wójta Gminy w sprawie określenia kwot wynagrodzeń dla ww. pracowników, w powiązaniu z kartami wynagrodzeń, listami wypłat oraz wyciągami bankowymi za okres od stycznia do grudnia 2015 r. ustalono, że:

- prawidłowo zastosowano kategorię zaszeregowania,
- prawidłowo ustalono kwoty wynagrodzenia zasadniczego,
- pracownikom przyznawano dodatki specjalne w związku ze zwiększeniem obowiązków służbowych w związku z zastępstwem, każdorazowo na czas określony,
- kwoty wypłaconych wynagrodzeń zgodne były z kwotami wynagrodzeń ustalonych przez Wójta jako pracodawcę w tzw. „angażach”.

Na podstawie danych ewidencji księgowej ustalono, że wynagrodzenia pracowników zaliczano w koszty miesiąca którego dotyczyły, co stwierdzono na podstawie zapisów konta 404 – Wynagrodzenia, ujmowano na rozrachunkach z pracownikami (konto 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń), wypłaty wynagrodzeń dokonane w kasie urzędu ujmowano na koncie 101-1-2, a przekazane na rachunki bankowe pracowników ujmowano na koncie 130 – 2 Rachunek bieżący jednostki budżetowej – wydatki. W 2015 r. funkcjonował jeden wspólny rachunek bieżący budżetu prowadzony przez Bank Pekao S. A. I O w Stargardzie Szczecińskim nr 05 1240 3901 1111 0000 4216 5174, nie prowadzono natomiast odrębnego rachunku bankowego dla Urzędu Gminy w Stargardzie, jako samorządowej jednostki budżetowej.

W 2015 r. obowiązywały zasady (polityka) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński oraz Urzędu Gminy Stargard Szczeciński wprowadzone zarządzeniem Nr 60/12 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 marca 2012 r. , zgodnie z którym w załączniku Nr 3 (Zakładowy plan kont dla Urzędu Gminy jako jednostki budżetowej) określono między innymi zasady funkcjonowania konta 130 – Rachunek bieżący jednostki. Ustalono, że Urząd Gminy jako jednostka budżetowa nie ma wyodrębnionego rachunku bankowego. Dochody i wydatki realizowane są bezpośrednio z rachunku budżetu. Zapisy na koncie 130 są powtórzeniem zapisów na koncie 133 w zakresie wszystkich wydatków, a w zakresie dochodów bez dochodów organu, tj. wpływów z tytułu subwencji, dotacji, udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych, środków otrzymywanych od innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań gminy, podatków pobieranych za pośrednictwem urzędów skarbowych, dotacji otrzymanych ze środków europejskich na dofinansowanie projektów realizowanych przez gminę, darowizn pieniężnych, odsetek od środków na rachunku bieżącym budżetu i od lokat. W zasadach prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 130 zapisano, iż ewidencję szczegółową do konta 130 stanowią subkonta: dochodów budżetowych, wydatków budżetowych, rachunków wydatków projektów realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, co było sprzeczne z zasadą prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 130 określoną w załączniku Nr 3 (Zakładowy plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych).

Szczegółowe ustalenia w tym zakresie ujęto w rozdz. II Księgowość i sprawozdawczość, znajdującym się na poprzednich stronach protokołu.

Ustalono, że w 2015 r. w ewidencji jednostki tj. Urzędu Gminy w Stargardzie urządzono konto 130 – Rachunek bieżący jednostki budżetowe, służące do zapisów technicznych, do którego prowadzono ewidencję analityczną na kontach: 130 – 1 – Rachunek

bieżący jednostki budżetowej – dochody oraz 130 – 2 – Rachunek bieżący jednostki budżetowej – wydatki. Analiza zapisów na powyższych kontach analitycznych wykazała, że na koncie 130 – 1 ujmowano dochody, np. z tytułu opłat i podatków lokalnych, a na koncie 130 – 2 ujmowano wydatki np. zapłaty za dostawy towarów i usług, wypłat wynagrodzeń pracowników urzędu, bez jednoczesnego grupowania według podziałek klasyfikacji budżetowej, tj. w szczególności planu finansowego dochodów i wydatków budżetowych, czym naruszono zasady prowadzenia tego konta określone w Załączniku Nr 3 stanowiącym Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych i samorządowych zakładów budżetowych do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. t. j. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.).

Wyjaśnienie w tej sprawie złożyła Pani Ewa Książko – Za-ca Skarbnika (lata 2013 – do dnia 31.05.2016 r.), obecnie Inspektor ds. ewidencji wydatków (od dnia 01.06.2016 r.) – Akta kontroli Nr 65.

W złożonym wyjaśnieniu Pani Ewa Książko napisała: „*w momencie objęcia stanowiska Z-cy Skarbnika w roku 2007 w Urzędzie Gminy Stargard szczeciński prowadzony był wspólny rachunek bankowy dla budżetu i urzędu obsługującego budżet. W związku z czym, dochody budżetu gminy przekazywane były bezpośrednio na bankowy rachunek budżetu, z którego dokonywano wydatków budżetowych, co skutkowało brakiem przepływów pieniężnych pomiędzy budżetem a urzędem gminy. Konto 130 nie było objęte planem finansowym Urzędu Gminy. Plan i wykonanie zarówno dochodów jak i wydatków budżetowych obejmowały konta dochodów 901 i wydatków 902, których zapisy były podstawą do sporządzania sprawozdań budżetowych. Każda operacja na rachunku bankowym dotycząca urzędu, księgowana była jednocześnie na kontach i w organie i w urzędzie. Wykonanie dochodów i wydatków, w miarę możliwości czasowym, uzgadniane były pod kątem sporządzania sprawozdań. Nadmieniam, że sprawozdania sporządzała Pani Skarbnik. Taki sposób prowadzenia ewidencji księgowej był stosowany kiedy objęłam stanowisko Z-cy Skarbnika w 2007 r. i był on kontynuowany do końca 2015 roku. Nie są mi znane powody prowadzenia takiej ewidencji przez panią Skarbnik Wiesławę Łoch, do której należało prowadzenie rachunkowości.*”

Powyższy sposób prowadzenia ewidencji dochodów i wydatków samorządowej jednostki budżetowej tj. Urzędu Gminy konta 130 – 1 – Rach. bież. jed. budż – dochody oraz 130 – 2 – Rach. bież. jedn. budż. – wydatki uniemożliwia ustalenie kwot dochodów i wydatków urzędu zaprezentowanych we własnym sprawozdaniu Rb – 27 S z wykonania planu dochodów samochodowej jednostki budżetowej za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 r. obejmującym organ i urząd oraz w sprawozdaniu Rb – 28 S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej tj. Urzędu Gminy w Stargardzie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 r.

Wyjaśnienie w sprawie sposobu sporządzenia ww. sprawozdań, tj. w sprawie określenia kont, na podstawie których sporządzono powyższe sprawozdania w zakresie dochodów i wydatków wykonanych w okresie sprawozdawczym złożyła Pani Ewa Książko zatrudniona na stanowisku Inspektora ds. ewidencji wydatków (wcześniej Z-ca Skarbnika) – Akta kontroli Nr 65.

W złożonym wyjaśnieniu Pani Ewa Książko napisała: „w roku 2015 sporządzanie sprawozdań Rb – 27 S i Rb – 28 S odbywało się podobnie jak w poprzednich latach, na podstawie zapisów kont 901 – 902, które objęte były planem finansowym”.

Do akt kontroli Nr 65 dołączono kserokopie zestawień obrotów i sald konta 130 – Rachunek bieżący jednostki, list wypłat wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy za styczeń 2015 r., wyciągów bankowych potwierdzających ich wypłatę oraz kserokopię sprawozdania Rb – 28 S z wykonania planu wydatków samorządowej jednostki budżetowej za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 r.

b) Wynagrodzenie Wójta Gminy

W latach 2014 (od 9 grudnia) – 2016 uchwałą Nr II/14 Rada Gminy Stargard

Szczeciński ustaliła wynagrodzenie Wójta w następującej wysokości:

- 4 900,00 zł – wynagrodzenie zasadnicze,
- 1 800,00 zł – dodatek funkcyjny,
- 2 219,04 zł – dodatek specjalny (33,12 % łącznej kwoty wynagrodzenia zasadniczego i funkcyjnego),
- 980,00 zł – dodatek za wieloletnią pracę w wysokości 20 % wynagrodzenia zasadniczego.

Łączna kwota wynagrodzenia: 9 899,04 zł.

W poprzednim okresie, tj. od 29 grudnia 2010 r. do 8 grudnia 2014 r. obowiązywała uchwała Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 29 grudnia 2010 r. w której określono wynagrodzenie Wójta w łącznej kwocie 9 338,00 zł, tj.;

- 4 900,00 zł – wynagrodzenie zasadnicze,
- 1 800,00 zł – dodatek funkcyjny,
- 980,00 zł – dodatek za wieloletnią pracę,
- 1 658,00 zł – dodatek specjalny.

3.

W latach 2013 – 2016 czynności w sprawie prawa pracy wobec Wójta wykonywał Zastępca Wójta Pan Jerzy Makowski oraz Sekretarz Gminy Pani Danuta Żygadło na podstawie:

- zarządzenia Nr 1/13 z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Stargard Szczeciński, w którym zapisano (§ 5 pkt 4), że czynności w sprawach zakresu prawa pracy wobec Wójta, związane z nawiązywaniem i rozwiązywaniem stosunku pracy wykonuje przewodniczący rady gminy, a pozostałe czynności Zastępca Wójta,

- zarządzenia Nr 187/13 z dnia 16 września 2013 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy, w którym zapisano, że czynności w sprawach zakresu prawa pracy wobec Wójta, związane z nawiązywaniem i rozwiązywaniem stosunku pracy wykonuje przewodniczący rady gminy, a pozostałe czynności Zastępca Wójta lub Sekretarz Gminy,
- zarządzenia Nr 49/15 z dnia 16 marca 2015 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Gminy Stargard Szczeciński, w którym zapisano (§ 5 pkt 4), że czynności w sprawach zakresu prawa pracy wobec Wójta, związane z nawiązywaniem i rozwiązywaniem stosunku pracy wykonuje przewodniczący rady gminy, a pozostałe czynności Zastępca Wójta lub Sekretarz Gminy,
- zarządzenia Nr 1/16 Wójta Gminy Stargard z dnia 4 stycznia 2016 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Stargard, w którym zapisano, że czynności w sprawach zakresu prawa pracy wobec Wójta, związane z nawiązywaniem i rozwiązywaniem stosunku pracy wykonuje przewodniczący rady gminy, a pozostałe czynności Zastępca Wójta lub Sekretarz Gminy,
- zarządzenia Nr 6/16 Wójta Gminy Stargard z dnia 8 stycznia 2016 r. upoważniono Zastępcę Wójta Gminy Stargard do prowadzenia określonych spraw Gminy Stargard w imieniu Wójta, w tym w § 5 pkt 4 zarządzenia upoważniono Pana Jerzego Makowskiego – Zastępcę Wójta Gminy Stargard do wykonywania czynności w sprawach z zakresu prawa pracy. Zarządzenie weszło w życie z dniem podpisania.

Na podstawie powyżej wymienionych uchwał Rady Gminy Stargard ustalających wynagrodzenie dla Wójta Gminy stwierdzono, że Wójtowi w latach 2013-2016 ustalono wynagrodzenie w wysokości:

- nieprzekraczającej kwot, wynikających z Załącznika Nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1050 t. j. z 2014 r. poz. 1786 j.t.).
- nieprzekraczającej wysokości określonej w art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1202 z późn. zm. oraz z 2016 r. poz. 1786).

Ustalenia kontroli w powyższym zakresie przedstawiono poniżej w Tabeli 2.1.1.1.1.

Tabela nr 2.1.1.1.1.

**Kontrolowana jednostka samorządu terytorialnego
Gmina Stargard lata 2013-2016.**

Ustalone wynagrodzenie wg uchwał Rady Gminy w Stargardzie			Wyplacone nagrody ²⁾	Obowiązująca kwota bazowa (w zł)	7-krotność kwoty bazowej (w zł.)	Kwota przekroczenia (3+4) – 6
Numer i data podjęcia	Okres obowiązywania od ... do ...	Łączna kwota ustalonego wynagrodzenia miesięcznego (w zł.)				
1	2	3	4	5	6	7

II/17/2010 29.12.2010 r.	02.12.2010 r. - 8.12.2014 r.	9 338,00	0,00 ²⁾	1 766,46 ¹⁾	12 365,22	0,00
II/5/14 09.12.2014 r.	9.12.2014 r. - 31.12.2016	9 899,04	0,00	1 766,46 ¹⁾	12 365,22	0,00

Źródło: Dane UG w Stargardzie, ¹⁾ - obowiązywała w badanym okresie lat 2013- 2016, ²⁾ dotyczy innych wypłaconych nagród oprócz przysługującej tj. nagrody jubileuszowej, w 2015 r. wypłacono nagrodę jubileuszową w kwocie 29 697,12 zł brutto (24 232,12 netto).

Na podstawie danych ewidencji szczegółowej prowadzonej w formie „Kart wynagrodzeń” w poszczególnych miesiącach lat 2013-2016 ustalono, że w kontrolowanym okresie wynagrodzenie Wójta Stargardu naliczone było zgodnie z wynagrodzeniem ustalonym przez Radę Gminy w Stargardzie w wymienionych powyżej uchwałach.

W badanym okresie Wójtowi Gminy Stargard wypłacono:

⇒ w 2015 r. nagrodę jubileuszową w wysokości 29 697,12 zł (brutto) – lista płac NAGJ/10010 – Nagroda jubileuszowa, miesiąc czerwiec 2015 na kwotę brutto: 29 697,12 zł, co stanowiło 24 352,12 zł netto.

Nagroda jubileuszowa dla Wójta Stargardu za 40 letni okres pracy wypłacona została na podstawie pisma znak: OS.2160.3.2015.JM z dnia 24 czerwca 2015 r. Zastępcy Wójta (z up. Wójta).

Wypłaty nagrody jubileuszowej dokonano w dniu 29 czerwca 2015 r. na podstawie listy płac zatwierdzonej do wypłaty przez Wójta i Skarbnika Gminy.

Nagroda jubileuszowa naliczona została w wysokości 300 % wynagrodzenia miesięcznego (9 899,04 zł x 300%). Na podstawie okazanych dokumentów źródłowych ustalono, że pierwsze zatrudnienie było w dniu 1.07.1975 r.

⇒ w 2014 r. ekwiwalent za niewykorzystany urlop (za 2014 r.) w wysokości 12 355,20 zł brutto, co stanowiło kwotę 8 044,78 netto (do wypłaty) – lista płac WKW/10010 – ekwiwalent za urlop, grudzień 2014 r. na kwotę brutto 12 355,20 zł.

Nadmienia się, że ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za 2014 r. wypłacono Kazimierzowi Szarżanowiczowi – Wójtowi Gminy Stargard, który został wybrany do pełnienia tej funkcji na następną kadencję, tj. na lata 2014 – 2018.

2.1.1.1.1. Dodatkowe wynagrodzenie roczne

Kontroli poddano 2015 r.

Na podstawie danych ewidencji księgowej konta 130-02-01-75023-4040-0 (Dodatkowe wynagrodzenie roczne za okres od 01.2016 dla 12.2016 oraz sprawozdania Rb – 28 S z wykonania planu wydatków budżetowych Urzędu Gminy Stargard ustalono, że wydatki z tytułu wypłaty pracownikom urzędu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 r. stanowiły łączną kwotę 164 244,01 zł (plan 164 245,00 zł).

Rzetelność naliczenia i wypłacenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 r. sprawdzono na przykładzie wypłat dokonanych dla wszystkich pracowników Urzędu Gminy wymienionych w punkcie 2.1.1.1. rozdziału III niniejszego protokołu kontroli.

Ustalono, że:

- kwoty dodatkowego wynagrodzenia rocznego ww. pracowników naliczono w oparciu o zestawienia: wynagrodzeń pracowników uprawnionych do dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2015 r., zestawienie nieobecności sporządzone w dniu 08.01.2016 r. przez Inspektora ds. ewidencji księgowej, należności i rozliczeń VAT, zatwierdzoną przez Wójta Gminy Stargard przy wykorzystaniu systemu ZSI SIGID Poznań – Płace – wer. PL 2.56 a (zestawienie nagrody rocznej z dnia 13 stycznia 2016 r.)
- dodatkowe wynagrodzenie roczne wypłacono w dniu 15 lutego 2016 r., w kwotach stanowiących 8,5 % wynagrodzenia rocznego (pomniejszonego o dni w których pracownicy przebywali na zwolnieniach lekarskich lub korzystali z opieki nad dzieckiem),
- dodatkowe wynagrodzenie wypłacono osobom uprawnionym do jego otrzymania,
- ujęto w § 4040 klasyfikacji budżetowej wydatków,
- listy wypłat dodatkowego wynagrodzenia rocznego od nr 13/1/2016 z dnia 10 lutego 2016 r. (lista płac NAGR/10010 – dod. wynagr. roczne) zawierały wszystkie wymagane podpisy.

2.1.1.1.2. Nagrody

Kontroli poddano 2015 r.

Na podstawie danych ewidencji księgowej oraz dowodów źródłowych ustalono, że w 2015 r. wypłacano nagrody pracownikom Urzędu Gminy w łącznej kwocie 212 100,00 zł (brutto).

Zasady przyznawania nagród określono w Regulaminie wynagradzania pracowników Gminy Stargard wprowadzonym do stosowania w Urzędzie Gminy Stargard na mocy zarządzenia Nr 84/09 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 25 maja 2009 r.

Zgodnie z rozdz. V § 8 powyższego zarządzenia:

- w ramach zaplanowanych środków na wynagrodzenia tworzy się w danym roku budżetowym fundusz nagród w wysokości ustalonego wskaźnika obliczanego od planowanych środków na wynagrodzenia,
- wysokość odpisu na fundusz nagród na dany rok budżetowy ustala Wójt w drodze odrębnego zarządzenia,
- fundusz nagród uruchamia Wójt, na pisemny wniosek sekretarza,
- fundusz nagród przeznaczony jest na nagrody indywidualne: za realizację zadań o szczególnym znaczeniu dla gminy, za całokształt efektów osiągniętych w pracy wykonywanej na zajmowanym stanowisku pracy,
- o przyznaniu indywidualnej nagrody z funduszu nagród decyduje Wójt,
- prawo do nagrody z funduszu nagród przysługuje każdemu pracownikowi urzędu, który jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę z chwilą zawiadomienia go na piśmie o przyznaniu nagrody,
- pracownikowi ukaranemu karą pieniężną, dyscyplinarną lub porządkową przewidzianą w kodeksie pracy lub przepisach szczególnych nagroda nie przysługuje,

- decyzję w przedmiocie przyznania i wysokości nagrody z funduszu nagród podejmuje Wójt w odniesieniu do sekretarza, radcy prawnego i samodzielnych stanowisk, pozostałych pracowników po zasięgnięciu opinii bezpośrednich przełożonych, którym podporządkowani są zatrudnieni pracownicy,
- podstawą do wypłaty nagród jest zawiadomienie pracodawcy o przyznaniu nagród, Referat Finansowy na podstawie przekazanych pism sporządza listę wypłat,
- nagrody z funduszu nagród nie mogą mieć charakteru nagród okolicznościowych i zapomóg oraz nie mogą stanowić ekwiwalentu za pracę w godzinach nadliczbowych,
- rozliczenie nagród następuje w okresie rocznym,
- środki funduszu nagród niewykorzystane w danym roku nie zwiększają środków tego funduszu w roku następnym,
- nagrody z funduszu nagród mają charakter uznaniowy, decyzja w zakresie jej przyznania i wysokości jest ostateczna i nie podlega odwołaniu,
- nagrody z funduszu nagród stanowią podstawę do wymiaru świadczeń chorobowych i zasiłku macierzyńskiego.

Zarządzeniem Nr 165/2014 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 20 października 2014 r. w sprawie ustalenia środków na fundusz nagród w 2015 r. ustalono wysokość środków na fundusz nagród w roku budżetowym 2015 w wysokości 3% od planowanego wynagrodzenia pracowników.

Stwierdzono, że:

- wszystkie nagrody zostały przyznane przez Wójta Gminy,
- nagrody wyniosły od 850,00 zł do 2 700,00 zł brutto,
- listy płac dotyczące wypłat przyznanych nagród ww. pracownikom (lista płac „nagroda Urząd Gminy – Administracja” z dnia 26.11.2015 r., lista płac „nagroda Urząd Gminy – zadania zlecone” z dnia 26.11.2015 r. oraz lista płac „nagroda Urząd Gminy pracownicy obsługi z dnia 26.1.2015 r.) zostały sprawdzone i zatwierdzone do wypłaty przez upoważnione osoby,
- nie wypłacano nagród Wójtowi Gminy,
- nagrody przyznane zostały zgodnie z ww. Regulaminem przyznawania nagród,
- nagrody w łącznej kwocie 36 467,12 zł (netto) wypłacono na rachunki bankowe pracowników (WB W150267 z dnia 30.11.2015 r.), a kwotę 606,96 zł wypłacono gotówką w kasie urzędu Gminy.

Oświadczenie w sprawie niewypłacania w latach 2013 – 2016 nagród Wójtowi Gminy złożyła Skarbnik Gminy Pani Bernadeta Opasińska – Akta kontroli Nr 66.

2.1.2. Pozostałe wydatki bieżące

2.1.2.1. Wyplata jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli na danym stopniu awansu zawodowego

Na podstawie sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego dotyczących lat 2013 – 2016 ustalono, że w latach 2013, 2014 oraz 2016 wystąpiły przypadki nie osiągnięcia wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli wymaganych przepisami art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela, na następujących szczeblach awansu zawodowego: nauczycieli dyplomowanych (lata 2013, 2014 i 2016) oraz stażystów (2016 r.). Uchwałą Nr XXV/202/09 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 27 lutego 2009 r. ustalono w drodze regulaminu, wysokość i zasad przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, wynagrodzeń za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego niektórych nauczycieli oraz nagród dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Gminę Stargard Szczeciński.

Kontroli poddano 2016 r. Ustalono, że w 2016 r. nie osiągnięto wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli wymaganych przepisami art. 30 ust. 2 Karty Nauczyciela na następujących szczeblach awansu zawodowego: nauczycieli dyplomowanych (-36 956,41 zł) oraz stażystów (- 4 882,32 zł.)

Gmina Stargard przeprowadziła analizę poniesionych za rok 2016 wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do średnich wynagrodzeń oraz średniej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego na podstawie art. 30 a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.). Kontrolującemu okazano dokumenty źródłowe w tej sprawie takie jak:

- formularze sprawozdawcze dla szkół w których wykazano średnioroczną strukturę zatrudnienia oraz faktyczne wydatki poniesione na wynagrodzenia dla nauczycieli dyplomowanych, mianowanych, kontraktowych, stażystów oraz zbiorcze zestawienia (data sporządzenia 20.01.2017 r., podpisane przez Dyrektorów Szkół oraz Główną Księgową Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard),
- ustalenie osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli stażystów za okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. (brak daty, podpisane przez Główną księgową Ośrodka Administracyjnego Szkół)
- analiza wydatków poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli (obliczenie jednorazowego dodatku uzupełniającego) dla nauczycieli stażystów, którzy nie osiągnęli w roku 2016 średniej wysokości wynagrodzeń przewidzianych dla nauczycieli stażystów (brak daty, podpisana przez Główną księgową Zespołu Administracyjnego Szkół).

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego za 2016 r. sporządzane było w dniu 03 lutego 2017 r. przez Panią Małgorzatę Kowalczyk Główną księgową Zespołu Administracyjnego Szkół. Sprawozdanie zostało

podpisane przez Wójta Gminy Stargard Pana Kazimierza Szarżanowicza. Przedmiotowe sprawozdanie przesłane zostało do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 06 lutego 2017 r. pismem znak:OAS.0640.1.2017.

Średnie wynagrodzenie nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w 2016 roku, obliczone na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy budżetowej na rok 2011 z dnia 20 stycznia 2011 r. (Dz. U. Nr 9, poz. 150) w związku z art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. t. j., poz. 1379) wynosiło:

Stopień awansu zawodowego	Kwota bazowa od 1 stycznia do 31 sierpnia 2016 r. (w zł)	Kwota bazowa od 1 września do 31 grudnia 2016 r. (w zł)	% kwoty bazowej	Średnie wynagrodzenie	
				od 1 stycznia do 31 sierpnia 2016 r.	od 1 września do 31 grudnia 2016 r.
Stażyści	2 717,59	2 717,59	100	2 717,59	2 717,59
Kontraktowy	2 717,59	2 717,59	111	3 016,52	3 016,52
Mianowany	2 717,59	2 717,59	144	3 913,33	3 913,33
Dyplomowany	2 717,59	2 717,59	184	5 000,37	5 000,37

Źródło: Dane sprawozdawcze UG w Stargardzie.

Szczegółowej kontroli poddano prawidłowość ustalenia oraz terminowość uzupełniających dodatków jednorazowych dla nauczycieli stażystów.

Kwota różnicy między wydatkami poniesionymi w 2016 r. na wynagrodzenia nauczycieli stażystów (115 126,45zł), a sumą iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych dla nauczycieli stażystów (120 008,77 zł) wyniosła 4 882,32 zł.

Ustalenia kontroli wykazano poniżej w Tabeli nr 2.1.2.1.1.

Tabela 2.1.2.1.1.

**Jednorazowy dodatek uzupełniający za 2016 r.
dla nauczycieli stażystów
w Gminie Stargard**

Kwota różnicy pomiędzy faktycznie poniesionymi w 2016 r. wydatkami na wynagrodzenia i minimalnymi rocznymi wynagrodzeniami, jakie powinny być poniesione na wynagrodzenia w 2016 r.								0	
lp.	Nazwa szkoły	Osobista stawka wynagrodzenia zasadniczego ustalonego przez OAS	Osobista stawka wynagrodzenia zasadniczego ustalona proporcjonalnie do okresu zatrudnienia nauczyciela wg kontroli	dodatek uzupełniający					
				ustalony (brutto) przez		różnica	wyplacony (netto)		
				Inspektora	Jst		data	kwota	oznacz. dowodu wypl.*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	S. P. w Sownie	772,17	772,17	447,08	447,08	-	31.01.17	311,07	WB13/01 S.P. w Sownie
2	S. P. w Małkocinie	184,80	184,80	107,00	107,00	-	31.01.17	75,03	WB13/01 S. P. w Małkocinie
3	S. P. w Strachocinie	1 705,70	1 705,70	987,58	987,58	-	31.01.17	688,48	WB13/01 S. P. w Strachocinie
4	S. P. w Grzędzicach	1 544,35	1 544,35	894,16	894,16	-	31.01.17	623,13	WB14/01 S. P. w Grzędzicach
5	S. P. w Grzędzicach	1 135,90	1 135,90	657,67	657,67	-	31.01.17	458,45	WB14/01 S. P. w Grzędzicach
6	S. P. w Grzędzicach	287,66	287,66	166,55	166,55	-	31.01.17	115,78	WB14/01 S. P. w Grzędzicach
7	S. P. w Grzędzicach	368,80	368,80	213,53	213,53	-	31.01.17	148,67	WB14/01 S. P. w Grzędzicach
8	S. P. w Pęzinie	1 374,47	1 374,47	795,80	795,80	-	31.01.17	554,90	WB12/01 S. P. w Pęzinie

9	S. P. w Pęzinie	154,43	154,43	89,41	89,41	-	31.01.17	62,21	WB12/01 S. P. w Pęzinie
10	S. P. w Pęzinie	668,45	668,45	387,02	387,02	-	31.01.17	269,90	WB 12/01 S. P. w Pęzinie
11	S. P. w Pęzinie	235,80	235,80	136,52	136,52	-	31.01.17	95,20	WB12/01 S. P. w Pęzinie
Razem		8 432,53	4 882,32	4 882,32	-	-	x	3 402,82	x

Źródło: Dane Ośrodka Administracyjnego Szkół w Stargardzie, * obliczenia własne.

Na podstawie ustaleń kontroli wykazanych w powyższej tabeli stwierdzono, że w jednorazowy dodatek uzupełniający dla nauczycieli stażystów naliczono i wypłacono w prawidłowych kwotach.

Ponadto ustalono, że obowiązki dotyczące prowadzenia i aktualizacji bazy danych oświatowych obejmującej zbiory danych oraz sprawdzanie kompletności, poprawności i zgodności ze stanem faktycznym danych gromadzonych w bazach danych oświatowych, o których mowa w ustawie o systemie informacji oświatowej wykonywała Ośrodek Administracyjny Szkół Gminy Stargard Szczeciński na mocy uchwały Nr XXXIX/336/14 rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 maja 2014 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Administracyjnego Szkół Gminy Stargard Szczeciński.

Oświadczenie w sprawie sposobu dokonywania kontroli zgodności ze stanem faktycznym gromadzonych w bazie danych oświatowych oraz w sprawie opracowania procedur kontroli zarządczej dotyczącej kontroli tej bazy złożyła Kierownik Pani Władysława Czyczyn – Akta kontroli nr 83.

W złożonym oświadczeniu Władysława Czyczyn napisała: „oświadczam, że nie mamy opracowanych procedur kontroli zarządczej dotyczącej systemu informacji oświatowej. Prawidłowość wprowadzonych danych do systemu danych jest weryfikowana poprzez analizę zbiorczego zestawienia danych z danymi przekazywanymi przez jednostki oświatowe z terenu gminy. Ponadto przed ostatecznym naliczeniem subwencji oświatowej na podstawie pisma Ministra Edukacji Narodowej dokonuje się potwierdzenia zgodności liczby etatów nauczycieli oraz wykazu szkół i placówek prowadzonych przez gminę wraz z liczbą uczniów.”

2.1.2.2. Naliczenie i wykorzystanie środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych

Kontroli poddano 2015 r.

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Gminy obowiązywało zarządzenie Nr 39/05 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 5 kwietnia 2005 r. w sprawie regulaminu gospodarowania środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych zmienione zarządzeniami Nr: 35/06 z dnia 22.03.06 r., 179/09 z dnia 03.11.09 r., 92/10 z dnia 18.05.10 r. oraz Nr 238/10 z dnia 26.11.10 r.

W przedmiotowym regulaminie określono między innymi:

- osoby uprawnione do korzystania ze świadczeń i usług socjalnych (pracownicy zatrudnieni na czas nieokreślony i określony na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy, pracownicy zatrudnieni w ramach prac interwencyjnych z którymi zakład pracy zawarł umowę o pracę, pracownicy przebywający na urloпах wychowawczych, emeryci i renciści – byli pracownicy urzędu, członkowie rodzin pracowników oraz emerytów i rencistów, członkowie rodzin po zmarłych pracownikach, jeżeli byli na utrzymaniu osoby zmarłej (z prawem do renty rodzinnej);
- przeznaczenie środków funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej,
- warunki i zasady przyznawania świadczeń socjalnych,
- tryb przyznawania świadczeń socjalnych.

Kontrolą objęto prawidłowość naliczenia odpisu na ZFŚS oraz terminowość przekazywania środków funduszu świadczeń socjalnych na rachunek bankowy w 2015 r. ujętych w planie finansowych Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim. Zarządzeniem Nr 9/15 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie układu wykonawczego budżetu gminy na 2015 r. ustalono wydatki z tytułu odpisu za Zakładowy Świadczeń Socjalnych w łącznej kwocie 54 697,00 zł.

Rozdz. 75011 § 4440 w kwocie 1 455,00 zł

Rozdz. 75023 § 4440 w kwocie 48 866,00 zł

Rozdz. 75416 § 4440 w kwocie 4 376,00 zł.

Zgodnie z zestawieniem dotyczącym naliczenia środków na ZFŚS pracowników Urzędu Gminy na 2015 rok sporządzonym przez Panią Jadwigę Michalską Inspektora ds. organizacyjnych i kadr (brak daty) łączną kwotę odpisu dla pracowników oraz emerytów i rencistów ustalono w wysokości zł, w tym:

Rozdz. 75011 § 4440 w kwocie 1 454,93 zł

Rozdz. 75023 § 4440 w kwocie 48 865,83 zł

Rozdz. 75416 § 4440 w kwocie 4 375,72 zł.

1. Odpis podstawowy na pracowników UG: 54 696,48 zł – podstawa naliczenia funduszu, tj. przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej z II półrocza 2010 r., 47,5 planowane zatrudnienie w przeliczeniu na pełny etat .
 $2\,917,14\text{ zł} \times 37,5\% = 1\,093,93\text{ zł}$
 $47,5\text{ et.} \times 1\,093,93\text{ zł} = 51\,961,67\text{ zł}$
2. Odpis podstawy na rencistów i emerytów – 14,25 osoby

$2\,917,14 \text{ zł} \times 6,25 \% = 182,32 \text{ zł}$

$15 \text{ os.} \times 182,32 \text{ zł} = 2\,734,80 \text{ zł}$

Razem odpis: 54 696,48 zł

Wysokość odpisu ustalono zgodnie z przepisami art. 5 ust. 1, 2 i 5 ww. ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

Na podstawie zapisów operacji w ewidencji księgowej kont 135 -1 Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych i 851-01 ZFŚS ustalono, że:

- do dnia 31.05.2015 r. na rachunek Funduszu przekazano odpis w wysokości 41 022,36 zł, tj. w kwocie stanowiącej 75 % planowanego odpisu, i tak: w dniu 12.02.2015 r. przekazano 13 372,99 zł (WB N150006), w dniu 19.03.2015 r. przekazano 10 000,00 zł (WB Nr 15/2015), w dniu 27.05.2015 r. przekazano 17 649,37 zł (WB N150030);

- do dnia 30.09.2015 roku przekazano kwotę 13 674,12 zł (w dniu 20.07.2015 r. kwotę 8 000,00 zł oraz w dniu 28.09.2015r. kwotę 5 674,12 zł); łącznie do dnia 30.09.2015 r. na rachunek bankowy zakładowego funduszu świadczeń socjalnych przekazano kwotę 54 696,48 zł,

- w dniu 30.12.2015 r. dokonano korekty odpisu przekazując na rachunek bieżący budżetu kwotę 2 764,91 zł (WB N150062),

-korekt planowanego odpisu dokonano w grudniu 2015 r. - zmniejszając planowany w rozdz. 75416 (straż gminna) odpis o kwotę 1 025,56 zł, w związku ze zmianą planowanego zatrudnienia do 3,6425 etatów oraz zmniejszając planowany w rozdziale 75023 odpis do kwoty 52 656,30 zł (o kwotę 3 790,47 zł) w związku ze zmianą liczby etatów do 60,01;

2.1.2.3. Wydatki na podróże służbowe krajowe pracowników

Kontrolą objęto 2014 r.

Na podstawie sprawozdania Rb – 28 S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 r. ustalono, że wydatki wykonane z tytułu podróży służbowych pracowników urzędu, ujętych w rozdz. 75023 § 4410 klasyfikacji wydatków stanowiły kwotę 15 498,19 zł.

Kontroli poddano następujące polecenia wyjazdu służbowego:

Nr 137/2013 z dn. 27.12.13 r. na kwotę 36,78 zł, Nr 1/2014 z dn. 10.01.2014 r. na kwotę 20,50 zł, Nr 2/2014 z dn. 15.01.2014 r. na kwotę 45,13 zł, Nr 3/2014 z dn. 20.01.2014 r. na kwotę 18,50 zł, Nr 4/2014 z dn. 22.01.2014 r. na kwotę 66,86 zł, Nr 6/2014 z dn. 24.01.2014 r. na kwotę 35,00 zł, Nr 7/2014 z dnia 27.02.2014 r. na kwotę 20,00 zł, Nr 8.2014 z dn. 10.20.2014 r. na kwotę 28,34 zł, Nr 9/2014 z dn. 11.02.2014 r. na kwotę 20,50 zł, Nr 10/2014 z dn. 11.02.2014 na kwotę 20,50 zł, Nr 11/2014 z dn. 26.02.2014 r. na kwotę 20,00 zł, Nr 12/2014 z dn. 04.03.2014 r. na kwotę 97,94 zł, Nr 13/2014 z dn. 04.03.2014 r. na kwotę 20,50 zł, Nr 20/2014 z dn. 15.03.2014 r. na kwotę 36,78 zł, Nr 17/2014 z dn. 13.03.2014 r. na kwotę 27,50 zł, Nr 25/2014 z dn. 20.03.2014 r. na kwotę 27,50 zł, Nr 23/2014 z dn. 20.03.2014 r. na kwotę 27,50 zł, Nr 24/2014 z dn. 20.03.2014 r. na kwotę 27,50 zł, Nr 22/2014 z dn. 19.03.2014 r. na kwotę 20,00 zł, Nr 26/2014 z dn. 0.03.2014 r. na kwotę 127,00 zł, Nr 28/2014 z dn. 03.04.2014 r. na kwotę 11,70 zł, Nr 30/2014 z dn. 08.04.2014 r. na kwotę 69,35 zł, Nr 29/2014 z dn. 08.04.2014 r. na kwotę 60,18 zł.

W Urzędzie Gminy w Stargardzie obowiązywało zarządzenie Nr 34/12 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 20 lutego 2012 w sprawie ustalenia wysokości oraz warunków należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w Urzędzie Gminy Stargard Szczeciński z tytułu podróży służbowej. Zgodnie z zarządzeniem ustalono stawkę za jeden kilometr przebiegu, będącej podstawą dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych pojazdów niebędących własnością pracodawcy oraz z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju w wysokości:

- dla samochodu osobowego:
 - o poj. skokowej silnika do 900 cm³ – 0,5214 zł,
 - o poj. skokowej silnika od 900 cm³ – 0,8358 zł,
- dla motocykla – 0,2302 zł,
- dla motoroweru – 0,1382 zł.

W wyniku analizy wymienionych powyżej poleceń wyjazdów służbowych w powiązaniu z raportami kasowymi oraz ewidencją księgową konta 101 – 01-2 ustalono, że:

- podróże służbowe odbywały się na podstawie jednorazowych poleceń wyjazdów służbowych,
- zwrotu kosztów przejazdu dokonywano w wysokości udokumentowanej biletami, obejmującymi cenę biletu środka transportu oraz innymi dokumentami lub w wysokości stanowiącej iloczyn przejechanych kilometrów oraz stawki za 1 km przebiegu, tj. 0,8358 zł.
- w dwóch przypadkach (Nr 25/2014 z dn. 20.03.2014 r., Nr 30/2014 z dn. 08.04.2014 r.) dotyczących podróży służbowych trwających od 8 do 12 godzin, w których pracownikom zapewniono obiad, z tytułu podróży służbowej wypłacono diety w kwotach 7,50 zł każdorazowo (łącznie 15,00 zł), pomimo faktu iż dieta nie przysługiwała, tj.:
 - 30 złotych x 50% diety (od 8 do 12 godzin przysługuje połowa diety) = 15 złotych
 - 30 złotych x 50% diety (pracownik korzystał z obiadu) = 15 złotych
 - 15 zł (dieta należna pracownikowi) – 15 zł (zmniejszenie diety z powodu obiadu) =pracownik nie otrzymuje diety.

Ponadto kontroli poddano prawidłowość wypłaty ryczałtów za używanie do celów służbowych samochodów niebędących własnością pracodawcy.

Ustalono, że w 2014 r. obowiązywały następujące umowy o używanie samochodów do celów służbowych, zawarte przez Wójta Gminy Stargard:

- Nr 47/2013 z dnia 25 marca 2013 r. zawarta z osobą zatrudnioną na stanowisku Podinspektora ds. drogownictwa i infrastruktury, na okres od 21.03.2013 r. do 31.03.2014 r., a ustalony miesięczny limit przebiegu wynosił 300 km;
- umowa (bez numeru) z dnia 06 stycznia 2003 r. zawarta z Zastępcą Wójta, na czas pełnienia funkcji, ustalony miesięczny limit przebiegu wynosił 300 km; w 2014 r. obowiązywał aneks nr 2 z dnia 1 lipca 2011 r. (zmiana samochodu) oraz nr 3/2014 z dnia 11 lipca 2014 r. (zmiana samochodu);
- umowa Nr 11/2005 z dnia 03 stycznia 2005 r. zawarta z Inspektorem ds. obrony cywilnej, na czas nieokreślony, a ustalony miesięczny limit przebiegu wynosił 200 km; aneksem Nr 1/2008 z 2 stycznia 2008 r. zwiększono miesięczny limit przebiegu do 300 km;

- umowa Nr 99/2005 z dnia 01 lipca 2005 r. zawarta z pracownikiem zatrudnionym na stanowisku goniec – konserwator, zgodnie z zawartym aneksem Nr 2/2005 z dnia 12 grudnia 2005 r. zawarta na czas nieokreślony, a ustalony miesięczny limit przebiegu wynosił 300 km.

We wszystkich wymienionych powyżej umowach zapisano, że:

- kwotę ustalonego ryczału zmniejsza się o jedną dwudziestą drugą za każdy roboczy dzień nieobecności pracownika w miejscu pracy z powodu choroby, urlopu, podróży służbowej trwającej co najmniej 8 godzin lub innej nieobecności oraz za każdy dzień roboczy, w którym pracownik nie dysponował pojazdem do celów służbowych,
- pracownik zobowiązany jest do przewozu innych pracowników którzy wyjeżdżają do wykonywania zadań służbowych w tym samym kierunku, i w tym samym czasie,
- limit przebiegu kilometrów na przejazdy lokalne rozlicza się w okresach miesięcznych,
- pracownik zobowiązany jest zgłaszać zleceniodawcy zmianę pojazdu samochodowego o ile pojemność skokowa silnika ulegnie zmianie w stosunku do określonej w umowie, z podaniem rzeczywistej zmiany,
- pracodawca wypłaci pracownikowi miesięczny ryczałt pieniężny z tytułu zwrotu kosztów za jazdy lokalne po złożeniu przez pracownika do dnia 5 każdego miesiąca pisemnego oświadczenia o używaniu pojazdu do celów służbowych w miesiącu poprzednim,
- wypłata ryczału nastąpi w ciągu 7 dni od dnia złożenia oświadczenia.

Na podstawie powyższych umów, list obecności za okres od lipca do grudnia 2014 r., miesięcznych oświadczeń składanych w 2014 r. przez ww. pracowników o używaniu samochodów prywatnych do celów służbowych, list wypłat ryczałtów samochodowych, raportów kasowych potwierdzających dokonanie wypłaty ryczału (o numerach w ewidencji księgowej R140153 z dn. 08.08.2014 r., R140177 z dn. 12.09.2014 r., R140195 z dn. 08.10.2014 r., R140222 z dn. 17.11.2014 r., R140239 z dn. 10.12.2014 r. oraz R150005 z dn. 09.01.2015 r.) w powiązaniu z kartoteką konta 101-1-2 ustalono, że miesięczne ryczałty wypłacano w kwotach wynikających ze złożonych przez pracowników oświadczeń, w których stosowano obowiązującą w 2014 r. stawkę za 1 km przebiegu, tj. 0,8358 zł oraz przyznany miesięczny limit kilometrów, przysługujący ryczałt pomniejszono o 1/22 za każdy dzień nieobecności w pracy. Należne ryczałty wypłacano w kwotach netto, tj. pomniejszonych o podatek dochodowy od osób fizycznych.

W jednym przypadku dotyczącym umowy Nr 47/2013 z dnia 25 marca 2013 r. zawartej z osobą zatrudnioną na stanowisku Podinspektora ds. drogownictwa i infrastruktury, okres jej obowiązywania ustalono od dnia 21.03.2013 r. do dnia 31.03.2014 r., a ustalony miesięczny limit przebiegu wynosił 300 km. Zgodnie z zapisem umowy straciła ona moc obowiązującą w dniu 31.03.2014 r.. Pomimo tego faktu do nieobowiązującej umowy zawierano aneksy: Nr 1 /2016 z dnia 25.10.2016 r. zgodnie z którym zmianie uległ samochód którego pracownik używał do jazd lokalnych oraz Nr

2/2016 z dnia 29.10.2016 r. zgodnie z którym zmianie uległ miesięczny limit kilometrów dojazdów lokalnych tj. do 250 km, a aneks obowiązywał od dnia 12.10.2016 r. do 28.02.2017 r. Ponadto pomimo nieobowiązywania od dnia 31.01.2014 r. powyższej umowy pracownik składał miesięczne oświadczenia o korzystaniu z własnego pojazdu dojazdów lokalnych na podstawie których z kasy urzędu wypłacano ryczałty. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy, zwrot kosztów używania przez pracownika w celach służbowych dojazdów lokalnych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy, następuje na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej między pracodawcą a pracownikiem, o używanie pojazdu do celów służbowych, na warunkach określonych w rozporządzeniu.

Wyjaśnienie w tej sprawie złożył Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz i zostało ono ujęte w Aktach kontroli Nr 67,

W złożonym wyjaśnieniu Wójt Gminy napisał: „w sposób dorozumiany było traktowane przedłużenie umowy o wypłatę ryczałtu samochodowego dla Pana Juliana Wójcika – podinspektora ds. drogownictwa i infrastruktury, dlatego też zawierane były aneksy do w/w umów i wypłacany był ryczałt samochodowy. W dniu 10 listopada 2017 roku zawarto umowę Nr 104/2017 o używanie pojazdu do celów służbowych na czas nie określony z Panem Julianem Wójcikiem - podinspektorem ds. drogownictwa i infrastruktury.”

Kserokopia dokumentów t. j. miesięcznych oświadczeń o używaniu samochodu prywatnego do celów służbowych składanych przez Podinspektora ds. drogownictwa i infrastruktury, raportów kasowych potwierdzających wypłatę ryczałtu, umowy Nr 47/2013 z dnia 25 marca 2013 r. wraz z aneksami oraz umowy Nr 104/2017 z dnia 10 listopada 2017 r. została ujęta w Aktach kontroli Nr 67.

W toku kontroli ustalono, że w okresie od 01.01.2013 r do 01.12.2017 r. Wójt Gminy nie odbywał podróży służbowych na podstawie poleceń wyjazdów służbowych. Powyższe ustalono na podstawie rejestru poleceń wyjazdów służbowych oraz informacji otrzymanej od Skarbnik Gminy. Ustalono natomiast, że Wójt dysponował samochodem służbowym.

Kontrolującemu okazano:

- protokół z dnia 19.04.2004 r. przejęcia samochodu służbowego Urzędu Gminy Stargard Szczeciński, zgodnie z którym Wójt Gminy przyjął samochód osobowy marki Skoda Octavia 1U21G4 – Classic 1,6, numer nadwozia TMBDX41U842906994, numer silnika BFQ 142416, rodzaj nadwozia – Hatch – back, pojemność silnika 1 595 cm³, numer rejestracyjny ZST 50 CX; podpisany przez przekazujących tj. Danutę Żygadło – Sekretarz Gminy i Jadwigę Tarenko – Inspektora w Referacie Ogólnoorganizacyjnym, Spraw Społecznych i Obywatelskich

- pokwitowanie z dnia 20.04.2004 r. podpisane przez Wójta Gminy, następującej treści:
„stwierdzam, że w moim użytkowaniu znajduje się samochód osobowy marki „SKODA OCTAVIA” 1U21G4 – Classic 1,6, numer nadwozia TMBDX41U842906994, numer silnika BFQ 142416, rodzaj nadwozia – Hatch – Back, pojemność silnika 1595 cm³, numer rejestracyjny ZST 50 CX,
- upoważnienie Nr 3.2017.JM z dnia 30.01.2017 r. do kierowania samochodem służbowym (znak: OS 0770.3.3017.JM) wystawione przez Z-cę Wójta Gminy Stargard Pana Jerzego Makowskiego, zgodnie z którym upoważniono Pana Kazimierza Szarżanowicza – Wójta Gminy Stargard, posiadającego prawo jazdy kat. B, do kierowania samochodem służbowym marki SKODA OCTAVIA o nr rejestracyjnym ZST 50 CX; w upoważnieniu napisano również, że upoważniony posiada ważne badania lekarskie i psychologiczne stwierdzające brak przeciwwskazań do kierowania pojazdem służbowym, upoważniony zobowiązany jest do przestrzegania zasad określonych w regulaminie korzystania z samochodu służbowego Urzędu Gminy Stargard,
- umowę na garażowanie samochodu służbowego zawarła w dniu 30.01.2017 r., pomiędzy Gminą Stargard reprezentowaną Przez Jerzego Makowskiego – Z-cę Wójta, a Kazimierzem Szarżanowiczem – Wójtem Gminy, zgodnie z którą:
 - powierza się Wójtowi Gminy do przechowywania (garażowania) w miejscu jego zamieszkania samochód służbowy SKODA OCTAVIA o numerze rejestracyjnym ZST 50CX
 - powierzony samochód stanowi własność Gminy Stargard i może być wykorzystywany wyłącznie w celach służbowych,
 - umowa ma charakter bezpłatny, po stronie Wójta Gminy nie powstaje przychód z nieodpłatnego świadczenia, w konsekwencji przejazdu z oraz do miejsca garażowania nie będą również generowały przychodu ze stosunku pracy, przejazdy te bowiem realizują cele służbowe,
 - Wójt ponosi odpowiedzialność majątkową za ewentualne szkody wynikłe na skutek braku należytej ochrony powierzonego samochodu, nie mniej Wójt nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe z przyczyn tkwiących w samym samochodzie (np. pożar, który powstał na skutek wadliwej instalacji elektrycznej, awarie samochodu)
 - kradzież, uszkodzenie lub zniszczenie samochodu Wójt jest zobowiązany niezwłocznie zgłosić Pracodawcy,
 - warunkiem skuteczności umowy jest istnienie stosunku pracy,
 - w przypadku rozwiązania stosunku pracy Wójt jest zobowiązany zwrócić samochód Pracodawcy w ostatnim dniu świadczenia pracy na danym stanowisku,
 - umowa ostała zawarta na czas nie określony,
 - każdej ze stron przysługuje prawo rozwiązania umowy z zachowaniem tygodniowego okresu wypowiedzenia, z upływem ostatniego dnia wypowiedzenia Wójt jest zobowiązany zwrócić samochód Pracodawcy, co zostanie potwierdzone protokołem zdawczo – odbiorczym,
 - umowę podpisał Wójt Gminy oraz jego Zastępca.

Ponadto zarządzeniem Nr 19/17 z dnia 25 stycznia 2017 r. Wójt Gminy Stargard wprowadził Regulamin korzystania z samochodów służbowych Urzędu Gminy Stargard, zgodnie z którym:

- celem regulaminu jest efektywne zarządzanie samochodami służbowymi w urzędzie poprzez wprowadzenie standardów i jednolitych zasad dla zarządzania i nadzorowania wykorzystywania samochodów służbowych przeznaczonych do realizacji celów służbowych w urzędzie,
- samochody służbowe wykorzystywane są do celów służbowych,
- przekazanie samochodu służbowego do używania następuje na podstawie upoważnienia, które stanowi załącznik Nr 1 do regulaminu oraz protokołu zdawczo – odbiorczego, którego wójt stanowi załącznik Nr 2 do regulaminu,
- w razie konieczności zastępstwa użytkownika samochodu, następuje protokolarne przekazanie samochodu służbowego wraz z wyposażeniem innemu upoważnionemu do używania samochodu służbowego pracownikowi, zgodnie ze wzorem stanowiącym załączniki nr 1 i 2 do regulaminu,
- spowodowanie przez użytkownika samochodu służbowego zawinionej szkody, która nie podlega zwrotowi z tytułu ubezpieczenia, powoduje odpowiedzialność majątkową tej osoby do pełnej kwoty wysokości spowodowanej szkody, osoby kierujące samochodem podpisują deklarację odpowiedzialności materialnej, zgodnie z załącznikiem nr 3 do regulaminu,
- użytkownik samochodu zobowiązany jest do eksploataowania samochodu z zachowaniem bezpieczeństwa i ekonomicznych warunków jazdy, dbania o czystość użytkowanego pojazdu, dokonywania codziennej obsługi technicznej samochodu, w przypadku zauważenia awarii, czy usterek – natychmiastowego zgłoszenia pracodawcy, w przypadku wypadku drogowego, kolizji, zaistnienia kradzieży samochodu, bądź elementów jego wyposażenia – niezwłoczne powiadomienie organu policji oraz zgłoszenie za pośrednictwem pracodawcy, w przewidzianym przepisami terminie, szkody do ubezpieczenia, wykonania w ustalonych terminach przeglądu gwarancyjnego oraz przeglądu technicznego samochodu,
- wszelkie zobowiązania wynikające z naruszenia przepisów ruchu drogowego pokrywa użytkownik samochodu,
- użytkownikowi zabrania się udostępniania pojazdu osobom nieupoważnionym,
- po zakończonej pracy samochody służbowe parkowane są we wskazanym miejscu,
- samochody mogą być parkowane w innych miejscach gwarantujących ich bezpieczeństwo, na podstawie wyrażonej zgody przez Wójta,
- zakupu paliwa do samochodów, a także części zamiennych, materiałów eksploatacyjnych oraz usług niezbędnych dla użytkownika samochodu służbowego dokonują ich użytkownicy,
- z samochodów służbowych korzystają pracownicy Urzędu wyłącznie w celu realizacji obowiązków służbowych,

- pracownicy korzystający z samochodów służbowych zobowiązani są do kierowania się zasadą celowości i oszczędności,
- w celu racjonalnego wykorzystania samochodu, przejazd powinien odbywać się najkrótszą drogą wg trasy zgodnej ze złożonym zapotrzebowaniem,
- podstawę do korzystania z przejazdu samochodem służbowym stanowi ustne zgłoszenie zapotrzebowania złożone przez pracownika Urzędu, zapotrzebowanie powinno być złożone w sekretariacie Urzędu,
- korzystanie z samochodu służbowego po godzinach pracy, w święta i dni wolne od pracy może odbywać się w przypadkach wykonywania obowiązków służbowych wynikających z zakresu kompetencji i wynikających ze zdarzeń losowych – każdorazowo akceptowanych przez Wójta,
- pracownik sekretariatu przekazuje użytkownikowi samochodu, każdego dnia – w pierwszej godzinie pracy użytkownika samochodu – grafik wyjazdów na dany dzień, w formie ustnej, zgodnie ze złożonymi zamówieniami na wykorzystanie samochodu służbowego,
- ewidencjonowanie przejazdów służbowym prowadzone jest przez użytkowników samochodu służbowego na ponumerowanych kartach drogowych, których wzór stanowi załącznik nr 4 do regulaminu,
- karty drogowo wydawane są użytkownikowi samochodu przez pracownika księgowości budżetowej w referacie finansowym,
- karta drogowo jest wypełniania odrębnie na każdy dzień pracy samochodu, wyjątkowych sytuacjach (wyjazdu za granicę, delegacji kilkudniowej), karta drogowo wypełniania jest na czas trwania całego wyjazdu,
- użytkownik samochodu przed wypełnieniem karty drogowo na dany dzień, ma obowiązek wypełnić kartę drogowo z poprzedniego dnia,
- karty drogowo z danego miesiąca składane są do pracownika, który sprawdza prawidłowość wypełniania kart drogowo,
- rozliczanie przebiegu samochodu służbowego oraz zużycia paliwa dokonywane jest w okresach miesięcznych przez pracownika, na podstawie kart drogowo oraz miesięcznych kart pracy samochodu, których wzór stanowi załącznik nr 5 do regulaminu,
- pracownik dokonuje rozliczenia przebiegu samochodów, zużycia paliwa, liczby godzin pracy kierowców oraz sprawdza prawidłowość dokonywania w nich zapisów i dokonuje odpowiedniej adnotacji na w/w rozliczeniu,
- urząd ponosi pełne koszty z tytułu eksploatacji i utrzymania samochodu służbowego z wyłączeniem kosztów wyraźnie wymienionych w regulaminie,
- nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Sekretarz Gminy.

Kserokopie powyższych dokumentów ujęto w Aktach kontroli Nr 68.

Ustalono także, że poza ww. samochodem osobowym marki skoda Octavia, pracownicy Urzędu Gminy w Stargardzie używali także samochód osobowy marki Volkswagen Transporter oraz Dacia Duster.

Z powyższych zapisów wynika, że pomimo posiadania samochodów osobowych wykorzystywanych przez pracowników Urzędu Gminy w Stargardzie do celów służbowych, w latach 2013 – 2016 Wójt Gminy nie określił zasad ich powierzania oraz wykorzystywania, a także nie określono sposobu oraz częstotliwości rozliczania kosztów ich używania, a tym samym nie zapewnił funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej o której mowa w art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. t. j. z 2013 poz. 885 z późn. zm).

Wyjaśnienie w tej sprawie złożył Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz – Akta kontroli Nr 68.

W złożonym wyjaśnieniu Wójt Gminy napisał: „w latach 2013-2016 nie określono zasad korzystania z samochodów służbowych stanowiących własność Gminy Stargard, ponieważ obowiązujące przepisy wprost nie nakładały obowiązku posiadania sposobu użytkowania samochodów służbowych stanowiących własność Gminy Stargard. Jednak ich wykorzystywanie odbywało się zgodnie z zasadami celowości i gospodarności. W celu efektywnego zarządzania samochodami służbowymi wprowadzono Zarządzenie Nr 19/17 z dnia 25 stycznia 2017 roku Regulamin korzystania z samochodów służbowych Urzędu Gminy Stargard.”

Szczegółowej kontroli poddano rozliczenia dotyczące wykorzystywania samochodu służbowego przez Wójta Gminy w I kwartale 2017 r.

Z okazanych kontrolującemu dokumentów wynikało że rozliczeń dokonywano na podstawie kart drogowych oraz miesięcznych rozliczeń zużycia paliwa, zawierających następujące informacje: marka, nr rejestr. samochodu, okres którego dotyczy rozliczenie, ilość zakupionego i zużytego paliwa, stan licznika początkowy i końcowy oraz przebieg.

W zestawieniu tabelarycznym przedstawiono karty drogowe oraz miesięczne rozliczenia zużycia paliwa w miesiącu styczniu, lutym oraz marcu 2017 r. dotyczące samochodu osobowego SKODA OCTAVIA, nr rejestracyjny ZST 50CX

L.p.	Nr karty drogowej	data	Stan licznika początkowy w km	Stan licznika końcowy w km	Ilość przejechanych km	Ilość przejechanych km wg miesięcznego zużycia paliwa
1	AC04557	02.01.17	155860	155960	100	-
2	AC04558	04.01.17	155960	156085	125	-
3	AC04558	05.01.17	156085	156236	150	-
4	AC04558	11.01.17	156235	156335	100	-
5	AC04558	12.01.17	156335	156535	200	-
6	AC0458	18.07.17	156535	156635	100	-
7	AC04555	23.01.17	156635	156835	200	-
8	AC04556	26.01.17	156835	156985	150	-
9	Rozliczenie za styczeń	09.02.17	155860	159985	1125	1125
10	AC045587	06.02.17	156985	157135	150	-

11	AC045588	07.02.17	157135	157335	200	-
12	AC045589	09.02.17	157335	157511	176	-
13	AC045590	10.02.17	157511	157611	100	-
14	AC045591	13.02.17	157611	157811	200	-
15	AC045592	16.02.17	157811	157911	100	-
16	AC045593	28.02.17	157911	158061	150	-
17	Rozliczenie za luty	07.03.17	156985	158061	1076	1076
18	AC045594	4. 02.03.17	5. 158061	158261	200	-
19	AC045595	07.03.17	158261	158361	100	-
20	AC045596	09.03.17	158361	158488	127	-
21	AC045597	10.03.17	158488	158613	125	-
22	AC045598	17.03.17	158613	158688	75	-
23	AC045599	20.03.17	158688	158788	100	-
24	AC045600	21.03.17	158788	158938	150	-
25	AC045701	23.03.17	158938	159138	200	-
26	AC045702	28.03.17	159138	159238	100	-
27	Rozliczenie za marzec	03.04.17	158061	159238	1177	1177

Ustalono, że w badanym okresie pomimo obowiązku wynikającego z ww. zarządzenia Nr 19/17 z dnia 25 stycznia 2017 r. w sprawie Regulaminu korzystania z samochodów służbowych Urzędu Gminy Stargard, Wójt nie wypełniał kart drogowych każdego dnia, tj. karty nie zostały wypełnione za następujące dni stycznia: 3, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, lutego: 1, 2, 3, 4, 5, 8, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, marca: 1, 3, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 22, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 31.

Wyjaśnienie w tej sprawie złożył Wójt Gminy Kazimierz Szarżanowicz – Akta kontroli Nr 69.

W złożonym wyjaśnieniu Wójt Gminy napisał: „W wyżej wymienionych dniach w poszczególnych miesiącach byłem w pracy i używałem samochodu służbowego dojazdów służbowych w związku z pełnieniem funkcji Wójta Gminy. Karty drogowo wypełniałem co kilka dni celem rozliczenia się z zakupionego paliwa. Jednocześnie informuję, że w związku z wprowadzonym Zarządzeniem nr 19/2017 w dniu 25.01.2017r. od dnia dzisiejszego będę stosował się do jego wytycznych.”

Kserokopie kart drogowych za I kwartał 2017 r., miesięcznych rozliczeń oraz dowodów źródłowych wydatków na samochód służbowy skoda Octavia pozostający w dyspozycji Wójta Gminy ujęto w Aktach kontroli Nr 69.

Ponadto w toku kontroli Skarbnik Gminy poproszono o złożenie oświadczenia w sprawie ponoszenia wydatków na wynajem autobusów dowożących uczestników na demonstrację zorganizowaną pod hasłem „Marsz Wolności” (6 maja 2017 r.) – Akta kontroli Nr 82.

Ze złożonego oświadczenia wynika, że gmina nie ponosiła wydatków na wynajem autobusów dowożących uczestników na demonstrację „Marsz wolności” zorganizowanych w dniu 6 maja 2017 r.

2.1.2.4. Wydatki na podróże służbowe pracowników poza granice kraju

Kontroli poddano 2015 r.

Na podstawie sprawozdania Rb – 28 S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 r. ustalono, że wydatki jednostki z tytułu zagranicznych podróży służbowych ujęte w rozdz. 75023 § 4420 klasyfikacji budżetowej wydatków stanowiły kwotę 147,79 zł.

Ustalono, że w badanym okresie rozliczono jedno polecenie wyjazdu służbowego Nr 35/2015 z dnia 20.04.2015 r. (nr w ewid. ksiąg. R150081), zgodnie z którym podróż służbowa trwała trzy dni, delegowanemu pracownikowi zapewniono w trakcie podróży całodzienne wyżywienie oraz transport. Zgodnie z rozliczeniem pracownikowi wypłacono zwrot kosztów podróży w kwocie 7,00 zł (udokumentowane biletem komunikacji publicznej) oraz dietę w kwocie 36,75 euro, (3 x 49 euro x 25 %), co stanowiło równowartość 147,79 zł.

Uwag nie wniesiono.

2.1.2.5. Wydatki na podróże służbowe krajowe i zagraniczne radnych gminy

Z informacji otrzymanej przez Skarbnika Gminy wynikało, że w latach 2013 – 2016 w budżecie gminy nie wystąpiły wydatki na podróże służbowe krajowe i zagraniczne radnych gminy.

Oświadczenie w tej sprawie złożone przez Skarbnik Gminy ujęto w Aktach kontroli Nr 70.

2.1.2.6. Wypłaty diet radnym, członkom komisji rady i innym uprawnionym

Kontroli poddano 2016 r.

Diety radnych.

Uchwałą Nr XVII/118/08 z dnia 25 kwietnia 2008 r. zmienioną uchwałą Nr XVII/115/16 z dnia 29 kwietnia 2016 r. Rada Gminy Stargard Szczeciński ustaliła zasady przyznawania radnym diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych, tj.:

- ✓ ustalono diety dla radnych wynoszące w stosunku do podstawy naliczenia, tj. połowy półtorakrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej państwa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmieni niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255 z późn. zm.):
 - 90 % dla przewodniczącego rady gminy (1 192,37 zł),
 - 45 % dla wiceprzewodniczącego rady gminy (596,18 zł),
 - 20 % dla przewodniczących komisji rady gminy (264,97 zł),
 - 15 % dla pozostałych radnych (198,73 zł),
- ✓ dieta przysługuje członkom komisji za udział w posiedzeniu zwołanym przez przewodniczącego rady gminy lub wiceprzewodniczącego rady gminy albo

przewodniczącego komisji; zasady tej nie stosuje się do przewodniczącego i wiceprzewodniczącego rady gminy;

- ✓ przewodniczącemu i wiceprzewodniczącemu rady gminy przysługuje dieta w formie ryczałtu miesięcznego,
- ✓ w przypadku zbiegu w tym samym dniu posiedzeń rady gminy albo innych posiedzeń radnych, radny otrzymuje jedną dietę,
- ✓ wypłata diety następuje: dla przewodniczącego i wiceprzewodniczącego rady gminy w terminie wypłaty wynagrodzeń dla pracowników urzędu gminy, dla pozostałych radnych do dnia 5 następnego miesiąca przelewem na konto wskazane przez poszczególnych radnych,
- ✓ maksymalna wysokość diet wypłaconych radnemu nie może w ciągu miesiąca przekroczyć kwoty bazowej,
- ✓ zwrot kosztów podróży służbowych radnych gminy przysługuje na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2000 r. w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy.

Na podstawie list obecności na posiedzeniach oraz list wypłat należnych diet dla radnych gminy ustalono, że w 2016 r.:

- posiedzenia komisji gospodarki mienia komunalnego i budżetu odbywały się w dniach: 25.01., 22.02., 21.03., 25.04., 23.05., 13.06., 19.09., 24.10., 21.11., 06.12., 19.12., 21.12.
 - posiedzenia komisji socjalno – porządkowej i oświaty odbywały się w dniach 26.01., 23.02., 22.03., 26.04., 24.05., 14.06., 20.09., 25.10., 22.11., 06.12.,
 - posiedzenia sesji Rady Gminy odbywały się w dniach: 29.01., 26.02., 30.03., 29.04., 25.05., 30.06., 23.09., 28.10., 25.11., 23.12.
 - posiedzenia komisji rewizyjnej odbywały się w dniach: 27.01., 24.02., 23.03., 27.04., 25.05., 15.06., 21.09., 26.10., 23.11., 06.12., 20.12.
 - posiedzenia komisji oświaty, kultury, sportu i ochrony zdrowia odbywały się w dniach: 23.02., 19.04., 23.05., 28.06.,
 - należne diety naliczano i wypłacano w kwotach wynikających z uchwały Rady Gminy,
 - wypłatę diet ujmowano w ewidencji księgowej konta 130 – 02 – 01 – 75022-303 – 0 w korespondencji z kotem 409 – 01 – 75022-3030-0.
- Uwag nie wniesiono.

Diety innych uprawnionych.

Uchwałą Nr V/25/15 z dnia 27 lutego 2015 r. rada Gminy Stargard Szczeciński ustaliła wysokość i zasady przyznawania diet dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Stargard Szczeciński, tj. ustalono dietę dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych – sołtysów za udział w naradzie kwartalnej organizowanej przez Wójta gminy w miesiącach marcu, maju, wrześniu i listopadzie w wysokości 550 złotych netto za każdy udział w naradzie. Wypłata diety następuje niezwłocznie po odbyciu narady, podstawą wypłacenia diety jest lista obecności,

potwierdzona przez prowadzącego naradę. Podstawą wypłacenia diety jest lista obecności, potwierdzona przez prowadzącego naradę.

Na podstawie list obecności sołtysów na spotkaniach roboczych, list płac oraz operacji na koncie 130 – 02 – 01 – 75095 – 3030 – 0 ustalono, że:

- spotkania robocze sołtysów odbywały się w dniach: 10.03., 11.05., 13.09., 14.11.,
- na podstawie list wypłat, raportów kasowych oraz wyciągów bankowych ustalono, że łączne wydatki z tytułu wypłaty diet należnych sołtysom stanowiły kwotę 63 800,00 zł, natomiast w ewidencji księgowej konta 130 – 02 – 01 – 75095 – 3030 – 0 – Różne wydatki na rzecz os. fiz. ujęto kwotę 59 400,00 zł (różnica 4 400,00 zł); ustalono, że powyższa różnica w kwocie 4 400,00 zł dotycząca rzeczywistych wydatków z tytułu diet należnych sołtysów (WB Nr 0092/16), a kwotami wydatków ujętymi w ewidencji księgowej konta 130 – 02 – 01 – 75095 – 303 – 0 powstała w związku z błędnym ujęciem tej kwoty na koncie 130 – 02 – 01 – 75022-3030-0 na którym ewidencjonowano diety radnych, co było niezgodne z klasyfikacją rozdziałów określono w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. t. j. poz. 1053).

Wyjaśnienie w tej sprawie złożyła Pani Iwona Rokita – Michalak zatrudniona na stanowisku Inspektora ds. ewidencji księgowej środków trwałych i Funduszu sołeckiego – Akta kontroli Nr 71. Kserokopię zestawienia obrotów i sald konta 130 – 02-01-75022-3030-0 ujęto w Aktach kontroli Nr 71.

2.1.2.7. Wydatkowanie środków na realizację programów gminnych

2.1.2.7.1. Wydatkowanie środków na realizację Gminnego programu profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

2.1.2.7.2. Wydatkowanie środków na Realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

W latach 2013 – 2016 Rada Gminy w Stargardzie Szczecińskim uchwałała roczne programy Profilaktyki u Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii następującymi uchwałami:

- ✓ Nr XXII/198/12 z dnia 30 listopada 2012 r. – program na 2013 r.,
- ✓ Nr XXXIII/300/13 z dnia 29 listopada 2013 r. – program na 2014 r.
- ✓ Nr III/11/14 z dnia 30 grudnia 2014 r. – program na 2015 r.
- ✓ Nr XIII/93/15 - program na 2015 r.

Kontroli poddano 2016 r.

W Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii na 2016 r. (uchwała Nr XIII/93/15 z dnia 30 grudnia 2015 r.) ustalono cele szczegółowe i zadania (prowadzenie działań związanych ze zwiększeniem pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przez przemocą w rodzinie, w tym między innymi

finansowanie zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych, wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii, podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przez sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

W powyższym programie ustalono także zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, tj.:

- ustalono wynagrodzenie członka komisji z wyjątkiem przewodniczącego i sekretarza w wysokości 140,00 zł za:
 - udział w każdym posiedzeniu komisji,
 - przeprowadzeniu rozmowy z osobą nadużywającą alkoholu w środowisku
 - udział w kontroli przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi
- przewodniczącemu komisji przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 200,00 zł
- sekretarzowi komisji przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 150,00 zł
- podstawą do wypłaty w/w wynagrodzenia stanowi podpisana przez przewodniczącego komisji lista wynagrodzeń.

Zarządzeniem Nr 239/15 z dnia 3 grudnia 2015 r. Wójt Gminy Stargard Szczeciński powołał Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w składzie 7 osób (niebędących pracownikami Urzędu Gminy w Stargardzie).

W 2015 r. zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim.

Kontroli poddano prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzenia członków GKRPA w 2016 r. Ustalono, że w 2016 r.:

- odbyło się 12 posiedzeń komisji, obecność członków na posiedzeniach komisji potwierdzono następującymi listami obecności: z dnia 11.01., 08.02., 14.03., 11.04., 09.05., 13.06., 11.07., 08.08. (potwierdzono obecność 4 członków, 3 nieobecnych), 12.09., 10.10., 14.11., 12.12.,
- przeprowadzono kontrole w punktach sprzedaży alkoholu w marcu (lista wypłat nr 03/2016, R160028, na łączną kwotę 560,00 zł), w czerwcu (lista wypłat 06/2016, ZLX2 (R160050) z 05.07.2016 r. na kwotę 1 120,00 zł), w sierpniu (lista wypłat ZLX2 (GKRPA 22/08/2016 z 16.08.2016 r., we wrześniu (lista wypłat ZLX2 R160062 z 13.09.2016 r.), w grudniu (lista wypłat ZLX2 (R160087) z 20.12.2016 r., na łączną kwotę 480,00 zł,

- przeprowadzono wywiady środowiskowe z osobami uzależnionymi, co stwierdzono na podstawie następujących list wypłat: z 01.2016 r. ZLX3 na kwotę 140,00 zł, brak daty (R 160013), 05/2016 z 14.06.2016 r., z 16.08.2016 r. ZLX3 na kwotę 140,00 zł (GKRPA/23/08/2016/86164) z 13.09.2016 r. ZLX3 na kwotę 240,00 zł (R160063) z 11.10.2016 r. ZLX3 na kwotę 240,00 zł (R160070), ZLX3 na kwotę 240,00 zł (R160078 z 15.11.2016 r., ZLX3 na kwotę 120,00 zł z 13.12.2016 r. (R160086),
- wynagrodzenie członków komisji wypłacano każdorazowo za udział w posiedzeniu komisji (w kwocie 140,00 zł), w tym przewodnicząca komisji otrzymywała wynagrodzenie miesięczne w kwocie 200 zł, niezależnie od udziału w posiedzeniach komisji (stwierdzono jedną nieobecność przewodniczącej na posiedzeniu w dniu 08.08., co stwierdzono na podstawie następujących list wypłaty wynagrodzeń: ZLXI/40000 – posiedzenie GKRPA z 13.01.2016 r. na łączną kwotę (netto) 899,00 zł (R160003), ZLXI/40000 – z 15.02.2016 r. na łączną kwotę 899,00 zł (R160013), ZLXI/40000 z 15.03.2016 r. na łączną kwotę 99,00 zł (R160021), ZLXI/40000 z 13.04.2016 r. na łączną kwotę 899,00 zł (R160031), ZLXI/4000 z 11.05.2016 r. na łączną kwotę 899,00 zł (R160038), ZLXI/4000 z 14.06.2016 r. na łączną kwotę 899,00 zł (R160045), ZLXI/4000 z 12.07.2016 r. na łączną kwotę 899,00 zł (R160052), ZLXI/4000 z 16.08.2016 r. na łączną kwotę 659,00 zł (R160075), ZLXI/4000 z dnia 13.09.2016 r. na łączną kwotę 899,00 zł (R160063), ZLXI/4000 z 11.10.2016 r. na łączną kwotę 899,00 zł (R160070), ZLXI/4000 z 15.11.2016 r. na łączną kwotę 899,00 zł (R160078), ZLXI/4000 z 13.12.2016 r. na łączną kwotę 899,00 zł (R160086).

Wynagrodzenie naliczano w kwotach wynikających z Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, wypłaty należnego wynagrodzenia dokonywano w kasie Gminnego Ośrodka Kultury w Stargardzie, w kwotach netto (pomniejszonych o podatek dochodowy od osób fizycznych). Na listach obecności oraz na listach wypłat znajdowały się podpisy członków komisji potwierdzające obecność na posiedzeniach oraz stanowiące pokwitowanie odbioru gotówki. Listy obecności na posiedzeniach komisji, potwierdzenia przeprowadzenia wywiadów środowiskowych oraz listy obecności członków komisji przeprowadzających kontrole w punktach sprzedaży alkoholu zostały zatwierdzone przez Przewodniczącą GKRPA. Listy wypłat należnych wynagrodzeń sporządzane były przez Inspektora ds. kadr i płac, sprawdzane przez Główną księgową oraz zatwierdzone przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wypłatę wynagrodzeń ujmowano w księgach rachunkowych ośrodka na kontach: 101 – 1- 2 w korespondencji z kotem 231 – 1- 02 oraz 404 – W-85154-4170, a naliczony podatek dochodowy od wynagrodzeń osób fizycznych ewidencjonowano na koncie 225 – 01 – 01.

Uwag nie wniesiono.

Ponadto w toku kontroli ustalono, że z budżetu gminy w 2016 r. udzielano dotacje celowe dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań z zakresu prowadzenia dziennych ośrodków wsparcia na terenie Gminy Stargard. Szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w podrozdz. 2.5.2.3 znajdującym się na następnych stronach protokołu.

2.1.2.8. Wydatki na zakupy, dostawy, roboty i usługi (poza inwestycyjnymi)

Kontrolą objęto lata 2015 – 2016.

Na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej oraz sprawozdań Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2015 i 2016 ustalono, że zrealizowane wydatki nie przekroczyły planu wydatków na koniec każdego roku objętego kontrolą.

2.1.2.9. Wydatki wykonane w ramach funduszu sołeckiego

Kontroli poddano 2016 r.

Ustalono, że w kontrolowanej jednostce wyrażono zgodę na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki następującymi uchwałami Rady Gminy w Stargardzie Szczecińskim: Nr XXVII/243/2013 z dnia 29 marca 2013 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu w budżecie gminy na 2014 r. oraz Nr XXXVII/324/2014 z dnia 28 marca 2014 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki.

Zarządzeniem Nr 129/14 z dnia 17 lipca 2014 r. Wójt Gminy Stargard Szczeciński ustanowił Regulamin oraz zasady wydatkowania środków z funduszu sołeckiego w Gminie Stargard Szczeciński, zgodnie z którym:

- uprawnionym do korzystania z funduszu sołeckiego jest sołectwo, w imieniu którego działa sołtys,
- o sposobie wydatkowania funduszu sołeckiego decyduje Zebranie Wiejskie,
- zakup usług lub materiałów realizowanych w ramach przedsięwzięcia winien być sprecyzowany pod kątem kosztownym oraz zakresowym,
- całkowita wartość przedsięwzięcia powinna uwzględniać wszystkie koszty, w tym przygotowanie niezbędnej dokumentacji projektowej i planistycznej oraz nadzoru inwestorskiego, o ile jest to wymagane,
- informacje o wysokości środków funduszu sołeckiego dla danego sołectwa Wójt Gminy przekazuje sołtysom do dnia 31 lipca – roku poprzedzającego rok budżetowy wg wzoru stanowiącego załącznik Nr 6 do regulaminu,
- przedsięwzięcia przygotowane są przez mieszkańców sołectwa w formie wniosku, który sołtys przekazuje Wójtowi Gminy w nieprzekraczalnym terminie do 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy, którego dotyczy wniosek,
- wartość całkowita zadania powinna zawierać wyłącznie wkład finansowy gminy,
- we wniosku może zostać wykazany wkład własny sołectwa, np. w postaci pracy wolontariuszy lub zebranych od mieszkańców sołectwa składek na wykonanie przedsięwzięcia,
- wniosek uchwalony przez Zebranie Wiejski i złożony przez sołtysa w terminie wskazanym w regulaminie podlega ocenie zgodnie z kryteriami przyjętymi w regulaminie,
- oceny wniosków dokonuje komisja oceny wniosków,
- komisja działa w składzie 3 osobowym,

- skład komisji, w tym jego Przewodniczącego powołuje Wójt Gminy w drodze odrębnego Zarządzenia,
- komisja dokonuje oceny wniosków pod względem formalnym (tj. czy wnioski: złożony zostały w wymaganym terminie, został podpisany przez osoby uprawnione i dołączono do niego wymagane załączniki) oraz czy przedsięwzięcia planowane do wykonania zadania są: zadaniami własnymi gminy, wpisują się bezpośrednio w Strategię Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Stargard Szczeciński na lata 2007 – 2020, służą poprawie życia mieszkańców,
- wydatki na realizację przedsięwzięcia, nie mogą przekroczyć 20% środków funduszu sołectkiego przewidzianych dla sołectwa na dany rok,
- komisja w przypadku stwierdzenia braków lub uchybień wzywa wnioskodawców do uzupełnienia lub poprawienia wskazanych kwestii w terminie 3 dni od dnia dostarczenia wezwania, przedstawia swoje rekomendacje wraz z wnioskiem Wójtowi Gminy w terminie umożliwiającym dochowanie przez Wójta terminu określonego treścią ustawy,
- za realizację przedsięwzięć z zakresu funduszu sołectkiego odpowiedzialni są pracownicy Urzędu Gminy zatrudnieni na stanowiskach, którym powierzono do wykonania zadania wynikające z ustawy o funduszu sołectkim, a ich zakresy są zgodne z przedsięwzięciami przewidzianymi do realizacji,
- pracownik Referatu Finansowego dokonuje kontroli w zakresie zgodności wskazanych kwot z wartością zaplanowaną i wyszczególnioną we wniosku,
- wydatki każdego przedsięwzięcia winny być zgodne z planowaną wartością całkowitą wniosku oraz terminem realizacji.

Pismami znak OS.0120.3.5.2015.ZS z dnia 20 lipca 2015 r. z dnia 25 lipca 2014 r. Wójt Gminy przekazał sołtysom informację dotyczącą wysokości przyznaných środków na fundusz sołectki na 2016 r. W aktach sprawy znajdowało się zestawienie z dnia 31.07.2015 r. dotyczące sołectw w których zmianie uległa kwota planowanego na 2016 r. funduszu, zawierające podpisy sołtysów stanowiące pokwitowanie odbioru z dnia 31.07.2015 r. ww. pism.

Wysokość średniej kwoty bazowej Kb na 2016 r. wynosiła 2 519,99 zł.

Liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31.12.2014 r. wynosiła 12 692 osoby.

W uchwale Nr XIII/89/15 Rady Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard na rok 2016 w § 7 ustalono wydatki jednostek pomocniczych w wysokości 450 095,00 zł w ramach funduszu sołectkiego.

W załączniku Nr 5 do powyższej uchwały Rady Gminy znajdowały się wyrażone kwotowo wydatki poszczególnych jednostek pomocniczych.

Na podstawie powyżej wymienionego załącznika Nr 5 wykazano ustalone kwoty wydatków na 2016 r. dla poszczególnych jednostek pomocniczych Gminy Stargard w ramach funduszu sołectkiego:

Lp	Sołectwo	Kwota funduszu
1	Barzkowice	20 134,72
2	Golina	7 887,57

3	Grabowo	14 363,94
4	Grzędzice	25 199,90
5	Kiczarowo	10 231,16
6	Kłębino	16 858,73
7	Koszewo, Koszewko	19 681,12
8	Krapiel	25 199,90
9	Kurcewo	8 164,77
10	Lipnik	16 606,73
11	Lubowo	8 441,97
12	Małkocin	18 093,53
13	Pęczino	25 199,90
14	Poczernin	10 583,96
15	Rogowo	7 811,97
16	Skalin, Golczewo, Wierzchład	20 285,92
17	Smogolice	7 660,77
18	Sowno, Sowno Kępinka	18 572,33
19	Strachocin	140263,14
20	Strumiany	6 778,77
21	Strzyżno	14 313,54
22	Sułkowo	9 550,76
23	Święte	10 684,76
24	Trzebiatów	13 582,75
25	Tychowo	15 775,14
26	Ulikowo	18 345,53
27	Warchlino, Warchlinko, Siwkowo	9 727,16
28	Witkowo II	22 024,71
29	Witkowo I, Radziszewo	16 480,73
30	Żarowo	17 589,53
x	Razem	450 095,41

Źródło: Obliczenia własne i dane Urzędu Gminy w Stargardzie.

1. Ustalenie należnej kwoty funduszu sołectkiego.

W toku kontroli na podstawie okazanych dokumentów źródłowych ustalono, że przy naliczaniu kwoty funduszu sołectkiego na 2016 r. ustalono kwotę bazową dla Gminy Stargard (symbol K_b), tj. w wysokości 2 519,99 zł i ustalona została w następujący sposób:

Dochody bieżące Gminy za 2014 rok

$K_b =$ liczba mieszkańców Gminy na dzień 31.12.2014 r.

31 983.651,17 zł

$$K_b = \frac{31\,983\,651,17 \text{ zł}}{12\,692} = 2\,519,99 \text{ zł}$$

Wysokość środków na dane sołectwo z Gminy Stargard nie przekraczała dziesięciokrotności kwoty bazowej (K_b), tj. kwoty 25 199,90 zł i została wyliczona prawidłowo, tj. zgodnie ze

wzorem wskazanym w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014 r., poz. 301 z późn. zm.).

2. Informacja Wójta o wysokości środków przypadających na dane sołectwo w ramach funduszu soleckiego.

Pismami od Nr FB.3050.04.2014 do Nr FB.3050.12.2014 z dnia 25 lipca 2014 r. Burmistrz Gminy Stargard przekazał sołtysom informację dotyczącą wysokości przyznanych środków na fundusz sołecki na 2015 r. Potwierdzeniem przekazania powyższych pism sołtysom była lista kwitująca ich odbiór podpisana przez sołtysów z datą 31 lipca 2015 r.

3. Wnioski jednostek pomocniczych na realizację przedsięwzięć w ramach funduszu soleckiego.

Zarządzeniem Nr 165/15 z dnia 31 lipca 2015 r. Wójt Stargardu Szczecińskiego powołał komisję do oceny wniosków sołectw Gminy Stargard o realizację przedsięwzięć w ramach funduszu soleckiego, w składzie:

- Zofia Stoczkowska – przewodnicząca,
- Iwona Rokita Michalak – członek,
- Julian Wójcik – członek,
- Grażyna Synowiecka – członek,
- Mirosława Ciechalska – członek,
- Agnieszka Antolak – członek.

Do zadań komisji należała analiza złożonych wniosków pod względem formalnym, tj. czy wniosek został złożony w wymaganym terminie, podpisany przez osoby uprawnione, zawiera wymagane załączniki, czy planowane przedsięwzięcia do wykonania są zadaniami własnymi gminy, wpisują się bezpośrednio w Strategię Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Stargard, służą poprawie warunków życia mieszkańców. Komisja w przypadku stwierdzenia braków lub uchybień wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia lub poprawienia wskazanych kwestii w terminie 3 dni od dnia dostarczenia wniosku. Komisja przedstawia rekomendacje wraz z wnioskiem Wójtowi Gminy w terminie umożliwiającym dochowanie przez Wójta 7 dniowego terminu odrzucenia wniosku niespełniającego warunków formalnych.

W toku kontroli ustalono, że wszystkie sołectwa (30) Gminy Stargard złożyło stosowne wnioski do Wójta w wymaganym terminie. Wykazane we wnioskach przedsięwzięcia były zadaniami własnymi gminy i służyły poprawie warunków życia mieszkańców oraz były zgodne ze strategią rozwoju Gminy Stargard.

Szczegółowej kontroli poddano wnioski oraz ich realizację dotyczące następujących sołectw: Barzkowice, Golina, Grabowo, Grzędzice. W zestawieniu tabelarycznym

znajdującym się poniżej wykazano daty złożenia wniosków przez ww. sołectwa, kwoty przeznaczone na poszczególne zadania oraz zmiany wniosków.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

Nazwa sołectwa, Data złożenia wniosku Kwota wnioskowa	Nazwa przedsięwzięcia	Koszt Przedsięwzięcia Wg wniosku	Koszty przedsięwzięć wg dowodów źródłowych	Zmiany Kosztów przedsięwzięć	Koszty zrealizowane wg ewidencji szczegółowej	Różnica
Barzkowice, 29.09.2015, 20 134,72 zł	Dbalność o porządek, estetykę i bezpieczeństwo mieszkańców	10 700,00	10 637,43	-	10 637,43	62,57
	Integracja mieszkańców	4 000,00	3 984,66	-	3 984,66	15,34
	Dofinansowanie SP w Pężynie (zakup tablicy)	200,00	200,00	-	200,00	0
	Doposażenia Centrum Kultury i Sportu Barzkowice i OSP	5 234,72	5 230,31	-	5 230,31	4,41
Razem:		20 134,72	20 103,60	-	20 103,60	82,32
Golina, 15.09.2015, 7 887,57	Dbalność i porządek o estetykę wsi	3 100,00	3 075,95	-	3 075,95	24,05
	Doposażenie placu zabaw	1 500,00	1 438,31	-	1 438,31	61,69
	Zakup krzeseł	1 687,57	1 687,00		1 687,00	0,57
	Integracja mieszkańców	1 600,00	1 597,32	-	1 597,32	2,68
Razem		7 887,57	7 798,58	-	7 798,58	88,99
Grabowo, 29.09.2015, 14 363,94	Dbalność i porządek o estetykę wsi	2 500,00	2 160,98	-	2 160,98	339,02
	Integracja mieszkańców wsi	2 500,00	1 496,40	-	1 496,40	1 003,60
	Zakup i montaż wiaty przy boisku	9 363,94	7 500,00	-	7 500,00	1 863,94
Razem		14 363,94	11 157,38	-	11 157,38	3 206,62
Grzędzice, 23.09.2016, 25 199,90	Poprawa estetyzacji wsi	6 500,00	6 418,96	-	6 418,96	81,04
	Organizacja imprez lokalnych dla różnych społeczności	2 000,00	1 988,96	-	1 988,96	11,04
	Utrzymanie strony internetowej sołectwa	150,00	121,77	-	121,77	28,23
	Naprawa i remont placu zabaw	1 000,00	1 000,00	-	1 000,00	0
	Siłownia zewnętrzna	9 000,00	8 917,50	-	8 917,50	82,50
	Remont pomieszczeń w remizie	6 549,90	6 549,90	-	6 549,90	0
Razem		25 199,90	24 997,09	-	24 997,09	202,8

4. Ewidencja wydatków dokonywanych w ramach funduszu sołeckiego.

W toku kontroli ustalono, że wydatki sołectw dokonywane w ramach funduszu sołeckiego były ujmowane w podziale na poszczególne sołectwa.

Kontroli poddano wszystkie dokumenty źródłowe wydatków sołectw wymienionych w powyższej tabeli.

Wszystkie dokumenty źródłowe wydatków ponoszonych w ramach funduszu sołeckiego w 2016 r. były sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez upoważnione osoby.

Stwierdzono, że ewidencja była prowadzona w pełnej szczegółowości klasyfikacji wydatków, tj. w podziale na dział, rozdział i paragraf klasyfikacji budżetowej. Ponadto pracownik Urzędu Gminy odpowiedzialny za rozliczenia funduszu sołeckiego (Inspektor ds. ewidencji środków trwałych i funduszu sołeckiego) prowadził ewidencję szczegółową (w formie tabel, tzw. zestawień dokumentów od 01.01.2016 do 31.12.2016) w podziale na poszczególne sołectwa, zawierającą kwoty wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w podziale na przedsięwzięcia ujęte w wnioskach.

Analiza dowodów źródłowych wydatków dokonanych przez ww. sołectwa w ramach funduszu sołeckiego, w powiązaniu z powyższą ewidencją szczegółową (zestawienie dokumentów) oraz ewidencją księgową kont analitycznych prowadzonych do konta 130 – 02 – 07 (w podziale wg klasyfikacji budżetowej), do konta 080 (wg klasyfikacji budżetowej) oraz kont 402 – 07 (wg klasyfikacji budżetowej) oraz 405 – 07 (wg klasyfikacji budżetowej) ustalono, że kwoty wydatków dokonanych ze środków funduszu sołeckiego ww. sołectw prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych ww. kont w 2016 r. Zapisy na powyższych kontach (opis operacji) prowadzono w sposób umożliwiający ich powiązanie z dowodami źródłowych.

5. Wykazanie wydatków dokonywanych w ramach funduszu sołeckiego w rocznym sprawozdaniu Rb-28 S.

Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2016 rok (z dnia 20.02.2017 r.) ustalono, że w kolumnie 10 pn. „Wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego” wykazano kwoty wydatków w poszczególnych działach, rozdziałach i paragrafach klasyfikacji budżetowej, co przedstawiono poniżej w zestawieniu.

Klasyfikacja wydatków			Kwota wydatków zrealizowanych w ramach FS*
Dział	Rozdział	§	
600	60016	6050	12 263,14
	Razem		12 263,14
	60017	4210	799,50
Razem			799,50
750	75075	4170	1 200,00
	Razem		1 200,00
	75075	4300	300,00

	Razem		1 500,00
	75095	4210	4 285,91
	75095	4300	320,00
Razem			4 605,91
754	75412	4210	495,60
		4270	6 549,90
		6050	9 188,00
Razem			16 233,50
801	80101	4210	200,00
900	90001	4300	3 631,16
	90004	4110	2 639,77
		4170	29 537,00
		4210	60 234,42
		4270	4 258,09
		4300	1 600,00
		6060	10 000,00
Razem			108 269,28
900	90095	4210	3 573,05
		4300	2 958,05
		6050	36 189,58
Razem			42 720,68
921	92109	4110	233,24
		4170	14 264,00
		4210	51 897,32
		4270	21 694,96
		4300	14 115,00
		4360	833,95
		6050	3 567,00
	Razem		106 605,47
	92116	4210	500,00
	92195	4110	160,06
		4170	3 331,00
		4210	42 672,94
		4300	16 550,69
		6050	14 700,00
	Razem		77 414,69
926	92601	4170	1 500,00
		4210	17 160,25
		4270	1 478,46
		6050	38 045,42
	Razem		58 184,13
	92695	4210	1 750,00
		Ogółem	434 677,46

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Stargardzie i sprawozdania Rb-28S,

*Fundusz Sołecki

W oparciu o powyższe zestawienie oraz ustalenia kontroli stwierdzono, że:

- w sprawozdaniu Rb-28S roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2016 r. wykazano kwotę wydatków zrealizowanych w ramach funduszu sołeckiego w wysokości 434 677,46 zł,
- nie stwierdzono przekroczenia planu wydatków.

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S na koniec 2015 r. kwota wydatków poniesionych łącznie przez wszystkie sołectwa w ramach funduszu sołeckiego w wysokości 434 677,46 zł wykazana została w korekcie wniosku o zwrot z budżetu państwa części wydatków gminy wykonanych w ramach funduszu sołeckiego za rok 2016.

Kwestia wniosku o zwrot z budżetu państwa części wydatków gminy wykonanych w ramach funduszu sołeckiego za rok 2015 wykazana została na następnych stronach niniejszego protokołu kontroli.

6. Prawidłowość wydatkowania środków z funduszu sołeckiego w 2016 r.

Prawidłowość wydatkowania środków z funduszu sołeckiego sprawdzono na przykładzie pięciu sołectw Gminy Stargard.

Ustalenia w tym zakresie opisane zostały w punkcie 4. *Ewidencja wydatków dokonywanych w ramach funduszu sołeckiego*, który znajduje się na poprzednich stronach niniejszego protokołu kontroli.

7. Wniosek o zwrot z budżetu państwa części wydatków gminy wykonanych w ramach funduszu sołeckiego.

Gmina Stargard zwróciła się z wnioskiem o zwrot z budżetu państwa części wydatków gminy wykonanych w ramach funduszu sołeckiego za rok 2016.

We wniosku z dnia 16.05.2017 r. wykazano:

- 1) w pozycji A wniosku - K_b (obliczoną jako iloraz wykonanych dochodów bieżących danej gminy, o których mowa w przepisach o finansach publicznych, za rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata oraz liczby mieszkańców zamieszkałych na obszarze danej gminy, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy o dwa lata, ustaloną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego) w wysokości 2 519,99 zł,
- 2) kwotę wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w wysokości 434 677,46 zł (poz. C wniosku).
- 3) wysokość zwrotu wyliczono w wysokości zgodnie art. 3 ust. 8 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim i stanowiła ona kwotę 154 979,90 zł (pozycja E wniosku).

Gmina otrzymała z budżetu państwa zwrot części wydatków Gminy wykonanych w ramach funduszu sołeckiego za rok 2016 w dniu 25.08.2017 r. w wysokości zgodnej ze złożonym wnioskiem, tj. 154 979,90 zł, w tym §2030 – 110 785,65 zł, §6330 – 44 194,25 zł.

2.1.2.10. Wydatki na wypłatę dodatków mieszkaniowych

Kontroli poddano 2016 r.

Zarządzeniem Nr 22/06 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 17 lutego 2006 r. upoważniono Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji administracyjnych, w tym między innymi do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach dodatku mieszkaniowego.

Na podstawie sprawozdania Rb – 28 S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej (Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie) sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r. ustalono, iż w 2016 r. na wypłatę dodatków mieszkaniowych wydatkowano w dziale 852 w rozdziale 85215 w § 3110 kwotę 2 948,72 zł (plan 12 000,00 zł).

Uchwałą Nr XV/112/04 Rady Gminy z dnia 27 lutego 2004 r. w sprawie obniżenia wysokości wskaźników procentowych wydatków wpływających na wysokość dodatku mieszkaniowego obniżono o 20 punktów procentowych wysokość wydatków przypadających na normatywną powierzchnię zajmowanego lokalu mieszkalnego lub 70 % faktycznych wydatków ponoszonych za lokal mieszkalny, jeżeli powierzchnia tego lokalu jest mniejsza lub równa normatywnej powierzchni przyjmowanych do obliczenia wysokości dodatku mieszkaniowego.

Kontroli poddano następujące decyzje w sprawie przyznania dodatków mieszkaniowych wydane w 2016 r.:

DM.482.00004.2016 z dn. 19.10.2016 r. – kwota dodatku 42,64 zł, DM.482.0003.2016 z dn. 19.10.2016 r. – decyzja odmowna, DM.482.0002.2016 z dn. 22.03.2016 r. – kwota dodatku 240,15 zł, DM.482.00001.2016 z dn. 02.02.2016 r. – kwota dodatku 112,78 zł.

Analiza zapisów powyższych decyzji w powiązaniu z dokumentami dołączonymi do wniosków o dodatki mieszkaniowe, arkuszami kontrolnymi wyliczenia dodatku oraz obliczeniami własnymi wykazała, że:

- sprawdzone dodatki naliczono w prawidłowej wysokości,
- należne ryczałty były wypłacane do rąk wnioskodawców lub bezpośrednio do zarządcy (na prośbę wnioskodawcy)
- wypłaty należnych dodatków mieszkaniowych dokonywano w terminie określonym w przepisach.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

2.1.2.11. Wydatkowanie środków funduszy celowych.

2.1.2.11.1. Wydatkowanie środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Kontroli poddano 2016 r.

Kontroli poddano wpływy jednostki uzyskane na podstawie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz wydatki realizowane na zadania z ww. zakresu.

Na podstawie sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r. oraz sprawozdania OS-4g z

gospodarowania dochodami budżetu gminy pochodzącymi z opłat i kar środowiskowych przeznaczonymi na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej ustalono, że w 2016 r. Gmina Stargard uzyskała dochody na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672 z późn. zm.) w następujących wysokościach:

rok	rozdział	paragraf klasyfikacji budżetowej dochodów	kwota	razem	
2016	90019	0690	196 909,93	198 356,82	
		0920	1 446,89		

w kwocie 198 356,82 zł ujęto 11 278,00 zł – zwrot utraconych dochodów 2015 r. za jeziora przekazany z WFOS w Szczecinie oraz 1 446,89 zł z tytułu odsetek

Wydatków na zadania z ochrony środowiska dokonano ogółem na kwotę 187 079,00 zł, w tym 161 089,00 zł na: gospodarkę ściekową i ochronę wód, 25 990,00 zł na pozostałe dziedziny. Zgodnie z załącznikiem Nr 1 do sprawozdania Oś-4g Gmina Stargard nie była zobowiązana do przekazania nadwyżki na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

2.1.2.11.2. Wydatkowanie środków Państwowego Funduszu Kombatantów.

Na podstawie informacji otrzymanej od Skarbnika ustalono, że Gmina Stargard nie dokonywała wydatków ze środków Państwowego Funduszu Kombatantów.

2.2. Wydatki majątkowe

2.2.1. Wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne

2.2.1.1. Planowanie w budżecie wydatków inwestycyjnych oraz ich realizacja (§§ 605, 606 klasyfikacji wydatków)

Kontroli poddano lata 2015 – 2016.

W załącznikach Nr 2 stanowiących wydatki budżetu do uchwały Nr III/6/14 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard Szczeciński na 2015 r. oraz do uchwały Nr XIII/89/15 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard na 2016 r. określono w szczególności dział, rozdział klasyfikacji budżetowej wydatków plany wydatków majątkowych z podziałem na inwestycje i zakupy inwestycyjne z wyodrębnieniem wydatków na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego, zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

W załączniku Nr 3 stanowiącym Wykaz przedsięwzięć wieloletnich Gminy Stargard Szczeciński w latach 2015 – 2018 do uchwały Nr X/69/15 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 25 września 2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata na lata 2015 – 2021 oraz w załączniku Nr 3 stanowiącym Wykaz przedsięwzięć

wieloletnich Gminy Stargard w latach 2016 – 2022 do uchwały Nr XX/149/16 z dnia 23 września 2016 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej ustalano planowane i realizowane przedsięwzięcia Gminy Stargard na okres kilkuletni. Następnie kolejnymi uchwałami wprowadzane były zmiany do ww. załączników. Powyższe załączniki Nr 3 określały:

- wydatki bieżące i majątkowe przypadające na każde przedsięwzięcie (zadanie),
- okres realizacji w latach,
- klasyfikacja budżetowa w szczególności dział, rozdział,
- łączne nakłady finansowe,
- limity wydatków z podziałem na poszczególne lata,
- limity zobowiązań.

W oparciu o zadania inwestycyjne skontrolowane w punkcie 2.2.1.3.1. rozdziału III niniejszego protokołu kontroli oraz inne programy wybrane losowo ustalono, że:

- kolejne uchwały budżetowe określały nakłady na uruchomiony program w wysokości umożliwiającej jego terminowe zakończenie,
- zmiany kwoty wydatków na realizację programu następowały uchwałą Rady Gminy, zmieniającą zakres wykonywania programu.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

2.2.1.2. Zasady oraz rzetelność ewidencji nakładów inwestycyjnych i wydatków na zakupy inwestycyjne

Kontroli dokumentów dotyczących poniesionych nakładów inwestycyjnych dokonano i opisano w punktach 2.2.1.3.1. III rozdziału niniejszego protokołu kontroli.

2.2.1.3. Realizacja wybranych inwestycji

Zestawienie zadań inwestycyjnych zrealizowanych w latach 2015 – 2016 zadań przedstawiono w poniższych tabelach.

Wykaz zadań inwestycyjnych realizowanych w 2015 r.

L.p.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Klasyfikacja wydatków	Plan wydatków na 31.12.2015 r.	Nakłady na 31.12.2015	Wydatki wykonane na 31.12.2015 r.	Różnica
1	2	3	4	5	6	5-6
1	Wykup urządzeń wodociągowych przyłączonych do sieci Gminy Stargard	40002-6050	158 600,00	0,00	158 594,60	Nakłady w ratach
		Dział: 40002	158 600,00			
2	Budowa chodnika w drodze gminnej nr	60016-6050	3 690,00	15 668,97	3 690,00	11 978,97

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	działki 75/1, 75/2 w m. Strachocin					
3	Nieodpłatne przekazanie- darowizna działki 24/1, 24/2 Golczewo-Akt Notarialny	60016-6060	3 799,94	3 799,94	3 799,94	0,00
4	Przejęcie działki 53/2, 53/3 Kłębino-Akt Notarialny	60016-6060	1046,40	1046,40	1046,40	0,00
5	Przebudowa drogi gminnej nr 490015Z	60016-6050	12 300,00	12 300,00	12 300,00	0,00
6	Wykonanie studzienki odwadniającej w drodze gminnej w m. Sowno	60016-6050	5 638,06	5 638,06	5 638,06	0,00
7	Odprowadzenie wód opadowych dz.26 w m. Lipnik-dok.projektowa	60016-6050	6 200,00	6 200,00	6 200,00	0,00
8	Wykonanie parkingu z kruszywa asfaltowego dz.nr 92/4 w m. Krąpiel	60016-6050	5 894,62	5 894,62	5 894,62	0,00
		Dział: 60016	38 569,02			
9	Przebudowa dr.wewnętrznej w Małkocinie działka 742 i 755	60017-6050	271 243,12	271 243,12	271 243,12	0,00
10	Wykup działki 86/17 Grabowo	60017-6060	11 626,11	11 626,11	11 626,11	0,00
11	Nieodpłatne przekazanie dz.742,755 Małkocin -ANR w Szczecinie	60017-6060	1 128,38	1 128,38	1 128,38	0,00
12	Wykup działki nr 369/1 , 369/2 Grzędzice	60017-6060	1 123,43	1 123,43	1 123,43	0,00
13	Nieodpłatne przekazanie dz.227/33 Żarowo	60017-6060	691,73	691,73	691,73	0,00
14	Przebudowa drogi wewnętrznej w Ulikowie dz.nr 59	60017-6050	5 850,00	5 850,00	5 850,00	0,00
		Dział: 60017	291 662,77			
15	Montaż wiaty przystankowej w m. Strzyżno	60095-6050	5 276,70	5 276,70	5 276,70	0,00
16	Montaż wiaty przystankowej w m.	60095-6050	5 276,70	5 276,70	5 276,70	0,00

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	Pęczino					
17	Montaż wiaty przystankowej+ peronik w m. Lubowo	60095-6050	7 206,07	7 206,07	7 206,07	0,00
		Dział: 60095	17 759,47			
18	Zakup sprzętu komputerowego,licencji	75023-6060	56 380,00	56 355,99	56 355,99	0,00
		Dział: 75023	56 380,00			
19	Wykup urządzeń kanalizacyjnych przyłączonych do sieci Gminy Stargard	90001-6050	140 620,00	47 127,41	47 127,41	0,00
20	Wykup działki 374/2 w m. Skalin	90001-6060	58 816,84	58 816,84	58 816,84	0,00
		Dział: 90001	199 436,84			
21	Budowa oświetlenia w m. Święte	90015-6050	767,53	1 395,51	767,53	627,98
22	Rozbudowa oświetlenia w miejscowości Kiczarowo	90015-6050	4 900,00	4 900,00	4 900,00	0,00
		Dział: 90015	5 667,53			
23	Wykonanie i montaż placu zabaw w m. Barzkowice	90095-6050	15 079,80	15 079,80	15 079,80	0,00
24	Stół betonowy do tenisa-montaż w m. Pęczino	90095-6050	4 000,00	4 000,00	4 000,00	0,00
25	Doposażenie placu zabaw w m. Pęczino	90095-6050	3 750,00	3 750,00	3 750,00	0,00
26	Wykonanie wiaty drewnianej rekreacyjnej w m. Rogowo	90095-6050	4 000,00	4 000,00	4 000,00	0,00
		Dział: 90095	26 829,80			
27	Budowa świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu na działce 396/4 obręb Strumiany	92109-6050	0,00	32 861,87	0,00	32 861,87
		92109-6057	255 853,00	269 452,90	255 852,90	13 600,00
		92109-6059	244 354,00	265 110,05	244 352,71	20 757,34
28	Położenie polbruku przy świetlicy w m. Poczernin	92109-6050	102 582,78	115 751,90	102 582,78	13 169,12
29	Budowa świetlicy w m. Tychowo	92109-6050	37 729,68	50 831,61	37 729,68	13 101,93
30	Wykonanie wentylacji w świetlicy w Strachocinie	92109-6050	20 365,91	22 825,91	20 365,91	2 460,00
31	Przebudowa i remont budynku świetlicy wraz z zagospodarowaniem terenu w Warchlinku	92109-6050	16 974,00	16 974,00	16 974,00	0,00

32	Wykonanie ogrodzenia świetlica w m. Trzebiatów	92109-6050	6 587,15	6 587,15	6 587,15	0,00
		Dział: 92109	684 446,52			
33	Wykonanie wiaty ogrodowej w m. Sowno	92195-6050	4 797,82	4 797,82	4 797,82	0,00
34	Wyłożenie polbruku pod wiatami rekreacyjnymi w m. Tychowo	92195-6050	9 742,09	9 742,09	9 742,09	0,00
		Dział: 92195	14 539,91			
35	Budowa placu zabaw oraz ścieżki spacerowej w m. Wierzchład	92601-6050	931,75	1 597,67	931,75	665,92
		92601-6057	35 052,00	35 262,84	34 462,84	800,00
		92601-6059	18 926,00	18 953,78	18 523,78	430,00
36	Wykonanie boiska do koszykówki w m. Sułkowo	92601-6050	2 934,01	12511,01	2 934,01	9 577,00
37	Centrum rekreacyjne - urządzenie boiska sportowego w m. Strzyżno	92601-6050	15 000,00	15 000,00	15 000,00	0,00
38	Budowa małej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej w m. Lipnik	92601-6050	4 206,78	6 321,78	4 206,78	2 115,00
		92601-6057	22 351,00	22 350,57	22 350,57	0,00
		92601-6059	26 327,00	25 920,24	25 920,24	0,00
39	Wykonanie piłkochwyłów na boisku w m. Krąpielu	92601-6050	5 070,70	5 070,70	5 070,70	0,00
40	Budowa Obiektu rekreacyjno sportowego w m. Lipnik	92601-6050	10 000,00	10 000,00	10 000,00	0,00
41	Zakup traktorka na boisko w m. Witkowo Drugie	92601-6060	8 000,00	8 000,00	8 000,00	0,00
42	Przebudowa tarasu widokowego w m. Koszewo	92601-6050	22 060,76	22 060,76	22 060,76	0,00
43	Wykonanie zejścia na boisku w m. Koszewo-dok.	92601-6050	2 000,00	2 000,00	2 000,00	0,00
44	Wykonanie wuwt rekreacyjnych + utwardzenie terenu w m. Witkowo Drugie	92601-6050	34 228,92	34 228,92	34 228,92	0,00
45	Rozbudowa centrum integracyjnego w m. Witkowo Drugie	92601-6050	10 982,75	10 982,75	10 982,75	0,00
46	Wykonanie ogrodzenia placu rekreacyjno sportowego w m.	92601-6050	4 997,63	4 997,63	4 997,63	0,00

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	Sowno					
47	Wykonanie boiska do tenisa w m. Skalin	92601-6050	8 836,63	8 836,63	8 836,63	0,00
48	Wykonanie ogrodzenia boisko w m. Ulikowo	92601-6050	6 238,61	6 238,61	6 238,61	0,00
49	Wykonanie ogrodzenia boiska w m. Barzkowice	92601-6050	5 956,46	5 956,46	5 956,46	0,00
		Dział:92601	244 101,00			

Wykaz zadań inwestycyjnych realizowanych w 2016 r.

L.p.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Klasyfikacja wydatków	Plan wydatków na 31.12.2016 r.	Nakłady na 31.12.2016	Wydatki wykonane na 31.12.2016 r.	Różnica
1	2	3	4	5	6	5-6
1	Wykup urządzeń wodociągowych przyłączonych do sieci Gminy Stargard	40002-6050	110 817,00	0,00	110 816,50	Nakłady w ratach
		Dział: 40002	110 817,00			
2	Budowa chodnika w drodze gminnej nr działki 75/1, 75/2 w m. Strachocin	60016-6050	69 287,65	84 956,62	69 287,65	15 668,97
3	Wykonanie odwodnienia przy drodze gminnej w m.Lipnik	60016-6050	30 738,33	30 738,33	30 738,33	0,00
4	Wykup działki 117/3 obręb Strachocin na poszerzenie drogi gminnej	60016-6060	3 011,30	3 011,30	3 011,30	0,00
		Dział: 60016	103 037,28			
5	Przebudowa drogi wewnętrznej w Ulikowie dz.nr 59	60017-6050	241 127,57	246 977,57	241 127,57	5 850,00
6	Wykup działki 250/9 obręb Żarowo na poszerzenie drogi gminnej	6017-6060	13 026,98	13 026,98	13 026,98	0,00
7	Wykup działki 204/1 obręb Witkowo na poszerzenie drogi gminnej	60017-6060	8 811,96	8 811,96	8 811,96	0,00
8	Nieodpłatne przekazanie	60017-6060	1 359,62	1 359,62	1 359,62	0,00

	nieruchomości na mienie gminy z Agencji Nieruchomości Rolnych działka 59 obręb Ulikowo					
9	Wykup działki 196/12, 203/3 obręb Witkowo na poszerzenie drogi gminnej wewnętrznej	60017-6060	16 478,27	16 478,27	16 478,27	0,00
		Dział: 60017	280 804,40			
10	Zakup Wiaty przystankowej oraz wykonanie peronika w m. Grzędzice	60095-6050	11 229,90	11 229,90	11 229,90	0,00
11	Zakup Wiaty przystankowej w m. Tychowo	60095-6050	6 765,00	6 765,00	6 765,00	0,00
12	Zakup Wiaty przystankowej w m. Tychowo	60095-6050	6 765,00	6 765,00	6 765,00	0,00
13	Zakup Wiaty przystankowej w m. Kiczarowo	60095-6050	6 765,00	6 765,00	6 765,00	0,00
14	Zakup Wiaty przystankowej w m. Lipnik	60095-6050	6 765,00	6 765,00	6 765,00	0,00
15	Wykonanie peroniku przystankowego w m. Grzędzice	60095-6050	3 556,18	3 556,18	3 556,18	0,00
		Dział:60095	41 846,08			
16	Zakup sprzętu komputerowego, licencji kserokopiarek	75023-6060	33 635,00	33 234,60	33 234,60	0,00
		Dział: 75023	33 635,00			
17	Zakup motopompy pływającej OSP Sowno	75412-6060	4 920,00	4 920,00	4 920,00	0,00
18	Zakup oraz montaż bramy wejściowej do budynku remizy OSP Pęczyno	75412-6050	9 188,00	9 188,00	9 188,00	0,00
19	Aparat powietrzny AIRGO FIX PRO AS-CAP Z butlą i pojemnikiem OSP Żarowo	75412-6060	4 000,00	4 000,00	4 000,00	0,00

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

20	Miernik wielogazowy MSA OSP Pęczino	75412-6060	3 564,54	3 564,54	3 564,54	0,00
21	Zakup Defibrylatorów AED Plus -OSP	75412-6060	12 374,62	12 374,62	12 374,62	0,00
		Dział: 75412	34 047,16			
22	Przebudowa i rozbudowa Szkoły Podstawowej wraz z dobudową sali gimnastycznej i zagospodarowaniem terenu w miejscowości Sowno	80101-6050	300 000,00	134 670,01	134 670,01	0,00
23	Sztandar szkolny Szkoła Podstawowa w Małkocinie	80101-6060	5 400,00	5 400,00	5 400,00	0,00
24	Rozbudowa budynku szkoły Podstawowej w Grzędzicach wraz z zagospodarowaniem terenu	80101-6050	60 000,00	29,70	29,70	0,00
25	Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Strachocinie	80101-6050	8 000,00	6,60	6,60	0,00
		Dział: 80101	373 400,00			
26	Remont elewacji ośrodka zdrowia w Pęczynie	85121-6050	46 831,57	46 831,57	46 831,57	0,00
		Dział: 85121	46 831,57			
27	Wykup urządzeń kanalizacyjnych przyłączonych do sieci Gminy Stargard	90001-6050	53 155,00	25 869,85	25 869,85	0,00
		Dział: 90001	53 155,00			
28	Zakup traktorka STIGA -Sołectwo Sowno	90004-6060	10 000,00	10 000,00	10 000,00	0,00
		Dział: 90004	10 000,00			
29	Budowa oświetlenia w miejscowości Strzyżno	90015-6050	43 177,42	48 528,41	43 177,42	5 350,99
30	Budowa oświetlenia w miejscowości Sułkowo	90015-6050	61 128,29	69 146,04	61 128,29	8 017,75
31	Budowa oświetlenia w miejscowości Koszewko	90015-6050	36 727,46	42 654,09	36 727,46	5 926,63
32	Montaż lamp	90015-6050	15 000,00	15 000,00	15 000,00	0,00

	solarnych w miejscowości Lipnik					
33	Budowa oświetlenia w miejscowości Warchlino	90015-6050	47 638,31	54 638,31	47 638,31	7 000,00
34	Rozbudowa oświetlenia w miejscowości Kiczarowo	90015-6050	25 050,56	29 950,56	25 050,56	4 900,00
35	Montaż lamp solarnych w miejscowościach :Lipnik Bębniakąt, Golina	90015-6050	21 771,00	21 771,00	21 771,00	0,00
		Dział: 90015	250 493,04			
36	Doposażenie placu zabaw w Małkocinie	90095-6050	5 000,74	5 000,74	5 000,74	0,00
37	Doposażenie placu zabaw w miejscowości Lubowo	90095-6050	5 960,54	5 960,54	5 960,54	0,00
38	Doposażenie placu zabaw w miejscowości Golina	90095-6050	1 438,31	1 438,31	1 438,31	0,00
39	Wykonanie wiaty drewnianej w miejscowości Rogowo	90095-6050	4 500,00	4 500,00	4 500,00	0,00
40	Budowa placu zabaw w miejscowości Witkowo Pierwsze	90095-6050	13 722,49	13 722,49	13 722,49	0,00
41	Doposażenie placu zabaw w miejscowości Grzędzice	90095-6050	8 917,50	8 917,50	8 917,50	0,00
		Dział: 90095	39 539,58			
42	Przebudowa świetlicy w miejscowości Święte	92109-6050	12 900,00	35 625,31	12 900,00	22 725,31
43	Przebudowa i remont budynku świetlicy wraz z zagospodarowaniem terenu w Warchlinku	92109-6050	250 000,00	68 695,46	51 721,46	16 974,00
44	Montaż siłowni zewnętrznej plac świetlicy w Strumianach	92109-6050	3 567,00	3 567,00	3 567,00	0,00
		Dział: 92109	266 467,00			
45	Wyłożenie polbruku pod wiatami	92195-6050	8 700,00	13 228,09	8 700,00	4 528,09

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	rekreacyjnymi w m. Tychowo					
46	Wykonanie wiaty drewnianej rekreacyjnej w m. Koszewko	92195-6050	7 380,00	7 380,00	7 380,00	0,00
		Dział: 92195	16 080,00			
47	Centrum rekreacyjne -urządzenie boiska sportowego w m. Strzyżno	92601-6050	29 286,46	44 286,46	29 286,46	15 000,00
48	Budowa obiektu Rekreacyjno sportowego w m. Lipnik	92601-6050	153 666,36	163 666,36	153 666,36	10 000,00
49	Rozbudowa centrum integracyjnego w m. Witkowo Drugie	92601-6050	20 000,00	20 000,00	20 000,00	0,00
50	Montaż kontenerowego obiektu rekreacyjno-sportowego w Kurcewie	92601-6050	13 320,00	13 320,00	13 320,00	0,00
51	Wiata drewniana rekreacyjna w m. lipnik	92601-6050	5 920,71	5 920,71	5 920,71	0,00
52	Wiata drewniana rekreacyjna w m. Skalin	92601-6050	10 247,96	10 247,96	10 247,96	0,00
53	Montaż piłkochwyłów na boisku w m. Barzkowice	92601-6050	12 792,00	12 792,00	12 792,00	0,00
54	Wykup działki 94/1 Golina	92601-6060	32 000,00	31 127,15	31 127,15	0,00
55	Zakup wiat stadionowych w m. Barzkowice	92601-6050	7 000,00	7 000,00	7 000,00	0,00
56	Urządzenie boiska w m. Grabowo	92601-6050	11 685,00	11 685,00	11 685,00	0,00
57	Wykonanie dojścia do budynków z kostki betonowej na placu rekreacyjnym w Lipnik	92601-6050	19 840,12	19 840,12	19 840,12	0,00
58	Wykonanie wiaty drewnianej w m. Grabowo	92601-6050	7 500,00	7 500,00	7 500,00	0,00
		Dział: 92601	323 258,61			

2.2.1.3.1. Realizacja zadania inwestycyjnego pn. Przebudowa drogi wewnętrznej w Ulikowie”

1. Terminy:

- rozpoczęcia zadania 23 września 2016 r. (wg protokołu przekazania terenu i placu budowy)
- zakończenia zadania 14 listopada 2016 r. (wg protokołu końcowego odbioru robót).

2. Źródła finansowania:

- a) środki własne gminy – 70 367,30 zł. (rozdz. 60017 § 6050)
- b) bezzwrotna pomoc finansowa Agencji Nieruchomości Rolnych Oddział terenowy w Szczecinie – 170 760,27 zł (rozdz. 60017 § 6280 klasyfikacji dochodów)

Uchwałą Nr III/6/14 z dnia 30 grudnia 2014 r. Rada Gminy w Stargardzie Szczecińskim uchwaliła budżet Gminy Stargard na 2015 r, w którym (załącznik Nr 2) plan wydatków majątkowych w rozdz. 60017 – Drogi wewnętrzne stanowił kwotę 205 000,00 zł, następnie wprowadzono zmiany planu wydatków, tj.:

- uchwałą Nr VI/31/15 z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie zmian budżetu gminy na 2015 r. plan wydatków majątkowych w rozdz. 60017 zmniejszono o kwotę 32 000,00 zł
- zarządzeniem Nr 17/15 z dnia 30 stycznia 2015 r. zwiększono o kwotę 6 000,00 zł
- uchwałą Nr VIII/46/15 z dnia 29 maja 2015 r. zmniejszono o kwotę 118 000,00 zł
- uchwałą Nr X/68/15 z dnia 25 września 2015 r. zwiększono o kwotę 395 301,00 zł.

Na dzień 31.12.2015 r. plan wydatków majątkowych w rozdz. 60017 stanowił kwotę 456 301,00 zł.

Uchwałą Nr XIII/89/15 Rady Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard na 2016 r. (załącznik Nr 2) ustalono plan wydatków majątkowych w rozdz. 60017 – Drogi wewnętrzne w kwocie 48 000,00 zł, wprowadzając następnie zmiany tego planu, tj.:

- uchwałą Nr XV/103/16 z dnia 26 lutego 2016 r. zwiększono o kwotę 95 000,00 zł
- zarządzeniem Nr 161/16 z dnia 23 września 2016 r. zwiększono plan o kwotę 35 000,00 zł
- zarządzeniem Nr 201/16 z dnia 30 listopada 2016 r. zwiększono plan o kwotę 125 639,00 zł
- uchwałą Nr XXIII/161/16 z dnia 23 grudnia 2016 r. zwiększono plan o kwotę 170 760,00 zł
- zarządzeniem Nr 229/16 z dnia 27 grudnia 2016 r. zmniejszono plan o kwotę 101 700,00 zł.

6. Na dzień 31.12.2016 r. plan wydatków majątkowych w rozdz. 60017 stanowił kwotę 372 699,00 zł.

Ustalono, że w dniu 18 sierpnia 2016 r. Wójt Gminy Stargard zawarł umowę bezzwrotnej pomocy finansowej Nr SFK/Sz/3271/G/04/2016 z Agencją Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Szczecinie na mocy której gmina otrzymała dofinansowanie na wykonanie przebudowy drogi wewnętrznej położonej na działce nr 59 obręb Ulikowo, przejętej nieodpłatnie od Agencji aktem notarialnym z dnia 11.07.2016 r. r. Repertorium A Nr

2413/2016 z trybie art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa. Zgodnie z umową:

- agencja udziela gminie na wykonanie zadania bezzwrotną pomoc finansową w wysokości 80% kosztów bezpośrednich przedsięwzięcia nie więcej niż 287 446,00 zł,
- wartość przedsięwzięcia określona kosztorysem wynosiła 359 307,80 zł, a wartość całego przedsięwzięcia łącznie z połączeniem przebudowywanej drogi z istniejącym układem drogowym) wynosi 401 257,16 zł,
- w finansowaniu przedsięwzięcia poza agencją udział brała gmina – udział własny gminy wynosił 20% kosztów bezpośrednich inwestycji,
- przekazanie środków finansowych przez agencję nastąpi po zrealizowaniu określonego etapu harmonogramu i przedłożeniu przez gminę w terminie 30 dni rozliczenia potwierdzonego przez służby księgowość i osobę reprezentującą gminę wraz z potwierdzonymi kserokopiami rachunków i faktur,
- po zakończeniu wykonania zadania gmina przedstawi agencji dokumentację powykonawczą realizowanego przedsięwzięcia, ostateczne rozliczenie finansowe zostanie dokonane po protokolarnym odbiorze całości inwestycji z udziałem przedstawiciela agencji, przedłożeniu przez gminę uwierzytelnionych kopii przelewów dokumentujących wydatkowanie bezzwrotnej pomocy finansowej oraz środków własnych, nie później niż do dnia 31.12.2016 r.

Na podstawie ewidencji księgowej konta 130 – 01 -2-60017-6280 (dofin. Koszt. Real. Inwest. I zak. 600.60017.6280 ustalono, że środki finansowe w kwocie 170 760,27 zł przekazano na rachunek bankowy gminy w dniu 09.12.2016 r. (WB W0160265). Kwota 170 760,27 zł wynikała z postanowień ww. umowy zgodnie z którą udział Agencji w finansowaniu przedsięwzięcia stanowił 80 % kosztów bezpośrednich, tj. 213 450,34 zł, przy całkowitej wartości zrealizowanego zadania w kwocie 242 978,54 zł.

3. Proces wyboru wykonawców i dostawców:

A) projektu technicznego.

Umowę o wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej dla zadania pn. Opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej przebudowy drogi wewnętrznej zlokalizowanej na działce geod. Nr 59 w miejscowości Ulikowo zawarto w dniu 27.10.2015 r. (umowa nr 56/I/2015) z Romanem Kaczmarem prowadzącym działalność gospodarczą pn. Usługi Projektowo – Budowlane z siedzibą w Stargardzie Szczecińskim. Zgodnie z powyższą umową wartość wynagrodzenia za wykonanie ww. dokumentacji określono na kwotę 5 850,00 zł brutto (co stanowiło równowartość 1 384,65 euro).

Z okazanych dokumentów wynika, że zamówienie publiczne na przedmiotowe zadanie zostało udzielone w oparciu o art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, po przeprowadzeniu postępowania na podstawie zarządzenia Nr 200/14 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie regulaminu Udzielania zamówień do 30 000 euro w Urzędzie Gminy Stargard Szczeciński. Zgodnie z powyższym regulaminem udzielenia zamówienia, którego wartość nie przekracza kwoty

3 000 euro, nie wymagano procedury rozeznania rynku. Pracownik odpowiedzialny za udzielenie zamówienia obowiązany był w szczególności do dokonania wydatku przestrzegając przy tym zasad określonych art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, tj. w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem należytej staranności i uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów, w sposób umożliwiający terminową realizację zadań. Zamówienie może być udzielone bez zachowania formy pisemnej, dokumentem potwierdzającym udzielenie zamówienia jest prawidłowo opisana faktura (rachunek) z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych prawem, które nakazują zawarcie umowy.

Kontrolującemu okazano zaproszenia do składania ofert w postępowaniu na wykonanie usługi pn. Opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej przebudowy drogi wewnętrznej zlokalizowanej na działkach nr geod. 59, 115, 121 w Ulikowie, do których dołączono projekt umowy, określono termin złożenia ofert do dnia 07.10.2015 r. do godz. 15:30. Zaproszenia przesłano z dnia 29.09.2015 r., drogą mailową do 3 firm, tj. Usługi Budowlano – Rachunkowe Aneta Bączkowska z siedzibą w Stargardzie, Usługi Projektowo – Budowlane Roman Kaczmarek z siedzibą w Stargardzie oraz Wójciech Józwa Usługi Projektowo – Budowlane w Stargardzie Szczecińskim. W okazanej dokumentacji znajdowała się tylko jedna oferta cenowa złożona przez firmę Usługi Projektowo – Budowlane Roman Kaczmarek z siedzibą w Stargardzie, z ceną 5 850,00 zł brutto.

W przedstawionej powyżej umowie Nr 56/I/2015 zawartej z Romanem Kaczmarkiem ustalono, że przedmiot umowy obejmuje opracowanie projektu budowlano – wykonawczego – 4 szt., projektów branżowych w przypadku wystąpienia kolizji z istniejącym uzbrojeniem technicznym – 4 szt., przedmiar robót – 2 szt., specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót- 2 szt., informacji dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia – 4 szt. oraz kosztorysu inwestorskiego. Ponadto Wykonawca własnym staraniem i na własny koszt uzyska lub sporządzi opinie i uzgodnienia oraz wszelkie materiały niezbędne do uzyskania zgłoszenia robót w Starostwie Powiatowym, wersje elektroniczne całej dokumentacji na płycie CD – 1 egz. Termin wykonania umowy ustalono do 60 dni kalendarzowych od dnia podpisania umowy. Zapłata wynagrodzenia w kwocie 5 850,00 zł nastąpi na podstawie faktury Vat w terminie 14 dni od dnia doręczenia faktury.

Zgodnie z protokołem zdawczo – odbiorczym spisany w dniu 23 grudnia 2015 r. przedmiot ww. umowy przekazano Zamawiającemu z dnia 23 grudnia 2015 r.

W dniu 25 sierpnia 2016 r. Romanowi Kaczmarkowi prowadzącemu działalność gospodarczą pn. Usługi projektowo – Budowlane w Stargardzie zlecono opracowanie uaktualnienia kosztorysu inwestorskiego dla dokumentacji projektowo – kosztorysowej pn. Przebudowa drogi wewnętrznej w Ulikowie z wynagrodzeniem na kwotę 615,00 zł.

B) nadzoru inwestorskiego

Wartość zamówienia publicznego na zadanie na pełnienie funkcji inspektora nadzoru na zdaniu „Przebudowa dogi w Ulikowie” ustalono w dniu 12.09.2016 r. na kwotę 11 004,93 zł (brutto), 8 947,09 zł netto, co stanowiło równowartość 2 143,06 euro. Szacunkową wartość zamówienia ustalono w wartości 3 % wynagrodzenia wykonawcy robót budowlanych.

Umowę Nr 63/I/2016 o pełnienie nadzoru inwestorskiego zawarto w dniu 19.09.2016 r. z Wojciechem Józwą prowadzącym działalność gospodarczą pn. Wojciech Józwa Usługi Projektowo – Budowlane w Stargardzie na podstawie art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, w wyniku postępowania przeprowadzonego na podstawie zarządzenia Nr 200/14 z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie Regulaminu udzielania zamówień do 30 000 euro.

Z okazanych kontrolującemu dokumentów wynikało, że w celu wyboru inspektora nadzoru dla przedmiotowego zadania, przeprowadzono postępowanie wysyłając w dniu 12.09.2016 r. drogą mailową zaproszenia do złożenia ofert, wraz z formularzem ofertowym do 3 wykonawców: Aneta Bączkowska Usługi Budowlano – Rachunkowe w Stargardzie, Star Inwest Inwestycje i Usługi Inżynieryjne Ząbek Mateusz w Stargardzie oraz Wojciech Józwa Usługi Projektowo – Budowlane w Stargardzie. Termin składania ofert określono na dzień 15.09.2016 r do godz. 10:30 w formie elektronicznej na adres przetargi@gmina.stargard.pl.

Z przeprowadzonego postępowania sporządzono w dniu 19.09.2016 r. Protokół z przeprowadzonego postępowania w sprawie zamówienia o wartości nieprzekraczającej równowartości 3 000 euro. Zgodnie z powyższym protokołem oraz okazanymi formularzami ofertowymi do Zamawiającego wpłynęły dwie oferty, złożone przez Usługi Projektowo – Budowlane Wojciech Józwa w Stargardzie z ceną 2 803,93 zł (brutto) oraz Star Inwest Inwestycje i Usługi Inżynieryjne w Stargardzie z ceną 4 299,38 zł (brutto). Wybrano firmę z najniższą ceną tj. Usługi Projektowo – Budowlane Wojciech Józwa w Stargardzie – 2 279,62 zł netto (2 803,93 zł (brutto)).

Zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami umowę o pełnienie nadzoru inwestorskiego zawarto w dniu 19.09.2016 r., ustalając następujące warunki:

- termin rozpoczęcia robót ustalony został wstępnie na dzień 19.09.2016 r.,
- umowny termin zakończenia robót ustalony został wstępnie na dzień 31.10.2016 r.,
- termin obowiązywania umowy do końca upływu gwarancji na wykonane roboty,
- inspektor nadzoru oświadczył, że obowiązki wynikające z umowy realizował będzie osobiście, posiada przygotowanie zawodowe do pełnienia samodzielnych funkcji w budownictwie, w specjalności uprawnienia budowlane do kierowania bez ograniczeń robotami budowlanymi w specjalności drogowej, posiadający uprawnienia budowlane nr ZAP/0148/OWOD/08, został wpisany na listę członków Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, kod identyfikacyjny ZAP – S4J-ZAH-XH9,
- Inspektor nadzoru ponosi wobec Zamawiającego pełną odpowiedzialność za nadzór inwestorski,
- strony ustaliły, że do obowiązków Inspektora Nadzoru należał pełny zakres czynności określonych w art. 25 ustawy Prawo budowlane,
- wynagrodzenie za pełnienie kompleksowej obsługi inwestorskiej ustalono w wysokości równej 1,2 % wartości robót netto, tj. w kwocie 2 279,62 zł (2 803,93 zł brutto), płatne na podstawie faktury wystawionej, po odbiorze i sprawdzeniu faktury wykonawcy robót, w wysokości wynikającej z przemnożenia kwoty netto sprawdzonej faktury przez procentowy wskaźnik w wysokości 1,2 %,

- Zamawiający zobowiązał się zrealizować fakturę za nadzór, prawidłowo wystawioną przez Inspektora nadzoru w terminie 10 dni, licząc od daty jej potwierdzonego doręczenia Zamawiającemu.

Do powyższej umowy w dniu 20.10.2016 r. zawarto aneks Nr 1, zgodnie z którym w związku z udzieleniem zamówienia dodatkowego dla zadania pn. Przebudowa drogi wewnętrznej w Ulikowie, zgodnie z którym zmianie uległo wynagrodzenie inspektora z kwoty 2 803,93 zł brutto do kwoty 2 851,92 zł (wzrosło o 47,99 zł, co stanowiło 1,2% wartości robót dodatkowych).

c) za roboty budowlane

Ustalenie wartości zamówienia

Wartość zamówienia publicznego na wykonawstwo zadania pn. Przebudowa drogi wewnętrznej w Ulikowie ustalono w dniu 25 lipca 2016 r. na podstawie zaktualizowanego kosztorysu inwestorskiego, na kwotę 360 388,09 zł netto, co stanowiło równowartość 86 322,56 euro (360 388,09 x 4,1749 zł), co ustalono na podstawie notatki służbowej sporządzonej przez pana Grzegorza Chelmińskiego zatrudnionego w Referacie Gospodarki Komunalnej i Inwestycji.

Wyboru wykonawcy na realizację robót budowlanych dotyczących zadania pn. Przebudowa drogi wewnętrznej w Ulikowie dokonano w trybie przetargu nieograniczonego przeprowadzonego w 2016 r.

Zarządzeniem Nr 135/16 Wójta Gminy Stargard z dnia 1 sierpnia 2016 r. powołano Komisję przetargową dla zadania pn. Przebudowa drogi wewnętrznej w Ulikowie. W zarządzeniu określono skład komisji, cel i zadania, obowiązki Przewodniczącego Komisji, Sekretarza.

Ogłoszenie o zamówieniu oraz Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia

Ogłoszenie o zamówieniu opublikowano w BIP –ie Gminy Stargard w dniu 26.07.2016 r. oraz zamieszczono w Biuletynie Urzędu Zamówień Publicznych (nr ogłoszenia 157291-2016, 26.07.2016 r.).

Ogłoszenie o zamówieniu zawierało treści określone w art. 41 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zamawiający posiadał Specyfikację Istotnych Warunków Zamówienia zawierające treści określone w art. 36 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Powyższa specyfikacja została opublikowana w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Stargard w dniu 26.07.2016 r.

Zgodnie z zapisami w ogłoszeniu o zamówieniu oraz w SIWZ:

- nie dopuszczono złożenia oferty częściowej lub wariantowej,
- określenie przedmiotu oraz wielkości i zakresu zamówienia było zgodne z kosztorysem inwestorskim,
- nie wymagano wniesienia wadium,

- kryterium oceny ofert stanowiła najniższa cena 94% oraz deklarowany okres gwarancji na wykonane roboty – 6 %,
- termin wykonania zamówienia do dnia 31.10.2016 r.
- termin składania ofert wyznaczono na dzień 29.08.2016 r.
- termin związania ofertą 30 dni od ostatecznego terminu składania ofert
- Zamawiający żądał wniesienia należytego zabezpieczenia wykonania umowy, najpóźniej w dniu podpisaniem umowy o wykonanie przedmiotu zamówienia, w wysokości 10 % całkowitej ceny ofertowej brutto, które mogło być wniesione w pieniądzu, w poręczeniach bankowych, gwarancjach bankowych, ubezpieczeniowych lub w poręczeniach udzielanych przez podmioty o których mowa w art. 6 b ust. 5 pkt 2 ustawy o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

W toku kontroli ustalono, że załącznikami do SIWZ były:

- formularz ofertowy (Nr 1),
- oświadczenie o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu (Nr 2)
- doświadczenie wykonawcy (Nr 3)
- wykaz osób odpowiedzialnych za kierowanie robotami budowlanymi konstrukcyjno - drogowymi (nr 4)
- oświadczenie dotyczące braku podstaw do wykluczenia (Nr 5)
- oświadczenie dotyczące grup kapitałowych (Nr 6)
- projekt umowy (Nr 7)
- dokumentacja projektowa (Nr 8).

W dniu 8 sierpnia 2016 r. do Zamawiającego wpłynęły zapytania dotyczące zapisów ogłoszenia o przetargu i SIWZ, na które udzielono odpowiedzi drogą mailową oraz opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Stargard w dniu 11.08.2016 r.

Oferty:

Do dnia 29 sierpnia 2016 r. do zamawiającego wpłynęło 5 ofert.

Zestawienie ofert złożonych przez poszczególnych Wykonawców, przedstawiono poniżej w zestawieniu:

Lp.	Oferta		Cena ofertowa ryczałtowa	Okres udzielenia gwarancji	Informacja o spełnieniu warunków
	numer	Nazwa oferenta	Brutto		
1	2	3	4	5	6
1	1	STANLED I Sp. z o.o. z siedzibą w Stargardzie	335 938,56	48 miesięcy	TAK 70,18 pkt
2	2	BEN – BRUK Benedykt Chłap, z siedzibą w Stargardzie	233 661,62	60 miesięcy	TAK 100 pkt
3	3	PHU K9 Kaczorowska Anna, z siedzibą w Stargardzie	185 730,00	60 miesięcy	Wykonawca wykluczony
4	4	AKT Kazimierz Tomala, z siedzibą w Stargardzie	274 130,60	36 miesięcy	Wykonawca wykluczony
5	5	Usługi Ogólnobudowlane Bobrowski Sp. z o.o., z siedzibą w Szczecinie	282 889,53	36 miesięcy	TAK 81,24 pkt

Z okazanej dokumentacji wynikało, że w toku badania ofert wykluczono wykonawców którzy złożyli ofertę nr 3 i ofertę nr 4, po uprzednim wezwaniu wykonawców do uzupełnienia ofert. I tak:

- firma AKT Kazimierz Tomala z siedzibą w Stargardzie, została wezwany na podstawie art. 26 ust. 3 ww. ustaw Prawo zamówień Publicznych do uzupełnienia oferty w zakresie złożonego wykazu wykonanych robót budowlanych w okresie ostatnich pięciu lat, z powodu nieuznania przez komisje przetargową wykazanych robót budowlanych, w związku z faktem, iż w treści dołączonych do wykazu dokumentów (protokołów wykonania robót podwykonawczych) nie wymieniono firmy AKT, ponadto w załączniku nr 4 do oferty stanowiącym „Wykaz osób odpowiedzialnych za kierowanie robót” nie wpisano żadnych danych dotyczących doświadczenia zawodowego osoby powoływanej do pełnienia funkcji kierownika budowy – Wykonawca nie uzupełnił dokumentów w terminie określonym przez Zamawiającego, tym samym nie spełnił warunków udziału w postępowaniu i podlegał wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 24 ust. 2 ww. ustawy,
- PHU K9 Anna Kaczorowska z siedzibą w Stargardzie, została wezwana do uzupełnienia oferty w zakresie: dołączenia aktualnego odpisu z właściwego rejestru lub centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej, o załączenie wykazu robót, dokumentów potwierdzających, że roboty zostały wykonane należycie oraz dołączenia dokumentu stanowiącego wykazu osób odpowiedzialnych za kierowanie robotami wskazujący wymagane przez Zamawiającego doświadczenie kierownika robót, a także do złożenia wyjaśnień w zakresie zaoferowanej w ofercie ceny w kwocie 185 730,00 zł brutto (wg kosztorysu wartość robót określono na kwotę 369 397,79 zł brutto) – w odpowiedzi Wykonawca złożył dokument rejestrowy i dostarczył referencje, które nie zostały uznane przez Zamawiającego, gdyż nie pokrywały się z danymi w wypełnionym wykazie wg załącznika Nr 3 stanowiącego „Doświadczenie Wykonawcy”. Ponadto Wykonawca złożył oświadczenie (załącznik Nr 4) Wykaz osób odpowiedzialnych za kierowanie robotami, podpisane przez osobę, która nie została wykazana jako upoważniona do dokonywania takich czynności w imieniu Wykonawcy, Wykonawca nie złożył wyjaśnień w zakresie zaoferowanej ceny, która w ocenie Zamawiającego była rażąco niska – tym samym Wykonawca nie spełnił warunków udziału w postępowaniu i podlegał wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 4 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych.

Najkorzystniejszą ofertą (wg kryterium najniższej ceny oraz okresu udzielenia gwarancji) była oferta Nr 2 złożona przez BEN – BRUK Benedykt Chłap z siedzibą w Stargardzie, z ceną 233 661,62 zł (brutto). Wykluczono ofertę Nr 3 oraz Nr 4 na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty tj. oferty Nr 2 przesłano do wszystkich oferentów oraz opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej (w dniu 09.09.2016 r.).

Członkowie komisji złożyli w dniu 29 sierpnia 2016 r. wymagane oświadczenia na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.

W dniu 23 września 2016 r. zawarto umowę Nr 62/2016 z z firmą BEN – BRUK Benedykt Chłap z siedzibą w Stargardzie, której przedmiotem było wykonanie zadania pn. Przebudowa drogi wewnętrznej w Ulikowie, zgodnie z zakresem wynikającym z dokumentacji projektowej, przepisów technicznych i prawnych dotyczących wykonania robót budowlanych. Zgodnie z umową:

- termin zakończenia realizacji przedmiotu umowy określono do dnia 31.10.2016 r., wymieniając sytuacje w których termin ten może ulec zmianie, np. z powodu wystąpienia siły wyższej, czyli zdarzenia zewnętrznego (huragan, powódź), nie przekazania Wykonawcy przez Zamawiającego dokumentacji projektowej, w terminie określonym w umowie,
- Zamawiający zobowiązał się przekazać Wykonawcy plac budowy w terminie do 7 dni od daty podpisania umowy oraz dokumentację projektową, dokonać odbioru wykonanych robót od Wykonawcy oraz zapłacić wynagrodzenie za prawidłowo wykonane i odebrane roboty,
- Zamawiający oświadczył, że obowiązki Inspektora Nadzoru w imieniu Wykonawcy będzie pełnił Wojciech Józwa, posiadający uprawnienia budowlane nr ZAP/0148/OWOD/08, funkcję kierownika budowy będzie pełnił Kamil Ciechanowicz,
- Wykonawca zobowiązał się wykonać przedmiot umowy z własnych materiałów, odpowiadających wymaganiom określonym w art. 10 ustawy Prawo budowlane oraz posiadających właściwe atesty i świadectwa dopuszczenia do stosowania,
- wynagrodzenie Wykonawcy (ryczałtowe) stanowiło kwotę 233 61,62 zł brutto, płatne w terminie 30 dni od dnia dostarczenia prawidłowo wystawionej faktury, na podstawie odbioru przedmiotu zamówienia potwierdzonego protokołem odbioru bez stwierdzonych istotnych wad,
- Wykonawca udzielił gwarancji jakości za wykonane roboty i użyte materiały na okres 60 m-cy,
- Wykonawca najpóźniej w dniu podpisania umowy wniesie zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 23 360,00 zł, w formie gwarancji ubezpieczeniowej.

Ustalono, że zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesiono w dniu 29.09.2016 r. w formie gwarancji ubezpieczeniowej do łącznej kwoty 23 360,00 zł, ogłoszenie o udzieleniu zamówienia opublikowano w dniu 28.09.2016 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych (Nr 149508 – 2016) oraz Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Stargard.

Ustalono, że warunki zawarte w umowie odpowiadały warunków określonym w ofercie złożonej przez Wykonawcę.

Z przeprowadzonego postępowania o zamówienie sporządzono Protokół postępowania w trybie przetargu nieograniczonego, który został zatwierdzony przez Wójta Gminy. Prace komisji przetargowej zakończono w dniu 09 września 2016 r.

Roboty dodatkowe

Kontrolującemu okazano następujące dokumenty dotyczące robót dodatkowych:

1. Protokół konieczności Nr 1/2016 wykonania robót dodatkowych/zamiennych w ramach umowy Nr 62/I/2016 z dnia 23 września 2016 r. na wykonanie robót dodatkowych, nieprzewidzianych w kosztorysie ofertowym i projekcie technicznym, zgodnie z którym: komisja, w wyniku dokonanego w dniu 12.10.2016 r. szczegółowego przeglądu robót objętych projektem technicznym, zaproponowała w celu poprawienia warunków technicznych i użytkowanych przebudowywanej drogi wykonanie niżej wymienionych robót dodatkowych / zamiennych: wykonanie dodatkowego wpustu do kanalizacji deszczowej odprowadzającej wody opadowe z nawierzchni przebudowywanej drogi oraz wykonanie zmiany przekroju poprzecznego jezdni przebudowywanej drogi. Zgodnie z protokołem Wykonawca miał dokonać wyceny robót dodatkowych na podstawie nośników cen zawartych w kosztorysie ofertowym, dotyczącym powyższego zadania, stanowiącym integralną część do zawartej umowy oraz dostarczyć Inwestorowi wymienioną wycenę, z uzyskaną akceptacją Inspektora Nadzoru, w terminie trzech dni, po terminie przeprowadzenia negocjacji.
2. Protokół negocjacji Nr 1/2016 z dnia 14 października 2016 r. na wykonanie robót dodatkowych, nieprzewidzianych w kosztorysie ofertowym i projekcie technicznym zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa drogi wewnętrznej w Ulikowie” , zgodnie z którym, w wyniku negocjacji Strony dokonały następujących ustaleń dotyczących podstawy wyceny kosztorysowej robót dodatkowych: ustalony zakres rzeczowy robót dodatkowych wynikał z Protokołu konieczności Nr 1/2016 z dnia 13 października 2016 r., a rozliczenie robót zostanie ustalone kosztorysem ofertowym, sporządzonym w oparciu o podstawy wyceny kosztorysowej oraz ilości rzeczywiste wykonanych robót potwierdzone przez Inspektora Nadzoru. Podstawę wyceny stanowiły: wskaźnik narzutu kosztów pośrednich wynoszący 65 %, wskaźnik narzutu kosztów zakup wynoszący 6% oraz stawka zysku kalkulacyjnego stanowiąca 8%. Podstawą norm kosztorysowych, wyceny robocizny, materiałów oraz usług sprzętowych były wysokości naliczane w kosztorysie ofertowym, dotyczącym powyższego zadania, stanowiącym integralną część do zawartej umowy.

Umowę Nr 78/I/2016 zawarto w dniu 20.10.2016 r. ustalając, że dotychczasowy Wykonawca zadania wykona roboty dodatkowe określone w protokole konieczności z dnia 13.10.2016 r. i protokole negocjacji z dnia 14.10.2016 r. Wartość robót (wynagrodzenie Wykonawcy) określono na kwotę 3 999,03 zł (brutto). Zamówienia udzielono na podstawie postępowania w trybie zamówienia z wolnej ręki na zamówienie dodatkowe prowadzone na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.

Zgodnie z zawartą umową termin zakończenia realizacji przedmiotu umowy ustalono na dzień 31.10.2016 r.

Zgodnie z okazanym protokołem końcowym odbioru robót z dnia 14 listopada 2016 r. roboty zgłoszono do odbioru i odebrano w dniu 31.10.2016 r. W uwagach zapisano, że w okresie do 30 czerwca 2017 r. należy dokonać przeglądu drogi wraz z poboczem. Wartość

robót określono na kwotę 233 661,62 zł. odbioru wykonanych robót dokonała komisja w składzie: Wilk Beata – Inspektor ds. drogownictwa i urządzeń technicznych, Wójcik Julian – Podinspektor ds. drogownictwa i urządzeń technicznych, Józwa Wojciech – Inspektor Nadzoru, Benedykt Chłap – Wykonawca.

4. Ewidencja księgowa kosztów inwestycji i ich rozliczenie.

1) W toku kontroli ustalono, że:

- koszty inwestycji i jej rozliczenia ewidencjonowano na koncie 080 – „Inwestycje (środki trwałe w budowie)”, (do którego prowadzono ewidencję analityczną konto 080-60017-38-0 – Inw. Przebudowa drogi 59 Ulikowo – ogólne koszty, zapewniającą wyodrębnienie kosztów inwestycji według poszczególnych zadań),
- na stronie Wn konta 080 ujmowano poniesione koszty dotyczące inwestycji,
- zwiększenie wartości środka trwałego , tj. drogi wewnętrznej w m. Ulikowo działka nr geod. 59 ujęto w ewidencji księgowej środków trwałych
- prowadzono ewidencję rozrachunków z tytułu robót i usług na koncie 201- Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, do którego prowadzono ewidencję analityczną.

2) Rozliczenie kosztów zadania inwestycyjnego:

a) za prace projektowe/ kosztorys inwestorski:

- 5 850,00 zł – wynikające z FV Nr 20/2015 z dnia 29.12.2015 r. (data wpływu do Urzędu Gminy 30.12.2015 r.) za opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej przebudowy drogi wewnętrznej na działce nr 59 w m. Ulikowo (zgodnie z umową Nr 56/I/2015 z dnia 27.10.2015 r.) wystawionej przez Romana Kaczmarka prowadzącego działalność pn. Usługi Projektowo – Budowlane z siedzibą w Stargardzie, z terminem płatności 14 dni – zapł. w dniu 30.12.2015 r. (WB Nr 0291/2015), ujęte w ewid. ksiąg. kont: 201-2-457, 130-2, 080-60017-38-3, 133-2, 902-1-60017-6050, 800-1-3-01, 810-60017-6050-05.

Z okazanych dokumentów oraz danych ewidencji księgowej ww. kont wynikało, że w 2015 r. nie poniesiono innych wydatków związanych z realizacją ww. zadania.

- 615,00 zł – wynikające z FV Nr 14/2016 z dnia 01.08.2016 r. (data wpływu do Urzędu Gminy w dniu 01.08.2016 r.) za sporządzenie uaktualnienia kosztorysu inwestorskiego dla dokumentacji projektowo – kosztorysowej dla dokumentacji projektowo – kosztorysowej pn. Przebudowa drogi wewnętrznej w Ulikowie (zgodnie ze zleceniem z dnia 25.07.2016 r.), wystawionej przez Romana Kaczmarka prowadzącego działalność pn. Usługi Projektowo – Budowlane z siedzibą w Stargardzie, z terminem płatności 14 dni – zapł. w dniu 12.08.2016 r. (WB Nr 157/16), ujęte w ewid. ksiąg kont:201-0307-60017-6050-03, 130-02-03-60017-6050-0, 080-60017-38-3,
Łączne wydatki budżetu na prace projektowe stanowiły kwotę 6 465,00 zł.

b) *za pełnienie funkcji Inspektora Nadzoru Inwestorskiego:*

- 2 851,92 zł – wynikające z Faktury /Rachunku Nr 12/2016 z dnia 17.11.2016 r. (data wpływu do Urzędu Gminy 18.11.2016r.) za pełnienie funkcji inspektora nadzoru na zadanie Przebudowa drogi wewnętrznej w Ulikowe (zgodnie z umową nr 63/2016 wraz z aneksem Nr 1 z dnia 20.10.2016 r.) wystawiona przez Wojciecha Józwę prowadzącego działalność gospodarczą pn. Usługi Projektowo – Budowlane w Stargardzie, z terminem płatności 14 dni – zapł. w dniu 28.11.2016 r. (WB 230/16), ujęte w ewid. księg kont: 201-0189-60017-6050-03, 130-02-03-60017-6050-0, 080-060017-38-4.

c) *za roboty budowlane*

- 233 661,62 zł – wynikające z FV Nr 102/2016 z dnia 16.11.2016 r. (data wpływu do Urzędu Gminy 16.11.2016 r.) za wykonanie robót budowlanych przebudowy drogi wewnętrznej w Ulikowie, wystawiona przez BEN-BRUK Benedykt Chłap z siedzibą w Stargardzie, z terminem płatności do dnia 16.12.2016 r. – zapł. w dniu 08.12.2016 r. (WB 238/16), ujęte w ewid. księg. kont: 201-0394-60017-6050-03, 130-02-03-6050-0 oraz 080-60017-38-1.

5. Wycena efektów inwestycyjnych.

Efekty inwestycyjne wyceniono wg kosztów ich wytworzenia zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

6. Przyjęcie środków do ewidencji.

Zwiększenie środka trwałego tj. drogi wewnętrznej, w wyniku zakończenia zadania pn. Przebudowa nawierzchni drogi wewnętrznej w m. Ulikowo działka nr geod. 59 ujęto w ewidencji środków trwałych (konto 011-2) na podstawie dowodu OT Nr 50B/2016/G z dnia 18.11.2016 r., w wartości 246 977,57 zł, ustalając jednocześnie stopę umorzenia wartości początkowej w wartości 4.5% (odpis roczny w kwocie 11 113,99 zł).

Ponadto w toku kontroli ustalono, że w latach 2013 – 2016 ponoszono wydatki majątkowe ujęte w rozdz. 80101 – Szkoły Podstawowe § 6050 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych w następujących kwotach przeznaczonych na wymienione zadania:

1. Na podstawie rocznego sprawozdania Rb – 28 S z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2013 r. oraz zarządzenia Nr 63/14 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie przedstawienia Radzie Gminy i Regionalnej Izbie Obrachunkowej sprawozdania rocznego z wykonania budżetu gminy za 2013 r. ustalono, że wydatki inwestycyjne ujęte w rozdz. 80101 § 6050 stanowiły łączną kwotę 289 458,77 zł (plan 424 000,00 zł) i zostały poniesione na:
 - spłatę ostatniej części zobowiązania za przebudowę budynku Szkoły Podstawowej w Małkocinie – 278 999,77 zł,
 - wykonanie opinii geotechnicznej i dokumentacji projektowej budowy boiska przy szkole w Pęzinie – 10 459,00 zł.

2. Na podstawie rocznego sprawozdania Rb – 28 S z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 r. oraz zarządzenia Nr 61/15 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie przedstawienia Radzie Gminy i Regionalnej Izbie Obrachunkowej sprawozdania rocznego z wykonania budżetu gminy za 2014 r. ustalono, że nie wystąpiły wydatki inwestycyjne ujęte w rozdz. 80101 § 6050, wystąpiły natomiast wydatki sklasyfikowane w § 6057 w kwocie 176 355,69 zł oraz w § 6059 w kwocie 153 448,07 zł i zostały poniesione na realizację projektu dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej pn. „Budowa boiska sportowego wielofunkcyjnego na działce w Pężynie”.
3. Na podstawie rocznego sprawozdania Rb – 28 S z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz zarządzenia Nr 58/16 Wójta Gminy Stargard z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie przedstawienia Radzie Gminy i Regionalnej Izbie Obrachunkowej sprawozdania rocznego z wykonania budżetu gminy za 2015 r. ustalono, że nie ponoszono wydatków inwestycyjnych ujętych w rozdz. 80101 § 6050.
4. Na podstawie rocznego sprawozdania Rb – 28S z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego sporządzonego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r. oraz zarządzenia Nr 65/17 Wójta Gminy Stargard z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie przedstawienia Radzie Gminy i Regionalnej Izbie Obrachunkowej sprawozdania rocznego z wykonania budżetu gminy za 2016 r. ustalono, że wystąpiły wydatki inwestycyjne ujęte w rozdz. 80101 § 6050 w łącznej kwocie 142 610,72 zł.

Oświadczenie w sprawie nieponoszenia w latach 2013 – 2016 wydatków inwestycyjnych dotyczących Szkoły Podstawowej w Pężynie działającej na terenie Gminy Stargard (ujętych w rozdz. 80101 § 6050) złożyła Skarbnik Gminy – Akta kontroli Nr 72.

Ustalono, że w 2013 r. sporządzono opinię geotermiczną oraz projekt budowy boiska przy szkole w Pężynie, a w 2014 r. realizowano zadanie inwestycyjne pn. Budowa boiska sportowego wielofunkcyjnego na działce nr geod. 99 obręb Pężino gmina Stargard Szczeciński.

Wykonawcą powyższego zadania t. j. firmę „Partner” Zbigniew Uszyński Sp. k., ul. Świerczewska 5, 71 – 066 Szczecin wybrano w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego. Powyższe zadanie zostało objęte dofinansowaniem udzielonym przez Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego na podstawie umowy o dofinansowanie Nr 00139 – 6173 – SW1600703/12/14 z dnia 2 kwietnia 2014 r. zgodnie z którą kwota dofinansowania stanowiła wysokość 304 202,77 zł. W dniu 21 listopada 2014 r. zawarto aneks Nr 1 do ww. umowy o dofinansowanie, zgodnie z którym wartość dofinansowania zmniejszono do kwoty 235 140,93 zł. Na podstawie pisma Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 października 2014 r. (znak WRiR-II.0721.1.668.2013/SW16-6173-SW1600703/13 stwierdzono, że postępowanie o udzielenie zamówienia na realizację ww. zadania tj. Budowa boiska sportowego wielofunkcyjnego na działce nr geod. 99 obręb Pężino gmina Stargard Szczeciński było przedmiotem kontroli Wydziału Rolnictwa i Rybactwa Urzędu

Marszałkowskiego w Szczecinie, w wyniku której wydano pozytywną opinię o tym postępowaniu.

2.2.2. Pozostałe wydatki majątkowe

2.2.2.1. Wydatki na zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów spółek prawa handlowego

W latach 2013 – 2016 z budżetu gminy nie ponoszono wydatków na zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów spółek prawa handlowego.

2.3. Wydatki z tytułu kar i odszkodowań, kosztów postępowania sądowego i prokuratorskiego oraz z tytułu pozostałych odsetek.

Kontroli poddano 2016 r. Na podstawie danych ewidencyjnych konta 130 Rachunek bieżący jednostki stwierdzono, zgodność danych wykazanych odpowiednio w sprawozdaniu Rb – 28 S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r. oraz ustalono, że z budżetu gminy wykonano wydatki sklasyfikowane w rozdz. 90016: §4590 w kwocie 12 714,00 zł, §4600 w kwocie 31 900,00 zł, §4610 w kwocie 260,00 zł, w rozdz. 70005: §4580 w kwocie 3 501,37 zł, §4610 w kwocie 27 398,48 zł, w rozdz. 70095: §4580 w kwocie 8 440,65 zł, §4590 w kwocie 33 234,83 zł, §4610 w kwocie 3 121,02 zł, rozdz. 75023 §4610 w kwocie 4 146,39 zł, w rozdz. 80110 §4610 w kwocie 555,00 zł, w rozdz. 80113: §4580 w kwocie 341,90 zł, §4610 w kwocie 119,88 zł. w rozdz. 80114 §4610 w kwocie 6,00 zł, w rozdz. 85212: §4580 w kwocie 1 468,52 zł, §4610 w kwocie 262,89 zł, w rozdz. 85219 §4610 w kwocie 226,73 zł, w rozdz. 90002 §4580 w kwocie 394,04 zł, w rozdz. 92109 §4610 w kwocie 505,94 zł.

2.4. Inne wydatki

2.4.1. Wpłaty do budżetu państwa z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin

Kontrolą objęto lata 2013- 2016.

Na podstawie danych prowadzonej ewidencji księgowej, danych sprawozdawczych oraz w oparciu o pisma przekazane z Ministerstwa Finansów o wysokościach rocznych kwot subwencji ogólnej dla Gminy Stargard w latach 2013-2016 ustalono, że Gmina Stargard nie była zobowiązana do wpłaty z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin.

2.4.2. Pozostałe wydatki

2.4.2.1. Oplaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

W toku kontroli ustalono, że na mocy uchwały Nr XXV/216/13 Rady Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 31 stycznia 2013 r., Gmina Stargard przystąpiła do Związku Gmin Dolnej Odry. Zgodnie z statutem związku (opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 16 lipca 2015 r. poz. 2851), zadaniem związku jest

wykonywanie zadań publicznych w zakresie dotyczącym gospodarki odpadami, w tym unieszkodliwiania odpadów komunalnych oraz organizowanie systemu logistycznego zbiórki odpadów na terenie działania Związku.

Z informacji otrzymanych od Skarbnik Gminy Pani Bernadety Opasińskiej oraz od Kierownik Referatu Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa Pani Doroty Mazur wynikało, że w latach objętych kontrolą obowiązki gminy z zakresu gospodarki odpadami przejął ww. Związek Gmin Dolnej Odry., a w konsekwencji w Urzędzie Gminy w Stargardzie nie prowadzono procedur udzielenia zamówień publicznych dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi oraz nie prowadzono ewidencji dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami oraz wydatków na pokrycie kosztów funkcjonowania tego systemu. Zgodnie z przepisami art. 6r ust. 1 a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach „w przypadku przejęcia przez związek międzygminny zadań gminy, o który-ch mowa w art. 3 ust. 2 w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowią dochód związku międzygminnego w całości lub w części odpowiednio do zakresu przejętych zadań.”

Oświadczenie w sprawie przejęcia zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi złożył Wójt Gminy – Akta kontroli Nr 73.

2.4.2.2. Wydatki budżetu z tytułu umowy zawartej z Kancelarią prawniczą Sp. k. Deloitte Legal, Pasternak, Korba i Wspólnicy z siedzibą w Warszawie

W związku z pismem Ministerstwa Finansów z dnia 3 listopada 2015 r. (przekazanym przez Przewodniczącą KR RIO (WK.0717.15.2015)), dotyczącym praktyk zawierania przez jednostki samorządu terytorialnego umów mogących wywołać negatywne skutki finansowe dla finansów publicznych, a w szczególności nawiązywania przez jednostki samorządu terytorialnego współpracy z podmiotami profesjonalnie zajmującymi się doradztwem podatkowym w zakresie tzw. optymalizacji rozliczeń VAT kontrolą objęto przedmiotowe zagadnienie.-

W toku kontroli ustalono, że w dniu 4 sierpnia 2015 r. Wójt Gminy zawarł umowę Nr FN3228.1.2015.30 z Kancelarią prawniczą Sp. k. Deloitte Legal, Pasternak, Korba i Wspólnicy z siedzibą w Warszawie, której przedmiotem jest świadczenie przez kancelarię na rzecz gminy usługi prawniczej polegającej na zastępstwie procesowym, na podstawie udzielonego pełnomocnictwa procesowego, w postępowaniach o zwrot podatku od towarów i usług (VAT) oraz w innych powiązanych z nim postępowaniach, jak również doradztwie prawnym w zakresie zastępstwa procesowego, mającym charakter pomocniczy wobec powyższej podstawowej usługi prawniczej, obejmującym analizę zasadności podniesienia przez Zamawiającego możliwych roszczeń ukierunkowanych na odzyskaniu VAT.

Zgodnie z powyższą umową:

- przedmiotem umowy nie jest analiza obszarów niezwiązanych bezpośrednio z odzyskiwaniem VAT, o którym mowa w ustępie 1, ani ewentualnych obszarów ryzyk w zakresie VAT,

- okres wykonywania przedmiotu umowy ustala się na czas od zawarcia umowy do zakończenia postępowań związanych z przedmiotem umowy, nie dłużej niż trzy lata od zawarcia umowy,
- Wykonawca rozpocznie świadczenie usług w terminie uzgodnionym z Zamawiającym, zamawiający zobowiązany jest do współdziałania z Wykonawcą polegającego w szczególności na udzielaniu informacji i zapewnieniu dostępu do dokumentów; Wykonawca upoważniony jest do korzystania z informacji lub danych dostarczonych przez Zamawiającego lub przez osoby wskazane przez Zamawiającego bez dokonywania ich weryfikacji,
- Przed złożeniem wniosków o wszczęcie właściwych postępowań, po udzieleniu Wykonawcy przez Zamawiającego stosownych pełnomocnictw, Wykonawca dokona analizy zasadności możliwych roszczeń ukierunkowanych na odzyskanie VAT, które w oparciu o jego wiedzę i aktualne doświadczenie oraz ze względu na potencjał roszczenia nadają się do podniesienia,
- Wykonawca poinformuje Zamawiającego, w formie pisemnego Regulaminu, o wynikach analizy, o której mowa powyżej oraz zarekomenduje odpowiednie działania prawne zmierzające do podniesienia roszczeń procesowych; wykonawca przedstawi wstępny raport w ciągu 45 dni roboczych od uzyskania niezbędnych informacji od Zamawiającego, a w razie potrzeby również wersję skorygowaną raportu nie później niż w ciągu 20 dni roboczych od przedstawienia uwag przez Zamawiającego z zastrzeżeniem, że zakres prac oraz stopień złożoności analizowanych zagadnień umożliwi przedstawienie raportu w powyższym terminie i przy założeniu właściwego współdziałania ze strony Zamawiającego; w przypadkach uzasadnionych interesem Zamawiającego, przed przekazaniem raportu, Wykonawca przedstawi Zamawiającemu raport częściowy, który będzie mógł być uzupełniony przez Wykonawcę,
- jeżeli odzyskany przez Zamawiającego VAT na skutek zastosowania wyników analizy przedstawionej w raporcie zostanie w przyszłości zakwestionowany przez organy podatkowe, Wykonawca zobowiązany będzie do świadczenia usług zastępstwa procesowego na rzecz Zamawiającego w stosownych postępowaniach, o ile dotyczą okresu za który Wykonawca otrzymał wynagrodzenie określone w umowie; usługi Wykonawcy w tym zakresie będą objęte wynagrodzeniem określonym w umowie, tzn. że Wykonawca nie będzie pobierał dodatkowego wynagrodzenia za sukces z tytułu świadczenia powyższych usług; gwarancja Wykonawcy obowiązuje pod warunkiem wystąpienia przez Zamawiającego o uzyskanie rekomendowanych i sporządzonych przez Wykonawcę stosownych wniosków o interpretację prawa podatkowego oraz niezwłocznego poinformowania Wykonawcy o zakwestionowaniu odzyskanego VAT, a także umożliwienia Wykonawcy uczestnictwa w pełnej procedurze odwoławczej, to jest do wydania prawomocnego wyroku sądu administracyjnego, w wyniku którego Zamawiający zobowiązany będzie do zwrotu odzyskanego VAT,
- wynagrodzenie Wykonawcy wynosi 20% zmniejszenia VAT należnego lub zwiększenia VAT naliczonego faktycznie odzyskanego przez Zamawiającego na skutek zastosowania

wyników analizy przedstawionej w raporcie tzw. wynagrodzenie za sukces; wynagrodzenie za sukces będzie należne Wykonawcy na skutek jakiegokolwiek efektywnej formy odzyskania VAT przez Zamawiającego, a w szczególności po faktycznym zwrocie podatku na rachunek bankowy Zamawiającego lub po zadeklarowaniu VAT należnego lub VAT naliczonego w odpowiedniej bieżącej deklaracji podatkowej; Wykonawca otrzyma również jednorazowe wynagrodzenie w wysokości 1 000,00 zł (wynagrodzenie zryczałtowane); wynagrodzenie zryczałtowane będzie zafakturowane wraz z wystawieniem pierwszej faktury VAT dotyczącej wynagrodzenia za sukces, podstawą do wyliczenia wynagrodzenia za sukces będzie VAT należny, który zgodnie z przepisami podlega wykazaniu w przeszłych okresach rozliczeniowych, które są możliwe do skorygowania oraz w okresach rozliczeniowych do roku 2017 r. włącznie, VAT naliczony z faktur, które zostały wystawione na Zamawiającego w przeszłych okresach rozliczeniowych, które są możliwe do skorygowania oraz w okresach rozliczeniowych do roku 2017,

- koszty niezbędne dla zrealizowania usług (opłaty sądowe, administracyjne, kancelaryjne, orzeczone koszty procesu, w tym zastępstwa procesowego) ponosi Zamawiający. Chyba że strony uzgodnią inaczej; powyższe nie dotyczy wydatków Wykonawcy i osób, którymi Wykonawca się posługuje przy realizacji umowy takich jak: koszty podróży, noclegów i diet, które ponosi Wykonawca,
- W przypadku zasądzenia na rzecz Zamawiającego kosztów zastępstwa procesowego w związku z realizacją przedmiotu umowy, wynagrodzenie Wykonawcy obejmie także te koszty brutto, które zostaną zafakturowane po otrzymaniu przez Zamawiającego powyższych kosztów,
- Zamawiający jest zobowiązany do niezwłocznego (nie później niż do końca miesiąca, w którym doszło do zwiększenia VAT naliczonego lub zmniejszenia kwoty VAT należnego u Zamawiającego) informowania Wykonawcy o zaistnieniu przesłanej do zafakturowania Wynagrodzenia za sukces oraz innych należności o których mowa w umowie.

Powyższą umowę zawarto w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 5 ust. 1 b w związku z art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, w których mowa, iż w przypadku zamówień, których przedmiotem są usługi prawnicze, polegające na wykonywaniu zastępstwa procesowego przed sądami, trybunałami lub innymi organami orzekającymi lub doradztwie prawnym w zakresie zastępstwa procesowego, lub jeżeli wymaga tego ochrona ważnych praw lub interesów Skarbu Państwa, nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących przesłanek wyboru trybu negocjacji bez ogłoszenia oraz przesłanek wyboru trybu zamówienia z wolnej ręki.

Na podstawie informacji trzymanej od Skarbnik Gminy od dnia zawarcia umowy tj. 04 sierpnia 2015 r. do dnia kontroli, tj. 15.12.2017 r. z budżetu gminy nie ponoszono wydatków wynikających z przedmiotowej umowy.

Oświadczenie w tej sprawie złożyła Skarbnik Gminy Pani Bernadeta Opasińska – Akta kontroli Nr 74.

Kserokopię umowy zawarto w Aktach kontroli Nr 74.

2.4.2.3. Pozostałe wydatki na inwestycje i usługi remontowe.

Kontroli poddano wydatki związane z dostawą usług wynikające z rozrachunków z firmą Projektowanie i realizacja Inwestycji Adbud s. c. Agnieszka Matysik, Piotr Matysik z siedzibą w Stargardzie oraz z Zakładem Ogólnobudowlanym Z. Majewski z siedzibą w Stargardzie.

1. Rozrachunki z firmą Projektowanie i Realizacja Inwestycji Adbud s. c., Agnieszka Matysik, Piotr Matysik z siedzibą w Stargardzie.

Na podstawie danych ewidencji księgowej kont: 201 – 3-120, 201 – 2 – 24, 201-03-0120 prowadzonych w latach 2013 – 2016 dla rozrachunków z ww. kontrahentem w powiązaniu z kontem 130 – 2 oraz 080 Inwestycje ustalono, że w latach 2013 – 2016 wydatki z tytułu usług świadczonych na rzecz gminy przez ww. kontrahenta z dotyczyły wykonania dokumentacji projektowo - kosztorysowych i stanowiły następujące kwoty: 9 963,00 zł (2013 r.), 29 535,00 zł (2014 r.), 37 590,00 zł (2015 r.) oraz 76 200,00 zł (2016 r.).

Szczegółowej kontroli poddano wydatki z tytułu usług świadczonych przez ww. kontrahenta w 2015 r.

Poniżej w zestawienia tabelarycznym przedstawiono dowody źródłowe wydatków, tj. umowy o wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowych, protokoły odbioru, faktury Vat.

Z analizy przedstawionych w tabelach dokumentów wynikało, że postępowania o udzielenie zamówień publicznych na wykonanie wymienionych w tabeli dokumentacji projektowo – kosztorysowych, których wykonawcą było Przedsiębiorstwo Projektowania i realizacji Inwestycji Adamczyk Bronisław „ADBUD” z siedzibą w Stargardzie, ul. Gdyńska 28c (nip 854 – 151 – 19- 86), a następnie Spółka cywilna Projektowanie i Realizacja Inwestycji „ADBUD”, Agnieszka Matysik, Piotr Matysik, z siedzibą w Stargardzie, ul. Gdyńska 28C (nip 854-240-69-90) odbywało się na podstawie art. 4 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. t. j. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.) zgodnie z którym ustawy nie stosuje się do zamówień i konkursów, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości 30 000 euro.

W 2015 r. w Urzędzie Gminy w Stargardzie obowiązywało zarządzenie Nr 200/14 Wójta Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie wprowadzenia w Urzędzie Gminy Regulaminu Udzielania zamówień do 30 000 euro w Urzędzie Gminy w Stargardzie Szczeciński, zgodnie z którym:

- Regulamin określa zasady i tryb zakupu każdorazowo dostawy, usługi lub roboty budowlane, której wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro, z wyłączeniem: usług arbitrażowych lub pojedynczych, usług Narodowego banku Polskiego, nabycia, przygotowania, produkcji lub koprodukcji materiałów programowych przeznaczonych do emisji przez nadawców radiowych lub telewizyjnych, usług przesyłowych energii elektrycznej, ciepła i paliw gazowych, dostaw energii cieplnych i paliw gazowych, zakupu czasu antenowego, usług transportu kolejowego,

- morskiego lub lotniczego, nabycia, przygotowania, produkcji lub koprodukcji materiałów programowych przeznaczonych do emisji przez nadawców radiowych lub telewizyjnych, zakupu czasu antenowego, nabycia własności nieruchomości oraz innych praw do nieruchomości, w szczególności dzierżawy i najmu, aktualizacji autorskiej dokumentacji projektowej, nadzoru autorskiego, aktualizacji licencji do posiadanego przez Gminę oprogramowania komputerowego, umów z zakresu prawa pracy, umów na sponsoring, usług marketingowych i promocyjnych, usług publikacji ogłoszeń w mediach, usług hotelarskich i gastronomicznych,
- przeliczenia złotych na euro dokonuje się na podstawie obowiązujących w dniu określenia wartości zakupów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczenia wartości zamówień publicznych,
 - określenie wartości szacunkowej zamówienia powinno nastąpić z zachowaniem zakazu dzielenia zamówienia oraz zaniżenia wartości zamówień oraz zaniżania wartości zamówień w celu uniknięcia stosowania Prawo zamówień publicznych,
 - zamówienie powinno być dokonane w sposób celowy i oszczędny, przy zachowaniu zasady uzyskiwania najlepszych efektów z poniesionych wydatków oraz w sposób umożliwiający terminową realizację zadań,
 - rozpoczęcie czynności dotyczących zamówienia zleca ustnie lub pisemnie pracownikowi merytorycznemu wójt gminy lub kierownik referatu, jednakże każdorazowo powyżej kwoty 3 000 euro wnioski wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do regulaminu,
 - cała dokumentacja postępowania w sprawie udzielenia zamówienia przechowywana jest przez pracownika merytorycznego, odpowiedzialnego za realizację zamówienia oraz archiwizację dokumentacji,
 - w postępowaniach mających złożony charakter, kierownik referatu lub wójt może powołać ustnie lub pisemnie komisję dla przeprowadzenia postępowania,
 - udzielenie zamówienia, **którego wartość nie przekracza kwoty 30 000 euro** nie wymaga procedury rozeznania rynku, pracownik odpowiedzialny za zamówienie obowiązany jest w szczególności do dokonywania wydatku przestrzegając zasad określonych w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, tj. w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem należytej staranności i uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów, w sposób umożliwiający terminową realizację zadań, zamówienia mogą być udzielane bez zachowania formy pisemnej, dokumentem potwierdzającym udzielenie zamówienia jest prawidłowo opisana faktura (rachunek), z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych prawem, które nakazują zawarcie umowy (§4 ust. 1 regulaminu),
 - udzielenie zamówienia, **którego wartość jest wyższa od kwoty 3 000 euro, a nie przekracza kwoty 6 000 euro** należy poprzedzić rozeznaniem (faksem, na piśmie korespondencyjnie lub elektronicznie) lokalnego lub krajowego rynku potencjalnych wykonawców, zgodnie z zasadą gospodarności i racjonalności wydatków i przestrzeganiem zasad uczciwej konkurencji, poprzez zaproszenie (wg wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do regulaminu) do składania ofert co najmniej 3

wykonawców, o sposobie przeprowadzenia rozeznania i badania rynku potencjalnych wykonawców decyduje pracownik referatu biorąc pod uwagę charakter i przedmiot zamówienia oraz jego wartość, z rozeznania rynku, należy sporządzić protokół wg wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do regulaminu, zamówienie należy udzielić wykonawcy, który w trakcie postępowania lub negocjacji zaoferuje najkorzystniejsze warunki realizacji zamówienia, biorąc pod uwagę zarówno oferowaną cenę, jak i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia, tj. funkcjonalność jakość, parametry techniczne, koszty eksploatacji, termin płatności, warunki gwarancji itp., w razie awarii wymagającej natychmiastowego dokonania naprawy, dopuszcza się odstępnie od obowiązku zaproszenia do składania ofert, oraz od zawarcia umowy w formie pisemnej, w takim przypadku usunięcie awarii następuje na podstawie ustnego zlecenia potwierdzonego niezwłocznie pismem,

- przy zamówieniach o wartości powyżej 6 000 euro, a nie przekracza równowartości kwoty 30 000 euro należy dokonać analizy rynku poprzez zaproszenie (wg wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do regulaminu) do składania ofert co najmniej 3 wykonawców, zaproszenie do składania ofert odbywa się w drodze zapytania ofertowego, kierowanego do wykonawców w formie papierowej, z podaniem terminu składania ofert, zaproszenie do składania ofert powinno zawierać: szczegółowy opis przedmiotu zamówienia, przewidywany termin realizacji zamówienia, istotne zapisy, które należy uwzględnić w umowie (projekt umowy), z rozeznania rynku należy sporządzić protokół, zamówienia należy udzielić wykonawcy, który w trakcie postępowania lub negocjacji zaoferuje najkorzystniejsze warunki realizacji zamówienia, biorąc pod uwagę zarówno oferowaną cenę, jak i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia, tj. funkcjonalność, jakość, parametry techniczne, koszty eksploatacji, termin płatności, warunki gwarancji, itp.,
- przy zamówieniach o wartości powyżej 6 000 euro ogłoszenie o zamówieniu wraz z załącznikiem można zamieścić w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Stargard Szczeciński lub w Biuletynie Zamówień Publicznych – postępowanie ma wtedy charakter „przetargu nieograniczonego”, prowadzonego bez zastosowania przepisów ustawy, decyzje o zamieszczeniu w BIP lub w Biuletynie Urzędu Zamówień Publicznych podejmuje Wójt Gminy Stargard Szczeciński,
- obowiązek sporządzenia pisemnych umów istnieje, jeżeli wartość zakupu przekracza 6 000 euro, z wyjątkiem sytuacji, w których mowa o awarii wymagającej natychmiastowego dokonania naprawy),
- zamawiający unieważnia postępowanie, jeżeli nie złożono co najmniej jednej oferty niepodlegającej odrzuceniu w przypadku zamówień finansowanych wyłącznie ze środków krajowych lub co najmniej dwóch ofert w przypadku zamówień finansowanych ze środków pochodzących z Unii Europejskiej, cena najkorzystniejszej oferty lub oferta z najniższą ceną przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, chyba, że zamawiający może zwiększyć tę kwotę do ceny najkorzystniejszej oferty, jeżeli zostały oferty dodatkowe o takiej samej cenie, wystąpiła

istotna zmiana okoliczności powodująca, że prowadzenie postępowania lub wykonanie zamówienia nie leży w interesie publicznym lub interesie ekonomicznym zamawiającego, celem nie można było wcześniej przewidzieć, postępowanie obciążone jest niemożliwością do usunięcia wadą uniemożliwiającą zawarcie niepodlegającej unieważnieniu umowy.

Kserokopię powyższego zarządzenia ujęto w Aktach kontroli Nr 85.

Z okazanych kontrolującemu dokumentów wynikało, że:

- w 2015 r. z firmą Projektowania i Realizacja Inwestycji ADBUD S.C. z siedzibą w Stargardzie Szczecińskim zawarto łącznie 8 umów o wartości od 3 000 zł do 10 000 zł,
- w siedmiu przypadkach dotyczących zamówień publicznych o wartości poniżej 3 000 euro zamówienia publiczne zostały udzielone na podstawie §4 ust. 1 obowiązującego w 2015 r. zarządzenia Wójta Gminy Stargard z dnia 15 grudnia 2014 r.,
- w jednym przypadku dotyczącym zamówienia publicznego udzielonego firmie ADBUD na zadanie pn. Wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej dotyczącej rozbudowy oświetlenia drogowego w Kiczarowo od dz. 114/1 do dz. 119 obręb Kiczarowo przeprowadzono postępowanie przesyłając w dniu 26.10.2015 r. drogą elektroniczną zapytania o cenę do 4 potencjalnych oferentów:
 - Elektro – Projekt Biuro Projektów, Zbigniew Kozak, Stargard Szczeciński w dniu 26.10.15 r.
 - Projektowanie i Realizacja Inwestycji ADBUD w Stargardzie Szczecińskim,
 - Zuń Leon, Projektowanie, nadzór i pomiary elektryczne w Goleniowie,
 - ENEA Oświetlenie Sp. z o. o. w Szczecinie.

W zaproszeniu określono przedmiot zamówienia, termin złożenia zamówienia do dnia 30.10.2015 r. do godz. 10:30 na mail: przetargi@gmina.stargard.pl.

Z przeprowadzonego postępowania, w dniu 02.11.2015 r. sporządzono protokół, zgodnie z którym: kwota jaką Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zadania to 7 388,12 zł brutto, do terminu składania ofert, drogą elektroniczną oferty złożyli:

Elektro – Projekt Biuro Projektów Zbigniew Kozak w Stargardzie szczecińskim z ceną ofertową 5 904,00 zł brutto,

Projektowanie i Realizacja Inwestycji ADBUC w Stargardzie Szczecińskim z ceną ofertową 4 900,00 zł brutto,

Zuń Leon, Projektowanie, Nadzór i Pomiary Elektryczne z Stargardzie Szczecińskim z ceną ofertową 7 000,00 zł

Najkorzystniejszą ofertę w postępowaniu złożyła firma Projektowanie i Realizacja Inwestycji ADBUD s. c. w Stargardzie Szczecińskim.

Dla rozrachunków z wykonawcą w 2015 r., w księgach rachunkowych urzędu, urządzono konto analityczne 201 -2-24, na którym ewidencjonowano wymienione w poniżej tabeli zobowiązania (w korespondencji z odpowiednim kontem 080). Na dzień 31.12.2015 r. nie wystąpiły zobowiązania wobec firmy ADBUD, łączna kwota zaciągniętych zobowiązań oraz dokonanych wydatków na dzień 31.12.2015 r. wyniosła 37 590,00 zł.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

L.p.	Rodzaj umowy, nazwa zadania	Data protokołu Odbioru (przekazania dokumentacji)	Nr, data, kwota FV, rachunku	Klasyfikacja budżetowa Rozdz., §	Konto rozrachunkowe	Kwota, Data zapłaty	Podstawa prawna udzielenia zamówienia publicznego
1	Umowa o prace projektowe Nr 56/2014, z 28.11.2014 r. – „Wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej zadania pn. Opracowanie projektu budowlanego chodnika na działce pasa drogowego drogi gminnej w Strachocinie – wartość 3 690,00 zł	13.01.15	FV1/AD/2015 z 13.01.15 – 3 690,00 zł, term. płatn. 14 dni	60016 § 6050	201-2-24	3 690,00 27.01.15, WB W150022,	§4 ust. 1 regulaminu
2	Umowa Nr 4/I/2015 z 26.01.2015 r. – Opracowanie dokumentacji projektowej na budowę małej infrastruktury turystyczno – rekreacyjnej na działce nr 753/2 w Lipniku – wartość 3 000,00 zł	03.02.15	FV6/2015 z 03.02.15 – 3 000,00 zł, term. płatn. 14 dni	92601 § 6050	201-2-24	3 000,00 13.02.15, WB W150036	§4 ust. 1 regulaminu
3	Umowa Nr 16/I/2015 z 21.04.2015 r. – Opracowanie projektu lokalizacji obiektów kontenerowych magazynowo – gospodarczych na działce 753/2 w Lipniku, przeznaczonej na cele turystyczno – rekreacyjne – wartość 10 000,00 zł (etap I i II – każdy 5 000,00 zł)	07.05.15	FV22/2015 z 07.05.15 – 5 000,00 zł (etap I)	92601 §6050	201-2-24	5 000,00 19.05.15, W150111	§4 ust. 1 regulaminu
4	Umowa Nr 16/I/2015 z 21.04.2015 r. – Opracowanie projektu lokalizacji obiektów kontenerowych magazynowo – gospodarczych na działce 753/2 w Lipniku,	21.05.15	FV23/2015 z 21.05.15 – 5 000,00 zł (etap II)	92601 §6050	201-2-24	5 000,00 28.05.15, W150111	§4 ust. 1 regulaminu

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	przeznaczonej na cele turystyczno – rekreacyjne – wartość 10 000,00 zł (etap I i II – każdy 5 000,00 zł)						
5	Umowa Nr 31/I/2015 z 30.06.2015 r. – Wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej dotyczącej budowy gminnej, małej infrastruktury turystyczno – rekreacyjnej w Witkowie Drugie Gmina Stargard – 7 800,00 zł	18.08.15	FV 43/2015 z 18.08.15 – 7 800,00 zł	92195 §6050	201-2-24	7 800,00 27.08.15 W150190	Zapytanie o cenę na podstawie regulaminu
6	Umowa Nr 29/I/2015 z 30.06.2015 r. – Wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej dotyczącej wykonania zejścia na dz. Geod. Nr 84 w Koszewie – wartość 6 000,00 zł, w tym: 2 000,00 zł za koncepcję, 4 000,00 zł za dokumentację.	04.09.15 (koncepcja)	FV 45/2015 z 04.09.15 – 2 000,00 zł	92601 §6050	201-2-24	2 000,00 11.09.15 W50202	§4 ust. 1 regulaminu
7	Umowa Nr 30/I/2015 z 30.06.2015 r. – Wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej dotyczącej odprowadzenia wód opadowych i roztopowych z drogi gminnej nr 26 (ul. Lipowa) w okolicach budynku mieszkalnego nr 12 w Lipniku na działce nr 739, wraz z uzyskaniem niezbędnych zgód i pozwoleń – wartość 6 200,00 zł.	21.09.15	FV 51/2015 z 21.09.15 – 6 200,00 zł	60016 §6050	201-2-24	6 200,00 28.09.15 W150215	§4 ust. 1 regulaminu
8	Umowa Nr 59/I/2015 z 03.11.2015 r. – Rozbudowa oświetlenia drogowego w Kiczarowie od działki nr 114/1 (od ostatniego słupa oświetleniowego zlokalizowanego w wysokości działki	14.12.15	FV 77/2015 z 14.12.15 – 4 900,00 zł	90015 §6050	201-2-24	4 900,00 22.12.15 W150284	§4 ust. 1 regulaminu

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	114/1) do działki nr 119 Kiczarowo – wartość 4 900,00 zł.						
x	x	x	x	x	x	37 590,00	x

2. *Rozrachunki z Zakładem Ogólnobudowlanym Z. Majewski z siedzibą w Stargardzie.*
Kontroli poddano 2016 r.

Na podstawie danych ewidencji księgowej kont 201-2-76, 201-03-0039 oraz 201-3-255 w powiązaniu z kontem 402-03-92109-427-0 oraz 130 -2 ustalono, że w latach 2013 – 2016 wydatki budżetu na usługi świadczone przez ww. wykonawcę stanowiły następujące kwoty: 76 231,18 zł (2013 r. §4270 klasyfikacji wydatków), 84 858,55 zł (2014 r. §4270 klasyfikacji wydatków), 49 013,82 zł (2015 r. §6050), 301 484,88 zł (2015 r. §4270), 181 439,32 zł (2016 r. § 4270, 4300, 6050 klasyfikacji wydatków).

Szczegółowej kontroli poddano rozrachunki budżetu z Zakładem Ogólnobudowlanym Z. Majewski z siedzibą w Stargardzie, za okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. ujęte w rozdz. 92109 – Domy, ośrodki kultury, świetlice i kluby §4270 – Zakup usług remontowych, w ewidencji księgowej konta 201 – 03-0039 w łącznej kwocie 87 911,68 zł.

Poniżej w zestawieniu tabelarycznym zaprezentowano dowody źródłowe ujęte w ewidencji księgowej ww. konta, wraz z terminem zapłaty oraz podstawa prawną udzielenia zamówienia.

Analiza wymienionych w tabeli dokumentów wykazała, że w 2016 r. Zakład Ogólnobudowlany Z. Majewski w Stargardzie wykonywał awaryjne naprawy instalacji elektrycznej, instalacji c. o. oraz wentylacji w świetlicach wiejskich znajdujących się na terenie gminy (Koszewo, Kłębino i Strachocin) oraz wykonała naprawę i pomiary instalacji elektrycznej na świetlicy w Grzędzicach oraz wymianę filtrów wentylacji w świetlicy w Strachocinie. Każde z zamówień publicznych zostało udzielone na podstawie art. 4 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz na podstawie zasad udzielania zamówień publicznych o wartości do 30 000 euro (Zarządzenie Nr 200/14 z dnia 15 grudnia 2014 r.) zgodnie z którym: udzielenie zamówienia którego wartość nie przekracza 3 000 euro nie wymaga procedury rozeznania rynku.

Ponadto w przypadkach dotyczących napraw awaryjnych sporządzano protokoły konieczności, i tak:

1. Protokołem konieczności z dnia 11.01.2016 r. stwierdzono konieczność pilnej naprawy instalacji centralnego ogrzewania w budynku świetlicy w Koszewie 2, wynikające z bardzo niskich temperatur i długotrwałej eksploatacji instalacji.
2. Protokołem konieczności z dnia 14.01.2016 r. stwierdzono konieczność pilnej naprawy z powodu awarii, instalacji elektrycznej w budynku świetlicy w Kłębnie.

W powyższych protokołach (zatwierdzonych przez Wójta Gminy) zapisano, że z uwagi na fakt, że Zakład Ogólnobudowlany, Instalatorstwo i Pomiary Elektryczne, reprezentowany przez Zygmunta Majewskiego wielokrotnie w sposób zadawalający wykonywał w trybie pilnym usługi naprawcze w lokalach i budynkach na terenie gminy i w sposób zadawalający to jemu zaproponowano powierzenie powyższych prac.

3. Protokołem konieczności z dnia 17.02.2016 r. stwierdzono konieczność przeprowadzenia robót naprawczych oraz badań instalacji w świetlicy w Grzędzicach (wymiana i naprawa gniazd, wyłączników i instalacji).

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

Lp.	Rodzaj umowy, nazwa zadania	Data protokołu Odbioru (przekazania dokumentacji)	Nr, data, kwota FV, rachunku	Klasyfikacja budżetowa Rozdz., §	Konto rozrachunkowe	Kwota, Data zapłaty	Podstawa prawna udzielenia zamówienia publicznego
1	Awaryjna naprawa zewnętrznej instalacji elektrycznej przy świetlicy w Klepinie – wartość około 3 000,00 zł	15.01.16	FV2/2016 z 19.01.16, 691,09 zł	92109 § 4270	201-03-0039	2 691,09 z 28.01.16 WW160017	Art. 4. ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, Protokół konieczności z dnia 14.01.2016 r. na wykonanie robót naprawczych z powodu awarii.
2	Awaryjna naprawa filtrów w wentylacji Sali przedszkolnej w świetlicy w Strachocinie, zlecenie z dnia 28.01.16 r. - wartość 503,64 zł	Luty 2016 r. (kosztorys powykonawczy)	FV 4/2016 z 02.02.16, 503,64 zł	92109 §4270	201-03-0039	503,64 z 09.02.16 WW160026	Art. 4. ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych
3	Awaryjna naprawa instalacji c. o. w budynku świetlicy w Koszewie 2, zlecenie z dnia 11.01.2016 r. – wartość 6 196,86 zł	Luty 2016 r. (kosztorys powykonawczy)	FV 6/2016 z 02.02.16 r., 7. 6 196,86 zł	92109 §4270	201-03-0039	6 196,86 z 09.02.16 WW160026	Art. 4 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych
4	Naprawa i pomiary kontroli wewnętrznej instalacji elektrycznej po jej naprawie – świetlica w Grzędzicach, zlecenie z 18.02.106 r. – wartość 3 400,00 zł	Kosztorys powykonawczy luty 2016 r., protokół odbioru z 23.02.2016	FV 9/2016 z 23.02.16 r., 1 400,00 zł	92109 §4270	201-03-0039	1 400,00 z 02.03.16 r. WW160042	Art. 4 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych
5	Wymiana filtrów wentylacji pomieszczenia świetlicy w Strachocinie – filtry	Rozliczono na podstawie faktury Vat	FV 21/2016 z 03.06.6 r., 553,50 zł	92109 §4270	201-03-0039	553,50 zł z 16.06.16 r. WW160116	Art. 4 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	kieszeniowe – s szt, zlecenie z 0.06.16 r.						
x	x	x	x	X	x	11 345,09	x

2.5. Rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji

2.5.1. Wykorzystanie i rozliczenie dotacji otrzymanych przez jednostkę samorządu terytorialnego

2.5.1.1. Dotacje otrzymane przez gminę w związku z realizacją zadań zleconych i ich rozliczenie

2.5.1.1.1. Plan finansowy zadań zleconych

Kontroli poddano 2016 r.

Zarządzeniem Nr 7/16 Wójta Gminy Stargard z dnia 11 stycznia 2016 r. w sprawie ostatecznych kwot dochodów i wydatków Gminy Stargard na 2016 r. oraz ustalenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych odrębnymi ustawami na 2016 r (załącznik Nr 12).

W powyższym planie określono kwoty dochodów z tytułu przyznanych z budżetu państwa dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w pełnej szczegółowości klasyfikacji dochodów oraz wydatków, w układzie dział, rozdział i paragraf klasyfikacji budżetowej.

W załączniku 13 do ww. zarządzenia zawarto plan finansowy dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie odrębnymi ustawami na 2016, które podlegają przekazaniu do budżetu państwa.

2.5.1.1.2. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez samorząd gmin

Analizie poddano 2016 r.

Rodzaje zadań bieżących, na które przyznano samorządowi gminy dotacje celowe z budżetu państwa ujemowane w § 201 klasyfikacji dochodów oraz ogólne rozliczenie tych dotacji przedstawiono w Tabeli 2.5.1.1.2.1 znajdującej się poniżej.

W sprawozdaniu Rb-50 za IV kwartał 2016 r. wykazano planowane kwoty dotacji ujęte w następujących rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

- 01095 – 1 427.871,61 zł,
 - 75011 – 53 355,00 zł,
 - 75101 – 12 004,00 zł,
 - 80101 - 41 150,60 zł,
 - 80110 - 23 049,26 zł,
 - 80150 - 464,95 zł,
 - 85211 - 6 648.224,00 zł,
 - 85212 – 5 278.012,00 zł,
 - 85213 – 67 380,00 zł,
 - 85295 – 342,00 zł,
- co łącznie daje kwotę 13 551.853,42 zł.

Z danych Tabeli 2.5.1.1.2.1. wynika, że dotacje wykorzystane zostały w wysokości łącznej 13 478.227,55 zł, co było zgodne z saldem konta 901 - Dochody na dzień 31.12.2016 r., które wykazywało kwotę 13 478.227,55 zł.

W oparciu wyciągi bankowe wymienione w poniższej tabeli ustalono, że niewykorzystane kwoty dotacji w łącznej wysokości 73 625,87 zł zostały zwrócone w dniach:

22.11.2016 r. (WB 225) – 55 134,55 zł (rozdz. 01095)

29.12.2016 r. (WB 251) – 17 457,62 zł (rozdz. 85211, 85212, 85213, 85228, 85295)

10.01.2017 r. (WB 6) – 1 033,70 zł (rozdz. 85101, 80101, 80110, 80150).

Tabela 2.3.1.1.2.1.

OGÓLNE ROZLICZENIE Z WYKORZYSTANIA DOTACJI NA ZADANIA ZLECONE – BIEŻĄCE (§ 201, 206)
w gminie Stargard za 2016 rok
(w zł)

Rok	Rozdz	Nazwa rozdziału	Dotacje otrzymane	Dotacje wykorzystane		Różnica	
				wg ewidencji księgowej.	wg Rb-50	6-5	5-4
1	2	3	4	5	6	7	8
2016	01095	Pozostała działalność	1 427 871,61	1 372 737,06	1 372 737,06	0	55 134,55 WB225, 22.11.16
2016	75011	Urzędy wojewódzkie	53 355,00	53 355,00	53 355,00	0	0
2016	75101	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	12 004,00	11 870,31	11 870,31	0	133,69 WB 155 z 16.08.16 , WB 6 10.01.17
2016	75109	Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie	-	-	-	-	-
2016	80101	Szkoły podstawowe	41 150,60	40 291,06	40 291,06	0	859,54 WB 6 z 10.01.17
2016	80110	Gimnazja	23 049,26	23 035,18	23 035,18	0	14,08 WB6 z 10.01.17
2016	80150	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji pracy dzieci i młodzieży w szkołach	464,95	438,56	438,56	0	26,39 WB6 10.01.17

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

		podstawowych ,gimnazjach, liceach ogólnokształcących,, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych						
2016	85203	Ośrodki wsparcia	-	-	-	-	-	-
2016	85211	Świadczenie wychowawcze	*6 639 224,00	6 639 214,21	6 639 214,21	0	9,79 WB 251, 29.12.16	
2016	85212	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	5 278 012,00	5 270 733,16	5 270 733,16	0	7 278,84 WB251 z 29.12.16	
2016	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	67 380,00	57 294,00	57 294,00	0	10 086,00 WB 251 z 29.12.16	
2016	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	-	-	-	-	-	
2016	85295	Pozostała działalność	342,00	259,01	259,01	0	82,99 WB 251 z 29.12.16	
RAZEM			13 542 853,42	13 469 227,55	13 469 227,55	0	73 625,87	

Źródło: Dane ewidencyjne i sprawozdawcze Urzędu Gminy w Stargardzie

Prawidłowość wykorzystania dotacji.

Kontrolą objęto dotację otrzymaną w 2016 roku w kwocie 1 427 871,61 zł ujętą w dz. 010 rozdz. 01095 § 2010, udzieloną Gminie na wypłaty zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej (ustawa z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej Dz. U. z 2006 r. Nr 52, poz. 379).

Na podstawie wniosków złożonych przez producentów rolnych w miesiącach lutym i sierpniu, Gmina złożyła wnioski do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego (18.03.2016 r., 12.09.2016 r. oraz 09.12.2016r.) o przekazanie gminie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę na kwoty odpowiednio 962 465,12 zł, 417 707,41 zł i 47 699,08 zł - razem 1 427 871,61 zł.

Dotacja została przyznana na podstawie:

- pisma Nr FB-1.3111.25.2016 z dnia 26 kwietnia 2016 r. (zarządzeniem Wojewody Zachodniopomorskiego Nr 225/2016 z dnia 26 kwietnia 2016 roku), w wysokości 962 465,12 zł, z przeznaczeniem na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz na pokrycie kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu poniesionych przez gminy za pierwszy okres płatniczy 2016 roku,
- pisma Nr FB-1.3111.58.2016 z dnia 24 października 2016 r. (zarządzeniem Wojewody Zachodniopomorskiego Nr 665/2016 z dnia 24 października 2016 roku), w wysokości 417 707,41 zł, z przeznaczeniem na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz na pokrycie kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu poniesionych przez gminy za drugi okres płatniczy 2016 roku.
- pisma Nr FB-1.3111.58.2016 z 30 grudnia 2016 r. (zarządzeniem Wojewody Zachodniopomorskiego Nr 894/2016 z 30 grudnia 2016 r.), w wysokości 47 699,08 zł (z rezerwy celowej) z przeznaczeniem na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych oraz na pokrycie kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu poniesionych przez gminy za drugi okres płatniczy 2016 roku.

Na podstawie ewidencji księgowej konta 901-0-01095-2010 - Dochody ustalono, że dotacja wpływała na konto Gminy w dniach: 27.04.2016 r. – 962 465,12 zł, 26.10.2016 r. – 417 707,41 zł oraz 47 699,08 zł w dniu 30.12.2016 r.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 grudnia 2015 r. w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2016 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 2042) przedmiotowa stawka została ustalona w wysokości 1,00 zł na 1 litr oleju.

Zarządzeniami Wójta Stargardu Szczecińskiego Nr 76/16 z dnia 29 kwietnia 2016 roku Nr 184/16 z dnia 31 października 2016 r. oraz Nr 234/16 z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie zmian w budżecie na 2016 rok oraz ustalenia i przekazania podległym jednostkom zwiększono m.in.: dochody budżetu gminy związane z realizacją zadań zleconych o kwotę odpowiednio 977 939,12 zł i 417 707,41 zł i 47 699,08 zł (dział 010-Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 Pozostała działalność, § 2010-Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami).

Prawidłowość wydania decyzji w sprawie zwrotów powyższego podatku akcyzowego ustalono na podstawie analizy losowo wybranych 19 decyzji wydanych w 2016 roku przedstawionych w poniższej tabeli:

Lp.	Nr Decyzji	Data decyzji	data złożenia wniosku	limit na 2016 w zł	Kwota zwrotu w zł w I półroczu	Limit pozostały
1	GNR.3037.1.3.2016.MK	02.03.2016	01.02.2016	8 041,28	4 000,00	4 041,28
2	GNR.3037.1.4.2016.MK	26.02.2016	02.02.2016	364,64	350,86	13,78
3	GNR.3037.1.5.2016.MK	26.02.2016	02.02.2016	1 912,10	1 912,10	0,00
4	GNR.3037.1.6.2016.MK	26.02.2016	03.02.2016	2 687,48	1 016,00	1 671,48
5	GNR.3037.1.8.2016.MK	29.02.2016	03.02.2016	3 646,02	795,68	2 850,34
6	GNR.3037.1.9.2016.MK	29.02.2016	03.02.2016	5 122,14	4 120,36	1 001,78
7	GNR.3037.1.10.2016.MK	04.03.2016	04.02.2016	769,70	414,07	355,63
8	GNR.3037.1.11.2016.MK	04.03.2016	04.02.2016	2 375,11	2 016,00	359,11
9	GNR.3037.1.12.2016.MK	04.03.2016	04.02.2016	10 050,82	3 000,00	7 050,82
10	GNR.3037.1.13.2016.MK	04.03.2016	04.02.2016	15 622,61	2 700,00	12 922,61
11	GNR.3037.1.14.2016.MK	04.03.2016	04.02.2016	20 282,98	8 080,00	12 202,98
12	GNR.3037.1.15.2016.MK	04.03.2016	04.02.2016	3 553,72	2 078,46	1 475,26
13	GNR.3037.1.16.2016.MK	04.03.2016	05.02.2016	771,42	579,22	192,20
14	GNR.3037.1.17.2016.MK	04.03.2016	05.02.2016	2 209,34	2 209,34	26,53
15	GNR.3037.1.18.2016.MK	04.03.2016	05.02.2016	1 185,56	1 163,69	21,88
16	GNR.3037.1.19.2016.MK	04.03.2016	05.02.2016	3 759,92	2 200,00	1 559,92
17	GNR.3037.1.20.2016.MK	04.03.2016	08.02.2016	1 177,34	648,08	529,26
18	GNR.3123.1.59.2016	16.03.2016	08.02.2016	1 268,50	362,05	906,45
19	GNR.3037.1.22.2016.MK	08.03.2016	08.02.2016	662,20	553,90	108,30

Na podstawie analizy ww. decyzji i załączonych dokumentów ustalono, że:

- kwoty zwrotu podatku akcyzowego ustalono zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 52, poz. 379 z późn. zm.),
- roczny limit zwrotu podatku akcyzowego wyliczony był prawidłowo, na podstawie art. 4 ust. 2 ww. ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej,
- wszystkie sprawdzone decyzje wydano w wymaganym terminie,

- decyzje podpisywane były z upoważnienia Wójta przez Kierownik Referatu Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa na mocy zarządzenia Nr 28/16 z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie upoważnienia ww kierownika do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu spraw związanych ze zwrotem producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej,
- na wszystkich fakturach umieszczono adnotację o treści "przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego",
- wypłaty zwrotu podatku akcyzowego dokonano zgodnie z terminem określonym art. 7 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Pismem z dnia 09.01.2017 r. przekazano do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego roczne rozliczenie dotacji celowej oraz roczne sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej, zgodnie z którym łącznie złożono 141 wniosków, na podstawie których wypłacono kwotę 1 345.827,84 zł.

Zgodnie z powyższym rozliczeniem przyznana dotacja wyniosła łącznie 1 427.871,61 zł.

Dotację faktycznie wykorzystano w kwocie 1 372.737,06 zł, w tym 1 345.827,84 zł na zwrot podatku producentom rolnym, a 26 909,22 zł na pokrycie kosztów postępowania w sprawie zwrotu podatku, co stwierdzono na podstawie zestawienia wykonania planu kont 130 – 02 -04 -0195-4430-Z Różne opłaty i składki zad. Zlec. (kwota wykonanych wydatków to 1 345.827,84 zł) oraz zestawienia dotyczącego kont: 130-02-0195-4010-Z (19 802,17 zł), 130-02-01-01095-4110-Z (3 384,14 zł), 130-02-01-01095-4120-Z (90,28 zł), 130-02-01-01095-4300-Z (390,00 zł), 130-02-01-01095-4210-Z (3 242,63 zł). Niewykorzystane środki dotacji w łącznej kwocie 55 134,55 zł zwrócono na rachunek Wojewody Zachodniopomorskiego w dniu 22.11.2016 r. (WB 226/16).

2.5.1.1.3. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez samorząd gminy

Kontroli poddano lata 2013 – 2016.

Na podstawie sprawozdań Rb- 27 S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2013 r., 31 grudnia 2014 r., 31 grudnia 2015 r. oraz 31 grudnia 2016 r. ustalono, że w powyższych latach Gmina Stargard nie otrzymywała dotacji celowych ujętych w § 6310 klasyfikacji dochodów.

2.5.1.2. Środki na realizację porozumień i ich rozliczenie

2.5.1.2.1. Dotacje celowe otrzymane przez gminę na realizację porozumień

Na podstawie sprawozdań Rb- 27 S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2013r., do dnia 31 grudnia 2014 r. (korekta nr 1), do dnia 31 grudnia 2015 r. (korekta nr 1) oraz do dnia 31 grudnia 2016 r. ustalono, że w badanym okresie Gmina Stargard nie otrzymała następujących dotacje celowych:

- z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej (§ 202 klasyfikacji dochodów) oraz na inwestycje i zakupy inwestycyjne (§ 632 klasyfikacji dochodów),
- z powiatu na zadania bieżące (§ 232 klasyfikacji dochodów) oraz na inwestycje i zakupy inwestycyjne (§661 klasyfikacji dochodów),
- z gminy na inwestycje i zakupy inwestycyjne (§ 661 klasyfikacji dochodów)
- z województwa na zadania bieżące (§ 233 klasyfikacji dochodów) oraz na inwestycje i zakupy inwestycyjne (§ 663 klasyfikacji dochodów),
- z jednostki samorządu terytorialnego – powiatu na inwestycje (§ 662 klasyfikacji dochodów).

2.5.2. Wykorzystanie i rozliczenie dotacji przekazanych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego

2.5.2.1. Dotacje podmiotowe

Na podstawie sprawozdań Rb- 28 S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2013 r., 31 grudnia 2014 r., 31 grudnia 2015 r. oraz 31 grudnia 2016 r. ustalono, że w powyższych latach z budżetu gminy nie udzielano dotacji podmiotowych:

- zakładom budżetowym (§ 251 klasyfikacji wydatków)
- samodzielnym publicznym zakładom opieki zdrowotnej (§ 256 klasyfikacji wydatków)
- pozostałym jednostkom sektora finansów publicznych (§ 257 klasyfikacji wydatków).

udzielono natomiast następujące dotacje:

- niepublicznym jednostkom systemu oświaty (§ 254 klasyfikacji wydatków) w łącznej kwocie 268 803,47 zł (2013 r.), 434 985,47 zł (2014 r.), 709 904,56 zł (2015 r.), 1 298.987,28 zł (2016 r.)
- instytucjom kultury (§248 klasyfikacji wydatków) w łącznej kwocie 286 595,27 zł (2013 r.), 275 069,03 zł (2014 r.), 267 154,00 zł (2015 r.) 270 000,00 zł (2016 r.).

Kontroli poddano dotacje podmiotową udzieloną w 2016 r. dla Biblioteki Publicznej Gminy Stargard w łącznej kwocie 270 000,00 zł, ujętą w rozdz. 92116 – Biblioteki §2480 – Dotacja podmiotowa z budżetu dla samorządowej instytucji kultury.

Ustalono, że:

- ✓ uchwałą Nr XIII/89/15 z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard na rok 2016 (załącznik Nr 6) ustalono plan wydatków z tytułu dotacji podmiotowych dla jednostek sektora finansów publicznych udzielonych z budżetu Gminy Stargard w kwocie 270 000,00 zł (rozdz. 92116 – Biblioteki §2480),
- ✓ środki dotacji przekazywano na rachunek bankowy biblioteki w okresach miesięcznych w kwocie 22 500,00 zł, tj. w kwocie stanowiącej 1/12 planowanej na 2016 r. kwoty dotacji,
- ✓ łącznie do dnia 31.12.2016 r. bibliotece przekazano kwotę 270 000,00 zł, co stwierdzono na podstawie operacji na koncie 130 – 02 – 02 – 92116 – 2480 – 0 oraz konta 224 – U- 92116-2480-01,
- ✓ rozliczenie wykorzystania środków dotacji stanowiło sprawozdanie finansowe oraz informacja o przebiegu wykonania planu finansowego samorządowej instytucji kultury za I półrocze 2016 r. oraz za 2016 r. zgodnie z którymi do dnia 30 czerwca 2016 r. przekazana instytucji kultury dotacja stanowiła kwotę 135 000,00 zł, a wykonane wydatki 130 016,19 zł, co stanowiło 46,99 % planowanych wydatków, a do dnia 31.grudnia 2016 r. przekazana dotacja stanowiła kwotę 270 000,00 zł, wydatki wykonane stanowiły kwotę 295 687,03 zł i w części pozostałej zostały pokryte z dotacji z Biblioteki Narodowej (6 700,00 zł), dotacji z Instytucji Książki „Kraszewski dla bibliotek” (17 550,00 zł) oraz z przychodów pozostałych w kwocie 1 428,25 zł (z tytułu odszkodowania od firmy ubezpieczeniowej).

2.5.2.2. Dotacje przedmiotowe

Kontroli poddano lata 2013 – 2016.

Na podstawie sprawozdań Rb - 28 S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2013 r., 31 grudnia 2014 r., 31 grudnia 2015 r., 31 grudnia 2016 r. oraz danych ewidencji księgowej konta 902 – Wydatki budżetowe ustalono, że w powyższych latach z budżetu gminy nie udzielano dotacji przedmiotowych ujętych w §§ 265, 266, 262 oraz 263 klasyfikacji wydatków.

Oświadczenie w tej sprawie złożyła Skarbnik Gminy Pani Bernadeta Opasińska – Akta kontroli Nr 75.

2.5.2.3. Dotacje celowe

Kontroli poddano lata 2013 - 2016.

Na podstawie sprawozdania Rb – 28 S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2013 r., 31 grudnia 2014 r. oraz do dnia 31 grudnia 2015 r. ustalono, że w latach 2013 – 2016 z budżetu gminy nie udzielano dotacji celowych dla fundacji, udzielano natomiast dotacje dla stowarzyszeń (§ 2820) w łącznej kwocie 100 000,00 zł (2013 r.), 99 998,63 zł (2014 r.), 100 000,00 zł (2015 r.), 100 000,00 zł (2016 r.) oraz dotacje dla innych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych (§2830) w kwocie 7 355,59 zł (2015 r.), 9 821,60 zł (2016 r.). W latach 2013 – 2014 nie udzielano dotacji dla innych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych (§2830 klasyfikacji wydatków).

W toku kontroli ustalono także, że w latach 2013 – 2016 z budżetu gminy nie przekazywano dotacji i stypendiów w części dotyczącej tańca sportowego.

Oświadczenie w tej sprawie złożyła Skarbnik Gminy Pani Bernadeta Opasińska – Akta kontroli Nr 75

Szczegółowej kontroli poddano dotacje celowe udzielone w 2016 r. w łącznej kwocie 100 000,00 ujęte w rozdz. 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi § 2820 – Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom.

Na podstawie danych ewidencji księgowej kont 224-U- 85154-2820-01, 224-U-85154-2820-03 oraz 130-2-01-85154-2820-0 ustalono, że dotacje udzielono dla Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie w kwocie 82 000,00 zł oraz dla Chorągwi Zachodniopomorskiej ZHP Hufiec Stargard Szczeciński w kwocie 18 000,00 zł.

Ustalono, że w 2016 r. obowiązywała uchwała Nr XI/71/15 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 29 października 2015 r. na mocy której uchwalono Program współpracy gminy Stargard Szczeciński z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2016 r.

W załączniku Nr 9 do uchwały Nr XIII/89/15 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard na 2016 rok zaplanowano wydatki na dotacje celowe udzielone z budżetu Gminy Stargard na zadania własne gminy realizowane przez podmioty nienależące do sektora finansów publicznych w rozdz. 85154 § 2820 w kwocie 100 000,00 zł.

Z okazanych dokumentów wynikało, że wyboru podmiotów dokonano w wyniku przeprowadzenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w zakresie prowadzenia placówek wsparcia dziennego na terenie Gminy Stargard Szczeciński.

Zarządzeniem Nr 240/15 z dnia 4 grudnia 2015 r. Wójt Gminy ogłosił konkurs ofert na realizację zadań publicznych w zakresie prowadzenia placówek wsparcia dziennego na terenie Gminy Stargard szczeciński. Treść ogłoszenia zostało zawarte w załączniku Nr 1 do ww. zarządzenia, zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Stargard Szczeciński w dniu 04.12.2016 r., na stronie internetowej Urzędu Gminy oraz na tablicy ogłoszeń (w okresie od 04.12.2015 r. do dnia 29.12.2015 r.).

Zgodnie z powyższym ogłoszeniem:

- określono rodzaj zadania tj. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego na terenie Gminy Stargard Szczeciński w miejscowości Barzkowice, Krąpiel, Ulikowo, Sowno oraz Strzyżno,
- placówki wsparcia dziennego prowadzone będą w formie opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych,
- oferent zobowiąże się w szczególności do prowadzenia placówek zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2001 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,
- placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej zapewnia uczestnikom: pomoc w nauce, opiekę i wychowanie, organizację czasu wolnego, zabaw, zajęć sportowych oraz rozwój zainteresowań, dożywianie w formie posiłków o wysokiej wartości odżywczej, współpracę z rodzicami / opiekunami dziecka z placówkami oświatowymi,
- kwota przeznaczona na dofinansowanie wynosiła 100 000,00 zł, i mogła ulec zmianie w przypadku gdy Rada Gminy zmieni w budżecie kwotę przyznanej dotacji,
- warunkiem przystąpienia do konkursu było złożenie oferty realizacji zadania na druku, którego wzór ustalono w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z tego zadania wraz z określonymi w tym formularzy załącznikami,
- realizacja zadań nastąpi w formie wspierania realizacji zadania,
- możliwe jest złożenie oferty na prowadzenie placówki wsparcia dziennego tylko w jednej miejscowości,
- możliwe jest finansowanie więcej niż jednej oferty,
- możliwe jest zawarcie umowy o wsparcie realizacji zadania polegającego na prowadzeniu placówki wsparcia dziennego dla każdej miejscowości osobno,
- zadania muszą być realizowane w okresie od dnia 11.01.2016 r. do dnia 31.12.2016 r.
- warunki realizacji zadania określa umowa,
- kadra zatrudniona do placówek wsparcia dziennego musi posiadać kwalifikacje zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- szczegółowe zadania oraz organizację działania placówek wsparcia dziennego, w tym rodzaj dokumentacji dotyczącej dziecka oraz sposób jej prowadzenia, określa regulamin organizacyjny placówki wsparcia dziennego opracowany przez kierownika tej placówki,
- placówki wsparcia dziennego powinny funkcjonować we wszystkie dni robocze co najmniej przez 4 godziny dziennie, w godzinach dostosowanych do potrzeb uczestników oraz rodziców/opiekunów; dopuszczono przerwę w funkcjonowaniu placówki wsparcia dziennego w okresie wakacyjnym przez 1 miesiąc,
- pod opieką jednego wychowawcy może przebywać nie więcej niż 15 dzieci,
- pobyt dziecka w placówce jest nieodpłatny,
- pierwszeństwo do przebywania w placówce posiadają dzieci skierowane przez pracownika socjalnego, asystenta rodziny oraz sąd,
- dożywianie dzieci powinno mieć formę warsztatów kulinarnych mających walor edukacyjny – wspólne przygotowanie posiłków ze świeżych produktów o ograniczonych ilości

tłuszczów, soli i cukru, nie dopuszcza się finansowania zakupu takich produktów jak zupki typu instant, napoje słodzone gazowane, kawa, itp.,

- do oferty należało dołączyć: prawidłowo i kompletnie wypełniony formularz oferty z dokładnie określonym w nagłówku oferty rodzajem zadania, statut, kopię aktualnego odpisu z Krajowego rejestru Sądowego, innego rejestru lub ewidencji, w przypadku wyboru innego sposobu reprezentacji podmiotów składających ofertę wspólną niż wynikający z Krajowego Rejestru Sądowego lub innego właściwego rejestru – dokument potwierdzający upoważnienia, sprawozdanie merytoryczne i finansowe z działalności za rok ubiegły (jeśli podmiot prowadził działalność) lub w przypadku krótszej działalności za okres od dnia rejestracji do dnia złożenia oferty,
- oferty należy składać w sekretariacie Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim w terminie do dnia 28.12.2015 r. do godz. 15:30,
- oceny ofert dokona Komisja Konkursowa, w dniu zakończenia oceny ofert, nie później niż do dnia 04.01.2016 r. Przewodniczący Komisji przedstawi Wójtowi Gminy Stargard szczeciński protokół z posiedzenia Komisji Konkursowej,
- decyzję o udzieleniu dotacji podejmuje Wójt Gminy Stargard Szczeciński,
- od podjętej decyzji nie przysługuje odwołanie,
- do oceny merytorycznej zostaną skierowane oferty, które spełniają kryteria formalne,
- w 2014 i 2015 r. na tego typu zadania gmina przekazała kwotę 100 000,00 zł.

Powyższe ogłoszenie zawierało treści określone art. 13 ust. 2 ww. ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Zarządzeniem Nr 258/15 z dnia 22 grudnia 2015 r. Wójt Gminy Stargard Szczeciński powołał komisję konkursową ds. oceny ofert na realizację zadania pn. „Prowadzenia placówek wsparcia dziennego na terenie Gminy Stargard Szczeciński w miejscowości: Barzkowice, Krąpiel, Ulikowo, Sowno i Strzyżyno.”

Do dnia 28.12.2015 r. do Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim wpłynęły oferty złożone przez następujące podmioty:

1. Chorągiew Zachodniopomorską ZHP Hufiec Stargard Szczeciński z siedzibą w Stargardzie na zadanie pn. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego na terenie Gminy Stargard Szczeciński w następujących miejscowościach:

- Barzkowice w Harcerskiej Świetlicy Środowiskowej – „Poziomka” z całkowitym kosztem zadania w kwocie 22 450,00 zł (w tym 20 000,00 zł z dotacji celowej),
- Strzyżyno w Harcerskiej Świetlicy Środowiskowej – „Poziomka” z całkowitym kosztem zadania w kwocie 22 450,00 zł (w tym 20 000,00 zł z dotacji celowej),
- Krąpiel w Harcerskiej Świetlicy Środowiskowej – „Poziomka” z całkowitym kosztem zadania w kwocie 22 450,00 (w tym 20 000,00 zł z dotacji celowej),
- Ulikowo w Harcerskiej Świetlicy Środowiskowej – „Poziomka” z całkowitym kosztem zadania w kwocie 22 450,00 zł (w tym 20 000,00 zł z dotacji celowej),
- Sowno w Harcerskiej Świetlicy Środowiskowej – „Poziomka” z całkowitym kosztem zadania w kwocie 22 450,00 zł (w tym z dotacji celowej 20 000,00 zł).

Łącznie 6 ofert.

2. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie prowadzące placówki wsparcia dziennego – nazwa własna Środowiskowe Ognisko Wychowawcze w miejscowościach Krąpiel, Ulikowo, Strzyżno oraz Barzkowice, z całkowitym kosztem zadania w kwocie 103 200,00 zł (w tym z dotacji celowej 83 400,00 zł).

Oferty spełniały wymogi formalne, tj. zostały sporządzone na druku stanowiącym wzór określony załącznikiem Nr 1 do ww. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r., dołączono do nich dokumenty wymienione w rozdz. V pkt 2 ogłoszenia w sprawie konkursu ofert.

Zgodnie z protokołem z rozpatrzenia ofert na realizację przedmiotowego zadania (brak daty sporządzenia) komisja konkursowa stwierdziła, że oferta złożona przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci (TPD) jest korzystniejsza od oferty ZHP Hufiec Stargard Szczeciński ponieważ w ofercie zadeklarowano korzystniejszy sposób działania oraz odpowiednie kwalifikacje osób, przy udziale których podmiot uprawniony będzie realizował zadanie, uwzględniono zadeklarowany większy udział środków finansowych własnych oraz środków pozyskanych z innych źródeł na realizację zadania, zaproponowano dużo szerszy wachlarz poszczególnych działań podczas realizacji zadania zarówno dla uczestników placówek wsparcia dziennego jak i dla ich opiekunów. Jednakże oferta zaproponowana przez TPD nie obejmowała prowadzenia placówki wsparcia dziennego w miejscowości Sowno. Kosztorys prowadzenia placówek wsparcia dziennego w czterech miejscowościach przedstawiony przez TPD wynosi 83 400,00 zł, natomiast kosztorys prowadzenia placówek wsparcia dziennego zaproponowany przez ZHP Hufiec Stargard Szczeciński wynosi 20 000,00 zł na każdą placówkę. Komisja zaproponowała finansowanie dwóch ofert: oferty złożonej przez TPD Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego w zakresie prowadzenia placówek w Barzkowicach, Krąpielu, Ulikowie oraz Strzyżnie i oferty złożonej przez Chorągiew Zachodniopomorską ZHP, Hufiec Stargard Szczeciński w zakresie prowadzenia placówki wsparcia dziennego w miejscowości Sowno. Z uwagi na fakt przekroczenia kwoty dotacji, jaka Gmina Stargard Szczeciński ma zapewnioną w budżecie gminy na prowadzenie placówek wsparcia dziennego zwrócono się do obu organizacji pozarządowych z prośbą o przeszacowanie swoich kosztorysów i uwzględnienie następujących kwot dotacji którą Gmina może przekazać w 2016 r. Dla ZHP Hufiec Stargardu Szczeciński na prowadzenie placówki w Sownie przyznano kwotę 82 000,00 zł za prowadzenie placówek w Barzkowicach, Krąpielu, Ulikowie oraz Strzyżnie. Oferenci zostali pisemnie i ustnie poinformowani o decyzji komisji. Czas na ustosunkowanie się do decyzji został wyznaczony na dzień 11.01.2016 r. Protokół został podpisany przez członków komisji oraz zaakceptowany przez Wójta.

W dokumentacji Urzędu Gminy znajdowały się przeszacowane kosztorysy, zgodnie z którymi Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Szczecinie zmniejszyło koszt całkowity zadania do kwoty 102 000,00 zł w tym środki dotacji celowej do kwoty 82 000,00 zł (zmniejszając udział dotacji w kosztach wynagrodzeń kadry merytorycznej, koszty wyżywienia podopiecznych oraz koszty zakupu materiałów), a ZHP Hufiec Stargard Szczeciński zmniejszyło koszty zadania do kwoty 20 550,00 zł, w tym środki dotacji do kwoty 18 000,00 zł (zmniejszając koszty zakupu

materiałów do prowadzenia zajęć, koszty dożywiania dzieci oraz rezygnując z kosztów zakupu biletów wstępu do kina, na basen, itp.).

Informację Wójta Gminy o wynikach ogłoszonego otwartego konkursu ofert na przedmiotowe zadania przekazano ww. oferentom, oraz zamieszczono na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w dniach od 11.01.2016 r. do 15.02.2016 r., opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Stargard oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy w Stargardzie w dniu 12.01.2016 r.

Umowy o dofinansowanie zadania:

W dniu 11 stycznia 2016 r. Wójt Gminy zawarł dwie umowy z podmiotami wybranymi w trybie ww. konkursu ofert:

1. Z Chorągwią Zachodniopomorską ZHP Hufiec Stargard Szczeciński z siedzibą w Stargardzie na zadanie pn. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego na terenie Gminy Stargard. Zgodnie z zawartą umową przekazano na realizację zadania dotację w wysokości 18 000,00 zł, przy całkowitych kosztach zadania określonych na kwotę 20 550,00 zł, ustalając sposób przekazania dotacji w dwóch transzach: I transza w kwocie 9 000,00 zł w terminie do dnia 15 lutego 2016 r. oraz II transza w kwocie 9 000,00 zł do dnia 15 sierpnia 2016 r.. Procentowy udział dotacji w kosztach zadania publicznego wynosił nie więcej niż 87,59 %.
2. Z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie na zadanie pn. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego na terenie Gminy Stargard w miejscowości Barzkowice, Krąpiel, Ulikowo oraz Strzyżno. Zgodnie z zawartą umową przekazano na realizację zadania dotację w wysokości 82 000,00 zł, przy całkowitym koszcie realizacji zadania określonym na kwotę 102 000,00 zł, ustalając sposób przekazania dotacji w dwóch transzach: I transza w wysokości 41 000,00 zł do dnia 15 lutego 2016 r. oraz II transza w wysokości 41 000,00 zł do dnia 15 sierpnia 2016 r. Całkowity udział zadania publicznego w kosztach zadania wynosił ni więcej niż 80,39%.

Ponadto zawarte umowy zawierały wspólne zapisy, zgodnie z którymi:

- Zleceniobiorcy zobowiązali się zachować procentowy udział dotacji, w całkowitych kosztach zadania,
- przekazanie kolejnych transz zadania nastąpi po złożeniu sprawozdań częściowych wraz z dokumentami księgowymi,
- Zleceniobiorcy oświadczyli, że są jedynymi właścicielami rachunków bankowych wskazanych w umowach,
- Zleceniobiorcy zobowiązali się do wykorzystania środków finansowych zgodnie z ofertą będącą załącznikiem do niniejszej umowy, dopuszczono możliwość przesunięć kosztów wydatków pomiędzy zadaniami, z zastrzeżeniem, że zmiany takie nie mogą wpłynąć na poziom dotacji,
- jeżeli koszt finansowy z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu, to uznaje się go za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy nie nastąpiło jego zwiększenie o 20%; powyższy

obowiązek uważa się za zachowany, jeżeli procentowy udział dotacji w całkowitym koszcie zadania nie zwiększy się o więcej niż 5%,

- Zleceniobiorcy zobowiązali się do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo – księgowej i ewidencji księgowej zadania publicznego, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych,
- Zleceniodawca sprawuje kontrolę prawidłowości wykonania zadania publicznego przez Zleceniobiorcę,
- Zleceniobiorcy składają częściowe sprawozdania z wykonania zadania za okres od 11.01.2016 r. do 30.06.2016 r. do dnia 20.07.2016 r.
- sprawozdania końcowe należało złożyć w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania.
- przyznane środki należało wykorzystać najpóźniej do dnia 31 grudnia 2016 r., a niewykorzystaną kwotę dotacji zwrócić do dnia 15 stycznia następnego roku kalendarzowego.

Na podstawie ewidencji księgowej konta 130-02-01-85154-2820-0 orz 224-U-85154-2820-01 ustalono, że środki dotacji przekazywano w następujących terminach: I transza w dniu 09.02.16 r. (WB 0026/16) w tym: 9 000,00 zł dla ZHP w Stargardzie, 41 000,00 zł dla TPD w Szczecinie, II transza w dniu 12.08.16 r. (WB157/16) w tym: 9 000,00 zł dla ZHP w Stargardzie, 41 000,00 zł w TPD w Szczecinie.

Rozliczenie kosztów realizacji zadania publicznego Hufiec ZHP Stargard

W dokumentacji Urzędu Gminy znajdowało się sprawozdanie częściowe (data wpływu 18.07.2016 r.) oraz sprawozdanie końcowe (data wpływu 19.01.2017 r.) z wykonania zadania publicznego złożone przez Chorągiew Zachodniopomorską ZHP Hufiec w Stargardzie Szczecińskim. Zgodnie z powyższymi sprawozdaniami:

- w celu zrealizowania zadania wykonano działania, które wymieniono w złożonej ofercie, tj.: promowano projekt w miejscowości, na stronach internetowych szkoły, Hufca ZHP (plakaty informacyjne), zatrudniano osoby do prowadzenia zajęć w świetlicy oraz kierownika projektu, przeprowadzono nabór uczestników na zajęcia w świetlicy, prowadzono zajęcia w harcerskiej świetlicy Poziomka w wymiarze 5 dni x 4 godz tygodniowo, zorganizowano dożywianie, organizowania zajęcia w czasie wakacji, prowadzono także obsługę merytoryczno – finansową,
- osiągnięte rezultaty to przede wszystkim poznawanie wartości moralnych: szacunku, w tym szacunku do osób starszych, uczciwości, odpowiedzialności, przyjaźni, życzliwości, prawości, kontrolowania złości, agresji, emocji,
- organizowano zajęcia teatralne, wokalne, taneczne warsztaty kulinarne, zajęcia przyrodnicze, zajęcia sportowe, organizowano pomoc w zakresie odrabiania lekcji,
- uczestnictwo w zajęciach dotyczyło 23 osób (wg deklaracji zapisu do świetlicy),
- zgodnie z rozliczeniem kosztów zadania całkowity koszt zadania stanowił kwotę 21 041,78 zł i był wyższy od określonego w umowie o 491,80 zł, przekroczenia poszczególnych pozycji kosztów nie były wyższe niż 20% wartości określonej w umowie, udział dotacji w

całkowitych kosztach zadania wyniósł na dzień 30 czerwca 2016 r. 86,41%, a na dzień 31.12.2016 r. 84,70%,

- do sprawozdań dołączano kserokopie dowodów źródłowych wydatków oraz ich zbiorcze zestawienia.

Zgodnie z notatką służbową sporządzoną przez Panią Annę Troszczyńską Inspektora ds. pozyskiwania funduszy i promocji gminy sprawozdanie końcowe zostało złożone w wymaganym terminie, tj. do dnia 19 stycznia 2017 r., kontrola merytoryczna, formalna i rachunkowa wykazała, że zakładane cele zostały osiągnięte, realizacja zadania jest zgodna z dołączonym do umowy kosztorysem i zgodna z umową, zestawienia faktur/rachunków sporządzone zostało poprawnie, do sprawozdania zostały dołączone prawidłowo opisane dokumenty księgowe. Kontroli dokonano w dniu 14 lutego 2017 r., ponadto na sprawozdaniu znajdował się podpis Z-cy Skarbnika Kierownik Referatu Pani Jolanty Szymańskiej. Sprawozdanie zostało zatwierdzone przez Skarbnik oraz Wójta Gminy.

Rozliczenie kosztów realizacji zadania przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Szczecinie.

W dokumentacji Urzędu Gminy znajdowało się sprawozdanie częściowe (data wpływu 20.07.2016 r.) oraz sprawozdanie końcowe (data wpływu 27.01.2017 r.) z wykonania zadania publicznego złożone przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Szczecinie. Zgodnie z powyższymi sprawozdaniami:

- w celu zrealizowania zadania wykonano działania, które wymieniono w złożonej ofercie, tj.: prowadzono zajęcia na podstawie programu pracy dydaktyczno – wychowawczej w świetlicach znajdujących się miejscowościach Krąpiel, Ulikowo, Strzyżno oraz Barzkowice,
- wsparciem objęto 100 dzieci i młodzieży w wieku szkolnym w placówkach wsparcia dziennego, prowadzono placówki w sposób ciągły przez cały okres sprawozdawczy przez minimum 4 godziny dziennie, w godzinach dostosowanych do potrzeb wychowawców, z wyłączeniem zwolnień lekarskich, przerw urlopowych, osiągnięto efekty między innymi w postaci poprawy wyników w nauce, likwidacji wysokiej absencji szkolnej, promocji do następnej klasy, umiejętności rozwiązywania konfliktów, nauki o niebezpieczeństwach wynikających z nałogów, dzieciom umożliwiono zjedzenie jednego posiłku,
- zgodnie z rozliczeniem kosztów zadania całkowity koszt zadania stanowił kwotę 106 588,52 zł i był wyższy od określonego w umowie o 4 588,52 zł, przekroczenia poszczególnych pozycji kosztów nie były wyższe niż 20% wartości określonej w umowie, udział dotacji w całkowitych kosztach zadania wyniósł na dzień 30 czerwca 2016 r. 71,22 %, a na dzień 31.12.2016 r. 83,65 %,
- do sprawozdań dołączano kserokopie dowodów źródłowych wydatków oraz ich zbiorcze zestawienia.

Zgodnie z notatką służbową sporządzoną przez Panią Annę Troszczyńską Inspektora ds. pozyskiwania funduszy i promocji gminy sprawozdanie końcowe zostało złożone w wymaganym terminie, tj. do dnia 27 stycznia 2017 r., kontrola merytoryczna, formalna i rachunkowa wykazała, że zakładane cele zostały osiągnięte, realizacja zadania jest zgodna z dołączonym do umowy kosztorysem i zgodna z umową, zestawienia faktur/rachunków

sporządzone zostało poprawnie, do sprawozdania zostały dołączone prawidłowo opisane dokumenty księgowo. Kontroli dokonano w dniu 14 lutego 2017 r., ponadto na sprawozdaniu znajdował się podpis Z-cy Skarbnika Kierownik Referatu Pani Jolanty Szymańskiej. Sprawozdanie zostało zatwierdzone przez Skarbnik oraz Wójta Gminy.

Dotację uznano za rozliczoną, dokonano przeksięgowania kwot udzielonych dotacji z konta 224U085153-2820-01 Roz. UG. Dla TPD – świet. środ. na konto 810-85154-2820-01 – Dotacje budżetowe (82 000,00 zł) oraz z konta 224-85154-2820-03 – Roz. UG dla ZHP – św. Śr. SOWNO na konto 810-85154-2820-01 (18 000,00 zł).

2.5.2.3.1. Różne dotacje

Kontroli poddano lata 2013 – 2016.

Na podstawie sprawozdań Rb – 28 S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2011 r., 31 grudnia 2012 r., 31 grudnia 2013 r., 31 grudnia 2014 r. oraz 31 grudnia 2015 r. ustalono, że powyższym okresie z budżetu gminy nie udzielano dotacji ujętych w § 241 klasyfikacji wydatków.

3. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu

3.1. Dług publiczny

3.1.1. Poziom zadłużenia gminy

Kontroli poddano rzetelność danych wykazanych w sprawozdaniach z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego i ich zastosowanie do obliczenia relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych na lata 2016, 2017 (planowane) i następne.

Plan dochodów ogółem w wieloletniej prognozie finansowej uchwalonej w 2017 roku (według stanu na dzień uchwalenia) w zakresie lat 2017 – 2023.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Stargard na lata 2017 – 2023 przyjętej uchwałą Nr XXXIII/236/17 z dnia 27 października 2017 r. w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej, ustalono plan dochodów ogółem następująco:

2016 r. - 44 694.498,34 zł, w tym:

Dochody bieżące – 44 276.174,42 zł

Dochody ze sprzedaży majątku – 201 679,85 zł-

2017 r. – 52 672.922,95 zł (plan), w tym:

Dochody bieżące – 51 626.707,70 zł

Dochody ze sprzedaży majątku – 1 002.021,00 zł

2018 r. – 54 290.799,00 zł (plan), w tym

Dochody bieżące – 52 690.799,00 zł

Dochody ze sprzedaży majątku – 1 600.000,00 zł

Plan wydatków bieżących w wieloletniej prognozie finansowej uchwalonej w 2017 roku (według stanu na dzień uchwalenia) w zakresie lat 2016 – 2019.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Stargard na lata 2017 - 2023 przyjętej uchwałą Nr XXXIII/236/17 Rady Gminy Stargard z dnia 27 października 2017 r., ustalono plan wydatków bieżących następująco:

- 2016 (wykonanie) w kwocie 38 993.832,22 zł
- 2017 r. (plan) w kwocie 44 931.879,67 zł
- 2018 r. (plan) w kwocie 41 228.899,00 zł
- 2019 r. (plan) w kwocie 43 045.200,00 zł.

Plan rozchodów z tytułu spłat kredytów, pożyczek, wykupu papierów wartościowych w wieloletniej prognozie finansowej uchwalonej w 2017 roku w zakresie lat 2016-2019 podano (według stanu na dzień uchwalenia).

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Stargard na lata 2017 - 2023 przyjętej ww. uchwałą Rady Gminy ustalono plan rozchodów następująco:

- 2016 r. (wykonanie) w kwocie 1 940.000,00 zł,
- 2017 r. w kwocie 1 940.000,00 zł,
- 2018 r. w kwocie 2 274.000,00 zł,
- 2019 r. w kwocie 3 774.800,00 zł.

W toku kontroli ustalono, że planowane w latach 2016 – 2019 kwoty rozchodów budżetu wynikały z planowanych do zaciągnięcia kredytów inwestycyjnych (do kwoty 5 776.852,00 zł) oraz z następujących umów kredytów:

1. Umowy Nr 682/2011/00005238/00 o kredyt złotowy obrotowy zawartej w dniu 07.09.2011 r. pomiędzy Gminą Stargard reprezentowaną przez Wójta oraz ING Bank Śląski S.A. z siedzibą w Katowicach, w wysokości 8 349.000,00 zł, udzielony na okres od dnia udostępnienia do dnia 30.11.2021 r. Zgodnie z harmonogramem spłat kredytu (załącznik Nr 1 do umowy) w 2016 r. rozchody z tytułu spłat rat kapitałowych stanowiły kwotę 500 000,00 zł, w 2017 r. 500 000,00 zł, w 2018 r. 500 000,00 zł oraz w 2019 r. 1 150.000,00 zł.

2. Umowy kredytu Nr 27/IZCK/2010 z dnia 10.08.2010 r. zawartej pomiędzy Gminą Stargard reprezentowaną przez Wójta Gminy oraz Bankiem Polska Kasa Opieki S. A. z siedzibą w Warszawie I Zachodniopomorskie Centrum Korporacyjne w Szczecinie, zgodnie z którą Gminie Stargard Szczeciński udzielono kredytu obrotowego w wysokości 9 000.000,00 zł, przeznaczonego na finansowanie w 2010 r. planowanego deficytu budżetu Gminy Stargard w kwocie 8 113.000,00 zł oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 887 000,00 zł. Kredyt został udzielony do dnia 30.12.2010 r.

W § 8 zawartej umowy określono terminy i kwoty spłat rat kredytu, tj: w 2016 r. 3 raty po 480 000,00 zł każda (łącznie 1 440 000,00 zł), w 2017 r. 3 raty po 480 000,00 zł każda (łącznie 1 440 000,00 zł), w 2018 r. 3 raty po 480 000,00 zł każda (1 440 000,00 zł) oraz w 2019 r. 3 raty po 480 000,00 zł (łącznie 1 440.000,00 zł).

Na podstawie zapisów powyższych umów w powiązaniu z ewidencją księgową konta 134 – 3 – 02 oraz 134 – 4 – 01 oraz na podstawie zestawienia sporządzonego przez Skarbnika Gminy obrazującego planowane kwoty przychodów z tytułu kredytów, ustalono, że kwoty podlegające prezentacji w ww. Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Stargard (w kolumnie spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych) to:

1 940.000,00 zł (wykonanie) – 2016 r.

1 940.000,00 zł – 2017 r.

2 274.000,00 zł – 2018 r.

3 774.800,00 zł – 2019 r.

Plan wydatków na obsługę długu w zakresie lat 2016-2018 w wieloletniej prognozie finansowej uchwalonej w 2016 r.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Stargard na lata 2017 - 2023 przyjętej uchwałą Nr XXXIII/236/17 z dnia 27 października 2017 r. ustalono plan wydatków na obsługę długu następująco:

- 2016 w kwocie 319 732,90 zł (wykonanie),
- 2017 w kwocie 460 000,00 zł,
- 2018 w kwocie 711 000,00 zł,
- 2019 w kwocie 820 000,00 zł.

Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych podlegających ustawowym wyłączeniom z limitu spłaty zobowiązań o których mowa w art. 243 ustawy oraz przypadających w zakresie lat 2016 – 2019 w wieloletniej prognozie finansowej uchwalonej w 2017 r.

W toku kontroli ustalono, że w budżecie Gminy Stargard nie występowały rozchody z tytułu spłat kredytów i pożyczek podlegające wyłączeniom z limitu spłaty zobowiązań na podstawie art. 243 cytowanej ustawy o finansach publicznych.

Kwota długu którego spłata dokona się wydatkami.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Stargard (uchwała Nr XXXIII/236/17 Rady Gminy Stargard z dnia 27 października 2017 r.) nie zaprezentowano kwoty długu spłacanego wydatkami budżetu, która wg ustaleń kontroli wynosiła:

2017 r. – 246 431,10 zł

2018 r. – 110 543,20 zł

2019 r. – 214 818,10 zł.

Powyższe kwoty długu spłacanego wydatkami wynikały z następujących umów wykupu urządzeń wodociągowych przyłączonych do sieci Gminy Stargard, wg których w Wieloletniej Prognozie Finansowej, w kolumnie dług którego spłata dokona się wydatkami, należało zaprezentować łączną kwotę 246 431,10 zł (2017 r.) oraz 108 528,50 zł

Powyższe kwoty wynikały z następujących umów zawartych pomiędzy Gminą Stargard reprezentowaną przez Wójta Gminy, a inwestorami (osobami fizycznymi), którzy wybudowali urządzenia wodociągowe na działkach stanowiących ich własność, a następnie przekazali je

Gminie. Wartość urządzeń każdorazowo ustalano na podstawie uchwały Nr XXX/223/05 Rady Gminy Stargard z dnia 16 września 2005 r. w sprawie zasad odpłatnego przyjmowania urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych wybudowanych przez inwestorów oraz protokołów zdawczo – odbiorczych. Szczegółowe ustalenia dotyczące treści przedmiotowej uchwały oraz wydanego na jej podstawie zarządzenia Nr 121/09 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 17 lipca 2009 r. w sprawie wykupu przejmowanych urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych wybudowanych przez Inwestora ujęto w rozdz. II pkt 2.2.7. protokołu kontroli.

Kserokopie ww. uchwały oraz przykładowych umów zawarto w Aktach kontroli Nr 20.

L.p.	Numer, data zawarcia umowy	Przedmiot umowy	Kwota zobowiązania	Termin płatności wynikający z umowy	Rzeczywista data zapłaty wg ewid. ksiąg. (na dzień 27.10.2017 r. – data uchwalenia WPF)	Kwoty podlegające ujęciu w WPF	Uwagi
1	15/2016, 27.12.2016	Wykup urządzeń wodociągowych przyłączonych do sieci G. Stargard	12 415,50	do 24 miesięcy (od dnia zawarcia umowy)	0	12 415,50	Brak w WPF na 2018 r.
2	14/2016, 12.12.2016	j. w.	3 500,00	j. w.	0	3 500,00	j. w.
3	13/2016, 12.12.2016	j. w.	1 867,80	j. w.	0	1 867,80	j. w.
4	12/2016, 06.12.2016	j. w.	12 791,00	j. w.	0	12 791,00	j. w.
5	11/2016, 05.12.2016	j. w.	6 853,00	j. w.	0	6 853,00	j. w.
6	10/2016, 26.09.2016	j. w.	2 234,50	j. w.	0	2 234,50	j. w.
7	9/2016, 14.09.2016	j. w.	10 743,00	j. w.	0	10 743,00	j. w.
8	8/2016, 19.07.2016	j. w.	22 998,50	j. w.	0	22 998,50	j. w.
9	7/2016, 19.07.2016	j. w.	14 320,00	j. w.	0	14 320,00	j. w.
10	6/2016, 19.07.2016	j. w.	2 443,00	j. w.	0	2 443,00	j. w.
11	5/2016, 30.05.2016	j. w.	10 235,40	j. w.	0	10 235,40	j. w.
12	4/2016, 06.05.2016	j. w.	7 691,50	j. w.	0	7 691,50	j. w.
13	2/2016,	j. w.	2 450,00	j. w.	0	2 450,00	j. w.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	25.02.2016						
Razem 2018 r (kwota podlegająca ujęciu w WPF):						110 543,20	
14	24/2016, 31.12.2015	j. w.	13 939,50	j. w.	0	13 939,50	Brak w WPF w 2017 r.
15	23/2015, 31.12.2015	j. w.	19 475,00	j. w.	0	19 475,00	j. w.
16	22/2015, 29.12.2015	j. w.	2 299,50	j. w.	0	2 299,50	j. w.
17	21/2015, 18.12.2015	j. w.	38 265,00	j. w.	0	38 265,00	j. w.
18	19/2015, 15.12.2015	j. w.	33 700,00	j. w.	0	33 700,00	j. w.
19	18/2015, 15.12.2015	j. w.	6 075,00	j. w.	0	6 075,00	j. w.
20	17/2015, 14.12.2015	j. w.	519,00	j. w.	0	519,00	j. w.
21	16/2015, 14.12.2015	j. w.	3 312,00	j. w.	0	3 312,00	j. w.
22	15/2015, 30.11.2015	j. w.	4 440,00	j. w.	0	4 440,00	j. w.
23	14/2015, 30.11.2015	j. w.	15 745,00	j. w.	0	15 745,00	j. w.
24	13/2015, 24.11.2015	j. w.	956,80	j. w.	0	956,80	j. w.
25	12/2015, 24.11.2015	j. w.	15 437,50	j. w.	0	15 437,50	j. w.
26	11/2015, 07.10.2015	j. w.	4 616,50	j. w.	03.10.2017 4 616,50	4 616,50	j. w.
27	9/2015, 26.08.2015	j. w.	4 333,00	j. w.	22.08.2017 4 333,00	4 333,00	j. w.
28	8/2015, 03.08.2015	j. w.	29 399,50	j. w.	24.07.2017 29 399,50	29 399,50	j. w.
29	7/2015, 31.07.2015	j. w.	11 326,00	j. w.	24.07.2017 11 326,00	11 326,00	j. w.
30	6/2015, 08.07.2015	j. w.	2 377,80	j. w.	03.07.2017 2 377,80	2 377,80	j. w.
31	5/2015, 29.06.2015	j. w.	14 550,0	j. w.	20.04.2017 7 275,00 16.03.2017 7 275,00	14 550,00	j. w.
32	04/2015, 18.05.2015	j. w.	10 859,00	j. w.	05.06.2017 10 859,00	10 859,00	j. w.
33	3/2015, 24.04.2015	j. w.	1 770,50	j. w.	13.04.2017 1 770,50	1 770,50	j. w.
34	2/2015,	j. w.	7 150,50	j. w.	07.03.2017	7 150,50	j. w.

	10.03.2015				7 150,50		
35	1/2015, 10.03.2015	j. w.	5 884,00	j. w.	07.03.2017 5 884,00	5 884,00	j. w.
Razem 2017 r. (kwota podlegająca ujęciu w WPF)						246 431,10	

Ponadto ustalono, że w 2017 r. również zawierano umowy wykupu urządzeń wodociągów przyłączonych do sieci Gminy Stargard, z terminem płatności określonym do 24 miesięcy licząc od daty zawarcia niniejszej umowy. W związku z powyższym ustalono, że w wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Stargard w kolumnie kwot długu, którego spłata dokona się wydatkami w 2019 r. należało ująć kwotę 214 808,10 zł wynikającą z następujących umów:

L.p.	Numer, data zawarcia umowy	Przedmiot umowy	Kwota zobowiązania	Termin płatności wynikający z umowy	Rzeczywista data zapłaty wg ewid. ksiąg. (na dzień 27.10.2017 r. – data uchwalenia WPF)	Kwoty podlegające ujęciu w WPF	Uwagi
1	15/2017, 08.11.2017	Wykup urządzeń wodociągowych przyłączonych do sieci G. Stargard	35 275,00	w terminie 24 miesięcy licząc od daty zawarcia umowy	0	35 275,00	Brak w WPF na 2019 r.
2	14/2017, 27.10.2017	j. w.	3 950,00	j. w.	0	3 950,00	j. w.
3	13/2017, 26.10.2017	j. w.	7 931,50	j. w.	0	7 931,50	j. w.
4	12/2017, 24.10.2017	j. w.	14 531,00	j. w.	0	14 531,00	j. w.
5	11/2017, 15.09.2017	j. w.	3 789,00	j. w.	0	3 789,00	j. w.
6	10/2017, 07.09.2017	j. w.	8 377,50	j. w.	0	8 377,50	j. w.
7	9/2017, 04.08.2017	j. w.	15 875,00	j. w.	0	15 875,00	j. w.
8	8/2017, 31.07.2017	j. w.	15 539,50	j. w.	0	15 539,50	j. w.
9	7/2017, 20.07.2017	j. w.	64 503,60	j. w.	0	64 503,60	j. w.
10	6/2017, 21.06.2017	j. w.	4 300,00	j. w.	0	4 300,00	j. w.
11	5/2017, 18.05.2017	j. w.	6 523,00	j. w.	0	6 523,00	j. w.
12	4/2017,	j. w.	9 198,50	j. w.	0	9 198,50	j. w.

	20.04.2017						
13	3/2017, 18.04.2017	j. w.	1 165,00	j. w.	0	1 165,00	j. w.
14	2/2017, 18.04.2017	j. w.	2 725,00	j. w.	0	2 725,00	j. w.
15	1/2017, 06.03.2017	j. w.	21 134,50	j. w.	0	21 134,50	j. w.
Razem kwota podlegająca ujęciu w WPF dotycząca 2019 r.						214 818,10	

Niezaprezentowanie w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Stargard wyżej wymienionych kwot (w kolumnie kwota długu, którego spłata dokona się wydatkami) świadczy o braku realistyczności ww. dokumentu i stanowi naruszenie przepisów art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. t. j. poz. 1870 z późn. zm.).

Wyjaśnienie w tej sprawie złożyła Skarbnik Gminy Bernadeta Opasińska – Akta kontroli Nr 76.

W złożonym wyjaśnieniu Skarbnik Gminy napisała: „*wyjaśniam, że zgodnie ze złożonym inspektorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie wyjaśnieniem w sprawie wskazania powodów niezaprezentowania w sprawozdaniu Rb – Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń o gwarancji wg stanu na koniec 4 kwartału 2016 r. (Akta kontroli Nr 21) zobowiązałam się do złożenia korekty sprawozdania Rb – Z za III kwartał 2017 r. i do wykazywania w nim wartości zawartych umów z prywatnymi inwestorami na wybudowanie i przekazanie Gminie sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, Korektę sprawozdania sporządzono w dniu 9 listopada 2017 r., czyli po sesji Rady Gminy dnia 27 października b. r. Po szczegółowym przeanalizowaniu wartości i terminu spłaty wynikających z zawartych umów, w dniu 13 grudnia b. r. został przedłożony Radzie Gminy projekt uchwały w sprawie zmian budżetu Gminy, wnoszący zwiększenie wydatków w klasyfikacji budżetowej odpowiadającej zawartym z Gminą umowom na wybudowanie sieci wodociągowych w wartości z nich wynikającej. Po podjęciu uchwały w sprawie zmian budżetu, w dniu 28 grudnia 2017 r. Gmina dokona zapłaty wszystkich zobowiązań z tytułu wykupu sieci wodociągowych tym samym kwoty z nich wynikające nie będą zaprezentowane w sprawozdaniu Rb – Z za IV kwartał 2017 r.*”

Ponadto w toku kontroli ustalono, że w dniu 25.11.2014 r. zawarto umowę sprzedaży na raty Nr UM20/D003035003/000166049 z P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7, 02 – 677 Warszawa, której przedmiotem była sprzedaż na raty urządzenia Acer Switch + router LTE. Zgodnie z harmonogramem spłat rat należność w łącznej kwocie 1 682,64 zł rozłożono na 24 raty miesięczne w kwocie 70,11 zł każda.

Na podstawie zapisów przedmiotowej umowy, faktur wystawionych przez spółkę P4 w powiązaniu z danymi ewidencji księgowej ustalono, że zobowiązanie z tytułu zakupu na raty ww. urządzenia ujmowano w ewidencji księgowej rozrachunków z kontrahentem (konto 201 - 3-984, a od dnia 01.01.2016 r. konto 201-01-002-75023-4360) oraz zaliczano w koszty (konto 402-01-75023-4360-0) na podstawie miesięcznych faktur VAT, w których określano kwotę do

zapłaty z tytułu abonamentów i pakietów oraz z tytułu raty przypadającej do zapłaty w okresie rozliczeniowym. Analiza wykazała, że na dzień 31.12.2015 r. zobowiązanie z tytułu zakupu na raty stanowiło łączną kwotę 771,21 zł i wynikało z 12 miesięcznych rat w kwocie 70,11 zł każda, płatnych od 06.01.2016 r. do 07.12.2016 r. Powyższa kwota została zapłacona jednorazowa w dniu 7 marca 2016 r.

Szczegółowe ustalenia dotyczące sposobu ujęcia ww. zobowiązań w ewidencji księgowej oraz w sprawozdaniu Rb – Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji ujęto w podrozdz. 2.2.6 – Przestrzeganie uprawnień do zaciągania zobowiązań obciążających budżet jednostki samorządu terytorialnego, znajdującym się na poprzednich stronach protokołu.

Ponadto w toku kontroli ustalono, że zakupiony na raty środek trwały o wartości początkowej poniżej 3 500,00 zł został przekazany do używania Panu Robertowi Lange zatrudnionemu na stanowisku informatyka, na podstawie umowy w sprawie zasad korzystania ze sprzętu służbowego zawartej w dniu 25.11.2014 r. z Wójtem Gminy Stargard Szczeciński. Zgodnie z powyższą umową Pracodawca udostępnia Pracownikowi sprzęt służbowy Router LTE Acer Switch 2 do połączenia bezprzewodowego internetu, zwany routerem w celu wykonywania niezbędnych czynności służbowych. Router przekazany do użytku Pracownika stanowi własność Pracodawcy, w przypadku zmiany stanowiska pracy lub rozwiązania stosunku pracy Pracownik jest zobowiązany zwrócić router Pracodawcy w ostatnim dniu zatrudnienia lub w ostatnim dniu świadczenia pracy na danym stanowisku. Pracodawca pokrywa wyłącznie koszty związane z obowiązkami służbowymi na podstawie billingu przekazanego przez operatora sieci. W przypadku ustalenia, że Pracownik używał routera do celów prywatnych pracownik zobowiązuje się do zwrotu Pracodawcy poniesionych dodatkowych kosztów. Pracownik ponosi odpowiedzialność materialną za przekazany do używania router na zasadach odpowiedzialności za mienie powierzone. Pracownik jest zobowiązany do utrzymania routera w należytym stanie technicznym i do korzystania z niego zgodnie z niniejszą umową i instrukcją obsługi producenta. Pracodawca nie ponosi kosztów eksploatacji i naprawy routera, które wynikają z nieprawidłowego korzystania z niego przez Pracownika. Kserokopię umowy zawarto w Aktach kontroli Nr 32.

Ustalono, że do dnia 17.11.2017 r. nie sporządzono dowodu OT – Przyjęcia środka trwałego w używanie, a urządzenie nie zostało ujęte w ewidencji środków trwałych, tj. na koncie 013 – Pozostałe środki trwałe (wyposażenie) oraz nie naliczono umorzenia jego wartości początkowej tj. kwoty 1 682,64 zł, pomimo takiego obowiązku wynikającego z załącznika Nr 8 (Instrukcja sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dla Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim) do uchwały Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28.02.2002 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim oraz załącznik Nr 2 (Zakładowy plan kont dla Urzędu Gminy Stargard szczeciński jako jednostki budżetowej) do zarządzenia Wójta Gminy Nr 270/10 z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy Stargard Szczeciński.

Wyjaśnienie w sprawie przyczyn niesporządzenia dowodu OT dotyczącego przyjęcia ww. środka trwałego złożył Informatyk Pan Robert Lange – Akta kontroli Nr 77.
Kserokopię polityki rachunkowości oraz instrukcji obiegu dokumentów ujęto w Aktach Nr 2.

Powyższe nieprawidłowości świadczą również o nierzetelnym przeprowadzaniu w latach 2014 – 2016 inwentaryzacji majątku gminy.

W złożonym wyjaśnieniu Pan Robert Lange napisał, że: „*sprzęt Acer Switch + router LTE został nabyty na podstawie umowy UM20/D003034003 zawartej z operatorem sieci komórkowej obsługującej urząd gminy. W/w sprzęt nie został przyjęty na wartość wyposażenia analogicznie jak nie były przyjmowane aparaty telefonii komórkowej. Decyzją Skarbnik sprzęt ten zostanie naniesiony do ewidencji wyposażenia w trakcie właśnie odbywającej się inwentaryzacji.*”

Plan wydatków z tytułu poręczeń i gwarancji w zakresie lat 2016 – 2019 w Wieloletniej Prognozie Finansowej wprowadzonej w 2016 r.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Stargard na lata 2017 – 2023 nie zaplanowano wydatków z tytułu poręczeń i gwarancji.

Oświadczenie Wójta w sprawie nieudzielania poręczeń i gwarancji w badanym okresie ujęto w Aktach kontroli Nr 78.

Zachowanie wskaźnika określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach 2015 – 2017.

Oświadczenie Skarbnika Gminy p. Bernadety Opasińskiej w sprawie nieposiadania innych (poza wymienionymi w protokole kontroli) zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, wyemitowanych papierów wartościowych, jak również z umów sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach (tzw. sprzedaż na raty), umów leasingu zawartych z producentem lub finansującym w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy (tzw. leasing finansowy), a także z umów nienazwanych o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umów kredytu lub pożyczki oraz zobowiązań z tytułu umów o partnerstwie publiczno – prywatnym, które mają wpływ na poziom długu, podlegających ujęciu w sprawozdaniach Rb- Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji sporządzonych wg stanu na koniec 30 września 2017 roku oraz podlegających wykazaniu w kwocie długu w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Stargard na lata 2017 - 2023 znajduje się w Aktach kontroli Nr 79.

Na podstawie powyższych ustaleń stwierdzono, że wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, (brak kwot podlegającym wyłączeniom):

- ✓ na 2017 r. stanowił wartość 4,54 %, przy dopuszczalnym wskaźniku ustalonym na 2017 r. w oparciu o wykonanie 2016 r. stanowiącym 8,69% - brak przekroczeń,

- ✓ na 2018 r. stanowił wartość 5,50% przy dopuszczalnym wskaźniku ustalonym dla 2018 r. w oparciu o plan 2017 r. stanowiącym 11,36% (wg planu 3 kwartału 2016 r. dopuszczalny wskaźnik stanowi 10,32 %)- brak przekroczeń,
- ✓ na 2019 r. stanowił wartość 7,77%, przy dopuszczalnym wskaźniku ustalonym na 2019 r. w oparciu o plan 2018 r. stanowiącym 16,8% - brak przekroczeń.

3.2. Przychody budżetu

3.2.1. Przychody ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych z budżetu

Kontroli poddano lata 2013 – 2017 (III kwartał).

Na podstawie kwartalnych sprawozdań Rb – NDS o nadwyżce/deficycie sporządzonych za okresy od początku roku do dnia 31 grudnia 2013 r., od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 r., od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 r. (korekta Nr 1 z dnia 28.04.2016 r.), od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r. oraz za okres od początku roku do dnia 30 września 2017 r., a także danych ewidencji księgowej konta 250 – Należności finansowe (za lata 2013 – 2017) ustalono, że w latach 2013, 2015, 2016 oraz do dnia 30.09.2017 r. z budżetu nie udzielano pożyczek i kredytów, natomiast w 2014 r. udzielono pożyczkę w kwocie 24 956,00 zł.

Uchwałą Nr XXXIV/302/13 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Stargard Szczeciński na 2014 r. ustalono maksymalną sumę pożyczek udzielanych przez Wójta w roku budżetowym do kwoty 51 640,00 zł.

Kontrolującemu okazano następujące dokumenty dotyczące udzielonej pożyczki:

1. Zarządzenie Nr 58/14 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 19 marca 2014 r. w sprawie udzielenia pożyczki dla stowarzyszenia, zgodnie z którym „udziela się nieoprocentowanej pożyczki dla Stowarzyszenia Rozwoju Wsi „Nad Jeziorami” z siedzibą w Tychowie 72, w kwocie 24 956 zł z przeznaczeniem na finansowanie wydatków związanych z realizacją projektu pt. „Zagospodarowanie dawnego ogrodu w miejscowości Strachocin gmina Stargard Szczeciński na park „Ostoję Przyrody” wraz z organizacją festynu rodzinnego”, którego celem jest rozwijanie turystyki i rekreacji miejscowości Strachocin poprzez budowę infrastruktury turystyczno – rekreacyjnej wraz z zagospodarowaniem terenu i nasadzeniami oraz podnoszenie jakości życia lokalnej społeczności dzięki organizacji imprezy kulturalno – rekreacyjnej w 2014 roku.”
2. Umowę pożyczki zawartą w dniu 31 marca 2014 r. zawartą ze Stowarzyszeniem Rozwoju Wsi „Nad Jeziorami” z siedzibą w Tychowie, zgodnie z którą z budżetu gminy udzielono pożyczkę w kwocie 24 925,00 zł z przeznaczeniem na finansowanie wydatków związanych z realizacją projektu pt. „Zagospodarowanie dawnego ogrodu w miejscowości Strachocin gmina Stargard szczeciński na park „Ostoję Przyrody” wraz z organizacją festynu rodzinnego, którego celem jest rozwijanie turystyki i rekreacji miejscowości Strachocin poprzez budowę infrastruktury turystyczno – rekreacyjnej wraz z zagospodarowaniem terenu i nasadzeniami oraz podnoszenie jakości życia lokalnej społeczności dzięki organizacji imprezy kulturalno – integracyjnej w 2014 r. Ponadto zgodnie z zawartą pożyczką:

- pożyczkę udzielono na okres do dnia 28 listopada 2014 r.,
- za dzień spłaty strony uważać będą dzień uznania rachunku bankowego Gminy,
- pożyczka zostanie przekazana na rachunek bankowy Pożyczkobiorcy: Bank BPH S.A. 70106000760000320001433105, w terminie czternastu dni od dnia podpisania umowy,
- kwota pożyczki jest nieoprocentowana,
- w przypadku gdy Pożyczkobiorca nie spłaci należności Gminy w terminie, pożyczkodawca ma prawo dochodzić swoich roszczeń z posiadanych zabezpieczeń,
- w przypadku opóźnienia w spłacie pożyczki, Pożyczkodawca naliczy Pożyczkobiorcy odsetki w wysokości ustawowej,
- spłata pożyczki jest zabezpieczona w następujący sposób: weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową z wystawienia członków reprezentujących Pożyczkobiorcę.

Umowa została podpisana przez wójta Gminy, przy kontrasygnacie Skarbnika.

Na podstawie danych ewidencji księgowej (dziennik W z dnia 02.04.2014 r., operacje na koncie 250 – 1- 03 od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r.) w powiązaniu z wyciągami bankowymi ustalono, że środki pożyczki w kwocie 24 956,00 zł zostały w dniu 02.04.2014 r. przekazane na wskazany w umowie rachunek bankowy, a zwrotu pożyczki dokonano jednorazowo w dniu 27.10.2014 r., tj w terminie wynikającym z umowy pożyczki.

W sprawozdaniu Rb – NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r. zaprezentowano kwoty przychodów i rozchodów z tytułu udzielonej i spłaconej z okresie sprawozdawczym pożyczki w wartości 24 956,00 zł.

3.2.2. Przychody z kredytów i pożyczek zaciągniętych przez gminę na rynku krajowym i zagranicznym

3.2.2.1. Przychody z kredytów i pożyczek zaciągniętych przez gminę na rynku krajowym

Kontrolą objęto lata 2013 - 2017 (do 30.09.). Na podstawie Rb-NDS kwartalnych sprawozdań o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za poszczególne kwartały lat poddanych kontroli oraz zapisów ewidencji księgowej kont 134 i 260 ustalono, że w tych latach gmina nie zaciągała zobowiązań w tytułu kredytów i pożyczek.

Oświadczenie Skarbnika Gminy w sprawie niezaciągania w latach 2013-2017 (do dnia 30.09.) zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek znajduje się w Aktach kontroli Nr 78.

3.2.2.2. Przychody z kredytów i pożyczek zaciągniętych przez gminę na rynku zagranicznym

Skarbnika Gminy poproszono o złożenie oświadczenia, czy w latach 2013-2016 gmina zaciągała zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek na rynku zagranicznym. Oświadczenie znajduje się w Aktach kontroli Nr 78 i wynika z niego, że w latach objętych kontrolą Gmina nie zaciągała zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na rynku zagranicznym.

3.2.3. Przychody ze sprzedaży papierów wartościowych

Skarbnika Gminy poproszono o złożenie oświadczenia, czy w latach 2013-2017 (do 30.09.) gmina uzyskiwała przychody z tytułu sprzedaży papierów wartościowych. Oświadczenie

znajduje się w Aktach kontroli Nr 78 i wynika z niego, że w latach objętych kontrolą, Gmina nie uzyskiwała przychodów z tytułu sprzedaży papierów wartościowych.

3.2.4. Przychody z prywatyzacji majątku

Kontroli poddano 2013 – 2017 (do 30.09.) r.

Na podstawie Rb – NDS kwartalnych sprawozdań o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego sporządzonych za lata 2013 – 2017 (do 30.09.) ustalono, że gmina nie uzyskiwała przychodów z prywatyzacji majątku.

Oświadczenie w tej sprawie złożyła Skarbnik Gminy - Akta kontroli Nr 78.

3.2.5. Nadwyżki z lat ubiegłych

Na podstawie kwartalnych sprawozdań Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego sporządzonych za okres od początku roku do dnia: 31 grudnia 2013 r., 31 grudnia 2014 r., 31 grudnia 2015 r., 31 grudnia 2016 r. do dnia 30.09.2017 r. ustalono, że Gmina Stargard nie osiągała przychodów z tytułu nadwyżki z lat ubiegłych.

3.2.6. Przychody z tytułu innych rozliczeń – nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym gminy wynikająca z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych

Kontrolą objęto lata 2015 - 2016. Na podstawie kwartalnych sprawozdań Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego sporządzonych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 r. i za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r. w powiązaniu z bilansami z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego Gminy Stargard sporządzonymi na dzień 31.12.2014 r. i na dzień 31.12.2015 r. ustalono, że Gmina osiągnęła przychody z tytułu innych rozliczeń, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwotach:

- na dzień 31.12.2014 r. – 54 028,16 zł (na podstawie bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządzonym na dzień 31.12.2014 r. wyliczono wolne środki w wartości 54 038,28 zł - różnica 10,12 zł)

- na dzień 31.12.2015 r. – 317 526,79 zł (co było zgodne z kwotami wyliczonymi na podstawie bilansu z wykonania budżetu j. s. t. sporządzonym na dzień 31.12.2015 r.).

3.3. Rozchody budżetu

3.3.1. Spłata kredytów i pożyczek zaciągniętych na rynku krajowym

Kontroli poddano lata 2016 – 2017 (do 30.09.)

Na podstawie kwartalnych sprawozdań Rb - NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r., do dnia 30 września 2017 r. (korekta Nr 1 z dnia 10.11.2017 r.) w powiązaniu z danymi ewidencji księgowej kont 134 – Kredyty bankowe oraz 260 – Należności finansowe oraz z zawartymi umowami kredytów ustalono, że w powyższym okresie wykonane rozchody wynikały z tytułu spłat kredytów i stanowiły łączną kwotę: 1 940.000,00 zł (plan 1 940.000,00 zł) – na dzień 31.12.2016 r.,

1 210.000,00 zł (plan 1 940.000,00 zł) - na dzień 30.09.2017 r., a wynikały z następujących umów:

1. Umowy Nr 682/2011/00005238/00 o kredyt złotowy obrotowy zawartej w dniu 07.09.2011 r. pomiędzy Gminą Stargard reprezentowaną przez Wójta oraz ING Bank Śląski S.A. z siedzibą w Katowicach, w wysokości 8 349.000,00 zł, udzielony na okres od dnia udostępnienia do dnia 30.11.2021 r. Zgodnie z harmonogramem spłat kredytu (załącznik Nr 1 do umowy) w 2016 r. rozchody z tytułu spłat rat kapitałowych stanowiły kwotę 500 000,00 zł, w 2017 r. 500 000,00 zł, w 2018 r. 500 000,00 zł, w 2019 r. 1 150.000,00 zł, w 2020 r. 1 150.000,00 zł oraz w 2021 2 812.000,00 zł.

Ponadto w umowie określono:

- oprocentowanie kredytu wg zmiennej stopy ustalanej przez Bank w oparciu o stawkę WIBOR dla jednomiesięcznych depozytów międzybankowych z ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego poprzedzającego miesiąc za który naliczane będą odsetki bankowe, powiększoną o stałą marżę w wysokości 0,69 punktów procentowych w stosunku rocznym; odsetki płatne z dołu w dniu następującym bezpośrednio po zakończeniu danego okresu naliczania odsetek, trwającego jeden miesiąc z wyłączeniem pierwszego i ostatniego okresu naliczania odsetek;
- Bank nie pobrał opłat i prowizji z tytułu udzielonego kredytu,
- od wcześniejszej spłaty kredytu Bank nie pobierze dodatkowych opłat i prowizji,
- zabezpieczenie kredytu stanowił weksel in blanco z wystawienia Kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową;
- kredytobiorca wyraził zgodę na obciążenie przez Bank w dniu wymagalności rachunku w celu spłaty jego zobowiązań z tytułu umowy.

Na podstawie danych ewidencji księgowej tj. operacji na koncie 134 – 3- 01 Kr. Bank. ING B. ŚLASKI um. 682/11 ustalono, że w 2016 r. dokonano spłat dwóch rat w kwocie 250 000,00 zł każda w dniach: 31 maja oraz 16 października, a w 2017 r., do dnia 30 września dokonano spłaty jednej raty w kwocie 250 000,00 zł. Ustalono, że spłaty rat dokonywane były z terminach i kwotach wynikających z ww. harmonogramu spłat.

2. Umowy kredytu Nr 27/IZCK/2010 z dnia 10.08.2010 r. zawartej pomiędzy Gminą Stargard reprezentowaną przez Wójta Gminy oraz Bankiem Polska Kasa Opieki S. A. z siedzibą w Warszawie I Zachodniopomorskie Centrum Korporacyjne w Szczecinie, zgodnie z którą Gminie Stargard Szczeciński udzielono kredytu obrotowego w wysokości 9 000.000,00 zł, przeznaczonego na finansowanie w 2010 r. planowanego deficytu budżetu Gminy Stargard w kwocie 8 113.000,00 zł oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 887 000,00 zł. Kredyt został udzielony do dnia 31 października 2020 r.

W § 8 zawartej umowy określono terminy i kwoty spłat rat kredytu, tj: w 2016 r. 3 raty po 480 000,00 zł każda (łącznie 1 440 000,00 zł), w 2017 r. 3 raty po 480 000,00 zł każda (łącznie 1 440 000,00 zł), w 2018 r. 3 raty po 480 000,00 zł każda (1 440 000,00 zł) oraz w 2019 r. 3 raty po 480 000,00 zł (łącznie 1 440.000,00 zł) oraz 3 raty po 480 000,00 zł (łącznie 1 440.000,00 zł). Ponadto w umowie określono:

- zabezpieczenie kredytu w formie weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową,
 - brak prowizji z tytułu przygotowania umowy, od zaangażowania (od niewykorzystanego kredytu) oraz rekompensacyjnej (za wcześniejszą spłatę kredytu),
 - oprocentowanie kredytu – zmienne, ustalone na bazie stawki referencyjnej WIBOR dla depozytów 1 – miesięcznych z ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego poprzedzającego miesiąc obrachunkowy powiększony o stałą marżę Banku w wysokości 0,79 % p. a.; w dniu podpisania umowy oprocentowanie kredytu wynosiło 4,39 % p. a.;
 - odsetki od kredytu naliczane w miesięcznych okresach obrachunkowych za rzeczywistą liczbę dni wykorzystania Kredytu, przy założeniu, że rok liczy 365 dni; odsetki pobierane w ostatnim dniu każdego miesiąca kalendarzowego, kwot pobranych odsetek będzie obliczana za okres od ostatniego dnia kalendarzowego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym będą pobierane odsetki – do dnia poprzedzającego dzień, w którym będą pobierane odsetki;
8. Na podstawie danych ewidencji księgowej, tj. zestawienia operacji konta 134 – 3 – 02 Kr. Bank. PKO – Um. 27/IZCK/2010 ustalono, że w 2016 r. dokonano spłat trzech rat w kwocie 480 000,00 zł każda (łącznie 1 440.000,00 zł) w dnach: 31 marca, 31 maja oraz 31 października, a do dnia 30 września 2017 r. dokonano spłat dwóch rat po 480 000,00 zł każda (łącznie 960 000,00 zł).

3.3.3. Wykup papierów wartościowych

Na podstawie Rb-NDS kwartalnych sprawozdań o nadwyżce/deficycie jest sporządzanych na koniec każdego z lat objętych kontrolą (2013-2016) oraz na podstawie informacji uzyskanej od Skarbnika o niezaciąganiu zobowiązań z tytułu emisji obligacji, ustalono, że w budżecie Gminy nie wystąpiły rozchody związane z wykupem papierów wartościowych.

3.3.4. Udzielanie z budżetu pożyczek i kredytów

Szczegółowe ustalenia dotyczące udzielania z budżetu Gminy Stargard pożyczek zawarto w podrozdz. 3.2.1. Przychody ze spłat pożyczek udzielnych, znajdującym się na poprzednich stronach protokołu.

3.3.5. Udzielanie poręczeń i gwarancji

Na podstawie informacji otrzymanej od Skarbnik Gminy oraz sprawozdania Rb – Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji ustalono, że w latach 2013 – 2017 (do dnia 30 września) Gmina Stargard nie udzielała poręczeń i gwarancji. Oświadczenie w tej sprawie złożył Wójt Gminy – Akta kontroli Nr 78.

IV. GOSPODARKA MIENIEM

1. Gospodarka mieniem komunalnym

1.1. Gospodarka nieruchomościami

1.1.1. Unormowania wewnętrzne w zakresie obrotu nieruchomościami

Kontroli poddano 2013 r.

Obowiązujące w 2013 r. w Urzędzie Gminy w Stargardzie zasady ewidencjonowania środków trwałych (w tym nieruchomości), pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych zawarto w:

1. Załączniku Nr 2 (Metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego) do zarządzenia Nr 128/08 Wójta Gminy Stargard Szczeciński w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy Stargard Szczeciński (uchwała Nr 513/02 Zarządu Gminy Stargard Szczeciński z dnia 28 lutego 2002 r.), zgodnie z którym:
 - środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego otrzymane nieodpłatnie, na podstawie decyzji właściwego organu wycenia się w wartości określonej w tej decyzji,
 - umarza się jednorazowo i w całości zalicza się w koszty w miesiącu przyjęcia: książki i zbiory biblioteczne, środki dydaktyczne, odzież i umundurowanie, meble i dywany, pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100 % ich wartości w miesiącu oddania do użytkowania,
 - środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne nie wymienione powyżej umarza się przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, przy czym środki trwałe umarza się za okresy miesięczne, a wartości niematerialne i prawne jednorazowo za okres całego roku w miesiącu grudniu,
 - nie umarza się gruntów i dóbr kultury,
 - nowo przyjęte środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się począwszy od następnego miesiąca po miesiącu, w którym je przyjęto do użytkowania,
 - wartość początkowa środków trwałych i dotychczas dokonane odpisy umorzeniowe podlegają aktualizacji wyceny zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach, a wyniki aktualizacji są odnoszone na fundusz,
 - rzeczowe aktywa obrotowe wycenia się na dzień bilansowy według ich wartości wynikającej z ewidencji,
 - środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, środki trwałe w budowie oraz aktywa zaliczane do inwestycji wycenia się wg zasad określonych w przepisach obowiązujących na dzień bilansowy.
2. W załączniku Nr 2 (Zakładowy plan kont dla Urzędu Gminy Stargard Szczeciński jako jednostki budżetowej) wprowadzonym do stosowania zarządzeniem Wójta Gminy Nr 270/10 z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji

przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Gminy Stargard Szczeciński i Urzędu Gminy Stargard Szczeciński zapisano, że:

- księgi rachunkowe Urzędu Gminy prowadzone za pomocą komputera z wyjątkiem ksiąg pomocniczych dla kont 013 – Pozostałe środki trwałe, 020 – Wartości niematerialne i prawne oraz 310 – Materiały, które prowadzi się ręcznie,
 - księgi pomocnicze dla pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych prowadzi się w postaci ksiąg inwentarzowych, a dla materiałów w postaci kartotek,
 - księgi inwentarzowe prowadzi się dla pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, których wartość jest wyższa lub równa 120 zł,
 - pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości poniżej 120 zł podlegają jedynie ewidencji ilościowej,
 - przyjmuje się, że sprzęt komputerowy (komputery, drukarki, notebooki) ewidencjonuje się na koncie podstawowych środków trwałych – 011 „Środki trwałe”, bez względu na ich wartość i umarza się stopniowo oraz finansuje się z wydatków majątkowych, nie dotyczy ro sprzętu komputerowego zakupionego z dotacji celowych budżetu państwa na realizację zadań bieżących.
3. W załączniku Nr 8 (Instrukcja sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dla Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim) do uchwały Nr 513/02 Zarządu Gminy w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 lutego 2002 r. określono:
- rodzaje podstawowych dowodów księgowych występujących w jednostce, w tym: dowody księgowe aktywów trwałych: przyjęcie (zwiększenie wartości – ulepszenie) środka trwałego w użytkowaniu (OT), aktualizacja wyceny środka trwałego, protokół zdawczo – odbiorczy środka trwałego (PT), dowód zmiany miejsca użytkowania środka trwałego (MT), likwidacja środka trwałego (LT) oraz polecenie księgowania umorzeń (amortyzacji) środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych,
 - schemat obiegu dowodów księgowych zgodnie z którym:
 - dowody OT (przyjęcie środka trwałego) wystawia na bieżąco Referat Gospodarki Komunalnej i Inwestycji, Referat Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa, Referat Organizacyjny Spraw Obywatelskich i Społecznych i przekazuje do właściwego referatu w celu kontroli merytorycznej, a następnie do referatu finansów w celu ujęcia w księgach rachunkowych,
 - dowody PT (protokół zdawczo – odbiorczy środka trwałego), protokoły odbioru (aktualizacji wyceny środka trwałego), dowody zmiany miejsca użytkowania środka trwałego, likwidacja środka trwałego wystawiają na bieżąco właściwie merytorycznie referaty i przekazują do kontroli merytorycznej i do referatu finansowego w celu ujęcia w księgach rachunkowych,
 - polecenia księgowania (amortyzacji) środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych wystawia referat finansowy, przeprowadza kontrolę merytoryczną oraz ujmuje w księgach rachunkowych.

Osobą odpowiedzialną za prowadzenie ewidencji majątku jest Pani Iwona Rokita – Michalak zatrudniona na stanowisku Inspektora w Referacie Finansowym, co stwierdzono na podstawie zakresu czynności (pismo z dnia 02.01.2010 r.). Zgodnie z ww. zakresem czynności do obowiązków Pani Michalak należało między innymi: prowadzenie ewidencji środków trwałych i pozostałych środków trwałych, naliczanie umorzeń oraz sporządzanie sprawozdania SG – 01, a także rozliczanie inwentaryzacji majątki Gminy Stargard Szczeciński oraz rozliczanie różnic inwentaryzacyjnych.

Na podstawie okazanych dokumentów ustalono, że ewidencję środków trwałych prowadzono przy wykorzystaniu programu ZSi SIGID Poznań – ESTi W – wer. 2.35 c.

1.1.2. Obrót nieruchomościami

1.1.3. Ewidencja nieruchomości

1.1.4. Umarzanie nieruchomości

1.2. Środki trwałe

1.2.1. Unormowania wewnętrzne w zakresie gospodarki rzeczowym majątkiem trwałym oraz zasady ewidencji i umarzenia środków trwałych

1.2.2. Ewidencja środków trwałych

1.2.3. Zmiany w stanie środków trwałych

1.2.4. Umorzenia i ewidencja umorzeń środków trwałych

Szczegółowej kontroli poddano zmiany w ewidencji środków trwałych (w tym gruntów) dokonane w styczniu i lutym 2013 r. wymienione w tabelach znajdujących się na następujących stronach protokołu.

Wykaz operacji (zmian) w stanie środków trwałych (w tym nieruchomości) wchodzących w skład gminnego zasobu przedstawiono w poniższej tabeli.

Grupa	Nazwa	Stan na początek roku	Zwiększenie	Zmniejszenie	Stan na koniec roku
0	Grunty	17 843 393,52	6 644 201,98	484 489,15	24 003 106,35
1	Budynki i lokale	31 633 853,31	230 302,79	94 771,09	31 769 385,01
2	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	23 998 370,44	10 614 421,49	0,00	34 612 791,93
3	Kotły i maszyny energetyczne	8 351,11	213 459,25	0,00	221 810,36
4	Maszyny, urządzenia i aparaty	312 006,45	105 170,51	46 062,48	371 114,48
5	Specjalistyczne maszyny	-	-	-	-
6	Urządzenia techniczne	258 590,70	22 600,00	0,00	281 190,70

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

7	Środki transportu	648 366,70	96 650,50	46 726,00	698 291,20
8	Narzędzia, przyrządy, ruchomości	192 938,82	22 435,10	2 484,60	212 889,32
	Razem	74 895 871,05	17 949 241,62	674 533,32	92 170 579,35

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

<i>L.p.</i>	<i>Nr aktu i data sprzedaży, inny dokument</i>	<i>Przedmiot obrotu</i>	<i>Wartość rynkowa budynku, lokalu lub gruntu</i>	<i>Dokument stanowiący podstawę zapisów w ewidencji środków trwałych</i>	<i>Zwiększenia konto 011</i>	<i>Zmniejszenia Konto 011</i>	<i>Umorzenie i amortyzacja</i>	<i>Saldo końcowe</i>	<i>Uwagi</i>
1	Decyzja GNR.6831.38.2012.EM z 22.11.2012 r. zatwierdzająca podział działki nr 293 na działki: 293/2 i 293/1	Działka nr 293	7 800,00 (wart. księg.)	LT GKI 1/2013 08.01.2013	0	7 800,00	grunt	7 800,00	Decyzja wydana w listopadzie 2012 r. zmiana wprowadzona w styczniu 2013 r.
2	Decyzja GNR.6831.38.2012.EM z 22.11.2012 r. zatwierdzająca podział działki nr 293 na działki: 293/2 i 293/1	Działka nr 293/2	81 000,00 (operat szacunkowy)	OT1/2013/G 08.01.2013	81 000,00	0	grunt	81 000,00	Decyzja wydana w listopadzie 2012 r. zmiana wprowadzona w styczniu 2013 r.
3	Decyzja GNR.6831.38.2012.EM z 22.11.2012 r. zatwierdzająca podział działki nr 293 na działki: 293/2 i 293/1	Działka nr 293/1	11 000,00 (operat szacunkowy)	OT2/2013/G 08.01.2013	11 000,00	0	grunt	11 000,00	Decyzja wydana w listopadzie 2012 r. zmiana wprowadzona w styczniu 2013 r.
4	Decyzja GNR.6831.73.2012.EM z 13.12.2012 r. zatwierdzająca podział działki nr 92/2 na działki: 92/3 i 92/4	Działka nr 92/2	267 286,82	LTGKI2/2013 08.01.2013	0	267 286,83	grunt	267 286,83	Decyzja wydana w listopadzie 2012 r. zmiana wprowadzona w styczniu 2013 r.
5	Decyzja GNR.6831.73.2012.EM z 13.12.2012 r. zatwierdzająca podział działki nr 92/2 na działki: 92/3 i 92/4	Działka nr 92/4	238 216,83	OT3/2013/G 08.01.2013	238 216,83	0	grunt	238 216,83	Decyzja wydana w grudniu 2012 r. zmiana wprowadzona w styczniu 2013 r.
6	Decyzja GNR.6831.73.2012.EM z 13.12.2012 r. zatwierdzająca podział działki nr 92/2 na działki: 92/3 i 92/4	Działka nr 92/3	29 070,00	OT4/2013/G 08.01.2013	29 070,00	0	grunt	29 070,00	Decyzja wydana w grudniu 2012 r. zmiana wprowadzona w styczniu 2013 r.
7	Decyzja GN-III.7532.270.2012.BD z 06.12.2012 r. nieodpłatne nabycie nieruchomości niezabudowanej (rowu) działki nr 243 w Grabowie	Działka nr 243	2 244,00	OTGNR.1/2013 09.01.2013	2 244,00	0	grunt	2 244,00	-
8	Decyzja GN-III.7532.299.2012.MB z	Działka nr	60 800,00	OT5/2013/G	60 800,00	0	grunt	60 800,00	-

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	04.01.2013 nieodpłatne nabycie nieruchomości niezabudowanej (drogi) działki nr 5 w Skalinie	5		23.01.2013					
9	Decyzja GN-III.7532.302.2012.MB z 04.01.2013 nieodpłatne nabycie nieruchomości niezabudowanej (drogi) działki nr 152 w Trzebiatowie	Działka nr 152	465 600,00	OT/6/2013/G 23.01.2013	465 600,00	0	grunt	465 600,00	-
10	Decyzja GN-III.7532.303.2012.MB z 04.01.013 nieodpłatne nabycie nieruchomości niezabudowanej (drogi) działki nr 153/2 w Lubowie	Działka nr 153/2	48 000,00	OT7/2013/G 23.01.2013	48 000,00	0	grunt	48 000,00	-
11	Decyzja GN-III.7532.304.2012.MB z 04.01.2013 nieodpłatne nabycie nieruchomości niezabudowanej (drogi) działki nr 140 w Żarowie	Działka nr 140	81 600,00	OT 8/2013/G 23.01.2013	81 600,00	0	grunt	81 600,00	-
12	Decyzja GN-III.7532.304.2012.MB z 04.01.2013 r. nieodpłatne nabycie nieruchomości niezabudowanej (drogi) działki nr 142 w Żarowie	Działka nr 142	105 600,00	OT9/2013/G 23.01.2013	105 600,00	0	grunt	105 600,00	-
13	Decyzja GN-III.7532.304.2012.MB z 04.01.2013 r. nieodpłatne nabycie nieruchomości niezabudowanej (drogi) działki nr 251/2 w Żarowie	Działka nr 251/2	246 400,00	OT10/2013G 23.01.2013	246 400,00	0	grunt	246 400,00	-
14	Decyzja GN-III.7532.304.2012.MB z 04.01.2013 r. nieodpłatne nabycie nieruchomości niezabudowane (drogi) działki nr 259/1 w Żarowie	Działka nr 259/1	11 200,00	OT11/2013/G 23.01.2013	11 200,00	0	grunt	11 200,00	-
15	Decyzja GN-III.7532.305.2012.MB z 04.01.2013 r. nieodpłatne nabycie nieruchomości niezabudowanej (drogi) działki nr 29/1 w Grzędzicach	Działka nr 29/1	108 800,00	OT12/2013/G 23.01.2013	108 800,00	0	grunt	108 800,00	-
16	Decyzja GN-III.7532.305.2012.MB z 04.01.2013 r. nieodpłatne nabycie nieruchomości niezabudowanej (drogi) działki	Działka nr 30/6	27 200,00	OT13/2013/G 23.01.2013	27 200,00	0	Grunt	27 200,00	-

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	nr 30/6 w Grzędzicach								
17	Decyzja GN-III.7532.305.2012.MB z 04.01.2013 r. nieodpłatne nabycie nieruchomości niezabudowanej (drogi) działki nr 43/1 w Grzędzicach	Działka nr 43/1	8 000,00	OT14/2013/G 23.01.2013	8 000,00	0	Grunt	8 000,00	-
18	Decyzja GN-III.7532.305.2012.MB z 04.01.2013 r. nieodpłatne nabycie nieruchomości niezabudowanej (drogi) działki nr 70/1 w Grzędzicach	Działka nr 70/1	81 600,00	OT15/2013/G 23.01.2013	81 600,00	0	grunt	81 600,00	-
19	Decyzja GN-III.7532.305.2012.MB z 04.01.2013 r. nieodpłatne nabycie nieruchomości niezabudowanej (drogi) działki nr 271/1 w Grzędzicach	Działka nr 271/1	296 000,00	OT16/2013/G 23.01.2013	296 000,00	0	grunt	296 000,00	-
20	Decyzja GN-III.7532.301.2012.MB z 04.01.2013 r. nieodpłatne nabycie nieruchomości niezabudowanej (drogi) działki nr 360 w Klępinie	Działka nr 360	686 400,00	OT17/2013/G 23.01.2013	686 400,00	0	grunt	686 400,00	-

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

<i>Lp</i>	<i>Dowód źródłowy sprzedaży</i>	<i>Rodzaj środka trwałego</i>	<i>Wartość rynkowa środka trwałego</i>	<i>Dokument stanowiący podstawę zapisów w ewidencji środków trwałych</i>	<i>Zwiększenia Konto 011</i>	<i>Zmniejszenia konto 011</i>	<i>Stawka umorzeniowa (roczna)</i>	<i>Naliczone umorzenie Konto 071, /konto 400 (amortyzacja)</i>	<i>Naliczone umorzenie wg kontroli</i>	<i>Zmiany w stanie umorzeń</i>
1	FV11401/00 21.01.2013	Komputer PAC15	2 890,50	OT/OS-1/13 21.01.2013	2 890,50	0	30%	794,88	794,88	2 890,50
2	FV11401/00 21.01.2013	Notebook TOSHIBA PRO C850-1F5	3 567,00	OTOS-2/13 21.01.201	3 567,00	0	30%	980,92	980,92	3 567,00
3	FV11401/00 21.01.2013	Komputer PAC15	2 890,50	OT/OS-3/13 21.01.2013	2 890,50	0	30%	794,88	794,8	2 890,50
4	FV11401/00 21.01.2013	Urządzenie wielof.	5 596,50	OT/OS-4/13 21.01.2013	5 596,50	0	20%	1 026,02	1 026,02	5 596,50
5	Protokół odbioru robot z dn. 14.09.2011 r. zadania pn. Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szcz.	Agregat prądowórczy	127 727,60	OT37/2013/G 22.02.2013	127 727,60	0	14%	14 901,60	14 901,60	127 727,60
6	Protokół odbioru robot z dn. 14.09.2011 r. zadania pn. Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szcz.	Kanalizacja grawitacyjna Sieć 1A	2 066.211,23	OT29/2013/G 22.02.2013	2 066.211,23	0	4,5%	77 482,90	77 482,90	2 066.211,23
7	Protokół odbioru robot z dn. 14.09.2011 r. zadania pn. Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i	Rurociąg napowietrzający Sieć 1A	28 622,73	OT30/2013/G 22.02.2013	28 622,73	0	4,5%	1 073,40	1 073,40	28 622,73

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szcz.									
8	Protokół odbioru robot z dn. 14.09.2011 r. zadania pn. Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szcz.	Kanalizacja tłoczna sieć 1A	2 065.808,95	OT31/2013 22.02.2013	2 065.808,95	0	4,5%	77 467,80	77 467,80	2 065.808,95
9	Protokół odbioru robot z dn. 14.09.2011 r. zadania pn. Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szcz.	Przepompownia – tłocznia ścieków	208 077,37	OT32/2013/G 22.02.2013	208 077,37	0	4,5%	7 802,90	7 802,90	208 077,37
10	Protokół odbioru robot z dn. 14.09.2011 r. zadania pn. Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szcz.	Przepompownia – tłocznia ścieków	252 214,99	OT32/1/2013/G 22.02.2013	252 214,99	0	4,5%	9 458,10	9 458,10	252 214,99
11	Protokół odbioru robot z dn. 14.09.2011 r. zadania pn. Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szcz.	Przepompownia – tłocznia ścieków	1 476 508,61	OT32/2/2013/G 22.02.2013	1 476.508,61	0	4,5%	55 369,10	55 369,10	1 476.508,61
12	Protokół odbioru robot z dn. 14.09.2011 r. zadania pn. Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szcz.	Przepompownia – tłocznia ścieków	221 739,02	OT32/3/2013/G 22.02.2013	221 739,02	0	4,5%	8 315,20	8 315,20	221 739,02
13	Protokół odbioru robot z dn. 14.09.2011 r. zadania pn. Ochrona	Przepompownia – tłocznia	168 143,33	OT32/4/2013/G 22.02.2013	168 143,33	0	4,5%	6 305,40	6 305,40	168 143,33

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

	wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szcz.	ścieków								
14	Protokół odbioru robot z dn. 14.09.2011 r. zadania pn. Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szcz.	Sieć wodociągowa – ciąg 1A	49 147,65	OT33/2013/G 22.02.2013	49 147,65	0	4,5%	1 843,00	1 843,00	49 147,65
15	Protokół odbioru robot z dn. 14.09.2011 r. zadania pn. Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szcz.	Ogrodzenie przepompowni – tłocznia ścieków	15 763,44	OT 34/2013/G 22.02.2013	15 763,44	0	4,5%	591,10	591,10	15 763,44
16	Protokół odbioru robot z dn. 14.09.2011 r. zadania pn. Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szcz.	Ogrodzenie przepompowni – tłocznia ścieków	12 610,75	OT34/1/2013/G 22.02.2013	12 610,75	0	4,5%	472,90	472,90	12 610,75
17	Protokół odbioru robot z dn. 14.09.2011 r. zadania pn. Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szcz.	Ogrodzenie przepompowni – tłocznia ścieków	21 017,92	OT34/2/2013/G 22.02.2013	21 017,92	0	4,5%	788,20	788,20	21 017,92
18	Protokół odbioru robot z dn. 14.09.2011 r. zadania pn. Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szcz.	Ogrodzenie przepompowni – tłocznia ścieków	14 712,54	OT34/3/2013/G 22.02.2013	14 712,54	0	4,5%	551,70	551,70	14 712,54

Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie

19	Protokół odbioru robot z dn. 14.09.2011 r. zadania pn. Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szcz.	Ogrodzenie przepompowni – tłocznia ścieków	12 610,75	OT34/4/2013/G 22.02.2013	12 610,75	0	4,5%	472,90	472,90	12 610,75
20	Protokół odbioru robot z dn. 14.09.2011 r. zadania pn. Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szcz.	Budynek techniczny – pomieszczenie na agregat	63 053,75	OT35/2013/G 22.02.2013	63 053,75	0	2,5%	1 313,60	1 313,60	63 053,75
21	Protokół odbioru robot z dn. 14.09.2011 r. zadania pn. Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szcz.	Sprężarka wraz ze zbiornikiem sprężonego powietrza	47 290,31	OT36/2013/G 22.02.2013	47 290,31	0	14%	5 517,20	5 517,20	47 290,31
22	Protokół odbioru robot z dn. 14.09.2011 r. zadania pn. Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szcz.	Agregat prądotwórczy	127 727,60	OT37/2013/G 22.02.2013	127 727,60	0	14%	14 901,60	14 901,60	127 727,60

Analiza poddanych kontroli dokumentów wykazała, że w 2013 r.:

- zwiększenia w stanie gruntów wynikały z przejęcia nieruchomości gruntowych niezabudowanych pod drogi publiczne oraz z podziałów nieruchomości, natomiast zmniejszenia dotyczyły likwidacji działek poddanych podziałom,
- dla gruntów prowadzono ewidencję na koncie 011 grupa 0,
- zakupione w 2013 r. środki trwałe (komputery, laptop i urządzenie wielofunkcyjne) prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych środków trwałych, ustalając stopę umorzenia oraz dokonując odpisów umorzeniowych i amortyzacji proporcjonalnie do okresu ich używania, tj. od miesiąc następnego po miesiącu w którym środki te oddano do używania,
- środki trwałe powstałe w wyniku zadania inwestycyjnego pn. „Ochrona wód jeziora Miedwie poprzez budowę sieci kanalizacyjnych i przebudowę oczyszczalni ścieków w aglomeracji Stargard Szczeciński – Budowa systemów kanalizacyjnych w zlewni jeziora Miedwie – system Stargard Szczeciński ciąg 1 A – Wierzchłąd – Skalin – Golczewo – Gmina Stargard Szczeciński” przyjęto do ewidencji środków trwałych w dniu 22.02.2013 r. na podstawie dowodów OT – Przyjęcie środka,
- zwiększeń i zmniejszeń w stanie środków trwałych dokonywano na podstawie dokumentów OT (przyjęcie środka trwałego) lub LT (likwidacja środka trwałego) do których dołączono dowody zakupu, protokoły odbioru lub decyzje właściwych organów,
- ewidencję szczegółową środków trwałych prowadzono przy wykorzystaniu programu ZSI.SIGID.Poznań ESTiW – wer. ES 2.35 c, w sposób umożliwiający określenie wartości początkowej każdego obiektu (w tym gruntów) oraz wartości umorzenia naliczonego w poszczególnych okresach.

Ponadto ustalono, że zarządzeniem Nr 285/2013 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 31 grudnia 2013 r. obniżono stawki amortyzacyjne środków trwałych służących zbiorowemu zaopatrzeniu w wodę i zbiorowemu odprowadzeniu ścieków znajdujących się w eksploatacji Gminy Stargard Szczeciński, tj. do dnia 31.12.2013 r. do sieci wodociągowych, przesyłowych i kanalizacyjno – sanitarnych stosowano stawkę amortyzacji w wartości 4,5%, a od dnia 01.01.2014 r. stosowano stawkę 1,5%. Zgodnie z uzasadnieniem do zarządzenia powyższe spowodowane było faktem, iż Gmina Stargard zrealizowała inwestycję związaną z rozbudową sieci kanalizacyjnej, a zastosowanie wysokich stawek amortyzacji wynikających z ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych do celów ustalenia taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzenia ścieków spowodowałyby znaczny wzrost taryf. Przyjęcie dłuższego okresu eksploatacji i zmniejszenie stawek amortyzacyjnych obniży wpływ wysokich kosztów amortyzacji na poziom taryf, wg których mieszkańcy gminy wnoszą opłaty za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków. Gmina stosuje liniową metodę odpisów amortyzacyjnych środków trwałych, w związku z powyższym, biorąc pod uwagę aspekt społeczny stawkę amortyzacyjną obniżono do 1,5% do celów bilansowych.

W toku kontroli ustalono także, że na dzień 31.12.2013 r. nie zachodziła zgodność sald ewidencji syntetycznej konta 011 – Środki trwałe (prowadzonej w systemie (moduł)

księgowość budżetowa jednostki/zarządu ZSI SIGID Poznań) z ewidencją szczegółową (prowadzoną w programie (moduł) ESTiW Zakładów Systemów Informatycznych ZSI SIGID) tj. stan środków trwałych wg syntetyki stanowił wartość 17 274.708,30 zł (zestawienie obrotów i sald konta 011 – wydruk z dnia 24.06.2015 r. natomiast wg ewidencji szczegółowej stanowił wartość 92 170.579,35 zł (wg zestawienia środków trwałych wg stanu na koniec 2013.12., wydruk z dnia 31.12.2013 r) – (różnica 74 895.871,05 zł), co świadczy o nieprzestrzeganiu zasady wyrażonej art. 16 ust. 1 ww. ustawy o rachunkowości, zgodnie z którą konta ksiąg pomocniczych (szczegółowych) zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż w toku niniejszej kontroli stwierdzono, iż ewidencja pomocnicza (szczegółowa) środków trwałych prowadzona była bieżąco, tj. zmiany w stanie środków trwałych (zmniejszenia i zwiększenia) wprowadzono do programu ewidencji środków trwałych w miesiącach, w których te zmiany nastąpiły, natomiast stwierdzone w toku kontroli różnice pomiędzy saldem końcowym konta 011 – Środki trwałe oraz ewidencją szczegółową wynikały z niezamknięcia ksiąg rachunkowych jednostki tj. Urzędu Gminy w Stargardzie Szczecińskim, a w szczególności z powodu braku bilansu otwarcia (BO) na koncie 011 – Środki trwałe. W konsekwencji saldo końcowe konta 011 na dzień 31.12.2013 r. (wg wydruku z dnia 24.06.2015 r.) wynikało jedynie z operacji zmniejszeń i zwiększeń dokonanych w okresie od 01.01.2013 r. do 31.12.2013 r.

Szczegółowe ustalenia dotyczące nieprawidłowości w zakresie sald końcowych ujętych w księgach rachunkowych wg stanu na dzień 31.12.2013 r. ujęto w rozdz. II – Księgowość i sprawozdawczość niniejszego protokołu kontroli.

1.3. Wartości niematerialne i prawne

1.3.1. Unormowania wewnętrzne w zakresie gospodarki wartościami niematerialnymi i prawnymi oraz zasad ich ewidencji i umarzenia

Kontrolą objęto 2016 r.

Od dnia 1 stycznia 2016 r. obowiązuje zarządzenie Nr 235/15 Wójta Gminy Stargard Szczeciński z dnia 23 listopada 2015 r. w sprawie wprowadzenia zmian do dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości Gminy i Urzędu Stargard Szczeciński, w którym określono między innymi zasady wyceny aktywów i pasywów, tj.:

- aktywa i pasywa jednostki wycenia się wg zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych,
- przy wycenie majątku likwidowanych jednostek lub postawionych w stan likwidacji stosuje się zasady wyceny ustalone w ustawie o rachunkowości dla jednostek kontynuujących działalność, chyba że przepisy dotyczące likwidacji stanowią inaczej,
- środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się (amortyzuje); odpisy umorzeniowo – amortyzacyjne ustala się wg zasad określonych w ustawie o rachunkowości,

- wartości niematerialne i prawne nabyte z własnych środków wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia, zaś otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu w wartości określonej w tej decyzji, a otrzymane na podstawie darowizny w wartości rynkowej na dzień nabycia; wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia,
- wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej wyższej od wartości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym dla osób prawnych (z wyjątkiem związanych z pomocami dydaktycznymi) podlegają umarzaniu w wysokości 20% ich wartości na koniec każdego roku budżetowego,
- stawki amortyzacyjne ustalone są zgodnie ze stawkami określonymi w przepisach o podatku dochodowy, od osób prawnych.

1.3.2. Ewidencja wartości niematerialnych i prawnych

Kontroli poddano 2016 r.

Wartości niematerialne i prawne w Urzędzie Gminy w Stargardzie ewidencjonowano na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne”, do którego prowadzono ewidencję analityczną dla wartości niematerialnych i prawnych w zależności od ich wartości oraz sposobu dokonywania umorzeń wartości początkowej na kontach: 020 – 01 – Wartości niematerialne i prawne – programy komputerowe podstawowe, 020 – 02 Wartości niematerialne i prawne – programy komputerowe pozostałe, 020 – 03 – Wartości niematerialne i prawne prawa majątkowe pozostałe oraz 020 – 04 – Wartości niematerialne i prawne prawa majątkowe podstawowe. Ponadto do wartości niematerialnych i prawnych prowadzono również ewidencję szczegółową przy wykorzystaniu programu ZSI SIGID Poznań ESTiW – wer. ES 2,39 w sposób umożliwiający ustalenie wartości początkowej każdej jednostki tych wartości

1.3.3. Zmiany z stanie wartości niematerialnych i prawnych

Na podstawie danych ewidencji księgowej konta 020 – Wartości niematerialne i prawne ustalono, że w 2016 r.:

- wartość na początek roku wyniosła: 166 768,31 zł
- zwiększenia (Wn): 31 539,30 zł
- zmniejszenia (Ma): 70 412,09 zł
- wartość na koniec roku wyniosła: 127 895,52 zł.

Zmiany w stanie wartości niematerialnych i prawnych ewidencjonowane na koncie 020 wynikały z następujących operacji:

- a) zmniejszenia - w związku z likwidacją programów komputerowych o wartości ewidencyjnej określonej na kwotę 70 412,09 zł, na podstawie Protokołu kasacyjnego Nr /2013 w sprawie odpisania rzeczowych składników majątkowych ze stanu ewidencyjnego sporządzonego przez komisję składającą się z pracowników zatrudnionych w Urzędzie Gminy w Stargardzie działająca na podstawie zarządzenia Nr 174/10 Wójta Gminy

Stargard Szczeciński z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie powołania komisji do likwidacji środków trwałych. Powyższe programy (18) zostały uznane przez komisję za nie nadające się do dalszego użytku lub zastąpione nowym oprogramowaniem. Następnie w dniu 15.09.2016 r. sporządzono wniosek o likwidację składników majątkowych tj. programów komputerowych oraz Protokół likwidacyjny Nr 1/2016 w sprawie przeznaczenia do kasacji rzeczowych składników majątkowych o łącznej wartości 70 412,09 zł, w tym: wartości niematerialne i prawne pozostałe o łącznej wartości 34 925,89 zł oraz wartości niematerialne i prawne podstawowe o wartości 35 486,20 zł. Zdjęte z ewidencji księgowej w dniu 30.09.2016 r. (dziennik Nr PI1600007) z konta 020 oraz 071 i 072 (wartość umorzenia);

b) zwiększenia:

- ✓ w związku z przyjęciem do ewidencji księgowej wartości praw autorskich przekazanych gminie przez firmę INFO...pl M. Cywka na podstawie następujących umów o realizację filmów z obrad Rady Gminy Stargard i prawa autorskie:
 - Nr 1/2016/ZS z dnia 7 stycznia 2016 r. zawarta na okres od 7 stycznia do 30 czerwca 2016 r. (z wynagrodzeniem określonym każdorazowo w wysokości 400 zł netto),
 - Nr 2/2016/ZS z dnia 1 kwietnia 2016 r. zawarta na okres od 1 kwietnia 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. (z wynagrodzeniem określonym każdorazowo w wysokości 400 zł netto),
 - Nr 3/2016/ZS z dnia 1 września 2016 r. zawarta na okres od 1 września do 31 grudnia 2016 r. (z wynagrodzeniem określonym każdorazowo w wysokości 400 zł netto).

Przedmiotami powyższych umów było każdorazowo wykonanie dzieła w postaci filmu z obrad Rady Gminy Stargard zawierającego relację dźwiękową i filmową od momentu rozpoczęcia obrad Rady Gminy do ich zakończenia z pominięciem przerw w obradach oraz umieszczenie go w serwisie info.pl. Z chwilą odbioru dzieła Nabywca uzyskuje majątkowe prawa autorskie w obszarach eksploatacji oraz prawa do dystrybucji i eksploatacji dzieła w każdej formie i z użyciem wszelkich środków technicznych. W każdej z umów wartość przeniesienia praw autorskich określono każdorazowo na kwotę 200,00 zł netto. Na podstawie okazanych dokumentów ustalono, że w 2016 r. wartość przejętych na podstawie powyższych umów majątkowych praw autorskich stanowiła kwotę 2 460,00 zł,

- ✓ w związku z przyjęciem do ewidencji księgowej wartości praw autorskich o wartości 900,00 zł, wynikających z FV Nr 05/09/2016 z dnia 23.09.2016 r. wystawionej przez Dolnośląskie Biuro Projektowania Urbanistycznego we Wrocławiu za sporządzenie uzasadnienia do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu w obrębie ewidencyjnym Święte,
- ✓ w związku z przyjęciem oprogramowania biurowego o wartości 996,30 zł na podstawie FV FS 54/2016 z dnia 22.12.2016 r. wystawionej przez firmę Krzysztof Owczarek z siedzibą w Stargardzie,
- ✓ w związku z przyjęciem oprogramowania e-Auditor v.5 wersja standard o wartości 2 337,00 zł na podstawie FV Nr 3/A/12/2016 z dnia 21.12.2016 r. wystawionej przez BTC Sp. z o.o. w Szczecinie,

- ✓ w związku z przyjęciem oprogramowania CD355S zestaw narzędzi do obowiązkowej oceny kwalifikacyjnej pracowników samorządowych wersja rozszerzona o wartości 922,50 zł,
- ✓ w związku z przyjęciem majątkowych praw autorskich do opracowania pn. „Ocena aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Stargard” o wartości 12 238,50 zł, na podstawie FV Nr 02/07/2016 z dnia 11.07.2016 r. wystawionej przez Dolnośląskie Biuro Projektowania Urbanistycznego we Wrocławiu,
- ✓ w związku z przyjęciem licencji na użytkowanie i aktualizację systemu Fakturowanie, o wartości 3 690,00 zł na podstawie FV Nr 0168/12/2016/MG y dnia 28.12.2016 r. wystawionej przez OPW Doskomp S. z o.o. w Łodzi,
- ✓ w związku z przyjęciem licencji na użytkowanie i aktualizację systemu Centralny Rejestr VAT dla JST o wartości 7 995,00 zł, na podstawie FV Nr 0096/12/2016/MG z dnia 15.12.2016 r. wystawionej przez Doskomp OPW Sp. z o.o. w Łodzi.

1.3.4. Umorzenia i ewidencja wartości niematerialnych i prawnych

Umorzenia wartości niematerialnych i prawnych o wartości jednostkowej poniżej 3.500,00 zł) ewidencjonowano jednorazowo na koncie 072 – 06 „Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych”, natomiast wartości niematerialne i prawne o wartości jednostkowej powyżej 3 500,00 zł ewidencjonowano na koncie 071 – 09 – Umorzenia środki trwałe wartości niematerialne i prawne, dokonując rocznych umorzeń w wartości 20 % wartości początkowej w korespondencji z kontem 400 – 02 (amortyzacja).

1.4. Długoterminowe aktywa finansowe

1.4.1. Unormowania wewnętrzne w zakresie długoterminowych aktywów finansowych

1.4.2. Ewidencja długoterminowych aktywów finansowych

1.4.3. Zmiany w stanie długoterminowych aktywów finansowych

Kontroli poddano lata 2015 – 2016.

Na podstawie zestawień obrotów i sald konta 030 – Długoterminowe aktywa finansowe ustalono, że w latach 2015 – 2016 długoterminowe aktywa finansowe Gminy Stargard stanowiły łączną wartość 142 130,30 zł i wynikały z:

- konta 030–1-01 na którym ewidencjonowano udziały Gminy Stargard w Funduszu Poręczeń Kredytowych w Stargardzie SP. z o. o. o wartości 56 000,00 zł
- konta 030-2-01 na którym ewidencjonowano wkład pieniężny gminy o wartości 86 130,30 zł wynikający z umowy porozumienia zawartego w dniu 16.06.2006 r. ze Stargardzkim Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp. z o. o. oraz Gminą Stargard i Gminą Miastem Stargard Szczeciński, którego przedmiotem jest przystąpienie gminy do realizacji Programu, którego głównym celem jest dostarczenie przez Towarzystwo lokali mieszkalnych usamodzielniającym się wychowankom domów dziecka, innych placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Na podstawie analizy zapisów na ww. kontach w latach 2015 – 2016 nie stwierdzono zmian w stanie długotrwałych aktywów finansowych.

V. USTALENIA DODATKOWE

1. Korzystanie z garażu przy ul. Gdyńskiej.

Na podstawie okazanych dokumentów ustalono, że w dniu 15.02.1999 r. Wójt Gminy Pan Kazimierz Szarżanowicz podpisał umowę najmu ze Spółdzielnią Produkcjno-Usługowo-Handlową „ROLSTAR” w Stargardzie Szczecińskim na wynajem pomieszczeń położonych w ZUM Stargard, które miały być wykorzystane na garażowanie samochodu Lublin.

W powyższej umowie określono między innymi:

- wysokość czynszu najmu (50,00 zł + 22 % VAT= 61,00 zł) miesięcznie płatne do dnia 5 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni,
- obciążenie najemcy kosztami związanymi z oświetleniem, ogrzewaniem, zużyciem wody i innymi kosztami lokalu oraz ubezpieczeniem lokalu

W umowie nie określono powierzchni wykorzystywanej na garażowanie samochodu Lublin oraz nie wskazano przy jakiej ulicy znajduje się ów garaż.

Z informacji ustnych uzyskanych od kierownika Referatu Organizacyjnego Spraw Społecznych i Obywatelskich Pani Jadwigi Michalskiej oraz Podinspektora w ww. Referacie Pani Agnieszki Mazanowskiej ustalono, że garaż zlokalizowany jest przy ul. Gdańskiej w Stargardzie.

Do powyższej umowy zawierano aneksy, na podstawie których zwiększano kwotę czynszu. Ustalenia wykazano poniżej w zestawieniu.

Numer aneksu	Kwota zwiększenia czynszu za m-c	Okres obowiązywania
Nr 1/I/2001 z dnia 15.02.1999 r.	75,00 zł + Vat = 91,50 zł	1.01.2001 r. (płatność 14 dni po otrzymaniu faktury)
Nr 2/X/2001 z dnia 1.10.2001 r.	75,00 zł + Vat = 91,50 zł	brak danych (płatność z góry)*
Nr 3/01/02 z dnia 1.01.2002 r.	80,00 zł + Vat + 97,60 zł	brak danych (płatność z góry)
Nr 4/2003 z dnia 1.01.2003 r.	125,00 zł + Vat = 152,50 zł	1.01.2003 r. (płatność z góry)
Nr 5/2005 z dnia 3.01.2005 r.	131,00 zł + Vat = 159,82 zł	1.01.2005 r. (płatność z góry)
Nr 6/2006 z dnia 29.12.2006 r.	stawka bez zmian	1.01.2007 r. (płatność z góry)
Nr 7/2007 z dnia 21.11.2007 r.	165,00 zł + Vat = 201,30	1.01.2008 r. (płatność z góry)
Nr 8/2008 z dnia 30.12.2008 r.	200,00 zł + Vat = 244,00	1.01.2009 r. (płatność z góry)
Nr 9/2009 z dnia 30.12.2009 r.	218,00 zł + Vat = 265,96 zł	1.01.2010 r. (płatność z góry)
Nr 10/2010 z dnia 20.12.2010 r.	260,00 zł + Vat = 319,80 zł	1.01.2011 r. (płatność z góry)
Nr 11/2011 z dnia 16.12.2011 r.	273,00 zł + Vat = 335,79 zł	1.01.2012 r. (płatność z góry)
Nr 11/2012 z dnia 28.12.2012 r.	280,64 zł + Vat = 345,19 zł	1.01.2013 r. (płatność z góry)

*ustalono płatność „z góry” do ostatniego dnia miesiąca za dany miesiąc

Umowa zawarta została na czas nieokreślony i była kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy Panią Wiesławę Łoch.

W związku w powyższymi ustaleniami stwierdzono, że w latach objętych kontrolą (2013-2016) oraz do 30.09.2017 r. obowiązywał miesięczna stawka czynszu określona aneksem Nr 11/2012 z dnia 28.12.2012 r. tj. 280,64 zł + Vat = 345,19 zł.

W oparciu o dane ewidencyjne ustalono, że Gmina Stargard za wynajem pomieszczenia służącego jako garaż poniosła wydatki w wysokości:

Rok	Wydatek
2013	4 142,28 zł
2014	4 142,28 zł
2015	4 142,28 zł
2016	4 142,28 zł
2017 *	3 106,71 zł

*do 30.09.2017 r.

Kwoty wydatku były zgodne z kwotą miesięcznego czynszu ustaloną w aneksie nr 11/2012.

Kserokopie umowy z dnia 15.02.1999 r. oraz obowiązującego w latach 2013-2017 (do dnia 30.09.2017 r.) nr 11/2012 z dnia 28.12.2012 r. wraz z wydrukiem z ewidencji konta 201 załączono do akt kontroli Nr 53.

W czasie trwania niniejszych czynności kontrolnych Gmina Stargard nie była w posiadaniu samochodu marki Lublin.

Wg danych ewidencji środków trwałych (TAB-01 Zestawienie środków trwałych) wg stanu na dzień 1.12.2017 r. ustalono, że Gmina Stargard była w posiadaniu 3 samochodów:

- ✓ samochodu osobowego marki Volkswagen przyjęty na stan w dniu 31.07.2002 r. o numerze rejestracyjnym ZST U855,
- ✓ samochodu osobowego marki Skoda Oktawia przyjęty na stan w dniu 20.04.2004 r. o numerze rejestracyjnym ZST 50CX,
- ✓ samochodu osobowego marki Dacia Duster przyjęty na stan w dniu 27.12.2013 r. o numerze rejestracyjnym ZST 32999

W związku z brakiem dowodów oraz możliwości ustalenia, które z powyższych samochodów stanowiących własność Gminy Stargard garażują w pomieszczeniu wynajmowanym przy ul. Gdyńskiej oświadczenie w tej sprawie złożyła Pani Agnieszka Mazanowska zatrudniona w Urzędzie Gminy Stargard na stanowisku Podinspektora w Referacie Organizacyjnym, Spraw Społecznych i Obywatelskich (akta kontroli nr 54).

Do zakresu czynności Pani Agnieszki Mazanowskiej (wcześniej Agnieszka Antolak) należała między innymi kwestia opłat związanych ze środkami transportu będącego na wyposażeniu Urzędu (garażowanie, opłaty parkingowe, rozliczanie paliwa).

Kserokopię zakresu czynności ww. Podinspektora załączono do akt kontroli Nr 1.

Ze złożonego w dniu 12.12.2017 r. wyjaśnienia wynika, że w pomieszczeniu wynajmowanym przy ul. Klonowej 7 (wjazd od ul. Gdyńskiej) w Stargardzie garażują następujące samochody będące własnością Gminy Stargard: samochód osobowy marki Volkswagen ZST U 855 oraz samochód osobowy marki Dacia Duster ZST 32999 jak i również przyczepa NIEWIADÓW ZST 10 CH.

Kwestia korzystania z samochodu marki Skoda Octavia przedstawiona została w treści protokołu kontroli. Z ustaleń kontroli wynika, że z samochodu służbowego marki Skoda Octavia korzystał Wójt Gminy. W 2017 r. w umowie zawartej z Wójtem Gminy Panem Kazimierzem Szarżanowiczem określono kwestię garażowania ww. samochodu, tj. w miejscu zamieszkania Wójta.

2. Dochody jednostki z tytułu opłaty za korzystanie przez operatora i przewoźnika z przystanków komunikacyjnych lub dworców, których właścicielem albo zarządzającym jest jednostka, pobierane na podstawie art. 16 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13 z późn. zm.)

Uchwałą Nr XXV/219/13 Rady Gminy Stargard Szczeciński z dnia 31 stycznia 2013 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych oraz warunków i zasad korzystania z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Stargard Szczeciński określono:

- a) przystanki komunikacyjne, zgodnie z wykazem będącym załącznikiem Nr 1 do niniejszej uchwały, stanowiące własność Gminy Stargard Szczeciński, udostępnione operatorom publicznego transportu zbiorowego oraz przedsiębiorcom uprawnionym do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób (§ 1 uchwały)
- b) warunki i zasady korzystania z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Stargard Szczeciński (§ 2 uchwały)

W ww. uchwale w punkcie Nr 15 Warunków i zasad korzystania z przystanków komunikacji publicznej, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Stargard Szczeciński określono, że „Korzystanie z przystanków komunikacyjnych na terenie Gminy Stargard Szczeciński jest nieodpłatne”.

W związku z powyższym Gmina nie pobierała w latach 2013-2016 przedmiotowych opłat za korzystanie z przystanków komunikacyjnych na terenie Gminy Stargard Szczeciński. Kserokopia ww. uchwały stanowi akta kontroli Nr 64.

Kserokopie oryginałów dokumentów źródłowych oraz wydruków z ewidencji księgowej, będących w posiadaniu Urzędu Gminy w Stargardzie nie zostały załączone do akt kontroli pozostawionych w jednostce kontrolowanej.

Ww. kserokopie stanowią akta kontroli załączone do protokołu kontroli, będącego w posiadaniu Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie.

Na tym protokół zakończono.

Integralną część protokołu stanowią załączniki od Nr 1 do Nr 2.

Wójt został poinformowany o przysługującym mu, na podstawie art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.), prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyny odmowy.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i po odczytaniu podpisano bez zastrzeżeń.

Egzemplarz protokołu oznaczony Nr 2 pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

Przeprowadzenie kontroli odnotowano w książce kontroli pod poz. 1.

Stargard, dnia 15 stycznia 2018 r.

Podpisy:

.....
Kontrolujący:

.....
Za kontrolowaną jednostkę

Kwituję odbiór protokołu kontroli – egz. Nr 2:

.....
data, podpis, imienna pieczęć